

STARI
PISCI HRVATSKI.

NA SVIET IZDAJE

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

KNJIGA DRUGA.

U ZAGREBU 1870.

U KNJIŽARNICI FR. ŽUPANA (ALBRECHTA I FIDLERA) NA PRODAJU.

PJESME

ŠIŠKA MENČETIĆA VLAHOVIĆA

I

GJORE DRŽIĆA.

SKUPIO

VATROSLAV JAGIĆ.

NA SVIET IZDALA

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

U ZAGREBU 1870.

U KNJIŽARNICI FR. ŽUPANA (ALBRECHTA I FIDLERA) NA PRODAJU.

Štamparija Dragutina Albrechta u Zagrebu.

UVOD.

U tom zamašitom zborniku pjesama, koji trudom mojim a troškom jugoslavenske akademije ishodi na svjet kao druga knjiga „starih pisaca hrvatskih“, izlaže se na ogled najstarija lirska poezija naše književnosti, koja se rodi u drugoj polovici petnaestoga veka u Dubrovniku.

Kako dodje do tog razvoja umjetne lirike u Dubrovniku, koji joj biju uzori i izvori, o tome govori moja rasprava, štampana u 9. knjizi Rada pod naslovom: Trubaduri i najstariji hrvatski lirici. Ondje su, ako i u kratko, bar najznatnije osobine ovih poezija osvjetljene. Ostaje mi, da pripoviedam što znamo o samiem pjesnicima, kojih su pjesme ovdje štampane, i kako su se djela njihova do nas sačuvala.

I

Imena pjesnikâ.

Oba pjesnika, kojih su pjesme u toj knjizi štampane, zovu se Šiško Menčetić i Gjore Držić. Po latinskom načinu pisahu prvomu ime: Sigismundus Mensius; tako se čita u rkp. akad. knjižice br. 655: incipit Sigismundi Mensii, patritii Ragusini carmina. I Dolci (fasti p. 24) zove ga isto ovako. Uz to je još običniji oblik njegova imena: Sigismundus Menzius (u drugom padežu: Mentii), kako ga Ignj. Gjorgjić piše. Talijanski oblik njegova pridjevka bijaše Sigismundo di Menze. Hrvatski zvahu ga po krstnom imenu Šiško ili pak Sismundo. Ovaj potonji oblik dolazi vrlo često u samih pjesmah kao akrostih; sr., n. pr. pjesme: I, 1, 33, 40, 41, 66, 67, 68, 69, 77, 99; II, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 22, 32, 36, 45, 51, 58, 66, 81, 103, 116, 126, itd. Pridjevak pišu mu u hrvatskom obliku Menčetić i Minčetić. U najstarijem rukopisu zadarskom nema nikakova imena, van što je novijom rukom, negdje koncem prošloga veka, netko zapisao: Pjesni gljuvene Sciscka Mence-tichja vlast. dubrov. Isto je tako i u rkp. br. 17 knjižnice fratarske u Dubrovniku novijom rukom zapisano: pjesni Šišmunda Menčetića. U rkp. akademičke knjižnice br. 655 dolazi samo ovaj naslov: pjesni Šiška Vla-

II

hovića. Ali Ranjina pjesnik posveti svoje pjesme Mihu Menčetiću te u posveti govori: „Šišmundo, spjevalac našega jezika, čas u istinu vridna vaše kuće Menčetić“ (ed. zagr. p. XIII). Ovo svjedočanstvo pjesnika Ranjine, koji je i onako najbliži Šišku Menčetiću, za tiem listine cirilske, koje gotovo uviek pišu Menčetić (sr. Daničicev rječnik s. v. Менчетић), skloniše me, da i ja za ovo izdanje prihvatom formu sa e: Menčetić. Dellabella i Stulli u svojem rječniku, Appendini i potonji vole formu sa i: Minčetić.

U imenu drugoga pjesnika nema takova kolebanja. Latinski pišu ga: Georgius Darsius ili Darsa, a najradije već onđe Gjore Držić. Tako Dolci (fasti 25) piše: Georgius Darscich, illyrice dicebatur Gjore. I u samih pjesmah dolazi dosta puti akrostih Gjore ili Gjoreta, sr. pj. 1, 3, 7, 9, 12, 13, 15, 19, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 34, 35, 37, 38, 39 (Gjore Dirsa), 40, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60 itd.

II

Život Šiška Menčetića.

Vlasteoska kuća Menčetića bijaše vrlo stara, a vrlo slavna i ugledna u Dubrovniku. Ako i ne marimo puno za pričanje o njezinom rimskom izvoru (Appendini II, 92), kao da je tobože praotac te familije, po imenu Cesar Menzius, u društvu Pavlimira došao iz Rima u Dubrovnik, kako se čita u Gjorgjićevu djelu (*vitae illustrium Rhacuseorum*): *familiam Menziam Pyrrhus Lusitanus deducit a socio Pavlimiri Beli, qui dicebatur Cesar Menzius;* — ali pojedini Menčetići pominju se često u historiji dubrovačkoj, kao ljudi po domovinu svoju dasta znatni, koji su obavljali razne, po kad što i veoma važne zadaće. Od 12. veka napred jednako nas susreću pojedini članovi te vlasteoske, za cielo vrlo razgranjene kuće tako, da su im djela i službe, zgode i nezgode, zabilježene u historiji njihove domovine. Prikupljujući ove raspršane spomene¹ od najstarijih

¹ Medju sudcima god. 1198 pominje se Lovre Menčetić (chron. Resti), g. 1245 bijaše Petar Menčetić zapovjednikom jedne galije (Resti), g. 1253 imanjaše Dmitar Menčetić čast općinskoga visijara, g. 1254 bijaše u izabranom vjeću, a g. 1265 posla ga republika kao sudca u stónsku prevlaku (Srb. spom., Resti); g. 1268 podje isti Dmitar za poklisara k Urošu (Resti). Miho ili Mihailo Menčetić pominje se u listini 1333 kao svjedok kod predaje Stona, Rata i Prevlake, o kojih je on prije ugoverao (Resti); on isti bijaše valjda g. 1323 šiljan u Bosnu k materi Stjepana bosanskoga bana Elisaldi (Resti). Gjon ili Žun Menčetić bijaše zapovjednik brodnice g. 1323 (Resti), a o nekom Minči (?) Menčetiću pripovieda se pod g. 1324, kako se bio zatvorio u tvrdi grad Ostrovicu (Resti). U god. 1340 navodi se spomen Lampreta Menčetića, a g. 1360

vremena pak do onoga doba, kad je već naš Šiško živio, ne možemo ipak ništa po bliže dozнати о njegovu ocu ili djedu, a i o samom pjesniku znamo vrlo malo.

Po tom, što se Šiškò Menčetić obično pisao još i Vlahović, dodjoše gdjekoji literarni historici na tu misao, da su ga sinom Vlahovim smatrali. Tako ga zove Dellabella u svom rječniku: Sigismundo di Biagio Menze ovvero Mincetich, suprannominato Vlahovich. Dolci i Appendini ne govore o tom ništa. Ali da je ocu njegovu ime bilo Šimun, za to ima, koliko ja znam, dvoje svjedočanstvo. U rkp. akad. knjižnice br. 655 dolazi ispred tako zvanie elegija ovaj naslov: „Eiusdem Sigismundi, Simeonis Mensii patritii rhaccusani filii carminum libri treis“, a u Gjorgjićevu rkp. djelu: „Vitae illustrium Rhacuseorum“ veli se ovako: filius fuit Simeonis Menzii, alias Vlahovich. Da je djedu njegovu ime bilo Vlaho (Blasius), misli Kukuljević, a i može biti.

Da li je naš Šiško prvi bio, koji je u kuću Menčetića unesao slavu književničku, dok su mu se predjeli što državničkom mudrošću što vojnom slavom odlikovali, to se za cielo ne zna, za što Appendini pominje (Notiz. II, 92—93) nekakova Placida Menčetića, koji da je takodjer živio pod konac 15. veka; ali da je Šiško Vlahović ne samo od svoje kuće Menčetića prvi, nego u opće prvi izmedju Dubrovčana izašao na glas, kao „slovinski“ pjesnik, o tom nemamo razloga sumnjati.

dodje k Stjepanu Urošu na Sjenice kao poslanik Jake Menčetić (u listini, valjda pogrešno, zapisan: Mančetić). Ovaj isti Jake bijaše g. 1368 šiljan kao poklisar k bosanskim knezovom Sracimiru, Gjurgju i Balši niže Širokoga brda u Liešu. Paske i Marin Menčetić pominju se u listini Tyrtkovoj između g. 1358—1376, Marinov spomen dolazi još jedan put u ugovaranju s istiem Tvrtkom g. 1378. God. 1381 pogubljen bi Mate Grubin Menčetić (Mateo Grube di Menze) s još dvojicom plemića (chron. Ranjina). Nikola Menčetić pominje se kao vjećnik i knez u godinah 1390, 1396, 1398, 1399; Žive ili Živko Menčetić bijaše knezom g. 1411, a od g. 1405 napred izabranjem vlastelinom; on je i kao poslanik k vojvodi Radiću posiljan (Puc. spom. XIII). U godinah 1413, 1415, 1418 dolazi knez Mihailo Menčetić (Puc. XXXVI). Andre Menčetić šiljan bi g. 1393 k Sracimiroviću (Puc. I, IV), g. 1399 posta prvim knezom u Primorju (Puc. VIII), od g. 1419 napred dolazi u listinah kao izabrani vlastelin. Nikša Menčetić bijaše g. 1462 knezom dubrovačkim, inače dolazi kao izabrani vlastelin u godinah 1442—1462. God. 1463 pogibe u nesreći, koja je zadesila Dubrovnik, Marin Dinkov Menčetić (Makuš. 336). Damjan Menčetić bijaše knez g. 1466; g. 1483 kadno tri ladje iz Sicilije lukeški padoše u zasjede Dubrovčanom, bi uhvaćen Marin Savin Menčetić i udova Tebalda Menčetića (chron. Ranj.), god. 1501 pominje se kao poklisar Pere Menčetić, itd.

Život Šiška Menčetića stavlja Appendini medju godine 1475 i 1524, Dolci kaže čak, da je naš pjesnik umro nakon godine 1524. Odakle su oba ova literarna historika izvadila taj račun o godinah Menčetićeva života, ne može se znati. Ali nasuprotivno njima tvrdi Gjorgjić, da je Šiško Menčetić umro godine 1501 te se za dokaz poziva na javne vlasteoske knjige (uti e nobilium cathalogo patet). Ivan Kukuljević i Sime Ljubić prihvatiše ovu bilježku Gjorgjićevu te po što se veli u istoga Gjorgjića, da je pjesniku bilo istom 44. godine, kada je umro — to bi se dakle bio rodio godine 1457.

Što i ja uz taj račun pristajem te volim vjerovati Gjorgjiću nego li Dolciu ili Appendinu, tomu ima povrh samih rieči Gjorgjićevih još jedan razlog u rukopisu zadarske gimnazije, gdje su pjesme jednoga i drugoga pjesnika posabrane redom alfabetskim — a taj je rukopis pisan g. 1507, kako se vidi iz prvoga lista, gdje uza znak imena Isusova dolazi prvo bitnom rukom zapisano ovo: „1507 a dj 20 octubrio.“ Kad bi dakle Šiško Menčetić preživio bio čak godinu 1524, jedva se može vjerovati, da bi već u tom g. 1507 pisanim rukopisu posabrana bila sva njegova djela, a i u drugačijoj formi bila bi posabrana. Ovako bo, kako se nalazi pjesnička ostavština obojice pjesnika u rukopisu zadarskom, mora svatko doći na tu misao, da je neki štovatelj (a poslije kazat éu, tko bješe taj štovatelj) obojice prvih slovinskih pjesnika u Dubrovniku iz poznatih već zbornika, gdje su se posebice i odieljeno nahodile pjesme Menčetićeve i pjesme Držićeve, za svoju volju i zabavu sastavio taj alfabetski kancionero, koji je pod konac popunjavao valjda iz kojekakvih raspršanih i razbacanih listića, što su se nahodile u kojećijim privatnim rukama.

Sve to predpostavlja po mojoj mišljenju, da u ono doba nije više niti jedan od oba pjesnika živ bio.

Sve što se dalje pripovieda o životu Šiška Menčetića, a toga ima vrlo malo, nije osnovano ni na kakovih signurnih tradicijah ili dokazih, već je izvadljeno iz samih pjesama; a kako su nepouzdani takovi izvori, uvjerit će se svatko, kad uvaži samo ono, što sam u opće rekao o naravi ovoga pjesničtva u raspravi, štampanoj u 9. knjizi Rada. Na priliku Kukuljević, a po njem Ljubić, pripovedaju ovako: da je Šiško Menčetić u svoje mlade dne bio vrlo zaljubljen u neku djevojku, koju sedam godina (Ljubić kazuje: osam) vjerno ljubljaše. Ali ako bi se mogao Kukuljević za svojih sedam godina pozvati na pjesmu 64 i 65 knjige treće, a Ljubić za svojih osam godina na pjesmu 107 knjige treće — a ono mogao bih ja reći, da je bio Šiško Menčetić barem dvanaest godina zaljubljen; jer u pjesmi 51 knjige pete pjeva sam pjesnik ovako:

Eto znaš, da prodje dvaš od sad šes godiš,
odkoli gospodje život moj gospodiš.

Ali bojim se, i ovaka deduceija bilā bi dosta nepouzdana.

Isto se tako ne može znati, tko je bio taj predmet pjesnikove žarke i bolne ljubavi: da li kakova plemenita roda djevojka ili koja udata gospodja, što bi se takodjer moglo slutiti osobito po naslovu „frava“. Razna imena, koja joj pjesnik nadieva, bit će tek pjesničke igračke; ta pravoga joj imena nije i onako ni smio odkriti. Uza „Slava“ i „Dražica“ (sr. trubad. p. 224) dolaze kao akrostihi: Kata, Katarina, Katarinica, Katica, Maria, Mandaliena, Margeta, Nika, Nikica, Nikleta, Nikoletica, Pera, Perica, Petrunielica, Paula, Franica, Anica, Jela.

I to je veliko pitanje, smiju li se sve pjesme, koje o vjernoj, bolnoj i suznoj ljubavi pjevaju, upravo na jednu jeditu odabranu gospodju protezati? Gotovo se čini priličnije vjerovati riečim Gjorgjića, kad no veli: *Scrisit eroticorum 6. libros, variis amoribus distractus.*

U kasnije doba, tako nastavlja Kukuljević i Ljubić, oženio se djevojkom neznana roda i imena te rodio kćer izvrstne krasote i plemenita duha, u koju da je Gjore Držić zaljubljen bio. I ova pripoviedka nije sa svim pouzdana. Evo za što. Ako je istina, da je Šiško, brojeći po svjedočanstvu njegovih pjesama, najmanje 12. godina ljubav vodio izvan braka, to uz-mimo, da je vrlo rano počeo ljubiti, — ima pjesma, gdje se veli, da je već u petnaestoj godini osjećao ljubavnu boljezan — svakojako moralo mu je biti već 27—30 godina, kada bi se bio po mišljenju Kukuljevića i Ljubića istom oženio. Ako se iz toga dosta kasnoga braka rodila kćerka, kojoj je Držić srce svoje nudjao, tada bi po običnom računu djevojačke zrelosti morao bio Menčetić ili već prije ili bar umah godinu, dve za tiem umrijeti, po što bješe Držić istom počeo njegovoj kćeri dvoriti. Istina, i to nije upravo nemožno; ali ovakove kombinacije rastavljaju nam odviše na daleko život Držićev od Menčetićeva, koje nam inače literarna historija kao suvremenike, vrstnjake i prijatelje prikazuje. Jer ako je u 44. godini veka Menčetićeva (a to je po svjedočanstvu Gjorgjićevu godina njegove smrti) kćerci njegovoj moglo biti tek 15. godina, to bi se jedva i za Držića vjerovalo, da je taj čas puno stariji bio. Mladjahnomu žaru, koji odsjeva iz pjesama Gjorinih nikako ne dolikuje ta misao, da bi bio istom u kakovoj 35. godini počeo ljubiti i pjevati o ljubavi. Pače tomu se protive i rieči sinovca mu Marina Držića, kad no veli:

Svud Gjore Držića slove svitlo ime,
uresna mladića božjim darim svime;
kad mlađa cspjevaše, jak Orfeo zvirenje
za sobom vodjaše i dubja i kamenje.

Mi moramo dakle uzeti, da je u to doba i Gjori Držiću jedva bilo puno više od 20 godina. Na taj način bio bi se Gjore Držić rodio negdje oko godine 1475, kako zbilja i uzimaju gdjekoji literarni historici (gleđ. Appendix II, 217). Koliko je dakle vremena mogao priateljevati Držić s Menčetićem, ako mu je god. 1501, kad je umro Menčetić, istom kakovih 25 godina bilo? a nakon 6 godina (g. 1507) dolazi već u zadarskom rukopisu i pjesma Držićeva „o čistoći“, za koju se misli da je spjeval, kad je već bio u stališu svećeničkom.

Nu kad bi taj nerazmjer njihovih godina i podnosio, da se zovu suvremenici, vrstnjaci i prijatelji, ali Cerva priповеда, da je otac Držićev poginuo g. 1463 u velikom požaru, koji bješe buknuo u dubrovačkoj oružnici, te za tiem popalio mnogo kuća, čak i kneževski dvor. Godište dakle poroda Držićeva pada svakako prije 1463; a tada se ciela gori spominjana priповедka u toliko mjenja, što se mora reći, ako već jest Držić upravo Menčetićevoj kćeri ljubav poklanjao, to se ona svakojako rodila puno prije, nego li misle oni, koji govore o ženidbi Menčetićevoj nakon mnogogodišnjega ljubovanja izvan braka Tko umije shvatiti osobitost tadašnje umjetne lirike, njezin misteriozni, da gotovo metafizički odnošaj napram realnosti običnoga života, lako će i na to pristati, da su možda sve kombinacije, koje mi izvodimo iz pjesama Menčetićevih o njegovu životu, sa svim neistinitite, puka fikcija. A da ne samo mi danas, nego da već stari literarni historici nisu imali drugih izvora za sve, što o Menčetiću i Držiću govore, do samih njihovih pjesama, to nam isповедa izriekom sam Gjorgjić, dok veli ovako: *Omnia haec tam de Darsio, quam de Menzio excerpti ex MSS. anni 1507.* A to je onaj isti izvor, koji je i meni kod izdavanja ovih pjesnika glavno poslužio.

Napokon znamo još o životu Šiška Menčetića ono, što nam o njemu Dinko Ranjina priповеда, naime da je bio osobit štovatelj filosofije Platonove (ed. zagr. p. XIV). To se istina zanijekati ne može, premda je Dinko Ranjina velik dio svojega entuziazma za platosku filosofiju podmetnuo našemu pjesniku.

III

Život Gjore Držića.

To je sve što znamo o Šišku Menčetiću. Isto nam je tako slabo poznat život Gjore Držića.² Što o njemu priповедaju Dolci, Appendixi, Ku-

² Jedni su Držići spadali od starine među najplemenitije familije Kotorsko, odante preselili se u Dubrovnik te kako se veli do god. 1348 obavljali znatne javne službe. Ali kad se g. 1348 pojavi u Dubrovniku strašna kuga, ostaviše

kuljević, Ljubić, potječe iz djela Cervina kao iz prvog izvora, a to je ovo: otac zvao mu se Nikola, čovjek roda gradjanskoga, inače vele odličan (patrem habuit Nicolaum honestissimo loco natum, Cerva), koji pogibe, kako jur rekoh, u požaru g. 1463 (bellicis instrumentis fortuito igne Ragusii absumptis, conflagrati simul praetorii ruina cum multis opressis interiit, Cerva), ostaviv valjda nejaka tada još sina materi Nikolicu, iz gradjanske kuće Vodopića. Njezinom brigom, tako se bar može misliti, bješe daroviti mladić odgajen u svih on čas običnih naukah te izadje do mala naočit i duhovit čovjek, kako ga Gjore Dobretić hvali, govoreći o njemu: Georgius meus Darsichii et mente atque aspectu decorus.

Živahan i čuvstven mladić — tako si ga predstavljamo još i danas, čitajući njegove pjesme — planu žestokom ljubavi za kćercom, kako vele, prijatelja svoga pjesnika Šiška Menčetića, ali njegova ljubav ne kosnu se srca djevojčina, ne nadje ondje odziva. Ona podje za drugoga, na što Gjore, sjetan neveseo, ostavi radosti ovoga sveta te posta svećenikom. Da je djevojka, koju je Gjore toli nesretno ljubio, bila kćerka Šiškova, toga Cerva ne veli izriekom; njegove su rieči samo ove: „ab elegantissimae puellae quam deperibat, nuptiis repulsus meliora cogitare coepit.“ Ali u djelu Gjorgjićevu vitae illustrium Rhacuseorum stoji naročito: „amicus Sigismundi Menze, eujus filia, pro qua Georgius ardebat, aliis nupta est.“ Ovu je viest prihvatio te po svojem običaju općimi frazami iskitio Appendini (II., 217), a iz njega priedje na kasnije literarne historike. Gjorgjić zna čak i to, da je Gjore povodom tiem, što mu se iznevjerila kći Šiškova, spjevalo onu pjesmu pod br. 55; ali ja sam već gori napomenuo, da Gjorgjić nema za to nikakovih izravnih dokaza, nego da su to tek njegova nagovještanja. Za to, da je Držić bio svećenikom, ima dokaz naveden u dvojica tadašnjih Držića samovoljno Dubrovnik te biše za kaznu izbrisani iz broja vlastele i uvršteni medju pučane (sr. Makušev, 85, op. 2). Stoji li naš pjesnik Gjore Držić s ovom, ovako poniženom familijom i u kakovoj svezi, to ja ne znam; ali moram primjetiti, da protivno tomu, što se veli da su Držići g. 1348 poniženi bili do pučana, dolazi ipak u listini od g. 1360 Miho Držić vlastelin, kako je s darovima poslan bio k Stefanu Urošu. Kad bi naš Držić već po imenu smio biti stavljан u rodbinski savez sa starijimi Držići, tad bismo spomenuli i Mateja Držića, koji živiljaše početkom 15. stoljeća te pisaše prvo genealogijsko djelo o familijah vlasteoskih republike dubrovačke. Sr. o tome Držiću Makuševa 85, koji ne znam za što ga piše Dršić. Vriedno je, da napomenem još i to, da u kneza Meda Pucića u Dubrovniku ima rukopis Držićevih pjesama, pisan 16. wieka, koji je „vezan kožnjem koricama sa zlatnjem uresima i Držićevijem grbom, kako što je na grebovima te njegda vlasteoske kuće (de Darsa) u crkvi dominikanskoj u Dubrovniku“ (iz prijateljskoga pisma g. kneza Meda Pucića).

VIII

Dolcia (fasti 25) iz knjige liber genealogicus civium Antonianorum,³ gdje se na str. 58 čita: fu prete e poeta valentissimo in lingua illirica, e le sue lodi in molti libri si ritrovano. To potvrđuje Cerva i svi potonji literarni historici.

U kojoj je godini života svoga Držić stupio u red svećenički, koliko li je godina ovako proveo i kad je umro, sve se to ne zna. Sudeći po riečih Cervinih: saerisque initiatus in ter alias sacras pias que lucubratiōnes quae extant poema edidit longiusculum idemque elegan- tissimum de Castitate — očekivali bismo uz poznatu pjesmu o čistoći više nabožnijeh pjesama od njega — ali toga danas nema. Ako je zbilja istina, a nije golo naslućivanje, što Cerva govori o pjesmi vrhu čistoće, da ju je sastavio u stališu svećeničkom, tada znamo bar toliko, da je Držić bio svećenikom svakako negdje prije godine 1507; jer je ove godine pisan rukopis zadarski, u kojem se već nalazi pomenuta pjesma. Pače ja mislim, da je god. 1507 po svoj prilici već mrtav bio. Dolci kazuje odveć općenito: floruit anno 1490.

Dubrovčani opominju se vrlo često ove dvojice svojih najstarijih pjesnika: potonji pjesnici ugledaju se u njih kao u svoje uzorite predhodnike, a ostali književni ljudi rado hvale prve početnike one bogate poetske književnosti, koja se njima u Dubrovniku rodila na slavni i dugovjeki život.

IV

Djela Šiška Menčetića.

Svi literarni historici dubrovački kazuju za Šiška Menčetića, da je ostao šest knjiga ljubavnih pjesama i jednu knjižicu pjesama na proposito Isusa. Tako priповеда Dolci (fasti 58), tako Gjorgjić: scripsit eroticorum 6-libros et libellum ad Jesum in cruce pendentem; tako Della-bella, samo što on ne rastavlja od onih 6 knjiga pjesme na Isusa, nego općenito govori: libri sei di Poesie Amoroze e Morali. Appendini napokon pristaje po običaju uz Dolcia i Gjorgjića (II, 218).

Takova broja knjiga, tako podieljenih pjesama Menčetićevih nema danas ni u kojem rukopisu; odatile ne bih ipak jošter htio izvoditi, da su one viesti literarnih historika dubrovačkih neistinite. Danas imamo dva

³ To je uno genealogijsko djelo „Origine e Genealogie di tutte le famiglie dei cittadini di Ragusa“, o kojem obširno govori Makušev na str. 85—88 svojega poznatoga djela. Cives Antoniani tumači se ovim sadržajem iste genealogije: Nel presente libro sono descritte l' origini e genealogie dei cittadini Ragusei, che furono in officio della Confraternità di S. Antonio.

glavna rukopisa, u kojima se sačuvaše pjesme Šiška Menčetića, ali se i ova dva rukopisa veoma razlikuju toli brojem pjesama, koli njihovim nultarnjim razredjenjem. U rukopisu nekoč dubrovačkom, sada zadarskom od g. 1507, koji ima na broju 820 pjesama — u istinu nema ih toliko, jer su mnogi brojevi samo komadi cielieh pjesama, koje već dolaze u istom rukopisu na drugom mjestu — pomiešane su pjesme Menčetićeve i Držićeve tako, da se izmjenjuju redom alfabetskim po prvoj rieci prvoga stiha; kada je jedno slovo (recimo n. pr. A) iz Menčetića i Držića iscrpeno, a pjesme Menčetićeve idu vazda napried, tada počima drugo slovo (recimo n. pr. B), i to opet najprije Menčetićeve, za tim Držićeve pjesme. Koje su pod svakim slovom pjesme Menčetićeve, dokle one idu gdje li ih izmjenjuju pjesme Držićeve, to se iz samoga zadarskog rukopisa ne može razabrati. Što Appendini govori za taj rukopis: „le opere di Sigismundo furono distinte per mezzo delle lettere S. M.“ — to nije istina; i to je opeta Appendini od nekuda prepisao, vjerujući drugomu na rieč. Na pitanje, odakle se ipak zna, koje su u onom zadarskom rukopisu pjesme Menčetićeve, koje li Držićeve, odgovaram, da bi se bez pomoći inieh rukopisa tek za one pjesme moglo naslućivati, čije su, koje u akrostihu sadržavaju ime pjesnika (n. pr. Sismundo, Gjore). Može biti da je baš te akrostihe i imao na umu onaj izvor, odakle je Appendini krivo crpao ono svoje S. M. — Ali takovih pjesama nemaju mnogo. Za sve pak ostale valja poiskati naročitieh dokaza u drugih rukopisih.

Za veliku čest Menčetićevih pjesama imamo zbilja još rukopis akademičke knjižnice br. 655, koji ako i nije toli star kao zadarski — bit će sudeći po pismu pisani koncem 17. ili početkom 18. veka — ali je puno vriedan s toga, što donosi vrlo ispravan tekst, a razredjenje pjesama osobito. U tom rukopisu nalazimo najprije pod naslovom: „incipiunt Sigismundi Mensii patritii Ragusini carmina“ 366 pjesama s kazalom alfabetskim prvih stihoa. Sve se ove pjesme, izuzam ih jedanest, čitaju i u zadarskom rukopisu, raspršane na raznih mjestih prema alfabetskom redu, kojeg se akad. rukopis ne drži. Za tiem ima isti akademički rukopis, istom rukom i u isto doba pisane (samo je paginacija posebna) druge pjesme Menčetićeve pod oviem naslovom: „Eiusdem Sigismundi Simeonis Mensii patritii Rhaceusani filii carminum libri treis.“ Prva knjiga s nadpisom „pocigne piesni Scisccka Vlahovichia libro parvo“ sadržaje 48 pjesama, koje sam sve, do jedne, našao i u zadarskom rukopisu; druga knjiga s nadpisom „liber secundus“ sadržaje 47 (u rkp. 46, ali je broj 37 dva puta računan) pjesama, od kojih opet svaka dolazi i u zadarskom rukopisu; napokon treća knjiga s nadpisom „liber tertius“ sadržaje 51

pjesmu, izmedju kojih nema u zadarskom rukopisu 6, 20, 40 i 41—51. Sudeći po sadržaju ovih posljednih jedanaest pjesma, to će biti onaj od literarnih historika spominjani libellus ad J. Christum cruci suffixum (gledaj u štampanom izdanju na str. 339).

Kada se ova sadržina rukopisa akademičkoga pjesama Menčetićevih poredi s rukopisom zadarskim, vidi se umah to, da akademički rukopis nije prepisan iz zadarskoga. Nije dakle istina, što govori Appendini, da su iz rukopisa od g. 1507, kao iz autografa, prepisivane pjesme naših pjesnika u druge rukopise (II., 218). To ne može biti već toga radi, što u akad. rukopisu ima, kako vidjesmo, pjesama, koje se u zadarskom rukopisu i ne nalaze. A i tekst je akademičkoga rukopisa toli ispravan, nasu-protiv nehajno pisanomu tekstu rukopisa zadarskoga, da po zadarskom rukopisu nitko ne bi bio podoban sastaviti onakav tekst, kakav donosi rukopis akademički. Nema dakle ni najmanje sumnje, da je piscu akademičkog rukopisa morao biti pred očima nekakav stari rukopis pjesama Menčetićevih, koji se podpunoma razlikovaše od rukopisa godine 1507.

Ali i razredjenje pjesama u akademičkom rukopisu vrlo je znamenito. Tu nema onih šest knjiga, o kojih pripoviedaju literarni historici, nego samo tri knjige (u trećoj već se sadrže i one pjesme na Isusa, koje bi trebalo da prave posebnu knjigu), a uz to na po se još 366 pjesama. Odakle uze akademički rukopis ovo svoje razredjenje, to se ne zna. Kako je rukopis dosta star, gotovo bismo povjerivali, da je sam Menčetić svoje pjesme ovako razradio; ali tomu se ipak protive dva razloga. Prvi razlog, za što ja ovoga razredjenja ne smatram izvorniem, jest taj, što svi stari literarni historici govore o šest knjiga; drugi još puno vredniji razlog nalazim u tome, što ima u zadarskom rukopisu mnogo pjesama, koje su za cielo Menčetićeve, a u akademičkom rukopisu nema ih: i te dakle pjesme bijahu nekoč po svoj prilici dielovi onoga izvornoga, u šest knjiga podijeljenoga zbornika.*

Čim razredjenja pjesama Menčetićevih u akademičkom rukopisu ne smatram izvornim, ne mogu odobriti, da su ga prihvatali noviji literarni

* Da je tomu zbilja tako, da su prije viekova imali Dubrovčani mnogo obilatijih izvora za poezije Menčetićeve, tomu svjedoči i Gjorgjić ovim riećima, koje radi znamenitosti njihove spominjem: *Menzii operum duo volumina exstitisse in Sanjacobeo Monasterio indubium est, ut in ejusdem elogio testatur P. Seraphinus de Cerva, ord. praedic. Verumtamen in praefato monasterio ne minima quidem hoc tempore manuscriptorum veterum pagina superest nec inventa fuit in restauracione bibliothecae a p. abate Mauro Crivellia, quae ignotum est cujus opera, nec quomodo, magno tamen rei litterariae detrimento perierunt.*

historici, kao Kukuljević i Ljubić, za osnov svojega izlaganja; naročito nema nikakova smisla ono razlikovanje izmedju „pjesni ljuvenih“ i „elegija ljuvenih“, jer je to jedno te isto: oboje su pjesme posvema jednake, obojim jednakom pripada naslov „ljuvenih elegija“ po sredovječnom značenju rieči elegija.

V

Djela Gjore Držića.

O djelih Gjore Držića priповедaju svi literarni historici gotovo jedno te isto: Cerva, Dolci, Gjorgjić, Appendini umiju samo općenito reći, da je za mlada pjevao ljubavne pjesme, a postav svećenikom da je spjevao pjesmu o čistoći. Kako malo vriede te njihove bilježke, kako li se slabo moći na njih osloniti, mogu dokazati ovim primjerom. Cerva hvali pjesmu o čistoći kao „poema elegantissimum“, Gjorgjić zove je „longiusculum poema siue parenesin ad fugiendos amores“; a Appendini, koji na strani 318 ovu pjesmu takodjer hvali: „in cui egli si studia di allontanare la gioventù dagli amori profani, opera riputata di uguale pregio“, kudi je na str. 272 veleći, da ne zaslužuje ni imena pjesme, jer nema u njoj „non vi è nè ordine, nè azione“. Kada pak tko ovu pjesmu zbilja pročita (štampana je na strani 437), naći će, da sve što o njoj Appendini govori, upravo ništa ne znači: niti je to pjesma upravljena na mlađež, niti je pjesma bez reda i bez sile; dakako mi joj ne bismo danas ipak onoliko pohvale dali, kao Cerva, da je zovemo „elegantissimum poema“. Nego još jače bijasmo varani do sele u svom očekivanju, što li će biti Držićev „pirni drama“. Appendini zove taj „picciolo dramma“ prvim kazalištnim produkтом književnosti dubrovačke, veleći, da ima u svom zapletu nešto sličnosti s Amintom ili s „Pastor fido“ (II. 282); a kad tamo, to je nešto veoma malena i neznatna, to je u dialog svedena alegorijska ekloga, može biti čak puki prieved?

Držićeva djela dolaze dan današnji, stranom uz druge rukopise, stranom jedino, u rukopisu zadarskom. Pjesme o čistoći i tako zvanog pirnog drama nema, van u jedinom rukopisu zadarskom; odanle je oboje i preštampano u ovom izdanju. Ljubavne pjesme, kojih ima mnogo, valja odbirati budi pomoću akrostihâ, budi pomoću inieh rukopisa. Tom dvojakom pomoću izvadjen je iz zadarskoga rukopisa priličan broj ljubavnih pjesama, o kojih nema upravo nikakove sumnje, da su zbilja Držićeve. Uza zadarski rukopis dva su poglavita rukopisna izvora, koji nam kazuju, što je Držićeve. Jedan je rukopis svojina kneza Meda Pucića, koji mi osobitom dobrotom, za koju mu se ovim javno zahvaljujem, ispisa iz svoga

rukopisa početak svake pjesme, da bi im lakše mogao traga naći u općem kpcioneru zadarskom. Drugi je rukopis svojina fratarske knjižnice u Dubrovniku pod brojem 17; ima naslov ovaj: „Dio pjesni Gjore Držića dubrovčanina“. I ovaj rukopis poredio je netko (Mattei?) sa zadarskim već u prošlom veku, te uza svaku pjesmu pribilježio broj lista i pjesme, kako ona dolazi u rukopisu zadarskom. To je već na početku rukopisa navieshteno oviem riećima: „broji, kim su nadbilježene ove pjesni, kažu broj i liste gđi se nahode izmiješane meju pjesni Šišmunda Menčetića“.

VI

Sadržaj i načela ovoga izdanja.

Zadatak moj bijaše, iz raznijeh rukopisa posabratи sve pjesme Šiška Menčetića i Gjore Držića. Nu ako i jesam, putujući prije dve godine po Dalmaciji, nakupio dosta gradje za kritičko izdanje, ako i jesam iscrpao iz svih dubrovačkih rukopisa, šta se god na oba naša pjesnika proteže, ne bih se ipak mogao bio latiti toga izdanja, da mi ne bude bio posredovanjem slavne jugosl. akademije dobavljen iz Zadra najglavniji izvor, najbogatije vrelo za oba pjesnika. To je rukopis gimnazije zadarške, pisan god. 1507. Ovaj je rukopis⁵ riedka dragocjenost naših književnih starina. Zna se za nj, da su ga u prošlom veku mnogi dubrovački književnici poznavali i upotrebljavali te druge rukopise prema njemu poredjivali. Cerva i Mattei, u izvodu djela Cervina, navode iz njega pjesme upravo po broju. Gjorgjić kaže pod životom Držićevim izrikom, da je sve što zna o Držiću i Menčetiću, iz ovoga rukopisa pocrpao. Ne znam, odakle Appendixima ima, da se taj rukopis našao bio u knjižnici mljetkih benediktinaca; u Gjorgjića pak pripovieda se o istom rukopisu ovako: Extat unicuum volumen, ut asseritur, praedicti Menzii et Georgii Darsii poematum conjunctim et promiscue, MSS. apud haeredes fiduciarios abbatis Joannis Mariae Mattei, olim Soc. Jesu; quae si indulserint, operaे pretium erit aliquando e carie vindicare et in publicam lucem proferre. U Zadar došao

⁵ Ovaj je rukopis na papiru pisan, od početka do kraja istom rukom; ima ukupno 344 lista ili 688 strana srednje osmine. Svaka je strana 20 cent. duga i 15 cent. široka, redovito ima po 22 stiha na svakoj strani, ali ima ih dosta puti i više. Pod konac nije tekst onako čisto i pomno pisan kao naprije, prem da je ista ruka sve pisala. Na listu 313 počima kazalo pjesama alfabetskim redom, ali na listu 332 opet se nastavlja tekst, pak sve do kraja. Jedan je list (336) iskinut te po tom nedostaje i nekoliko pjesama, ili bar konac pjesme 791 i gotovo čitava pjesma 792. Paginacija rukopisa bijaše već od starine ona ista, koja i danas, ali pošto je rukopis negdje u prošlom veku iznova obrezan, obnovljeni su i brojevi listova.

je taj rukopis iz Dubrovnika kao poklon, učinjen gimnaziji zadarskoj od njegina nekošnjega direktora dra. Pulića.

Kada je taj dragocjeni rukopis pisani, kazuje mu razgovietno zabilježena godina 1507. Ali sreća htjede te sam ja pronašao, i tako ga je pisao. Ima bo u akademičkoj knjižnici rukopis „pistole i vangjelja“ pisani „1508 a dj-15 dezembrio“, pisa ga Niko Ranjina svojom rukom, kako sam svjedoči ovim riečima: „Nico Mar. (abrevijatura od Marino) de Ragnina aliter Nixa (Nikša) scrise manu propria“. Čim taj rukopis prvi put u ruke primih, spoznah umah u njemu istu ruku, koja pisa i naš zadarski kodeks; a da bude vjera veća, pokazah oba rukopisa još i presv. g. dru. Račkomu, koji umah potvrđi moju misao. Nema dakle od sada više nikakove sumnje, da je cieli kodeks pjesama Menčetićevih i Držićevih, koji je ov čas svojina gimnazije zadarske, pisao isti Nikola Ranjina.⁶

Nego koliko je god taj Ranjinin rukopis star, opet zadaje svakomu, koji će se njime poslužiti, neiskazana posla. Nema gotovo pjesme, u kojoj ne bi bilo toli nesmisleno pisanih rieči i stihova, toliko pogrješaka i nedostataka, da se bez pomoći boljih rukopisa, ma i noviji bili, jedva može dotjerati do čitka i razumljiva teksta. Čitave pjesme često su prekinute, a opeta dielovi dolaze kao ciele pjesme; jedna te ista pjesma vraća se s neznatnim promjenama na dva mesta, i t. d. Da bi se sve to na kraj dotjeralo, tomu trebaše puno truda i strpljivosti; pak i tako jedva se može reći, da je sve onako, kako bi trebalo. Najglavnija teškoća ostaje u tome, što se ni uz pomoć svih ostalih rukopisa — a ja sam upotrebio sve, što mi je do ovoga časa poznato — ne može stalno odrediti, koje su pjesme u kodeksu Ranjininu Menčetićeve, koje li Držićeve. U toj neprilici ne mogoh si drugaćije pomoći, a da ne prestupim zakona propisanih svakoj kritičkoj ediciji, nego što sam uz pjesme Menčetićeve i Držićeve ustanovio još kao treću čest knjige sve one pjesme, za koje ne mogu odrediti, jesu li Menčetićeve ili Držićeve.

⁶ Nikola Ranjina, pisac zadarskoga kodeksa Menčetićevih i Držićevih pjesama, za tiem pisac onieh „pistola i vangjelja“, znamenit je u historiji naše književnosti takodjer kao sastavitelj ljetopisa „Cronache di Ragusa“. Dolci spominje još i njegovu latinsku pjesmu: „de inventione corporis s. Simeonis prophetae.“ Buduć da život ovoga Nikole Ranjine dopire negdje do 1570 godine (jer je god. 1565 bio knezom dubrovačkim), to je morao vrlo mlad jošter biti, kad se bavio prepisivanjem gori pomenutih hrv. rukopisa. Mi se klanjamo mladjahnomu entuziazmu dubrovačkog vlasteoskog mladienca, što je mlade godine svoje u toli dičan posao uložio! Dakako hvaleći njegovu dobru volju, ne čemo se ništa čuditi, ako je priepis vrlo neispravan, kad posmislimo da je to posao mladića, kojemu bijaše negdje oko 15—17 godina.

Ovo dakle prvo štampano izdanje slavnih dioskura, Šiška i Gjore, sastoji se od tri diela: prvi najveći dio sadržaje pjesme Šiška Menčetića Vlahovića (od strane 1—344), drugi dio sadržaje pjesme Gjore Držića (od strane 347—448), u trećem su dielu (od strane 451 do konca) pomiješane pjesme jednoga i drugoga pjesnika. Na kraju trećega diela dodano je još ono nekoliko pjesama, koje ili jesu skroz narodne ili su bar sretna imitacija narodnih, on čas u okolini dubrovačkoj pjevanjih pjesama. Pošto i ove pjesme dolaze u Ranjininu rukopisu, ne mogah ih nikako izostaviti; ali ako već jesu svojina naših pjesnika, to su za cieło Držićeve: u poeziji bo Gjorinoj ima ipak više narodne prostote i naravnosti, nego li u ljubavnom naricanju Šiškovu.

U prvom dielu, u kojem su štampane pjesme Menčetićeve, postupih ovako. Uz pomoć gori pomenutoga rukopisa akademičkoga br. 655, za tiem rukopisâ fratarske knjižnice dubrovačke br. 16 i br. 32, odabrah najprije te izvadih iz Ranjinina kodeksa sve pjesme, za koje ovi rukopisi svjedoče, da ih je spjeval Šiško Menčetić. Tomu vele znatnomu broju pjesama dodah još i one (ima ih do stotinu), o kojih po analogiji nijesam dvoumio, da će takodjer biti Menčetićem spjevane, ma i ne dolazile u ostalih rukopisih, osim zadarskoga. Da bi se ipak kod svake pjesme umah vidjelo, koliko ima svjedoka za sebe, dodavao sam svagdje pod pjesmom na dnu strane, gdje se ona i pod kojim brojem u kojem rukopisu nalazi. Čak iz Dellabellina rječnika izvadjeni su citati, koji pokazuju, da su njemu, osobito iz Držića, tek nekoje pjesme poznate bile. Navedav svegje pod pjesmom njezine rukopisne izvore, dodavao bih uz to prema načelima, izloženim u uvodu k pjesmam Marulićevim, sve bitnije i značnije razlikosti u tekstu raznih rukopisa. Napokon videći ovako pred sobom gomilu od šest stotina pjesama, pokušah u nju unesti iskru života, da ne bi monotonija sadržaja, kojoj se ne može dogledati kraj i konac, onako utrudila čitatelja štampanog izdanja, kako je utrudilo mene čitanje njenog u rukopisih. S toga podielih onu gomilu prema stepenu ljubavi, na kojem pjesnik u svakoj pjesmi stoji, u šest knjiga: u prvoj knjizi izlažu se uzroci ljubavi i borba sa novo nastalom ljubavlju; u drugoj knjizi slavi pjesnik ljepotu svoje ljubavi; u trećoj su knjizi same boli, tužbe i suze; u četvrtoj već pjesniku sviće danak sreće, u petoj knjizi pliva u radostih ljuvenog uživanja, u šestoj vidimo njegov povratak i oproštaj od ljubavi. Ovakovo razredjenje, kad već ne znamo, kako je sam pjesnik svoje pjesme razradio, preporuča se osobito tiem, što pjesme, u kojih ima jednakih motiva, dolaze na blizu jedna do druge; ovako se takodjer dobro ističe puki formalizam, koji vlada u toj ljubavnoj poeziji.

U drugom dielu, gdje su štampane pjesme Držićeve, postupih ovako. Najprije izvadih iz Ranjinina kodeksa one pjesme, što ih ima rukopis Pucićev i rukopis fr. knjižnice dubrovačke broj 17. Ove su pjesme oniem redom i štampane, kojim se čitaju u oba rukopisa (samo pj. 13 i 14 premetnute su pometnjom sloga). Kod 21 pjesme prekida rukopis fratarske knjižice br. 17 te ostaje samo još rukopis Pucićev do pjesme 34, gdje se opet rukopis br. 17 vraća te prati naše izdanje do pjesme 46. U opasci kod pjesme 47 rečeno je, da bi nakon pjesme 46. imala biti umetnuta pjesma, kojoj u Pucićevu rukopisu nedostaje s početka 11 stihova, a 12 stih (ilići konac 3. strofe) glasi ovako:

za nju jedinu vas venem i blidim;

za tiem ima još u onom rukopisu sačuvanijeh 7 kitica od iste pjesme. Nego ovoj pjesmi, po što je krnja, ne mogoh u zadarskom rukopisu ući u trag te nije došla na svoje mjesto. Od pjesme 48 naprijeđ bijah ograničen na jedini rukopis Ranjinin, sada zadarski; i to do broja 60 pribrah one pjesme, gdje se u akrostihu čita pjesnikovo ime Gjore. Što je pak od broja 61 naprijeđ do 116, za to nema izrazita dokaza, da je Držićev, ali slutim, da će biti njegovo, što po nutarnjih znacih što po mjestu, gdje se ove pjesme u zad. rukopisu nalaze, na ime iza Menčetićevih a medju Držićevimi. Sa pjesmom 116 (o čistoći) i 117 (Interlokutorij) dovršuje drugi dio ovoga izdanja.

U trećem dielu naštampan je sav ostali sadržaj kodeksa Ranjinina. Tu im a dosta vrlo desperatnih pjesama, koje mi se često čine pukim slučajem ili samovoljom skrpljene iz raznih dijelova u jednu neskladnu cijelost. Za ovim na kraju dodah nekoliko pjesama iz rukopisa fr. knjižnice dubrovačke br. 16, za koje mislim, da bi mogle biti Menčetićeve, jer su sve okolo njih same njegove pjesme. Osobito je znamenita u tom dodatku pjesma, štampana pod br. 3, jer se ondje govori o ljubi, koja je g. 1494 umrla; a Menčetić nešto takova zbilja pjeva u svojih pjesmah, sr. knj. VI p. 31 i 32. Napokon naštampah i onu jedinu pjesmu do sele tek po imenu poznatoga pjesnika Marina Kristićevića, koja se čita u Ranjininu kodeksu pod br. 702, a bit će, može biti, vlastoručno upisana u knjigu Ranjininu; da ju je druga, i to starija ruka, upisala u zbornik Ranjinin, to se vidi umah na prvi pogled. Nego vriedno je još i to spomenuti, da je ista ruka takodjer inače mjestimice Ranjinin kodeks ispravljala; može biti dakle, da je Kristićević ovaj zbornik imao u ruci te pročitav ga, gdje što popravio.

Što se samoga teksta u ovom izdanju tiče, glavna mi bijaše briga, da bude vjeran, uz to po mogućnosti razumljiv. Gdje se jedno s drugim ne

mogaše sastaviti, gledah ostati vjeran tradicijam rukopisâ, a ne htjedoh kojekakvimi samovoljnimi konjekturami zatvorati puta do istine, znajući da će mnogo mjesto prije ovako protumačeno biti, kad ostanem vjeran dužnostim kritičkog izdavatelja, nego li da ga uzmem popravljati i dotjerivati po mojem subjektivnom mišljenju. Tko se sa mnom u tom načelu ne slaže, moći će svašta ovomu izdanju prigovarati, ali ja se ne bojam ničijih prigovora. Rado dopuštam, da će mnogo mjesto, koje meni osta nerazumljivo, drugi umah protumačiti; ali tko bi i bio taj sretnik, koji će za mnom tekst ovieh pjesama popravljati — a ja priznajem, da još dosta posla ostaje — od njegove se pravednosti nadam, da neće smetnuti s uma istine, da je lakše pojedinostima prigovarati, nego li nešto ciela iz nova stvarati.

U Zagrebu dne 6 srpnja 1870.

V. Jagić.

PJESNI

ŠIŠKA VLAHOVIĆA MENČETIĆA

KNJIGA PRVA

1

Posveta.

Koji čtiš sej pjesni, molim te veselo,
tako ti ljuvezni, veseli tve čelo.
Ako što zadjoh ja, ne prijaj tužicu,
odvrzi draču tja, a vazmi ružicu.
Toj li jur sad bolje ti moreš, ti tvori;
oto ti jur polje: što umiš, govori.
A meni jur kosti prigrizat, čuj, ne moj,
da još tej gorkosti ne čutim uz trud moj.

5

2

Prvi pogled.

Zovješe zora dan, a slavno prolitje
travicu drobnu van, zelen lis' i cvitje:
ja kad bih uhićen od ove gospoje,
ke obraz nakićen u slavi vas poje.
S jutra, dim, na prozor pogledat opéah ja,
ter tada moj pozor u taj čas pozri tja:
meni bi viditi još lipšu ner vilu
gospoju sjediti u rušcu pribilu.

5

Pj. 1: ak. 1, zad. 43. 3 prijaj] prija zad. sr. Dell. s. v. errare i s. v.
prendere 4 vazmi] uzmi ak. 5 toj li ti još bolje što umieš ak.] tko li jur
sad zad. 7 čuj] ču zad. sr. Dell. s. v. detrarre

Pj. 2: ak. 3, zad. 448. 3 bih ak.] sam zad. 4 obraz ke zad. 5 sr.
Dell. s. v. mattina

*

Vidiš me ka hrlo vase trak i kosu
 niz bielo ter grlo kosice sve prosu ;
 na čelu ostavi dva prama od zlata,
 ostalo sve savi okolo, dim, vrata,
 da kosa ne vitri, u kojoj do mal hip
 rukami zahitri na glavi venčac lip ;
 ozriv se jak jelin ter on čas podje tja,
 ter gorči ner pelin i čemor ostah ja.

10

15

3

Pjesnik sam.

Za č skrivaš svoj obraz od mene, cvite moj ?
 ne znaš li, jer sam vas ja sluga od gospoj ?
 ne znaš li gospoje, pjesnivac jer sam ja,
 za pjesni ter moje od mnozih ime sja ?

A za toj jur meni gledati ne brani
 tvoj obraz rumeni, moj cvite izbrani ;
 za č oni ovo jes, ki te će proslavit,
 i ki će tvoj ures kon sunca postaviti.

5

4

Za što kriješ lice svoje ?

Prisvitlo sunačce, pravi mi za rados,
 kroza č me srdačce rascvilja tva mlados,
 ter skrivaš ljuveni tvoj obraz i pogled,
 koliko u meni da niku vidiš zled ?

Ne znaš li gospoje, jer imam ja kripis
 satvorit, da poje sve dni se tva lipos,
 ka se će izgubit, kako sin sunačce,
 ako mi obljudit ne budeš srdačce.

5

9 sr. Dell. s. v. bendelle ; vidiš me] vidi me zad. 13—14 sr Dell. s. v. fare
 16 sr. Dell. s. v. assenzio

Pj. 3 : ak. I 4, zad. 534. 3 pjesnivac zad.] pisnivac ak. 7 ovo oni zad.
 Pj. 4 : ak. 98, zad. 391. 7 sin] zad. rkp. sit, ak. rkp. sien

5

Ne krij lica svoga.

Kroćahta diklice, tako ti radosti,
 za č skrivaš tve lice od moje mladosti ?
 za č kriješ obraz svoj od virna služice,
 koji se zove tvoj, pribila ružice ;
 koji se spovida na tvoju zapovid :
 jeda mi izvida tvoj ures ljuven vrid ;
 koji me skončava, da kopnem kako led,
 diklice gizdava, želeći tvoj pogled.

5

6

Dopusti mi, da gledam lice tvoje.

Daj mi se za milos, gospodje, viditi,
 er mi jest usilos ime tve sliditi ;
 ako ćeš jur ne dat, da stignu ures tvoj,
 dopust' mi daj gledat gizdavi obraz svoj.

7

Pogledaj me barem.

Moj cvite rumeni, reci mi ovu stvar,
 kako bi ti meni stvorila veći dar,
 kad samo tvoj ka mni obrnut ne č' pogled,
 da vidiš ti na mni, ku trplju za te zled ?

Jer žimi diklice tvoja dva pozora,
 i žimi tve lice, iz koga sja zora,
 kako jest usilos meni sad umriti,
 ako me za milos ne budeš pozrati.

5

Pj. 5 : ak. I 5, zad. 73.

Pj. 6 : ak. 108, zad. 145. dopust' mi zad. dopusti ak. U zad. rukop. dolaze još dva stiha, ali ne spadaju ovamo, budući da se i na po se čitaju u akad. rkp. br. 231, u zad. rkp. br. 281.

Pj. 7 : ak. 169, zad. 267. 7 jest ak. je zad.

8

Za što odvraćaš od mene lice svoje?

Rači mi reć za har, kako bi sunače
stvorila veću stvar za moje sardače,
kad obraz biserni od mene svrćeš tja,
koliko čemerni bazilisk da sam ja!
Ako gajiv dostoja, tko slavi tvoj ures,
dostojno svis moja skončana sada jes:
to li što podobi pravedno služen'je,
bez sumnje pravo bi meni tve združen'je.

5

9

Ne će da me gleda, ne će da govori sa mnom.

Gdi mi će vil ova što veće satvorit,
kad sa mnom daj slova ne stane govorit?
gdi će rič sa mnom rit, kad ne će mimo gred
na mene još pozrit prisvitli nje pogled?

Nu kako otrnu jak mramor i kamen,
ne vidih, da svrnu najmanji još zlamen,
ter vidju, da ljubi gvozd'je se žestoko,
a vrime svak gubi, tko gleda visoko.

Ja hoću sve more u droban sud isplit,
a toj bit ne more, ako bih htih umrit,
pokle je ovaj vil gorčija nere mač,
koji bi prijal evil, da sliši željni plač.

5

10

Ne znam, za što odvraća od mene svoj obraz.

Tako mi ljubavi, ne vim ja, česa dil
svoj obraz gizdavi sakriva ovaj vil;
jeda se uroka što boji, jer prave:

Pj. 8: ak. 180, zad. 441. 3 svrćeš ak. svraćaš zad. 4 bazilisk ak. bazilak zad

Pj. 9: ak. 100, zad. 175. 7 gvozdje ak. gvozde zad. 11 gorči zad. gorkija ak.

Pj. 10: ak. 172, zad. 578.

sunce su s istoka nje ličca od slave?
 Ali se gizdavi nje ures ponosi,
 znajući jer slavi nje obraz i kosi ?
 jeda li još čuti razgovor veseli,
 da bude začuti, tko za nju smrt želi ?
 Kako ju ja želju mojojzi mladosti,
 odkli se još velju sluga nje radosti,
 ter mješte smiljen'ja i mješte ljubezni
 sčekuju civiljen'ja i gorke boljezni.
 Ovako obraz svoj da skrije najprija,
 kad služit život moj lieposti nje prija :
 ne bih ja pri roka poželil smrt sebi,
 za č bilo uzroka želit mi toj ne bi.

5

10

15

11

Ukaži mi svoje lice.

Ukaži, diklice, tvoj pozor gizdavi,
 ukaži tve lice, po vas svit ko slavi ;
 učini, me oči da nazru tvoj obraz,
 u kom je s istoči od sunca vas poraz.
 Još molju, ukaži meni se tva rados,
 neka se utaži od jada ma mlados,
 koja će umriti u željah diklice,
 ako sad nazriti ne budu tve lice.

5

12

Njen pogled, moj život.

Ne krije zlat pjenez skup človik tolikoj,
 koliko svoj ures ovaj vil od gospoj ;
 ne da se pogledat, ne da se viditi,
 volil bih da ne dat može mi živiti.

Ma neka još reku (što ne mni ma pamet)

5

6 znajući ak. znaju zad. 11 ljubezni zad. ljuvezni ak. 12 sčekuju ak. želit
ću zad. 13 skrije zad. krije ak.

*Pj. 11: ak. 186, zad. 587. 3 tvoj obraz zad. tvu mlados ak. 4 u kom
je zad. u koj jest ak. vas poraz zad. sva rados ak. 5 rados ak. liepos zad.*

Pj. 12: ak. 165, zad. 304.

mogla bi čovjeku život dat i vazet,
kako ga vazima svaki čas, gdi brani,
obazrit očima svoj ures izbrani,
kojim bi jur dala živit mi svršeno,
da mi se nje hvala da pozrit ljuveno ;
istinu ter velim : nisam živ ni ēu bit,
dokole ja želim nje lipos obazrit.

10

13

Ne razumijem je.

Pri bih znal, sunačce kad zadje, gdi stoji,
nego li srdačce mojojzi gospoji ;
za č na me pogleda tač vinu obično,
tač da mnim od meda življen'je me vično.
A mnokrat odnosi od mene svoj ures,
svoj obraz i kosi : za toj smrt meni jes,
za toj ēu još umit suzami obraz moj,
dokole razumit budu ja misal njoj.

5

14

Ne mogu odoljeti ljepoti tvojoj.

Prisvitlo sunačce, tako mi zdravu bit,
i žimi srdačce, što ne bih rad zgubit,
kako ja umiru u želji ljuvenoj,
kad godi poziru gizdavi ures tvoj.
Za č je vas napunjen ljuvene kriposti,
i krunom okrunjen vrhu svih liposti ;
ter da znaš, moju moć toliku ne velim,
toliku dan i noć da lipos ne želim.
Ka želja ne more dat meni mir na svit,
za č suho ni more ne zdrži lipši cvit :
za toj me pomili prisvitlo sunačce,
da grozno ne cvili me željno srdačce,

5

10

9 kojim bi] rkp. zad. kojim si, ak. kojom bi

Pj. 13 : ak. 162, zad. 401. 3 vinu ak. vazda zad. 4 me ak. sve zad.
7 suzami zad. suzama ak.

Pj. 14 : ak. 175, zad. 402. 10 zdrži ak. drži zad.

koje se udavit za željnu gre ljubav,
ako ga pojavit ne budeš, dim uprav ;
ter ne moj satvorit tolikuj na svit zled,
dopust' mi izdvorit za milos tvoj pogled.

15

15

Gdje je, koja me smami.

Gdi j' ovo sunačce ? gdi j' ovo što smami
željno me srdace grlom ter kosami ?
Er me će sliditi tužica čemerno,
čim brani viditi ličce se biserno.

16

Samo jedan dan pogleda tvoga.

Prijal bih za službu u platu od ove,
da mene u družbu jedan dan prizove ;
er na svit ni rados, kojoj bih zavidil,
kad godi ja mlados moju bih tuj vidil.

Rad bih još neba srid da sunce osvane,
ter opet ni naprid da svitlos ne gane,
neka se satvori do vika oni dan,
dokli se govori, da je svit koncu dan ;

ter da nje obraz lip, iz koga sunce sja,

u jedan stoji hip, dokli ga gledam ja.

A za što rekoh još : dokli ga ja gledam ?

za č tomuj (znati mož tko slišiš) rok ne dam ;

er bih ja s radostí poživil, moj bože,

da mojoj mladosti taki dar bit može,

ki da se prodava, ne bih ja život svoj,

ne bih ja sto glava poštedit, dim, za toj.

5

10

15

Pj. 15 : ak. 9, zad. 171.

*Pj. 16 : ak. 80, zad. 388. 10 stoji ak. grede zad. 11 a za što ak.
a za to zad. 12 za č tomuj ak. za što muj zad. 15 ki ak. ka zad.*

17

Ljubav me tjera pred tvoj obraz.

Moj venče zeleni i kruno vesela,
 koja si Eleni svu slavu vazela,
 zgoni me taj ljubav prid slavnii tvoj okol,
 jaki no zviri lav i ptice jur sokol;
 ter molim za milos, hoti me pogledat,   5
 ljuvena gdi silos smrt meni misli dat,
 odkli me sunačce tva lipos porazi,
 čini me srdačce vesel'je da skrazi.

5

18

Tvoj je pogled moj liek.

Molim te, diklice, ne moj mi zazrieti ;
 kad pozrem tve lice, htjej malo strpjeti,
 neka se nagledam od raja milosti,
 da veće ne predam u gorci žalosti ;
 tako mi ne umrijet u muci pakljeni   5
 želit m' je sad pozrijet tvoj obraz ljuveni,
 još mi je u njem liek od jadne suzice,
 ke ronim vas moj viek cjeć gorke tužice.
 Diklice gizdava, ini liek nije moj
 nego li tva slava, veseo pogled tvoj.   10
 Kad pozriš na mene, ostavim svaki trud
 i muke pakljene i čemer s jadom hud.

5

10

19

Pogledom svojim predobija srca.

Tko je ova, boga dil recte mi, da ju vim,
 od koje obraz bil zanese srce svim ?
 Je li vil iz gore ? ali je ka smama ?
 jer život moj more nje ličca s kosama.

*Pj. 17 : ak. 55, zad. 816 i dubr. 32. 4 ptice zad. pticu ak. 6 misli
 meni ak. meni misli zad. 7 odkli me zad. odkom me ak. dubr.*

Pj. 18 : zd. 791, ak. nema ove pjesme. 6 u rkp. želit me sud nerazumlj.

Pj. 19 : ak. 191, zad. 566.

Rukom me ne teza ni za me pomene,
vinu me zaveza, što pozri na mene ;
da lasno zvir može uhvatit ovoli,
čemu bi, moj bože, hrti ter sokoli ?
Za toj se svak čuvaj slavne nje lieposti,
jer meni sada vaj ljuvenom krieposti ;
ter može nauk sad svak vazet od mene,
tko se je bljasti rad od želje ljuvene.

5

10

20

Očima lovi kao lovac.

Iznosi ova vil svoj obraz gizdavi,
što lovac luk i stril, kad se u lov odpravi ;
ter lovac mnokrat dan u trudu propati
i vele stril zaman takodjer potrati,
a ova gre s mirom ter samo pozira
ter samim pozirom sviem srce razdira.
Na koga pogleda angelski nje ures,
onomu već ne da, da voljan sobom jes,
nego li da slidi nje lipos ljuvenu
i željno da blidi za ljubav skrovenu.
Za toj nju prikrasno slavi svak i scini,
ovoli kad lasno od željnih plin čini.

5

10

21

Njene kose i njen pogled.

Što lovac luk i stril, kad u lov gre, nosi,
toj ova slavna vil pozor lip i kosi.
Kad stane potresat zlatima kosami,
koga tuj zavezat ne bude željami ?
Kada li pozor lip na koga obrati,
komu jad i nalip srdačce ne skrati ?

5

Pj. 20: ak. 129, z. 222 i 680 od polovice. 4 takodjer] po gori 680. 6 pozirom akad. pozorom zad., sviem srce 680, ljuvenih 222. 9 nego li da tuži, nego li da cvili 680. 10 želeteći da zdrži nje obraz pribili 680. Stiha 10—12 nema u 680. 12 ovo li kad lasno ak., u zad. iskwareno : ovo kad najvlasno

Pj. 21: ak. 196, zad. 485.

ter evili čemerno, ter plače, ter tuži,
želeteći biserno nje ličće da združi.

22

Tvoja dva pozora pale srce moje.

Pale me srdačce tvoja dva pozora,
kako vid sunačce, kad stvori dan zora;
ar slatko poziru ter kopnimi kako led,
ter željom umiru, želeteći tvoj pogled,
u komu nahodim ljubezni lik mojoj; 5
ter da se, mnju, zgodim u družbi ja tvojoj,
liepo t' bih ja tada proslavil tve ime,
slaviti ko sada ne mogu ni vime,
ar mi je misal sva, da evilim, da tužu,
dokole tvoja dva pozora sadružu. 10

5

10

23

Sve je na njoj liepo, oči najljepše.

Da znate ljuveni, sve ljubi život moj,
drago je sve meni va ovoj od gospoj,
očice najdraže; nu željom umiru,
za č srce me praže, gdi slatko poziru,
gdi slatko otvore na mene pozrin'je, 5
ter ja mnim govore: ti s' naše želin'je.
A za toj što tužim, ni šta se ne brinu,
za č ufam da združim nje lipos jedinu.

5

24

Gledao bih te noć i dan.

Prikrasna diklice, kad stanu pozirat
tvoj obraz i lice, ne moj mi zamirat;
istinu za č velju, tako mi života,

Pj. 22: ak. I 7, zad. 418. 6 u ak. i zad. rkp. mru, ja slutim: mnju.

Pj. 23: ak. I 6, zad. 159. 2 va ovoj od gospoj ak. va ovoj gospoji zad.

6 ja mnim ak. uzmnim zad.

Pj. 24: ak. I 29, zad. 421.

zada mi tuj želju tvoja taj lipota.
 Er da te gledam cvit, kako no od svih stran
     gledaju ovi svit nebesa noć i dan :
 ne bi mi srdačcu na puno volja sva,
     za što se k sunačcu priklada lipos tva.

5

25

Bez kazne zatravljuje ljudе svojom ljepotom.

Velmi se kriv pravi i togaj sud čeka,
     tko godir ostravi jednoga čovjeka ;
 avo ova s kosami i s grlom od gospoj
     svu mlados zamami, najliše život moј.

Nitko tuj ne vapi, što činiš, da reče,
     ner gleda ter trpi, što prid njom tko steče.

5

Da li njoj osud ni, da li tuj ima vlas,
     da travi po sve dni a da svit gleda vas ?

Ako li tko pravi: što kriviš nje liepos,
     kad zel'jem ne travi, ni bil'ju zna kriepos ?

10

za toj jest rič prava ovaj svimi reć bože :
     ako jest ka strava, vrh zel'ja ka može,

taj veći sud čeka, a toj jest nje ures,
     ki pozriv čovjeka ostravit ima čes ;

ter veću ner zel'je ima moć nje obraz,
     gdi nosi vesel'je u sebi ter poraz.

15

Zakon se sad razor', slobodno mogu reć,
     pokole nje pozor ner pravda može već ;

ki samo gledaje srce mi zanosi,
     ter ni šta ne haje, tko željom smrt prosi.

20

Za č pravda otide i dobri nje zakon,
     ni pravo tko ide dnive su napokon.

Kad je slas, o bože, ka svemu daje slas,
     veće se ne može stat u mir jedan čas.

4 tvoja taj ljepota ak. kako tva lipota zad.

Pj. 25 : ak. 144, zad. 585. 3 avo ova ak. a ovo ova zad. 5 činiš ak.
 čini zad. 12 ako je zad. 13 a to je z. 15 bez smisla želit mjesto zelje zad.
 16 veselit mjesto veselje zad. 21—24 nerazumljivo : u zad. rukop. ovako :
 za č pravdu otide . . . nie parvo tko ide dnivesu . . Kad je glas . . . . .
 stat umriet, u ak. rk. ovako : za č pravda . . . ni pravo tko ide dnivesu . . .
 Kad jest zla zlo bože . . . stat u mir

26

Gore joj lica a ona sve ljepša.

Veli se, jer oganj toliku ima moć,
što godi staviš na nj, svemu će vrha doć:
ovoj vil od gore dva ličca sončana
plamenom sve gore a niesu skončana.
Jeda je fenice, ku oganj ponavlja,
tere se nje lice plamenom proslavlja ;
ali se prigodi od zlata njoj zlamen,
ter lipsa ishodi jak zlato u plamen ?

5

27

Za njenim licem ide sva mladost.

Gdi godi ličca dva izrazi ovaj vil,
učini, mlados sva da ljuven prija civil,
ter budem viditi tuj mnozi gdi prave:
sila je sliditi nje liepos od slave ;
a do sad posil'je ne stvori nje liepos,
ako s njom ni bil'je ko ima tuj kriepos.
Li sam ja stanovit, tko želi nje ures,
da velmi jadowit ljuvenom željom jes.

5

28

Gdje je tko ne bi čeznuo za njezinom ljepotom?

Kamo se tko pravi: ne želi ljubezan,
za č ljubav ne zdravi nu množi boljezan ?
nu sada dotec, molju te boga dil,
ter meni izreci, što s' tada reći htil ?
Za što bi bil kamen, za što bi tvrdi lav,
tko ne bi sad plamen očutil za ljubav,
videći vil ovu jaki no ruže cvit,

5

*Pj. 26: ak. 78, zad. 584. 1 jer zad. da ak. 3 sončana ak. sunčana z.
4 plamenkom ak.*

Pj. 27: ak. 193, zad. 178. 2 pogr. prijal zad. 4 je zad. jest ak.

Pj. 28: ak. 178, zad. 55. 3 molju ak. molim zad. 4 tada ak. sada z.

koju bi da slovu dostoyno po vas svit.
 Jer slavni nje ures toliku moć ima,
     toliku ima čes, jer mi svis vazima ;   10
     ter da znam smrt vidit od ove ljubavi,
     ne mogu ne slidit nje pozor gizdavi.
 Ne mogu da ne dam moju njoj svu mlados,
     kad godi pogledam na slavnju nje rados,
     kojoj se veselim kako cvit sunačcu,
     i nad sve što želim u mojoj srdačcu ;   15
     toliku ter kripas ne ima moja moć,
     da rajska nje lipos ne želim dan i noć ;
     ni bih htih da mogu nje ures ne želit,
     toj skrovno ni bogu, komu jes bilj velit.   20
 Jer dosti ovi svit obtjeca život moj,
     ne vidih takmen cvit ovojzi od gospoj,
     ka suncu lipotom angelском dosiva,
     a slavnim životom Dianu dobiya.

29

Ti si od mane stvorena.

Makar svit da stane, ter što će, govori,
     tebe bog od mane nebeske satvori ;
 ar bi rek tvoj pogled da s desna i s lieva
     s zaharom slatki med zajedno prolijeva.
 Raj ovoj satvaraš u našoj mladosti,   5
     kad usti otvaraš pune sve radosti,
 iz kojih izlazi svaka rič na vrime,
     ter mene priblazi, da gdi sam, ne vime.
 A za toj dim sada, gdi tvoj glas budem čut,
     ružica, mnim, pada s biserom u moj skut.   10

8 dostoyno ak. dostoynu zad. 10 mi svis ak. svis tvu zad. 20 je bil zad.
jest bilj ak.

Pj. 29 : ak. 202, zad. 258. Stih 3 sr. Dell. s. v. conserva, inzucche-rare, zucchero.

30

Moć njene ljepote.

Tko će znat ljuven stril, pogledaj svak lice,
pozri svak obraz bil od ove dlikice,
ka istom pozire ter čini svu mlados
da željom umire, želeteći nje rados.

Što druzi jur zel'jem otrave človika,
toj slavnim vesel'jem nje liepos velika,
ka me jest zaniela, koja mi um krati,
kad ličca pribiela u rados obrati.

5

31

Bojim se njena pogleda, da me ne stravi.

Draža jest viditi, lipša, ner sunačce,
koju bih sliditi ne štedil srdačce ;
nu nisam fenice, da se opet pojavi,
kada me nje lice ljuveno ostravi.

Ne bil'jem i travom, kom lovac zvir, strilja,
nu ranom nezdravom, ka nigda zacilja ;
zaman je svaki red i staric magije,
ako će nje pogled, ki meda sladji je.

5

32

Njena je ljepota mogućna.

Slavi svak iz glasa ovu vil gizdavu,
ka nosi od vlasa vjenčac lip na glavu,
a pušta na čeli dva zlata pramena :
za to ju svak veli, da je moć ljuvena ;
i smieša s ružom gili ter prosu niz lice,
ter nas zbi jak smirilj i sokol ptičice.

A niku ima slas pozor nje izbrani,
da človik za nje vlas život svoj ne brani ;
ako li tko pozre nje usta rumena,
more reć, cvitkom zre koralja crljena.

5

10

Pj. 30: ak. 170, zad. 568.

Pj. 31: ak. 222, zad. 152. 1 draža jest ak. draže je zad.

Pj. 32: ak. 158, zad. 490. 5 prosu zad. pušta ak.

Oh grlo ljuveno i ruci pribiele,
kolici skroveno za ljubav njih cyiele?

33

Tebi i ni kojoj drugoj ču služiti.

Slave ja mladosti inozzi jur ne dam
ner tvojoj radosti, za milos ku gledam ;
jer völju poslužit tebi vil a za har
nego li sadružit od ine ljuven dar ;
za č mi si danica viditi vrh gore,
plamenkom gdi lica ljuvenim tva gore.
Ma nu si još vidiš Serena od mora,
za toj te rih slidit do moga umora.

Uzras tvoj gizdavi tko da ga ne poje ?
tko da ga ne slavi sve kako gospoje ?

Najliše gdi sve vil visinom dobivaš
i takoj obraz bil ljepotom prisivaš,
da kad gre liepos tva, mni mi se, u koli,
ter mi se pamet sva za rados oholi.

On hod tvoj gizdavi (toli je običan)
tko vidi, svak pravi, k tancu je priličan.
Volja kad govoriš, neka znaš sunačce,
sve moje satvoriš u željah srdačce ;
ar ima ljubezan tvoja rič gospoje
toliku, jer pjesan mnim nitko da poje.

5

10

15

20

34

Što si upravo mene ranila ?

Ne bi li gospodje gdi veće ka mlados,
na mene ter podje angelska tva rados ?
ter moje srdačce ljuveno izrani
stvorivši sunačce svoj obraz izbrani.

Na onih biše poć, moj gilju gizdavi,
tko misle dan i noć o željnoj ljubavi ;

5

*Pj. 33: ak. 103, zad. 480. 3 za har zad. na har ak. 15 o tvoj hod
gizdavi, tko da ga ne poje zad. 16 tko da ga ne slavi sve kako gospoje zad.*

Pj. 34: ak. 123, zad. 299.

a prostit jur meni, ki stojah u miru,
dokli stril ljuveni ne prijah da tiru.

35

Velika je moć uresa tvojega.

Veliku t' ima čes, veliku t' moć imna,
gospodje, tvoj ures prid našiem očima ;
jer slavno ličce tve tko vidi, ostavi
činjen'je svoje sve a tebe jur slavi ;
a tebe jur tira za svu moć i kripos
ter ti se zazира smamljeno u lipos,
i k tomuj govorи : ovo čas od svita,
ovo svit ku stvori, da slavom procvita.

5

36

Ljepota njezina prava je radost.

Kad bi um tko stavil na ovu, ku želju,
ne bi mi zabavil, gdi se ja dreselju ;
a nu bi rekal još: mri za nje lipotu,
dokoli čuti mož duh u tvom životu.

Tolika jes rados nje ličeu i dika,
kom more dat slados človiku do vika ;
a tko je od gore, da pride jur pitom,
tom vidi gdi gore nje ličca lipotom.

5

37

Njezina ljepota ima rajsку slast.

Misal mi zanosi ovaj vil, gdi pušta
dva prama od kosi niz ličca gorušta ;
ali kad otvori dva svitla pozora,
ter bjelji svit stvori, nego li dan zora.

Rozom jes povezla obličje veselo,

5

Pj. 35 : ak. 168, zad. 588.

Pj. 36 : ak. I. 39, zad. 115 3 a nu bi zad. nu bi mi ak.

*Pj. 37 : ak. 201, zad. 257. 4 jak mjesec na gori srid sunčna ozora ak.
5 rozom ak. rukom zad.*

a giljom prinesla bieli vrat i čelo,
iz koga jezera može bit da nose
s koraljom bisera, čim usti nje rose ;
ar iz njih leti glas, za ki svak svidoči,
da rajska ima slas ter miris s istoči.

5

38

Tvoja ljepota zanosi moju sviest.

Koli krat govoru gospodje s kim na zbor,
toli krat satvoru ki godi nerazbor ;
ar moja pamet sva zahodi srdačcem
na tvoja ličca dva, ka sjaju sunačcem ;
ter neka bolje viš, mnozi mi tuj reku :
ni prava vidit svis na ovom čovjeku.
A za toj gospodje smiluj me ljuveno,
dokole ne podje pamet mi svršeno.

5

39

Njena me ljepota privlači k sebi, da se o njoj oprljim.

Jes narav letušta (ovo je nje zlamen) :
od ognja gorušta kad vidi gdi plamen,
doleti oni čas mnijući, da oganj
dat joj će njeku slas, ter zgori živa na nj.
Tako ja vazdi grem, tuj mi bog da sliješ,
kad godi gdi nazrem od vile tej lieš,
koja sja sunačcem ter imat mnim pomoć
a budu, srdačcem da zgoru, na toj doć.

5

40

Nasrćem na njenu ljepotu a na svoju štetu.

Stvori bog kriještju zvir, ke vid ne sveda
prid sunca svitlostju, kad godir na nj gleda ;
i drugu, ka svu noć leteći uživa

Pj. 38: ak. I. 17, zad. 80. Stih 1—2 sr. Dell. s. v. sproposito.

Pj. 39: ak. 83, zad. 220.

Pj. 40: ak. 84, zad. 474. 1 kriještju zad. s kriještju ak.

*

a k svitu bude poć, gdi u dne pribiva;
za č joj je vrid svitlos a bog joj razum da, 5
da bježi u tamnos, kad zora uspada.

Zvir još, ka u oganj nalita, mni pomoć,
a sprliv krila na nj ne može veće poć;
ter čim se umori i mrtva zadrhće,
na oganj gdi gori sve trepi i prhće. 10

Meni je prilika ovaj zvir, dim uprav,
kojojzi jur vika prikrati sam narav;
moć ne imam akvile, ter nisam kriepostan
gledati od vile na obraz liepostan.

Ukrit se u tamnos takodjer jur ne vim, 15
tere grem prid svitlos, pomoć se nebog mnim,
ka zgara me srce, jaki no plamen vruć,
da željan do smrce nisam joj voljan uć.

Ni bih rad : za č je sud da služim njoj vas vik,
jeda bi na ov trud dala mi ljuven lik; 20
ali s me mladosti da snimi zlatan vlas,
jer ne imam radosti, odko nje tiram glas.

Do suz me ucvilja nje grlo od sniga,
a ličem rastrilja jak strilac biliga.

Oh za toj ja vidim, zaman je svaki red, 25
sila je, da slidim gizdavi nje pogled,
odko je odluka, koja me donesa,
gdi strilja od luka na me se oteza.

41

Napada na me kao lovac na zvier.

Svaki vješ lovac zapregne na ždrielu trudnoj zviri,
ter gorki luk k njoj rastegne, kada ju hrt istiri.

Jur takoj vila taj mene čeka na putu spravno;
da kad me ljubav k njoj ždene, satvori lica slavno;
svakoga ter pušta s mirom slobodna, za nj ne teza 5

5 joj je ak. toj-e zad. 7 zvir još ku u oganj zad. zvir još jest ka oganj ak.
10 trepi ak. tarpi zad. 12 jur vika zad. pri vika ak. 19 ne bih zad. ni
bih ak. 27 odko je ak. oh koje zad. 28 iz luka ak. od luka zad.

Pj. 41 : ak. 155, zad. 488. 2 luk ak. stril zad. 4 da zad. a ak., ždene
ak. stegne zad. 5 ter] dodano, u rkp. nema ništa.

a k meni svojim pozorom jadovno luk rasteza.
 Mlados i moje srdačce s ranicom grozno združi,
     jaki no evitak sunačce gorkostju kad prituži.
 Vazme mi svu moć i kriepos, istom me odje živa,
     pak stvori sunačcem liepos, jaki no da ni kriva.   10
 Ne smim joj pitat milostī ni pozrit lica bila,
     za č uzgre oholo dosti kako kaj je dobila.
 Da sam od onih jelinčac, Augusto ke hvataše,
     tere im na grlo venčac od zlata postavljaše,
 okol koga prave slovca : ne tič me, Cesarov sam,   15
     ter se nje ni s lukom lovca ne bih bljul, živ dokol sam !

42

Hodi kao sunce.

Tvrdji je nere lav, tvrdji je ner kami,
     komu sad za ljubav život se ne smami ;
 komu sad ljuven stril ne zadre srdačce,
     gdi grede ovaj vil jaki no sunačce.

43

Kako razbludno hodi.

Koliko razbludno ovaj vil putem gre,
     ter sine pričudno, tko vidi da ne mre ?
 ar kako da zbira ružicu po ravni,
     svuda se ozira obraz nje prislavn,
 tere drum izvija jaki no plah jelin,   5
     i kako taj zmija, koja gre proz pelin.
 A za toj da kamen srce je u meni,
     mogu li da plamen ne čutim ljuveni ?

10 pak satvori sunačcem *zad.* a stvori suncem pak *ak.* 12 za č *zad.* jer *ak.*,
 kaj] u *ak.* *pogr* raj. 14 tere] u *oba rkp.* téř. 16 s lukom] u *ak.* *rkp.* dru-
 goga, bljul] u *zad.* bojal, ali je izostavljeno živ.

Pj. 42: *ak* 358, *zad.* 572.

Pj. 43: *ak.* I 16, *zad.* 79. 2 sine *ak.* žive *zad.* 6 proz *zad.* kroz *ak.*

44

Ja ostavljam sve te hodim za tvojom ljestvom.

Koliku ima moć lipos tva gospoje,
da čini mene oć činjen'je sve moje,
a tebe da slidim sva moja godišta ;
er da svit moj vidim, pri tebi mnim ništa,
toli se ukripi u moje srdačce
tvoj obraz prilipi, svitlji ner sunačce.
Ar ako tko reče, da si ti na svit raj,
neka znaš, daleče istine ne bi taj.

5

45

Ušišen sam tvojom ljestvom.

More li bit rados tolika na svitu ,
more li tuj slados pčela nač u cvitu ,
koju ja nahodim u tebi diklice ,
kada se prigodom viditi tve lice ?
Ali ti govorиш, ali ti svoj pogled
pogledat otvoriš, mni mi se, sve je med ,
mni mi se, sve je slas ; toliku ima čes
pozrin'je i tvoj glas : jur mnozih smamil jes.

5

Rič kada izušta tvoj razum gospodje ,
človik se dopušta umriti da podje ;
a toli jes pitom tvoj pogled gizdavi ,
jer mnogi stan i dom cić njega ostavi.

10

Ja rekoh, reć uprav, da su sve sladosti
i da je sva ljubav u tvojoj mladosti ;
svakoga jer milo i slatko pogledaš ,
ter komu tim vilo razgovor da ne daš ?

15

Ako mi još ljubav ne vara srdačce ,
ter ja smim reć uprav : ti s' moje sunačce ,
ti s' moja sva gizda, ti s' hvala gizdava ,
od koje do zvizda slove glas i slava .

20

Pj. 44: ak. I. 25, zad. 95. 4 mnim ništa ak. ni ništa zad.

Pj. 45: ak. 109, zad. 249. 8 jur] jer ak. 10 človik se] človika ak.

Sve je u tebe lepo, ali je najljepši glas rieči tvoje.

Gospodje i kruno, u twojoi lieposti
vidit jes sve puno ljuvene krieposti.
Obraz tvoj i čelo, grlo, vrat i kosi
ter liče veselo život moj zanosi.

Pozor tvoj gizdavi i ruci pribile
goruštom ljubavi srece me sve cvile;
nu slatka rič tvoja toliku ima moć,
da za nju svis moja skonča se dan i noć.

Jer kad greš što velit, jedna je razbluda,
koja se poželit ne more bez truda;
za č mi je draga već, nego li iman'je,
ner da ja mogu steć sve ino ufan'je.

Ter mi se prilikom ovo reć dostoji:
pod twojim jezikom da slatki med stoji
izmješan na poli s vesel'jem od slave,
što život moj voli, ner saj svit što prave.

Jer gdi tvoj čujem glas, prisvitla gospodje,
strne mi svaki vlas a razum tja podje:
toliku jur slados pamet mi očuti,
jer mi se sva mlados u slasti zamuti;

jer mi se stvarem svim izgubi spomena
ter svoga sam ne vim spomenut imena,
i da ni stvar ina, prisvitlo sunačce,
neg li rič jedina: zamamiš srdačce,

zaneses človika i činiš da je spet,
za č mu slas tolika obujmi svu pamet,
obujmi svu misal, od koje sladost
sve dni bih ja pisal, i ne bi za dosti.

I sve dni ja stoju, krunice od gospoj,
da liepos jur twoju sve slavi život moj;
nu kada ljuvenu twoju rič razbiram,
u željah vaš venu i željom umiram.

Ter neka još rečem: kada tvoj čujem glas,

*Pj. 46: ak. 177, zad. 180. 9 greš] gre ak. 11 mi jest ak. nije zad.
12 ner] neg ak. 13 prilikom] s prilikom ak.*

što želju, mnim, stječem i rajsку pijem slas,
koja t' se kako med proljeva iz ustí, 35
ter čestit, komu red čut se toj dopusti ;
jer čuje, što čul ni od svoje mladosti,
ni bi čul po sve dni van tvoje radosti.
Za toj te vas moj vik slidju ja, gospodje,
jak zlato skup človik sliditi kad podje, 40
i s većom željom još tebe ču sliditi ;
toj sama vazda mož, kad hoćeš, viditi ;
i ne ćeš nego civil od mene željni čut,
dokli se tebi vil ne zgodim ja u skut.

47

Njene ljepote.

Ova će još dikla bit mnozim s tužice,
ar je sva iznikla, kako evit ružice ;
diklice ja mladje ne vidih do sada,
kojoj se dal sladje bih, da mnom oblada.

Tolika gizda jes slavne nje lieposti,
da je pun nje ures ljuvene krieposti ;
nikako pozira toliko ljuveno,
da človik umira i vene skroveno.

Ako li govori, ukaže novu slas,
u kojoj otvori angelsku rieč i glas ; 10
a koga nje kosi ne bi još zanile,
niz grlo ke nosi na način od vile,
ter preden od zlata viđit su jur meni :
one bi sva plata u želji ljuveni.

Kad ona ljuveno glavicom potresa,
ovo, dim, skroveno ljubav luk rasteza. 15

Rit me je deri sram, za nje dil život oć,
svaki nje vlas i pram toliku ima moć ;
neka zna svak : meni da pamet odiele
nje ličci rumeni i ruci pribiele.

Visok vrat i čelo, puno sve radosti,
drže me dreselo u željah za dosti : 20

sve mi je zamama, sve mi je nepokoj,
usti nje nu sama smamiše život moj.

48

Njenoj ljepoti htio bih na službu biti.

Meni jur od nova ni veće pogodi,
ner da mi vil ova zapovi što godi;
ar vidju, gdi hodi jaki no sunačce:
toj mene gospodi i moje srdačce.
Ričju me zamami ter milim pogledom
i zlatim kosami, da venem neredom.
Istom njoj u rukah da vidju ja mene,
ne bih stal u mukah od želje ljuvene.
Ako li kad grlim nje liepos gizdavu,
ne ēu drug umrlim činit se na pravu.

5

10

49

Gorska vila ili Diana?

Od kuda sad ova boga dil izide?
za č mi se mni, nova stvar na svit da pride;
jere je sve kosi prosula niz vrat bil,
tere se prem nosi jaki no gorska vil.
Ma nu joj obuci odjeću pribilu
i daj joj u ruci jedan luk i strilu:
eto dim, stvar druga na njojzi ne lipše,
ostalim od luga k Diani sva pripše.

5

50

Tko si? da li bog ljuveni?

Kraljice od svieh vil ter venče poviti,
molim te boga dil, pravi mi, tko si ti?
are se mniš meni, kad sklopiš tve oči,

Pj. 48 : ak. I 28, zad. 279.

Pj. 49 : ak. 79, zad. 335. 7 na zad. da ak.

Pj. 50 : zad. 664, ak. nema ove pjesme. Dokaz: akrostih KATA.

bog da si ljuveni, sunčana istoči;
teke što luk i stril ne imaš ni krila.

5

Pravi mi toga dil, koja si od vila?
ar mi je, sunačce, angelska tva liepos,
izraniv srdačce, vazela svu kriepos.

51

Ovake vile nema na svetu.

Ako će tko novu izvrsnu stvar vidjet,
pogledaj vil ovu, svim vilam ka je cvjet,
nebeske lieposti koj rese svaki dan
sve rajske krieposti svieh vila na sviet van:
jaki no draču cvjet i mjesec s zvizdami
i s nebom sunca sviet svojiemi gizdami.
Cić toga u sebi pomisli svak na sviet?
je li gdi pod nebi ovaki veće cvjet?
are se mni meni, da nigdje na sveti
ovake vile ni moć okom vidjeti.

5

10

52

Tko si ti? da li drugo sunce?

Koja si ti od vil? jer poznam, da s' vila,
molim te boga dil, da bi mi pravila?
Angelsko tve lice jer u ki zgledam hip,
ustreptim, svilice, očima kako slip,
ter nimam vlas oči u lice t' pozrit ja,
koliko s istoči u sunce kada sja.
A za to sad ovo me sumnji srdačce,
jeda si ti novo ko drugo sunačce.

5

Pj. 51: zad. 667, ak. nema ove pjesme. Ovoj je pjesmi akrostih: ANICA; to je razlog, za što se smatra Menčetićevom. 5 S zvizdami] zvizdami rkp. 6 sunca] sunce rkp.

Pj. 52: zad. 641, ak. nema ove pjesme. Dokaz: akrostih KATA 8 ko] u rkp. pogr. ku.

53

Dosti svieta obidoh, takve ne nadjoh.

Do sada ljuven stril ne čutih srdačcem,
jaki no ove vil, koja sjaj sunačcem,
gdi nosi obraz svoj jaki no evit ružan,
ter mogu reć ovoj: svak joj se da sužan.

U plamen otidoh, odkoli nju slidih,
za č dosti obidoh, liepos nje ne vidih;
ni gdi čuh nje ures, komu bi prilika
krunica ali vez od evitja razlika.

5

54

Zlatna kosa i dva prama.

Tko zlatom oprede kosice na glavi
ovojzi, ka grede jak angel u slavi?
tko li ih saplete u venčac i savi
ter niz lic da lete dva prama ostavi?
Ar želje nadili ljuvene život moj,
po sve dni da cvili u želji ljuvenoj;
ter ako nje slava ne stvori na toj lik,
u nokteh od lava život je moj vas vik.

5

55

Njena kosa.

Pogledaj svak hrlo, gdi j' ovaj pustila
niz bil vrat i grlo kosice jak vila:
lipi t' bi, po dvori ovako da pogre,
neka se pomori, tko liepos nje pozre!

Pj. 53: ak. 74, zad. 144.

Pj. 54: ak. 13, zad 560.

Pj. 55: ak. 57, zad. 384, dubr. 32. 3 pogre] u dubr. očeviđno pogr. podje.

56

Ljepota tvoje kose zadaje mi muke.

Molim te rozice, rači mi reć hrlo,
kroza č si kosice prosula niž grlo?
ali t' se drago jes pogizdat njimi sad,
ali će tvoj ures, da željnim zadaš jad?
Ar kad bil izvi trak (ovo dim istinu),
on čas, mnjah, sunač zrak u okol da sinu:
taj svitlos popade tve grlo i glavu
ter zlatu ni kade, da stigne tvu slavu,
za liepos toliku, kom cafte tve kose,
ke bi rek priliku od ognja svu nose,
i nješto u sebi imaju drago već,
do viekā što ne bi človiku moć izreć;
nit ja znam što velit inu rič, sunačce,
ner tebe jer želit osta me srdačce,
ka želja da tužu, činit će, život moj,
dokole sadružu gizdavi ures tvoj.

5

10

15

57

Tvoja kosa.

Kad pustiš kosice, diklice gizdava,
u cvitku rozice ni vidit taj slava;
ter mi se sve vidi, tko na te pozire,
da tebi zavidi a željom umire.

58

Tvoja me kosa zamami.

Čuh, gdi se spovida, da liepim kosami
ovako Davida Bersabe zamami,
kako je smamila mene sad ova vil,
gdi je sve pustila kosice niz vrat bil.

Pj. 56: ak. 29, zad. 245. 14 jer] što zad.

Pj. 57: ak. 273, zad. 62. U zad. rkp. izostaše oba posljednja stih-a.

Pj. 58: ak. 296, zad. 67.

59

Koga da ne smami njena kosa?

Da većma zamami ovaj me srdačce,
stala jo s kosami na svitlo sunače,
koje je rastresla na prame niz vrat bil,
ter se je uresla jaki no sama vil.
Ar zlatom sve gore ter mi se sad vidi
Diana iz gore, tko da ju ne slidi ?
tko da se ne smami, kako me srdačce,
gdi ona s kosami prisiva sunače ?

5

60

Na prozoru draži me svojimi kosami.

Moćno t' me od skora ovaj vil prihini,
gdi me se s prozora viditi ne čini,
a vidi, jer vidju, ter bi rek dohodi
navlašto, kad pridju, da shitri što godi.
Drugovič pribile otvori prsi sprid,
ka želja od vile zada mi ljuven vrid ;
a nigda razvrže kosice na glavi,
ter me toj bezbrže jak zel'jem otravi.

5

61

Na prozoru.

Ner tko je srcem lav i kamen u sebi,
a kamo tko ljubav oćutil sad ne bi ?
gdi ovaj u zoru ustaje svaki dan,
ter na svom prozoru postoji malo van.
Nu misli tko gedi, vrieme toj navlašto
kako tuj ishodi nje lipos i za što ?
ne stavljva nidan var, da ju će tko vidit,

5

Pj. 59 : ak. 60, zad. 143, dub. 32. 5 ar] er dubr. 8 ona] ova dubr.

*Pj. 60 : ak. 150, zad. 255 i 796 : 1 od skora] od gora zad. 255, od
zgora zad. 796. ovaj] onaj zad. 255 3 dohodi] prihodi zad. 796. 6 ka] kad
zad. 255. 8 zeljem] želim zad. 255, zelen zad. 796.*

Pj. 61 : ak. 122, zad. 298.

sve kako ona stvar, ka ne zna jošte svit.
Ter ne éu spovidit, neredno što bude,
li znam, toj jer vidi ljuveni svi žude ; 10
da nu éu govorit rič, ka jes prilična,
i što će tuj stvorit nje lipos obična.
S kosicam izide okolo, dim, grla
ter mi um ne pride, da je stvar umrla ;
nu gdi se prsi bil' ukažu malo van, 15
on čas mi od nje stril donese žestok plan.
Ar u njih vidju slas, ka se reć ne može,
ter hoću ja u glas zaupit : o bože !
Nu pozru sam k sebi ter začnu govorit:
za život toj tebi ni slično satvorit ; 20
za što bi toj sada moglo bit i sliditi,
da veće nikada ne mož nju tač vidi.
Za togaj dil ne dam volji ja tuj kripis,
do svrhe ter gledam, što tvori nje lipos.
Najprvo doneše sve, što je potriba,
kosice čim rese, ke nam su podhiba ; 25
ke hitro raspravlja, a pak ih razdili,
u venčac da stavlja rukama pribili ;
ter ovo gdi tvori, uzmnim ja (dim uprav),
svaki vlas govori : ovdi je sva ljubav ! 30
Takaj se čudesa od kosic nje čine,
da stanu nebesa i morske pučine,
da stanu svi vitri ter vlasom ne krenu ;
nje lipos gdi hitri, svak bi mnil Serenu,
Nu kad joj na glavi ugledam tuj krunu, 35
od željne ljubavi život moj prokunu ;
za č mi se zamuti sva misal u plamen,
gdi srce očuti u sebi nov zlamen
i niku veću moć, nego li ljuvenu,
ter uzmnim život oć čuteći, gdi venu. 40
Najliše u okol kada se obazre,
kako hrt i sokol za lovom kada gre :
nu pamet stavi sad svak tere rec' meni,
tko ne bi ondi jad očutil ljuveni ?

- ARTIUM CROATICUM
- tko ne bi pobolil tada se jadovno ? 45
 tko ne bi još volil združit ju ljubovno,
 nego li iman'je, nego li na svit stvar,
 ka bi mi ufan'je mogla dat da sam car.
 Kad vase, da zapne do grla prsi bil, 50
 koliko da sapne na mene luk i stril ;
 ar mi su zamama, ljuven jad i nalip,
 gdi na nje još sama pogleda za mal hip.
 Ter gdi se proziru, kako led i rosa,
 od želje umiru : stigne me taj groza.
 Nu čim ih zaplete tim trakom od svile, 55
 mnoge t' mi dolete u sreće još strile,
 i mnogo t' tuj meni pozor lip i kose
 ter usti rumeni svu pamet zanose.
 Ma prsi gdi steže, ovoj sam stanovit,
 da me tuj zaveže većma trak jadovit ; 60
 ter meni jur pride vrh svega želit toj,
 kad ona otide gizdavo u dvor svcj,
 i dokle opet prit ne bude narok taj,
 ne da mi želja skrit zdihani'je ali vaj.
 Ter kunem oni dan i sunce i zoru, 65
 kad sam nju vidil van na svitlu prozoru ;
 za č mi jad ponove ljuvene kriposti,
 da život smrt zove za dil nje liposti.

62

Da budem cvjetak, koji bi ona ubrala!

- Svak ovdi pristupi, pogledat ljuveno,
 vil ova gdi kupi toj cvitje rumeno ;
 za č nitko za biser toliko ne haje,
 ter s jutra ni večer o drugom ne traje.
 Njeki cvit pripravlja, okolnim da dieli, 5
 a njeki postavlja u prsi pribieli ;
 njeki cvit zatiče za ruse jur kosi

50 koliko] toliko zad. 59—60 ovoj — zaveže izostavljeno u zad. 66 svitlu] svitlom ak.

Pj. 62: ak. 50, zad. 461.

ter se njoj priliče takaj stvar i prosi.
 Ne mogu ja ne reć u želji ljuveni :
     da se je cvitkom stec' onimim moć meni!   10
 Najliše ki stavi u prsi pribile
     i koji na glavi vidju ja od vile :
 ne bih stvar htih veću ; za č scienju u meni
     toj svu čes i sreću za život svršeni.

63

Daruj mi cvjetak.

Pokli t' bog da kripis, ružice, na saj svit,
     da si ti sva lipos : daruj mi tadi cvit,
 neka se proslavlju po družbi jur mojoj,
     i da te postavljaju slaveći vrh gospoj.

64

Sám sam kriv, za što se ne uklonih.

Recte mi boga dil, kako će radosti
     satvorit ovaj vil mojojzi mladosti,
 pokoli ja mene ne marim uklonit
     od želje ljuvene, ka me će izronit ?
 pokli se ne bljudem od strila ljuvena,
     u kom je jad ljudem i tuga svršena ;
 gdi se će darovat lik mojoj boljezni,
     pokli se varovat ne vim sam ljubezni ?
 Brže bih rad bože ter da sam slobodjen,
     nu mi bit ne može : na toj sam porodjen ;   5
 ter imam nevolju, ljuven stril još tirit :
     za toj vas svih molju, ne mojte zamirit.

10 onimim] ovieme ak.

Pj. 63: ak. 224, zad. 406. 3—4 proslavju zad. oba dva puta. 4 i da te] jeda te zad.

Pj. 64: ak. 114, zad. 439.

65

Čovjek je slab stvor spram ljubavi.

Ova rič od vika vinu se govori :

da tvrdje človika ništo bog ne stvori ;
a drugo u vas svit ne nadjoh slabije,
ni oni jesenj cvit, ki vjetar zabije.

Ar meni mala stvar mogla je vrha doć,

u kojoj nikadar toliku ne mnjah moć :
jedna rič i pogled onezji od gospoj
učini, kako led da kopni život moj ;
učini, da mržu sam sebe i morim,
očito ter držu, da zaman ja dvorim,
da zaman nje liepos služih ja ter ures,
koja mi svu kriepos činila smamit jes.

Ovo rih ljuveno. Ako me tko čuje,

molim, drž skroveno ; za č tajat tribuje,
neka se ne straše, ki ovo ne znaju ;
neka se ne plaše, ki na sve predaju.

5

10

15

66

Osveta uvriedjene ljubavi.

Sve odkle grem dresel, vapije razum moj :

ako ćeš bit vesel, služiti već ne moj.

I toj stah potvrdiv. Ali ti gre Ljubav,

većma se rasrdiv, nego li na zvir lav.

Skriti se gdi ne vih, a ne bih oružan,

tere se prida nj svih, da mu se dam sužan,
mneći će takoj proć. Ali luk rastegnu

i zlat stril za svu moć ter k meni opregnus,
vas da se htiše strt. Tolik ja vidiv gnjiv,

počtenu volim smrt, rekoh, ner stati živ.

5

10

Ne čekah ispusta. Tako toj od mene

tko vidi, svak usta, jak da nas lav ždene ;

Pj. 65 : ak. 47, zad. 334. vinu se ak. vjeruj se zad.

Pj. 66 : ak. 64, zad. 466, dubr. 32. 5 skriti] skrije zad. štititi dubr.

*10 počtenu] poštenu ak. dubr. 11 ne šeckah zad. ak. nesreća dubr. 12 jak
da nas lav ždene] a sa mnom potekne dubr.*

da nu sve upusti, a za mnom poteče,
tere glas izusti : uteći ne č, reče ;
otvori sva krila i ne znah, kad stiže:
ovo t' mi taj strila srdačce još riže.

15

67

Bože, skrati preveliku moć ljubavi.

Za č pravde moj bože ljubavi ovoj ni,
ter tužit ne može, komu se krivo mni ?
Još vele napokon, da ptice i zviri
ti stavi pod zakon i pravdom samiri ;
sada se diže glas, da ljubav još rabi,
ljuveno da oblas od svita svu zgrabi.
More svit opustit ter ostat sirota,
da li će dopustit tvoja toj dobrota ?
Vidiš li, da mlados taj ljubav svu sprži
ter od sto u rados jednoga ne drži ?
Najliše život moj, ki za čas radosti
parja dug nepokoj u svojoj mladosti.
Da moj plač na poli smišan je s vesel'jem,
ne bi mi sad koli plakati s dresel'jem ;
oh ali da je trud, ki mogu trpiti,
sila mi prid tvoj sud ne bi sad vapiti :
da nu me jak zvir lav taj ljubav razmaće,
toj viruj ni ljubav, gdi na nju svak plače.
Bud što jes, moj bože, skrati tuj velju moć,
odko svit ne može toj moći vrha doć.

5

10

15

20

68

Ima li gdje pravedan sudac, da mu se potužim na ljubav.

Sve molju bogu se, je li gdi sudac prav,
da malo mogu se potužit na ljubav ;
jer dokle u tuzi ljuveno ne bludjah,

*Pj. 67: ak. 7, zad. 450. 3 vele] prave ak. 5 dviže] diže ak. 8 tvoja
tej] toj tvoja ak. 12 parja] prija ak.*

Pj. 68: ak. 48, zad. 460.

gdi tuže jur druzi, velmi se sam čudjah ;
za č ne znah ljubavi, kakva je ni koja.

5

koja me izbavi ne samo pokoja,
ma dodje s kriepostju ter me da gospoji,
koja me liepostju nesmjernom opoji.
Vaze mi svu oblas i mojoj slobodi

postavi zlatan vlas, da voljno ne hodi ;
ne da mi, od toli da skrašu radosti :

10

tolji se oholi vrh moje mladosti.

Da kad je navlašno gdi medju gospojam,
čini se izbašno ter gleda drugojam.

Ovo je žestok trud, ovoj su nesreće,
ovo je gork osud i tuge najveće !

15

69

Stanite joj na put; jer će počiniti mnogo nesreće svojom ljepotom.

Sliši me svak sada, sliši me tko sudi,
sliši me tko vlada, i pravdu tko žudi ;
još ako tko godi toliko jur more,
ne daj vlas, da hodi ovaj vil od gore.

Za što se sva mlados u željah zamami,
videći nje rados na grlu s kosami.

5

More li bez bil'ja ovoj bit, moj bože ?
za č ovaj posil'ja, ne vidih, tko može.

U ki čas pogleda tko slavni nje ures,
onomu već ne da, da voljan sobom jes,
nego li da tuži u željnoj ljubavi,
želeći da združi nje pozor gizdavi.

10

Da zginut budem tad, kad vidih nje obraz,
ne bih ja sada rad skopniti kako mraz,
odko me nje milos ne misli jur ubit,
ni mi da tuj milos, nje ličee poljubit.

15

Pj. 69: ak. 31, zad. 457. 10 sr. pj. 20 st. 8 i Dell s. v. libero. 15
misli ak. smisli zad.

Gdje je pravda, da stane na put nesrećam, koje čini njena ljepota?

Kamo se, tko vlada, kamo se tko sudi?
 kamo se, gdi sada pravo reć tko žudi?
 sve je toj podhibno ter pravdu govori,
 a gdi je potribno, tuj pravde ne tvori.
 Vidi se, jer ova, od gospoj ka je evit,
 ljuveno istrova ljepotom vas si svit,
 ter stoje svak muči, nitko se ne javlja,
 da željnih ne muči, nitko se ne spravlja.
 Od ognja gorušta, mnjah, plamom sva gori,
 kosice kad pušta kako vil u gori,
 ter slavno daleče pogleda nje pogled,
 neka se svak steče, da kopni kako led,
 da stine kako mraz, da cvili u tuzi,
 da željom vene vas, i željno da suzi,
 gdi ruci od slave nje ures prostira,
 u okol ter glave kosice pribira,
 uz koje prinosi zlat prsten nje liepos,
 ter zlatu nje kosi vazimlju svu kriepos.
 Oh komu človiku sree sad ne gori,
 videći za diku nje liepos što tvori;
 videći nje mlados, koliku čes ima,
 i sama gdi rados od kositic vazima,
 na koje kako evit po srići pogleda,
 ter bi reć vitru vit na svoj vlas da ne da!
 Da kad nju zanose, što ēu ja govorit,
 što li ēe nje kose od drugih satvorit?
 ke tiho razdielja po bielom tom čeli,
 toj smrtno rascvielja, tko liepos nje želi.
 Najliše kad glavu okruni nje ukras,
 a pusti za slavu dva prama niz obraz:
 tko ēe dat red tadaj, providit tko ēe toj,
 kad ova kako raj iznese ures svoj;
 ter na nju tko pozre, činit ēe na jedno,

Pj. 70: ak. 18, zad. 44. 8 gdi željnih da muči svoj ures pripravlja ak. 23 na koje ak. na koga zad. 31 sr. Dell s. v. provvedere 44 sr. Dell. s. v. ordinare 45 sr. Dell s. v. ma.

u željah da svak mre — je li toj pravedno ?
je li toj uzrok vas, tko pravdu čini oć,   35
podj mu dat sudit vlas, podj mu dat vladat moć !
Tko ništa ne može, na tom se vrši sud :
ni li ti, moj bože, trpiti ovoj trud ?
ni li ti čudna stvar nepravde viditi ?
nu malo stavi var, što more sliditi ?   40
jer jedna kad mlada, moj bože, čini toj,
ter oni tko vlada zakriva obraz svoj :
sve će poć u zamet, sve se će ozledit,
ako tim tva pamet ne bude obredit.
Ja za me ne brinu, za što sam odlučen,   45
u željah nje vinu ljuveno bit mučen ;
nu mi je onih žal, tko pravdom sve priete,
bit se će kako val, dokli se osvete.

71

Zaman bilo bi otimati se njenoj ljepoti.

Mogu li da ne mrem svaki čas ljuveno,
onojzzi kad pozrem na ličce rumeno.
Angelski veseli svoj obraz gdi svrne,
tko da ga ne želi, tko da za nj ne trne ?
Rad bih ja človika da budem jur vidit,   5
nje liepos do vika tko ne bi rad slidit
i želil za ljubav, slatki smih kad pusti;
er se tuj srcem lav ne more sabljusti.
A za toj ja velju: nitko mi ne zabav',
ako zna tko želju, ku mi da nje ljubav.   10

72

To nije ljubav već mrska nenavist.

Slatko t' je ljubav rit, nu toj nje ime ni,
ar mene čini mrit u tugah po sve dui;
ter ljubav jur ovu, govori moja svis,

Pj. 71: ak. 204, zad. 260. 1 svaki čas zad. želeći ak., na okrajku istom rukom srdačcem. 3 gdi J kad ak.

Pj. 72: ak. 166, zad. 493. 1 slatko je zad. slatko t jest ak.

pravo bi, da zovu mrzeću nenavis.
 Ar me je jednu stvar navela sliditi,
 kojozzi vrh nigdar ne mogu viditi;
 ter ovo ni ljubav nego li nepokoj,
 nego li tvrdi lav, ki mrazi život moj.

5

73

Ima li, tko bi se hvalio ljubavlju?

Pravi mi moj Bože, neka te proslavlju:
 je li taj, tko može hvalit se ljubavlju?
 jer ti znaš svakoja, najliše mu mlados,
 ka nigdar pokoja ne prija ni rados,
 služeći gospoji na poli životom,
 koja me opoji angelskom lipotom;
 ka većma obraz svoj uresa svaki dan,
 da većma život moj očuti ljuben plan.

5

74

Tko ne pozna ljubavi, neka je i ne želi.

Je li tko na sviti, da ovom ljubavlju
 more se hvaliti, neka ga proslavlju?
 er se ja ne hvalju, za č ovo ni na čem,
 nego li živ žalju sam sebe i plačem,
 služeći gospoju, ke liepos suncem sja,
 koja mni, da poju gdi željan civilju ja.
 Za to ja sad velju: svak s mirom probavi,
 tko ne zna jur želju od gorke ljubavi.
 Er hudja ni strava, neg želit, što ne viš;
 tko li stvar poznava, on joj je dobro viš.

5

10

5 činila zad. navela ak. 6 koj ne ēu nikadar svrhu moć viditi ak. 8 tvrdi] gorki (v a l j d a : gorski) ak.

Pj. 73 : ak. 49, zad. 382 i 815. 1 Pravedni moj bože zad. 382 pravi mi m. b. zad. 815 i ak. 1—2 proslavju-ljubavju zad. 385, proslavi-ljubavi 815.

Pj. 74 : ak. 76, zad. 817. 1 ljubavju zad. ak. 10 on joj je dobro viš (t. j. vješt) ak. on poje dobro viš zad.

75

Tko si dobru rad, ne želi si ljubavi.

Ako si gdi oni, znat ki si dobra rad,
zov' da bog ukloni od tebe ljuven jad ;
to li s' ki sebe klet odlučil tvrdo sam,
sam svoju kun' pamet, da želi ljuven plam.

Ar žimi srdačce, ne scieni život moj,
da gorči sunačce obsiva nepokoj,
koliko ljuveni, ako ja dobro vim ;
jer je trud pakleni toj ljudem vidit svim.

5

76

Sretan onaj, koji nije poražen od ljubavi.

Koli se on blažen i čestit još pravi,
tko nije poražen od ove ljubavi ;
ar ne zna, što je zled, tko nije za ljubav
topil se kako led i tonul kako plav ;
ter ima veliku imati bogu har,   5
koji mu toliku dopusti na svit stvar.
Ar scinju u meni da muke sve ine,
pri želji ljuveni, za trud se ne scine.

5

77

Utekoh k tebi, kao jelen k loveu.

Sliši me tužice uresna ma kruno,
u kojoj ružice na ličcu cti puno.
Jelinka kad stigne pas, da mu smrt zada,
sam loveu dobigne ter mu se smiljen da ;
za č mni bit ubranjen oda psa nemila,   5
a bude izranjen lјutostju od strila.
Meni se godi tak, kad na smrt dotira

Pj. 75 : ak. 35, zad. 4. 1 ki si znat ak. 3 to li s' ki tvrdo klet odlučil
sebe sam ak. 4 želi] éuti ak. 7 ako ja] a toj ja ak.

Pj. 76 : ak. I 34, zad. 113.

Pj. 77 : ak. 67, zad. 469. 4 sam loveu ak. človiku zad. 5 oda psa ak.
od pasa zad.

ljudav jur moj žitak ter da ga razdira :
utečem vas on dan prida te umiljen,

mneći bit slobodan, a budem ucviljen
nalipom ljuveno, prid kojim trnu sve,
coli krat rumeno obrneš liče tve,
da mene ubiješ jaki no lovac zvir.

Da mi svit daruješ, ne bi mi veći mir,
odko mi ne ē vas vik slobodit mladosti,
ni mi ćeš dat za lik ke godi radosti.

10

15

78

Da sam zvier pa da joj utečem u krilo.

Koli krat ova vil pogleda proć meni,
toli krat mene stril udari ljuveni ;
a ja prem da bih bil jaki no ona zvir,
divici ka u kril uteče za nać mir ;
ter jednom utekoh u kril nje ne tiren,
utekši još rekoh : ovdi sam samiren.
A kad se sred krila, da joj bih, prigodi,
mislite, od strila kolik me broj zgodi !

5

79

Cvjetak ne bi htjela, ali mene hoće da potlači.

Čudi se svak na sviet, gdi ova ne će vil
videći stat na cvjet, ki godi da bi bil,
a staje na menie bez niedne milosti,
da pukne kamen'je. Toj gdi joj nie dosti

15 vas vik] va vik ak. U zad. rkp. poziva se sam pisac rukopisa na ova
četiri stihia kao početak našoj pjesmi :

Da sunce polipše, da joj bog taku vlas,
bilo bi mnju lipše, prisvitli nje obraz ;
ovo sve kriposti zavidi t' očima
u ovoj liposti koliku moć ima.

Ali ti stihovi nespadaju k našoj pjesmi.

*Pj. 78: zad. 621, ak nema ove pjesme. Akrostih: KATA. 6 utekši
što rekoh u rkp.*

Pj. 79: zad. 623, ak nema. Akrostih: KATA.

ter žudi, moj bože, kad na me nastupi,
po put ki da može, sve srde da skupi
a da ih na mene nje vrže pak liepos,
toj neka povene svršeno ma kripos.

5

80

Ne oholi se, nego uzmi za boga.

Kad nebo oholas prolomi ter pade
u tamnos, u propas, u muke, u jade:
angelsko sunačce, za što se oholiš
ter moje srdačce ranjeno ne toliš ?
ter mene u družbu ne vazmeš u tvoju,
ako ne za službu, za vernu za moju,
a toj bud boga cić; inako jer stvoriv,
skoro ču na smrt prić, prav ajmeh a ne kriv.

5

81

Okani se cholosti, da ti ne naudi.

Krunice povita, gilju moj gizdavi,
pokli te vrh svita najlipšu bog stavi,
povrzi oholas, koja je u tebi,
ka ne da, vični glas da budeš steć sebi,
ka t' ne da, da ljubiš, tko ima kriposti ;
da stečeš i gubiš glas tvojoj liposti.
Za č koga jur mile, sila je, da hvali;
a koga jur cvile, sila je, da žali.

5

82

Srce mi izrani a obraz ucvili.

Ka s' vilam, kruno, cvit a druga sunačcu,
takaj mi s' sviem na svit u momu srdačcu ;

6 skupi] kupi rkp.

Pj. 80: zad. 624, ak. nema. Akrostih: KATA.

Pj. 81: ak. 38, zad. 48. 2 najlipšu] najliplju ak. 8 a koga ak. za č koga zad.

Pj. 82: zad. 632, akrostih: KATA, ak. nema ove pjesme.

ar oni ljuvemi oholi pozor moj,
prilikom u meni gdi ures vidi tvoj,
tužno me srdace strilami nakiti,
scieneći, sunačce, da striele bereš ti ;
a ovoj svidoči ne samo, svilice,
rika ma iz oči neg jošte i lice.

5

83

Još jedan put da se potužim i njoj i drugim.

Pri nego ja podju drugojzi poslužit,
prid moju gospodju mišlju se potužit;
ter joj ēu spovidat, što trplju za nje dil,
jeda mi izvidat ushoće ljuven civil.
Ako li htit bude na tuj stvar ustupit,
ondi ēu tko bude svakomu zaupit:
slišite boga dil, molju vas, gledajte,
što tvori ovaj vil ter joj vlas ne dajte;
za što će istravít ljuveno svu mlados,
ku ne vi ozdravit nego li nje rados.

5

A za toj jur sada svak pamet postavi,
najliše tko vlada, ter pravih opravi.

10

84

Tjesim se tim, što je ni Kupido ne može predobiti.

Koli krat sam sebi hotil sam zadat smrt,
neka se pod nebi svršeno budu strt;
a pak bi stav rekal: kako bih ja sada
sam na smrt natekal, ka mi je dosada ?
Trati sve stile man Kupido na saj sviet,
rvući noć i dan prislavní ovi cvjet.

5

Ako ja i traju pjesni man i službu,
tolikoj ne haju, s njim kad sam u družbu.

3. pozor] poraz rkp.

Pj. 83: ak. 86, zad. 389.

Pj. 84: zad. 634, ak. nema; ukrostih: KATA.

85

Ljubavi, na njoj ukaži moć svoju, ako se je i ti ne bojiš.

Ljuvena krieposti, kaž' moći tej tvoje
vrh slavne lieposti od ove gospoje,
koja te ne scini, ner mlada djeteta,
koja te ne čini blažena ni sveta.

Tuj ukaž' velju moć, tuj iskus' zlat stril svoj,
a ne moj na me doč, koji sam vinu tvoj ;
ar ti se ne prima, za što si zlamenit,
za što tuj čud ima, tko nije plemenit.

Onoga porazi ljuveui tvoj plamen,
tko ti se u snazi čini drug i takmen :
to je čas i prava oholos na sviti
i ta je prem slava dostojava slaviti.

Tuj ako dobudeš, tuj ti će bit dika,
neka se ne budeš zabiti do vika,
neka tve počten'je more sjat sve vrime :
tuj se će u čten'je postavit tve ime.

A što jes jer dobi ti mlados jur moju ?
drugo se podobi na velju moć tvoju.

Nu mi jes mislit trud, tko te se jur poni,
pokli se prid tvoj sud vas si svit pokloni ;
pokli se govoriš, da imаш svu oblas :

dosta bi da tvoriš deseto što t' je glas.
Za toj bih rad ovoj, koja je sunače,

da u nje poraz tvoj postaviš srdačce ;

da malo povene u željnoj ljubezni,
neka me ljuvene razumi boljezni ;

neka zna ljuven blud, u kom je tvoja moć,
neka zna željni trud, ki patim dan i noć ;

neka zna svaki hip, što je san i nesan,
i kolik jes nalip služiti sve zaman.

A za toj hrlo podj, dokli mi čuješ duh,
ter ovu od gospodj prit na tvoj čin' posluh.

Da nu ču ja reći, za što mi svis vene ?
za č te je strah veći, ner deri i mene ;

ter brže nje liepos ne smiš jur ni pozrit,
a ner tva da kriepos može njoj vrha prit!

35

86

Kupido, za što ne osvetiš nas obojicu?

Kupido, gdi t' je moć i hvale od strila,
kad vrha ne mož doć ovojzi od vila?
Ali nies', ki si bil, ter me toj sad mori,
vidiš li: ovaj vil objema što tvori?
Tebe se ne haje, a mene potlača,
i svak čas postaje krepčija i jača.
A ti sad ovu stvar njoj ako propusti,
vladan'je t', gospodar komu si, opusti!

5

87

Ljubavi, zar ne vidiš, što ona uradi?

Pravi mi, Ljubavi, vidiš li ali ne,
cvjet ovi gizdavi, što tvori od mene?
ali si slipea, dim, vidiš li, gdi se trem?
vidj, striela, gdi hodim, napunjen svudi grem.
I po tom vil ova, Ljubavi, mož vidjet,
noseći luka dva gdi čudno hara sviet:
a toj su nje obi uzvite obrve,
kojimi, nie dobi, kad mene ne rve.

5

88

Ljubavi, osveti bar sebe, ako ne češ i mene.

Vidiš li ljubavi tuj vilu medj svima,
da s kosom na glavi dotuži obima:
tebe jur ne haje, ni tvoj luk ognjeni,
a mene puštaje u tuzi ljuveni.
Ako sam ja sužan ter muču, da ti za č,

5

Pj. 86: zad. 648, ak. nema; akrostih KATA.

Pj. 87: zad. 616, ak. nema; akrostih KATA.

Pj. 88: ak. I 38, zad. 598.

koji si oružan, da muče gredeš tač?
ki godi stril ufan izberi u tebe
ter osvet' jedan dan mene sam i sebe.

89

Ljubav ne može odoljeti, kamo li bih ja.

Ako tko ima moć obraz lip gledati
one, ka dan i noć čini me predati,
taj dobro znat može, za što se dreselim
i za što, moj bože, svak čas ja smrt želim.

Ar Ljubav još, koja vas si svit razdire,
ne ima pokoja kad na nju pozire:
kako ja da ne mrem, kako se ne ču strt,
kako ja da ne grem za liepos nje na smrt?

5

90

Povrati mi srce, koje ote tvoja ljestvica.

Ako ćeš, sunačce, da te se ostavim,
povrat' mi srdačce, u tebe ko pravim;
jer mi ga s' vazela tom tvojom ljestvicom,
kojom si vesela rastat me životom.

Inako ako mniš, sve zvezde zbrojiti hoć,
a za to zaman cknjiš, da misliš dan i noć;
er ne mož, sunačce, taku mi stvoriti zled,
da moje srdačce ne želi tvoj pogled.

5

91

Povrati mi srce moje.

Kad poznaš, gospodje, tko tudju stvar drži,
u pakal da podje, zle duše ki prži:
angelsko sunačce, za č drži tva liepos
tužno me srdačce na silu i kriješ,

Pj. 89: ak. III 38, zad. 24.

*Pj. 90: ak. 21, zad. 2. 2 u tebe] u tebi zad. 5 mniš ako inako zad.
6 a zaman cknjiš za to zad. 7 er zad. ar ak.*

Pj. 91: zad. 625, ak. nema; akrostih: KATA.

ter meni a moje srdačce ne vрати,
dokli smrt, gospoje, мој život не скрати?
Ako тој право ни, nu izvidj sunačce,
ter моје а менi povrati srdačce.

5

92

Ako je u tebe srce moje, daj da ga vidim.

Pravi mi sunačce, gospoje od vila,
me željno srdačce kamo si jur dila?
jer ga ni pri meni, odkoli pozrih ja
tvoj obraz rumeni, u kom sva slava sja.
Ako ga s' ubila tom tvojom kriposti,
koju s' čas dobila twojozzi lipost? 5
ubivši jednu stvar bez niedne uzroči,
koja ti nikadar ni bila s piroči.
To li ga sahrani tva lipos sunačce,
jednom prit ne brani me vidiit srdačce,
da ga se nagledam kon tvoje radosti,
i da ga još predam twojozzi mladosti.

5

10

93

Ne ustupam, ma i poginuo.

Ovo ti znam reći, na moju moli smrt;
ar mi ne ć uteći, da bih se znal satrt.
Za č te ja sliditi odlucihi život vas:
tuj ćemo viditi, tko će bit brži nas?
Ti bježi, koli mož, ufan'je i sud moj 5
ima moć veću još, nego li ponos tvoj,
prisvitla gospodje, ter šezeza moja svis,
da ljubav ne podje u čudnu nenavis.

5

94

Uzmi me za vjerna slugu.

Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce,
da želju i tugu ne pati srdačce,
neka te ja pravim za moju gospoju,
neka te proslavim u pjesneh, ke pojū ;
neka se pogizdam tvojomzi lieposti,

5

jak mjesec medj zvizdam sunčanom svjetlosti ;
neka mi s' još dika, jak vjenčac na glavi,
u drugom za č lika ni mojoj ljubavi.

Ako li prikrati meni se tadi lik,
meni se obrati u gork plač vas moj vik ;
meni bi još bolje, da nisam na svit bil,
ter željne nevolje ne bih ja sad patil.

10

95

Ti ćeš moja biti.

Prisvitlo sunačce, ti s' moja gospoja,
ti s' moje srdačce i ti ćeš bit moja ;
za č slavim tvoj ures, za č služu tvoj ukras,
ter pravlju : pravo jes, da združu tvoj obraz.

96

Kako cvjetak bez sunca, tako ja bez nje ne mogu živjeti.

Ovo, ja ku želim jaki no srdačce,
ovo, ja ku velim i zovem sunačce.
Jer kako ne može bez sunca biti cvit,
tač bez nje ja bože ne mogu bit na svit;
ter volju iman'je i život izgubit

5

nego li ufan'je, da me će nje ljubit.

Za toj, mnju, nisam krv, zovući sunačce,
očito kom sam živ ja i me srdačce.

Pj. 94: ak. 92, zad. 582. 10 u gork plač] u moj plač zad.

Pj. 95: ak. 176, zad. 403.

Pj. 96: ak. 41, zad. 332. 6 nje (t. j. ono) ak. ne zad.

97

Tko je ona ?

Ovo, ka dostoja, da ju svit proslavi
 i da se gospoja od svita još pravi ;
 ovo, ka za rados od svoje liposti
 zamami svu mlados ljuvenom kriposti ;
 ovo, ka prisivat htila bi sunačce,
 ku suncem može zvat željno me srdačce ;
 ovo, ka sad Judit pravo se reć može,
 ako će tko sudit pravedno, moj bože.

5

98

Tko je ovdje ?

Ovdi je onaj vil i kruna izbrana,
 sluga joj ne bi bil' ljepotom Diana ;
 ovdi je, ka slove vrh sunca sama sad,
 ovdi je, ka plove s istoka na zapad.
 Ovdi je sva ljubav, ku poje Serena,
 ovdi je, dim uprav, sva milos ljuvena ;
 ovdi je oni evit angelske prilike,
 u kom su na saj svit od raja sve dike.
 Ovdi je sunačce nada sve svitlosti,
 ovdi je srdaćce od moje mladosti ;
 ovdi je jezero oda sve lieposti,
 ku izreć Omero ne ima krieposti.

5

10

99

Bio bih blažen, da mogu vazda gledati njenu ljepotu.

Svakomu sve bože, a meni što vidju,
 ako mi bit može, u milos da pridju ;
 jer ovo j' od raja zlamen'je na svitu,
 koje se potaja jak miris u cvitu.

Pj. 97: ak. 194, zad. 753. U zad. rkp. stoje stihovi 7—8 pred stihovima 5—6.

Pj. 98: zad. 686, ak. nema.

Pj. 99: ak. 66, zad. 468.

Svidoči nebesom ovaj vil gizdava, 5
 kakvim je čudesom uresna njih slava ;
 ma nu sja u gizdah, kako cvit u kruni,
 i mjesec u zvizdah, kada se ispuni.
 Vazel bih do vik ja ovi dan da bude,
 i da mi pamet tja sve misli zabude, 10
 neka se nagledam lieposti na volju
 a veće da ne da m', u željah da bolju.
 Dobro bih ja tada mogal se zvat blažen,
 zovu se i sada, za sve er sam poražen,
 odkole suncem sja, ter dil nje tužiti
 volju, ner inu ja ljuveno združiti. 15

100

Za što te želim ?

Molim te, nu me čuj, tako ti radosti,
 ter parjaj misal tuj iz tvoje mladosti :
 ar onu, ku velim k sunačeu priliku,
 za drugo ne želim nego li za diku.
 Ruci zlat prstenčac za diku svak nosi, 5
 a ja nju za venčac, ki nosi vrh kosi,
 i za stig od slave ter uzmnim : imam ja
 krunicu vrh glave, koja sva slavom sja.
 A za toj ne sudi, tko ljubav zna moju,
 ner dvorno da žudi srce me gospoju. 10

101

Njeno veselje i moje veselje.

Da me sve nesreće od svita tiraju
 i tuge najveće, ke život skončaju,
 ne more srdačce moje bit dreselo,
 kad ovoj sunačce ja vidim veselo.

Pj. 100 : ak. 203, zad. 259. 6 nosi] nose oba rkp.

Pj. 101 : ak. 199, zad. 148. 4 ja vidim ak. pozri me zad.

102

Njena žalost i moja žalost.

Govoru pravedno, da mojoj mladosti
sve pridu na jedno od svita radosti,
ne može srdačce moje bit veselo,
kad ovoj sunaćce vidju ja dreselo.

103

Draža si mi nego li sav sviet.

Kamen'ja od gore kim godi zlamen'jem
sva da se satvore přidrazimi kamen'jem,
a zemlja zlatom, dim, i srebrom ter da ja
vas saj svit gospodim, svim na što sunce sja,
ter da mi tko pravi: ali t' je draži sviet
ali ti, gizdavi svim vilam ka si cvjet?
angelsko sunaćce, rekala bih: svietu sviet
a moje srdačce obira ovi cvjet.

5

104

Čini što te volja, ja te ostaviti ne mogu.

Čini mi sunaćce sve, što mož najgore,
moje te srdačce ostaviti ne more;
a tvoja lipota ovoj će vidjet van,
ako mi životu doteče koji dan.
Toj li me streš jak cvit, što ćeš moć opravit?
bit što će, neg ču svit jedan krat ostaviti?
a žalju, jer ni ti, gilju drag rumeni,
moć ne ćeš živiti ni malo po meni.

5

Pj. 102: ak. 326, zad. 187.

*Pj. 103: zad. 635, ak. nema; akrostih: KATA. Ova se pjesma čita u Gjorgjićevu rkp. djelu *Vitae et carmina nonnullorum illustrium civium Rhacusinorum*. Za tim u rkp. fr. knjiž. dubr. br. 16 kao pj. 32 i u rkp. dubr. br. 32. U oba ova rukopisa dolazi stih 6 ovako: al ova gospoja svih vila ka je cvit.*

Pj. 104: zad. 630, ak. nema; akrostih: KATA. 6 jedan krat] u rkp. jednokrat.

105

Volim tebe nego sve imanje ovoga svieta.

Neka je drugim sve iman'je od svita,
a meni ličce tve, krunice povita;
za č mi jes već draga, gospodje gizdava,
tve ličce, ner blago u kom je sva slava.

106

Sam želim i nitko me ne sili, da joj zaman služim.

Kaje se noć i dan i plače očima,
tko godi dvori man i platu ne ima :
a ja se ne kaju, ni plaču, ni tužu,
a vidju, da traju sve zaman, što služu.
Tim stanu vrh sebe misleći drugi dan,
od ke je potrebe, da dvorim ja zaman ?
a opet uzvelim : jeda me tko sili ?
sam služit ja želim cvjet ovi primili.

5

107

Koje je najveće čudo ?

Kamo se, tko pravi : nie čudo, da tuži
u dvoru ljubavi, pravedno tko služi ?
ako ja još na har i dvorim i služim,
da je li čudna stvar, ako se ne tužim ?
takodjer život moj zled ako ne prija,
da je li veće toj, sad ko vam pravim ja ?
ako se veselim, je li toj još veće
i ako ja velim, da ne vim nesreće ?

5

Pj. 105: ak. 112, zad. 293.

Pj. 106: zad. 633, ak. nema; akrostih KATA. Ova se pjesma čita takodjer u rkp. djelu Gjorgjićevu *Vitae et Carmina nonnullorum illustrium civium Rhacusinorum*, što iz nova potvrđuje da je Menčetićeva. Za tim se čita u rkp. fr. knjiž. br. 16 kao pjesma 33 i u rkp. iste knjižn. br. 32 s nekim razlikama.

Pj. 107: zad. 626, akrostih KATA.

*

108

Nije istina, tko veli, da u ljubavi želi umrijeti.

Kamo se, ki vele : kolici na službi
ljuvenoj smrt žele, stojeći u tužbi ?
ako je sladak trud onimim, ki dvore,
ja scienim ovi sud maneno da tvore ;
ter stoju plača pun, kroz ki ēu bit strajan,
jer živ nie Salamun, ni Pariš, ni Trajan.
A tko bi rad umrijet, nu mi ga ovdi daj;
lasno je rieću riet, ma stvora podj, gledaj.

5

109

Što mi govori srce, kad tebe ugledam ?

Kad zgledam, sunačce, ures tvoj priliepi,
očutim srdačce gdi mi se rasciepi,
a meni gdi veli : bud ako ti goriš,
svak, što ti ne želi ; što mene daj moriš ?
Toj vidiš našu zled i tugu i nemoć
i gdi se kako led topimo dan i noć ;
a ti se ne svrćeš, neg na plam na svak čas
jak lepier nasrćeš, gdi sa mnom goriš vas.

5

110

Od njena pogleda bliošte mi oči kao od sunca.

Kako no za hip mal otvoriv tko oči,
tko bude uzgledal u sunce s istoči ;
ako pak bude poć ku inu stvar vidjet
ter mu se čini noć i tamno sve na svjet :
todjer se mni meni, kad godi zgledam ja
gilj ovi rumeni, ki sunca svjetlje sja,
aku ku drugu vil zagledam u taj čas,
zamjere koje dil ostal sam smamljen vas.

5

Pj. 108 : zad. 627, akrostih KATA.

Pj. 109 : zad. 640, isti akrostih.

Pj. 110 : zad. 644. isti akrostih.

111

Tko si, da me svega izrani, i opet si mi mila?

Čudim se, ka sila sili me i kriepos,
da mi je tač mila angelska tva liepos;
a nigdi ne bi rat od igle stavila,
gdi niesi tisuć krat srce me ranila.
Togaj te molju dil, gilju moj rumeni,
koja si ti od vil, da praviš sad meni;
ar mi si očima ranila srdačce,
a nitko liek ne ima, nego ti sunačce.

5

112

Što me sili?

Čudim se, ka sila sili me i kriepos,
da mi je tač mila zamjerna tva liepos?
Ali moć ljuvena ali tva, sunačce,
dva ličca rumena me sile srdačce?
Togaj cić od svih vil, venče moj primili,
pravi mi boga dil, stvar ka me usili;
ar ne znam ja mene što sili svilice,
lje život moj vene i mlados i lice.

5

113

Od njena pogleda led bi uzgorio, kamo ne bih ja.

Čudim se dan i noć, gdi protiv naravi
ovaj vil stekši moć svies moju zatravi;
a toj sve nje kriepos ukaza vrh mene,
da žudim nje liepos i dike ljuvene.
Toj sve kroz nje pogled, ki kada otvori,
da studen zgleda led, ljuveno uzgori;
a mene kad zgleda, mislite ljuveni,
ki niesam od leda, kolik je trud meni!

5

Pj. 111: zad. 645, isti akrostih. 8 u rkp. a nitko ne ima liek.

Pj. 112: zad. 649; prva dva stiha dolaze i u zad. 645.

Pj. 113: zad. 663, ak. nema; isti akrostih KATA.

114

Ti si led i oganj!

Kud godi moj pogled obratim pun vire,
svud mi se nješto led i oganj prizire;
a vidju: srce ni od ognja, kruno, tve,
pokle si proc̄ meni naravi leda sve.
Takodjer od leda srca nies', govorim, 5
tvoga cić pogleda ljuveno kad gorim:
a plam stat u goju ne može i led bil,
neg vazda u boju, već ako mene dil!

115

Volio bih ostaviti sve imanje, nego od tebe biti razdieljen.

Kralj da bih bil ter svit pod moju da jes vlas,
vas budu postavit jak s glave jedan vlas;
a da bih razdiljen po ki put s tobom bil,
vazda bih rascviljen do smrti me hodil.
Ter uzmi na znan'je, ovoj bih ja rekal: 5
što mi će iman'je toj, ko sam ja stekal,
angelsko sunačce pokli mi ne svita,
drugo me srdačce, kruno ma povita.

116

Njenom hvalom bijah ushićen.

Čudo se vidjaše svakomu, česa dil?
što slavno idjaše, jak vitez ova vil.
Ah sve joj slavljahu, ma svega van pogled;
kolici pravljahu: mogla bi spražit led!
Toj ter gdi slišah ja, vas igrah, kako bies, 5
rek bi me bješe tja zaniela sobom svies;
a pače razdvojen bez uma ja idjeh,
tolikoj opojen ljubavju njekom bjeh.

Pj. 114: zad. 662, ak. nema.

Pj. 115: zad. 660, ak, nema; akrostih isti,

Pj. 116: zad. 661, ak, nema, 6 rek bi mi rkp,

117

Razgovor.

Ludos te mogu reć dobiva nebore,
ako mniš da uteć Ljubavi tko more.
Uteći, uteći. Kamo? svud; ti li? ja.
Ne reci! ne reci? stoj muče; podji tja.
Ja? da tko? muči; za č? ne govor'; govorim. 5
Išteš? što? ljuven plač, u kom se vas morim.
A za što? jer mila dvorit mi ne bješe;
da što bi? nje sila stvori mi što htješe.

118

Družbu je izgubila.

Nika vil izide jaki no sunačce
ter moje obide ljuven plam srdačce;
jer se tač prigodi, da nitko reče njoj,
bez družbe gdi hodi: što sama greš takoj?
Kako se ne ču sad u željah sam ubit? 5
kako me ne će jad ljuveni izgubit?
ar ličca obteče nje rados pribila
veselo ter reče: družbu sam zgubila.

Pj. 117: zad. 620 s nadpisom dialogus. Tekst je zadržan nepromjenjen, prem da je jedva razumljiv.

Pj. 118: ak, 96, zad, 294, dubr. 32.

KNJIGA DRUGA

1

Hoću da slavim njenu dobrotu i ljepotu.

Molim svih, ki sliše od ovih pjesni glas,
onogaj najliše, tko čuti ljuven vlas,
ako ēu dobrotu od ove ja slavit,
jaki no ljepotu, ne moj mi zabavit.
Rači mi jošte reć: ako se razum pun
dobrotom može stec, drugi je Salamun ;
jer istom da je ovo od ove gospodje,
da zla rič ni slovo iz nje ust ne podje,
a nego dobrota, koje ni na sviti,
kom nakon života ona će živiti.

5

10

2

Pjesni recite joj, ako se ona ponosi ljepotom, a ja se dičim vjerom.

Podjite me pjesni u one od gospoj,
mir cjeć ke ni u sni ne vidi život moj.
Ako li milo vas lipos nje ne prija,
recte joj, u taj čas vam što ēu pravit ja :
jer ti je dala čes lipotu, ka se tre,
cjeć toga tvoj ures ohvaono ako gre ;
a ovi cić vire oholo it more,
ku ništo ne stire, planinski moj bore.

5

Pj. 1: ak. 205, zad. 261. 2 tko] ki ak.

Pj. 2: zad. 615, ak. nema, akrostih PAJA.

3

Ne želim drugo nego pjevati ljubav gospodje.

Što ima bit ovo, što nigda pri ne bi ?
 jeda je ko novo hotin'je na nebi ?
 Jeda li ko rokom slovo se ispunja,
 da zapad istokom sada se okrunja ?
 Svak teci, tko b' želil viditi čudesa,
 gdi se svit naselil pun slave s nebesa :
 mimo sad od truda slobote mladosti,
 ovo j' cvit i ruda od svake radosti;
 u kojoj pogledaj, što nigda nisi vil
 ter na se već ne daj zloj volji, da ni civil.
 Neka ti bde ini i blago riju van,
 a meni prosini ovaki vazda dan ;
 druzim um taj veli i znan'je i misal,
 ki znaju bog je li, što će bit, upisal :
 ovo je sva gizda, ovo je, što poju,
 pod nebom od zvizda najlipšu gospoju.

5

10

15

4

Ugledav njenu angjeosku ljepotu, bijah zanesen.

Kad vidih gospoju na rosnoj travici,
 okol nje gdi poju sve gorski slavici,
 angelskom lipotom pamet mi zanije,
 gdi vaze još po tom vjenačce da vije.
 Tada ja pristupih željom vas opojen
 ter glasom zaupih prid obraz gospojen :
 angelsko sunače, reci mi ti tko si ?
 jer moje srdaćce tva liepos zanosí.

5

Pj. 3 : ak. 9, zad. 45.2 5 tko b' želil] tko želil zad. ak. 8 ovo j' cvit] ovo cvit zad. ak. 7 mimo] milo zad. 12 sr. Dell. s. v. nascere.

Pj. 4 : ak. I. 36, zad. 114. Čita se takodjer u rkp. djelu Gjorgjićevu : Vitae et Carmina nonnullorum illustriuni civium Rhacisinorum ; za tim u rkp. fr. knjiž. dubr. br. 16 kao pjesma 21 i u rkp. iste knjižn. br. 22 na strani 407. U ova dva rkp. čita se stih 2 morski m. gorski.

5

Dok sam živ, jednako ču slaviti tvoju ljepotu.

Pokli hoć, da slavi mlados ma va vike
u pjesneh gizdavi tvoj ures i dike,
angelski venče moj: dokli sam živ na svit,
iz volje mnjet ne moj da ti ču ja izit;
jer si ti sunačce i twoja lipota
jedino srdačce od moga života.
Ali se te pravit ne mogu krieposti,
da t' mogu proslavit podobno lieposti.

5

6

Gledajte njenu ljepotu, koja se ne može opjevati.

Kamo se ljuveni? pozrite boga dil
gilj ovi rumeni i slavnu ovu vil,
angelski ovi cviet, s koga je gizdami
urešen slavno sviet, jak nebo zvezdami;
ter scienim, da kriepos ni razum ni na svit,
ki može nje liepos u pjesni postavit.
Ar narav svu ima sunčane krieposti
ter nie moć očima gledat nje lieposti.

5

7

Njezina je ljepota nebeskog izvora.

Svitovna po sebi izvrsna ni lipos,
avo je, ka ne bi zgubila, mnju, kripis;
jer medju angelska obličja u raju
vidju, sva nebeska da se k njoj zbiraju.
Skončanju ni slična, ne taji nje lice,
po kom je pri vična ner ptica fenice.
Misal ju srdačcem gdi more da obja,
gdi ona sunačcem u pored grede sja?
od koga da kola povlada za mal hip,

5

Pj. 5 : zad. 614, ak. nema; akrostih PAJA.

Pj. 6 : zad. 652, ak. nema.

Pj. 7 : ak. 12, zad. 454. 8 grede] gre da ak.

10

toprv bi ohola nebesa i svit lip :
 ne bi bil manji strah, da zemlja ne zgori,
 kad malo vas u prah Fetont svit ne stvori.
 Dobiva svuda dvor, gdi pride, stvori raj ;
 tko želi razgovor, hod', veće ne krzmaj :
 ovo je cvit oni, od koga slavan glas
 po stranah svih zvoni ter njom svit ima čas.

15

8

Čudne je ljestvica, još čudnije moći.
 Čudne t' je liposti ovaj vil gizdava,
 čudnije kriposti nje lipos i slava !
 za č samo tko pozre angelski nje obraz,
 oni čas željom mre i kopni kako mraz.
 Ter mnokrat ja pravih : bez zel'ja ni ovoj
 i pamet postavih, da vidim je li toj ;
 nu liepos nje velju, ne mogoh još nigdar
 zamirit, po zel'ju da tvori koju stvar.
 Za toj mi otvori sad se svis i pamet,
 koja mi govori : što s' toli velmi spet ?
 što s' toli velmi slip ? što s' toli smamljen vas ?
 nu pozri za mal hip prisvital nje obraz,
 u kom ćeš nać ures pun rajske lieposti,
 ki veće vele jes od zel'ja krieposti.
 Ako li na pravu tko hoće da reče,
 i bil'je i travu kriepostju natječe.
 Za toj se svak čudi lieposti nje čudnoj,
 a čudo nasudi jer može tolikoj ;
 za toj se čudju ja, kako svit ne zgori,
 ljuveno sva gdi sja, jak sunce na gori.

5

10

15

20

10 toprv] toprv zad. toprvi ak.

Pj. 8 : ak. 198, zad. 54 14 veće] veći ak. 18 nasudi] nasudi zad.
 ne sudi ak.

Ne čudite se, što vazda o njoj pjevam : takva je njena ljepota.

Za č ovu, ružan cvit, proslavljam svaki dan ?

mniti će zlobni svit, da sam ja bezuman ;
jer činim nje mlados vrh svega gizdavu,
da svemu uze rados, vesel'je i slavu.

Sve drugo jes brže; ter se ja vas boju,
da što dim ne vrže, veće reć dostoju.

Ma nu li tko godi vire mi jur ne da,
i veće sam hodi očimą, da gleda :
vidit će toj kruni liepos ku bog izda,
da njom raj napuni i nebo od zvizda.

Ne zna on zlat poraz ni u njem ljubavi,
tko ne zna nje obraz i pozor gizdavi ;
da kad ga kud svrne s ljuvenom kripostī,
srci mom ockvrne sve ine liposti :

osumnjen dotečem, da vidim, je li raj
ali svit, ter rečem sam sebi : poziraj.

5

10

15

Njena se ljepota ne može izreći.

Mniti će tko godi, ovu vil gdi slavlju,
da moj um zahodi, ar suncem nju pravlju ;
avo se meni mni i takoj pravo jes,
da trajah zaman dni, što slavih nje ures.

Rajska je tolika nje lipos, moj bože,
ku človik do vika izbrojiti ne može ;
a nego na bilig da će prit nje slave,
koju cvit ali stig ljepotom svi prave.

5

Pj. 9 : ak. 10, zad. 453 6 veće reć] može biti veće rek (t. j. rekši) dostoju 8 da gleda] gđi gleda zad. 15—16 sr. Dell. s. v. dubbioso.

Pj. 10 : ak. 25, zad. 244 1 mniti će ak. mnite li zad. 2 suncem ak. sunce zad. 3 avo] a ovo ak. 7 prit] doć ak.

11

Slava njenoj ljepoti.

Slavi svak vil ovu, hvali svak nje ures,
 svak pjesan njoj novu da spjeva, pravo jes ;
 jer slavnom liepostju sunačcu dosiva,
 i vas svit krije postju ljuvenom dobiva.
 Za č je sve veselo, radostju sve dahti,
 nje obraz i čelo kako raj gdi cafti. 5
 Mana se prolije, istok se otvori,
 u medu sve plije, kad ona govori :
 vesel'jem proslavlja veselo nje lice,
 koje se ponavlja jaki no fenice.
 Na nebi Diana nje pogled na sviti,
 ta j' svitlos izbrana, podoba slavit.
 Dragos t' je i dika, koje je sva puna
 jak cvitija razlika vjenčać i kruna.
 Odkud se izrazi, mnim, angel isteće
 i čuju svak : blazi meni, tuj gdi reče. 10

12

Ljubavi, gledaj njenu ljepotu : ima li joj jednake u svetu ?

Stanimo, Ljubavi, gledati vil ovu,
 vrh naše naravi liepu stvar i novu ;
 još dobro nu pozri na slavnu nje mlados,
 iz ličea gdi joj vri bez izma sva slados.
 Za što se pogledom ozire kako cvit, 5
 ter mi se mni medom da grezne vas si svit.
 More li tvoja vlas imati nju drugu ?
 nut slišaj sad nje glas, gdi poje po lugu !
 Vidj ter se veseli, koliko slavno gre ;
 bi rek cvit nju želi, neka ga stupom tre. 10
 Nut gledaj još vitar, okol nje gdi tvori
 od cvitija lip vihar, da joj se udvori ;
 deri cvit svaki stav, mni mi se, jer pravi :

Pj. 11 : ak. II 5, zad. 535.

*Pj. 12 : ak. 94, zad. 476 3 na slavnu] navlašnu zad. 10 cvit nju ak.
 nju cvit zad.*

ovdi je sva ljubav ter ures gizdavi.
Ovo ja spovidih, što i sam vidiš mož,
li slike ne vidih ovoj ja ni ti još.

15

13

Ni Izrael ni sav svjet nema tebi jednake.

Što Judit, gospoja, kon tvoje lieposti,
ku slavit svis moja ne ima krieposti?
jer krasan obraz tvoj kad godi gdi pride,
svak bude reć ovoj: eto raj izide;
za č u njem ugleda tej slave za dosti,
koja se još ne da ner tvojoj radosti.
Mnju, da vas Izrael ne ima prilike,
Suzana ni Rakel lieposti velike.
Vas istok i zapad, spjevaje u pjesni,
slavi tvoj pozor sad i ličci uresni.
Neka te slavi svak, neka te svak služi,
jer liepa Abizak tebi se ne druži.
Dim, vas svit u okol ne ima razum tvoj:
Rebeka ter Mikol pri tvomu zgubi svoj.
Ovo je, bože moj, na svitu što prave
krunica od gospoj i venčac od slave.

5

10

15

14

Gledajte samo kako je liepa.

Pozri svak ureda na slavnu vil ovu,
tko hoće, da gleda na svjeti stvar novu;
ter život svoj istraj, slaveći nje mlados,
gdi nosi kako raj u ličcu svu rados.
Nut, liepo koli gre! nut, slatko što gleda!
tko za njom da ne mre? tko srca njoj ne da?
er kada govori, bez sumnje oni glas
človika satvori da podje vas u slas.

5

Pj. 13: ak. 99, zad. 478 8 velike zad. tolike ak.

Pj. 14: ak. 89, zad. 425.

15

Pravo je Slavom prozvaše : vriedno je slaviti njenu liepotu.

Doj, višnji moj bože, veliku t' ima moć,
poznati tko može, što će bit ali doć:
kako jes on poznal, kad javi svit ovu,
tko joj jes ime dal, da Slavom nju zovu.

Za č bi rek krieposti poznal jes od zvizda,
jer u nje lieposti zbrat će se sva gizda,
koja se dostoja pripivat u slavi,
i da se gospoja od slave još pravi.

Ter će vik u viku i po sva vrimena
sloviti za diku glas od nje imena ;
za što ja ne vime, na svitu ko sada
veće ner toj ime k djelu se priklada.

Uresni nje uzras kako cvit izniče,
od koga vas ukras k sunačcu priliče ;
ter kako Diana medju vil od gore
ona se izbrana visinom reć more.

Kad vidim prislavnu nje liepos gdi hodi,
mni mi se, po ravnu da tanac izvodi ;
toliko gizdavo uzgredre nje rados
ter mogu reć pravo : zamami svu mlados.

Kada li obraz svoj u liepos postavi,
svak bude reć ovoj : ovo raj gizdavi ;
za č u njem ugleda svitlosti sunčan'je,
koja se mnit ne da, da ima skončanje.

Pozrite nje čelo, u kom će svak vidić
još ništo veselo, što čini zavidit,
što hrlo človika s vidjenjem razdili :
svitloča tolika na njem se zabili.

Gdi čista grimiza toli se dobavi,
kim ličca naniza, ter gore ljubavi,
ter bi rek, da prosu niza nje naredno
bili gilj i rosu, da cafte zajedno !

Kad ona otvorí dva svitla pozora,

5

10

15

20

25

30

*Pj. 15 : ak. 220, zad. 150 11 ko sada] oba rkp. do sada 12 veće ner
toj] da veće tve zad. da veće toj ak.*

ARTIUM CROATIA LIBRARY

svitlje dan ne stvori istočna taj zora ;
ter toli izročit pridragi ni kamen, 35
ki more svidočit od očic nje zlamen.
Tko da tuj ne susta u želji ljuveni,
gdi cafti iz usta njoj koraj crveni
purpurom van roze; ter kada govori,
jaki no od roze da se cvit otvori ? 40
U željah što hrlo on začne umirat,
pribilo nje grlo tko stane pozirat ?
Za č bi rek sve da je povito giljem još,
za toj se gledaje, človiče, zabit mož.
Stani svak misleći : ovo nje liposti, 45
koje ja izreći ne imam kriposti;
jer vele veći jes, nego li gororu,
prislavni nje ures, za milos ki dvoru.
Nu kad bi postavil tko pamet na nje um,
tadaj bi sam pravil : ovdi je vas razum, 50
ovdi je vas razbor, koji bi dal odvit,
ako bi gdi na zbor stekal se vas si svit.
Za toj je, dim, ovu slaviti još pravo
i Slavom da zovu nje ime gizdavo,
ako bi Homero i Virgil na sviti, 55
koji su jezero, liepu stvar slavit.

16

U nje ima ljepte na izbor.

Kako da na polju, kada je s prolitja,
izbereš na volju vinačac od cvitja ;
ali još najliše kako je izbrat moć
u pisca, ki piše, pomasti koje hoć:
tač se je nabrala lieposti ovaj vil, 5
kojoj će bit hvala do vika, ja bih vil.
Ako li pamet stav', tko ima razum svoj,
ter ti ēu biti prav, za što ćeš nać ovoj.
Jošte ćeš praviti : ovđe je vas ures,

45 ovo zad. ove ak. 47 veći] oba rkp. veće.

Pj. 16: ak. II 37, zad. 125 3—4 sr. Dell. s. v. colore i pittore

ki slavom slaviti dostoјno vinu jes,
kad budeš viditi u liču nje rados,
ku teče sliditi za čudo sva mlados.

10

17

Slava tvojoj ljepoti.

O slavna liposti, svitlja ner sunačce,
koje tve kriposti ne čuti srdačce ?
jer kad ti izide kako cvit bisera,
mnih, neka vil pride ali zmaj s jezera.
Misal mi sva podje, pamet se zamuti,
za č take gospodje nigda stril ne čuti ;
er kad se nasmija ali rič satvori,
zavije, mnih, zmija ter angel govori.

5

18

Slava tebi !

O slava od gospoj, angelska liposti,
ka nosiš vas opoj ljuvene kriposti !
O slava i hvala, koja s' glas i pravu
plemštinu svu dala našemu naravu !
O slava od svita koja si u tanceh
vesel'jem povita u slavnih pjesanceh !
O slava i gizda svakomu človiku,
koja se nam izda za milos i diku !
O slava i vjenčac, kojom je vas svit blag,
jaki no prstenčac, u kom je kami drag !
O slava i rados, tvoju bog lipotu
darova za slados našemuj životu !
O slava i kruna skicena s mirisom,
koja si sva puna bisera s grimizom !
O slava od slave slavom te zove svak,

5

10

15

12 teče] reče zad.

Pj. 17 : ak. 218, zad. 341.

Pj. 18 : ak. 219, zad. 340. U ak. rkp. drugačiji je red stihova, nego
li u zad. i to za drugim distihom dolazi osmi, za tim 3-5-4-6 ; za njima 9,
najposlije 7 i 10 distih.

er ljudi svi prave, da ti je ime tak!
 O slava u družbi zazrit mi, čuj, ne moj,
     jer tebi na službi darovah život moj!
 Neka me pokripi gospodje gizdava
     tvoj obraz prilipi, u kom je sva slava!

20

19

Pravo si Dražicom zvana.

Sličniju pod nebi, vilo, stvar ne vime,
     nego li gdi tebi Dražica jes ime;
     ako se još smije, ružice, reć ovoj,
     veće zna od zmije, tko t'ime stavi toj.
 Za što si sva draga, za što se sva ljubiš,
     za što si sva blaga ter medu slas gubiš;
     za što si još draža ner zdravje i rados:
     za toj me poraža angelska tva mlados.

5

Ter kako ljuvena i mila viditi
     takodjer skrovena imaju sliditi:
     takodjer za službu on će raj izdvorit,
     tko s tobom u družbu bude se satvorit.

10

Ako mi što veliš da sudim iz nenad,
     ter ako znat želiš, ovi sud sliši sad:
     prisvitlo sunačce, narav taj stavi red,
     da kaže srdačce rič obraz i pogled.

15

A pak vas grad zvoni od tvoje dobrote
     i da s' ti cvit oni od rajske lipote,
     ter imaš velik glas, ima bit veći stvor,
     ima bit veća slas tvoj slavni razgovor.

20

Za toj mi dar jedan, gospodje, dopusti,
     da budem ja vriedan tvoj celov od ustí;
     da budem dostojan razgovor, vilo, tvoj:
     inako pokojan ne će bit život moj,
     inako umiram i moja svis vene,
     dokli te poziram daleč ja od mene.
 Čin', da se u tvoj kril život moj ugleda,
     ako ćeš ljuven stril da meni smrt ne da.

25

*Pj. 19: ak. 97, zad. 477, dubr. 32 18 da s' ti ak. dubr. da si zad.
 21 dar ak. dubr. dan zad.*

20

Ovo je Venus!

Ovo je gilj bili, ovo je sva slava,
ka ličcem umili oholas od lava.
Gdi zdravje naziva svojemu brajenu,
pamet mi uživa svu kriepos ljuvenu;
a gdi rič i pogled jednaga ispusti,
ja slatki, mnjah, da med pada joj iz ust.
Ovo je stvorena da bude, moj bože,
za Venus dvorenata, gdi ljubav što može.

5

21

Da imam sto oka, ne bih te se sit nagledao.

Sunače, umiru nesmirnom željom ja,
kad godi poziru, gdi ličce tvoja sja ;
za č mi se jezero učiniš lieposti,
ku izreć Omero ne bi imal krieposti.
Ter mnokrat budu reć iz glasa sam sebi :
da očic imam već, ner zvizda na nebi,
ne bi mi za dosti, ne bih se sit ove
nagledal radosti, po vas svit ka slove.

5

22

Za njenu ljestvu nema dosta hvale.

Skrila je taj za cvit dva ličca vesela,
koja je vas si svit ljuveno vazela
jadovnim pozorom, iz koga siva plan,
sunačcem i zorom jaki no bili dan.
Za toj tko pogleda ne ima akvile,
stvori se od leda prid ličcem od vile,
mlados kim izrani jaki no ptić sokol,
ljubiti kad brani od gilja vrat ohol.

5

Pj. 20: ak. 149, zad. 363.

Pj. 21: ak. 179, zad. 543. Sa stihovima 3-4 sr. st. 11-12 u pj. 98
prve knjige.

Pj. 22: ak. 39, zad. 459.

*

Obraz nje i glava istokom sve gori,
vrh koga cti slava, kako cvit u gori.

10

Napisa nje liepos bog svakom radostju
tere joj da kriepos vladati mladostju;
da svak zna i vije, što može satvorit,
kad grlom zavije, angelski govorit.

Ona se u hvali ne more zabivat,
koliko jur vali u miru pribivat

15

23

Rad sam slaviti tvoju ljepotu.

Glasom ja dan i noć prizivam krieposti,
jer slavit za svu moć rad bih tve lieposti.
Raju sja danica od zvizda najsvitljja :
takoj ctiš a nica medj vilam svih liplja.

5

Akvile krieposti nitko nas ne ima,
ter se tve lieposti pozirat ne prima ;
cjeć ako tko gleda veseli tvoj obraz,
stvori se od leda ter kopni kako mraz.

Jer sjaje promineš i kud se ti ozriš,
svitlostju prosineš ter suncem sva goriš.
Od raja dar imać, da t' ličca zorom zre ;
liepos vil vazimaš, ka godi s tobom gre.

10

Za to je svak vesel, obraz tvoj videći,
za to je svak dresel, srcem ga slideći.
Ar si drag viditi, moj venče gizdavi,
nu jes trud živiti u željah ljubavi.

15

24

Ima li u raju tolika ljepota?

Kad vidim gdi rados od ove, ku služu,
svapije ma mlados : što veće da tužu ?
ar u nje liposti nahodim zlamen'je
od veće kriposti, ner drago kamen'je.

U ak. rkp: stoji stih 10 pred 9.

Pj. 23: ak. 225, zad. 181. 4 a nica] može biti Anica ?

Pj. 24: ak. 372, zad. 76.

Tolikoj dobroti dva ličca ohola,
kim plahe ukroti jak lovac sokola.
Ako je u raju ovakaj lipota,
ne ču već da traju, moj bože, života.

5

25

Ni sam Kupido ne vlada ljepšom.

Kupido, ki sklada poda se vas si svit,
ne scienju, da vlada od ove lipši cvit.
Ar kako jur vjenčac bez cvitka rumena,
ali zlat prstenčac bez draga kamena:
takoje sva mlados, gdi ni nje liposti,
izgubi svu kriplos ljuvene radosti;
ar kad moć koji hip Ljubavi polipše,
ne more za nalip obličeja nać lipše.

5

26

Na nebu nema ovake ljepote.

Ako je na nebi ovaka lipota,
sada ču sam sebi prikratit života;
za ču vidju u ove vesel'ja za dosti,
obraz nje gdi plove pun svake radosti:
i ličce i grlo sve cafti u ruži
ter se njoj umrlo stvoren'je ne druži.
Liepo t' je, gdi ovaj liepo se nahodi;
još ljepše, ures taj komu se prigodi.

5

27

Liepa si, gospodje, samo da još pristaneš uz ljubav.

Gospodje gizdava, puna sve radosti,
raj se mniš i slava mojojzi mladosti:
za to jes pravedno, da se tvoj svak pravi
i da te za jedno sunačcem proslavi.

Pj. 25 : ak. II 22, zad. 93.

Pj. 26 : ak. 52, zad. 6 1 na nebi ak. pod nebi zad.

Pj. 27 : ak. 134, zad. 176.

Vazela s' ufan'je zemaljskoj lieposti
 ter s tobom iman'je ne ima krieposti;
 ar da t' je još drago u ljubav prikladat,
 volil bih ner blago svitovno sve vladat.

5

28

Kako da ne slavim tvoju slavnu ljetopu?

Ne mogu ne slavit tebe ja, sunačce,
 ne mogu ne praviti, što mni me srdačce;
 jer ako još ljubav ne vara mene toj
 ter ja smim reć uprav: ti si cvit od gospoj!

Ti s' morska Serena, ti s' krupa i rados,
 ti si stril perena, ka ranjaš svu mlados.

5

Kad usti otvoriš rozicom skrovena,
 koga tuj-ne vadriš, gospodje ljuvena?
 komu li ne zadje sva pamet i misal,

tvoj razum gdi nadje, ki ne bih ispisal?
 od koga rič hitra s nas tira zle volje,
 kako moć od vitra maglinu niz polje;
 ter koga pogledaš prislatkim pozorom,
 koliko da ne daš budit ga prid zorom:
 las njeku očuti ter tebe, ružice,
 on čas lik svak sluti od željne tužice.

10

Za č ures i lipos od tvoje mladosti
 ima vlas i kripis bit željnim s radosti;
 er človik od luga da vidi još tebe,

15

neka ti je od sluga, tebi bi dal sebe,
 a neg li željan ja, koji sam stanovit,

20

da svitlje sunca sja tvoj obraz darovit;
 ter kad na nj poziram za ljubav jur pravu,
 u njemu nabiram od hvale svu slavu,

kojom će ime tve prosivat do vika,

25

ar ti se vrime sve ne nadje prilika.

Ah toj svis zanos! za toj se dostoja

tebi svit i prosi, da mu si gospoja.

29

Ne umijem početi, tolika je slava ljestvite tvoje.

Ne vim te odkli ja začet jur slaviti :
 tolika slava sja od tebe na sviti !
 angelškim vjenačcem bi rek se s' krunila,
 a bielim majesečcem da s' čelo povila,
 iz koga sja zora, a pod njim jak zvizde   5
 dva svitla pozora, u kom su sve gizde.
 Za sincu i za hlad užvila s' obrvi,
 kako se mjesec mlad užvije dan prvi.
 Kako da imena zabit mi ne stvorиш,
 kad godi rumena tva usta otvorish ?   10
 koralj se izgubi i razum Homera,
 u kojih cte zubi dva reda bisera.
 Ličce kad s kosama daruješ vesel'ju,
 veća je pomama, nego li u zel'ju ;
 gdi na njem procvata ružica rumena,   15
 uz koju od zlata lete dva pramena.
 Eleni ni Didu ime već ne slovi,
 vazela s' Kupidu vlas, kojom ponovi
 ljuvene kriposti, ke se svak varuje,
 a tvojoj liposti slugom se daruje,   20
 tom zgleda obraz tvoj, gdi cafti vrh grla
 ter vase : ni ovoj, reče, stvar umrla ;
 za č vidi u tebi, što narav človika
 sam da da po sebi, ne može do vika.
 Ar da je Kasandra, tebe bi slavila,   25
 glas je tvoj kalandra od gore i vila ;
 vjetar ka razbijaš od glasa visinom
 ter more njim zbijas, da stoji tišinom.

30

Slava razumu tvojemu !

Ne mnju, med od pčela da ima tuj slados,
 krunice vesela, ku ima tva rados ;

*Pj. 29 : ak. 111, zad. 296 18 ponovi] posvoji ak.
 Pj. 30 : ak. 133, zad. 300 13 rit zad. reć ak.*

jer slavni razum tvoj toliku ima moć,
da človik vas čin svoj cjeć njega bude oć.
Kad prideš gdi na zbor, gospodje gizdava,
tvoj razum i razbor vesel'je svim dava ;
obični razgovor od tebe svak ima,
želi te svaki dvor, rado te svak prima.
Lav bi stal, mnju, krotom, ka je zvir ohola,
gdi tvoj smih s dobrotom izmješaš na pola ;
er na svit ni človik toliko zlovoljan,
tko našal ne bi lik kon tebe podoban.
Ter veće rit ne vim : gdi godi ti pride,
ondi se vidi svim, da sunce izide ;
jer tuj rič ne veliš, koja se ne poje,
za toj se sva želiš gizdava gospoje.
Cić toga, tko tirit želi te ljuveno,
ne moj mu zamirit tve ličce rumeno ;
ako ti drago ni, okrivi razum tvoj,
ki veće svak scini, nego li život svoj.

5

10

15

20

31

Ljepote na izbor, za kojimi ja čeznem.

Toliko ni polje uresno s prolijta,
u kom je dovolje razlika jur cvitja,
koliko vil ova, oči me ku vide,
ku sciene stvar nova na saj svit da pride.
Nje ličke pribilo kako gilj gdi cafti,
sve se je zabilo, u željah sve dahti ;
sve stoji u smami ter željom umira,
nje obraz s kosami tko srcem razbira.
Za č ova kosice kad pusti niz obraz,
u cvitku rozice ni vidjet taj ukras ;
kada li još venčac posvije kosami,
bude t' zlat prstenčac, u kom je drag kami ;
bude ti jak kruna biserom povita,
koja je sva puna od roze jur cvitja.
Za to ēu u tužbi sve dni me provodit,
dokli se u družbi ne budem nje zgodit.

5

10

15

32

U nje ima sav ures i nebeski i zemaljski.

Viditi tko žudi, što mogu nebesa
i narav od ljudi, vidj ovu s čudesa!
Sama je sunaće svitlostju istočno,
ne na me srdačce ma svitu svidočno ;
i brzo jur hodi, za što bog dobrijih 5
za sebe odvodi, a pušta zalijih ;
za č se ona s angelska kraljevstva jur napi,
stvar liepa zemaljska utječe, ne trpi.
Moć je rit : pamet tva ovo je vični vik,
ovo je slava sva i tuzi svakoj lik. 10
Vidivši nje pozor, ja mnju, će s' postavit
zabavu i zazor, tko hoće nju slavit ;
neg ako dim Febu, još on bi utrudjen :
ja mnju, bi na nebu nje ures začudjen.
Da kada pride gdi, učini, da ljubav 15
onuda vinu bdi, jaki no zviri lav :
ovo je, dim uprav, vas ures, moj bože,
ovo je, što narav na saj svit dat može.

33

Ti si slava ovomu svetu, a na čast nebu.

Kada bog ovi svit odluci proslavit,
odlući tebe cvit na saj svit projavit.
Tadaj se zvizde sve zborahu dan i noć,
kako bi ličce tve uresit lipše moć.
Još narav s naravom dogovor satvori, 5
da s većom jur slavom tvoj ures udvori ;
ter tašto, mnju, ne bi ni zaman govor taj,
za č vidju u tebi očito višnji raj.
Jer kad sam, ružice, kon tvoje mladosti,
ne vim tej tužice, koja mi ne prosti ; 10

Pj. 32: ak. 257, zad. 590 5-6 dobrijih-zalijih] dobrijeh zalijeh ak. 11 će s'] češ ak. 12 zazor ak. zahar zad. 14 začudjen] za č vidjen zad. (može biti zavidjen).

Pj. 33: ak. 291, zad. nema.

tobom se ter stvori plemenit svit ovi,
ki velmi udvori tvoj ures, ki slovi.

34

Koliko si liepa.

Ako ni ovo man rečeno, sunače,
da kaže obraz van, što ima srdačce :
ima bit tva liepos bolja ner dobrota,
ter nosi svu kriepos od moga života.
Rajski vas jur posluh nahodim u tebi,
a nigda rič ne čuh, od meda ka ne bi ;
a nigda ne vidih tvoj pogled gizdavi,
ner da mu zavidiš na veljoj ljubavi.
More se tva mlados, moj venče veseli,
imenom zvat slados, sam obraz toj veli.

5

10

35

Liepa je kao Elena tek što njena imena ne nosi.

Je li tko na saj svit zamjeril ikadar
ovaki gizdav cvit, ovaku ali stvar ?
ere se mni meni, štil što sam i vidil,
da svieme k Eleni slična je ovaj vil.
Lipostju i svime ista se mni meni,
neg samo što ime Elena jer joj ni ;
a za toj ures tvoj, svim vilam ki je cvit,
vas kolik život moj dvorit ču i slavit.

5

36

Hoću da proslavim tvoju ljepotu.

Sluga se tvoj volju neg car zvat u saj hip,
ter boga sve molju, da mi da razum lip :
jer bih rad staviti na nebo ime tve,

*Pj. 34: ak. 206, zad. 12 4 nosi] ima ak. 9 veseli] gizdavi ak.
10 toj veli] tvoj veli zad. toj pravi ak.*

Pj. 35: ak. nema, zad. 669, akrostih JELA.

Pj. 36: ak. 69, zad. 470.

dostojno slaviti od raja hvalom sve.
 Bog tebe krunicu vrh gospoj satvori,
 jak svitlu danicu, medj zvizdam ka gori ;
 svim vaze angelom izvrsne liposti,
 za tebe veselom uresit svitlosti,
 kom ovdi prisivaš svakojzi jur vili,
 liepos im još skrivaš, jak zvizdam dan bili,
 mogućim pozorom i ličci, ki gore
 sunačcem i zorom i rozom od gore.
 Kad svrneš tvu mlados toliko običnu,
 mnimo te svi rados k nebesom priličnu.
 U mramor, pravo jes, da pišu, dim uprav,
 angelski tvoj ures, u kom je sva ljubav ;
 er bješe poražen bez tvoje lieposti
 svit, kom je sad blažen i pun sve krieposti.
 Ni drugo dobro mni na zemlji tve lice,
 jaki no veće ni ner jedna fenice :
 ter ti se dava čas nad svaku gospoju,
 da t' ptice slave glas u pjesneh, ke poju.
 Di svaka : čudan dar bože da na sviti,
 ne javi toj nigdar ni, mnju, ćeš javiti.
 Ne mni pri proctit cvit, za vidit tvu slavu,
 i da bi tebi svit u venčac na glavu.
 O strilo perena, po moru svud plove
 za tebe Serena, ter ime tve slove.

Gizda se svojom ljetopotom.

Prislavnu ovuj vil pogledaj hrlo svak,
 gdi nosi obraz bil jaki no sunač zrak :
 gizda se ljetopotom, jaki no snagom lav,
 i človik životom, kada se čuje zdrav.

11 ličci] ličmi ak. ličcni zad. 26 u venčac zad. vjenčcem ak.
Pj. 37: ak. 195; zad. 400.

38

Bože, što osta tebi?

Višnji bog na nebi vladalac od zvizda,
što stvori sam sebi, kod ovo nam izda ?

39

Njena je ljepota božanske naravi i dokazuje, da ima raj.

Kamo se, tko veli, da nije bog ni raj?
Tko li bilj znat želi, nu čelo poziraj,
nu liepos pogledaj od ove u koli
ter druzim rit ne daj oholu rič toli.
Ar ćeš bit stanovit od ove da gizda,
stvorena ni na svit ni da ju svit izda ;
ovaku za č lipos tko drugi da javi,
ner velja taj kriplos, koja se bog pravi?
Da pokli moj bože toliko vele mož,
toj biti ne može, da nisi mudar još ;
ter kako svemudar, što stvori, sve ljubiš:
za toj ni ovu stvar dostoјno da zgubiš,
ma nu je prilično za liepos od ove,
da misto jes vično, što saj svit raj zove.

5

10

40

Kad je medju gospodjami.

Kad medju gospodje ova se prigodi,
po naprid svih podje gizdavo ter hodi.
Ali će da reče : da znate, tko sam ja ;
ali se natječe, uresom neka sja.
Ter što mu drago bud, nje lipos i dika
postavi u nov trud ljuveno človika ;
ar kako sunce gre medju svom mladosti,
ter moje srce mre u veljoj radosti.

5

Pj. 38: ak. 14, zad. 581.

Pj. 39: ak. 281, zad. 64.

Pj. 40: ak. I 45, zad. 131 6 ljuvena zad. ljuveno ak.

41

Najljepša u kolu.

Ozri se vil ova za diku u okol,
 jaki no od lova brzi hrt i sokol;
 ter tko toj ugleda, zaupi oni čas:
 za što se svak ne da i vas svit njoj na čas?
 Ar ne bih ispisan, što u njoj nahode,   5
 njeku rič i misal od rimske gospode;
 krunica prem isto ne lipša ina stvar,
 da reku na mesto: ovo nam gospodar.

42

U kolu se oholi i gizda ljepotom.

Ovdi nam u koli niku vil bog izda,
 koja se oholi ljepotom i gizda;
 pozire još na se jak pozru pauni,
 gdi nosi sve vlase savite u kruni;
 ner zlata dva prama, koja su moj umor,   5
 gdi s bilim rukama zaliću nje pozor.
 Svrće se još ova za diku u okol,
 jaki no od lova brzi hrt i sokol;
 ter ni sam ne vidju, kad me nje stril rani,
 za toj dil još slidju nje obraz izbrani.   10

43

Hvala moja nije dorasla njenoj ljepoti.

Sunačcem vidju sja nika vil u tanci,
 koju bih slavil ja u mojoj pjesanci;
 nu sada tuj kriepos moj razum ne ima,
 jer slavna nje liepos kriepos mi vazima.
 Angelski nje ures obraz lip i kosi,   5
 veće me ner pjenez ljepotom zanosi;

*Pj. 41: ak. I 43, zad. 360 7-8 u zad. rkp. ovako: krunica prem isto
 ovo nám ina stvar, da reku na mesto ne lipše gospodar.*

Pj. 42: ak. 104, zad. 336.

Pj. 43: ak. 288, zad. 514.

pozor nje gizdavi, ličce, vrat i grlo
 tko vidi, svak pravi: ovoj ni umrlo.
 Usti nje ljuveni gdi nisu s umora,
 pokli su skroveni koraljom od mora ?
 Nu za toj razum svak i pamet postavi,
 jezik moj bi li jak, nje ures da slavi ?

10

44

Da li je u vašem kolu ona gorska vila ?

Veseli tanče moj, molim vas boga dil,
 meu vami je li toj, što prave gorska vil ?
 er viju, nje lice ne ima priroka
 meu svietle danice, kad sine s istoka ;
 oči nje gizdave ter usta medena
 pune su sve slave od evitka rumena,
 a grlo pribilo, ostali vas uzras,
 komu da ni milo, jaki no sitan klas ?
 Ter vilo kako mi blaženstvo dobiva
 i rados jur oni, u čij stan pribiva !

5

10

45

Njena ljepota potamnjuje slavu Elene i Lukrecije te naliči Veneri.

Svitlostju lipos prosinu, kad pride k tanci vila,
 ljuveno srce prominu od nje jadovna strila.
 Jer ona, ka gre ohola, s nebes angel Serafin,
 izrani mlados od kola jak ptić sokol peregrin.
 Svu Kupida ima kripos, luk i stril nje dva lica ;
 kada joj pogledam liepos, padne vidi k zemlji nica.
 Moja moć ni od akvile, ne smim joj pozrit obraz,
 s koga lete zlate strile, u kih jes ljuven poraz.
 U slavnojzi, dim, Greciji nije njoj, mnju, prilike ;
 vazimlju glas Lukreciji nje lieposti tolike.
 Navlaš ke hvale Serene, po sva mora plovući,
 ponize ime Elene, vrhu svih tuj pojuci.

5

10

*Pj. 44 : zad. 601, ak. nema 9 kako mi] ako mi rkp.
 Pj. 45 : ak. 156, zad. 489 12 pojući] slovući ak.*

Dil ke pristol naredjena s Venerom pored stoji ;
od ki čas je porodjena, angelski dvor dostoji.
Ona pride lipos na svit, da ga uresi rajske ;   15
ne kažu vam, tko jes taj cvit, za č ga držu otajski.

46

Slava njenoj ljepoti.

Jaki no tko venčac ružicom ukresi,
ali zlat prstenčac biserom uresi :
tako je ukresen vas tanac jur ovi,
tako je uresen do vika da slovi.
A sve tom od gospoj, koja je za slavu,   5
kojojzi vas svit poj nje liepos gizdavu.
Ona se jur gizda prisvitlim pozorom,
jaki no taj zvizda danica prid zorom.
Svega me zanose nje ličca rumena,
ka bi rek od roze liskom su skrovena ;   10
česa dil još slavi kosi nje svaki vlas,
svit krunom na glavi dobiva zlatu glas.
Oh obraz i grlo za diku tuj nosi,
za ku se njoj hrlo od svita vlas prosi ;   15
najliše crljena kad usta otvori,
na kih se hvaljena koralja cvit zori.

47

Tko ne bi bio zanesen ovim kolom uresne mladosti ?

Tko nije vesel sad, kamen je ni človik ;
tko nije sada rad, ne će rad bit u vik.
Er človik ako bi htio umrit u saj čas,
bez sumnje pravo bi, da je sad vesel vas,
videći u okol uresne mladosti   5
i tanac ov ohol, pun svake radosti ;
ter bih se viditi mogao ja u raju,
ako će sliditi, da želje ne traju.

Pj. 46 : ak. 315, zad. 233 9 rumena ak. ljuvena zad.

*Pj. 47 : ak. 139, zad. 565 8 u zad. rkp. ovako : dil ove radosti, ke
vidju u tancu.*

48

**Sve kako su ovdje skupljene, liepe su ali je ona najljepša, kojoj se
ja posvetih.**

Jeda je naredno nebeskom kriposti,
da su sad za jedno ovdi sve liposti ?
jer ako gdi prave gospoju na sviti,
koja jes od slave, ovdi je viditi.

Ja lipši nigdar sklad ne vidih, moj bože,
ni toli lud ni mlad, ki drugo reć može ;
ar svaka od broja može bit Eleni,
za ku se sad Troja travicom zeleni.

Ter kako Diana prilična sunačcu,
nika jes izbrana u mojem srdačcu,
za ku ja poštедil ne bih moć ni kripis,
za č joj sam odredil život moj za lipos.

5

10

49 a)

Koliko ih ima, a sve su liepe.

Kad pusti tko hrta za vele jur zviri,
na sve se hrt svrta, a ne zna ku tiri :
takodjer ovdi sja sunačem svaka vil,
ter ne vim bože ja, kojoj bih pjesan spil.

Nika je stavila svoj obraz u slavu,
kojim je ranila svu mlados gizdavu ;
nika se ozire, jaki no sunačce
ter mnozim podire ljuveno srdačce.

A niku drugu vim, ka zmijam pozna drum,
ter vaze pamet svim, toliki j' nje razum.

Ovu ēu daleće toliko sliditi,
dokli mi doteče na svitu živiti ;
ovu ēu još tirat za svu moć i kripis,
dokoli nazirat uzmogu nje lipos.

5

10

*Pj. 48: ak. 153, zad. 223 4 ovdi je viditi] u zad. na sviti viditi
7 svaka] zad. svrha.*

*Pj. 49 a): zad. 65, u ak. rukapisu nema početka, t.j. prva četiri stiha,
već sr. pj. 49 b) 4 kojoj] koju rkp.*

49 b)

Koliko ih ima, a sve su liepe.

Ja ne vim koja čes toliku moćima,
da rajske vas ures sad vidim očima ;
ter ako gospoja za liepos ka slavi
i slavu dostoja, ovdi se sad pravi.

Nika jest stavila pozor svoj u slavu,   5
kojim jest ranila svu mlados gizdavu ;
a niku drugu vim, ka zmijam pozna drum
ter vaze pamet svim, tolik jest nje razum.

Nika se ozira jaki no sunačce
ter mnogim prodira skorinom srdaćce ;   10
a nika život moj zanosi u lice,
ka je evit od gospoj, jak od ptic fenice.

Ovu ču daleče toliko sliditi,
doklem mi doteče na sviti živiti ;
ovu ču ja tirat za svu moć i kripos,   15
dokole nazirat uzmogu nje liepos.

50

Gledajući po kolu, zanosi me ljepota sviju gospodja, najviše moje.

Poziram po tancu, od koga gospoje
lieposti pjesancu za slavu dostoje :
ja lipši nigdar zbor ne vidih u koli,
ter se vas ovi dvor za rados oholi ;   5
ar je sad blažen zvan, za č odkli postanu,
nigdar mu bolji dan ni s jutrom ne svanu.

Za što ga obasja svitloća od gospoj,
ter se sam zabil ja i smamil život moj ;
za što me zanose, jaki no sunce vid,
gizdave njih kose, u kih je ljuven vrid.   10

Najliše ovaj vil, koja je od slave,
koja je venčac svil' od kosic vrh glave.
Nosi dva pramena obje stran od zlata

*Pj. 49 b) : ak. 115, zad. 221, samo prva četiri stika.
Pj. 50 : ak. 118, zad. 393.*

niz ličca rumena, na kih gilj procvata;
prisvitli svoj pogled obrati u rados, 15
iz koga leti med i rajska sva slados.
Kad stanu govore nje usti rumeni,
biser lip otvore i koraj crljeni;
nje ruci pribile, grlo, vrat i čelo,
gilj su bil dobile: za toj grem veselo, 20
za toj se zatekoh, da slidim nje družbu,
odkli joj narekoh život moj na službu;
jer mi se ona cvit gospojam vidi svim,
pokoli u vas svit prilike njoj ne vim.

51

Pjevam pjesmu u slavu njene ljepote.

Svi ki ste u tancu, tako vam radosti,
slišite pjesancu od moje mladosti;
jer vam ču u koli spovidat gospoju,
koja se oholi, gdi pjesni njoj poju.
Izvila na glavi vjenčac je od vlasa, 5
neka se proslavi nje liepos iz glasa;
za č mi se mni kruna na njozzi od blaga
s biserom sva puna kamen'ja pridraga.
Saina vil iz gore ona se mni meni,
plamenkom gdi gore nje ličci rumeni, 10
na kih gilj vidju ja i cvitje rumeno:
za toj nje obraz sja sunačcem takmeno.
Moj bože, kad pozri prikrasnim pozorom,
u komu svitlos vri jak istok prid zorom;
tko da nju s angeli u broju ne zbraja, 15
tko da nju ne veli, da pride iz raja?
Usti nje grimizom sva cafte kako cvit
i slatcim mirisom koga ni sad na svit;
ter kad se nasmije i reče što godi,
mnim, cvitje da sije i biser da plodi. 20
Nu biela nje grla pogledat svak pristup',

Pj. 51: ak. 322, zad. 521 5 izvila] iznila zad. 6 neka se] za toj se zad.

koje je prostrla jaki no kamen stup,
koje se prozire, jaki no jezera,
još bi rek razvire svitloćom bisera.

Da nu se na bile nje ruci ozri svak, 25

ke su snig dobile bjeloćom i giljak,
ter na njih stav' misal ; jer ja reć ne smiju,
za č ne bih ispisal, što shitrit umiju.

Oh uzras nje sada pozri svak, je li cvit,
je li sva, da vlada za gizdu ovi svit? 30

ter tanac uresa jak ljeto s proljetjem,
kad polje ukresa travicom i cvitjem.

52

Tko vam dade, gospodje, tu ljepotu.

Tko vas je gospodje ljepotom napisal ?
jer meni jur podje za vami sva misal ;
jer meni zanosi s pametju srdačce
vaš obraz i kosi, kako vid sunačce.

53

**Toli liepa kola gospodjā ne vidjeh jošter, ali je moja gospodja
najljepša.**

Mogu reć pravedno, od moje mladosti
ne vidih na jedno tolikoj lieposti :
koliko da zgovor imaju tej vile,
ter se su na izbor ovdi sve skupile !

Svaka sja sunačcem ter grede oholo, 5
ter stoji srdačcem u zabit sve kolo.
Jeda se jesu kad za liepos što srekle
ter se su ovdi sad natjecat sve stekle ?

Jeda li još vele gdi godi gorsku zvir,
za zvirju ter žele ove poć u potir ? 10
ali t' ih ki zove gospodin na službu,

30 gizdu] diku ak.

Pj. 52 : ak. 321, zad. 571 4 vid] cvit zad.

Pj. 53 : ak. 324, zad. 276. 6 stoji] stojim zad. Stih. 11-12 staje u
ak. rkp. pred stihovima 9-10.

ter gredu sve ove zahvalom u družbu,
neka se proslave angelskom lipostju,

a mlados da trave ljuvenom kripotju?

Ter pune vesel'ja sve gredu, sve nose
u misto od zel'ja pozor lip i kose;
najliše kruna taj, nada sve ka slavi,
gdi nosi kako raj svoj obraz gizdavi:
ona je svim vidit gospodja i dika,
ter slavit i slidit rekoh nju do vika.

15

20

54

U liepom kolu najljepša gospodja.

Mogu reć: odkola znam, što je svit ovi,
ne vidih ja kola, ovoli da slovi;
u kom su gospodje, ter svaka dostoja,
da za njom dvor podje i sluga bez broja.

Ino im ne lipše, nego vlas i kol'je,
a svaka jur pripše za carsko pristol'je;
najliše taj kruna medju svom mladosti,
koja je sva puna s vesel'jem radosti.

5

Ter dajmo njoj slavu svu gizdu i liepos,
kako bog da lavu nad zviri svu kriepos;
prem joj je prilično vas si svit da vlada,
a ličce obično da k suncu priklada.

10

55

Kako da pjevam, gdje nema nje u kolu?

Što ćeće da poj, koju li pjesancu,
kad moju gospoju ne vidim u tancu?
ona je sva dika, ona je cvit oni,
komu se do vika život moj pokloni.

Ona je moj venčac, ter mi se tanac mni
jaki no prstenčac, u komu biser ni;
i kako jur polje, kada je s prolijta,

5

Pj. 54: ak. 335, zad. nema.

Pj. 55: ak. 147, zad. 483 3 jest-jest ak.

u kom jes dovolje travice bez cvitja;
ter ovo ne poju, nu srce spovidih,
kad moju gospoju u tanci ne vidih.

10

56

Njena ljepota u kolu i na igri.

Glas puštam, smiljeno velmi vas moleći,
ne bud' mi zazreno, što vam ēu sad reći:
mni mi se ti tanac bez vile rumene,
jaki no taj vinac, ki svasma uvene,
i jako prstenak, komu se istruni
pridragi kamenak, aj li biser puni.

5

Ar kolo ni slavno bez vile gizdave,
jak polje toj ravno, vrh koga ni trave;
i kako još gora bez cvitka rumena,
na koj ni javora ni dubka zelena.

10

Nu kolo uresa gizdava divica,
jak velja nebesa prisvitla danica;
jer sine u tanci jak no dan općeni,
kad svedre oblaci kroz vitar studeni;
jaki no kad zora razvrže rumen zrak
s istoka vrh gora, skončav se noéni mrak.

15

Najliše jasan glas kad zav'je u pjesmi,
sve srce rajska slas napuni ljubezni;
ki čuvši svi teku, želeći da vide,
i vidiv da reku: ovaj s neba pride.

20

Tako mi istinom kroz ljubav ne blidit,
još meju družinom umom se ne stidit:
ki bude viditi tancaje gospoju,
mnim, on ēe praviti: istinu sad poju.

10 srce] srcem ak.

Pj. 56 : zad. 201, ak. nema.

57

Za što ode iz igre?

Nu pamet postavi, gizdava gospoje,
 tvoj sluga što pravi u pjesni, ku poje:
 ili se oholiš, rači mi vilo rit,
 ili se što boliš, u tanac ter ne č' prit?
 Jer moje srdačce očuti gorki jad,
 gdi tebe sunačce u kolu ne bi sad;
 ter ako i spivam iz glasa za dosti,
 ne moj mnit, pribiram unikoj radosti.
 Nu te htih gospodju uprosit, što bi toj?
 i sam pak da podju iz tanca sluga tvoj,
 neka te sadružu u svem, što stvorиш kad:
 odkli te jer služu, umrit sam za te rad.

5

10

58

Za što te nema na igri? Bez tebe nema veselja.

Što je toj, gospodje, reci mi za rados,
 iz kola da podje gizdava tva mlados?
 jere se začudih velmi ja, vidiv toj,
 ter rekoh i sudih, nova je stvar ovoj;
 za što tvoj odkoli znam ures i mlados,
 vazda bi u koli vesel'je i rados.
 Molim te togaj rad, da mi se umoliš,
 ter da mi rečeš sad, jeda se što boliš?
 velmi se za što sve ljuveno rascvili,
 koji čas lice tve s tancom se razdili,
 na kom se zove svak ružice bez tebe,
 jaki no gdi evitak prid mrazom ozebe.
 Dilj toga poziram svuda ja po tanci,
 koga ēu da spivam u mojoj pjesanci,
 odkole tebe ni u tanci s ljepotom,
 kojoj sam sve me dni daroval s životom.

5

10

15

Pj. 57: ak. 334, zad. 311 4 ili] ali ak.

Pj. 58: ak. 272, zad. 510 7 molim te] oba rkp. se 13 dilj ak. dil zad.

Slava tvojoj ljepoti.

Uresna krunice, sva dragi kamenak,
u kom sja danice prisvitli plamenak,
povita biserom i cvitjem od raja,
izvrila 's jezerom jur u hip od zmaja,
da vas svit poraziš ognjenom ljubavi
i da ga okrasiš, čim nebo bog slavi.

Eva raj upušta zemaljski nehajstvom,
opet ga dopušta ti mnozim otajstvom.

Ki zna jur raspravit tvoju moć i kriplos?
ter vazeh ja slavit s vesel'jem tvu lipos;
tancom jer od svih vil zovu te gospoju,
venčac t' se s krunom svil, pjesni t' se tuj poju,
veće ner u Greciji Eleni cjeć Troje
i u Rim Lukrecji, nad liepos ku broje.

Ružica rumena izbiljem zazire
od hvale imena tvojega i vire,
tere se ozira i s listjem k nebesom
slovući primira tvu lipos k čudesom,
u kojoj sva slava jes kako u raju
ter gredeš gizdava jak vila po gaju,
svrćući pozorom prikrasnim veselo,
vrh koga sja zorom jaki no dan čelo;
na komu cafti cvit gilj bjelji od sniga,
toj slidi vas si svit u mjesto od stiga.

Ar gdi si ti kruno, ino se ne želi,
rados je na puno obraz tvoj veseli,
iz koga plam gori svitlostju, koja sja
jak sunce na gori, kad zadje oblak tja.

Najlišno svak pravi, kad te smih obide,
ono se pripravi, da k nebu otide;
er bil dan s istoka ni tvoje svitlosti,
koja si pri roka dana raj milosti.

5

10

15

20

25

30

Pj. 59: ak. 249, zad. 589. 7 nehajstvom ak. neharstvom zad. 9 zna jur] oba rkp. znaju 10 vazeh zad. vazda ak. s veseljem zad. sve želim ak. 11 zovu te] slovu te ak. 12 venčac t' se] venčat se zad. venčac se s' ak. 15 izbiljem] može biti i s giljem ? sr. st. 23 44 proza nj] kroza nj ak. 25 draža] draga ak.

Da vidi, tko pomni, što ni čul u čten'je,
u tebi gdi domni sve divno počten'je:
ličce tve, kom oganj ljuven se satvoril, 35
da ni lis ruže na nj, vas svit bi izgoril.
Od velje radoštì, koje ni ni bit ēe,
u twojoj mladosti sada sva proctit ēe:
jak ljeti perivoj, kad cvjetje ishodi,
tako vrat bili twoj po kom se gilj plodi, 40
ter se svak zasjeni, tko gledat na nj počne,
za č vas vri u pjeni od zore istočne.
Cti pored s njim grlo, koje se progleda,
gdi proza nj gre hrlo uzdihaj od meda.
Ali ti od mane draža je vonj toli, 45
ka smami, tko stane da miris odoli;
ar jes mil i sladak svakomu bludniku,
jak ljeti jur hladak kad puhne putniku.
A nego da bilos prsi t' se otvori,
u kih je taj smilos, da tebe svak dvori, 50
kako no vil onu, ke usti od roze
u cvitju sva tonu ter koralj van rose.
Kada ih otvořiš, vas se raj ukaže,
a to li govoriš, vitri se utaže,
hitreći romonom, u kom rič izlazi 55
sladostju jur onom, da kami priblazi,
a nego človika, o cvite pereni,
koji ne ē do vika sit biti Sereni,
od tebe plovući ka spiva vrh vala
ter ne da slovući da zgine tva slava; 60
kojojzi ni ēisal ni takoj prilike
ter ljudska znat misal ne može tve dike.
Raj di, ti da si cvit, svakomu očita;
tekal bi vas si svit, da tebe počita,
kako no stvar novu lieposti izvrsne, 65
angelski ku zovu, komu jur iskrsne
u sreću tva gizda; koju kad obratiš
k nebesom od zvizda, svitlos im prikratiš

64 tekal bi ak. rekal bi zad. Ima još diljem u oba rukopisa mnogo krupnich griešaka pisarskih.

kako no dan zori prikrasnim kosicam,
 na kih se raj zori u zlatu s rozicam ; 70
 najliše ti prami kada t' se rastrese,
 tadaž se tvoj' krami svitlostju narese,
 za č budeš jak vila, ka za stan opći lug,
 dokli ih savila gojtanom nis' u krug,
 jaki no venčac rus prihitrim rukami, 75
 na kih cti gilja bus ter skriva drag kami ;
 a ine sve ude toj ruho pričisto,
 po kom te svi sude Lesandra na misto.
 Eto svit da vladaš, razum tvoj jes dosti,
 kojim se prikladaš k nebeskoj mudrosti
 i k onim naravom jedine feniče 80
 ter tebi medj travom sličan cvit ne niče ;
 liepos jer, vjenačcu, tebi bog svu izda
 jaki no mjesecu izmedju svih zvizza,
 kojih jes hitila lakomo kriepostju 85
 tere si skitila ime tve liepostju ;
 tere se podoba Homeru slaviti,
 ako bi toj doba njemu sad na sviti,
 i mudri jur Virgilj: u miramor da pišu
 slaveći tebe gilj ljepotom najvišu. 90
 Carstvo tve čas ima, ne mjesec s sunačcem,
 kim se zrak vazima najmanjim oblačcem.
 Tva liepos jes tvora, ka nigda ne gine,
 jak zelen sa bora i listak s masline :
 a toj se jur izrit ne mogu tve slave, 95
 ni kakoj vlas izrit najmanji od glave ;
 a neg li ostala lieposti, ku prave
 da svitu je hvala dostoјna sve slave ;
 najliše kad podje tvoj ures, da hodi,
 svak uzmni gospodje da tanac izvodi, 100
 za što si uresna razlicim gizdami,
 kako su ukresna nebesa zvizdami ;
 ter tebe za diku imat će svit ovi,
 i činit u viku tvoj ures da slovi.

60

Poniela bi se, da vidi lice svoje u ogledalu.

Kako me strah ne bi, gdje bješe stavila
zrcalce sprid k sebi, gizdava taj vila ?
Ar se će ponit, rih, kad vidi svoj obraz,
u komu ja uzrih od sunca vas izraz.
Ter mi još istino na pamet dohodi,
da joj se jaki no Narcisu ne zgodi ;
ali znam, ovi evit dostoјna ni trava,
od koga po vas svit cafti glas i slava.

5

61

Ti si biser gizdavi, ali meni draža od bisera.

Bisere gizdavi, biser te svak zove,
biserom svak pravi tve ime da slove ;
biser te svak veli, nu slavní tvoj obraz
većma se poželi, nego li biser vas.
Za toj me, ružice, molju te, zabrani
od željne tužice, koja me sve rani,
koja me sve cvili, koja mi smrt tač jes,
ako me ne smili biserni tvoj ures.

5

62

Sva si biser, ne mogu te dosta nahvaliti.

Biserni cvite moj, biserom svak zove
biserni ures tvoj, meu diklam ki slove ;
biser te pravi sve, bisernu imaš vlas,
biserno ime tve, od koga cafti glas.
Oh za toj sve žalim, ar ni moć ni kriebos,
dostoјno da hvalim tvoj ures i liepos ;
lje srce m', sunačce, ne lipše nikadar,
za toj me srdačce podobi služben dar.

5

Pj. 60 : ak. II 37, zad. 126. 2 s prid k sebi] pri sebi ak. sprid sebi zad.

Pj. 61 : ak. 232, zad. 35 5 željne] želje zad.

Pj. 62 : ak. I. 3, zad. 38, dubr. 32.

63

Njen sladki glas.

Kad ta vil uz pjesan na prozor izide,
čudju se, gdi biesan život moj ne pride;
ar mi se ova slas u pamet ukruti,
gdi pušta slatki glas, ki rad bih ne čuti.
Tolik je gnjiv, prave, ljuvena razbluda,
ne ima lik od trave, ni pravde od suda;
a ono bi zlamen, ki mojoj ljuvezni
umnoži gork plamen ljuvene boljezni.

5

64

Slast njena pjevanja.

Slišite niki glas i čujte boga dil,
mnite li svjetnu slas, što poje ovaj vil ?
slišite još pjesni i čujte boga rad,
smite li ljuvezni ove zvat medom sad ?
er toli san sladak ni kad jes pri zori,
ni ljeti jur hladak, kad sunce dogori;
toliko još ne bi očutil vesel'je,
na smrti tko sebi nadje liek i zel'je:
koliko no sam rad i vesel veće ja,
slišeći ovdi sad, gdi grlom izvija ;
ter bi se izgubil od gore slavic taj. 10
Oh, tko je tko ljubil ovaki ne bi raj?

5

65

Tko da se ne smami njenim pjevanjem ?

Moře se zvat kamen i miramor studeni,
tko godi sad plamen ne čuti ljuveni,
angelski gdi poje ova vil gizdava;
medju sve gospoje sunce jes i slava.

Pj. 63 : ak. I. 30, zad. 100. 3 ova] ona ak. Stihovi 5-6 istrti su u rkp. zad. 7 ono] ona zad.

Pj. 64 : ak. 113, zad. nema ove pjesme.

Pj. 65 : ak. 210, zad. 264. 2 tko godi sad] ovdi sad tko ak.

Rieči nje i pjesni takoj su ljuvene,
da človik uzbiesni i željom povene;
jer kada pušta glas, što morske Serene,
pravo bi lis ni vlas da vjetar ne krene;
ar sve što ima duh (tu joj bog da kripis),
sve stoji u posluh, kad spjeva nje lipos. 5
10

66

Koli sladko pjeva.

Slišite mladosti, slišite gospoje,
s kolikom sladosti ovaj vil sad poje;
jer tomuj tko sliši velmi se veseli,
a želju utiši vesel'jem, tko želi.
Za č ne čuh ja dosle spivan'je tač medno,
za koje sve posle parjat bi pravedno. 5
Moj bože sad ovi ako bih mogal glas
ispisat ja slovi, čudnu t' bih stekal vlas:
vas zapad, vas istok, činil bih da pride,
činil bih na ov rok, što čuju, da vide. 10
Nu tom bi doteckli, da nazru nje mlados,
ne bi li još rekli: ovdje je sva rados?
dim ovo na pravu: tako mi krieposti,
dali bi njoj slavu vrhu svih lieposti,
odkole uresa slična njoj ne sude, 15
komu se nebesa s naravom sva čude.

67

Moja radost, kada te čujem pjevati.

Dugo ja pohodim u željah, gospoje,
kada se prigodom, tva lipos gdi poje;
za č mi svis i pamet zanese on glas tvoj,
ter kako da sam spet, ne budem tada svoj.
Nu se još u smami život moj zabiva, 5
svoj obraz s kosami tva liepos gdi spiva;

Pj. 66: ak. 167, zad. 494.

Pj. 67: ak. 136, zad. 146.

to li kad postanu, da tvoj glas razbiram,
 mni mi se, jer manu u nov sud sabiram ;
 mni mi se, jer biser da nižu za rados,
 ka bi jad i čemer svrnula u slados :
 takvu slas nahodim, prisvitla gospoje,
 kada se prigodim, tva liepos gdi poje.

10

68

Moja radost, kad ti pjevaš.

Hoću se, gospoje, pomamit za slados,
 kad čuju, gdi poje angelska tva mlados ;
 ar mi se s neba glas učine tve pjesni,
 za koju vičnu slas pamet mi sva biesni.
 Za toj mi hotij reć, od kuda toj tebi ?
 za č toj svit ovi steć ne more po sebi ;
 jer kruno perena, tuj slavic od gore,
 tuj morska Serena čas imat ne more.

5

69

Moj ponos, dok ti pjevaš.

Prjedje će sunaćce u istok zapadat,
 ner će me srdačce moć ini tko vladat,
 razmi ti go-poje, moj vienče gizzavi,
 angelski gdi poje tve grlo, ko slavi ;
 ter stoji, ružice, u zabit sve kolo,
 a tvoga služice srce je oholo :
 gdi se svak začudi, od kuda ova slas,
 ter te svak osudi : ovo je s neba glas.

5

70

Moja najveća slast, kada ti uspjevaš.

Kada se, sunaćce, namirim u tvoj dvor,
 koji me srdačce ne čuti razgovor ;

Pj. 68: ak. 173, zad. 217 1 hoću se] gre mi se ak.

Pj. 69: ak. 81, zad. 424 1 prjedje] pridje ak. 3 vienče] cviete ak.

Pj. 70: ak. II 15, zad. 83

ako se ka gizda tvoj obraz vidit mni,
 pod nebom od zvizda človiku sladje ni ;
 to li su što pjesni, stvoren'je umrlo
 ni ko, me uzbisni, koliko tve grlo. 5
 Ar kada puštaš glas ter spivaš tvoj ures,
 očutim čudnu slas i njeku novu čes.

71

Prolazeći čuh milo pjevanje neke gospodje: ne znam tko bi.

Prislavna gospodje, molim te ovu stvar,
 moljen'je ti moje ne primi u nehar.
 Kroz drazih tvojih dvor jučer se zaputih,
 ter ljuven razgovor mom srcu očutih ;
 za č njeku gospodju čuh s tobom pojući, 5
 ka čini, da podju u plamen goruci ;
 ka čini, da za slas moja svis uzbiesni,
 skladaje sladak glas a sladje još pjesni.
 Za toj te ja molju, kazat mi jur ne ckni,
 neka se ne bolju na tebe sve me dni : 10
 tko bješe od gospoj? za č ono po grlu
 ne mnjaše život moj do vik stvar umrlu.
 Ter mi se čini čut, što ne čuh nikada,
 ter s evitjem u moj skut, mnjah, biser da pada :
 tuj slavu i rados imaće glas oni, 15
 koji mi svu mlados za sobom tja ponij.

8 novu čes] moju čes zad.

Pj. 71: ak. 95, zad. 390 i 423 1 Prislavna gospoje zad. 423 primili Blažu moj zad. 390 i ak. 2 moljenje me ne moj obrnut u nehar zad. 390 i ak. 8 skladaje] sladjaje ak. sladje je zad. 390 i 423 još zad. 390, ak. jur zad. 423 9 ja] još ak. zad. 390 jur] toj zad. 423 ak. 13-14 sr. pj. 29 u I. knjizi st. 9-10. Pred 13. stihom čitaju se u zad. 423 ova dva stiha :

jer mi se sva grkos u slados zamuti,
 začuvši tuj lipos, gdi se sad uzbiesni.

To su skrpljeni stihovi, što ne spadaju ovamo. Isto tako ne spadaju simo pod konac pjesme u zad. 423 ova dva stiha :

ter da me od družbe od svoje čini van,
 a virne sve službe sve pusti u zaman.

Po medu tadađ mnjah, da srce me plove,
a koli san da snjah na krilu ka slove.
Ter što se zvah blažen, er se tuj namirih,
većma bih poražen kada se razdilih.

20

72

Sve pjesme ne pomažu ništa.

Čudim se, na milos gdi pjesni čine doć
paklenu usilos i srčbe svaku moć,
a ovu od gospoj ne može ni služba
ni pjesni ni plač moj ni trudi ni tužba.
Tajući po tiho i voda našad put
u vrieme zaliho iscerpe mramor krut;
a ova proć meni tvrdja je svak čas vil,
neg mramor studeni, a ne vim česa dil.

5

73

Za što nisam Homer, da proslavim njenu ljepotu?

Čudim se, na saj sviet gdi narav moć stvori
toliko slavan cvjet i ki dar izdvori;
a u me gdi krije pos Omera ne stavi,
neka se nje liepos po meni proslavi.
Togaj cić uzdišem i venem pak velim:
čemu ja usišem i ovu stvar želin?
a da sam jošte on, nje dike da slavim,
prišlo bi napokon, da ne znam što pravim.

5

74

Ne mogu je nigda dovoljno opjevati.

Ako je tko na sviet van tebe, moj bože,
proslaviti tvoj cvjet u pjesneh tko može,
neka se razdieli životom život moj,
ki vene i cvieli cić ove od gospoj.

Pj. 72: zad. 655, ak. nema, akrostih KATA.

Pj. 73: zad. 656, dokaz isti akrostih, 1 moć] možda hoć.

Pj. 74: zad. 665, akrostih ANICA.

Jer slavnu nje liepos u pjesni stavit ja
ne mogoh steć kriepos, stvar ka mi dodija;
ejeć toga ljuveni, molim vas, stvorte sud,
kolik je u meni togaj cić žestok trud.
A za što? jere ja svieh mladieh želju van,
da ova vil prosja krepčije svaki dan.

5

10

75

Tko je kadar opjevati njenu ljepotu?

Ah je li, moj bože, van tebe tko na sviet,
u pjesneh tko može proslavit ovi cviet?
navlašno nje oči, koje su vidjeti
jak sunce s istoči, kad sine po svieti;
i ličće gizdavo i pogled gizdavi,
koji bi svak pravo u pjesneh da slavi.
Cjeć toga noć i dan u plaču za dosti
ja hodim sebe van, pun svake žalosti,
a ona ne haje ni nje pak lipota,
gdi moga nestaje po malo života.

5

10

76

Njen lik što proljeće sred zime.

Prolitje tko želi srid zime moć vidjet,
pogledaj veseli angelski ovi cviet;
angelski ovi cviet, ki žudim noć i dan
na krilu moć vidjet, inako služu man;
inako služu man i evilih vas moj vik,
nje lipos jedan dan, ako mi ne da lik;
ako mi ne da lik, ures nje veseli,
žudjet će smrt vas vik, prolitje tko želi.

5

Pj. 75: zad. 668, akrostih ANICA.

Pj. 76: zad. 617, ak. nema, akrostih PAJA.

77

Hoće li tko da zna uzrok moje radosti?

Ako mi tko želi od drazih čut rados,
 znaj, da se veseli radosno ma mlados,
 videći ovdi sad ovu vil gizdavu,
 za ku sam živit rad slaveći nje slavu.
 Kako zlat prstenčac urese kamenom,
 krunicu i venčac ružicom rumenom :
 tako jes okol vas uresil nje ures ;
 nebeska hoti vlas, da jes toj moja čes.

5

78

Dobrota i ljepota.

Ako još dobrota nebeska raj stječe,
 od ove ljepota ni raja daleče.

79

Kako boga moli.

Hrlo tecī, svemog tko nije dosle vil
 kako se moli bog, ter gledaj ovuj vil.

80

Ljubav bolest.

Ne mogu biti zdrav gospodje gizdava,
 za što mi tva ljubav zdravu bit ne dava.

Pj. 77 : ak. 252, zad. 13. U zad. rkp. imaju samo prva četiri stiha, a potonja četiri dodana su iz ak. rukopisa, gdje su sa prednja četiri spojeni u jednu cjelinu, premda baš ne spadaju strogo orumo.

Pj. 78 : ak. 265, zad. 14.

Pj. 79 : ak. I. 37, zad. 218.

Pj. 80 : ak. 231, zad. 281 i 145 pridodano kao dva posljednja stiha pjesmi, koja je štampana u knjizi prvoj, br. 6; sr. ondje opazku.

81

Ne znam, što mi je; ali lieka ne nahodim.

Što mi je, ne vim ja, ni poznam, čim bolju;
istom jur odniti tja ne možem zlu volju.

Jedini moj bože, ako je ljuven blud,
pravo se reć može, ljubav je velik trud;
svega me uzbija a ne mnjah ja do vik,
da može bez boja plakati mlad človik.

Makar me oni dan skončahu boljezni,
kad najpri poznah plan od gorke ljubezni;
volj' da se ne budu na saj svit porodil,
ne bih sad u trudu život svoj provodil,
ni bih bil vesel'ja strastan ja, moj bože,
ko s moćju od zel'ja vratiti se ne može.
Da gdi znam lik ovoj ljubavi ali svit,
ne bih ja život svoj poštедил, obit svit;
ovakoj za č veće ne mnju se veselit,
za č hudje nesreće ne vim ja, ner želit.

5

10

15

82

Ne znam, što mi je, a bolan sam.

Ka mi je, ne vim, zled na srcu i nemoć;
ma vidju kako led gdje kopnim dan i noć,
a suzim noć i dan, a ne vim lje, koje
bit ima tužni stan, gdje suze me stoje.

Tužim se a ne vim na koga ni za što;
nastupih na plač svim, ma ne vim reć, za što.
A za što ne znam ja? Jaoh, jer je iz mene
svies moja pošla tja želje cjeć ljuvene.

5

*Pj. 81: ak. 5, zad. 449. Stih 2 sr. Dell. s. v. malinconia 9 voljih
da ne budu na svit se porodil ak. U zad. rkp. dolazi pod br. 804 pjesmica,
u kojoj su prva dva stiha kao u ovoj pjesmi, naime:*

A ne viem, što mi je ni čutim čim bolju,
nu istom odnesti ne mogu zlu volju —

za tim idu ova dva stiha:

koli krat sta se klet meni tva ljepota,
imat me na pamet od svoga života.

Pj. 82: zad. 650, akrostih KATA.

83

Moja odvažnost nestaje, kad se pred njom nadjem.

Pokli sam odlučen, od šta bog izbavi,
sve dni me bit mučen od ove ljubavi:
jednom ēu stat na put ovojzi od gospoj,
kojoj ēu ja za skut uhvativ, reći: stoj;
ter joj ēu skazati me tužne boljezni, 5
ke život moj pati cić gorke ljubezni,
a pak ēu puštat glas ter joj ēu govorit:
od kuda imaš vlas od mene toj tvorit?
Ako t' sam jošte kriv, pravda je i nje sud,
kroza č mi daješ gnjiv i smrtni ovi trud ? 10
Eto dim sad ovo; a prid njom kad budu,
tad ne vim reć slovo, sam sebe zabudu;
za č slavni nje obraz i grlo s kosami
stavi me u poraz i svega zamami.

84

Tvoja ljepota obara moje odluke.

Koli krat uzbiesni, gospoje, moj razum,
da veće ljuvezni ne slidim ni nje drum ;
da veće ja tirat ljuven stril ne budu,
ki čini razdirat život moj u trudu.
Veće krat gospoje sam sebi govoru, 5
da pjesni od tvoje lieposti ne tvoru ;
da pjesni ne pišu ni spjevam od tebe,
jer za njih raždižu ljuveno sam sebe.
Nu ova misal sva odlukom otide,
kad slavna lipos tva kako raj izide, 10
noseći obraz svoj jaki no sunačce ;
tuj se ja stvorim tvoj a ti me srdačce,
i tadaj protrnu u željah ljuveno
ter moje privrnu mišljen'je skroveno ;
a vazmu tvoj ures iz nova sliditi, 15
ki sličan slavi jes svakojzi na sviti,

*Pj. 83: ak. 51, zad. 383. 6 gorke] trudne ak. 10 smrtni] plačni ak.
Pj. 84: ak. 24, zad. 46.*

*

i koji dostoja, da se ti praviš još
od gospoj gospoja, pokoli toli mož ;
pokoli svu moju privrnut mož misal,
koju sam na tvoju zapovid zapisal.

20

85

Kad sam pred njom, ne smijem joj iskazati mojih težkih jada.

Mru željom živeći svaki hip a ne dan
od ove videći pribiele prsi van.
Ako toj diku mui, ino ja ne velju,
meni se život ckni ter sebi smrt želju ;
nu to li nastoji ter hoće još po tom, 5
da koga razdvoji ljuveno životom,
dopustih u ruke mojojzi mladosti,
ja ču umrit bez muke, zadat njoj radosti.
Ar veće odolit ovi trud ne vim kad,
neg joj se pomolit odlučih željno sad ; 10
li znam, er taki dar zaslužil i milos
nisam ja nikadar, nu mi jes usilos.
Još prave pak veće : svak tko je slobodan,
dozvan jes od sreće a strašiv izagnan ;
eto prem čekaju taku stvar da kusim, 15
neka se ne kajtu kad ve se nasuzim.
Nut ja sad što velim, a kad se s njom stečem,
tad ne smim da želim, a neg što da rečem ;
ar prid nje obraz lip koli krat izidu,
toli krat svaki hip protrnem u stidu. 20

86

**Do sele nemah odvažnosti, al sad već ne mogu pretrpjeti, da ti ne
kažem; umirem.**

Kad tvoju gdi lipos zamirim sunačce,
postavim svu kripis da t' spovim srdačce
da t' skažu sve tužbe, u kojih ja hodim,

Pj. 85 : ak. 125, zad. 251 1 hip] čas ak. 19 ar ak. a zad.

*Pj. 86 : ak. 37, zad. 47 1 zamirim] zamirih zad. 2 postavim] pos-
tavih zad.*

želeći od družbe da se tve čas zgodim.
 Nu sliši čudnu stvar, gospoje od gospoj,5
     da jošte ja nigdar ne imah srce toj,
     a ovo tvoje dil velike liposti,
     prid kojom ljuven stril ne ima kriposti.
 Nu me sad ružice skončaše boljezni,10
     skončaše tužice od željne ljubezni,
     ter veće trpiti ne mogu muku tuj,
     koju rih vapiti prida te, molim, ēuj:
     odkole ja tiram gospoje tvoj ures,
     umirem, umiram, umrieti meni jes;
     pače ja mru da mrem i želim smrt hrlo,15
     želeći da uzrem uz moje tve grlo.

87

Dolazim pred tvoj sud, da se na tebe potužim.

Neka znaš diklice, želja mi dotuži,
     želeći tve lice život moj da združi;
     ter veće trpiti ne mogu tolik trud,
     došal sam vapiti na tebe prid tvoj sud.
 Ti pravdu ispravi ter mi rec' rič tvoja,5
     za č u san i javi ne daš mi pokaja?
     za što hoć, da naga proždre me ljuven gnjiv?
     ako mi s' ti draga, jeda t' sam što ja kriv?
 Rad bih ja, bog svidok, da draga nis' meni,
     da nu je tvoj uzrok, tvoj obraz rumeni,10
     koji se želi sam, koji se sam ljubi:
     za toj čin', ljuven plam da mene ne zgubi.
 Smiluj se boga dil; čin', da ja za službu
     vidim se u tvoj kril jedan dan u družbu,
     ako ćeš moj evite, da poznaš što je drag,15
     koji bi krozi te prionul za mač nag.

88

Ti si uzrok moje žalosti, možeš biti i radosti.

Gospodje, za č prosiš jer mi su tužice,
 kad ljubav ponosiš od vjerna služice?
 ar željno povenut potribno meni jes,
 kad godi spomenut budu ja tvoj ures,
 u kom se raj veli, gizdava ružice,
 ter se toj ne želi bez željne tužice.
 Ako li tuj želju ima tve srdačce,
 da se ja veselju, prisvitlo sunačce:
 stvori mi tuj milos, da te ja sadružu,
 ter mi će bit silos da veće ne tužu ;
 za što je tvoj prirok, da se ja dreselju,
 takodjer bit uzrok mož, da se veselju.

5

10

89

Osladi čemernu moju mladost.

Žalosna ma mlados, ka pokoj ne ima,
 odkoli tvu rados obazrih očima;
 jer malo po malo hoće me želja strt,
 gizdava ma hvalo, da želim sebi smrt.
 A za toj ne dopust' toliku na svit zled,
 daruj mi tvoje ust, iz kih vri slatki med ;
 iz kih cti drag biser i koralj crljeni :
 oh oslad' gork čemer moj cvite rumeni.

5

90

Koliko je liepa, još je više zavidna.

Da bude jur strasna lieposti ovaj vil,
 kako je ukrasna, ne bih sad prijal civil ;
 ar ne bih slidio ljuvenu ja kriplos,
 kad ne bih vidio u licu nje lipos,

Pj. 88 : ak. 240, zad. 183.

Pj. 89 : ak. I 9, zad. 536.

Pj. 90 : ak. 54, zad. 142. 1 strasna] strašna ak. sr. II, 81, 11.

ter momu životu moći su skončane,
za č ima lipotu svitlosti sončane.
Od koje slavna svis da ljubav kaže van,
koliku nenavis, sad bih ja blažen zvan ;
za č bih ja slidio gizdavi nje obraz,
kad bih ga vidio, da je pun ljubve vas.
Nu je tuj svaki jad, nenavis velika,
za to ja nisam rad ni ču bit do vika.
Onda ču i po tom ne plakat i rad bit,
kad ljubav s lipotom bude se istakmit.

5

10

91

Ljepša si, nego li slavni glas tvoje ljeputote, s koje toliko stradam.

Mladjahta diklice, pri nego bih užril
angelsko tve lice, pri me tvoj rani stril,
a toj bi sve uzrok liposti tvoje glas,
kom zapad ter istok u slavi cafti vas.
Za koju ja slavu poželih tve lice
i liepos gizdavu, mladjahta diklice,
da vidim je li toj, što glas tvoj spovida,
i da mi ures tvoj ljuven stril izvida.

Ter vele jur slove tva liepos obična,
koja se, dim, zove k sunačcu prilična ;
nu mnogo veće jes, neg li se govori,
angelski tvoj ures, kojim svit vas gori.

Ter sad znain, da jezik ne more izriti,
koliko sam človik očima viditi,
za č kom te ja zgledah, smamih se u sebi,
prilike ter ne dah pod nebom reć tebi ;
ar vidih stvar novu, sunače, tvoj ures,
ku suncem da zovu, dostoјno velmi jes.
Za toj se zatekoh tvoj ures slaviti,
za toj se tvoj rekoh do vika praviti ;

5

10

15

20

6 u zad. rkp. sončane, ak. sunčane 9 gizdavi] jak slidim ak. 10 pun ljubve]
pun ljuve ak. pun i ljut zad.

Pj. 91: ak. I 13, zad. 278 1 nego bih] ner bih još ak. 10 k sunačcu
ak. k suncu je zad. 22 ne slučih ak. ne zručih zad. 23-24] u ak. rkp. 24-23.
Stih 28: sr. I, 54 st. 8.

za toj se odlučih strt kako jedan stril,
ako se ne slučih skoro ja u tvoj kril.
Od smrti daleče ne scinim život moj,
ako se ne steće, da se ja zovu tvoj.

Za toj lik naredi, krunice izbrana,
pri ner se ozledi u srci mom rana,
koje se ja bojim, koja me skončava,
koliko da stojim u nokteh od lava.

25

92

Njen ures poguban.

Sva rajska gledajte u ovoj gospoji,
ali se čuvajte, jer vas svih opoji.
Za č prave, da jedna na svitu jes trava,
ustom je sva medna a srci nezdrava :

takodjer nje ures pozrit je običan,
ali vas naprid jes k toj travi priličan ;
er suncem gdi sva sja, mniš, da ćeš bit blažen,
da nu bi kako ja skoro bil poražen.

Za č najpri kad vidih angelsku nje liepos,
do sada ter slidih za svu moć i kriepos ;
mnjah, biti blažen zvan, tuj se sad dreselim,
a za toj ja zaman, što rekoh, ne velim :
za što se nje ures nè more ne želit,
ka želja s trudom jes, ne da se veselit ;
ne da se radovat, ne da stat u pokoj,
dokoli darovat nè bude lik na toj.

5

10

15

93

Kakova je to sila njéna uresa, da s njega pogibam ?

Ne vidju taj ures, ne vidju tuj lipos,
kojojzi dana jes ljuveña sva kripos,
moju svis i mene da more tač smutit,
da želje ljuvene budu ja očutit.

Pj. 92: ak. 160, zad. 491.

Pj. 93: ak. 183, zad. 320. Što je od 13 stiha naprijeđ, ono se ne

Nu ova od gospoj kad samo što veli, 5
 učini život moj da željom smrt želi ;
 za č ima rič jednu u svojoj mladosti
 svu slatku, svu mednu, svu punu radosti ;
 ter mnokrat satvorit budu se kako mraz
 slišeći govorit prisvital nje obraz. 10
 Ako ja u nje kril ne budem skoro doć,
 mene će ljuven stril učinit život oć;
 za što sam bez mire nju želit od zgor dan,
 ka želja razdire moj život svaki dan.
 Sada me svak žali, sad sa mnom svak tuži, 15
 veliki ter mali hod' plač moj sadruži ;
 jer pravo ja velju, ako jes tko ljubi,
 civiljen'je i želju tač zaman ne gubi,
 kako ju gublju ja i moje srdače
 ejeć ove, koja sja jaki no sunačce. 20
 Sve gore i luzi, ki znate život moj,
 koli krat isuzi srdače mie za toj ?
 koli krat mene smrt čuli ste zovući ?
 koli krat hotih strt sam sebe plačući ?

94

Sakrij te tolike ljepote! ne mogu ih gledati a da ne budem nesretan.

Pribiela ružice, molim te ljuveno,
 povij tej kosice gdi godi skroveno,
 a stati tuj ne moj, još molju boga dil ;
 za što mni život moj, da s' nika gorska vil, 5
 ka ljudi otravit jedinim vlasom mož,
 posli cknis ozdravite, otravljen tko bi još.
 Za toj podj ureda, neka se ne smami,
 tko tebe pogleda sa zlatim kosami,
 ter ti ne će' bit prirok, mnju, tvoja lipota,
 da skratit budeš rok od moga života. 10
 Ar mramor i kamen tko je taj u sebi,
 ljuveni ter plamen pričekal sad ne bi ?

čita u zad. rkp., u kojem pjesma svršuje sa stihom 12.

Pj. 94 : ak. 17, zad. 380 4 da s' nika] da njeka zad 12 ter] tko ak.

- Tko ne bi život svoj u željah očutil,
gdi se je obraz tvoj ružicom zamutil,
ter kako sunačce sja medju kosami,
da svako srdačce procvili s grozami ? 15
- Ne bih čul stvar novu, tve ime ko slove
Serenom da zovu, po moru ka plove;
za č se nje prilika u tebi sva vidi,
lieposti velika, kojoj svit zavidi. 20
- Komu se ne trže s uzdihom jad hrlo,
kada ti razvrže kosice niz grlo,
ter ti se svaki pram po na se razdili ?
Za to ja sada znam, najveće što cvili ; 25
- za što vrat još bilji kroz vlase naziru,
ner s bilom gdi gilji ružicom izviru.
Opet mi misli sve na pamet još gredu,
da smišljam kosi tve jak zlato što predu :
lipše su ner izreć mogla bi svis moja, 30
- draže su meni već, neg biser od broja ;
draže su meni još, ner drago kamen'je,
po licu momu mož toj vidit zlamen'je.
- Izreći sve ne ēu, nu sam ja stanovit,
za moju nesreću bog ti je darovit ;
ar te je okrunil ljepotom od slave
i takoj napunil radosti gizdave. 35
- Ter tako liepu stvar tko more ne želit,
za ku se nikadar ne ēu ja veselit ;
za č mi je život ljut potribno sliditi,
dokli se u tvoj skut ne budem viditi ; 40
- dokole stril onu ne budeš stvorit lik,
ka čini, da tonu u željah vas moj vik ;
ka čini, da traju u tužbi bez broja,
kako val o kraju, u kom ni pokoj.
- Doj bože, tva kripos moljen'je usliši,
ter ova čin' lipos da jad moj utiši ;
inako umiram ljuvenom boljezni,
ako liek ne zbiram bolesnoj ljubezni. 45

95

Ne ljuti se već s toga, što te gledam.

Kroza č mi toj veliš, drag venče poviti,
 ali ti ne želiš stvar liepu viditi ?
 ako te očima pogledam, taki evit
 za to se ne ima u srčbu postavit.
 Togaj te cić molju, gilju moj rumeni.
 da veće zlu volju ne nosiš proć meni ;
 ako ti počten glas ne tlači moj pogled,
 i ako t' s mene vlas ne ima koju zled.

5

96

Tvoje liepe oči moji težki jadi.

Liposti tvoje cić, vrh svega cić oči
 skoro ču na smrt prić, bog toj mi svidoči ;
 već ako na mene smiliš se ter moje
 ugasiš plamene, svim vilam gospoje.
 Jer da sam još kamen, mogu reć ali led,
 još bi me u plamen obrnul tvoj pogled.
 A za toj utaži tve oči, sunačce,
 ter veće ne praži me njimi srdačce.

5

97

Hudi pogled.

Tko može da gleda nemilu ovu zvir,
 prid kojom za č preda me srce, ne ima mir.
 Bolje stan ostaviti ter poć stat u goru,
 ali se udavit samohoć u moru,
 nego nje da pogled tko bude obazrit,
 za č u njem veće red do vieka ne će bit ;
 er kako nazada od užbe mjesec gre,
 tako jur odpada, obraz nje tko pozre.

5

Pj. 95 : ak. nema, zad. 657, akrostih KATA.

Pj. 96 : ak. nema, zad. 619, akrostih LUJA.

Pj. 97 : ak. III 7, zad. 575 2 ne ima] ne imav ak. 7 od užbe] is-pravak moj, u oba rkp.: od družbe.

98

Njen me pogled prevario.

Koliku stavi zled ova jur gospoja
 u slatki svoj pogled, u kom je smrt moja.
 Ar kada nje lipos najprvo ugledah,
 tuzi se za kriplos ljuvenoj ja ne dah : 5
 ta č sladak ljuveni ukaza pogled svoj
 ter svapih u meni : ovo je vas svit moj !
 A sada učini čemerom svu slados
 ter takoj prihini razum moj i mlados.

99

Njene kose moj umor.

Onoži, ku slidju, ne bi rek za dosti,
 obraz nje da vidju pun svake radosti,
 nu jošte iznosi svaki čas na prozor
 prosute tej kosi, koje su moj umor ;
 za što joj niz bil vrat na prame sve lete, 5
 jaki no preden zlat, kada se rasplete ;
 ter isto dim ovoj: ni način taj na svit,
 u koji vlasti svoj' ne stane ona vit.
 Pod nebom od zvizda ni, ni će bit po tom,
 od ove da gizda slaga se lipotom ; 10
 ja muju, da sunačcu puštala ne bi red,
 ter u svom srdačcu ne ima drugu zled.

100

Sladko lice gorko srce.

Ako je lip obraz u ove mladosti,
 ali je rič poraz i gorka nje dosti.
 Ja ne znah skroveno u sebi što nosi
 ter gledah ljuveno nje obraz i kosi,

Pj. 98 : ak. III 33, zad. 108.

*Pj. 99 : ak. 235, zad. 342. 10 u ak. rkp. ovako : s nje da se ka gizda
 ispravi ljepotom. Stihovi 11-12 ne dolaze u zad. rkp.*

Pj. 100 : ak. III 18, zad. 22.

a ne toj u zlobi nego li za slavu,
za ku mnjah podobi svu hvalu gizdavu ;
er kako uresnu vidjah ju obrazom,
tako ju mnjah česnu razumnim ukrasom.

Nu mi se privrnu na nice liće toj :

za to ja vas trnu i vene život moj ;
za č ona svaku zled na mene iznese
ter ne vim tomuj red, što čudno nanese.
Ovako s na dvori zgodi se šipak lip,
a kad se otvori, grči je ner nalip.
Od sad znam, da trudi zamani svaki krat,
tko srca od ljudi po ličcu mni poznat.

5

10

15

101

Kad te vidim, zlo; a kada te nevidim, još gore.

Kad te viло draga na prozor gdi vidim,
lјubav me primaga, da lićem problidim ;
a kad te ne nazru me tužne očice,
srce me sve prodru željahne tužice.
Tako sam u trudu osvojen stojati,
u vieke da budu željahno plakati ;
ako me tva lipos ne bude slobodit,
meni je usilos život tač provodit.

5

102

Spominjanje ljubavnog prizora na prozoru.

Željno me povenut učini ljuven stril,
kad godi spomenut onu ja stanem vil,
ka jednom doteče kako gilj na prozor,
ter željni daleče ne bi mi tuj umor.
Za č prosu niz bil vrat svoje vlas' i kosi,
ter ja mnjah, preden zlat na grlu da nosi ;
nu kad se razbludno u okol obazri,
željami pričudno srdačce me vadri.

5

12 nanese zad. naveze ak. 14 grči zad. gorči ak.

Pj. 101: ak. nema, zad. 683.

Pj. 102: ak. 19, zad. 456. 5 svoje vlas'] svoji vlasti zad.

- Većma se smamih ja, nje ruci pribieli
gdi vlase razvija po bielom tom čeli, 10
ter obraz uresan onoži gospoji
mnjah biser povezan u zlatu da stoji;
i takoj u slavu, kojom je svitu čas,
svoj obraz i glavu podrža za mal čas,
koliko razgovor nje liepos da čuti, 15
gdi se vas okol dvor mladostju zamuti.
Ter ostah poražen, oh željo gorušta,
da se zvat svak blažen u željah dopušta,
gdi ona za diku sva sjaše u gizdah,
kojoži priliku ne vele u zvizdah. 20
Još neko pozrien'je satvori tuj novo,
koje mi da smien'je, da rečem: raj ovo.
Za toj mi pogledat bi kako sunačce,
ter tko bi njoj ne dat mogal tuj srdačce?
Ter tko bi branil njoj sužnom se darovat, 25
tko li bi život svoj mogal tuj varovat?
tko li bi mogal rit: ovo sam slobodan,
mogući nje nazrit lieposti oni dan?
Kad mene zanose i moju svu pamet
gizdave nje kose, za ke sam velmi spet; 30
ke zače raspravljat, da život ja kunu,
za što ih postavlјat spravljajuše u krunu.
Tač bielim rukami hitraše nje liepos,
da bi tuj tvrd kami ljuvenu čul kriepos; 35
ter kada poskupi kosice nje mlados,
mnjah okol svak upi: ovdi je sva rados;
za što ih sta zbirat nje lipos u venčac,
a svuda pozirat, kako plah jeljenčac.
Za toj mi zanese svu pamet i misal
i čini, da veze od željnih u čisal. 40
Ter u toj ljubavi od željne grozice
i ne znah kad savi tej liepe kosice;
istom ih ja vidih krunicom na glavu,
otole ter slidih nje liepos gizdavu;
otole ter venu bez rose kako cvit, 45

kad godi spomenu oni dan jadovit,
koji me izmuči, koji me raznače,
koji me nauči, kako se plač plače.

103

Tko da ne čezne za njenom ljepotom, koja meni muke zadaje!

Sunačce u ljetu ima vruć toli zrak,
dogori ter cvietu, da želi noćni mrak :
jur sunce otide, a pride slana noć,
koja ga obide ter mrzal zgubi moć.

5

Stječe se toj moni zlo, kada izide
moj cvitak rumeni ; hudje, kād otide.

Za č srce prostrili, a lika ne pušta
nje obraz pribili iz lica gorušta ;
milosti kih želje vazme me grozica,
jaki no se sleslje pred vitrom rosica.

10

Mnogo već ner človik za č budu poražen,
imati mneći lik i željan bit blažen.

U nečas mladosti mojoj bog da kriepos,
da objat radosti mogu nje ter liepos ;
u kojoj boljezni ne vidih ljuvene,

15

za č ne znah, ljubezni kakve su skrovene ;
prid kojom venu ja i svak bi, tko bi vil,
ča u nje ličcu sja, — kruna je od svih vil.

Nose joj sve zvizde zavidos s nebesi,

20

videći nje gizde uresne čudesi,
ke dvoru ja čisto, toj višnji tvorac vi,
scieneći za ništo, ča žele ljudi svi.

Da nitko ne sudi zazriet mi u zal hip,
tko ne zna me čudi, kom želju pozor lip,
i grlo od gilja ; najlišno tej vlase

25

s prilikom od šmilja kad pusti niza se.

Oh kad se obazri jaki no sunačce,
komu stril ne vadri ljuveno srdače ?
tko da ju ne želi u pored životom,
obraz nje veseli gdi cafti lipotom ?

30

*Pj. 103 : ak. 59, zad. 465, dubr. 32 8 iz lica ak. i lica zad. dubr.
9 u sva tri rkp. milos kih želje vazme me grozica.*

Usti nje, ka plovu u slavnoj radosti,
 za rados ter slovu prid svakom mladosti :
 ar u njih niki smih nahodim željami,
 izreći ki ne smih, da se svak ne smami.
 Od nje svit vazima ljuvenu svu milos,
 jak mjesec ki prima od sunca svu svitlos.

35

104

Ne pogledaj, ne govori toli sladko, ako ne češ, da me ubiješ.

Ako češ cvite moj za mene što stvorit,
 toliko jur ne moj, oh, slatko govorit ;
 toliko jur milo, oh, ne moj pozirat,
 jer čini toj vilo suze mi otirat ;
 jer čini mene toj, da živu željami
 i da se život moj u željah zamami :
 tolike sladosti, prisvitlo sunačce,
 u tvojoj mladosti vidi me srdacce,
 ter željnem gorkostju jad mi toj zadaje,
 jaki no kad s kostju duša se rastaje.
 Za toj te još molju, razumij ružice
 ljuvenu nevolju i željne tužice ;
 ter ako jur ne mož ner slatko govorit
 i tako milo još pozor tvoj otvorit :
 a ti me svršeno skončati stavi red,
 neka ja ljuveno ne kopnem kako led ;
 neka ja čemerom ne živim u gnjivu,
 moj venče biseran, čin' da već ne živu ;
 jer možeš, ako hoć da t' bude taj slava,

5

toliku ima moć tva liepos gizdava.
 To li još od mene satvorit ne ē mi toj,
 da mi svis ne vene : učini, da sam tvoj ;
 učini u tvoj kril da se ja pobluju,
 za č hoće ljuven stril da gorku smrt žiju.
 A za to iz tuga izvadi život moj,
 neka se ja sluga mogu zvat u vik tvoj ;
 neka se još upi ova rič do vika :

10

15

20

25

ono j' ka zastupi od smrti čovika,
ono j' ka ukloni život svoj zazora,
ter slugu zasloni željnoga umora,
za toj ga nadieli milosti ljuvene,
da smrtno ne cvieli i željno ne vene.

30

105

Da te nisam nigda vidio, ostah sretan.

Pokli me u družbu, gospodje, ne č nigdar,
za moju svu službu stvori mi ovi dar :
ne moj me ljuveno i slatko pozirat,
neka ja svršeno ne začnem umirat ;
i neka u željah ne stre se život moj,

5

u kom se veseljah, čim ne znah ures tvoj,
ter veće ner človik radostan ja idjah,
i hodie htih u vik, da tebe ne vidjah.

106

Podaj lieka mojoj boli.

Kad godi ružice zamjerim ures tvoj,
od svake tužice ozdravi život moj ;
i ne vim ja praviti nedragos ali jad,
od koga ozdravit ne budeš mene tad.

Nu evite izbrani ter svitlo sunačce,
scin', da se ne stani na toj me srdačce ;
za č drugo ma mlados i veće što čuti,
kad vidim tvu rados, ka mi svis zamuti ;
koja mi srće sve proleti kako stril,
a tomu lice tve uzrok jes i vrat bil,

5

koji me pogubi, koji me skončava,
pokli me ne ljubi nje lipos gizdava.

Tere bih svaki trud trptiti volil ja,
nego li željni blud ; za što mi ne prija,
za što me ne sladi, za što me ne goji,

10

15

Pj. 105 : ak. 140, zad. 398 i 679 3 i slatko] ni slatko zad. 679.

Pj. 106 : ak. 145, zad. 50. 12 nje] tako rkp., može biti tva ?

ner bi rek sve radi, da mene razdvoji.
 Na se ćeš ter stavit krvinu i zazor,
     ako me ozdravit ne bude tvoj pozor ;
     koji lik lastan jes : čin', da me u kril svoj
     gospodje ter ures prizove obraz tvoj.

20

107

Daj lieka: život u tebe, smrt bez tebe.

Tome tvom liposti, diklice gizdava,
     sve moje kriposti ljuven plam skončava,
     od koli ja željah tvoj ures i diku,
     kojozzi reć ne dah pod suncem priliku.
 Molim se togaj cić, izvidaj ljuven stril;
     čini me skoro prić za milos u tvoj kril,
     ali me razdieli svršeno životou,
     da srce ne cvieli za tvojom lipotom.

5

108

Ne sudi čovjeka po licu.

Mnil ne bih nigda ja, da oni lip obraz,
     iz koga sunce sjaj, nosi jad i poraz ;
     ar kaže u sebi angelsku dobrotu,
     nu togaj sad ne bi mojemu životu.
 Razdor mi učini od srca, kako lav,
     koji čas procini, da želim nje ljubav ;
     i pozor izbrani i liče veselo
     od mene sve brani : za toj grem dreselo.
 Ah mene zatrudi u ljubav bez lika,
     ter nitko ne sudi po ličcu čovjika !

5

10

Pj. 107 : ak. I 18, zad. 574. 3 ures ak. obraz zad.

Pj. 108 : ak. 233, zad. 268.

109

Sladko tvoje ime gorke jade zadaje.

Gospodje sliši me: toliku slas ima
prislatko tve ime, jer mi svis vazima;
ter kada ime čuh od tvoje mladosti,
on čas ti dah posluh s velikom radosti.

Za č rekoh u sebi, slatko se zove slas:
nu togaj sad ne bi; a kad bi, što je glas?
Ma neka sluga tvoj, moj cvite pribieli,
još bude reć ovoj, česa dil sve cvieli,
česa dil sve tuži, nego li jer prave,
gospodji da služi, za ime ku slave;
za č ime tve drže s naravom da sklada,
toj držu, kad brže oholas ne vlada.

Nu bi rek ljepotom da se ti oholiš,
ter mojim životom ništa se ne boliš,
ter za me ne pomni angelski obraz tvoj,
videći gdi tamni u željah život moj;
ter ako č ne dobit rečen'je jadovno,
ne mari tač zlobit tve ime ljubovno,
nu k tomu imenu priloži srdačce,
neka ja ne venu, prisvitlo sunačce;
neka ja ne bolju, neka zlo ne slutim,
neka ja nevolju toliku ne čutim,
i neka smrt ovu misli me ne želete,
a tebe što zovu, istinu da vele.

5

10

15

20

110

Svaka tvoja ljestvica moj poraz.

Molim te sunačce, ne moj mi zazriti,
er ti me srdačce odlučih izriti.
Angelski tvoj obraz i liče biserno
stavi me u poraz ljuveni čemerno,

*Pj. 109: ak. 171, zad. 179. Stihovi 13-14 dolaze još jedan put u zad.
rkp. pod posebnim brojem 322 kao odlomak. 16 tamni] domni ak. 18 zlobiti
ak. boliti zad.*

Pj. 110: ak. 237, zad. 270.

*

rič svaka od usta, u kojih nosiš med,
želju mi dopušta, da kopnem kako led,
i slavni pozor tvoj, grlo, vrat i kosi
činiše, život moj da željom smrt prosi.
A za toj iz tuga vazeti ako me ē,
učini, da sluga ja se tvoj mogu reć.

5

10

111

Želim a ne mogu.

Ovu vil sunače mogu zvat i velit,
koju me srdaće gdi more ne želit?
pokoli ima čes, nada sve mladosti
da slove nje ures, pun svake radosti;
ter život u željah mni mi se smrtni trud,
za toj se blag veljah, čim ne znah ljuven blud.
A za toj moj bože odnesi želin'je,
ali čin', da može što želi me htin'je.

5

112

Ne moj me još više mučiti: da i poginem, bila bi korist meni.

Draže ni človiku poslušat ner meni,
nu što ćeš da reku, moj cvite rumeni.
Ako bih tvu lipos proslavit hotil ja,
ni moja toj kripas ter mi se ne prija;
toj li se potužu, što pati život moj,
želeći da združu angelski obraz tvoj,
ne ćeš mi virovat. Za toj te ja molju,
kad mi ni mirovat za željnu nevolju,
ne moj mi prikladat k tužicam žalosti,
da mojoj smrt zadat ne budeš mladosti.

5

10

A kad bi jur dala ti meni smrt prieku,
komu će tuj hvala, ja ne vim da reku:
koris bi li meni; jer ne bih ja plakal
u želji ljuveni živu smrt i pakal,

Pj. 111: ak. 28, zad. 331.

Pj. 112: ak. 228, zad. 153 8 kad mi ni mirovat zad. puštaj me mirovat u moju nevolju ak. 12 ēe] bi ak.

koji me umara, koji me mori sve,
koji me izgara, odkli znam ličce tve.

15

113

Mnogo možeš, ali ne možeš učiniti, da te ne ljubim.

Mnogo mož gospoje, moj venče veseli,
nu ne mož, da moje srce te ne želi;
ar se jes utvrdil ljuven plam, sunačce,
koji je razgrdil željom me srdačce.
Rad togaj u gnijivu ne drži život moj,
ako ćeš da živu veselo sluga tvoj.
Jeda li stvorit mož, da te ja ne želim,
ali te molju još, hoć da se veselim:
a ti mi dopust' toj, kad me ne č' u družbu,
ne ču t' ja htiti za toj manju čas i službu.

5

10

114

**Sve te slavi, ali si ljepša od svačije slave: za to čeznem za tvojom
ljepotom.**

Začuh, svak gdi slavi, díklice primila,
tvoj ures gizdavi, da cafti vrh vila.
Nu što će sliditi? postavih svu kriepos,
kako bi viditi tvoju moć' gdi liepos;
ter dobro tvoj ures glas velik da tvori,
nu vele veće jes, neg li se govori.
Jer kom te ja uzrih, díklice gizdava,
u meni on čas rih: ovo je sva slava,
ovo je sva gizda, ovo je oni evit,
koga će do zvizda uzvisit ovi svit; 5
u tebi za č zgledah lieposti tolike,
kojojzi reć ne dah pod suncem prilike,
ter tebe okrunih ljepotom vrh gospoj,
a želje napunih ljuvene život moj.
Otole ja veće ne imam pokaja,

10

15

Pj. 113: ak. 234, zad. 269.

Pj. 114: ak. 230, zad. 500. Stih 12 sr. sa stihom 4 u pj. 107 iste knjige.

svaki čas želeće, da mi si gospoja,
svaki čas cvileći u tuzi ljuvenoj
i željom želeći, da bih zvan sluga tvoj.
A toj se sve vidi u mojem obrazu,
u željah gdje blidi, kako evit na mrazu. 20
Za toj te ja molim, ako ćeš ružice
da se već ne bolim ni plaču tužice,
daruj mi za rados tvoj obraz gizdavi,
neka te ma mlados spjevaje proslavi;
neka ja postavlju tve ime u pjesni 25
i da ja ozdravlju od željne ljubezni,
ku moćno ukriepi u moje srdačce
tvoj obraz priliepi, prisvitlo sunačce.
Za toj te još zovu, diklice, za svu moć,
ne čin' me da plovu u željah dan i noć; 30
ne čin' me da tužu ovako dan za dan,
nu da te sadružu ter će bit blažen zvan.

115

**Svak se veseli nada svojom ljubavi, ja sam čvilim i tugujem : je li,
gospodje, to pravo ?**

Što scieniš gospodje, reci mi za rados,
gdi pjesni sad poje veselo sva mlados ?
Jeda ih njih vile ne gnijive ljubovno,
jeda ih ne cvile ni more jadovno ?
Jak mene ti svak dan rascviljaš ljepotom, 5
odkje sam tebi dan za slugu životom,
ter medju svu družbu plačan gre obraz moj,
da li je za službu pravednu plata toj?
Da li se dostoji, rači mi reć uprav,
tolikoj gospojii nemilos za ljubav ? 10
u kojoj ljubavi iman'je ne želju,
moj cvite gizdavi, ner da se veselju,
kako se veseli ovdi sad svak okol
ter brže, što želi jer ima, gre ohol;
ar svemu gospodje na svitu jes uzrok, 15

*Pj. 115 : ak. 164, zad. 492 5 jak mene ti] jakno me ti ak. 7 obraz]
ures ak.*

za darov svak poje, a evili za prirok,
jak evili ma mlados, koja bi vesela,
kad bi me tva rados u milos vazela.
A za toj gospoje daruj mi obraz svoj,
ako ćeš da poje veselo sluga tvoj.

20

116

Šlušaj, da ti iskažem jade svoje.

Sliši me ružice, er ti ēu sad pravit,
koje me tužice još ne će ostaviti.
Kad vidih s kosami tvoj obraz uresan,
toli me zamami, jer ostah zavezani;
ter ostah kako spet, za č tvoja lipota
obujmi svu pamet od moga života. 5

Ter kad se prigodi medj družbom bit meni,
veći me jad shodi neg li trud pakleni;
za č drugo ne vime ni marit ni tvorit,
ner slatko tve ime medju sve govoriti. 10

Za toj se uzboju, hoću se zadavit,
da tebe gospoju ne budem projavit.

More li taj misal meni bit bez truda?
za č druge ispisal ne bih ja do suda,
za č ne vim broj ni red, koli me skončava 15
prislatki tvoj pogled i kosa gizdava.

Velmi bi pravedno togaj dil sunačce,
da skrasi zajedno me s tvojim srdačce,
da moja ljuvena želja se utaži;
za č ljubav skrovena život moj vas spraži, 20
ne mogu ter veće odolit ljubezni,
dobro svis da ne će, nu pamet sva biesni.
Odlučih tirat svit, koji me sili poć,
gdi se ēu ja izvit tolike želje moć.

Dim ovo za tugu od plahе ljubavi, 25
da nu drž stvar drugu, moj venče gizdavi;
za što bih volil sam život svoj izgubit,
neg da ja drugim dam me srce poljubit,

od koga dah posluh tvojojzi radosti,
od ki čas ime čuh od tvoje mladosti,
koje sam upisal u moje srdačce
ter mi si na misal dan i noć sunačce.
Volju rit pravedno : čas ni hip ne vime,
kad sa mnom zajedno ni slavno tve ime,
koje mi govorи : služen'je dostoju ;
dostojno tko dvori, dočeka čes svoju.
Oh za tvoj zlatan stril, ružice, i za toj
čin' da se u tvoj kril ugleda život moj,
ako ćeš, kako se vidjeti raduje,
tvoj obraz i kose komu se daruje.

30

35

40

117

Za što ne haješ za me ?

Kroza što, ružice, ne pomniš za mene,
gdi me će tužice skončati ljuvene ;
ar sve toj viditi more tva lipota,
koju rih sliditi do moga života.

118

Pomisli, kolike mi zada jade ?

Pomisli, ružice, što stvori jučera,
jer mi da tužice gorčije čemera ;
jer želje ljuvene napuni život moj
ter mlados sva vene, želeteći da sam tvoj.
Ar ono ljuveni procinj ja zlamen
ter začuh u meni na srcu gork plamen ;
a s druge li strane razmislih u sebi,
jer moje lik rane imat će u tebi,
koji lik ne nadjoh u travi ni zel'ju :
toj čini, da zadjoh u čudnom vesel'ju.
Za toj te ja molju i zovu ružicom,
čin' da već ne bolju ljuvenom tužicom.

5

10

*Pj. 117 : ak. 190. zad. 52.**Pj. 118 : ak. 243, zad. 407.*

119

Što radim? pogibam od ljubavi.

Kruno ma povita, molim te boga dil,
 ako te uspišta što za me moja vil',
 ako ćeš ikadar što stvorit za mene:
 najdraža tvoja stvar ljuveno t', rec', vene,
 tvoj sluga izbrani, ki kruno od svih vil' 5
 izgubit ne brani život svoj tebe dil.
 A za to usili i prigni srdačce
 tere se posmili na njega, sunačce.

120

Čeznem za tobom.

Jak trudan jelenčac poželi vodice,
 tako ja za venčac želim te, ružice,
 neka se pogizdam, neka te poslužu,
 neka te ka zvizdam slaveći pridružu.
 Neka te postavim sunačcem upored 5
 i neka proslavim slaveći tvoj pogled,
 koji se dostoja u pisneh pripivat,
 a ti se gospoja od gospodj nazivat.

121

Svi mi vjeruju, samo ona ne će da vjeruje mojoj nevolji.

Koli sam u tuzi nevoljan ljuveni,
 a ne će toj druzi vjerovat jur meni!
 Viruju svi ljudi, ner ovo sunačce,
 nada sve što žudi me željno srdačce.
 Liposti velika, male s' ti jur vire, 5
 videći človika gdi željom umire,
 ter mu ne će željami ni malo razumit,
 za toj će suzami liče me još umit.

Pj. 119 : zad. 659, akrostih KATA, ak. nema.

Pj. 120 : ak. I 10, zad. nema.

Pj. 121 : ak. 192, zad. 53.

122

Neće da mi vjeruje, da sam nesretan.

Razmi smrt jedinu ja ne vim zlo veće,
ner meni istinu vjerovat gdi ne će;
i civilim i čuću ter taj vil od gore
mni, da se ja bludju: a toj bit ne more.

Bez ognja dima za č ne vidi človik živ,
takodjer ovi plač ne more bit laživ.

Ako se otrok mlad pohiri u bludu,
ja ve sam človik sad, ne civilim za ludu;
tot ve mi želja taj ljuvena dotuži,
koja mi zada vaj životu i duši.

Jer kada tko pozre nje obraz veseli,
želeći željom mre i željom smrt želi:
tolike radosti u njoj se nahode,
ke mojoj mladosti ne dadu slobode.

5

10

123

Smiluj se.

Makar tve da u vik ne vidjah mladosti,
nada mnom živ človik ne bi imal radosti;
ar ne bih u željah za tvoju stal liepos,
što vidi pri veljah u suncu ja slije pos.

Da kada čes moja toj hoće, sunačce,
da mi si gospoja, pridaju t' srdačce:
ali me smili ti, gizdavi cvite moj,
ali me cvili ti, li sam ja sa svim tvoj.

5

124

Neiskazane muke patim : smiluj se.

Prisvitla od gospoj, da bude živiti
u pisneh sluga tvoj sto godin na sviti,
bilo bi ništa sve pri željnoj boljezni,

Pj. 122: ak. 127, zad. 440 7 otrok] u oba rkp. otrog.

Pj. 123: ak. 128, zad. 252 7-8 ali me] ali t' me ak.

Pj. 124: ak. I 2, zad. 417, dubr. 32

ku patim zacjeć tve jadovne ljubezni ;
 jer da je bridak mač, prišal bi umiljen,
     prišal bi za moj plač jadovno rascviljen.
 Za toj se jur moli tvoj sluga sunačce,
     pozri jad, kim boli željno me srdačce.

5

125

Za što sam na samu ?

Za ljuven razgovor stojah ja u sjeni
     pod jedan lip javor na travi zeleni,
     kad vidih vil jednu da k meni doteče,
     koja mi rič mednu iz glasa tuj reče :
     ali si na ovo sunačce izišal,
     ali je što novo, što si tuj sam prišal ?
 Pomni me srdačce, da ovo učini,
     za što se sunačce sama jur procini ;
     za to joj rekoh ja : moj cvite rumeni,
     sunce me obasja, kad pride ti k meni ;
     a što mi još veliš, što sam ja ovdi sad
     ter ako znat želiš, tebi sam kazat rad :
     svak, koga jur tište ljuvena služen'ja,
     on, prave ne ište od ljudi združen'ja,
     da cijelje gospoju razbira od službe.
 Za toj ja sad stoju sam ovdi bez družbe.

5

10

15

126

Bježite zao običaj.

Zlo t' je zal običaj, na viru zlo velje,
     nije zlo nego vaj i vično dreselje,
     ter koga človika tej stignu nesreće,
     ne more do vika sčekati zlo veće :
     jer svoje zlo vidi, a parjat ne može,
     tko se je da slidi naučil zlo bože.
 Ja sam tuj istinu očito iskusil,

5

6 rascviljen] ucviljen *zad.* rascviljen *ak.* *dubr.* *Stih 4 sr.* *Dell. s. v.* patire.

Pj. 125 : *ak.* 227, *zad.* 499 i 718.

Pj. 126 : *ak.* 357, *zad.* 529. 1 zal *ak.* *zla zad.*

za ku sam jur vinu do sada sve suzil ;
 za što se naučih sliditi tuj ljubav,
 u kojoj izmučih život moj, dim uprav,
 ter mi je trudno već, gdi javi zlo vidju
 a ne vim jur uteć onoj zlo, ko slidju.

10

Ma nu ja samohoć natječu svaki čas,
 natječu dan i noć, gdi je plač i nečas ;
 ter tko je dozvati komu rad boljezan,
 zov' da ga uhvati taj željna ljubezan :
 veće dim ni hudje osvete ne želi,
 za što ćeš bit tudje osvećen, svak veli.
 Netom se tko vidi za ljubom da podje
 i ljubav da slidi od svoje gospodje,
 ne more do vika parjati toj veče,
 i togaj človika vidjet ćeš smrt hteće ;
 za č mira ne ima, tko slidi ljubezni,
 ner suze očima a srcu boljezni.

15

Da jošte izdvoriti što hoće svaki dan,
 ljubav se govori nikoji čudan san :
 odasvud strašan glas mniš da ćeš ugledat,
 i gdi se krene vlas, čini te jur predat.
 Oh vidj sad tko milos u željah ne ima
 ali ku usilos od drazih usprima,
 bude li muka toj, bude li žestok vaj :
 a za toj, tko je moj, bježi zal običaj.

20

25

30

127

Bijah ti zavidan!

Prisvitla gospodje, neka znaš u viku
 pamet mi ne podje zavidič čoviku ;
 a tebi zavidih i tvomu životu,
 kon tebe kad vidih onu vil gizdavu ;
 kad vidih kon tebe onu vil gizdavu,
 ka slove od sebe, dostojna za slavu ;
 tere se veselih, vidiv tvoj obraz lip,
 i moćno poželih vidit se u tvoj hip.

5

KNJIGA TREĆA

1

Novo obećanje ljubavi.

Za vele vrimena od moje mladosti
ovaj moć ljuvena ne poni radosti,
jer mi tač domori ter bi reć toj njeka
milos bi, ka stvori, odahnem ja neka.
Sad svoju da silu osveti taj Ljubav, 5
spravi luk i strilu ter pride kako lav ;
meni li u taj hip ne more vrha doć
ter vase obraz lip od ove u pomoć,
u komu vidih ja angelski ures taj,
ljepotom vas gdi sja jakino svietli raj. 10
Netom toj ugledah, drugi bih satvoreni ;
sužan se li ne dah, da budu govoren,
dokli mi ne reče : da znam luk i strilu
iskršit u peče, bit ćeš njoj u krilu.
Ovo ja kako čuh gdi moćno priseže, 15
on čas mu dah posluh, neka me zaveže ;
velmi se priručih njegovoj krieposti
i služit odlučih angelskoj lieposti.
A koli dotecih prid slavnii nje obraz,
u svako ja recih : gospodje tvoj sam vas ; 20
recih još : sunaćce, ti si cvit od gospoj,
ti si me srdačce i ti si život moj,

*Pj. 1: ak. I. 1, zad. 531 1 vrimena] zad. rkp. brjemena Stih 9-10
izostavljeni su u zad. rkp. te mjesto njih umetnuti na isto mjesto 17-18.
Stih 13-14 sr. Dell. s. v. pezzo. Stih 17-18 stoje u zad. rkp. kao 9-10.*

i ti si sva misal, ti s' pamet, ti si vid ;
 sve sam toj zapisal na tvoju zapovid.
 Časno te togaj dil ružice ja molju,
 osladi gorki stril, u željah kim bolju.

25

2

Oči plačite, zaslужena je kazna.

Oči me tužite, jer vam se plač prima,
 ter srce združite, ko za vas smrt ima ;
 jere je po vas dan ljubavi put prvi,
 gdi kako u svoj stan s naporom još vrvi.
 Mnjah, da će pri slipois obujmit sunačca,
 ner će imat on' kripos vrh moga srdačca ;
 evo vidim ima ! Ovako svak, bože,
 gre, ki se vazima veće jur, neg može.

5

3

Ptice žalostnice nosite mojoj gospodji glasove o mojoj patnji.

Svaka ptičica, žalostno ka poje,
 padni sad prid liča od moje gospoje,
 tere joj skazati stan' moju boljezan,
 koju no sve pati željna ma ljubezan,
 jedu još odoli srdačcu nje mlados
 tere se umoli, da meni da rados ;
 za č meni dodija, tuže se svaki hip,
 kako no taj zmija, ka cvili u procip.

5

Stihova 23-26 nema u zad. rkp., nego samo u ak. rkp Ali oba posljednja stiha 25-26 dolaze u zad. rk na po se pod br. 70.

Pj. 2 : ak. 6, zad. 328 1 vam] vas ak.

Pj. 3 : ak. 360. zad. 530. U ak. rkp. preinačena je svaka prva polovicu stihu tako, da ima po jednu slovku manje 1 svaka ptičica 2 padi prid lica 3 ter joj skázati 4 koju sve pati 5 jedu odoli 6 ter se umoli 7 za č mi dodija 8 kako taj zmija.

4

Srce mi povenu, kao cvjet od mraza.

Nigdar me, sunačce, ne će jad ostaviti,
 dokli mi srdačce ne budeš pojavit,
 koje mi povenu kako evit od mraza
 za liepos ljuvenu od tvoga obraza;
 ter cvilim ter tužu ter želim smrt meni,
 želeteći da združu tvoj obraz rumeni,
 koji me otravi i koji ima moć,
 da željnu ozdravi boljezan i nemoć.
 Za toj me, sunačce, molju te, smili sad,
 neka me srdačce ne pati gorki jad.

5

10

5

U mojem srcu tvoja slika.

U ruke ti sam dan jednom srce moje,
 da činiš od njega, što hočeš gospoje;
 da srce razrežem, našla bi svoj obraz,
 za kojim ja venem i stinem kako mraz.

6

Paklene muke.

Ako je paklen trud s tolikom boljezni,
 s kolikom željni blud od gorke ljubezni,
 da ke su sve tuge toj muci pakleni,
 kojojzi ni druge nego gnjiv ljuveni?

Pj. 4 : ak. 27, zad. 291.

Pj. 5 : zad. 599, ak. nema. 1 u ruke ti sam dan] to je po svoj prilici iskvaren tekst, jer se i ne sriče s drugim stihom. 3 razrežem] razrježem rkp. bi svoj] bih tvoj 4 kako mraz] kako i mraz.

Pj. 6 : ak. 359, zad. 15. 1 paklen ak. plačen zad. 3 toj muci] f toj muci ak.

7

Nema veće muke od ljubavne boljezni.

U velih jes tugah, tko je bil prijedje blag
u zlatu i slugah, a za tim grede nag ;
nu muke ni veće ljuvene nesreće.
Veliku prave stvar bojazan i tugu,
kada se gospodar rasrdi na slugu ; 5
nu tim ni spomena kon gnjiva ljuvena.
Velika jes nemoć, nevolja i muka,
kada ti dat pomoć ne može tva ruka ;
nu toj ni boljezan uz željnu ljuvezan.
Od svake nesreće trudne su boljezni,
nu muke ni veće od željne ljubezni,
ter mi se sve smrt mni, gdi mi se ljubav ckni. 10

8

Bože, budi milostiv te dokini uzrok moje žalosti.

Doj bože, pogledaj, ki dieliš radosti
ter cvilit tač ne daj mojojzi mladosti ;
jer od kud pravo bi, da mi sja sunačce,
od tuda sve znobi mraz moje srdačce,
ter živit na saj svit ni milo veće čas,
na kom će kako cvit svenut moj život vas. 5
Za toj te pomolit odlučih još bože,
za č ov trud odolit veće se nje može :
ali me slobodi ovogaj života,
ali me što godi smili tva dobrota ; 10
ter pravdu opravi a prosti krivinu,
neka svak jur slavi tvoju moć jedinu,
jer vele tva silos za svaku stvar slove,
najveće za milos, kojom te svak zove.
Za toj zled i prirok tko t' more potajat ? 15
ter tko je toj uzrok, daj mu se pokajat.

Pj. 7: ak. 307, zad. 593.

Pj. 8: ak. 363, zad. 158 11 prosti ak. pusti zad.

9

Zar zbilja moram tako mladjahan poginuti ?

Sliš' moju svak mlados, gdi cvili svaki čas,
zgubivši svu slados jaki no tužan glas.

Jur bi mi gojnije, u majke utrobi
da put ma skopnije kako mraz ki znobi,
za č ne bih sad hodil u ovih nevoljah.
da bih se još rodil kamenkom, ja voljah.

Makar ja da zginih po način neredan,
kad najpri procinih, što je noć što li dan,
vid ne bih osudjen živiti plakaje,

ni bih bil utrudjen skončan'ja čekaje.
Nebeski Isuse, svakoja ti vidiš,
a gorke me suze ne hoćeš da slišiš ?
da li me ć' izgubit toliko mladjahta,

er se ja sam ubit odlučih sadjahta ?
On tko je taj uzrok, da se ja dreselim,
oni ga vik i rok, koji mu ja želim.

5

10

15

10

Što mi je sudjeno ?

Kuf kako pribili, koji se pojeci
životom razdili u vodah stojeći,
ako se gospoje tač prid tvom lipotom
ne budu ja poje razdilit životom :
toj ti sam odlučen, krozi te da budem
tolikoj bit mučen, dokli te zabudem ;
ali ćeš na me prem tve smilit srdačce,
videći prav gdi mrem tebe cić sunačce ?

5

Pj. 9 : ak. 299, zad. 515 5 u] va ak. 16 oni ga] ovi ga ak., ali je na okrajku pripisano istom rukom : oni ga.

Pj. 10 : zad. 622, ak. nema, akrostih KATA.

11

Što si toli kivna? već pogibam od nesretne ljubavi.

Kroza č se gnevaš tač još na me, moj bore,
da li te ni moj plač pridobit ne more?
a što mi mož veće, kad mi si za službu
sve dala nesreće, da mi su za družbu?
Tlačim se dresela ter hodim bled i suh,
sve kad mi s' vazela, vazmi mi jošte duh;
ako li t' niesam kriv, smili se na mene,
jer hodju jedva živ cjeć tebe kamene. 5

12

Što te sili, da budeš toli nesmiljena spram mene?

Ka te, ma gospoje, pravi mi, sili stvar,
da svrčeš tač moje služen'je u nehar;
ali ma, sunačce, nesreća, rec' mi prid,
ali tve srdačce, koje je kako hrid?
Ter svitlja sunačca, sada si proć meni
tvrdjega srdačca, neg mramor studeni;
a taki ako tvoj bit hoće napridak,
vazmi mi život moj, vazamši mač bridak. 5

13

Bože, poštedi moju mladost, ili me pretvori kladencem vodice.

Moj bože, bože moj, molim te za rados,
izgubit još ne moj oh moju tač mlados,
dokli se ne budu naljubit gospoje,
a posli da zbudu volje se sve twoje;
to li me č' izgubit, velika kriposti,
pri ner se naljubit budu nje liposti:
stvori me tebe dil kladencem vodice,
gdi ona ruci bil' umiva ter lice. 5

Pj. 11: zad. 636, ak. nema 8 hodju] moj ispravak, u rkp. hoću.

Pj. 12: zad. 653, ak. nema, akrostih KATA.

Pj. 13: ak. 63, zad. 246 i 370, dubr. 32 8 ruci] dubr. ruke.

14

Da se pretvorim bosiljkom.

Sve bi se človikom vazelo govorit,
a ja bih bosiljkom vazel se satvorit,
ki ova vodicom svaki čas proliva,
a vlasti ter licom jak sunce obsiva.

15

Ne ljubim već umirem.

Ne ljubim, dim uprav, ner venem, sunačce,
nego mre za ljubav tvoju me srdačce.

16

Umriet ču ali ti ne haješ za to.

Kročahta diklico, stiru se, dim uprav,
kako bih tve lice izdvoril za ljubav ;
ali ti za moj trud ne pomniš ni malo,
da t' vidi višnji sud, gizdava ma hvalo.

Ar ču ja umriti, želeći u družbu
tvoju se viditi za moj trud i službu,
koju ja svu gubim, koja me skončava,
tvrdju stvar za č ljubim ner srce od lava.

5

17

Ili me ljubi ili me pogubi.

Koli krat gospoje virno ti poslužih,
za č liče još moje i tvoje ne združih ?
za što li smrt meni tva lipos zabranja,
pokli me rumeni tvoj obraz tač ranja ;

Pj. 14 : ak. 221, zad. 497. 2 bosiljkom] bosilkom zad.

Pj. 15 : ak. I 22, zad. 317.

*Pj. 16 : ak. I 20, zad. 82 1 kročahta] mladjahta ak. 3 stih sr. Dell.
s. v. adoperare i attendere.*

Pj. 17 : ak. 119, zad. 49.

*

pokli me rascvilja angelском lipotom,
i mene nadilja čemernim životom?
Ako me sunačce ne htješe obljubit,
bješe me srdačce na pospih izgubit,
neka se ne bolim toliko željno sad,
za č umrit još volim ner trpit ovi jad.

5

10

18

Ili me oprosti ljubavi ili me primi u društvo: inače pogiboh.

Molim te sunačce, promisli što godi,
da moje srdačce cvileći ne hodi;
ar obraz tvoj slavni i ličca sunčana
mene su pripravni viditi skončana.

Rad togaj još molju, moj cvite rumeni,
čin' da se ne bolju u želji ljuveni:
ili me od službe ljuvene slobodi,
ili me od družbe od tvoje čas zgodi.
Ako mi tuj milos ne stvoriš, dim uprav,

5

meni jes usilos, umriti za ljubav.

10

19

Ili me rieši ljubavi ili daj da sam tvoj.

Vidjte, me srdačce želeteći umira,
gdi kako sunačce tvoj obraz pozira.
Ili meobaruj ljuvene krieposti,
ili me sad daruj tom tvojom lieposti;
ter veće ne krzmaij izvidat ljuven stril.

5

Čin', da se kako zmaj svijem ja u tvoj kril,
ako s' ne č' kajati; za č momu životu
do sada tajati hti tvoju ljepotu.

Pj. 18: ak. 239, zad. 272. 3 ar ak. a zad.

*Pj. 19: ak. 146, zad. 586 1 vidjte] vite ak. 7 s' ne č'] ako se č'
ak. ako ćeš zad.*

20

Pokloni mi ljubav; ako poginem, izači ćeš na zao glas.

Molim se jednu stvar tvojojzi radosti,
da mojoj ljuven dar ne tajиш mladostि;
ar meni ni veće inako života,
za č ljubav toj ne će i twoja ljepota.
Rači me uslišit, ali te još molju,
da budeš utišit ljuvenu nevolju;
jer ako daš umrit za pravu još ljubav,
poslidnjji, mogu rit, er sam bil sluga prav,
a ti se će ozlobiti ter žalimi ja veće,
gđi ćeš glas zal dobit lieposti hoteće.

5

10

21

Umoli mi se, da se ne kaješ.

Pomisli ružice, moj cvite svih gospoj,
jesu li tužice skončale život moj?
er da sam satvoren od mora kamenom,
dosle bih rastvoren ljuvenim plamenom:
tuj imam nalogu od željne ljubezni
ter veće ne mogu trpit nje boljezni.
Rad se ču tvojemu obrazu pomolit,
ne moj se mojemu prošen'ju oholit:
vazmi me u družbu, ako t' sam podoban,
za vjeru i službu, ku vidiš svaki dan.

5

10

Nu to li još moga služen'ja ne haješ,
ozri se na boga, da se pak ne kaješ;
jer ako prav umrit budu ja za tebe,
što ti će vas svit rit? nu stani vrh sebe.

Eto te cić toga još molim, sunačce,
ozri se na boga, smili mi srdačce.

15

Lav kad je za zviri ter ka se pridava,
onu već ne tiri, toga je narava.:

Pj. 20: ak. 238, zad. 271 8 poslidnjji] u oba se rkp. piše posligni.

Pj. 21: ak. 62, zad. 385, dubr. 32. Stihovi 13-16 dolaze samo u zad. rkp. a stih. 19-20 stoje u dubr. ispred stihova 17-18. 21 umilja] primilja dubr.

i ja se lipost tvojoj dah za ljubav,
koja si kripoti još veće nego lav.
Cié toga ne rani on, ki se umilja;
a ti mi ne brani tve grlo od gilja.
Eto ti jošte rih: ne zgubi život moj,
ar će bit tebi grih, meni mir i pokoj.

20

22

Zla volja ubija moje srce.

Jak travi od polja prituži sunačce,
ta č ovaj zla volja skonča me srdačce.

23

Da znaš, pognut ču, ako se ne odazoveš mojoj ljubavi.

Kako mož ružice odolit srcem toj,
gdi željne tužice skončaju život moj?
a toj sve za ures od tvoje liposti,
u kojoj sva moć jes ljuvene kriposti;
ter da t' je na znan'je, er ču ja umriti,
er me će zdihan'je ljuveno razdriti,
er me će boljezan životom razdilit,
ako me ljubezan ne bude tva smilit.

5

24

Ako toliko želiš, reci, te ču se sam ubiti.

Molim te ljuveno, moj venče gizdavi,
da mene skroreno tva lipos ne travi:
ako t' su radosti život moj izgubit,
rec' mojoj mladosti ter se ču sami ubit,
da tvoje podhibno ne stvaraš gizdan'je,
za č je zvat potribno takuj stvar izdan'je;
ar da ja znat mogu, er navlaš tvoriš toj,
obitam toj bogu: žalil' bi ures tvoj.

5

Pj. 22: ak. 187, zad. 224.

Pj. 23: ak. 181, zad. 56 i prva dva stiha 719.

Pj. 24: ak. 152, zad. 256.

25

**Koja ti je radost, što mladost moja propada? Ako išteš, sam ću
se ubiti.**

Što tebi za rados, da moju vidiš prit
na svrhu sad mlados, ka za te gre umrit?
jer da znam, da nać mož u tomu koju slas
ali pak takoj još njekoji vični glas:
sam bih se ja ubil, da vidiš ti kruno,5
neka znaš, jer ljubil tebe sam na puno.
Ma pokli t' sunaće ni koris moja smrt,
ne daj me srdače ljuvenoj želji strt;
vazmi me za roba, ako me slugu ne ć,
u svako ja doba da se tvoj mogu reć;10
neka se do vieka ovaj rič govorи:
gledajte čovjeka, ki se sam rob stvori.
Da još smrt dostoju, krunice vesela,
na mlados tač moju ne bi gnjiv vazela;
odkli se tvoj daju i kad smrt od tebe15
i život gledaju, ne prim' gnjiv vrh sebe.

26

Ljubav je lažljiva; čuvaj se je, tko je još nije iskušao.

Zakon je ljuveni, da virno tko služi,
da obraz rumeni od gospoj sadruži.
Ja togaj ne vidih, za č virno ku služih
i pravo još slidih, liepos nje ne združih.
Za toj se on bljudi, svakomu ja velju,5
tko ne zna od ljudi ljuvenu tuj želju;
mnogo je medena i slatka, kad je sprid,
da nu je ledena i gorka u naprid:
uveđe čovjika ter ga pak odbigne,
da veće do vika pokoja ne stigne;10
ni da se veseli za svoje mladosti,
nego smrt da želi u misto radosti;

Pj. 25: ak. 85, zad. 475. 16 gnjiv] grijh zad.

Pj. 26: ak. 73, zad. 472.

da jošte govori pod gorkim plamenom :
 što me bog ne stvori od mora kamenom,
 odkoli ufan'je ne imam vas moj vik,
 čemerno zdihan'je da ljuven prija lik ?

15

27

Sve, što imah, donesoh joj na dar, ali ona prezire moju službu.

Bog mene človikom na svitu satvori
 ter čestju razlikom život moj udvori ;
 tri stvari na izbor medju sve da menie :
 na puno vas razbor, svu pamet i htien'je,
 i sve ja toj donih prid ovu od gospoj,
 kada joj poklonih na službu život moj.
 Otoni ja naprid ne željah rič inu,
 nego li zapovid obslužit nje virnu;
 ali mi toj na har nje liepos ne stavi,
 pokli mi brani dar od svoje ljubavi.

5

Oh žalos i tužba veća se ne ima,
 ner prava gdi služba sluzi se ne prima.

10

28

Već od rane mladosti sva moja služba zaman.

Stavil sam sunačce ime ja toj vili,
 koja me srdačce i mlados rascvili.
 Jošte zled od dobra ne znah ja razvidit,
 me srce kad obra nju slavit i slidit.
 Služih ju na moj dan za svu moć i kripas
 i život bogom dan donih joj za lipos ;
 milos joj u zlatu ne pitah ni vas svit,
 ni činih za platu s njom cinu ni uvit :
 volju nje ja dvorih svaki rok čekaje,
 sam sebe izdvorih ter ostah plakaje ;
 najmanji moj uzdah ne plati mogući,
 a neg trud, ki uzdah, zamini pojuci.

5

10

Pj. 27 : ak. 174, zad. 33.

*Pj. 28 : ak. 8, zad. 451 3 sr. Dell. sr. v. discernere. 6 lipos] milos ak.
 9 volju nje ja] u volju nje ak.*

Da kupi još roba, bez hrane stal ne bi:
što veće podoba, tko služi o sebi?
Ovo me slobodi, ne pitam inj dar;
a služih što godi, budi ti sve na har.

15

29

**Ništa ne stvori bog zaman, ali moje su godine u ove gospodje
sve zaman.**

Ovo svak govori, najliše razuman,
da ništo ne stvori na svitu bog zaman :
jedan vlas od glave satvoren ni tašto,
ali lis od trave ni, da je za ništo :
ma nu su za ništa u ove gospoje
sva moja godišta od službe sve moje.
Evo mi na službi virnu bit naudi,
što mojoj svoj družbi, govore, da prudi.

5

30

Već bi se bog umolio, a ti nećeš.

Ne nadjoh hudju stvar do danas pod nebi,
koliko zlu nehar, koja je u tebi ;
za što bi još družbu od angel izdvoril,
da bogu tko službu tuj bude satvoril,
koju ja satvorih twojojzi lieposti,
odkli se govorih sluga tve krieposti ;
ter ti se ne pomni, ter ti se mni rados,
videći gdi kopni u željah ma mlados.
Da vidiš ti bože, koji znaš srca svim,
za č ovo tko može trpiti, ja ne vim,
da služba pravedna primljena ni u har,
ter toli neredna na svitu je li stvar ?

5

10

*Pj. 29 : ak. 20, zad. 330. Stihovi 5-6 sr. Dell. s. v. ma. 7 na službi]
u službi ak.*

*Pj. 30 : ak. III. 27, zad. 318 Stih. 1-2 sr. Dell. s. v. ingratitudine
5 lieposti ak. mladosti zad. 6 tve kriposti zad. tvoj krieposti ak. 8 kopni zad.
domni ak. sr. II. 109 stih 16 11 u zad. rkp. kasnijom rukom pripisano
otide za nehar.*

31

Nisam mislio, da će mi služba zaman biti.

Za velju dobrotu, ku scienjah u ovoj,
mojemu životu rekoh ja : služi njoj;
jere ni prilično, on pozor izbrani
i liče obično da mi se zabrani.

Za toj ja dan i noć vazeh njoj služiti,
želeći da bi m' moć, od nje dar združiti ;
ma nu je sve tašto, ma nu je sve mani,
kad meni navlašto vidit se još brani.

Vide mnjah pri umrit i skopnit kako mraz,
neg li će ona krit od mene svoj obraz.

Ni moga življen'ja u nikoj radosti,
kad ni nje smiljen'ja vrh moje mladosti.

Da se ja ne uzdah u slavnu ovu vil,
ne bih sad za uzdah ljuveni potamnil.

Ovo ču li tamnit svaki čas, svaki hip,
dokli mi uzbranit bude svoj obraz lip.

5

10

15

32

Da li je pravedno, za vjernu službu toliko trpjeti ?

Kad ima za svoj trud bit plaćen tko dvori,
koji je ovo sud, razum tvoj ki tvori,
ako je za službu da patim pravedno,
plač, želju i tužbu — sve troje u jedno ?

Tako mi života, patit ču sunačce,
tva neka lipota nasladi srdačce ;
ako li pravo ni toj patit za službu,
gilju moj rumeni, prijaj me u družbu.

5

Pj. 31: ak. 107, zad. 482 1 scienjah] scinih ak. 3 jere ni ak. jer nije zad. 4 obično ak. biserno zad. 7 mani] s mani ak. 9 vide mnjah pri zad. vid ču pri mnjah ak.

Pj. 32: ak. nema, zad. 628.

33

Prevarena vjernost.

Prjedje mnjah umriti, prisvitla od gospoj,
 neg li će još priti na ovo sluga tvoj;
 er ljudi za krasan svit ovi jur prave:
     drž staru prijazan i čuvaj do glave.
 Rad toga ja držah tvoje se mladosti,   5
     rad toga ja mržah sve ine radosti;
 jer toj zna tva lipos, koja sjaj sunačcem,
     da najpri tvu kriplos očutih srdaćem.
 Cjeć togaj ja uzdah ter što znah satvorih,
     kad gorki moj uzdah prida te otvorih ;   10
 ali ti ni malo ne haja za mene,
     gizdava ma hvalo, ter život moj vene.

34

Zaman sva moja dvorba.

Kami bi od gore još imal smiljen'je,
 da jednom čut more gorko me civiljen'je ;
 a ova od gospoj rados je spravila,
     budući život moj ljuveno ranila ;   5
 ter mi je veći trud neg li se može reć,
     na niedan za toj sud jer ne vim ja poteć.
 A što se ne brine mnom, toj se ne bolju,
     neg dvorba jer gine ma, imam zlu volju.

35

**Valjda ne zna, da joj se za roba predajem: inače ne bi tako
 odpora bila?**

Ne mnju, da poznaje još ovaj od gospoj,
     er joj se predaje za roba život moj,
 odkoli umaknut ne će stril ljuveni,
     ki s mirom odahnut ne prašta čas meni;

Pj. 33 : ak. 351, zad. 415. 1 prjedje zad. prije ak.

Pj. 34 : ak. nema, zad. 638.

Pj. 35 : ak. 88, zad. nema. 4 prašta] može biti pušta ?

er kad bi poznala, procjenih u sebi,
grozno me skončala u željah tač ne bi ;
ni bi me mučila jaki no da sam kriv,
nu bi me učila, kako ēu biti živ.
Ako li poznaće, er joj se daju rob,
ali stril puštaje, ne scienju dobru kob :
da će me jur ubit, odluči ljuveno ;
da će me izgubit, namisli svršeno.
Dake bi još bolje, da niesam ni začet,
er ēu s te nevolje izgubit još pamet.

5

10

36

Prezrena vjernost prekasno kajanje.

Zlo ne vim ja veće, nego li sluzi kad
služba se nameće, jaki no meni sad ;
jer onaj, ku služu, sve bi reć govori :
ne vad' mi tač dušu, podj indi ter dvori.
Za toga sve radi bogu se ja molju :
iz mene izvadi ljuvenu nevolju.
Ma će toj bit nigdar, za č je man i tašto
po roku svaka stvar, ljuvena navlašto :
u koj se ne pušta, tko naprid razbori,
er človik kad susta, zaman se sve mori.
Nitko se ne pravi, da se još slobodi
od ove ljubavi, ner s prva tko godi,
dokle je u snazi, po tom ni spomena ;
za č s dušom izlazi takmo stril ljuvena.
Oh za toj svak muči ter imaj strpljen'je,
i mučat odluči ljuveno željen'je.

5

10

15

37

Prekasno uvidjam, da sam ti zaludu sluzio.

Mneći ja gospodje, da ne će potužit,
pravedno tko podje i virno poslužit,
ter tvoju tuj lipos, sunaćem koja sja,

*Pj. 36 : ak. 56, zad. 464, dubr. 32 9 razbori] razbiri dubr. očev. pogr.
Pj. 37 : ak. 120, zad. 250.*

za svu moć i kripos poslužih vjerno ja.

Ter ovo li tužim, ter ovo li venu,

5

pravedno jer služim twoju moć ljuvenu;

ku pravdu u nehar tva lipos obrati,

ter mi je nova stvar toj čudo gledati;

ko čudo da ja vih, ne bih sad žalovan,

od ljudi ne bih svih prstom sad kazovan;

10

ni bih bil prilika paklenoj boljezni,

ka čini do vika svis moja da biesni.

Nu ne mnih, da će toj satvorit tvoj pogled,

za to ja ovi moj privrnut mišlju red:

15

pokli mi do sade za dobro bi nehar,

jeda me dopade za zlobu ljuven dar.

38

Svačija vjernost bi koristna, samo moja meni ne pomože.

Kad život moj podje na službu ljuvenu

od ove gospodje, srce mi povenu,

žečeći nje diku, kojojzi u vas svit

ne nadjoh priliku, jaki no rusi cvit;

ter stavih svu kripos i pamet, žečeće

5

kako bih nje lipos udvoril ja veće;

i začuh, da vira nada sve jur slavi,

želin'je tko tira od ove ljubavi:

za to joj pravedno u viri poslužih,

ter s virom zajedno i pravdu sadružih.

10

Nu vidju, pomože svakomu virnu bit,

a mene, moj bože, vira će pogubit;

jer što se zatekoh, ovo ja sve slidim

ter smrtni trud stekoh, gdi hari ne vidim.

Pravednoj za č viri angelski nje ures

15

po tegu ne miri, koja svit vriedna jes;

ter obraz i kosi nje lipos gizdava

od mene ponosi, neka me skončava,

neka me rasuzi, neka me rascvilja,

neka me u tuzi životom razdilja.

20

Pj. 38: ak. 23, zad. 45 10 sadružih ak. razdruižih zad. 13 zatekoh]
zarekoh ak. 16 vriedna ak. mirna zad. možda ka na svit mira jes?

Koji čtiš, znati mož, česa dil toj tvori,
 neg da me većma još u željah izmori ;
 i da jad vrh mene umnaža svaki dan,
 od koga spomene odbiše meni san,
 vazeše moj pokoj, vazeše mir meni,
 ter skonča život moj u tuzi ljuveni.
 Ovo ja umiru, ovo ja smrt prosim
 za pravdu i virus, gospođi ku nosim.

25

39

Zaman moja vjernost, ali ne ēu da odustanem.

Za virno služen'je prid onom od gospoj
 sčekal sam tužen'je i vični nepokoj.
 Ja ne znam u zlobi koji bih imal red,
 odkoli podobi služen'je virno zled.
 Sve što mu drago bud, za toj ja li ne ēu
 poštedit virni trud i službu još veću.
 Makar da mladosti mojojzi do vika
 ne stvori radosti, smiljen'ja ni lika,
 vazda sve moje dni hoću nje da sam zvan,
 dokli mi smrt uckni i pride konac dan.
 Ni toj mi ni zaman, er ēu bit za nje dil
 daj pravo viran zvan, a to je svit vidil ;
 daj mi će družba rit ku godi jur slavu :
 ovi se da umrit za službu jur pravu,
 ovi je kamenom žestocim prilika,
 ki gori plamenom ter trpi do vika.

5

10

15

40

Ne mari zá moju vjernu službu, misleći time se proslaviti.

Ovu ja od ljudi čuju rič svaki čas,
 gdi vele : tko trudi, za trudom čeka las ;
 još prave, da ljubiš tvrdju stvar, ner je lav,
 da vrime izgubiš, ne će sud ni ljubav.

Pj. 39 : ak. 70, zad. 471 12 pravo] prvo zad. pravo ak.

Pj. 40 : ak. 44, zad. 333, dubr. 32 5 ruda ak. ruka zad. dubr. piše ovako ... uda (t. j. nije sâm znao, što bi mu valjalo pisati.)

Meni se taj ruda izvrati na nice,
ter srce od truda povenu i lice ;
er ova, ku služu, mni da se proslavi,
kad vidi, gdi tužu u željah ljubavi.

5

41

Besplatan joj sam sluga — nagrada: plač i suze.

Kolicih vidić jes, koje bih mogao reć,
ki slugu na pjenez ne mogu virna steć ;
to li se gdi steće, mjeri se na zlatu,
ter mu se, ner reče, veće da za platu.

A ovoj od gospoj bez plate služu vaj,
ka da mi reče : podj, ter za me dušicu daj,
ne bi nje život moj zapovid porekal,
ter službi niesam toj „zahvaljam“ još stekal ;
a nego dar koji, a nego združen'je,
koje se dostoji za virno služen'je.

5

Nu da me izbrani ter slavni nje ures,
odieva i hrani i plaća na pjenez,
satvoril što bi tad ? nu mi svak govori,
kad službi vjernoj sad ku milos ne stvori.

10

Mnju, bi me satrla nje čudna neljubav,
mnju, bi me razdrila kako zvir gorsku lav,
mnju, bi me činila životom da plaču,
i što je stratila, samosto da vraću.

15

Moji su dni gori nego li od sužna,
pokli me tač mori ni kriva ni dužna ;
ter plačem odolih do sada ja ovoj
i mnokrat još polih suzami obraz moj ;

20

a veće trpiti ne mogu ovu zled,
neg rekoh vapiti ovoj zlo upored ;
ter koga stizati budu ja i sjetat,
svakomu kazati ovoj zlo rekoh stat.
Er da me za roba gdje godi zaplini,
još joj se podoba da virnos procini ;
a nego o muci o svojoj gdi služu.

25

U kamen zatuci, tko sliši da tužu,
ter sluga po dobroj volji se ne daj reć,
kad prava ni na broj brojena služba već.

30

42

Za sve moje službe, koju mi poda platu?

Je li ma gospoje ti smisli pravo toj,
za službe za moje da skončaš život moj ?
Toj li bi plata toj za pisni, u kih ja
postavili ures tvoj, vrh sunca ki nam sja,
zorome raneći jak ptice iza gor,
tebe ja služeći, pojuće prid tvoj dvor ;
a pisni mi su sad za službu za moju
čemerni plač i jad po svak čas što pojtu.
Toj li bi oh moj dar, nadari kim me ti,
da niednu sad satvar ne imam na sviti,
neg želit sebi smrt, rumeni moj cvite,
ka me će brzo strt, a sve toj krozi te.

5

10

43

Froklinjat ču joj ljepotu, jer ču za nju poginuti.

Nikako ljuveni ne mogu po vas sviet
ne smišljat u meni, za č dvorim ovi cvjet ;
jer ova od gospoj ne haje za mene,
u željah život moj videći gdi vene.

Kroz toj ču za svu moć od sela i kriepos
čemernu dan i noć proklinat nje liepos.

Jer ako smrt meni poraz da pri roka,
ne sciente ljuveni inoga uzroka ,
cić koga život moj na manje hoće doć,
nego vil jer ovoj man služih dan i noć.

A za toj stekši civil tko ne će da tuži,
nikako ne moj vil neharnu da služi.

5

10

Pj. 42 : ak. nema, zad. 680 sr. opazku kod pjesme I, 20.

Pj. 43 : ak. nema, zad. 670.

44

Pomozite mi eviliti.

Pomoz' mi eviliti svak želje ljuvene,
kad ova smiliti ne će se na mene ;
er meni svit družbe u tugah ne ima,
gdi moj trud i službe nje liepos ne prima.
Razmišljam sunčanje nje liče ter venu,
ter zovem skončan'je uz tugu ljuvenu ;
ako se još smilit ne bude lipotom,
uskora razdilit mene će životom.

5

45

Smiluj se mojemu životu, da ne odgovaraš pred bogom.

Pokli plač sunačce vidiš moj i tužbu,
zovi me srdačce jedan dan u družbu ;
er ako ja skončan ovako budem bit,
tvoj obraz vas sončan koju će čas dobit ?
Rada li s' prid boga dat za me odgovor,
da mene željnoga rastvorиш, boži stvor ?
ar gasne srdačce me kako cvit s rozom,
ku ne sja sunačce ni sladi daž s rosom.

5

46

Ne brani se ljubiti, da se ne kaješ, ako skoro poginem.

Ako me ne ljubiš, moj venče izbrani,
neka me ne izgubiš, ljubit se ne brani ;
er ču ja iscvilit život moj njeki dan
ter me ćeš htiti smilit, ali će bit zaman.

Pj. 44 : ak. 17, zad. 386 5 sunčanje] suončanje zad. sončanje ak.

*Pj. 45 : ak. 61, zad. 426, dubr. 32. 4 sončan] suončan zad. sončan ak.
8 ne sja] ne obsja ak. ne obasja dubr.*

*Pj. 46 : ak. 82, zad. 7 1 venče] cviete ak. 2 ne izgubiš] ne zgubiš ak.
3 moj] svoj ak.*

47

Za me nema radosti.

Za mene cvitak ni, ni druge radosti,
 pokli se ljubav ckni sad mojoj mladosti ;
 ni mi tko nazivaj dobar dan ni večer,
 jer gdi se zove vaj, dobro ni ner čemer.

48

Za me je smrt.

Što veće da živu ? sad je smrt za mene,
 pokli sam u gnjivu od želje ljuvene ;
 gorča je ner pelin, mogu reć, živa smrt,
 ku čuti plah jelin, kada ga stiže hrt.

49

Ljubav i nesreća : dve nevolje.

Kupido sam da je, — da nu je još veća,
 što mi trud zadaje, zove se nesreća ;
 ar mnokrat i ljubav na me se posmili,
 da nu me jak zvir lay nesrića rascvili.
 Ter dvjema služiti tko ima na svit moć,
 za toj se tužiti odlučih na sud poć ;
 ako mi ljubavi odložit jur ne će,
 da me daj izbavi od hude nesreće.

5

50

Ljubav s nesrećom.

Nesreća s' ljubavi kad komu pridruži,
 sam sebe udavi ter veće ne tuži ;
 manje stoji umriti jednu smrt prijavši,
 nere smrt želiti, smrtno živ ostavši.

Pj. 47: ak. 53, zad. 462, dubr. 32 4 ni dobro ner čemer dubr.

Pj. 48: ak. 58, zad. 463, dubr. 32. Sa stihovima 3-4 sr. pj. I, 2, st. 15-16.

Pj. 49: ak. III 35, zad. 116 2 nesreća Jnesrića zad.

Pj. 50: ak. nema, zad. 327.

A toj znam po sebi, koji sam tim nezdrav,
jur sa mnom pokle bi nesreća i ljubav;
najliše još k tomu neharstvo gdi s' združi,
ja velim svakomu: sam sebe zaduši.

5

51

Vaj svakomu, koga progoni ljubav.

Gdi možem da poj u noseći srdačce
od svita gospoju jaki no sunaćce!
Sustal bih, ja vime, da sam moć od zmaja,
toliko jur vrime, koje se ne zbraja
jak vali na moru; a rad bih, da pišem
po bielom mramoru, za koga uzdišem.

5

Svak neka govori od nje toj do vika:
ovo, ka umori neharno človika.

Milos joj zasluziv, ne taji ma mlados,
ovo sam istom živ, želeteći nje rados.

10

Vaj budi svim ljudem, ki ljubav tiraju;
da je se ja bljudem, živil bih u raju.

Nebeski Isuse, pokoli takoj hoć,
da oči me suze cvileći dan i noć:
daruj mi, ovi dar molim te, smrt hrlo,
da obraz nje nigdar ne vidim ni grlo.

15

Odko se podobi nemilos za službu?
li ona zlo kobi, bog čuje svu tužbu.

52

Daj lieka, jer ako poginem, nećeš iskajati grieha.

Perenu strilicu obrati u milos,
ka nosiš pri ličcu od sunca svu svitlos;
er me je ljubezan stavila u nemoć,
ljuvenu boljezan trpeći dan i noć.
Razbi se po meni, gizdava gospoje,
taj nalip ljuveni, na srce da poje;

5

Pj. 51: ak. 45, zad. 174 17 Odko se ak. odkole zad. 18 zlo kobi ak. što kobi zad. jamačno pogriješno.

Pj. 52: ak. 4, zad. 379. Stihove 5-6 sr. Dell. s. v. spandere.

*

ako mi ne daš lik, život mi će' zatajat
ter ne će' moć vas svoj vik prirok taj iskajat.

53

Nema lieka bez tvojega lica.

Da scienim, jer mene slobodit more smrt
od želje ljuvene, sad bih se pošal strt;
sad bih se sam ubil, sad bih se skončal sam,
sada bih obljudil, sam sebi smrt da dam.
Nu me je strah velik, da nu je strah mene,
da drugo ne bi lik od želje ljuvene,
nego li sunačce tvoj obraz izbrani,
koji me srdačce bezmile sve rani.

5

54

Ne daj, da od željne ljubavi umrem.

Molim te ružice, pogledaj na mene,
gdi me će tužice skončati ljuvene;
gdi me su boljezni navele u nemoć
cjeć twoje ljubezni, ku želim dan i noć.
Za toj te ja molju, gospodje, pogledaj
smrt i nje ter volju napunit mnom ne daj ;
za što ja umiram od željne ljubavi,
kad godi naziram tvoj obraz gizdavi.

5

55

Što me toliko mučiš? ako sam krivac, skrati mi život.

Čudim se, jer sam živ, kolik si sunačce
spravila na me grijiv i na me srdačce.
Ako ku krivinu ti ne znaš u meni,
prav ne moj da ginu, cviete moj rumeni ;

Stih 8 sr. Dell. s. v. pentirsi.

Pj. 53 : ak. I. 48, zad. 160 4 sad bih se obljudil zad. 8 bezmile ak. bez zmije zad.

Pj. 54 : ak. 309, zad. 275.

Pj. 55 : ak. nema, zad. 631.

to li t' sam u čem kriv, a tva zna lipota,
ne čini da grem živ, skrati mi života.
Ali ču do mala poživjet i bez tač,
jer me je skončala tva lipos i moj plač.

5

56

Tko je uzrok, što me ne gledaš?

Česa cić vilo ma ter kruno biserna
ne č pozriet očima na mene čemerna?
Ako je uzrok moj, drag venče zlatom vit,
inako i ne moj stvoriti za saj svit;
toj li ti niesam kriv, a tva zna lipota,
ne čini da grem živ, skrati mi života.
Ako li ustaviti srca ne č toli tač,
na te ču grieħ stavit, a prsi na nag mač.

5

57

Što sam skrivio, te se zlovoljno od mene odvračaš?

Da bi mi govoril, molju te, cvite moj,
jeda t' sam satvoril koju zled sluga tvoj?
jeda li mač ubi od tvojih koga moj,
jeda li što zgubi za mene razum tvoj,
ter ne češ jur k meni obrnut tvoj ures,
tvoj obraz rumeni, život moj u kom jes?
Ma neka istinu svršeno budu rit:
čas liepos jedinu ne puštaš obazrit.
Reci mi boga rad, kroza č mi činiš toj,
ako nis s mene kad imala nepokoj? 5
Moj venče biserni, ne znaš li jer sam tvoj?
ne znaš li, jer vjerni tvoj sluga jes ovoj?
Ne znaš li, er sam ja on, kruno povita,
za koga t' ime sja po stranah od svita?

10

Pj. 56: ak. nema, zad. 637.

Pj. 57: ak. 185, zad. 147 8 ne puštaš] ne praštaš ak. Nakon 14. stiha umetnuta je u zad. rkp. ova kitica:

Ne znaš li, gospoje, pjesnivac er sam ja,
za pjesni cić moje po svitu t' ime sja;

15

od mene ter skrivat ne moj tve radosti,
pust' liepos uživat za svoje mladosti ;
a ne moj zbrajati u zaman mlade dni,
neka t' se kajati po roku sila ni.
Ar svitla gospodje, ovoj zna tvoja moć,
oni dan ki podje, ne more veće doć.   20

58

Za što ne će da me gleda?

Ovo sam zapamtil, da vazda uteče
od mene nika vil, vidiš me daleče,
a ne znam niednu zled, za ku bi pravo bil',
da skriva svoj pogled, ni da j' ovo satvoril'.
Tim uzrok rad bih znat, za č ličce rumeno   5
za rados pozirat ne da mi ljuveno;
brže zna, kad pozre nje lipos na mene,
oni čas da uzmre ma mlados i vene ;
jer ne će da steče jur sebi prikori,
ni pak tko da reče : onoga vil mori.   10

Ako je uzrok toj ter skriva svoj obraz,
ne hteći život moj da pati gork poraz,
za što ne izvida ranice ljuveno,
odavna ke mi da nje lipos skroveno ?
za što se ne smili na mene čas jedan,   15
videći gdi cvili ma mlados svaki dan ?
za č ljubav ne tvori, neg misli ljuveno,
da mene umori jedan dan svršeno ?

Ne bivši krivine satvoril nikada,
ma mlados da zgine gospodje ka s' rada :   20
ozri se na dušu, što hoće, vidj razlog
ter ne čin' da tužu sve dui me ja nebog.
Ako li s' odlukom svakako mene strt,
za č ovo oni jes, ki te će proslavit,
koji će tvoj ures kon sunca postavit.

Ali ova četiri stiha bit će ovamo krivo umetnuta iz pjesme I, 3.

Pj. 58 : ak. nema, zad. 713. 4 da ovo satvoril rkp. 12 poraz moj is-pravak, u rkp. pogrješno kripis 13 za što ne izvida] za što se ne izv. rkp. 14 dodano ke, u rkp. nema.

zapovidj mom rukom da sebi ja dam smrt;
to li ne ē, evite moj, kru dela bit toli,
učini sluga tvoj da ti se umoli. 25

59

Umrieti éu, a ona će se kajati, kad bude prekasno.

Za veći dati civil i veće žalosti
gizdava ovaj vil mojojzi mladosti,
najprije m' obasja pogledom ljuveno
pak pogled svrnu tja od mene svršeno ;
a sve mi toj čini angelski nje ures,
da me prie rasčini tužica i boles.
Cié togaj ovi svit skoro éu oči ja,
pokli mi već živit ne dava gospoja,
neka ga tko godi srećniji uživa,
komu se prigodi u sreću vil ova. 10

Ma nu se meni mni, kad mlados ma svene,
u javi i u sni žalit će vik mene ;
er ne će vik sužna nje lipos steći moć,
jak mene pritužna, ki dvorih dan i noć.
U drugom veću moć ona će moći nać, 15
ma vjere ne će moć' ; sunce će bit i zać.

60

Dugo me držiš uhvaćena, ali ne ćeš okrutnice da ubiješ.

Kad godi zvire hrt rasrčen uhvati,
taj hip mu zada smrt i moć mu prikrati ;
a mene tva lipos uhvativ jak zvir hrt,
ni mi će strt kripas ni mi će zadat smrt.
Togaj te molju cić, ali stvor', da sam tvoj, 5
ali stvor', na smrt prić najbrže život moj ;
ar koga usile žalosti i praže,
od smrti nemile ništo mu nie draže.

Pj. 59: ak. nema, zad. 748 3 m' dodano, u rukopisu samo najprije obasja.

Pj. 60: zad. 642, ak. nema ; akrostih KATA.

61

Zlobom bih prije nego li vjernom službom izdvorio tvoju ljubav.

Što će reć, ružice, pokli me neće slišit,
ni mi ćeš tužice ljuvene utišit?
Jer što ja govorih sva moja godišta,
i službu ku stvorih, ti scieni za ništa.
Za toj me ostavi, izbrani cvite moj,
kad za lik ljubavi neće mi dat obraz tvoj. 5
Može bit da tebe ne poznah ja do sad,
ne bih sad od sebe videći konac rad;
Volja još da zlobom budem ti služio,
mnju, moju da s tobom ljubav bih združio. 10
Nu jer bih prav sužan prid tvojom lipotom,
togaj dil ja dužan, bi reć, sam životom.
Da vidiš ti bože, jer ovu človik živ
trpiti ne može nepravdu i nje gnjiv:
ovo ja na svit saj ne imam stvar inu,
nego li gorki vaj za drugih krivinu. 15

62

Dokini muku, koja već tri ljeta traje.

Jedina ma vilo, biserna krunice,
ne moj da za bilo ja civilim tve lice.
Jedini cvite moj, prisvitlo sunačce,
ne čin', da ures tvoj uvriedi srdačce.
Jedina lieposti, ka s' puna sve slave,
molim te krieposti i dike gizdave, 5
da bi se smilila na slugu tvojega,
dosta ga s' civilila, pogledaj na njega:
jurve je do sada tri ljeta sunačce,
er mi se raspada u željah srdačce; 10
ere mi vesel'je srdačcu neće prit,
nu gorko dresel'je, ko me će umorit,

*Pj. 61: ak. 226, zad. 498 7 poznah] ova rkp. poznam 8 videći zad.
viditi ak.*

*Pj. 62: ak. nema, zad. 812 9 sunačce] u rkp. srdačce 11 prit] u
rkp. prič.*

pokli sam obljudil tvoj ures biserni,
 za ki sam utrudil moj život čemerni.
 Molim te nu za toj, gospodje od gospoj,
 ljuveni da trud moj obratiš u pokoj,
 neka mi zla volja ne skonča srdačce,
 jak travi od polja kad stuži sunačce.
 Za toj ti život moj, gospodje, bud' pridan,
 a da sam sluga tvoj od sada svaki dan ;
 er si ti život moj, od srca vesel'je,
 i slatki vas pokoj, u kom ni dresel'je.

15

20

63

Čuj, već pet godina zaman služim.

Krunice povita, nu me čuj, gdi tužu :
 jurve su pet lita, ja tebe da služu,
 a podje vas trud moj i služba u zaman,
 jaki no sluga tvoj da niesam nigdar zvan.
 Toj li me usan'je i ljubav dostoja,
 željahno skončan'je da plata bi moja ?
 Ah višo ne tvori tolike krvine,
 er virno tko dvori, nje pravo da gine.

5

64

Daruj mi za radost lice, za kojim već sedam ljeta čeznem.

Tako mi mladosti, gospoje od gospoj,
 za tvojom radosti vas vene život moj ;
 za tvojom lipotom meni je sve cvilit,
 meni je životom sila se razdilit.
 Meni je za ljubav za tvoju umrieti,
 koja mi, dim uprav, srce će podrieti.
 Sva mi su skončana, ner samo što tužim,
 ako dva sunčana tva lica ne združim ;
 ako ja ures tvoj ne vidim u moj kril,
 od koga, jes ovoj, sedam lit nošu stril,

5

10

Pj. 63: ak. nema, zad. 674.

Pj. 64: ak. 32, zad. 562 6 podrieti] u zad. rkp. razdrieti, istom na kraju pridodano podrieti 8 sunčana] zad. sončana, s ispravkom na u.

ter se htih ljuveno u željah umorit,
ne hteći skroveno me srce otvorit.
Nu tolik veće jad ne mogoh odolit,
ter ti se kruno sad odlučih pomolit:
daruj mi za rados tvoj obraz priliepi,   15
ako ćeš da mlados moja se pokrieipi;
ako ćeš željna smrt da me se odreče,
koja me kako hrt jelinka zatječe,
koju sam u mukah želeći požudju,
želeći u rukah da ti se pobludju.   20

65

Sedam ljeta zaman joj služim ; da mi srce vрати!

Moć, misal i viru i ljubav svu stavih,
ovu vil da tiru, ku služih i slavih;
ali bi jak kamen i mramor od gore,
u komu bit plamen ljuveni ne more.
Dvorih ju i služih, sedam lit sada jes,   5
a nigdar ne združih prislavni nje ures.
Ah samo da vratи srce mi, ko uze,
a makar ne plati nigdar plač ni suze.

66

Zar se ne čudiš, što još živim ?

Molim te gospodju, ne budi srcem lav,
ter ne daj, da podju skončat se za ljubav;
za č pamet razdiru u želji ljuveni,
kad godi poziru tvoj obraz rumeni.
Ar u njem meni sja prisvitlo sunačce,   5
za toj sad venem ja i moje srdačce;
za toj mi zamjeru ne imaj svršeno,
ako te ja tjeru i slidim ljuveno.
Rači se čudit još, gdi sam ja do sad živ
ter mi rec : kako mož odolit tolik gnjiv?   10

Pj. 65: ak. ncma, zad. 677.

*Pj. 66: ak. 154, zad. 266 9 rači] reci zad. do sad] došal zad. 10 ter
mi rec] tere mi zad.*

ki trplju s trudom sve, moj cvite izbrani,
želeći ličce tve, ko mi se sve brani.

Jer sama viditi toj moreš ružice,
što bude sliditi od tvoga služice;
ar svaki čas i hip liča mi poblide,
kad godi obraz lip tvoj od kud izide.

A za toj još molju, gospoje od gospoj,
ne čin' tač da bolju u tuzi ljuvenoj:
ja drugo ne želim, moj venče gizdavi,
ner da se veselim kon tvoje ljubavi.

15

20

67

Ako hoćeš, da živim, daj mi radosti!

Ako ćeš ružice, da jošte poživu,
tvojega služice ne drži u gnjivu:
stvori mi tuj rados, koju bi ti htila,
ako bi tva mlados ljuven lik želila.

68

Čuvaj se zla jezika, te uslišaj moju ljubav.

Molim te sunačce, da me ne izgubiš,
da moje srdačce za ljubav obljubiš;
jer je toj naredno od boga ter ljudi,
tko služi pravedno, da zaiman ne trudi.

Za toj čuj čas tvoju ljudskoga jezika,
čin' mlados još moju da ne gre bez lika;
ar hudju ne vim stvar jezika zla na svit,
za toj te molju, var postavi na moj svit.

5

69

Daruj mi srce, da ozdravim.

Gizdava diklice, tako mi zdravu bit,
tako mi tve lice ljuveno poljubit,

Pj. 67 : ak. 151, zad. 11.

Pj. 68 : ak. 148, zad. 254 1 me ne izgubiš zad. mene ne zgubiš ak.

Pj. 69 : ak. 26, zad. 173 2 sr. Dell. s. v. baciare

tako mi u družbi imati dobar glas,
tako mi na službi slobodu steć i vlas :
kako ja sve ginu, kako ja kopnim vas   5
za liepos jedinu, kojom sja tvoj obraz,
u kom je viditi angjelska dobrota ;
ter te rih sliditi do moga života,
i dokli ja mogu sam sobom obladat,
objetam toj bogu : tvoj se ču sluga zvat.   10
Za toj se ja molju sve kako ružici,
ne čin' me, da bolju u željnoj tužici,
ne čin' me da tužu u željah čemerno,
želeći da združu tve lice biserno,
želeći da grlim tve grlo pribielo,   15
za koje ja hrlim dušu dat i tielo.
A za toj sunačce, tako ti radosti,
daruj mi srdačce od tvoje mladosti,
neka t' ja ozdravlju od željne boljezni,
a tebe da slavlu i tvoje ljubezni.   20

70

Ukaži prebuelo lice, da ne umrem od želje ljuvene.

Ako ćeš da sam zvan, gospodje, blažen sve,
ukaži malo van pribuelo ličce tve ;
daj mi se viditi, neka se veselju,
neka ja umruti u željah ne želju.

71

Izvidaj sokola.

Perice u krilu izvidaj sokola,
ti ka mu sla strilu iz ličca ohola ;
er mi je tuj rana ranila srdačce,
i tuj će bit shrana, ako ćeš sunačce.

7 dobrota] lipota ak. 13 tužu ak. sužu zad.

Pj. 70 : ak. 138, zad. 10 3 veselju] u zad. rkp. nema smisla ne velju.

Pj. 71 : ak. 101, zad. 392 1 sr. Dell. s. v. pennuccia 2 sla zad.
zda ak.

72

Nudjam ti svoju službu.

Gizdava ružice, tako ti života,
čin', da ni s tužice meni tva lipota,
ter ne daj, da moj plač prid boga bude doć,
ako ćeš da ni za č pogrdit tvoju moć.

Neka ti dobro viš, ne scienju veći dar,
neg da mi zapoviš jak sluzi gospodar ;
i veću još milos ako ćeš dat sluzi,
što mi je usilos, u tom me iskusi ;
to li se ne stvori tvoja rič, sunačce,
tadaj rec': ne dvori pravo me srdačce.

5

10

73

Volim puginuti nego toliko stradati.

Meni je bolje, znaj, život oć na službi,
neg patit sve dni vaj, želeteći tvoj družbi ;
ali znam, za što toj ma vilo sve tvoriš :
jer trudan život moj hoć željom da moriš.

Razderi svršeno me tužno srce sad,
da veće ljuveno ne patim tolik jad ;
ako li jaoh sluzim, kruno, tebi verno,
ne čin' već da tužim u željah čemerno.

5

74

Možeš li biti toli nesmiljena ?

Mož li već, vilo ma, odolit srcem toj,
videći očima gdi vene život moj ?
a sve toj za ures prislavne lieposti,
pri kojoj sve možeš ljuvene krieposti.

Pj. 72: ak. 11, zad. 172. U ak. rkp. stoje samo prva četiri stiha ; šest potonjih ima rkp. zad. I zbilja to ne spada baš strogo ovamo. 4 pogrdit] porazit ak.

Pj. 73: ak. nema. zad. 710; akrostih MARA 4 jer] u rkp. ter.

Pj. 73: ak. nema, zad. 709, akrostih MARI ili ako se u stihu 7 čita ar mjesto jer, tada MARA 4 sve] u rkp. sva.

Rad toga da znaš toj, er ču ja umrieti,
ako me ures tvoj ne bude pozrieti ;
jer me će životom boljezan razdilit,
ako me lipotom ne budeš pomilit.

5

75

Slušajte moju tužbu te joj sudite.

Slišite ovi sud, molim vas za ljubav,
tere vam ne bud' trud vidjeti tko je prav.
Istrajah svu mlados, služeći tuj vilu,
ka nosi svu rados u ličcu pribilu,
želeći nje obraz i u san i javi,
u kom je vas poraz od gorke ljubavi. 5
Stvoriti jur nigdar ne hti mi milosti,
mogući raj nje dar napunit svitlosti,
razmi jur sam pogled, prid kim me srdaćce
staplja se kako led na gorko sunače.

10

Moje sve ljubezni videći i službu,
s tolikom boljezni da želim nje družbu,
nigdar joj ne pušta ime zvat me srce,
toliko jer susta sad željno do smrce.

Veli je toj uzrok, kroz ki se sad tužu,
ter zgubljam u mal rok život moj i dušu,
svaki čas cvileći u željah pritužan,
a toj sve žećeći, da bih s njom sadružan.

15

Nebeska da želju, koliko cvitak taj,
istinu vam velju, imal bih dosle raj ;
ar svrhu da rečem, početak i sridu :
odkoli k njoj tečem, u milos da pridu,
dan i noć i još dan ne bih se ustavil
od muka, ke zaman dosle sam postavil,

20

Pj. 75: ak. 15, zad. 455. Prva dva stiha u ak. rkp. ovako: Slišite za ljubav, upijem pred vaš sud, ter vidjeti tko je prav, ne moj vam biti trud 5 sr. Dell. s. v. vegliare 6 gorke] željne ak. 9 jur] još zad. 10 staplja se] stvara se ak. Što je od stiha 11 do konca, dolazi u zad. rkp. još jedan put pod br. 243, ali da samo za sebe ne znači ništa, dokazuje već i akrostih SISMUNDO. St. 11 moje sve] sve moje zad. 455, ali to se protivi akrostihu; moje sve ima i zad. 243 17 sve žećeći zad. 455 se žećeći zad. 243 se sileći ak.

slaveći gospoju, gdi kako sunce gre,
u pjesneh ku poju a srce plačem mre.
Okrivte tko je kriv, opravte tko je praw:
ovo sam istom živ, ginući za ljubav.

25

76

Prispodoba.

Svi loveci, ki zviri za koris ne love,
što ju već hrt tiri, lipši se lov zove:
tač ima taj rados, kada me zamiri,
što moju već mlados s ljubavju protiri.

77

Ako u tome slavu nahodiš, skrati mi život.

Čemerni život moj želje cić ljuvene,
želeći ures tvoj, jaki no cvit vene;
a za to od gospoj kraljice i svieh vil
ne čini život moj da vene tebe dil.
Tebe cić jer ako vazme mi smrt kriepos,
slavan glas nikako steć ne će tva liepos ;
ako li možeš steć u tomem slavan glas,
ne krzmaj pače već, skrati mi moć i vlas.

5

78

Mladost i vrieme potratih u nenagradjenoj ljubavi.

Zec tjeran od hrta, po poljih jur biže,
često se obrta, jeda ga hrt stiže :
ja se tač ozirem, prid vilom kad budu,
a željom umirem, kom je se izbudu ;
za što me nje ličće ljuveno ucvili,

5

25 ku] gdje zad. 455 ne zad. 243.

Pj. 76 : ak. 106, zad. 481 2 ju] ovi zad.

Pj. 77 : ak. nema, zad. 654.

Pj. 78 : ak. 65, zad. 467 i 545 1 zec tjeran] sledjen zec zad. 467.

Ovo je očito popravljanje, da bi bio bolji akrostih po polju] po poljih ak. 4 kom] kad zad. 545.

jaki no grlice kad sokol razdili.
 Mlados se i vrime u željah istraja,
     slideći nje ime i liepos od raja ;
 u dvorbi mnogo lit toj vili jer stoju,
     ter hoće odolit da ništa dostoju.
 Ni drugo u meni želin'je, ni sam rad,
     ner da bi ljuveni na sviti sudac sad,
 da prida nj za mal čas željno se potužu,
     jer svital nje obraz zamani sve služu.
 Ovo se li tužu, sliši me okol vas,
     jer zgublja m' jur dušu, a sebi slavan glas.

10
15

79

Moj život bez mira i pokoja.

A što je život moj, odkli znam ljubezan,
     ner smrtni nepokoj i trudna boljezan,
 ka čini da traju svis moju po sve dni,
     kako val o kraju, u komu pokoj ni.

80

Koliko ljeta zaman slavim tvoju ljepotu ?

Prislavna gospodje, rači mi reć ovoj:
     koliko ljet podje, da slavim ures tvoj ?
 koliko vrieme jes, prisvitlo sunačce,
     da želi tvoj ures željno me sardačce ?
 koliku ja službu tebi sam satvoril,
     želeteći u družbu da bih te izdvoril ?
 Jer pravo govoru, poštadih las meni,
     da većma udvoru tvoj obraz rumeni ;
 da većma ja tebi proslavim ljepotu,
     ne dah mir sam sebi ni svomu životu.
 A sada bezbrže, gospodje gizdava,
     u zabit sve vrže, koja t' jes toj slava ?
 sve sa svim zajedno, uzdih sam ne plati :

5
10

16 zgublja m' jur zad. 467 izgubi mi zad. 545 zgublja mu ak.

Pj. 79 : ak. 132, zad. 9.

Pj. 80 : ak. 91, zad. nema.

- je li toj pravedno, da ēu prav plakati ?
Je li toj nemilo, da željom umiru, 15
kad godi pribilo tve ličce poziru ?
kojim me izrani angelska m' radosti,
pokli se još brani mojojzi mladosti.
- Ako smim reć uprav, kamen te mogu zvat,
pokoli na ljubav na moju ne ē' pristat ; 20
pokoli još tužbe razumit moje ne ē'.
S početka od službe bješe toj meni reć,
bješe daj na znan'je onada dat mani,
neka ja ufan'je ne trajem zainamui ;
neka zlo ne rečem na twoju ljuvezan, 25
za koju ja stječem žestoku boljezan.
- Ar ljudi govore, da hudje nikadar
stari se ne tvore nego li za nehar ;
ter što htih biserno tve ime proslavit,
sad mu ēu čemerno ime ja postavit. 30
- Sada ēu krunice, gororu na pravu,
izvrnut na nice svu službu i slavu :
toliko dotuži mojojzi mladosti,
bez plate gdi služi twojojzi radosti.
- Ako li platu još od tebe izdvoru 35
vidjeti tada mož, tko se ja gororu ;
jer liepos i gizda od twoje radosti
slovit će do zvizda, tako mi mladosti !
- A za toj ja molju twojoj se lieposti,
razberi nevolju ljuvene krieposti. 40

81

Ne pjevam već civilim.

- Molim te cvite moj, jaki no gospoju,
gdi civilim, čuj, ne moj procinit da poj ;
istinom da vapim iz glasa ovdi sad.
Nu za te što trpim, gdi mogu bit rad ?
gdi li mi može doć od srca da spivam, 5
pokoli dan i noć u željah pribivam,

Pj. 81: ak. 72, zad. 247.

kom željom sve gori me tužno srdačce,
kako cvit u gori, kad plane sunačce.

82

Nije mi do pjevanja.

Prisvitla gospoje, koja sjaš sunačcem,
ne moj mnit da poje tvoj sluga srdačcem ;
ar ti mi jur pjesni na pamet nisu još
cjeć željne ljubezni, koju znat i ti mož.
Za to te ja molju, moj cvite gizdavi,
razberi nevolju od željne ljubavi,
ter milos meni sad ku godi satvori,
da me tač ljuven jad ne skonča ni mori ;
ar velje radosti, ke ne bih ispisal,
od moje mladosti zanose svu misal.
Togaj dilj umiru u želji ljuveni,
kad godi poziru tvoj obraz rumeni,
u komu nahodim svu gizdu ka slove,
ter da se, mru, zgodim od družbe njegove ;
ar si ti vas ures i rajska lipota,
u kojoj srce jes od moga života.

5

10

15

83

Ne mogu pjevati, već plakati.

Gospodje, za mene govorit ni pjesni,
ar život moj vene cjeć tvoje ljubezni,
ter meni proplakat većma jes obično,
većma jes uzdihat i cvilit prilično.
A toj znaš i sama, da tvoje radosti
velja su zamama mojojzi mladosti ;
ner ako ne haješ i znat se ne činiš,
ter mene puštajes ljuveno da hiniš.
Ako jur odluči navlašto činit toj,
dokli se izmuči ljuveno život moj :
da ti bog satre moć i tvoju odluku,

5

10

Pj. 82: ak. 75, zad. 387.

Pj. 83: ak. 229, zad. 182.

ku činiš, dan i noć da patim tuj muku.
 Nu to li ne znaš još me željne ljnbavi,
     neka ju znati mož, nu pamet postavi :
     ovo ti dim uprav, prisvitlo sunačce,
     za tvoju da ljubav vene me srdačce ;   15
 za tvoju još rados život ēu izronit,
     ako me tva mlados ne bude zaslomit ;
     ako me tva liepos ne bude pomilit,
     ljuvena znaj kriepos smrt mi će udilit.   20
 Hotij toj virovat ružice boga rad,
     neka ja mirovat za mal hip budu sad.
     Reci mi takodje, ako me ne Ć' ljubit,
     prisvitla gospodje, da mi ni dni gubit ;
 da te daj ne slavju, ka slavu, mnih, da hoć
     zaplatit ljubavju i da me ne Ć' tač oć.
     Li da te ne želim, činit ja ne mogu ;
     da nu se man, velim, ne služi ni bogu.   25

84

Nekoč mogoh pjevati, ali sada ne mogu.

Ćud imah pjet njekad, jak slavic u lugu,
     a ovo civilim sad, jak zmija u krugu ;
 are se svrnuše sve pjesni me u plač,
     koje mi zgrnuše žalosti prijav mač,
 tere sad od pjesni kad se ja spomenu,   5
     svies moja uzbiesni a jak evit povenu.
 A za to, venče moj, kako hoć, da spivam,
     pokli se sluga tvoj u mukah snebivam.

85

Tko ne služi ljubavi, ne zna što je plač.

Sve človik što tuži, govore da je tač :
     tko ljubav ne služi, on ne zna što je plač.
 Jer samu smrt zovu najveći da je trud,

Pj. 84 : ak. nema, zad. 658. 4 prijav] možda pri jak ?
 Pj. 85 : ak. 77, zad. 473.

i ljubav tač ovu nada sve žestok sud';
za č u njoj ni reda, jaki no srđ pakla   5
svak drugu smrt gleda da bi ga razmakla.
Ma ēu reć neludo: vidih sva čudesa
i vidih za čudo uskrsnut telesa;
veće bi još vidil, prislavni moj bože,
da vidim, ljuven stril izvidat tko može.   10
Ne mni se vam novo, koji me slišite?
Meni se mni ovo. Za toj me tišite,
dajte mi razgovor, molim vas boga cić;
jer mene ljuven dvor na konac čini prić,
odkole ovaj vil ne haje moju smrt,   15
videći ljuven stril život moj gdi će strt.

86

Odakle smažem toliko uzdisaja, toliko suza!

Ne vim ja, gdi stoje uzdisi bez broja,
koje cjeć gospoje podira svis moja;
takodjer što tužu, od kud mi jes kriepos,
želeći da združu angelsku nje liepos,   5
od kud li imam moć ter nisam još skončau,
cvieleći dan i noć za obraz nje sončan?
Na svietu ni muke, koja me ne davi,
odkli sam u ruke dan ovoj ljubavi.

87

Bojim se umrieti, jer će me i onamo ljubav progoniti.

Ne vim ja ini lik ovojzi ljubavi,
ako će ki človik da je se izbavi,
nego li umriti. Još me strah ter velju,
i tamo da priti ne vidi nje želju.   5
Za č stoji u kosti, gdi je svis i duša;
koga čes ne prosti, zaman se sve kuša.
Togaj se dil človik svaki njoj priloži,

7 neludo *ak.* na ludo *zad.*

Pj. 86: *ak.* 87, *zad.* nema.

Pj. 87: *ak.* 43, *zad.* 292., *dubr.* 32 i *zad.* 803 *od stiha 9 naprijeđ*

za č tko već ište lik, većma ju umnoži :
jaki no jur organj, u kom je taj zlamen,
što puhaš tvrdje na nj, veći mu daš plamen.   10

88

Za što ne umrieh prije, nego tebe ugledah!

Za što ja ne umrih, gospodje od gospoj,
najprvo kad uzrih angelski ures tvoj?
Ter ne bih patil sad gorušte ljubezni,
s ke mi je žestok jad i tužne boljezni ;
jer slavni tvoj ures, moj venče gizdavi,
razgoril mene jes goruštom ljubavi,
ka ljubav satvori, da cvielim, da sam spet,
u željah da gori život moj i pamet.
Za to ja pravedno htih, da te poslužu,
da s mojim zajedno obraz tvoj sadružu,   10
jeda bih životu odmakal što roka,
i da ti ljepotu ne kažu s priroka ;
ali ti ne hvališ pravedno služen'je,
i takoj ne žališ ljuveno tužen'je,
pokoli ne č' da sam tvoj, pokoli ne č' k meni   15
svrnuti pogled svoj i ličci rumeni ;
pokoli smiliti ne će me tvoj ures,
za kojim cviliti usilno meni jes.
Oh ja mnjah, da slava virnos je satvorit,
i služba da prava milos će izdvorit!   20

89

Na licu mi gledaj trag nevolje.

Da možem ja tebi izreći sunačce,
što pati u sebi me željno srdačce :
ne tebe, ma kamen, činil bih još smutit,
činil bih još plamen ljuveni očutit.
Da nu mi, ružice, toliku boljezan,   5

8 umnoži] uzmnoži *dubr.*

Pj. 88 : ak. 121, zad. nema.

Pj. 89 : ak. 30, zad. 141 1 možem] mogu ak. 2 pati] éuti ak.

tolike tužice zadaje ljubezan,
ar skončah svu misal ter želim smrt združit;
u ti sam ja čisal, da ne vim ni tužit.

Ne znam red ni čelo, od kuda da začnu
živin'je dreselo i muku jur plačnu;   10
nu tako t' živiti, pogledaj moj obraz,
u kom ćeš viditi, kakav je tvoj poraz;
u kom ćeš viditi, koje su boljezni
svaki čas slijidi stril tvoje ljubezni,
ter mene čim godi nadil' tva lipota,
ali me slobodi gorkoga života.   15

90

Sve su se muke sabrale u mene.

Koliko jes ljudi, za svih je meni vaj,
nitko se ne bljudi od brige ni čuvaj;
ar se su u mene sve muke zbrale sad,
najliše ljuvene, u kih je gorki jad.

Ter kako kopni led na gorko sunaćce,   5
tako sad svaka zled skonča me srdačce;
ar ona od gospoj na me se razgnjivi.
Za toj dim sebi: poj ter veće ne živi,

91

Bože, podieli muku ljubavi izmedju nje i mene.

Ovu rič svak bože more čut i riti:
tko veće ne može, pušta se umriti.
Ja veće ne mogu ljubavi odolit,
ner tebi jur bogu jošte se pomolit:
ne da se odlože trudi mi ljuveni,   5
jer toj znam ne može do vika bit meni;
nu slavna onaj vil, koja gre ohola,
da sa mnom ljuven stril razdili na pola.

8 želim] želju ak. 15 sr. Dell. s. v. donare.

Pj. 90: ak. III. 39, zad. 130.

Pj. 91: ak. 16, zad. 329. 4 tebi] momu ak.

92

Svi žalostni ajte k meni, da nam u društvu odlahne tuga.

Ako je ono stvor razumni, što scine,
da tužnim razgovor imat je družine:
tko ima nevolju ali ke boljezni,
hod', gledaj gdi bolju u želnoj ljubezni ;
ter ako poslišit bude me svis tvoja.   5
scien' da se č' utišit on čas mnom zla svoja.
Pače éu reć drugu: kad budeš toj vidit,
za moj plač i tugu većma se č' povridit;
većma se č' pobolit, žaleći mene sve,
ter ne č' moé ne polit suzami ličce tve,   10
kako se sad moje poljeva svaki hip
cjeć ove gospoje, za ku sam jak nalip.
Kažući jur ka mni vazda se vesela,
ter me je u tamni laberint zavela,
iz koga izljesti ne more ma mlados,   15
dokli me izvesti ne bude nje rados.

93

Pomozite mi tugovati.

Pomoz' mi svak tužit, kad ovu od gospoj
ne more sadružit ljuveno život moj;
er da zna tko godi, što sam ja vidil sad,
da veće ne hodi, na smrt bi pošal rad.
Rekoše, da gori jezik jes od mača,
kojim me izmori tač deri do plača: 5
ah njeka nenavis ovo sad nastaje,
ka zlobom moju svis i pamet skončaje.

*Pj. 92: ak. 34, zad. 3. 5 tvoja ak. moja zad. 8-9 se č' ak. češ zad.
15 izljesti ak. izlisti zad.*

*Pj. 93: ak. 188, zad. 399. 2 ne more ak. ne može zad. 5 kojim me]
u oba rkp. koji me.*

94

Moja muka!

Mnogo sam u tuzi razlici ja bolil,
 nu nisam ja suzi tač gorcih još prolil ;
 nu nisam takove oćutil boljezni,
 jaki no od ove proklete ljubezni,
 koja mi ne da san, koja mi ne da mir,
 koja me svaki dan razdira, jak lav zvir ;
 razdira jak zvir hrt, ter bi mi sad blazi,
 u majke moje smrt da mene porazi.

5

95

Nema mi utjeha izvan smrti.

Na sviti ni s većom što sunce obasja
 slidjena nesrećom, koliko tužna ja ;
 jer mogu reć bogu : odkle su nebesa
 taj, koja sve mogu od naših telesa :
 koliko jes zvizza, toliko za svu moć
 svaka me jur izda, kako zna dan i noć.
 Od moje mladosti, istinu možem rit,
 ne prijah radosti : ovo ēu i umrit,
 lasti čas ne ēuti život moj ni mira,
 ni s dušom ni s puti, tolik me trud tira.

5

Er da sam ja kami, dosle bih skopnila,
 tolicim mukami, koje sam trpila ;
 ter molbom ja molju, da me svak žaluje,
 ako tko nevolju i moj plač viruje ;
 ar ini ne ēutim razgovor ko li smrt,
 ku zovem i slutim, jeda me bude strt.

10

15

Pj. 94: ak. 131, zad. 253 1 razlici ja bolil *zad.* ljuvenoj bolio *ak.*
 2 nu] da *ak.* ja suzi] još suzi *ak.* još prolil] prolio *ak.* 3 nu] da *ak.* oćutil]
 ja kusil *ak.* 8 u majke moje *ak.* u majci mojoj *zad.*

Pj. 95: ak. III 19, zad. 684 1 svitu] svitu *ak.* 2 sledjena *ak.* sreć-
 nija *zad.* 3 jer mogu] i možem *ak.* odkle] ako *ak.* 10 s dušom] s duhom *ak.*
 tolik] toli *ak.* 12 trpila] strpila *ak.* 16 slutim *ak.* ēutim *zad.* da me prie *zad.*

96

Po danu zlo, po noći još gore.

Po vas dan ja plačem, a kad noć ugledam,
malo je da mačem sam sebi smrt ne dam ;
er pridi na mene jaki no na trudna
sve želje ljuvene i misal razbludna.

Rad toga umiru ter na se poziram,
gdi suze izviru, svak čas ke podiram ?
a za toj utišit neće se svis moja,
dokli me uslišit ne bude gospoja.

5

97

Nemam mira ni ob dan ni ob noć.

Molim te, ružice, ozri se na me sad,
da vidiš tužice, ke patim tebe rad ;
jer žimi život moj, kako mi noć i dan
ne da mir ni pokoj u željah ljuven plan,
želeći da združu tve lice pribielo,
za koje ni dušu ne branim ni telo.
A za toj sunačce smiluj se na mene,
neka me srdačce u željah ne vene.

5

98

Poginut ču od nesretne ljubavi.

Molim te ružice, moj vinče gizdavi,
razmisli tužice od željne ljubavi,
koja mi ne da san do sjutra od večer,
ni pokoj, kad jes dan, ner uzdih jak čemer.
A tonuj uzrok jes tva lipos gizdava,
koje kras i ures do zvizda prosjava ;
ter molim i zovu ja tvoju ljubezan,

5

Pj. 96 : ak. 42, zad. 381, dubr. 32. 1 a] ma zad. 8 uslišit] pomilit dubr.

Pj. 97 : ak. I 46, zad. 283.

Pj. 98 : ak. 93, zad. 248 3 do sjutra od večer ak. od sjutra do večer zad. 6 tva lipos i gizda zad. 7 prosiva do zvizda zad.

odnes mi jur ovu ljuvenu boljezan.
 Odnes mi ovu smrt, koja me sve vridi,
     koja me kako hrt jelinka sve slidi ;   10
     ali mi pokloni za ljubav tvoj obraz,
     neka se ne roni život moj kako mraz ;
     neka te podvoru, neka te poslužu,
     neka se po moru i gorah ne tužu ;
     neka te proslavlju, prisvitlo sunačce,
     jer vjeruj, što pravlju : vene me srdačce.   15
 Jošte mi boga dil viru daj tva ljubav,
     kako me ljuven civil razdire kako lav ;
     ter ču ja umriti, neka t' je na znan'je,
     ako mi sad riti ne budeš ufan'je.   20
 Za toj mi satvori gospodje ljuven dar,
     neka t' se govori ovoli slavna stvar :
     blaženi nje obraz, blaženi nje ures,
     koji lik na poraz satvoril željno jes.

99

I san me ostavlja!

Ovo je niki dan, slobodno mogu rit,
     na moje oči san ne može nigdi prit :
     nu pamet postavi, česa dil paću toj,
     nego cjeć ljubavi, ka mrazi život moj ?

100

Moja mladost žudi smrt.

Oh što se ne čudi zajedno sa mnom sad,
     ako jes od ljudi ovu tko vidil kad ;
     ar samo ne čudi moja se sad mlados,
     nu željnu smrt žudi, odkli zna nje rados.   5
 Od ke stril jak mačem život moj proleti,
     ljuveno da plačem sve dni me pameti ;

24 željno] željnu ak.

Pj. 99 : ak. 116, zad. 338 1-2 rit-prit] rić-prić zad.

Pj. 100 : ak. 157, zad. 339 6 me pameti] ma pameti ak.

jer kada izide, uzmni me srdačce,
s nebesa da pride na saj svit sunacce.

101

Na što me dotjera ljubav!

Tko želi, novu stvar da čuje, sad hodi
ter sliši, što nigdar meni se ne zgodи.
Koliko da živu na trudni ovi svit,
sve dni sta u gnjivu život moj jadovit ;
sve dni me nesreće, sve dni me žalosti
tjerahu najveće od moje mladosti :
do sad mi živ človik ne vidi suzice,
i ne bi još do vik suzilo me lice,
da mene namirit ne bude, dim u prav,
nesreća, ka tirit čini me tuj ljubav,
za koju umirem, za koju ja ginu,
za koju razdirem svoju moć jedinu.

5

Jer me tač izmuči ova vil, ku služu,
koja me nauči da cvilim i sužu,
bez ke se veseljah kad godi sobom sam
i takoj ne željah, da život smrti dam.

10

Za što se sva ina mogla bi zla ponit,
ner ljubav jedina, ka me će izronit ;
ter sudih po meni sve tuge od pjesni
pri želji ljuveni i pri nje boljezni.

15

Za toj rih : umiru, za č muke ni veće,
nego li ku tiru punu sve nesreće ;
ter život moj pravi : blaženi človik taj,
ki željne ljubavi ne pozna ni nje vaj ;
za č ne zna što je plač, za č ne zna što je gnjiv,
za č ne zna bridak mač, ki ne da, da sam živ,
za što mi srca srid ostavi za nalip
nikoju žestok vrid ter venu svaki hip.

20

Na što ti još ljubav ne čini mene doć ?
bolje bi, gdi je lav, da ja na nj budu poć ;

25

30

*Pj. 101: ak. 22, zad. 561 6 tjerahu] tjeraše ak. 15 veseljah ak.
neželjah zad. 16 ne željah ak. ne veljah zad. 19 sve tuge] svaki trud ak.
21 muke ak. tuge zad.*

bolje bi, da ja srit budu smrt na puti,
nego li ljuven stril me srce da éuti.
Ar će bit još uzrok ovi stril ljuveni,
da skratim sebi rok : toj da dam smrt meni ;
za č veće ovi trud ne mogu trpiti,   35
a ljuven ne bi sud, prid kim bi vapiti.

102

Ne će da sluša moju tužbu već odvraća rumeno lice.

Zmija se nahodi, ovo jes istina,
kada se prigodi, da ju tko zaklina,
jur kudom zavije, tuj uho neka glas
od rieči ne čuje, ka bi joj strla vlas :
sve meni gospoja, ku služu, toj tvori,   5
odkole hti moja da mlados nju dvori.
Mnokrat se stah molit nje ličcu ter veljah :
ne čin' me tač bolit gospoje u željah ;
vinu mi bi zaman, za č ona procini
me rieči kako san, živ je bog istini :   10
na stranu rumena dva ličca obrne,
da ju rič ljuvena na milos ne svrne.
Dil togaj ova reć zmija se ne more,
nego li kamen već i mramor od gore,
odkoli ne daje, da sam s njom u družbu,   15
i takoj ne haje za moj plač i službu.

103

Nikada više ne odoh daleko od tebe.

Veća se, mnju, rados gospoje ne veli,
ner twoju tko mlados ljuveno ne želi ;
za č ne zna što je trud, za č ne zna što je smrt,
za č ne zna gork osud, koji će mene strt.
Ter komu hoću zled, ino mu ne budi,   5
ner slatki twoj pogled do malo požudi,

Pj. 102: ak. 102, zad. 479 4 ke bi joj strle ak.

Pj. 103: ak. 142, zad. 583.

kako ga ja žudih u tudjih stranah sad,
ter se vas utrudih, pateći željni jad.
Za toj se od sada zatjeću gospodje,
da daleč nikada ma mlados ne podje;   10
ter volju ja želit i mriti za ljubav,
ner se još veselit bez tebe, dim uprav.

104

Odoch u tudje strane : moja muka bijaše još veća.

Scieneći u meni, tko zadje daleče,
da želji ljuveni svršeno uteče,
ja za toj otidoh u tudje jur strane
ter nadjoh, gdi pridoh, veći trud i rane.
Za što prie u željah samo noć provedih,   5
a dan se veseljah, što želih za č gledih ;
ma sada noć i dan i s jutrom vas večer
meni je jadovan, jak nalip i čemer,
vazdi se ozire, gdi mogu viditi
onu, ka umire srce me vriditi.   10

Nigdi još priliku lieposti gizdave
ne vidih ni diku, dostojnu nje slave ;
dil togaj hoću reć, toj svaki znaj človik,
ljubavi jer uteć ne moreš vas tvoj vik :
ovo ja sve kusih, jeda bih slobodan,   15
znam, da se nasuzih ; ali bi sve zaman.

Pj. 104: ak. 90, zad. 544 6 što želih, za č gledih] za č što htih, što (valjda to) zgledah zad. za č vidjah što želih ak. Stihova 9-16 nema u zad. rkp., premda ih akrostih SISMUNDO ište, nego su ondje nadovezana druga četiri stiha, na ime:

er me sve nesreće od svita tiraju
i tuge najveće, ke život skončaju ;
da će bit još bolje da niesam ni začet
ter ne bih ja sade izgubil još pamet.

Prva dva od ovich stihova gled. I, 101 st. 1-2, a druga dva gled. III, 35, st. 13-14.

105

Nema ni u tebe lieka, Zadre grade.

Ovo čuh, govore, gdi veli star i mlad,
 da suho ni more ne zdrži Zadar grad ;
 nu da su u tebi Zadre sva iman'ja,
 a ljubav gdi ne bi, tuj ljudem ni stan'ja,
 ni zvirem ni travi, koja se, moj bože,
 bez skladne ljubavi umnožit ne može.
 Ištu ja njeki dan ljubavi mojoj lik,
 ter hoće ljuven plan, da skonča vas moj vik :
 ne mogu razgovor nać, kako srid gore,
 koliko da mramor srce vam govore.
 Aliti oholos, aliti visok um,
 jedna je toj bolos, ka je svim štetam drum.
 Za toj ni Zadar grad sve, što se govori,
 od koga star i mlad toliki glas tvori.

5

10

106

Zar me misliš ostaviti? umrieti ču bez tebe.

Kako se odpravljaš, prisvitlo sunače ?
 kako li ostavljaš me željno srdačce ?
 Ako me č' ostaviti, neka se ja mučim,
 rec' mi prem, udavit dā se sam odlučim.
 Takoj za č do vika ne mnju bit u tvoj kril,
 tako li č' bez lika zadriet mi ljuven stril ;
 ako tēr budem živ bez tvoje liposti,
 neka znaš, smrtni gnjiv ne ima kriposti.

5

107

**Nije čudo, što svjetujem ne podati se ljubavi, kad već osam godina
 zaman čeznem.**

Svak meni zabavi, gdi daju svit ljudem
 ne služit ljubavi, a sebe ne bljudem :

Pj. 105 : ak. II 10, zad. 356.

Pj. 106 : ak. I 24, zad. 94.

Pj. 107 : ak. 33, zad. 458.

ja srca dim s dobra po roku naučen,
da tko li toj obra, kako ja bit mučen,
strah me je, do malo on da se ne kaje,
trud nad sve ostalo milosti čekaje. 5
Makar ja ne kušah krieposti ljuvene,
ter sada ne sužah, život moj da vene.
Vim da bi očutil tko moju boljezan,
ja mnju bi ni slutil na srcu ljubezan. 10
Ne imaj li pokoja život nje, živeći
kako moj jur, koja skonča ga gnjiveći.
Da bi se oni dan u broju ne našal,
kad najpri ljuven plan mene je obasjal.
Ona jur da mista travicom ne zenu,
na kojih godišta osam gre da venu, 15

108

Ti si mi nada sve, za tebe dajem i život.

Ti s' moje srdačce i ti mi s' gospoja,
u tvoje, sunačce, ruke su sva moja ;
er te tač ja ljubim, kako zna višnji toj,
za tebe da zgubim, ne štedim život svoj ;
ter ako služen'je što virno more stec 5
i željno tužen'je, imaš se moja reć ;
za čvirno poslužih tve ličce sunčan'je
i željno potužih, a za me skončan'je

109

Koliko sam već godina u tvom milom sužanstvu ?

Koliko jes godiš, da ljuto i vrlo
ti mene jur vodiš svezana za grlo !
Sužanstvo ah ovoj toli mi jes milo,
er drugi ja pokoj ne želim, ma vilo.
Ti s' moje želin'je, ne želim ja ino, 5
nego tve hotin'je udvorit jedino ;

8 suzah (*valjda sužah*) *zad. sudjah ak. 10* bi ni slutil] *možda* bi on sl.?

Pj. 108 : ak. nema, zad. 573. 6 imaš se] rkp. imase.

Pj. 109 : ak. nema, zad. 673.

ti s' moja sva misal, ne marim inu stvar,
tebi sam zapisal život moj vas na dar.
Još viho znaj ovoj: samo je život moj,
i sam je moj pokoj gizdavi ures tvoj.

10

110

Ne moj da plačem.

Prisvitla gospodje m', prisvitlo sunače m',
ne moj da ja podjem evileći srdaćem ;
ne moj tač da podjem suzice roneći,
a tebi gospodje m' na službi stajeći.

111

Prava je zagonetka.

Prije bih znal bože, što je sad na nebi,
što znati ne može živ človik po sebi,
ner ču znat moć misal onozi od gospoj,
kojoj sam zapisal na posluh život moj ;
za č slatko pogleda nje liepos sve k meni,
a združit li ne da svoj obraz rumeni.

5

Ako me ne želi za svoga nje ukras,
za č k meni veseli obraća svoj obraz ?
To li me još ljubi, za č svojoj mladosti
i mojoj dni gubi, s kom biše radosti ?
ne zna li nje ures, što se jes kajati,
i koja rados jes dobre dni zbrajati ?

10

Ne zna li, što će čut u svojoj pameti,
kada joj drag u skut kako stril doleti ?
Ne pozna mogu rit ništa toj, kad ljubav
ne pozna, koja mirit čini me, dim uprav.

15

Pj. 110: zad. 427, nema je u ak. rukopisu, čini se kao da je samo odlomak.

Pj. 111: ak. 214, zad. 404 3 nego ču znat misal ak. 7 za svoga] za ljubav ak. 9-10 oh svoju za č mlados i moju tač gubi, s kom biše sva rados ak. 13 što će] tko će zad. što jest ak.

KNJIGA ČETVRTA

1

Pjesmice nosi joj pozdravlje.

Pjesance kad budeš na skutu toj fravi,
ne moj da zabudeš: nje liepos pozdravi,
tere joj zahvali priklono na milos
i trud nje požali, kim joj dah usilos.
Er ako ne mogu zaplatit tolik dar, 5
objetam toj bogu: imat ču daj za har,
imat ču na misal tej tvoje boljezni,
od ke sam napisal bez broja ja pjesni.

5

2

Nagradi jednom moju ljubav.

Toliku boljezan gospoje od gospoj
za tvoju ljubezan očuti život moj!
Vas gredu za toj spet u željah smrti rad
ter stanu mene klet i moga srca jad;
a želju li tebi i život i liepos, 5
dokole u sebi čuju moć i kriepos.
Nu pamet sada stav', tako ti radosti,
jesam li tvojoj prav i vjeran mladosti,
pokle ti ružici sva dobra želim ja,
u željnoj tužici koja mi ne prija: 10

5

*Pj. 1: ak. 330, zad. 410 1 na skutu toj fravi] u zad. rkp. najprije
bijaše na skutu toj pravi, za tim nad pravi zapisa ista ruka fravi, najposlije
dopisa ista ruka još i ovo doć prid nje ljubavi 7 boljezni zad. ljuvezni ak.*

Pj. 2: ak. 161, zad. 567 1 toliku] veliku ak. 4 jad] trud ak.

što bih tuj satvoril, mlađahta diklice,
kada bih izdvoril tvoj obraz i lice ?
Kada bih u družbu tvoju se ja brojil,
koju sam za službu veće krat dostoijil : 15
poštedil ne bih tad za tebe život svoj,
ne štedim toj ni sad, kako zna ures tvoj ;
ne bih ja poštedil skončati sam sebe,
za što sam odredil život moj za tebe,
do smrti jer sluga mišlju ja biti tvoj,
da bih znal od tuga istrajat život moj. 20
Da bih znal dan i noć patit jad i muke
i da znam još svim doć nesrećam na ruke,
i da znam jer uzrok svemu s' ti tomu još :
ne ču zled ni prirok da me se priyat mož'.
Za toj te kako prav molju ja diklice, 25
daruj mi za ljubav tvoj obraz i lice,
daruj mi za rados tvoj ures veseli,
neka mi smrt mlados u željah ne želi ;
a da tvoj stanovit razum se pohvali,
ter moj trud jadovit tva liepos požali. 30
Za što zna liepos tva, kako jes svemu red :
hvale se dobra sva, a huli svaka zled.

3

Odoh da joj se potužim.

Jurve mi ljuvena boljezan dotuži,
ka je smrt paklena životu i duši,
a veće trpiti ne mogu trud ovi,
otidoh vapiti prid onom ka slovi ; 5
otidoh pomolit gizdavu onu vil,
jeda ju dobolit bude plač i moj civil ;
jeda li pokore razumi za dosti,
da mene u skore napuni radosti ;
ter da se posmili nje liepos na mene,
jeda me nadili milosti ljuvene ; 10

24 me se] za me ak. 31 kako jes ak. kako će zad.

Pj. 3 : ak. 308, zad. 230.

jeda me od družbe od svoje satvori,
od željne da tužbe mene plač ne mori.

4

Ne marim umrieti, tek da mi je prije tvoja ljubav.

Neka smrt u mukah očutim do mal hip,
u mojih kad rukah vidju tvoj obraz lip,
za kojim umiru i ki bih uhvatil,
tač da me razdiru, ne bih se obratil;
ni bih ja hajal gnjiv od smrти prihude,
bud mrtav, budi živ, bud što će da bude;
li bih se blag na svit i čestit govoril,
kad bih ja taki evit ružice izdvoril.

5

Život za njenu ljepotu.

Da mogu životom izdvorit ovuj vil,
skoro nje lipotom plač bih moj utišil;
za č nisam pripravan dat samo život svoj,
za ures prislavan ovejzi od gospoj,
nu dušu i tielo ne branju ja zgubit.

5

da mogu pribielo nje liče poljubit,
koje me zanosi ter tužna ma mlados
u željah smrt prosi, žečeći nje rados.

6

Moj život za tvoju ljubav.

Ni dušu ni tielo ne branim izgubit,
tve liče pribielo da mogu poljubit;
za č Sokrat govori, da ni služba veća,
neg služit ljubavi po sunce koje sja.
Cjeć togaj sunačce sliši me, molim te,

5

pridrago tve liče, daruj mi, želim te;

Pj. 4 : ak. 159, zad. 303.

Pj. 5 : ak. 163, zad. 149 2 nije ak. s nje zad.

Pj. 6 : ak. nema, zad. 808. Nekoji stihovi ne sriču sa svim.

*

to li mi uzbranit budeš toj, ma kruno,
 znaj, jer ču poć umrit, žimi tve bil' grlo ;
 za što sam ucviljen, pun svake žalosti,
 za toj grem uhiljen cjeć tvoje mladosti.

10

7

Nema mi lieka bez njezine podpune ljubavi.

Dokole ja željah viditi vil ovu,
 ino jur ne veljah, ner da se nje zovu :
 toliku držah čes u milos priti njoj,
 jer slavni nje ures zamami život moj.
 A sad me govorit može nje sluga svak,
 kad od nje izdvorit može rič moj žitak ;
 ter kad mnih sve sa svim da živim u pokoj,
 gdi se nje sluga vim a venčac ona moj :
 tada mi ljubezni zadaše žestok jad
 i željne boljezni, da nisam živit rad ;
 jer vidju da služu, gdi sam ja obljudjen,
 ter jošte ne družu : za toj sam izgubljen.

5

Ar kad me za zdravje nje liepos uprosi,
 grlo mi nje slavje svu pamet zanosi,
 ter ino od sela ne želim ni tužu,
 nego nje vesela da ličca sadružu.

15

Pravlju još u meni : ne ču ja imat lik
 u želji ljuveni po sve dni, po vas vik,
 dokole u rukah onuj stvar ne vidim,
 ka čini, u mukah ljuvenih da blidim.

20

8

Ne oklievaj, jer ti propada mladost i ljepota.

Angelska ma slavo ter venče poviti,
 ures je tvoj pravo u pjesneh slaviti.

Nu liepos tva i moć i ures i dika
 gine ti dan i noć i bježi jak rika ;

Pj. 7: ak. 213, zad. 151 6 nje žitak zad. 8 vim] mnim ak. 15 od sela] od čela ak.

Pj. 8: ak. nema, zad. 666, akrostih ANICA.

jer nis' cvit ki niče povenul iz trave,
nis' ptica feniče, gork oganj ku prave,
cviete, da ponovi, na staros kom dodje.

5

Togaj cić sviet ovi uživaj gospodje,
ako se kajat ne č; jer se dan gospodje
ne može nigda već stić, koji mimodje.

10

9

Što dangubiš, što krvmaš?

Kraljice od svih vil, što tvoriš? ne stoj man,
vidiš li, kako stril gdi za dnem leti dan,
a gdi je vas saj sviet i liepos i dika,
jaki no litnji cviet i magla i rika?

Tu vidiš prolitje, tu ljeto, tu jesen,
tu zimu, tu cvitje, tu draču sve jak sjen;
a ti se ne haješ, što poznam ja, ništa,
videći gdi traješ u zaman godišta.

5

10

Ne dangubi, pjesni će te moje proslaviti.

Kročahta diklice, ako ćeš slaviti,
ako ćeš, tve lice da slove na sviti:
poteci sad hrlo, veće dni ne gubi,
ter mene za grlo uhvativ poljubi;
za što sam oni ja, za koga na saj svit
od mnozih ime sja i cavti kako cvit;
za što sam pisnivac i pjesni za č tvoru,
od kojih jur vinac ljuveni zadvoru.

5

Pj. 9: ak. nema, zad. 639, akrostih KATA.

Pj. 10: ak. I 12. zad. 74 1 kročahta]gizdava ak. 3 poteci]doteći ak.

Stihove 5-8 sr. sa III 57 st. 13 i op.

11

Daj da se blažen zovem!

Moreš li sunačce izustit rič jednu,
ku moje srdačce ne scieni svu mednu ?
ar slavni pogled taj obrnut tač ne mož,
kad ne minim, da jes raj na svitu drugi još.
Rači me togaj cić, gospodje, jedan dan
u twoju družbu prić, neka sam blažen zvan ;
ar ovi ljuven stril mira mi čas ne da,
dokli se u tvoj kril život moj ne zgleda.

5

12

Samo jedan dan u tvom društvu!

Pokoli gospoje ne ćeš me za slugu
i takoj zlo moje ne žališ ni tugu,
za moju svu službu mogu li izdvorit,
jedan dan u družbu s tobom se satvorit?
Mimo to ja veće ne haju život oć,
sve makar nesreće da na me budu doć ;
dat samo skažu ja velike boljezni,
ke život moj prija cjeć tvoje ljubezni,
cjeć tvoje liposti slavnoga obraza,
u kom su kriposti ljuvena poraza.

5

10

13

U tvoje krilo !

Mladjahta diklice, tako ti ljuvezni,
tako se tve ličce spjevalo u pjesni,
kako me ć' ovoj čut, čin' da ja u tvoj kril,
čin' da ja u tvoj skut doletim kako stril.
Neka se potužim, koliku patim zled,
želeći da združim angelski tvoj pogled ;

5

Pj. 11 : ak. 211, zad. 265 2 koju me ak.

Pj. 12 : ak. 126, zad. 394 2 žališ] vidiš ak.

Pj. 13 : ak. I 47, zad. 284,

želeći da malo s tobom se pobludim.
Ah za toj ma hvalo želeći smrt žudim !

14

U tvom krilu hoću da ti iskažem jade svoje.

Pribiela ružice, moj gilju gizdavi,
i moja tužice u željnoj ljubavi,
pokli će ljuven stril, tvoj ures da slidju,
čin' da se u tvoj kril njeki dan ja vidju :
učin' tuj da zbrojim ne tužne boljezni,
u kojih ja stojim cjeć tvoje ljubezni,
u kojih ja venu kako evit od mraza
za liepos ljuvenu od tvoga obraza.

5

15

Što želim ?

Život moj ne želi, gospodje, inu čes,
ner jednom veseli da združu tvoj ures ;
ter kad mi sunaćce satvoriš tadi dar,
ne ču, me srdačce da misli drugu stvar.

Još milos da stečem bit s tvojom lieposti,
dokoli ja rečem : jurve je za dosti :
brže bi svitu rok i konac dotekal,
nego bi bil uzrok, dabih ja toj rekal.

5

Bez mire za č velim tvoj ures diklice,
nesmirno ter želim tvoj obraz i lice,
koje se meni sni, koga se nebih ja
nagledal po sve dni : tolikom slavom sja.

10

Za toj trud i želju razumij ružice,
jer mi ni, što želju, bez željne tužice ;
ter milos htij stvorit mojemu životu,
da tvoju izdvorit mogu ja lipotu.

15

Pj. 14 : ak. 197, zad. 754 1 gizdavi ak.] rumeni zad. 2 tužice ak.] dušice zad. 3 pokli će ak. pokle je zad.

Pj. 15 : ak. 182, zad. 495 stihovi 1-8, a stihovi 9-16 zad 34 16 misal mi ponovit za tvoju dobrotu zad., ovaj je stih zapao uvdje na krivo mjesto.

16

Ispuni obećanje.

Ako se na puno mnom brineš i boliš,
molim te sad kruno, da mi se umoliš ;
toliko malu stvar satvori za mene,
neka ti imam har do vječne spomene.
Ali me sad sprži i skončaj jadovno,
ali mi izvrši rečen'je ljubovno,
koje mi obeća praveći : nut ne moj
koja bit nesreća a zvat se č' vas vik moj.

5

17

Umoli mi se, zapovjedi, da dodjem u tvoj dvor.

Nu mi se umoli, prisvitlo sunačce,
neka se ne boli na te me srdačce,
neka se ne tuži, želeći ljuven dar,
nu da te sadruži, jaki no dragu stvar.
Nikada u tvoj dvor zapovidj prit k meni,
neka ja razgovor očutim ljuveni ;
neka ja ne venu, neka ja ne tužu,
neka ja ljuvenu tvu liepos sadružu ;
da se još veselim kon tvoje mladosti,
za koju smrt želim u mjesto radoći.

5

10

18

Dokini već jednom moju muku.

Pribiela ružice, tako ti radosti,
odnesi tužice od moje mladosti.
Tako ti ljubavi, gospoje od gospoj,
kad godi izbavi žalosti život moj ;
kad godi izajmi iz tuge svis moju,
neka se ne smami : za č se toj sve boju.

5

Pj. 16 : ak. I 21, zad. 19 4 vječne] vieka ak.

Pj. 17 : ak. 141, zad. 301.

Pj. 18 : ak. 137, zad. 397.

Ali čin' smrt prika da mi da skončan'je,
 ali mi daj lika tve liče sončanje;
 ter dopust' u twoj kril neki dan mene prit,
 neka me ljuven stril ne čini željno mrit,   10
 neka dni ne traju u gorke ljubezni,
 koje me skončaju jaki no boljezni;
 koje me sve znoće, jaki no slana cvit,
 i meni smrt kobe pri nego hoće svit,
 ter svitlo sunačce, želeći twoj obraz,   15
 željno me srdačce topi se kako mraz.

19

Uviek tvoj.

Ne moj da se bolim, ne moj da se tužim,
 ne moj da smrt želim, da se njom sadružim ;
 ne moj da mi je plač u mjesto radosti,
 ne moj, da grem tužan tako ti mladosti.
 I bogu i ljudem kunu se na svak čas,   5
 da nigdar ne budem ostaviti twoj obraz ;
 ne ču te ostaviti, bog da mi svidoči,
 neg te ču ja ljubiti kako no me oči.

20

Nikada bez tebe.

Pokli me tiraju nesriće najprvo,
 još mnom udaraju jak vali u drvo :
 niesam te pozabil, bog da mi svjedoči,
 nu te sam ja ljubil, koliko me oči.
 Ako me ne smjeri nesrića naprida,   5
 još ljuto protjeri kako no jur bieda :
 ja bogu i ljudem kunem se svaki čas,
 da nigdar ne budem ostaviti twoj obraz.
 Iz tvoga jur krila veće me ne izgub',
 jer me si savila kako no brštan dub.   10

Pj. 19 : ak. nema, zad. 323.

*Pj. 20 : ak. nema, zad. 428 sr. predj. pjesmu, osobito poredi st. 7-8
 sa st. 5-6.*

21

Dodje li jednom rok?

Jeda je daj sada prišal rok sunaće,
da izmeš iz jada me željno srdače?
jer ti se užudih tej tvoje radosti,
želeći istrudih, tako mi mladosti.

22

Nadam se.

Kad vidi ovaj vil, koja je sunaće
da komu od nje stril izrani srdače,
angelskom ljubezni uresi još obraz,
da s većom boljezni željnou da poraz ;
ter k tomu vazme moć, a reče još sluzi :   5
ovi će dan i noć skončat se u tuzi.

Ovo čuh od sluge, a za tim od nje znah,
od take jer tuge i mene stiže strah.
Za toj mi mnozi još : parjaj strah, sve prave,
izdvorit pokli mož nje ličca od slave;   10
ter ovo ja velju, pokli mni diku toj :
ne prid' joj u želju, more strt život moj.

Da bi me satrla! nu je zlo život zal ;
tko želi nje grla, on ima vas pakal.

Tko liepos nje želete, mnozih sam vidil ja,   15
smrti se vesele, a tire život tja ;
za što im da poraz, a pak lik zabrani,
za č za me svoj obraz i ličce još hrani.

Ter ako uzmože ovako bit, velju,
do vieka moj bože, da t' ino ne želju ;   20
er kada ja stečem u družbu nje mlados,
iz glasa tuj rećem : ovo je sva rados.

Za č bi me u raju scinil svak, dim uprav,
da vidi gdi traju u milos i ljubav.

Pj. 21: ak. 68, zad. 219 3 užudih zad. izžudih ak.

Pj. 22: ak. II 36, zad. 124 1 ovaj] onaj ak. Oba posljednja stika ne dolaze u zad. rkp.

23

Prevareno očekivanje.

Neka znaš, sunačce, očito umiru,
očito srdačce za žalos razdiru,
koli krat moj razum oni dan spomene,
kad s tobom sam u drum ugledah ja mene;
koja me za ruku tač prija obično 5
tere mnjah za muku vesel'je stec vično,
ter začeh govorit sam sebi skroveno:
sada éu izdvorit nje družbu ljuveno.
Ovo je dan oni, od vika ki želim,
koji mi bog doni, neka se veselim; 10
ovo je, kad blažen zvat éu ja ljuven stril,
kim stoju poražen, dokli sam van nje kril.
A sad je na vrime prišal rok, čas i vik,
da slavno nje ime meni se da za lik.
Još pravljah: ovo čes, koja me namiri, 15
koja sad uzrok jes, želje me da smiri.
Da nu taj misal sva neka znaš ružice,
neka zna liepos tva, meni bi s tužice;
za što mi sva rados kako smrt pomrče,
za što mi sva slados srid grla ogrče; 20
za što mi vesel'je u plač se obrati,
ter je toj dresel'je, život moj da skrati,
počli me za straža ti ne hti sunačce,
koja stvar poraža me željno srdačce.

24

Što je uzrok?

Ali je nesreća, ali je uzrok tvoj,
da što ti obeća, ne sčeka život moj?

Pj. 23 : ak. 216, zad. 305 6 tere mnjah] ter mnjah zad. tač er ak. 11 zvat éu] znat éu zad. Stihovi 19-22 stope u zad. rkp. ovim redom: 22, 21, 19, 20.

Pj. 24 : ak. III 11, zad. 21.

25

Prevareno nadanje.

Pritrpih velik trud za tvoje počten'je,
 kako zna višnji sud, ki vidi mišljen'je ;
 er scienjah, da za har imat će tva milos,
 ter dosle nikadar ne stvorih ja smilos.
 Rih mnokrat i vazda : još ēu bit u nje skut, 5
 ako mi bog sazda ki način ali put.
 I sad se prigodi po srići, dim ovoj,
 da more što godi bit vesel sluga tvoj :
 car se mnjah u sebi svemu, što sunce sja,
 on ki se čas tebi kon ličca vidih ja ; 10
 ali ti ni službe ni moj plač ne haja,
 tvoj obraz od družbe od moje zataja.

26

Zlo i gore.

Ni mi sad život moj na pamet ružice,
 za toj mi k zlu ne moj prikladat tužice.

27

Ne smijem te vidjeti, ne smijem te sliditi.

Gorči je život moj, oh vinče biserni,
 nego li bil'je toj i nalip čemerni,
 cvileći ljuveno, smišljaje svaki čas
 tve ličce rumeno, od koga slove glas.
 Svak ima razgovor, gdi tvoja liepos sja, 5
 i minut kroz tvoj dvor svak more, nego ja
 ne smim te viditi ; da nu sam sam uzrok,
 da t' za me sliditi ne bude ki prirok.
 Ar smišljam, kad prije sve bješe rič tvoja :
 boga dil da ti je pridana čas moja ; 10

Pj. 25: ak. 350, zad. 414 2 vidi] pozna ak. 7 i sad se] i da se ak.
Stih 3 sr. Dell. s. v. grazia.
Pj. 26: ak. 300, zad. 308.
Pj. 27: ak. I 31, zad. 191 1-2 biseran-čemeran ak.

takodjer ja pravljah : neka sam vilo tvoj
ter život postavljah u ruke tvoje moj.

Počten'je tve ne bi pridano meni man,
a ne znam, da tebi jesam li ja pridan ?

Neka t' se još pridam, čin' da se ne zgubim, 15
čim te se nagledam i ličca naljubim.

Ovo on ki obita ime tve proslavit,
komu ti da svita, da ga ne Ć ostavít.

28

Moja je ljubav skrovita.

Vim, da moj razgovor Kupido sam ne vi
ni Venus, u kih dvor vezimo zlatom svi:
toliko skroveno gospodji toj služu,
od koje ljuveno još liepos ne družu.

Ako mi što veliš, kad inu pogledam, 5
ne moj reć: toj želiš, za č srca njoj ne dam ;
komu sam ja mene daroval za sužna,
za toga dil vene mlados ma pritužna.

29

Pravdanje.

Kad taj vil odluči smilit se na mene,
snim' s mene, poruči, magije ljuvene ;
ar se sam smamila ljuveno tebe cić,
ter čini taj sila na konac mene prić.

Toj mene uzbiesni, na dvor nje potekoh 5
ter ov joj u pjesni dah odvit i rekoh :
ako bih otravil gospodje ja tebe,
skoro bih ozdravil i tebe i sebe.

Nu sam ja otravljen, za što me zamami
tvoj obraz proslavljen i grlo s kosami. 10
Za toj me ne tvori tom tvojom kripostju,

17 ovo on ki *zad.* oni ki *ak.*

*Pj. 28: ak. I 32, zad. 597, dubr. 32 4 ne družu] ak. dubr., ne
združu zad. 6 srca ak. srce zad. dubr. 7 sam dubr. se zad. ak.*

Pj. 29: ak. I 33, zad. 105.

da nu me satvori vesela lipostju ;
 jer vidiš, ako hoć, mož blažen život moj,
 istom me čini doć gospodje u kril tvoj,
 ter će ja reć tada : ovoj su radosti,
 koja se da sada sva mojoj mladosti.

15

30

Sladko je gledati, još sladjе uživati njenu ljepotu.

Kamo se, ki žude liepu stvar gledati ?
 kamo se, ki trude ljuvenu moć znati ?
 ar ovo sva lipos va ovoj gospoji,
 ar ovo sva kripes ljuvena gdi stoji.
 Ter da je stril blažen i ličce rumeno,
 kojim sam poražen želit ju ljuveno ;
 ar zaman ne služi, komu se da vidiš,
 to li ju tko združi, komu će zavidit ?

5

31

U raju sam, kad gledam tvoju ljepotu.

Koji su u raju, čudno se vesele,
 sve boga gledaju, a drugo ne žele :
 gledat jes tač meni, gospodje gizdava,
 tvoj obraz rumeni, u kom je sva slava.
 Ter kada izidu, gdi twoja liepos sja,
 on čas mi otidu sve ine misli tja ;
 a sve, što poželju u mojoj mladosti,
 u ličeu tvom, velju, nahodim radosti.

5

32

Da sam ja tebi drag, koliko ti meni !

Kad bih ja tebi drag, kako si ti meni,
 zval bih se dosti blag u družbi ljuveni ;

Pj. 30 : ak. II 38, zad. 127.

Pj. 31 : ak. 262, zad. 60 3 a gledat tač mani zad. gledat jest tač mani ak. 4 rumeni zad. izbrani ak. 8 radosti] s radosti ak.

Pj. 32 : ak. I 23, zad. 86.

ar bih se uz ličce, uz tvoje, sad vidil
 ter bi mi diklice vas si svit zavidil;
 ter bi mi govoril: gledajte človika,
 ki se je blag stvoril i čestit do vika.
 A za toj, diklice, ako je i što toj,
 čin', tvoje da lice očuti život moj.

5

33

Savi mi vienac i stavi na glavu.

Nikoje vesel'je ovi svit sad ima,
 od koga svak vel'je radosti vazima.
 Ovo ja napokon tuj budu gospodje,
 ter svaka pod zakon vinačce vit podje,
 za stavljat vrh glave mladim ter veselim,
 za zlamen toj prave, koji sad ne velim.
 Jednom se namirih na takoj radoći,
 ter krunu zamirih od moje mladosti.
 Stojaše zajedno s gospodjam u družbi,
 kojim bi pravedno da je svit na službi.
 Togaj dil pristupih, kako plah jelinčac,
 ter glasom zaupih: svijte mi jur vinčac.
 Svaka njih poteče, za toj se nadjoh rad,
 najliše gdi reče: veselo majde sad.
 Radosno čuh dosti me srce ljuveno,
 gdi se tej mladosti natječu skroveno,
 koja će brže svit i lipše vinčac moj;
 er da im gre o svit, dosta bi bilo toj.
 Ja boga li moljah, da ga pri taj sav'je,
 ku željah i voljah, ner pokoj i zdravje;
 ter mi se umoli vladalac od zvizda,
 za toj se oholi život moj i gizda.
 Ar ga taj pri savi, ku dvorim za slavu,
 i meni postavi još sama na glavu.
 Tada ja protrnuh ljuvenom kriposti,
 ter se vas obrnuh protiv nje liposti;

5

10

15

20

25

Pj. 33: ak. 208, zad. 302 3 ovo ja zad. ovo jest ak., može biti ovo sve? 19 savje ak. svije zad.

i tuj joj zahvalih priklono s ljubavju,
ter od svih ostalih čestit se ja pravju.
Za č meni jur trpe još one radosti
ter na me sve vape iz glasa mladosti,
moleći ljuveno, da im ja kazuju,
toliko svršeno za što se raduju ?
Ja za to uzvelim : hoć' da vam sve rečem,
za što se veselim i rados svu stječem.
Prvo im govoru, kako se zgodi toj,
a posli otvoru ljuveno vjenčac moj,
ter pravim : gledajte, za č mi su radosti
i tugu ne dajte reć mojoj mladosti ;
jer ona čudna stvar veliku ima moć,
da mene nikadar ne bude rados oć.
Ovo tuj tko vide, svaki njih uzbiesni
i moćno zavide mojojzi ljubezni.
Još ondi što reku, ovo ču praviti :
ovomu človiku ni druga na sviti.
Za toj se uzvišu u mojoj mladosti,
ter kažem i pišu od ove radosti ;
jer bih rad na sebi nje slavu postavit,
koja se po sebi dostoja proslavit,
kojojzi od prave da ne gre ljubavi,
ne bih čul od slave venačac na glavi ;
ni bih sej radosti oćutil nikadar,
da od nje mladosti ne sčekam ovi dar.

34

Moje blaženstvo, kad mi stavi vienac na glavu.

Meni ja kad stavljen očutih na glavi
venčac bil i erlen, vas ostah u slavi ;
ar me njim okruni onaj vil od gospoj,
ka s vrhom napuni vesel'ja život moj.
Rado joj pohvalu na tadi dar stvorih,

27 i tuj joj] i tvojoj *zad.* s ljubavju] s ljubavlju *ak.* 28 pravju] pravlju *ak.*
33 hoć' *zad.* hod' *ak.* 39 jer ova čudno stvar *ak.* 49 kojojzi pri prave *zad.*
kojoj se od prave *ak.*

Pj. 34: ak. 209, zad. 263.

za č vidih ne malu da milos izdvorih ;
 jošte se obazrih na slavnu nje mlados,
 ter malo ne zamrih za ljubav i rados.
 Ar se mnjah u broju ne jedan, nu prvi
 od Grka, ki Troju puštaše u krví.

5

35

Cvieće ljubi.

Što ima bit bože, da ova, ka je cvit,
 bez cvitja ne može stojati za vas svit?
 Jeda se njim zdravi ? aj li je što vele,
 da s družbom naravi svi svojom bit žele?
 Zima jur s jeseni i ljeto s prolijtem
 ne more s zeleni rastat nju i s cvitjem. 5
 Makar mraz i slana, u nje je vinu cvit;
 milos je njoj dana, koje ni u vas svit.
 Vidi se toj meni, da svitlim obrazom
 ona cvit rumeni i brani prid mrazom ;
 ne bi čas da ni hip, kada me ugleda,
 kada mi cvitak lip ljepota nje ne da.
 Dosta joj ni toj ni, nu moju još mlados
 veće krat cvitkom ckni da pospe za rados.
 Ovo se na svitu ne nadje do sada, 10
 za toj se sva k cvitu nje liepos priklada.

5

10

15

36

Što znači jabuka, koju mi na dar posla?

Česa mi ima dil ovu stvar poslati
 gizdava ova vil, može li tko znati ?
 ar sumnjim, cić ove ja jošte jabuke
 boljezni da nove ne patim pun muke ;
 ter naglo i hrlo gdi smagnem na nju sad, 5
 vazel bilh me grlo pridobit kroz nje jad.
 Adam s nje jere vaj i Eva steče hud,
 a ja éu na svit saj poginut kako lud.

5

*Pj. 35 : ak. 316, zad. 518 6 zeleni-cvitjem bez s u zad. Sr. pj. I, 62.
 Pj. 36 : ak. nema, zad. 643 ; akrostih KATA.*

37

Što njeni pogledi znače.

Kako svak ne hvali tej obraz umiljen,
 ka bi rek da žali, er sam s njom razdiljen ?
 Ar mene pogleda milo nje pozor lip,
 za toj me od meda satvara svaki hip,
 ter kako da pravi : ako ja što mogu   5
 tvojojzi ljubavi, rec' neka pomogu.
 A za toj ja pravlju, ovozzi gospoji
 da liepos proslavlju, za č slavu dostoji.

38

Pogleda me kao da reće : ti si moj.

Misli se zloj ne dah, makar smrt da vidim,
 kad ovo ugledah od one, ku slidim ;
 ar k meni veseli tač svrnu pogled svoj,
 koliko da veli i pravi : ti si moj.
 Razmisli ljuveni, prijah li koju slas,   5
 prijah li u meni za to ja oholas ?
 jer podjoh daleče od ljudi togaj dil,
 da mi tko ne reče : Gismundo što s' vidil ?
 Ar velje radosti ukrotit ne bi kad
 u mojoj mladosti od taj čas još do sad.   10

39

Sladko me gleda.

Slatko me za dosti onaj vil pozire,
 prid kojom radosti svis moja umire,
 za kojom me oči istrgah svaki čas,
 jeda gđi iskoči sunčani nje obraz,
 jeda se napojim nje rajske lieposti,   5
 u srcu ku gojim od moje mladosti;

Pj. 37: ak. II, 21, zad. 91.

Pj. 38: ak. 207, zad. 262 4 koliko zad. ter ja mnjah ak. 10 otaj čas zad. ka trpi ak.

Pj. 39: ak. nema, zad. 559.

koja mi na saj svit ponavlja srdačce,
jak rosa ljetnji cvit a zimnji sunačce.
Er mene zamami i k sebi priveza,
jak čudan on kami, ki gvozdje priteza ;
još ako nosi toj srcem, što kaže van,
čestit bi život moj i blažen vinu zvan.

10

40

Sladko me gleda.

Slatko me ovaj vil pozire očima,
koja slas ljuven stril iz mene vazima ;
jer bi rek sve slavna nje liepos da pravi :
ovo sam pripravna za lik tve ljubavi.

41

Njeno sladko poziranje.

Kada se obazre ovaj vil okolo,
srdačce me vadre nje ličce oholo ;
ar s nikom radosti satvori stvar onu,
ter u srid sladosti, mni mi se, vas tonu.
Tu doli, tu gori, svrće se pozorom,
jaki no u gori jelinac prid zorom ;
a mene kad nazri, oni čas nje mlados
sva smihom uzavri. Misli svak tuj rados !
Ter da se zaputim sto krat ja prid nje dvor,
u svako očutim ljuveni razgovor ;
za č obraz veseli i slatko pozrin'je,
sve bi reć, da veli : ti s' moje želin'je.

5

10

42

Žalost prelazi u radost.

Ako je i s štetom i s veljom boljezni
pod ovom prokletom živiti ljubezni :

Pj. 40: ak. 242, zad. 501.

Pj. 41: ak. I 42, zad. 119.

Pj. 42: ak. 46, zad. 5 1 s štetom oba rkp. bez s.

*

k tomu je i rados, za č ona, ku služu,
tač pozri mu mlados, daj da sad ne tužu.

43

Sladko me gleda, i većemu se nadam.

Slatko me za dosti ovaj vil pozire,
za kojom sladosti moja svis umire ;
ar na me gizdavi kad svrne pogled svoj,
uzmnim ja, da pravi, da veli : ti si moj.

Toliko veselo satvori svoj ures,
svoj obraz i čelo, da mene smamil' jes.
Oh što ja vidju van, da srcem nosi toj,
skoro bi blažen zvan i čestit život moj.

5

44

**Od kada ne skriva obraza svojega, podpunomu se blaženstvu
nadam.**

Sada se zvat mogu i čestit i blažen
i hvalu dat bogu, što sam bil poražen ;
jer ovaj od gospoj, ku stavljam na nebi,
ne skriva obraz svoj, što nigda pri nebi.

Sad mi da ufan'ja, da se ja pojavim,
i da se zhilan'ja željnoga izbavim.
Mimo sad ne žudju u mojih odlukah,
ner da se pobladju malo njoj u rukah ;

volja da u moj kril postavi pristol'je :
inako ljuven stril izvidat ni kolje.

Ne moj mnit tko godi, malu stvar da želju,
da mi se sve zgodи sad ovo što velju ;
da kad me za dosti pozire ljuveno,
još čekam s radostи nje ličce rumeno,
od koga bože kad očutim družbu ja,

onda ēu reći : sad sunačce meni sja.

5

10

15

*Pj. 43: ak. 212, zad 487 6 svoj obraz i čelo da mene smamil' jes]
svoj obraz i čelo, deri me smamil jes zad. nje obraz i čelo da mene smamil
jes ak.*

Pj. 44: ak. 200, zad. 486 12 sve] rkp. sva.

45

Nadam se podpunoj sreći.

Odkole ne skriva ovaj vil svoj ures,
pamet mi uživa njekoju vičnu čes,
i niku slas novu. U kojoj sladosti
čestit se ja zovu medju svom mladosti ;
za što sam stanovit, nje liepos da radi,
da svoj stril jadovit milostju osladi,
ter da mi pokripi srdačce ljuveno,
koje mi rascipi nje liče rumeno.

5

46

Slast svake njene rieči.

Kad pusti ovaj glas iz usti jak grimiz,
misli svak koju slas ne čutim i miris ;
ar uzmnim, da gore ljuvenim plamenom
nebesa ter gore i zemљa s kamenom.
Toliko ostanu zabiven ; još uzmnim,
med pijem i manu ali san njeki snim ;
ar onu rič stvori s razumom takmeno,
ka bi reć govori : ne umri ljuveno.

5

47

Njene sladke rieči.

Kad grlo jur slavje ovaj vil prostri van
ter mene za zdravje uprosi niki dan,
ako slas od sveta najveću govore,
što pčeles iz evieta nose, med kad tvore :
toj scienih kako san pri svakoj istini,
gdi se svis moja van za rados učini ;
ar medju angeli mnjah da je život moj,
još ona gdi veli : daj evilit sad ne moj.

5

Pj. 45 : ak. 244, zad. 344.

Pj. 46 : ak. II 28, zad. 101 2 čutim] kusim ak.

Pj. 47 : ak. II 33, zad. 122.

48

Kada govori sa mnom.

Kad ta vil doteče, za milos ku dvoru,
čudi se ter reče : gdi s tobom govoru ?
Avoj me, ja rekoh, prisvitlo sunačce,
jednu stvar, ku stekoh dražu ner srdačce,
ter da se začudju, gdi sa mnom govoru,
najveće što žudju i život moj dvori !
A da sam u družbu s tobom sad, pravo bi
za posluh i službu, od mene ku dobi.

5

49

Njen odgovor moje sladko nadanje.

Onojzi, ku ljubim, rekoh ja uz tužbu :
ne čin', tač da gubim posluh moj i službu ;
jer éu ja iscvilit sve moje dni zaman,
ako me pomilit ne budeš niki dan.
Tadaj se obrnu nje lipos ljuveno,
za toj ja vas trnu i venem skroveno ;
za toj mi svaki čas još pamet utječe
spominat slatki glas, „ne boj se“ kad reče.
Misal jes toj veća, ka me će ispržit,
što mi se obeća, kad se će izvršit ?
za što se ma mlados tim pase još na svit,
želeći nje rados jak sunce mrzal cvit.

5

10

50

Njene rieči sladka utjeha i nada.

Ne mogu ne slavit dan i noć vil ovu,
ni mogu ne praviti nje ures stvar novu,
gdi smihom obrnu na mene svoj obraz
ter čini, da trnu i kopnim kako mraz ;
ter čini da želim do vika nje slavy,

5

Pj. 48 : ak. I 41, zad. 118.

Pj. 49 : ak. 241, zad. 343 7 za toj] za što ak. 10 što] za što ak.

Pj. 50 : ak. 245, zad. 307.

- i nad sve da velim nju slavom gizdavu.
 Jer mi se satvori sunačce nje mlados
 i suncem mnjah gori angelska nje rados,
 kojozzi prilične ne nadjoh liposti,
 za č u njoj sve vične proeviću kriposti : 10
 za toj se pouz dah nje lipos još molit,
 da željni moj uzdah ne pušta već bolit.
- Tada ja od vel'je radosti vas zadjoh
 za čudno vesel'je, što tuj čuh i nadjoh,
 kad reče: cvite moj drž' ovo skroveno
 ter cvilit već ne moj ni tužit ljuveno ; 15
 za č me tva primaga ljubav, ku ne kažu,
 za toj sam sad naga, tvoj da jad utažu.
 Ako ti jur blidiš cić moje ljubezni,
 skoro stoj, da vidiš konac tej boljezni. 20
- Hrlo će svrha doć tvojemu porazu,
 ako ka bude moć u mojem obrazu ;
 za toj već ne želi, tko ti će čut tužbe,
 nego se veseli izmedju sve družbe.
- Rano ćeš bit u skut od moje ljubavi, 25
 ako me budeš čut, moj cvite gizdavi :
 za malo pokrmaj, molju te boga dil,
 a po tom kako zmaj doleti u moj kril.
- Tuj se ćeš izvit moć ljuvene boljezni
 i tuj ćeš na lik doć od željne ljubezni. 30
 Kad sam ja toj slišil, tko čuješ, što t' se mni,
 jesam li utišil tuge tuj od svih dni ?
- jer ništa u željah o sebi ne znah ja,
 nego li sve veljah : ovo, ka suncem sja ;
 ter hvalu i slavu gdi imah njoj povit 35
 a obraz i glavu do zemlje priklonit,
 istom rih : gospodje, vidju ja da sam tvoj. —
- Tuj liepos nje podje, nasmijav obraz svoj,
 i tuj se veće još očuti usan'je.
- Tko sliši, znati mož, što je me uzdan'je. 40

Moje nadanje.

Želeći ovu vil ljuveno da združu,
od ke mi ljuven stril skonča put i dušu:
ličee mi povelo sve bješe u tuzi,
dan i noć dreselo ne lipše da suzi.
Ter da tač ne hodju, odlučih ne mučit,
nu tom se s njom zgodju, prem joj se preručit;
ali vlas nikadar me srce ne ima
za niku takuj stvar, za ku se ne prima.
Jednom joj li rekoh po način otajski
za oblas, ku stekoh prid obraz nje rajske; 10
vaze me nje rados usilno uprašat:
što ima tva mlados, hotij mi sad kazat,
jer oto sam vidiš, da gredeš istom živ,
ter veneš i blidiš, što je taj na te gnjiv?
U mukah ondi ja najprvo za mal hip 15
pozirem, gdi nje sja sunačcem obraz lip,
ter htih reć, jer sam zdrav u snazi i puti,
ner samo za ljubav srce me što éuti;
sta ter me izruči moj niki ki reče:
sve ono, znaj, muči za ljubav i steče. 20
Ljuvena tad kriepos srce me protrnu,
kada se nje liepos na mene obrnu,
i reče tuj meni nje obraz ljuveno:
boga dil ne veni tolikoj svršeno. —
Tuj kako gospoji svapi me sardačce: 25
u meni ne stoji prisvitlo sunačce.
Cjeć toga još sta rit: da u kom стоји тој?
tko takoj čini mrit i skončat život tvoj?
Ja rekoh oni čas: u slavi od svita,
koja je meni čas i kruna povita; 30
a to sve stoji toj u tojzi, ku rekoh.
Eto ja sve ovoj za liepos nje stekoh:
na vas moj odgovor još reče: ne veni!

Pj. 51: ak. 217, zad. 496 19 niki] njetko ak. 21-22 u ak., drugim redom u zad. 22-21 21 tad] u oba rkp. ter 30 povita] savita ak.

Za toj ja razgovor očutih ljuveni,
za toj se još uzdah, da slavna nje mlados
gorki će moj uzdah obratit u slados.

35

52

Dobri znaci.

Ner tko jes kamen'je, a svak bi mogal rit,
jer ovo zlamen'je na dobro ima prit:
za toj se vili toj odlučih pomolit,
da ne da život moj ljuveno već bolit.

53

Blaženi trenutci.

Kad ta vil pristupi na mjesto skroveno
ter mene zaupi iz glasa ljuveno:
ah što mi drago bi, najliše gdi reče:
ljubav me tva dobi, ljubav me tva steče;
ar pamet sva biesni misleći dan i noć,

5

kako bih ljubezni tvojoj dar našla moć,
ter da se željno mrit za mene t' jur ne daš,
puštah se ovdi prit, da me se nagledaš.

Kad ovo ja dočuh, on čas se zatekoh,
ne mogši u posluh veće stat ter rekoh:

10

kako toj govori meni moj dragi evit!

A da te bog stvori po sridi kako svit,
a meni da izda očica tolikoj,

koliko jur zvizda kriposti nebeskoj;

ter da ja od svih stran vas gledam tvoj ures,

15

kako je svit gledan od zvizda iz nebes:

prisvitla ma kruno, ne bi mi za dosti,

ne bi toj podpuno mojojzi mladosti;

a ner tvoj obraz lip, za sunce ki ne dam,

koga hoć u mal hip da se sit nagledam.

20

Pj. 52. ak. 236, zad. 306 3 pomolit] još molit ak.

*Pj. 53 : ak. II 30, zad. 111 6 tvojoj dar ak. tvojojzi zad. 7 za mene
t' zad. za mene ak. Stih. 11-16 spominje Ranjina u posveti svojih pjesni te
kaže, da su prevedeni iz Platona.*

A za toj govorit veće mi toj ne moj,
 ner ako satvorit što moreš, stvor' ovoj :
 pritvor' me u sebe a tebe u mene,
 ako će svis za tebe da moja ne vene ;
 ako hoć moje dni viditi u raju, 25
 što činit mož, ne ckni, za što se dni traju.
 Kad joj se toj reče, slatko se nasmija
 ter on čas utiče, pruživ se jak zmija,
 za što joj bi uzrok. — A sada mladosti
 mislite, oni rok bi li mi s radostí ? 30
 er kad se razdiljen s rije ličcem ugledah,
 malo tač rascviljen sam sebi smrt ne dah.

54

Moja radost!

Za ljubav od ove smamit se gdi ne ču,
 kada mi nazove dobru čes i sreću ;
 ter kad rič izušta, takmeno svoj pogled
 iz lica gorušta satvori kako med ?
 Na me se ter svrne jaki no sunačce, 5
 koja stvar protrne željom me srdačce ;
 kojoži za isto reku ja : vesela
 utroba i misto, gdi se si začela.

55

Nekoč bijah nesretan, sad sam sretan.

Kroz tvoju lipotu mnokrat sam gospodje
 smrt k momu životu požudil da dodje ;
 ar njegda čemeran vas bješe život moj,
 moj venče biseran, želeteći ures tvoj ;
 ter ni čas pokoja u meni ne bješe, 5
 smrt mlados neg moja zagrlit želješe :

Pj. 54 : ak. II 2, zad. 533. Rkp. zad. ima kasnije istom rukom pripisano ovo :

i da je strijl blažen i ličce rumeno,
 s kojim sam poražen, želete te ljuveno.

Pj. 55 : ak. nema, zad. 646, akrostih KATA.

a sad mi ne podje ni misal na tužbu,
pokli me s' gospodje vazela u družbu.

56

Nekoč i sada.

Kad te vil od gospoj mene stril porazi,
mnih veće život moj vesel'ja ne skrasi;
ar gdi nje obraz sja i ličce sunačcem,
nastupih željan ja neznano srdačcem.

Ter da se osveti, vaze me nje lipos,
da bude vazeti meni moć i kriplos;
ali me pak obra, da sam nje ljuveni
ter scinjah sva dobra i rados pri meni.

5

57

Što je drag dragu?

Dva draga, dim uprav, jedan se mogu rit,
ne može ter ljubav taj nego s neba prit;
za što se nahodi ritkovja takva stvar,
ter gdi se prigodi, zove se boži dar.

A veće ne ču rit. Tko ima razum svoj,
dobro t' mu može prit, što hoću reć ovoj;
li znam ja, ne može bit čestit tač ni blag,
koliko, moj bože, on tko je dragu drag.

5

58

Drag dragu.

Oni se veseli, oni se zove blag,
čestit se još veli on, tko je dragu drag;
a to je dar boži, kim darom, mogu toj
reć, da bog umnoži najveće život moj.

Pj. 56: ak. II 25, zad. 98 8 scinjah] scinih ak.

*Pj. 57: ak. 294, zad. 155 3 ritkovja] u zad. rkp. nerazumljivo rit
čovik 6 dobro t' ak. lasno zad. 7 tač ak. taj zad. Stih 1-2 i 5-6 dolaze u
pjesmi zad. 682 pod konac s malimi razlikami onoga teksta od ovoga, n. pr.
stih 6 glasi onđe : lasno mu more prit na pamet, tko je taj.*

Pj. 58: ak. 251, zad. 345.

59

Drag s dragim.

Sladju stvar na sviti ne vidih, dim uprav,
ner s dragim živiti u milos i ljubav;
a toj znat ne može, ner draga tko ima,
kako ja, moj bože, komu se znat prima.

60

Ljuveni razgovor.

Pravi mi, evite moj, pokle mi s' gospoja:
li sam ja sa svim tvoj, da jes' li ti moja?
Evo sam ja tvoja sokole gizdavi,
veće jur ner svoja, srce mi toj pravi.
Rači mi jošte rit: ako je isto toj,
u tvoju družbu prit da kad će život moj?
Ako ćeš u ov čas; nu to li ma hvalo
meni ku nosiš čas, potrpi još malo.

5

61

Sretan sam.

Za drugo vil ovu život moj ne obra,
ner da se nje zovu: toj scienjah sva dobra.
Još da se pogizdam takodjer nje slavom,
jak mjesec medj zvizdam i cvitak medj travom.
Za č u nje mladosti nahodjah taj ures,
kim biše za dosti blažena moja čes.
Mnjah da sam u raju, prida nju kad pridjeh
a život da traju, kada ju ne vidjeh.
Vidj ovdi svaki mlad ter stani misleći,
pokli bih toli rad liepos nje videći:
nu što ēu satvorit, pokli mi dopušta,
da možem izdvorit nje ličca gorušta,

5

10

*Pj. 59: ak. II 7, zad. 539.**Pj. 60: ak. I 19, zad. 419.**Pj. 61: ak. 259, zad. 507. 7-8 pridjah-vidjah zad. 8 život] vrime ak.
Stiha 10 nema u ak. rkp., nego je za nj ostavljen prostor.*

da mi su na volju, da mi su na oblas? —
ter boga sve molju za ljubav i nje vlas,
odkole u družbu s ovomzi mogu bit,
koja mi za službu da ličca poljubit.

15

62

Ljubav nam zavidi milovanje.

Luk ljubav nemila i strile ljuvene
bi reć je slomila od jada ter vene,
videći, ružice, gdi me su tebe dil
parjale tužice i svaki ljuven civil;
i gdi se s' na mene smilila, da veće
mlados ma ne vene, ures tvoj želeće.
Ali je sunačce ljubav prem za službu
stavila srdačce me s tvojim u družbu.

5

63

Bit će pira!

Angjelski tanca medj nami jedna mladjahta vila,
koja meju svim vilami gizdav je lov dobila,
na svit uresna sokola, komu rani srdačce,
noseći ličca ohola, kako raj ter sunačce.
Veće ne hti općit luge, slideći gorske vile,
raspusti sve svoje sluge, odpasa luk i strile.
Hitro krunu od bisera izni na rusoj glavi,
ter kako zmaj od jezera ovdi gnijzdo postavi.
Lieposti doni za stražu, da joj sokola hrane
od lovaca, koje kažu bez broja po sve strane.
Je li nje ličce rumeno puno slavne lieposti?
je li sunaču takmeno u ljuvenoj krieposti?
Cić togaj sokol dostoja daj čestiti luk i stril,
pokli ovakaj gospoja priyat ga će u svoj kril;
još mu će venčac poklonit, bjelji od sniega biela,
koji mu odluči donit, kad ga rani nje striela.

5

10

15

16 ka mi da za službu nje ličca poljubit ak.

Pj. 62: ak. nema, zad. 618.

Pj. 63: ak. II 9, zad. 18 5 općit] stat u ak.

64

Usluge moje spominje a griehe zaboravlja.

Koli je obično, gdi se je stavila,
sve iine da vično učini taj vila!
Ar kada od mene ku službu ugleda,
često se spomene, u zabit nju ne da;
ter mene ne plati na način od svita,
nu moj trud pozlati liepos nje savita.
Ako li kada grih stvoru ja po ki put,
obrati sve u smih, ne da se znat ni čut;
ter da njim ni veće spomene učini,
jak u dno da meče sve morskoj pučini.
Za to je prilično ovu rič vazdi reć:
da ničim ni vično ime nje lašnje steć,
koliko služen'je često krat spominat
i takoj zgrišen'je u zabit vazimat.

5

10

65

U mojem društvu nahodi blaženstvo !

Kad ta vil doteče, pruživ se jak zmija,
koja se s daleče iz glasa na smija,
avoj me, rekoh ja, boga dil polako,
er se čut ovo tja mogaše daleko.
Ter čezah, da vas dvor ondi se ne steče,
što mi tvrd odgovor nje lipos tuj reče:
ako se ja smiju, daj se ti radosti,
a tko mi što smiju kon tvoje mladosti ?
koga li ja haju, kad si ti kon mene,
u kom sva gledaju lik želje ljuvene ?
Ar da je sva sila, od svita ku prave,
veće t' bih scienila jedan vlas od glave. —
Ter svak stan' u posluh, misleći za mal čas,
kad ovo ja začuh, ostah li vesel vas ?
Ar moja rih mlados da vrime ne gubi,
pokli me nje rados scieni tač i ljubi.

5

10

15

Pj. 64: ak. II, 32, zad. 121. 12 nje zad. jur ak.

Pj. 65: ak. 369, zad. 109.

66

Pokriva svoju ljepotu, da budu manje želje (muke) moje.

Koliko da rados zgodi se toj vili,
kad vidi ku mlados nje dilja da civili ;
a za toj isteće, da kako sunce sja,
koliko da reče : da znate tko sam ja !
Tom vidi koga je ranila lipotom,
veće se ne haje njegovim životom. 5
Još od nje ja ovoj iskusih skroveno,
gdi meni ukras svoj ne resi svršeno,
cić da ja ne civilju ljuvenom kriepostju
kada se razdilju s nje slavnom liepostju.
Ali je sve zaman ! Za č u njoj stvari ni,
kom javi i u san život se moj ne ckni. 10

67

Njena sjajna ljepota moj ponos.

Kad ova izide istoku protiva,
svak bi mnil, er pride da sunce nadsiva ;
a toli oholo nosaše svoj obraz,
da tko bi okolo, ljuveni ču poraz,
ter svapi : boga dil jesmo li sad na svit ? 5
za č takmen još vidil na svitu nisam cvit !
A ja se skroveno uzvisih u meni,
za č družu ljuveno nje obraz rumeni.

68

Mojom se vilom ponosim !

Kad ta vil izide, jaki no sunačce,
nika mi obide oholas srdačce ;
ar kako ružan cvit sva cvitja dobiva,
tač ona vas si svit lipotom prisiva.
Toliko gizdavo oh obraz gdi nosi, 5

Pj. 66 : ak. III, 36, zad. 120 2 dilja ak. djela zad.

Pj. 67 : ak. 269, zad. 61 2 nadsiva] prisiva ak. 5 svapi] zaupi zad.

Pj. 68 : ak. II 29, zad. 102 3 sva cvitja] sve cvitje ak. 5 gdi] svoj ak.

ter mogu reć pravo, da se zvat raj prosi.
 Ako ju tko pozre, još veće tko druži,
 veselo na smrt gre, jer u vik ne tuži.

69

Uviek da mi je ovako.

Kako ja nisam rad i vesel za dosti,
 kad vidju ovdi sad sve moje radosti ?
 ar ni taj boljezan, što sunce obasja,
 ku ne bih u pjesan obratil sada ja :
 toliko vesel'je kon mene gledaju
 ter se mnim od vel'je milosti u raju.
 Ako li sve človik, što reče, stec može :
 daj meni bit u vik ovakoj o bože.

5

70

Uviek ovako.

Pod nebom stvar veću ne želim ni pitam,
 ner vazda da sreću ovaku susritam.

71

Ne zovi me cvjetom što si ti meni.

Ka je toj pomama, pravednih da tvoriš
 ter ono, što s' sama, da meni govorиш ?
 ako ć' zvat mene cvit, da što s' ti gospoje,
 kojojzi po vas svit slavan se glas poje ?
 ti s' moja sva misal i svitlo sunačce,
 koje sam upisal u moje srdačce ;
 ar kad te ugledam jak rosu po polji,
 oni se dan ne dam veće ja zloj volji.

5

Pj. 69: ak. II 19, zad. 87 8 o bože ak. moj bože zad.

Pj. 70: ak. 223. zad. 405.

Pj. 71: ak. II 18, zad. 85.

72

Ima li tko sretniji od mene?

Rači mi reć uprav, tko slišiš mene sad,
 jes li čes i ljubav ovaku združil kad?
 je li tko zvat se blag od mene mōre već
 i drazim tko se drag toliko ima reć,
 koli se ja rekoh prid ovom mladosti,
 prid kojom sad stekoh nesmirne radosti?
 ter svu čes i sreću uhvatih sprid za pram
 a veće reć ne ēu, pokli svak vidi sam.
 Nu toprv znam na svit, od šta se med tvori,
 kad ona kako cvit medne ust' otvori,
 ter zbroji uz pjesan svoj ures gizdavi
 i moju ljubezan spjevaje proslavi.

5

10

73

Što željah, sve stekoh.

Ako sam komu drag, sa mnom se veseli,
 za č ona, kom sam blag, sve steče što želi,
 ter gdi taj slišah glas, prijah med iz sride,
 za č nigda taku slas na moj um ne pride;
 ar ne znah gdi sam ja, toli se veseljah,
 sva mi svis zadje tja ter ne vih što veljah,
 kako no taj človik, ki nadje što žudi,
 što ni mnil po vas vik nać ter se začudi.

5

74

Prstenom sam zvan.

Imam ja sad smilos, prsten zlat da sam zvan,
 pokli sam za milos i ljubav darovan.

Pj. 72: ak. II 16, zad. 444 1 slišiš ak. sliši zad. 2 združil ak. stvoril ak. 11 uz pjesan] u pjesan ak.

Pj. 73: ak. II 14, zad. 20. 3 oba rkp. i-sride.

Pj. 74: ak. II 12, zad. 232.

75

Težka služba sladka nagrada.

Velmi je trudna stvar za ljubav služiti,
ali je boži dar, dragu stvar združiti.

76

Nagradjena ljubav.

Gdi se je sada dil svak, da mu govoru,
što sam čul i vidil od ove, ku dvoru ;
za č tko je ustriljen od želje ljuvene,
ni većma nadiljen milostju od mene.
Ovoj gre pet godin, er sam nje sluga ja
ter se mnim gospodin svemu što sunce sja :
još ne vim izriti nje darov prislavan,
za koji umrili vinu sam pripravan.

Za č kad sam u nje dvor, vrh sebe bude stat,
kako bi razgovor mogla mi veći dat :
hita me za lice, kada me pozdravlja,
ka miłos diklice život moj ponavlja ;
za što me poljubi s tolikom sladosti,
da med slas izgubi kon moje mladosti.

Često krat obtječe me grlo s rukami,
a nigda rič reče, koja me zāmami ;
a nigda u pjesan nje ures gizdavi
svu našu ljubezan spivaje proslavi ;
nigda svoj ukras još tuj začne pripivat , —
tko sliši, znati mož gdi budem pribivat !

Za č meni u raju uzmnii se, dim uprav,
ter se tuj ne haju skončati za ljubav,
misleći oni glas, koji me zavodi
i koji svaku slas od svita nadhodi.

Ter se ja začudju milosti tolikoj,
a sve, što požudju, očutim srci toj ;

5

10

15

20

25

Pj. 75: ak. II 27, zad. 596.

Pj. 76: ak. II 1, zad. 190 5 sr. Dell. sv. anno 6 mnim] mnih zad.
14 sr. Dell. s. v. al paragone 19 a nigda svoj uzras još začne pripievat zad.

a sve što poželju, sve mi se ispuní,
 za toj se veselju prikrasnoj toj kruni ;
 za toj se blag zovu u družbi ljuvenoj,
 najvećma kad slovu prid ovom od gospoj, 30
 koja se govori na moju zapovid,
 neka mi ne stvori njeku zled ljuven vrid.
 Ter kad se namiru zlovoljan prid njom ja,
 ne može u miru jedan čas da prija, 35
 dokli mi nadje lik zlovoljnoj boljezni ;
 svaki bi mnil človik, nje lipos da bisni,
 toliko srčano i milo poradi
 nje ličce sunčano, da jad moj osladi.
 Za toj čuj, tko sliši, svakoga još molju,
 čim ona utiši tuj moju zlu volju : 40
 nigda mi uhvatí srce tma tolika,
 ter ja bih smrt zvati pripravan do vika ;
 za č mi zled u kosti stajaše nikoja
 ter u toj gorkosti ne imah pokoja ;
 za č svaki razgovor od mene tja prodje, 45
 nego li poć na dvor od moje gospodje,
 ter pravljah sam sebi : skončan je život moj,
 ako mi lik ne bi tužici koji toj.
 Da kada doteckoh smiljeno u nje kril,
 do mal čas ja rekoh : blaženi ljuven stril ; 50
 do mal čas još velih : blažena boljezan,
 u kojoj poželih nje slavnу ljubezan.
 Za č netom ugleda moj obraz u tuzi,
 ni malo eknit ne da, da željno ne suzi ;
 zače mi prinašat svoj obraz uz lice, 55
 a mene uprašat : što cviliš svilice ?
 što boliš ? što brineš ? što ti je ? koja zled ?
 što takoj sad gineš i kopniš kako led ?
 da li mi tvoj rekal veće krat ni jezik,
 da s' rados mnom stekal i tuzi svakoj lik ? 60
 Za toj te još molju, hotij mi govorit,
 hotij mi nevolju i tvoj trud otvorit ;
 za č vidju tužicu, da skonča sad tebe,

- kako mraz ružicu željno kad ozebe.
 Ako t' bih jošte lik ne mogla nać sada, 65
     da sam daj dionik od tvoga sad jada ;
     ako li ja tebi budu lik cvite moj,
     rados prim' u sebi, a tužit već ne moj.
- Na tvoju zapovid sva moja lipota,
     izmi taj željni vrid iz tvoga života. 70
     Pomisli ljuveni, bih li ja vesel tuj,
     i koje u meni vesel'je prijah, čuj !
- Za č ono gdi veli ljuvena nje mlados,
     poznaħ ja da želi meni dat svu rados ;
     jer netom zgovori, što bješe začela,
     oni čas satvori mene tuj vesela,
     pokli nje pribile ugledah ruci ja,
     život moj gdi mile, koja mi stvar prija ;
     jer velmi ljuveno grliše mene tad, —
     je li vam skroveno, bih li ja tada rad ? 80
- Jer se vas u slasti ljuvenoj zamutih,
     u mojoj kad vlasti nje liepos očutih,
     za koju prionuh sve kako za ljubav,
     za koju utonuh ljuveno, dim uprav.
- Takoj s njom čas velik zagrljen postojah, 85
     razgovor ali lik koji tuj ne svojah !
     i koje vesel'je ne prijah tada ja !
     jer mi svis od vel'je milosti zani tja.
- Najliše kad prosu uresni nje ures
     niz grlo tuj kosu, s kom zlato gubi čes, 90
     ter mi bi viditi jak angel iz raja,
     koju rih sliditi životu do kraja.
- Takoj čas od mene moj biser odstupi
     i k tomu ljuvene sej riči zaupi :
     od svita blaga sva radostju nadhode, 95
     kada se draga dva zajedno prigode ;
     ter našoj mladosti tko brani tolikoj,
     da se sad radosti ne damo razlikoj ;
     da se sad vesel'ju na puno ne damo
     a gorkos da vel'ju osven nas gledamo. 100

77 ugledah ak. u željah zad. 86 ne svojah] ne voljah zad. 100 osven] osvenj zad. osvienj ak.

Kad ovoj doreče nje liepos gizdava,
 oni čas doteče kako raj i slava
 ter čini, da sjedu, — a sama sta dvorit;
 za č njeku besjedu zače mi govorit,
 ku ne ču da kažu, za što bih uzrok bil,
 da željnih poražu ljuveno kako stril;
 ar bješe sva medna, sva puna ljubezni,
 koja slas neredna život moj uzbiesni,
 ter svapih : gospoje dostoјno po vas svit
 ime se tve poje i cafti kako evit.

105

110

77

Uviek da sam uz tebe.

Ne znaš li tužice, meni su s boljezni,
 meni su s tužice ovake ljubezni ;
 za č koji dan tebe ne vidi sluga tvoj,
 ne vidi sam sebe ni takoj život svoj:
 toli grem, rumeni da združu tvoj obraz,
 čini se jur meni sto godin svaki čas.
 Kad li se u tvoj dvor, moj venče, vidju ja,
 gdi svaki razgovor meni se steć prija:
 tada ja začnu vas srdaćcem jur cvilit,
 koli krat mišlju čas, ki nas će razdilit.   10
 A za toj ružice, jesu li s boljezni,
 jesu li s tužice ovake ljubezni ?
 Jer kad se ja s tobom, moj evite, razdilju,
 jaki no sam sobom razdiljen uscvilju,
 ter veće trpiti ovi jad ne mogu,
 nego li vapiti odlučih prem k bogu,
 jeda kad od usti od mojih sliši glas
 ter meni dopusti za milos ovuj vlas,
 za milos ovu čes, da duhom satvorit
 mogu se, kad ures želim tvoj podvorit;   15
 neka se vazda ja, kad hoću, namiram,
 gdi tvoja lipost sja, ku k suncu primiram.

5

10

15

20

109 svapih] zaupih zad.

Pj. 77: ak. I 8, zad. 313 1 ne znaš li] neka znaš ak. 21-22 sr. Dell.
 s. v. confrontare i s. v. paragonare.

Nu kada tko s tobom ne bude u dvoru,
da s' opet sam sobom isti ja pritvoru,
neka se u tvoj kril pobladim ljuveno,
neka mi ljuven stril izvidaš svršeno,
koji me sve vridi, koji me skončal jes,
kad godi po sridi ne vidih tvoj ures.

25

78

Zapoviedaj mi kao gospodar sluzi.

Neka toj dobro viš, ne scinju veći dar,
neg da mi zapoviš, jak sluzi gospodar ;
i veću još milos ako ćeš dat sluzi,
što će bit usilos, u toj me iskusi.
Kada se ne stvori rič tvoja sunačce,
tadaj rec: ne dvori pravo me srdačce.
Avo t' je život moj, pribila ružice,
poštedit jur ne moj virnoga služice.

5

79

Ne moli već zapoviedaj.

Ne moj da govoru moj gilju veseli,
nego li da stvoru, što milos tva želi;
ez mi je sve tvoje moljen'je zapovid:
za toj me, gospoje, ne moli još naprid.

80

Tvoje sam zapoviedi pripravan vršiti.

Izbrana gospoje, moj cvite rumeni,
moljen'je toj tvoje zapovid jes meni :
za toj mi jur otvor' misal ter srdačce,
a veće ne govor' prisvitlo sunačce.
Tvoju sam izvršit zapovid pripravan,

5

24 pritvoru] satvoru ak. 28 vidih] vidim ak.

Pj. 78 : ak. 332, zad. 310. 7 avo] oba rkp. ovo.

Pj. 79 : ak. 314. zad. 309. 4 za toj ak. za što zad.

Pj. 80 : ak. 298, zad. 228.

da bih se znal skršit za tvoj glas prislavan;
ner mi sad utječo gospodje pamet sva,
da prjedje izreče, što želi liepos tva.

81

Zapoviedaj: sve će biti ispunjeno.

Istom mi zapovidj a ne mol', cvite moj,
nego li samo vidj, slušam li sluga tvoj.
Ako ni druga stvar, nego li samo toj,
toj mi se mni ništar, gospodje od gospoj:
toj ti će sve biti, da se zna sluga tvoj   5
togađ dil ubiti i skončat život svoj;
za č mojoj ljubavi u tebi lik imih,
moj cvite gizdavi, za milos, ku primih.
Za toj ja neharstvo ne mislim satvorit,
neharstvom još carstvo da bih znal izdvorit;   10
i da znam potribe sve moje ostavit,
bez nidle podhibe toj mišlju opravit.

82

Je li zaman?

Pozri svak, dim uprav, medj nami sunačce,
koje mi za ljubav darova srdačce,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman?

Pozri svak jur obraz slavne nje mladosti,   5
od koga dim poraz meni bi s radosti,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman?

Pozri svak nje pogled plamenom gdi gori,
meni bi kako med: za milos toj stvori,   10
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman?

8 prjedje] pridje *ak.*

Pj. 81: ak. 286, zad. 226 1 istom mi] oba rkp. isto mi 7-8 imah-primah] imih-primih ak.

Pj. 82: ak. 331, zad. 412. 6 bi s radosti] da radosti ak.

- Pozri svak nje kosi, u kojih za diku
očito svu nosi od zlata priliku,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,   15
jesam li moje stril istrajal ja zaman ?
- Pozri svak nje grla, sva cafte u ruži,
kojoj se umrla biloća ne druži,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,   20
jesam li moje stril istrajal ja zaman ?
- Pozri svak rumeni nje ličci gdi gore,
ružici takmeni i cvitku od gore,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman ?   25
- Pozri svak biserni nje ustti za rados,
ki bi jad čemerni svrnuli u slados,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman ?
- Pozri svak jošte ćeš, pozri svak još kriplos,
kojom svu mlados jes dobila nje lipos,   30
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman ?
- Pozri svak nje čelo, na komu gilj cafti,
ko nosi veselo, gdi za njom svak dahti,
ter mi rec' boga dil, komu je razum dan,   35
jesam li moje stril istrajal ja zaman ?

83

Ne čudi se nitko, tko je vidi, što se ponosim.

- Molim vas svih okol, ne mojte zazriti,
ako sam ja ohol i vesel vidići ;
ar moju gospoju nazirem u tanci,
lieposti ke poju u mojoj pjesanci.
Rusi vlas' i kosi svila je u vjenčac,   5
za diku ke nosi kako zlat prstenčac;
istom je pustila dva prama niz čelo
ter pozri jak vila iza njih veselo.
Ružicom od gore i cvitkom od gilja

Stihovi 13-16 izostavljeni su u zad. rkp.

Pj. 83 : ak. 329, zad. 277.

ličca nje sva gore od sniga još bilja; 10
 jer kad ih obteče plamenak ljuveni,
 oni čas svak reče: ovo raj svršeni.
 Radosnim pozorom gizda se i slavi,
 jaki no prid zorom jelinčac po travi;
 ter kad se obazre nje liepos gizdava, 15
 sunačce uzmniš gre i rajska sva slava.
 Razbiral tko ne bi nje ustā rumena,
 koja su po sebi koraljom skrovena,
 iz kojih med i slas od cvitja isteče,
 kad godi pušta glas, da koju rič reče. 20
 Za toj se za ljubav svakomu još molju,
 čuj meni ne zabav', gdi se ja oholju;
 za što sam nje liepos izdvoril na službu,
 koja mi da kriepos nać se s njom u družbu.

84

Sve sam tuge zaboravio uza sadašnju radost.

Sve zabih tužice od moje mladosti
 kon tebe ružice i tvoje radosti;
 i sve ču zabiti; a tebe nikadar:
 toli si viditi radosna meni stvar.
 Jer ki te vidju dan, procafti život moj, 5
 ter sam ja blažen zvan, čim nazrem obraz tvoj:
 koliko veće sad, koliko veće još
 sada se zovu rad, toj sama vidi mož,
 videći u moj kril gdi svitlo sunce sja
 ter pravlju: blažen stril, kojim sam ranjen ja. 10

85

Kako me tješi u tuzi?

Svu tugu priljutu od svita zabudem,
 kada se na skutu gospodji ja zbudem;

17 rumena ak. ljuvena zad.

Pj. 84 : ak. 328, zad. 524 2 kon tebe ak. cjeć tebe zad. 5 ki]kad zad.
 6 čim] što zad. obraz] ures ak.

Pj. 85 : ak. 325, zad. 522.

jer s nikom radosti pričeka tuj mene,
u koj su sladosti od vječne spomene.
Zgodih se u tuzi njeki dan velikoj, 5
ka tuga da suzi učini obraz moj ;
ma tom se vidih ja na krilu gospodje,
od mene ona tja tužica sva podje.
Vaze me uprašat : što cviliš, svilice,
a k meni prinašat svoj obraz i lice. 10
Ni to joj još ne bi za dosta što stvori,
ter sama po sebi prsi bil' otvori ;
da gdi se nadjoh tad od velje radosti ?
da bih li tadaj rad u svojoj mladosti ?
od sad se ja uvik ne haju od zledi,
pokli nju za moj lik višnji bog naredi. 15

86

Kakav liek, kakovu li utjehu mojoj tuzi podaje.

Kad yidi ovaj vil, ueviljen da sam ja,
stavi se, da mi civil vesel'jem odslijje tja.
Ne bih ja ispisal ni mogal k tomu rit,
ni bi mi na misal moglo toj u vik prit,
ni sam tej smilosti, da vam se spovidam, 5
ke sčekam milosti, da mi civil izvida.
Ar kada sve stvori za svršit vesel'je,
prsi bil' otvori, ke su lik i zel'je,
kojim sam veće rad nego li pjenezu,
neg da me svega tad biserom povezu ; 10
tere ja ne ganu za velik čas mene,
kad ličcem jur panu na prsi ljuvene,
u kojih ma mlados očuti vični vik
vesel'je i rados i tuzi svakoj lik.
Ter vidju, poznavala angelski nje ures 15
i liepos gizdava, jer mi lik u njih jes,
ter mnokrat uzbrani vidit ih jur meni,

U zad. rkp. dodana su četiri stika, što ne spadaju ovamo, a to su oni isti stihovi koji su već naprije štampani kao posebna pjesma, u knjizi trećoj, broj 79.

Pj. 86: ak. 295, zad. 66 6 sčekam ak. čekam zad. 15 ter ak. er zad.

neka ih toj hrani, mni, za lik ljuveni
i za stvar ne inu, ner da su od ciene,
neka im tuj scinu ne zgubi kon mene. 20
Ter ako misli toj, malo se ne vara,
za č bih ja život moj tuj da se rad stara,
i ne bih nikadar mogal rit već dosti,
da trpi u vik dar taj mojoj mladosti ;
često se ter stvorim zlovoljan kon vile, 25
da čestit izdvorim nje prsi pribile,
od kojih tko slados videći ne prima,
videći s njih rados gdi sama vazima ?

87

Kako tješi moje ucviljeno srce?

Kad vidi ovaj vil, koja je sunačce,
jer meni ljuven stril skončaje srdačce,
angelska nje lipos svu pamet postavi,
postavi svu kripas, da mene ozdravi.
Obrati u rados svoj obraz i čelo, 5
na moju ter mlados pozire veselo.
Ako li još nalip toliki bude kad,
da se taj čas i hip ne stvorim prid njom rad :
iz grla pušta glas, angelski da spiva,
a prospe zlati vlas, kim suncu dosiva ; 10
prsi bil' otvori, najveće što želju,
ter kako ne stvori da se ja veselju ?
ter kako ne čini, u raju da sam ja,
moj cvite jedini, iz koga sunce sja ?
pače se za rados pamet mi zamuti, 15
toliku gdi slados za ljubav očuti,
tolikom gdi mene milosti nadili,
kom ne da da vene život moj ni evili.
Za toj sam stanovit, da ova od gospoj
boli se, jadovit kad vidi život moj. 20

Pj. 87 : ak. 275, zad. 63 5 obrati u rados ak. ter svrnu u rados zad.
14 cvite] cvjetak ak. 16 za ljubav] uz ljubav ak.

88

Za što sam radostan?

Velmi se čudju sad, kako me prosiš toj,
za što sam sada rad, znajući život moj,
znajući da sad ja nisam rad, neg rados
gdi sunce obasja moju sad svu mlados, 5
pokli me veselo ovaj vil pozire,
ke obraz i čelo rozicom razvire.
Ter kako u gori, kada je s prolitja,
gdi gora sva gori izborom od cvitja :
takoj sad nje ures, takoj sad nje obraz,
u kom je vična čes i rajske vas ukras. 10
Ter što me ljeputom ljuveno otravi,
tolikoj jur po tom život moj ozdravi ;
za što nje slavni kril, kad hoću, da zdužu,
a toj hti ljuven stril, neka se ne tužu,
neka ja ne venu, neka ja ne želim 15
nje liepos ljuvenu, nu da se veselim.
Uzdrži moj bože od ove liposti,
da slavit svak može moć tvoje kriposti,
pokli nam ovoli dopusti slavnu stvar,
da se svit oholi, a da t' ja imam har. 20

89

One dvi i mi dva!

Ovo su dvi zvizde, ovo dva sunačca,
vidit su njih gizde jednoga srdačca.
Ovo su dva cvita, ovdi je na zboru
sva lipos od svita u slavnem razboru.
Ovdi je dobrota angelska i razum, 5
s počten'jem lipota u jedan grede drum.
A mi dva brajena, kroz ove radosti
u ljubav stavljena od svoje mladosti!

Pj. 88: ak. 319, zad. 595 1 prosiš ak. pozriš zad. 3 neg ak. na zad.
6 rozicom zad. zoricom ak. 13 kad hoću, da zdužu] kad hoću, sadružu ak.

Pj. 89: ak. 317, zad. 348.

90

Darova mi svoj obraz!

Ako je koji trud, što želim, imati,
 na svit ni gorči sud od mene tko pati ;
 to li je las koja, ne prija, dim, človik
 sladjega pokoja od mene po vas vik.
 Jer ona od gospoj, u koj su radosti,
 darova obraz svoj mojojzzi mladosti :
 za toj se veselim, za toj sam velmi rad,
 ar sve, ja što želim, u moju vlas je sad.

5

91

Što znači ptica, koju mi posla?

Onaj vil, ku ljublju, poruči jedan dan :
 vidj kako ne gublju moje dni ja zaman —
 ter po toj poruci pticu mi jur posla,
 za koju u muci život je moj dosla.
 Jer pamet uteče na ovu zlu misal,

5

jeda će da reče : u ovi s' ti čisal,
 ovako, rekući, uhvatih tebe ja,
 do vika da uči ne budeš meni tja.

Sprva vas povenuh ter ne znah reć slovo,
 a pak se spomenuh : što činju ja ovo ?
 ako bi bil sužan dostojan tko meni,
 neka bi stal tužan ne mal čas ma sve dni ;
 nu vili toj služu, koja svit podoba,
 za ku bih dal dušu u svako jur doba ;
 u koje ne tužim ni zaman dni traju,

10

nu lipos nje družim ter živem u raju.

Sva mi se daruje, gđi drugim za liku
 pogledat varuje svoj obraz i diku.

15

Za toj rih ovuj stvar svršeno ostavit,
 a tuj vil s veći var i služit i slavit.

20

Pj. 90: ak. 301, zad. 27.

Pj. 91: ak. 323, zad. 349 1 onaj] ovaj ak. 4 dosla t. j. do sela.
 9 vas zad. ja ak. 11 bih bil oba rkp. 12 neka bih ak. neka bil zad.

92

Njeno uzdarje.

Ako se istina vjeruje sad moja,
i pravda jedina, ku stvori gospoja,
ne može veći dar naći se jur u vik,
ner ako ovu stvar satvori ki človik,
kako ja ku stvorih za jednu stvar malu,
onojzi ku dvorih za milos i hvalu.
Ar pitah nje celov, ka reče: što za toj?
ja rekoh: u darov budi ti život moj.
Tuj pozri ovaj vil, mnjah da je sunaćce,
kad reče: još vidil' nisam toj srdačce.
Dosta bi Lehsandar, komu bi svit u čes,
da stvori tolik dar, što vridan život jes.
Toj rekši otvori svoje ust' medeno
ter meni satvori uzdarje ljuveno.
Za toj sad misal svak i pamet postavi,
bih li ja tada rad za milos ljubavi.

5

10

15

93

Mudar savjet.

Nika vil cvit vidi u mene žut, za toj
reče mi: otidi, ni za te cvitje toj;
za koju jošte stvar hti me se varovat,
da joj taj cvit u dar ne budem darovat.
Ja za toj čuh tugu pak svapih u sebi:
može bit stvar drugu ona mni, te s' snebi;
za što jes niki cvit, ki se reć ne prima,
za č zlamen na saj svit za dosti grub ima.
Kad se s njom pak stekoh, ovo mi sve reče,
za to joj ja rekoh: istine s' daleče.
Nu ona još s kojom živiti rad uzdah,
i da će pokojom namirit moj uzdah,
odvraća od mene dva ličca pribila,

5

10

*Pj. 92: ak. 297, zad. 16.**Pj. 93: ak. 361, zad. 312 6 te s' snebi] ter sve bi ak. te snebi zad.
11 s kojom] kojom ak. u zad. bez smisla iom.*

bi reć je ljuvene sve službe zabila ;
ter navlaš oni evit pronosit utrgoh,
neka zna vas si evit, er ljubav povrgoh. 15

Ludosti od ove ljubavi mišlu strt,
ku ljubav svak zove a brž je druga smrt. —
Kad začu od mene nje lipos ovoj rit,
vidih sva gdi vene ter zaće mene prit : 20
eto t' se ne hvalim ljubavju, znaj, ni ja,
nu vilu tuj žalim, ka za te slavom sja,
i za ku ti sloveš, slaveći do vika,
pokli se nje zoveš, u koj jes sva dika ;
ter da ju ostaviš za toli stvar malu,
a sebi da spraviš malu čas i hvalu. 25

Čuj, togaj ne satvor ! da li nje sva dobra,
s kih prija razgovor, u zabit vré obra ?

Ja stojah u čudu, ter nje svit potvrdih
a moju svu ludu odluku pogrdih ; 30
jer da me nje razum ne bude tač propral,
do vika hudji drum ne budih ja obral.

Cić togaj njoj na svit zahvalih jak na dar,
i čim sam na saj svit, imat joj rih za har.
Za toj se zatekoh proslavit nje lipos,
još ovoj tuj rekoh za svu moć i kripos : 35
ako se tko zove razuman, svak muči
ter pridi, od ove da tva svis nauči ;
za č nigdi svit bolji ne mogoh čut ni znat,
jer pri zloj nevolji mogla bi život dat. 40

94

Dariva mi pelinak !

Kade me zaupi taj vila jelinkom
ter mene pristupi darovat pelinkom :
ah što mi zla pade, od šta bog ne daj toj,
jer u mir do sade ne stoji život moj.
Tač se je oni hip u pamet upisal, 5

31 propral zad. probral ak. 39 nigdi] nigda ak.

Pj. 94: ak. II 8, zad. 77.

ter nošu jak nalip na srci tuj misal ;
ar uzmnim, htiše rit : razmisli bil'je toj,
tako će skoro prit čemeran život moj.

95

Kitice, podji k njoj !

Kitice ti podji, dokole podju ja,
k onoži gospodji, ke lipos suncem sja,
tere me pridaj njoj, jeda me ne zgubi,
dokli se život moj nje ličca naljubi.

96

Moje želje.

Čestit ti prstenčac gospodje od svih vil,
da bih ti još venčac s biserom čestitil ;
da bih te ja vidil u svakoj radosti,
kako bi zavidil svak tvojoj mladosti.

A to će biti sve za velju dobrotu
za slavno ličce tve, ter čudnu ljepotu,
kojoži dostoji svaki dar od svita,
jaki no gospoji ka slavom procvita.

5

97

Moj darak.

Za ljubav jur vel'ju, gospodje, i za har
tvojemu vesel'ju poklanjam ovi dar ;

Pj. 95: ak. 215 zad. 57. Zad. rkp. dodaje još ova četiri stiha:

Ja niesam svezana, svezan je nu oni,
ki vilo gizdava mnom ti se pokloni ;
s mene ćeš tuj uzu od zlata razdriešit,
njegovu nu suzu hoć li kad utješit ?

*Pj. 96 : ak. 264, zad. 134. U zad. rkp. prva dva stiha ovako : Čestit
ti gospodje prstenčac na ruci, da bih ti čestitil i vjenčac na glavi 1 čestit ti]
čestit mi t' ak. 4 tvojoj] mojoj zad. Stihovi 5-8 ne dolaze u zad. rkp.*

Pj. 97 : ak. 282, zad. 512.

nu ti se molju pri, gospoje od gospoj,
da mi toj ne zazri angelski obraz tvoj.

98

Što hoće, da joj za ljubav učinim?

Imam ja gospodju punu sve radosti,
za koju da podju umrit, mi ni dosti ;
ar svitli nje ures ter obraz gizdavi
nadaril mene jes nesmirnom ljubavi.

Togaj dil mir priyat ne mogah nikadar,
dokli joj ukazat ne budem za toj har ;
ter mi se u nje dvor zgodi tač meni prit,
gdi mi da razgovor, da ne vim sam izrit.

Za toj rih : sunačce, molim te ljuveno,
hoć li me srdačce radovat svršeno ?
hoćeš li, da hodi veselo po dvoru :
rec' da ja što godi za tebe satvoru,
kako ti svaki hip satvaraš za mene,
ljuveni da nalip život moj ne svene.

Kada rič jur ovu dosliši nje obraz,
čini me da plovu po medu tadaš vas ;
za č pozor i čelo, grlo, ust i lice
stvori se veselo od one diklice,
koja me uprosi : ali je malo toj,
koji trud ponosi za ljubav život tvoj ?

Deri ni mislit moć toliko mučan put,
kada ti velim doć i priti u moj skut :
mni mi se za dosti, mni mi se od veće,
od tvoje mladosti taj posluh videće.

Za što mi odgovor ovi sta ona rit ?
za č bješe u nje dvor s velicim trudom prit.
Za toj svak sliš' sada, gdi se još zatekoh,
ter ovu rič tada gospodji ja rekoh :
toj mi je velja las, toj mi je slatki trud ;
ar kad taj sčekam glas, stvorim se kako lud
za rados jur vel'ju, što želim k tebi prit

Pj. 98: ak. 293, zad. 227 6 ukazat] uskazat ak. 20 život tvoj ak.
život moj zad. 29 velja las ak. velik las zad.

ter u tom vesel'ju ne mnim se kamo dit.
 Za to ja kažu još tvojojzi radosti,
 od mene da sve mož i moje mladosti,
 ter cvite rumeni, htij mi se umolit: 35
 zapovidj toj meni, što mi će s trudom bit.
 Kad ovo ja rekoh, slišite ljuveni,
 za strahom ko stekoh vesel'je tuj meni.
 Na vas moj odgovor ovoj ja od nje čuh :
 nu za me ovo stvor' izbrani tvoj posluh. 40
 Ter ja mnjah niku stvar da mi će govorit,
 koju ja nikadar ne ēu moć satvorit:
 toli se pripravno na mene obrnu
 nje ličće prislavno, ter čini da trnu ;
 ter čini daleče od mene moju svis, 45
 li željah, da reče tuj svoju zapovis;
 za što bih odluku u meni odredil,
 ne znam trud i muku da bih njoj poštедил,
 nu da znam izgubit svu moju vlas i moć,
 ali se sam ubit, ne rih nje volju oé. 50
 Misleći ja ova, k meni se upusti
 tere me darova celovom od usti ;
 jošte mi otvori ovu rič nje rados:
 oto toj satvori za mene tva mlados ;
 oto tuj učin' još, molju te, meni har, 55
 učinit kada mož, stvorit mi će dragu stvar.
 Kad ovo izreče, stvori se sunačce
 ter tadaj obteče rados me srdačce,
 i tuj se nasmija veselo život moj,
 pruživ se jak zmija ter padoh na kril njoj. 60
 Za bielo nje grlo rukami prionuh,
 za rados ter hrlo u slasti utonuh :
 toli se veseljah, da srce sve biesni
 ter ne znah što veljah od vel'je ljuvezni.
 Za toj se gospoji darovah životom, 65
 za č me tuj opoji angelском lipotom,
 tere se zabih vas i smamih čudno ja,
 zrčeći nje obraz gdi rajskom slavom sja,

36 zapovidj ak. zapovid zad. 48 ne znam] ne sam ak. 58 obteče ak. op-teče zad. 62 u slasti ak. u lasti zad.

koja mi da smilos, da se blag mogu reć
i svaku da milos mogu ja prid njom steć;   70
ar bi rek, drugu stvar nje liepos ne radi,
nego li stavljat var, da mene sve sladi.

99

Zahvalnost.

Tko sčeka s darom dar, moj cvite veseli,
ter po tom ne ima har, kamen se taj veli :
za toj ti, gospodje, poklanjam život moj,
dokli mi duh podje, zvat se rih sluga tvoj.

100

Propali naši zavistnici.

Prisvitlo sunače, višnji bog učini,
da s mojim srdaće tvoje se sjedini.
Neka se udavi on, ki toj ne htješe,
ki našoj ljubavi omrazu želješe.

101

Veselo sve kolo sa mnom.

Moj tanče ljuveni, velmi te ja molju,
ne zamir' čuj meni, ako se oholju,
pače se čud' mlados, ka sliša sej pjesni,
ako sad za rados život moj ne biesni ;
za č vidju medj nami gospodju moju ja,   5
ka nad svim vilami jaki no sunce sja :
toliku ima čes u svojoj mladosti,
da slove nje ures vas rajskom sladosti.
Ako smim reći toj, izmedju svih sluga
ona je život moj obrala za druga ;   10
ne da mi da služu, nu hoće služiti,

Pj. 99: ak. 292, zad. 570 1 s darom ak. darom zad. 2 taj] zad. do-dao iznad redka on.

Pj. 100: ak. 290, zad. 721 3 ki] tko zad.

Pj. 101: ak. 287, zad. 274.

*

za toj ja ne tužu ni mišlju tužiti.
 I možem još reći : blaženi ljuven stril,
     pokoli doteći mogu ja u nje kril ;
     pokoli u družbu mogu se zgodit njoj,
     koja mi za službu darova obraz svoj.

15

102

Gospodja, kojoj obrah služiti, primi me u svoje društvo.

Niku sam gospodju izabral služiti,
     na službi ke poju, za č ne da tužiti ;
     ka vidi da moj trud smiljen'je zadvori,
     ne da se zvat na sud, da ni me čas mori,
     nu kako ona stvar, koja me jur ljubi,
     postavi svaki var, da mene ne zgubi :
     izmiri na zlatu želin'ja i službe
     ter mi da za platu da sam njoj od družbe.

5

103

Sad su ispunjene moje želje.

Dokli te, sunačce, mlados ma ne združi,
     željno me srdače u mukah potuži ;
     željom te ja željah, gospodje od svih vil,
     hoću li ter veljah kad biti u tvoj kril ?
 Ovoj mi tuj želju višnji bog dopušta,
     za toj se veselju, danice gorušta ;
     za toj se rad zovem i rados uživam,
     po kojoj vas ploveni, čim s tobom pribivam.
 Još mi se sada mni, da tečem po raju,
     vazel bih da sve dni ovakoj istraju ;
     od mene ter blažen većma se ne pravi,
     tko je bil poražen od željne ljubavi.

5

10

12 služu-služiti *zad. očev. pogrješno*; *isto tako* 16 ljubav *m.* službu.

Pj. 102 : ak. 285, zad. nema ove pjesme.

Pj. 103 : ak. 284, zad. 154.

104

Kad sam u tvom krilu, zaboravljam na sav svjet.

Što ima bit ovo, pravi mi za tvoj stril,
da ne vim reć slovo, kad sam ja u tvoj kril?
Jeda me tva liepos ljuveno čim smami,
ali t' je taj kriepos u ličcu s kosami?
za č ne bih ispisal, kad sam zvan u tvoj dvor, 5
što misli ma misal za ljuven razgovor;
ma kom te gospodju kon sebe vidju ja,
od mene jur podju sve one misli tja;
veće ja nisam još sam sebi na pamet,
toj sama vidi mož, gdi stoju kako spet. 10
Nu za toj sunačce daj ti rič otvori,
daj tvoje srdaćce u smami ne gori.
Dobri smo bezbrže svi se jur zabivat,
neg pozor, ki strže, u sladje celivat:
oh samo toj djelo spomenu ne skriva' 15
i ličce pribielo, koje toj sčekiva.

105

Hoćete li da znate, za što sam sad veseo?

Gdi si ti, kamo si, koji znat sve si rad?
da nu me uprosi: što sam ja vesel sad?
jer žimi ljubezan, dni moji dostoje,
da svak čas u pjesan život se moj poje.
Za č kojom ja slovu, slaveći od nje glas, 5
niku mi sad novu očutit čini slas;
milos mi dopušta za službu i za trud
dva ličea gorušta, u kih je ljuven blud.
Veće mi naprida razum rit ne veli,
neka ni s povrida onomu, tko želi; 10
nu pamet tko ima i razum sobom svoj,
tomuj se znat prima, što hoću reć ovoj.
Drago t' bi li toj čut, a vele draže još,

Pj. 104: ak. 283, zad. 513 7 kom zad. tom ak.

Pj. 105: ak. 280, zad. 184 13 drago t' bi ak. drago bi zad.

ko slišiš u drag skut, da drazih vidiš mož,
o drugom gdi mlados istrajat ne hti čas,
ner kako u slados stvorit će život vas.

15

106

Ne bih se kajao, da ovako do vieka živem.

Slatko se veseli život moj, sunačce,
slideći što želi me s tvojim srdačce ;
jer da steć mogu sve, što godi zareku,
sve dni bih lice tve zarical da steku,
za kojim svis dahti i pamet životom,
uresom gdi cafti i rajskom lipotom.
Moja se zvat mlados može sad na nebi,
ka ništa za rados ne zna sad o sebi,
već samo, jer ne mni, da bih se ja kajal,
ako bih sve me dni ovako istrajal,
na krilu od tvoje prislavne lieposti,
za koju strt svoje ne štedju krieposti.
Da meni reku sad : spravi se ter hodi,
ustani ter zapad s istokom gospodi,
on čas bih ja rekal : vam sve tej radosti,
meni sam ja stekal vesel'ja za dosti.

5

10

15

14 od drazieh u drag skut da drazih vidiš mož *ak.* 15 gdi mlados *ak.* kih mlados *zad.* 16 ljuvenu neg rados da mi da i nje slas *ak.*

Pj. 106: ak. 278, zad. 511.

KNJIGA PETA

1

Sad sam blažen.

Što tužih, toj dosta; — odkoli život moj
na slavni svit posta, ne prija dobro toj;
jer suncem ku zovem od moje mladosti,
čini me da plovem po rajskoj sladosti.
Sad ino ja bože ne želim ner zdravje,
pokli mi bit može na ličcu uzglavje;
makar mi ova vlas može bit na svitu,
da shodim nje obraz jak pčela po cvitu.
Vazmi svak za svoj trud tuj platu od zlata,
meni jes za moj blud u krilu sva plata. 10
Neka ti svak žudi iman'je veće steć,
i moj mu dil budi, slobodno mogu reć:
dosti se zovu blag po srići ljuveni,
pokli sam tomu drag, tko no jes drag meni.
On ki znat sve želi, što me sad ne kuša,
što se tač veseli život moj i duša? 15

2

Što ćeu sada od prevelike radosti?

Prisvitla od gospoj, tako mi života,
odkli zna život moj, što je tva lipota,
u svojoj mladosti ne scienjah veću čes,
ni veće radosti ner nazrit tvoj ures.

Pj. 1: ak. 248, zad. 504 1 život moj] ma mlados ak. 2 dobro toj]
tuj rados ak. 4 sladosti] zad. žalosti! 6 dokli me zad. 8 shodim] sha-
djam ak. 11 iman'ja ak. 12 moj im ak. 14 onomu kad sam zad.

Pj. 2: ak. 279, zad. 411 3 scienjah] scinih ak.

Za toj vidj sunačce, kad je toj bilo tad,
što će me srdačce ovdika biti sad?
što će bit ma mlados ovdi sad kon tebe,
ka ne vi za rados što stvorit od sebe?

5

3

Kolika je njena napram meni odanost!

Jednom se ja spravljah na niku rados poć,
gospoji ter pravljah, da sa mnom bude doć:
ka mi se odprosi toliko ljuveno,
jer mi svis zanosí nje razum svršeno.

Za toj joj još rekoh : da družbi reć što éu,
kojoj se zatekoh da s tobom doć hoću ?
ter ako taj obit ne bude imat stvor,
neka znaš, jer dobit hoće mi ugovor.

Da znate mladosti, kad ovo dorih ja,
od vel'je radosti pamet mi zadje tja,
za č on čas doteče na srce jur moje
s rukami, ter reče: reci im, ovo je;
ter tako tvoj obit imati može stvor,
i tako mož dobit svaki vaš ugovor.

Er ako istinu govori mlados tva,
imam ja bit vinu kon tebe, viruj, sva:
za što se draga stvar u srcu, dim, nosi,
ako li stavi var ter sebe uprosi.

Ter meni rači reć: koli krat imena
od drazieh čuti ne é za mnogo vriemena,

ali ti dragi tvoj misal sprid zatječe. —

Svidoći život moj, kad me si daleče:
ali noć ali dan, vazda te ja vidju,
i javi i u san srcem te sve sledju ;
ter da bi tako moć vedit se očima,

kako se dan i noć u srcu drag ima:
ne bih te želila, za što bih pri meni
što želim vidila u želji ljuveni.

5

10

15

20

25

Postavi svak pamet, ter misli skroveno,
ostah li tada spet i smamljen ljueno ?   30
ar gdi sam, sam ne znah od velje ljubavi,
kojojzi hvalu dah, dostoyno da slavi ;
i veće ner Adam da budem živ biti,
do vik se ne nadam ovu stvar zabiti,
ni bih ja nikadar zabiti mogal toj,   35
za č od nje dražu stvar ne ima život moj.

4

Tvoj me darak uzradova i usreći.

Od tebe sunačce kada ja sčekah dar,
mnjaše me srdačce, svitu sam gospodar:
tuj ljubav i rados tvój sluga očuti,
da mi se sva mlados u slasti zamuti,
za č je stvar velika, da mi zna ime reć   5
gospodja tolika, kojoj ni slike već ;
a neg li gdi radit stire se ures tvój,
kako će osladit većma se život moj ;
ter vidju sva dobra da cafté u moj kril,
odkli te još obra srce me za svoj stril.   10
Za toj ti odslužit stavih ja razum svoj,
još veće jer družit puštaš mi obraz tvój.

5

Veoma se veselih ovomu danu.

Velmi se veselih ovomu dnevi ja,
veće ga poželihi, ner trudan pokoj ;
jer kada imah glas, da će te ovdi prit,
očutih jeduu slas, za rados mnjah umrit :
toliko bi vel'je mojojzi mladosti   5
veliko vesel'je, još veće radosti.
Da kad se u ov dvor očito ugledah,
ne vim taj razgovor, komu se jur ne dah ;

Pj. 4 : ak. 274, zad. 346 9 da cafti] ka cafti ak.

Pj. 5 : ak. 271, zad. 591.

jer dobro ufaće svak se nas veseli,
još veće gledaje kon sebe što želi.
Ter ovo za rados pamet mi sva biesni,
toliku čuh slados cjeć tvoje ljuvezni,
cjeć tvoje milosti, koja me tješi sve,
ter imam s milosti poljubit ličce tve.
Prisvitla diklice, ne samo da smim ja
poljubit tve lice, jak sunce koje sjaj
nu vidju jer meni na svu sad volju jes
tvoj obraz rumeni i njegov vas ures,
koji mi ljuvene sve želje ukroti,
kad vidih ja mene pri tvojoj dobroti,
ter kad me uhvati tva lipos za grlo,
rekoh se ne zvati rečen'je umrlo;
za č mi svis otide, grleći stvar onu,
ku mnozi da vide, u željah sve tonu.

10

15

20

6

Malene usluge velike zasluge.

Zapovid od vile obslužih, stvar malu,
ka reče: sad svile dostojiš svu hvalu,
jer mene počita prislavni posluh tvoj,
ter sam ja očita, svršeno da si moj.
Život moj uzbiesni ter svapih: gospoje,
da li se u pjesni ova rič ne poje!
Malo je tko ljubi za ljuven stvoril plam,
tko život ne zgubi jak Tisbe i Piram.
Veće rič ne rekoh, toliku u sebi
oholas ja stekoh, mnjah da sam na nebi.
Nu misli, tko pozna, komu tuj zavidih,
jer zorom nigdar sna sladjega ne vidih.
Da kada okruni i vinča me grlo,
radosti napuni život se moj hrlo.
Ostalo tko ne vi? da mi se istraju
ovako danci svi, živil bih u raju.

5

10

15

Nadam se u boga, da će dugo s tobom sretan biti.

Sokole gizdavi, priliepa ptičice,
tvojoj se ljubavi veseli me ličce;
jer imaš taj ures izmedju svih gizdav,
jaki no ima čes nada sve zviri lav.
Za toj te ja želim u mojem srdačcu,
za toj t' se veselim kako cvit sunačcu.
Mnim, kad te vidju ja, da s' poljska rozica,
sunačce kojoj sjaj i pada rosica.
Veće ja iman'je ne scinim prid sobom,
ner imat ufan'je sve dni me bit s tobom,
neka se živući tobom ja pogizdam,
jaki no sjajući misečac medj zvizdam.
Doj bože od slave, velika silosti,
pokli te jur prave da si pun milosti:
ovi mi u zdravju, molju te, zdrži cvit,
neka te proslavju, da vidi vas si svit.

5

10

15

Tvoj obraz daje mi života, tvoj govor radosti.

Moj cvite izbrani, imam ti har nosit,
veće ner Diani prilipi Hipolit ;
ar svaki čas i hip život mi jur dava,
vilo, tvoj obraz lip i ličea gizdava.
Reć mogu, er ne daš umrit mi dreselo,
dokole pogledaš na mene veselo.
Jer kako da rukom odnosиш boljezni,
ke trplju ja s mukom od željne ljubezni ;
ako li govorиш što s slugom gospodje,
život mi satvoriš u rados da podje.

5

10

Zna, čime može zanjeti sviest moju.

Bi rek zna ovaj vil, jer zlate nje kose
i takoj pozor lip svis moju zanose,
ter meni dohrani vinu cvit za kosom
i prsi ne brani, ke cafte sve rozom.

Pomisli sad mladi u srcu skroveno,
gdi se tuj osladì život moj ljuveno :
budem li vele rad, budem li vesel ja !
ar kad se smišlju sad, zadje mi pamet tja.

5

Nju gledaj, tko hoće raj da vidi na zemlji.

Tko želi, svital raj da gleda na sviti,
na vilu poziraj, koju ču slaviti.
Krunu je savila glavici od kosic,
ter ju je stavila u mjesto od rozic ;
u kojoj cte vlasti jaki no venčac zlat :
toj mene porazi ter od nje bili vrat,
vrh koga obraz sja sunčanom svitlosti,
tere na nj gledat ja ne imam kriposti.

Ar pozri okolo u tanci vesela,
a na me oholo pogled je vazela ;
očice nje gore jaki no sjaj zvizda,
ter kako iz gore vila se taj gizda.

Ličcem joj ružan cvit izniče s gilji van,
ter stvara bilji svit, nego li zora dan.
Govor te gospoje ishodi meden glas,

10

a to li kad poje, strne mi svaki vlas.

15

Hladak lip ishodi, kad usta otvara,
po kih se jur plodi koralj, cvit od mora.
Angelom svu milos bi rek je vazela,

Pj. 9 : ak. 260. zad. nema, prem da je u kazalu prvi stih napisan.

Pj. 10 : ak. 258, zad. 569 4 u mjesto od rozic ak. miste dil od rozic zad.

11 očice nje gore] očima ke gore zad. sjaj] u oba rkp. po starinskoj na-
vadi sja t. j. sja' 13 s gilji ak. gilji zad. 14 ter] da ak. 17 hladak ak.
hladac zad.

20

ter misec mnju svitlos vazima s nje čela.
 Za grlom utiče, tko liepos nje želi,
     koje joj izniče kako gilj, svak veli ;
     jur kroza nj uziru, uzdihe ljuvene
     tolikej podiru za njim ja skrovene,
     želeteći nje rados srdačcem svaki čas,   25
     jer ima mu mlados sapetu u zlat vlas,
     ljuveno ter bludi jak ranjen jelinčac ;
     li vrhu svih ljudi izbra me za venčac,
 a ja nju za dušu i za moj cvit ružan,
     privirno ku služu jaki no prav sužan,
     i mišlju služiti po sve dni po vas vik :
     toj svi će viditi, za č mi da rani lik.

30

11

Pokloni mi zlatan darak i samu sebe.

Sladju rič čut ni reć ljubavi ner prave,
     ni blago veće steć ner tugam zabave.
 Ja mnju, vas u meni da ljubav stavi dvor,
     k tomu lik ljuveni svim tugam razgovor ;
 za č liepos od one, za kom mujah dni traju,   5
     učini da tone život moj u raju.
 Milos mi dopušta toj za trud ljuveni
     dva ličca gorušta ter obraz rumeni :
 volju rit pravedno, vase mi svu želju
     ter čini na jedno da se ja veselju.   10
 Napokon dar doni zlatom vas uresan,
     koji mi pokloni pojuci s njim pjesan.
 Dosta joj toj ne bi, nu reče : dokli sja
     sunačce na nebi, tvoja ču biti ja.
 Od sade ja veće ne gledam ni česa,   15
     ner za me nesreće da za me ne čeza.

20 ter misec]ar sunce ak. 20 vazima ak. vazimljje zad. 22 koje joj ak. tere
 joj zad.

*Pj. 11: ak. 256, zad. 506 16 same nesreće, da za me ne teza zad.
 za me nesreće da za me ne čeza ak.*

12

Što željah gledati, sada grlim.

Što samo ja željah očima viditi,
kad vidju ter veljah vesel ču živiti:
tej sada ja grlim, toj mene grli sad,
ter ni već umrlim družit se meni kad.
Do vika ter neće ovoli biti blag,
za č blago ni veće, ner dragu biti drag
kako ja, gdi prima meni se pobludit,
ter srcu s očima ni veće šta žudit.

5

13

Što je moj posao?

Kad ličce rumeno ovozzi od gospoj
sadružu ljuveno, što jes tuj posal moj?
ne drugo ner bljasti nje pozor očima,
a celov od ustii, da broja ne ima;
i ruci me hrlo pospjeha napunjat,
gospodji ter grlo i venčat i krunjat;
i sve tuj drago što satvori ma mlados,
za svaku jednu što vrati mi nje rados

5

14

Zavidniče, slušaj sad moje blaženstvo.

Sliši ti, ki ne mož slišat me radosti,
koju ćeš rados još čut mojoj mladosti,
ter se sad samohoc životom razluči,
neka te dan i noć zavidos ne muči.
Jer tvoja što zavis ter jezik prokleti
željaše skončat svis od moje pameti,
sve milos od vile napravi, dim uprav,
da željno ne cvile me oči za ljubav.

5

*Pj. 12: ak. II 10, zad. 537 5 ter ak. jer zad. 7 koja jaki prima
meni se pogubit zad. očito pogrješno.*

Pj. 13: ak. 255, zad. 59.

Pj. 14: ak. 250, zad. 505.

Slava nje i razum za pravdu od službe
 ukaza meni drum da sam njoj od družbe, 10
 ter ako sto godin žive nje lipota,
 sve dni ēvo gospodin bit od nje života.
 Mlados nje hoti toj, da vidi tko ni rad,
 a da se sa mnom moj raduje takmo sad,
 i da se veseli, dokli mu teče vik ; 15
 a tko mi zlo želi, da bi zlu dionik.

15

Ljuveno uživanje.

Za službu svaki čas pogledah radosti
 od te, ka ima vlas vrh moje mladosti ;
 za što se zateće smilit me nje obraz
 ter svrši što reče : za toj sam vesel vas ;
 jer imat mogah dar, kojim bih odlučen 5
 plaćen bit, što igdar ljuveno bih mučen.
 Ar gdi grem dreselo, vidi me jedan dan
 ter svapi veselo : svrši zlu volju van,
 za što se podobe ljuvene krieposti,
 ne ēvo već da znobne moje te lieposti ; 10
 pri nego iskoči na goru mjesecac,
 prid' da ti dam oči, jer si moj vjenačac.
 Misli svak ljuveni, taki dar tko ima,
 kolika jur meni rados se tuj prima !
 koli krat spomenih toj vrieme prikrasno, 15
 u svako povenih, želeći pri kasuo !
 U toj se oni hip približi k vrimenu,
 taj čas se spravih lip k rajskomu imenu.
 Pun idoh radosti, a kad bih u nje kram,
 mojomzi mladosti ne bih ja voljan sam ; 20
 ne mogah naprid poć, toli se stideći,
 toliku scienjah moć, nje liepos videći,
 da nu bi srce lav, ko se pri bojaše,
 ter podjoh gologlav, gdi vila stojaše ;

*Pj. 15: ak. 247, zad. 503 1 s radosti zad. 2 od tebe zad. 9 za toj
 se podobe zad. 15 vrieme] brime ak. 20 mojomzi ak. mojojzi zad.*

dvorno se poklonih, u darov za time 25
 sebe joj sam ponih, slaveći nje ime.
 Goraše svital raj u ličcu toj fravi ;
 pride, mnjah, sleti zmaj kada me pozdravi.
 Oh život zavinu, kom pusti slatki glas, 30
 kij smišlu jur vinu ; strne mi svaki vlas.
 K sebi me primili ter vinčac svi hrlo
 rukami pribili i kruni me grlo ;
 celov mi ne brani na moje tužice,
 u kom slas dohrani od rajske ružice.
 Tač ne sta velik hip, nazva me jelinka : 35
 je li ti već nalip na srci pelinka ?
 Ja imah smilosti u obraz gospojen
 ter čudnom milosti bih kako opojen,
 ter na rič prizlatu, ka zide s rozami,
 odgovor podah tu s željnimi grozami : 40
 o kruno gizdava ter venče zeleni,
 komu je sva slava, što bješe Eleni,
 na svitu ni meni vesel'jem prilika,
 moj cvite rumeni i moja sva dika.
 Blažene one dim, ovako ki traju ; 45
 evo se sad vidim i scinim u raju.
 Tko bi bil ustriljen ljuvenom kriepostju
 pak da je nadiljen ovakom liepostju,
 ne bi li ranici lik imal u mukah,
 vidiv se danici ovakoj u rukah ? 50
 jaki no ja tebi, ke liepos suncem sja,
 zavidim sam sebi, er se tvoj zovu ja.
 Na tadi odgovor vesel smih satvori.
 ter sinu vas nje dvor, mnjah : raj se otvori.
 Za toj se još hrlo upustih tada ja 55
 ter prijah nje grlo, za č ona me prija :
 toliko jur drago, toliko obično,
 koliko tuj blago da nam je sve vično.
 Ne more znat se red, tko veće nas ljubi,
 pri kojoj ljubvi med svoju slas izgubi ; 60

27 fravi ak. slavi zad. 33 celov mi ne brani zad. celova ne brani ak. 40 s
željnimi] oba rkp. bez s 51-52 tebie-sebie ak. 60 ljuvi ak. ljuven zad.

ter misto ne ima ni grlo ni lice,
 što celov ne prima od one diklice,
 ka meni ni malo ne prosti za milos.
 A naprid ostalo kazat mi ni smilos,
 za što bih uzrok bil od željne boljezni, 65
 komu bih spovidil ostale ljubezni.
 To li bi tko pozrit mogal nam tuj mlados,
 mogal bi dobro rit: ovdi je sva rados;
 i tko se jur blazi mogu zvat pravedno,
 ner mili ter drazi, kada su zajedno, 70
 gdi čase sve traju u slatke celove?
 Ja scinjah, po raju da život moj plove:
 toli se zovih rad, er pravljah sam sebi:
 jesam li na svit sad? ali sam na nebi?
 Da kada nje liepos svoje ust' otvori, 75
 božja me mnjah kriepos vičnoga satvori;
 za č reče: vinče moj, uresan ružicom,
 civiliti već ne moj ljuvenom tužicom:
 ti si moj razgovor, ti si cvit veseli,
 ovi t' se veće dvor zatvorit ne veli. 80
 I tvoj bi od pri plać utješen po meni,
 nu se jes moglo tač, moj gilju rumeni;
 er sam ja takoj još civilila za ljubav,
 toj i sam znati mož, ako ćeš reć uprav.
 Kad spivah ja pjesni, što u njih tad veljah, 85
 neg da t' me ljubezni otvorim, ke željah?
 ter iskah pute sve, kako bih u kril moj
 vidila ličce tve: oto bi sada toj.
 Oto se zgodi sad, oto se sad zgodi,
 u željah da gork jad život vas ne vodi. 90
 Kad ovo izreče nje ures gizdavi,
 oni čas doteče s velikom ljubavi,
 uz moje ter lice prinese obraz svoj;
 za toj rih, svilice sliši me čas ovoj:
 gospodje, toli reć mogla mi još ne bi, 95
 što ne bih mnogo već vjeroval ja tebi.
 Za toj ti imam har, hvaliti u slavi

85 u njih *zad.* uz njih *ak.* 90 vas *zad.* može biti naš? 97 hvaliti *zad.* i hvalit *ak.*

- ne će stat nikadar tvoj ures gizdavi.
 Za tim s njom provratih minuto sve vrime,
 ko zaman ne stratih, kazat ga ne vime. 100
- Po tom vas protrnuh, videći blizu dan,
 ter rieči obrnuh : vrime je meni van.
 Toj vila čuv reče: moćno t' me ucvili,
 kuda mi uteče oh gilju pribili !
- Raskriliv ruci pak, padeše na me sva ;
 za grlo stasmo tak velik čas oba dva.
 Još da me udvori i darom daruje,
 prsi bil' otvori, ke sunca varuje ;
- nu za svoj razgovor meni se stvori, mni,
 neka se u nje dvor opet jur meni ckni.
 Li jur toj zamami svu misal i pamet,
 i čini željami ljuveno da sam spet.
- Reče dan : ovo sam ; za toj se bojasmo.
 Nu misli svaki sam, kako se rastasmo !
 Ove li danke ja ne prijah s pokojom,
 želeteći da prija vidim se s gospojom. 115

16

Uviek tako.

- Što živilh u mukah, namirit mišlju ja,
 pokli mi u rukah od ove liepos sja.
 Iman'je od svita za moju ni rados ;
 za č pčela od cvita ne prija tuj slados,
 što prijah od ove angelske lieposti, 5
 za koju čuh nove u sebi krieposti.
- Meni se nje oči i s grlom ne brane,
 kim višnja svidoči, koja se nam hrane.
 Veće ja za ništa ne marim ni haju,
 makar sva godišta ovakoj istraju. 10
- Ne mogu još ne rit : udlij bog ovi trud,
 za ki se ne će prit ni takoj iskat sud.
 Dosti sam pravedno nadiljen za službu,
 pokli sam zajedno s gospodjom u družbu.

105. padeše] možda pade se.

Pj. 16 : ak. 313, zad. 517 10 makar] jeda zad.

od koje ne želim do vika stvar inu,
ner da se veselim ovakoj ja vinu.

15

17

Njena nestrpljivost dokaz ljubavi.

Kad ta vil ugleda, gdi gredu ja hrlo,
sladjii bi od meda obraz nje i grlo.
A sve to, mnju, stvori, za što ja one dni
postal bih na dvori, koja stvar drazih ckni,
ter se još čini tja nikomu tuj rieti:
mogla bih dosle ja, neka znaš, umrieti.
Ah što mi bi drago, da svak zna, ovo čut,
od svita jer blago mnjah da je u moj skut.

5

18

Listak masline.

Ovo je prišal rok, kad éu reć: blažen dan,
koji je bil uzrok, da sam ja blažen zvan;
ter nitko ne govor', da pati hudji sud
ni sladjii razgovor, ner li ja za moj trud.
Ar koju moja svis i život moj obra,
masline posla lis za bilih od mira,
koliko da veli: parjaj plač i tužbu,
život te moj želi pričekat u družbu.

5

19

Kako da se sada ne veselim, komu da zavidim?

Kako ja za rados ovo sad ne venu,
kako ja za slados ne biesnim ljuvenu?
Ar ovo u rukah u mojih sunačce,
ko bolit u mukah ne da me srdačce;
ter komu zavidim, kad imam u družbu,
što željah da vidim za moju svu službu?

5

Pj. 17: ak. II 26, zad. 99.

Pj. 18: ak. II 31, zad. 359.

Pj. 19: ak. II 34, zad. 123.

*

Ar se mnju začudi svit, ovu kad stvori,
koju van svih ljudi život moj izdвори.

20

Nema blaženijega od mene.

Ako se blag zove i čestit još pravi
on, tko je od ove nadieljen ljubavi :
toj blažen ni veće na svitu kazovan,
ni većma od sreće, neg li ja darovan.

Ar ljubav u ruke moje se dopusti,
hteci me od muke ljuvene sabljasti,
kad ova od gospoj, u pjesneh ku poju,
ne štedi život svoj za jednu rič moju.

5

21

Ja sam zadovoljan ovako.

K onoj se odpravljam, koja me tač obra,
da prid njom ostavljam vidin'ja sva dobra ;
ar kad sam u nje dvor, zla volja ni na svit,
kojozzi razgovor ne nadju ali svit.

Togaj dil ovoli sada se veselju,
a mlados oholi, ter ne vim što velju ;
ako li još bolje tko ima, on raduj :
meni je dovolje, ništa mi ne daruj.

5

22

Spominjanje ljuvenih zgoda i nezgoda.

Kako čuh, da podje gospoja na zelen,
po sledu gospodje otidoh jak jelen ;
za što bih stanovit, da ēu bit darovan,
da ēu bit darovit, kad nam se zgodi van.

I toj će sve biti; tko će znat, počekaj
ter liepo ljubiti, čuvaj se, čuj, ne kaj:

5

Pj. 20: ak. II 35, zad. 26.

Pj. 21: ak. II 20, zad. 89 2 vidin'ja sva dobra] vid ina sva dobra zad.

Pj. 22: ak. II 40, zad. 132 2 sr. Dell. s. v. eguitare.

kako ja vil onu, lik željnoj mladosti,
ka čini da tonu u rajskej sladosti.
Ar sama gdi stoji i ja bih osamljen,
rih : ovo t' nastoji da ne grem zamamljen ; 10
ter kad me očuti, očutih razgovor,
za č podje sviv skuti ter sjede prid svoj dvor.
Još kako sunačce pozri me nje mlados,
za toj me srdačce uzbiesni za rados ; 15
ar oči nje slavje puštaše tuj kripoš,
da jedva za zdravje uprosih nje lipos :
toli me zamami on pogled obični,
a zani kosami ka zlatu prilični.
Nu lipos nje mene slobodna satvori,
kad slatko rumene svoje ust otvori,
ter zače raznašat kosice niz čelo, 20
a mene uprašat iz glasa veselo,
govore nje slava ovu rič gizdavo :
ovo sam ja zdrava, jesli li ti zdravo ?
Da svak zna, ovo kad od nje ja usliših,
ljuvene želje tad za rados utiših ; 25
razmišljam još, rekoh, gospodje ja sinoć
kroz tvoj dvor protekoh, mneći te vidi moć.
Kada rič ovu rih, istom se zabi sva,
plamenkom ter uzrih nje ličca oba dva ; 30
za č bi rek požali nje liepos skroveno,
er se tuj sastali nismo jur ljuveno.
Za toj mi, znaj, reče, tadaž me san dobi,
ter ti se ne steče vidi me u toj dobi ;
nu mi rec' boga dil i daj mi odgovor : 35
da što si ti činil, kad minu kroz moj dvor ?
Ja hotih tada rit : lipos je tva uzrok,
da nitko ondi prit ne bude na taj rok ;
cjeć togaj skroveno satvorih njoj odvit
pak rekoh ljuveno : ostani s bogom cvit. 40
Još ona procini, da nije stat veće
ter poklon učini, podj s bogom veleće.
Nad tim se rastah ja, pozire svaki hip,

18 a zani ak. rusimi zad. 27 razmišljam zad. razmislav ak. 28 mneći
te zad. ne bi te ak. 31 liepos ak. ličce zad. 34 u toj dobi ak. toj dobi zad.

- da vidim gdi nje sja sunačcem obraz lip ;
ter inud, nego pri, onda put vazeh ja: 45
za toj mni, kad uzri, da ču poć nikud tja.
Još ne bih daleče, čini me opet prit ;
u toj se svak steče ter ne smi ništa rit.
- Za toj dil otide na mesto skroveno,
gdi opet izide ter svapi ljuveno : 50
vidj ovih u okol, očima gdi slide
ptičicu jak sokol, da kažu što vide.
- Za toj se sada rit ino mi ne prija,
ner ako opet prit mož, kako s' bil prija ;
rači mi praviti sad hrlo da vijem,
jer za stvar na sviti veće stat ne smijem. 55
- Misli svak, koju slas ne čutih ja tade,
kad vile slatki glas na srce me pade :
za rados povenuh ter me bi deri sram,
gdi jedva spomenuh odgovor, da joj dam ; 60
ter rekoh : sunačce, za tvoju ja milos
ne štedim srdačce pod svaku usilos ;
a nego jednu stvar da ne ču obslužit,
u kojoj meni dar do viek je ne tužit.
- Na toj se nasmija pak reče : stoj s bogom,
pruživ se jak zmija ter podje svemogom. 65
Misli svak ljuveni, željno li ostah ja
ucviljen, kad meni pozajde sunce tja.
- Jer da mi razgovor ne daje nje obit,
ondi se prid nje dvor hotijah sam ubit. 70
Da nu se obratih k sebi ter vazeh drum,
ter sobom provratih nje liepos i razum.
- I za toj još trnu, misleći što reče,
kako se obrnu kad k meni isteče ;
i kako ljepotom caftiše nje slava,
ka tada i po tom želji bi zabava. 75
- Tej stvari i druge razbirah tako ja,
ter mira od tuge pamet mi ne prija ;
mlados mi ne zgrija jur mista s pokojom,
želeći da prija vidim se s gospojom. 80

50 svapi] zaupi ak. 55 rači mi praviti] reci mi priviti zad. reci mi praviti ak., možda reci mi pravi (t. j. pravē) ti?

Ter kada ugledah, da je rok prišal prem,
veće se cknit ne dah, spravih se, da k njoj grem.
Otidoh veselo i hrlo, jak jedan
ki ufa u selo da more imat stan.

Kad pridoh ja tamo, ali ti taj vila 85
za togaj dil samo bješe straž slavila;
ki me straž s daleče vidi ter ne podje
nu tiekom poteče do svoje gospodje.

Bi rek čas ne stoja, opet se povrnu
i s njom bi gospoja, ka čini da trnu. 90
Kad vidih vil da gre, tekući još hrlo,
bojah se da ne stre svoj obraz i grlo:
tolikو naglo sva k meni se upusti,

vesel'jem ličca dva uresiv ter usti.

Tuj podjoh protiv njoj ter joj se poklonih, 95
i željni celov moj na liče nje ponih.

Za velik čas usta ne odnih, jak oni
u putu ki susta ter se pit dokloni.
Takoj stah velik čas, deri mi tuj reče:
bi rek ti moj obraz nikuda uteče; 100
nu mi rec', jes' zdravo ovuda jur prošal?
i kaž' mi još pravo, sad ovdi što s' došal?
kako smiš ovdi doć, ne znaš li tko sam ja?
ne znaš li moju moć po svitu koja sja?

Kad ovo najprija izreče nje mlados, 105
pamet mi ne prija vesel'ja ni rados;
jer ja mnjab, toj veli iz srca, moj bože,
da nu smih veseli održat ne može,
ter imah ja smilos učinit ovi sud,
da ono za milos satvori i za blud, 110
za veći razgovor ukazat i ljubav. —

Tu joj dah odgovor i rekoh, jer sam zdrav;
začeh joj još pravit: neka znaš sunačce,
došal sam opravit željno me srdačce.

Ovo ja sve rekoh, za č ki njoj bješe svoj, 115
kad liepos nje stekoh, ozlobi mene njoj.

Tuj slugom zavapi: našli smo, da si prav,
nu muči i tripi sve stvari za ljubav;

- nu za me odoli od inih jur prirok,
za što se već boli, tko tomuj bi uzrok,   120
ter ovo sve stvori, jer ga se varovah,
jer ono što dvori, sve tebi darovah,
što tebi narekoh i tvojoj mladosti,
kad najpri istekoh na prozor s radosti,
kad najpri pogledah na tvoju dobrotu.   125
- Ondaj ti ja pridah svu moju ljepotu,
onda ja posvedih, da tebe posvoju,
onda ja odredih mene zvat za tvoju ;
ondaj se odluči u meni skroveno,
da veće ne muči srce tve ljuveno ;   130
ter neka svak suzi i éuti ljuven vrid.
Veće toj ne kusi ni prašaj u naprid.
Kad ovo sliših ja, za on čas stah krotom,
gledaje, gdi sve sja angelском ljepotom ;   135
pozrih joj još grlo i venčac od vlasa,
ter ovu rič hrlo zaupih iz glasa:
najveće što želim, da mi bog vidjeti,
za toj se veselim još naprid živjeti ;
za toj ja u meni zvat čestit i blažen
mogu stril ljuveni, kojim sam poražen.   140
- Za č ljubav sve muke obrati u rados,
jer mi da u ruke, što želih svu mlados ;
jer mi da na volju uživat ljubezni,
ter se ja oholju, a pamet sva biesni ;
ter se svis veseli i moje srdače,   145
a život ne želi inu rič, sunačce.
- Kad ovo izrekoh, što stvorih, svak stoj čut:
oni čas potekoh veselo njoj na skut,
ali pri uhrli od mene nje lipos
tere me zagrli za svu moć i kripos ;   150
celunu mene još celovom od ustī :
tko slišiš, znati mož, ku mi slas dopusti !
- Er se ja tada vas u slasti zamutih,
misleći koju slas i rados očutih.
Tuj stasmo provratit ljuvenu svu želju,
ku sada za skratit ne kažem ni velju ;   155

ar kad bih u pored, sve što bi zgovoril,
ni mrzal toli led, ki ne bih rastvoril
od želje ljuvene, ku stavši mislit ja,
mlados mi povenu a pamet zadje tja.

160

S tolikom radosti procinih život moj,
gdi mojoj mladosti darova obraz svoj,
od koga u čudu pozirah lieposti,
ter stah vas u bludu ljuvene krieposti ;
ter se ja radovah u sebi svršeno,
i mene darovah gospodji ljuveno,
govore rič ovu : ako ćeš život moj,
neka se tvoj zovu, gospodje od gospoj ;
neka se tvoj velim, neka se tvoj pravlju,
da se ja veselim a tebe da slavlju.

165

Kad ovo ja veljah, nje liepos sva tada
biesniše u željah, odgovor da mi da,
ter reče : toj ne moj veće mi govorit,
ako ćeš biti moj i za me što stvorit ;
za što si moj vinu i moj ćeš vazda bit,
kako mož istinu sada sam uhvatit.

170

Jer da nis' moj sa svim i da nis' drag meni,
ne bih ti dala vim moj obraz rumeni ;
ne bih ti prinila me usti celivat,
ni bih te činila u moj kril pribivat.

180

Nu si moj ljuveno i bit ćeš do vika,
istom drž' skroveno oda zla človika.
Kad ovo izreče nje liepos gizdava,
mene smih obteče, vesel'je i slava.

Da strasi ne zdrže oh moju tuj mlados,
mogah ja bezbrže smamit se za rados :
toli se veselo obrati sva k meni,
ličce, glas i čelo i pozor ljuveni.

185

Ter ondi, gdi stojah, prem bješe na puti,
togaj se dil bojah, da nas tko ne čuti :
za toj mi još reče i mjesto čini znat,
ako tko isteče, podj' ondi ter ćeš stat ;
i dokle bilig moj ne budeš koji čut,
za život, čuj, ne moj iziti još na put.

190

- Ja rekoh : sve tako da bude sunačce ; 195
 ali sve inako stvori me srdačce.
- Jer dobro ne reče nje liepos ovu stvar,
 kad nitko isteče blizu nas iz nevar :
 otidoh s tužicom na jednu stranu ja,
 na drugu s služicom nje liepos podje tja. 200
- U želji ja ne znah najmanju stvar na svit,
 ter vele tuj ne stah, ni slišah od nje svit,
 ni bilig čekah koj ; opet se povratih
 ter sve bi uzrok toj, kim rados prikratih.
- Za što bih zapažen ter se htih udavit, 205
 ter ostah poražen, ne smih se pojavit ;
 najliše kada vil ugledah gdi teče,
 bijući prsi bil ter ovu rič reče :
 oh što toj učini ? voljah se sada ja
 u morskoj pučini, neka me poždre tja ! 210
- Da li ti ne rih toj : ne pridi na ov put,
 dokole bilig moj ne budeš koji čut ?
- A ti se ne haja ni malo za mene !
 Toj li je potaja od službe ljuvene ?
 toj li je obit tvoj ? Nu se sad spomeni, 215
 u kom si život svoj obećal dat meni,
 u kom se odlučit tebi dim podoba
 ter mene izručit od ljudskih jur zloba !
- Da t' nisam skazala, koji ćeš držat red,
 sada se skončala ne bih ja kako led ; 220
- za što bih krivila nesreću i sebe,
 a ne bih gnijivila ni grizla sad tebe.
 Istom ja pozirah, koli se pržaše,
 i srcem umirah, gdi prste kršaše ;
- ter i sad povenu i čutim gork nalip, 225
 kad godi spomenu i smislim oni hip.
 Malo se rukami ne ubih sam tada,
 malo se u kami ne stvorih od jada.
- Za toj rih : gospodje kriv ti sam, koli hoć ;
 da nu stvar taj podje, vratit ju nije moć. 230
- Togaj t' se dil molju diklice najveće,

- zabud'mo nevolju od ove nesreće;
 dajmo se vesel'ju i svakoj radosti,
 zamin'mo svu vel'ju gorčinu s' sladosti.
 A za što ovo rih ? za č malo tada ja   235
 od tuge ne umrih, ku hotih odnit tja.
 Ter ondaj, čuj ovoj, otidoh vas u jid,
 za č stvori obraz svoj jaki no pepel blid,
 ter svapi oni čas: ako t' je me drago
 počten'je ali čas, što volim ner blago,
 molim te, podj' s bogom, a jutri vidiv dan   240
 opet se svemogom povrati na moj stan,
 ter ču ja imat put s tobom čas posidit,
 gdi ne će živ duh čut, takodjer ni vidi.
 Ja rekoh: gospodje, kako mož toj rieti ?   245
 toj veliš, da podje tvoj sluga umrieti ;
 jer život moj more skončat se po sebi
 u željah do zore, kad veliš prit k tebi.
 Ini mi odgovor nje lipos ne stvori,
 nego li reče: stvor' što ti se govori ;   250
 za život ino, čuj, ne moj da učiniš,
 jer ti ču skazat tuj još stvari, ke ne mniš.
 Ja rekoh oni hip: koje su stvari toj ?
 a željno obraz lip pogledah nje uz toj ;
 na usta nje hrlo ponesoh celov moj,   255
 a ruke na grlo, u kih svih venčac njoj,
 ter joj se primilih i mene njoj pridah.
 Nu kad se razdilih, za žalos sam ne znah ;
 istom se u stanu u mojem ugledah,
 i dokli ne svanu, očicma san ne dah,   260
 misleći nje lipos i slavne radosti,
 ke nose svu kripis vrh moje mladosti.
 Još pamet uteče, da mislim po tanku
 onu rič, ku reče na samom rastanku ;
 tere rih, da ju toj najprija iskušu,   265
 kad godi željne njoj lieposti sadružu.
 Tej stvari misleći i liepos ljuvenu
 želin'jem želeteći, srce mi povenu.
 U toj se stvori dan ter podjoh s daleče

- gledati, kada van nje lipos isteće ; 270
 ali bi sve s mani, za č nigdi ne vidih
 nje obraz izbrani : za toj vas problidih,
 i vele takoj stah, neka još govore,
 ter oči istrgah zrčeći nje dvore.
 Kada je prem ne bi, zavapih : o bože, 275
 pak rekoh sam sebi : to t' joj se ne može;
 ter od tud podjoh tja, žalosno cvileće,
 tuže se grozno ja vrh moje nesreće.
 Opet još donikle prominuh kroz nje dvor,
 ter ondi medj dikle vidih moj razgovor ; 280
 velmi se nadjoh rad, da nu tej radosti
 podjoše sve ujad kon moje mladosti.
 Jer tadaj od mene ne čini jur scinu,
 daj da se spomene, da pozri gdi minu ;
 a ni nje običaj, da stoji tač mukom. 285
 Za toj ja u čas taj s čudnom bih odlukom,
 sam sebe ražalih jaki no za nehar,
 ter se još zahvalih učinit čudnu stvar :
 namislih u nje kram da pridem na silos,
 puštavši strah i sram, vazeh moć i smilos, 290
 ter netom vidih noć da saj svit obuze,
 potekoh s veću moć ner jelin iz uze.
 Kad pridoh na nje stan, po srići uzrih ovoj
 jednoga od stražan, ki bljudu perivoj ;
 u dobar ter se čas on za me namiri, 295
 za što bi uzrok vas, želje me da smiri.
 Najprija ustupih, stah se pak spomenom,
 za toj ga zaupih slobodno imenom ;
 za č bješe meni znan, ter netom more čut,
 oni čas hrlo van isteće na moj put. 300
 S kojim ja podhibno začeh tuj govorit,
 nu mi bi potribno srce mu otvorit ;
 ar znaše svu želu od moje ljubavi,
 koju mnjah, još velju, človiku ni javi.
 Za toj mu skazah ja, cvileći što želim ; 305
 reče : civil parjaj tja, učini što t' velim ;
 ter mene postavi u misto skroveno još :

- tuj, reče, pribavi za malo kako mož,
ar mi je sila poć od tebe za mal čas,
nu će sad opet doć da se znam zatrт vas. 310
 Nu mi je mnogo žal, er od pri do mene
toj mi reć nis' došal, daj za cić spomene.
 Sve stvari ostavi, ter se vas sta pržit
 ejeć moje ljubavi, da će se mnjah skršit;
 ter podje kako hrt, tuj sam ja vido, 315
 da se za nj budem strt, ne bih mu platio.
 Za č opet doteče, spravivši niku stvar,
 što imaš, čin', reče, sad ali nikadar;
 ar ne bdi živi duh, sanak je sve vazel. —
 Kako ja ovo čuh, idoh rad i vesel, 320
 ter čudno za rados pozadjoh malo put:
 tuj moju on mlados uhvati sam za skut,
 ter mu se dah vesti; posli ga odslah tja,
 za što me naviesti, što ne znah uvik ja.
 Jošte bi stvar veća, jer nadjoh sve volje, 325
 ter ne znam ta srjeća komu bi za bolje:
 ali ti jur meni i mojoj mladosti,
 koja lik ljuveni očuti s radosti;
 ali ti gospodji. Za što moj dogovor
 veljaše : prem podji na silu u nje dvor ; 330
 ter da se ne zgodi namirom ono tak,
 satvorah što godi, što bih se kajal pak.
 Ter ovo bi, velju, za nje glas izbrani,
 a za me, jer želju od jada sahrani;
 a za me, da podju i da se veselim, 335
 kad nadjoh gospodju jaki no sam želim.
 Bješe san vaseo angelsku nje lipos,
 i san nje veseo imaše još kripoš ;
 još ctiše njoj tada na ustih sladak smih,
 ter malo od jada željnoga ne umrih, 340
 ter malo ne svenu u želji život moj,
 i kad se spomenu, povenem još za toj ;
 jedva me deri tja tuj srce ostavi,
 koje bih vazel ja protiv nje ljubavi.

- Za toj stah gledaje, zrćeći za slavu, 345
 kako struc u jaje nje liepos gizdavu ;
 ter začeh razbirat sve usta, sve lice,
 sve kraju primirat od one diklice.
- Još gdi se nje rados od mene celiva,
 mnjah, rajska da slados na me se proliva. 350
 Ne bi mi toj dosti, nje prsi pribile
 otvorih s radosti, koje me još evile,
 koje me još groze, za kojim umiru ;
 za što mnjah iz roze da gilji izviru,
 za što snig ni kamen ne vidih bil toli,
 ter meni jur plamen ljubeni odoli. 355
- Za toj mi ne zabav', tko bude čtit ovo,
 ako tuj za ljubav satvoriš što novo.
 Ar moje srdačce razbludom ostravih,
 kad na toj sunačce ruku ja postavih, 360
 koja mi poželi taj mista skrovena,
 u kih se jur veli sva slados ljuvena.
- Nu ludi, mnju, drže bezumnu tuj misal,
 u kojih broj brže ja se bih upisal,
 da godi potlačil ne budem htin'je toj,
 u kom se raslačil nerazum bješe moj ; 365
 ter hotih ja tvorit, što je sram spovidit,
 što je stid govorit, a veći još vidić ;
 bogu se ter molju, koji me pogleda,
 koji mi tuj volju izvršit jur ne da. 370
 Za toj ga ja slavim, za toj ga ja slovem,
 za što se blag pravim i blažen sad zovem.
- Onda htih da podju za gorko srce tja,
 togaj dil gospodju razbudih on čas ja ;
 ter kad me očuti, vas obraz rasrdom
 i čelo zamuti jadovnom i tvrdom. 375
- Ter velik strah stekoh, vapiti jer uče ;
 nu kad se ja rekoh, oni čas umuče.
 Ter kad se utaži, nadjoh se vele rad,
 gdi reče : nu kaži, kako si prišal sad ? 380

345-346 sr. Dell. s. v. affisare, fisso, struzzo 354 za što] oba rkp. za č, ali stih hoće za što 355 ne bi bil tolje zad. 358 stvorit će zad. Stihova 369-416 nema u zad. rkp.

- A za č me bezmile ovako uprosi ?
 za č srce od vile sve staše u grozi,
 za što ju neredno uhvatil bješe strah,
 ter ja s njom za jedno za cić nje strahom mrah.
 Kojoži ne rieh ja istinu za uzrok, 385
 da meni ne prija o ničem u prirok ;
 nego li tuj rekoh : neka znaš sunačce,
 ovdšto dotekeh, poslušah srdačce.
- Ar mene želin'je toliko uhvati,
 koje mi da smin'je ovu stvar ufati ; 390
 ter mi se dobrom kob po srieći ispuni,
 za toj se tebi rob dah kako sve kruni ;
 za toj se ja sužan dah twojoi mladosti,
 za što si cvit ružan, pun rajske sladosti.
 Ne čuh ja rič drugu nje liepos govorit,
 ner svoju gdi slugu zače toj sve tvorit ; 395
 a ja se zakleh tuj : neka znaš ružice,
 za život twoje, čuj, ne tvori služice.
 Tako mi ljubavi, ni svisna ni česna
 u tomuj, što pravi tva liepos uresna ; 400
 nu kako pri rekoh, moj venče gizdavi,
 na srjeću dotekeh, a sve dilj ljubavi.
 Tuj deri virova mojoži mladosti,
 i tuj me darova s celovom, s radosti,
 i tuj se udruži nje ličce i moje 405
 ter svapi : ne tuži, jer tuge ne goje ;
 ter svapi : ne boli uz moju ljubezan,
 nu svaku odoli i parjaj boljezan ;
 za što si sa mnom sad, sa mnom se veseli,
 i sa mnom budi rad on, tko se moj veli. 410
 Za č reče venčac moj ovu rič, svak me čuj,
 procinit ter ne moj, da se ja plakah tuj.
 Za što se veseljah, gdi milos izdvorih,
 ner malo u željah što s jadom govorih ;
 ter ona požudi, da mi da srcu vlas, 415
 i da se pobludi sa mnom tuj za mal čas.
- I tada ja stekoh slobodno srdačce
 ter svapili i rekoh : prisvitlo sunačce,
 da nu mi još pravi one tve stvari sad,

- za ke me postavi u sumnju i tvrd jad, 420
 kad reče : ino, čuj, ne moj da učiniš,
 jer ti ču kazat tuj još stvari, ke ne mniš ;
 jer i dan osvanu, ne stah toj misleći,
 i kom se sastanu, ovoj ti rih reći.
- Ter ako ja stekoh prid tobom ku milos, 425
 što prašah i rekoh, kaži mi tva svitlos.
 Svak ter znaj, ma mlados gdi ovo govori,
 velik smih i rados nje liepos satvori ;
 ljuveno još reče : ono t' rih s jutra prit,
 nu mi se ne steče, ne moj mi ter zazrit ; 430
 jer mi se ne more zaradi zlih ljudi,
 koji zlo govore — i ti me ter bljudi —
 jer za njih ne smih prit, da t' budem kazati,
 ovo sad što ču t' rit, ako me č' slišati :
 odkli ja znam tebe, ne prijah još pokoj, 435
 ter veće ner sebe željah te, da si moj ;
 prislavno tve ime toli sam ljubila,
 veliko ter vrime danke sam gubila,
 želeteći svaki hip gdi te ču viditi,
 ljuveni za č nalip ne mogah trpiti. 440
- Ki li te vidjah dan kroz moj dvor kad proći,
 ne mogah imat san u dne ter u noći ;
 za što se napunjah sva želje ljuvene,
 u kojoj svit kunjah, er nisi kon mene.
- Ter mnogo naglosti dosle sam stvorila 445
 cić tvoje mladosti, kad te sam vidila ;
 i moju za te čas potmiše zli zlobom,
 svaki še hip i čas gledaje ja s tobom.
- Ako ćeš reć uprav, dobro znat i sam mož,
 za tvoju da ljubav satvorih veće još ; 450
 jer mnokrat stah, pjesni da spivam na prozor,
 neka dam ljubezni tvojojz razgovor.
- Za toj te ja molju za moje počten'je,
 što veće još volju nego li življen'je,
 neka t' sam pridana, budi ti boga dil, 455
 neka si ti hrana od moje časti dil.

420 tvrd *zad.* tvar *ak.* (*izg. tvr'*) 424 i kom *ak.* istom *zad.* 430-431 *sr.*
Dell. s. v. accettare i s. v. pigliare. 454 živin'je *zad.*

- Jošte joj ne bješe toj reći za dosta,
 nu što kad recješe, na svaku rič posta,
 da mi se pridava. Za to joj još rekoh :
 gospodje gizdava, odkli te ja stekoh,
 volih ti počten'je nositi a tužit, 460
 ner tvoje smiljen'je s prirokom sadružit ;
 a toj znaš i sama, jer tvoje radosti
 vel'ja su zamama mojojzi mladosti.
- Nu ja toj ne gledah, voleći trpit trud,
 ter srci vlas ne dah kako zna višnji sud ;
 i za toj ne stvorih voljnu stvar sunačce,
 nit komu otvorih željno me srdačce. 465
- I naprid takodje, znaj, da će pridana
 bit meni gospodje tvoja čas izbrana ;
 makar bih tač predan ružice ja tebi,
 da sam ja blažen zvan, scinil bih u sebi. 470
- Za toj se predaju, gospodje od gospoj,
 i život puštaju u ruke tvoje moj,
 vjerom se ter kunu, da te ēu uzvisit
 jak vjenčac i krunu, daj mi bog poživit. 475
- Veće joj bi drago, da svak zna, čut ovoj,
 ner niko da blago darovat budem njoj ;
 ter u toj radosti sta, da mi govori,
 cjeć moje mladosti veće krat što stvori, 480
- i ki trud i brige za me je dobila,
 kažući bilige, er me je ljubila.
 Za to joj ja pravljah : zahvaljam ružice,
 ter obraz moj stavljah na slavno nje lice ;
 posli ga odklonjah za milos i ljubav, 485
 za koju ja ronjah suzice, dim uprav :
 tolik me stiže blud, er ne znah reć slovo,
 ter pravljah kako lud : što činju ja ovo ?
- Ar ondi vas zadjoh u njekoj radosti,
 nje razum gdi nadjoh pun rajske sladosti ;
 od usti li celov ne mogah zabiti,
 ki voljah ner darov u zlatu primiti :
 toliku slas kušah od one gospoje,
 kad godi sadružah nje ličce i moje ; 490

- kada li mom grli nje ruci ugledah, 495
 onda se umrli mom srci reć ne dah.
- Ar se mnjah okrunjen vjenačcem, ki slavi,
 za toj bih napunjen medene ljubavi
 ter pravljah : sunačce, diklice primila,
 ovo s' me srdačce i misal smamila ; 500
 ovo mi č' još vazet s ljuvenom kriposti
 i razum i pamet tom tvojom liposti.
 Za toj te ja molju, skicena ružice,
 razumij nevolju od virna služice,
 ter jošte kad godi čin' mlados da moja
 s tobom se prigodi, da mi si gospoja. 505
 Ako li ne mož toj gospodje satvorit,
 neka se sluga tvoj ne bude umorit:
 a ti mi skroveno ukaži zlamen daj,
 er sam tvoj ljuveno, da mi je manji vaj. 510
 Dobro ja ne rekoh, ondi sve što htijah
 za rados, ku stekoh, oni čas ja prijah.
 Za č od nje svitlosti ovo čuh, gdi reče:
 od moje milosti ne ćeš bit daleče,
 objetam toj bogu, kako ćeš viditi, 515
 sve što ja uzmogu, ne ču se štediti.
 Još način skaza mi, kako bit more toj:
 za toj me zamami i zani razum moj,
 ter se ja zazirat u liepos nje začeh,
 po kojoj izbirat sladosti tuj vazeh. 520
 Njegda joj ja ponih celov moj na čelo,
 njegda se naslonih na grlo veselo ;
 njegda ju celunjah u pozor gizdavi,
 a njegda i kunjah za milos ljubavi.
 Njegda joj ja panih na nje kril za mal čas, 525
 a njegda postanih ter zrčah nje obraz ;
 a njegda potecih na ličce nje s mojim
 iz glasa ter recih : što zaman ja stojim ?
 Ter na nje rumene svoje ust ponesih,
 za koju stvar mene svak bi mnil da vezih ; 530
 za što ja prionih kako mož velik čas,
 bez bi rek ter tonih u slasti tada vas.
 Najliše ruci moj kad spravih skroveno,

koje ja ponih njoj na prsi ljuveno,
od kojih veću slas očutih ner mednu,
od kojih oholas stekoh ja nerednu !

535

Pozirat potekoh nje prsi pribile,
iz glasa ter rekoh, da bi gilj doibile ;
ter ona iz nevar ozri se na mene,
jaki no njeku stvar da tadaj spomene.

540

Jošte mi tuj reče : koliko u mal čas
veliku tuj steće u tomu srci vlas !
Kad ovo zgovori, u meni ne bi red,
ter mi se satvori srdačce kako led,
i željno uzgrozi moj obraz i lice,
za toj me uprosi : što cviliš svilice ?
što takoj povenu ? onoj ti ja rekoh
za milos ljuvenu, u bludu ku stekoh.

545

A ku bih ja smilos imala u sebe,
što želiš za milos, da čuvam od tebe ?
da tebi zabranju, što ni zled ni zazor,
mnogo lit što hranju ja za tvoj razgovor ?

550

Rumeni moj cvite, koga t' sam želila,
gdi bih ja krozi te život moj štedila ?
kad imaš tuj želju od prsi jur moje,
neka te veselju, nu ličce daj tvoje.

555

Ter ovo gdi pravi, začeh ja uživat,
začeh ja u slavi u rajskej pribivat ;
začeti ter vazeh pozirat nje pogled,
a pak se još začeh stvarati vas u med ;
za što rič ne reče, nu se sva raskrili,
ter k meni doteče s rukami pribili,
ter s vel'jom ljubavi uhvati obraz moj,
koji se zabavi u slasti velikoj,
jer u dar očuti nje prsi ljuvene,

560

što pamet zamuti, za ljubav tko vene.

Tuj se ja stah opit radosti velike,
i mnjah se rastopit od želje tolike ;
i cjeć tej ljubezni istinu gorov :

svis moja uzbiesni, da ne vim što tvoru,
ter ja mnjah, da plovu po rajskej sladosti,
najliše rič ovu čuv od nje mladosti :

570

- ni ovdi človika, tko me će ugrabit,
a tebe do vika ne mislim ja zabit ;
jošte ču bit tvoja, jošte ču tvoja bit,
ličca češ još moja malo ekniv poljubit ;
još se češ, budi zdrav, pobludit u kril moj,
ovo ti dim uprav, drugo mnit, čuj, ne moj.
Za toj rih : sunaće, milu t' mi stvar veliš ;
jer moje srdaće objetom veseliš. 575
- Jošte joj zahvalih na darih veće krat,
nu moćno požalih, er mi se bi rastat ;
i da su tvrd kami od ljudi sraća sva,
tuj bismo suzami žaljena obadva. 580
- Najliše gdi meni svoju čas pridava
ovi cvit rumeni i liepos gizdava,
takoj ja gdi veljah : neka sam vilo tvoj,
ne dopust', u željah da zgine život moj ;
ter gdi se rastavljah, ne pristah ljubiti
nije lica ; još pravljah : ne moj me zabit. 585
- Da kad se razdilih, satvorih velik plač,
i grozno procivilih, jak da me vadre mač ;
ter ostah kako jad, ter ostah kako vrid,
želeći željom tad smrt gorku sristi sprid ;
ter začeh vapiti iz glasa i zvat : voj ! 590
- Za to me trpiti srdaće ne hti toj,
oni čas podje tja od mene gospoji.
Svak misli, kako ja i život moj stoji
bez moga srdaćca ; jer dokli ne zdruih
srdaćcem sunaćca, oh željno t' potužih ! 595
- 600

23

Milo je ljubiti i ljubljen biti.

Drago t' je drag biti, drago t' je mila stvar,
milo t' je ljubiti, komu si drag na har :
kako ja, ki smilos imam reć, dim uprav,
da nitko za milos ne steče tuj ljubav,
ku steče život moj od ove radosti,
ka je cvit od gospoj medju svom mladosti ; 5

ka meni veli sve : hoć' da se veselim,
čin' da ja ime tve u željah ne želim.

24

Nema blaženstva nad moje.

Još mogu rit ovoj : jes mene tko ljubi,
kad pri tom od gospoj mučan'je ne gubi ;
za rajske počten'je slavne nje liposti
parjal bih služen'je ljuvene kriposti.

Ona toj ne gleda, ma način kad vidi,
stavi red ter ne da obraz moj da blidi ;
poruči po sluzi rič, koju ne velju,
za č ne bih rad k tuzi priložit vam želju.

Još mogu rit ovoj : jes mene tko želi,
kad onaj od gospoj meni se veseli,
pokli me dočeka toliko ljuveno,
ter ne smim reć, neka ostane skroveno.

Ar bi se zabil svak, da tko zna ovdi sad,
koliko moj žitak ondaj se nadje rad ;
ter trpit onu slas, je li toj prečudno,
imaje u oblas nje liče razbludno ?

Još mogu rit ovoj : ni na svit mladosti,
koja se jur k mojoj slikuje radosti ;
za č vidih još ljubav tuj niku medj nami,
ku ne smim reć uprav, da se svak ne smami : 20
gdi se sva miluje, jaki no otrok mlad,
gdi se sva siluje, kako bih veće rad ;
a drugo u naprid ne ču vam ja praviti,
neka vam ljuven vrid ne budem pojavit.

25

Nenadan sastanak, koji mi pribavi vjerna sluga.

Mogu reć : tač sluga ova me udvori,
jer nigda za druga toli drug ne stvori.

Pj. 24 : ak. 312, zad. 231 2 pri tom] oba rkp., može biti prid tom
15 prečudno ak. prilično zad. 21 otrok] oba rkp. otrog.

Pj. 25 : ak. II 44, zad. 282.

Ar kad se pomili gospodja na službu,
 ona se usili, stat me s njom u družbu.
 Rados tuj u sebi toliku ja stekoh,
 ter ime na nebi postaviti nje rekoh,
 gdi k meni doteče jedan dan kako lav,
 veselo još reče : vazmi lik za ljubav,
 er ona ku služiš tolikoj vrimena,
 želeći da združiš nje ličca rumena,
 tomuj sam našla put, neka se veseliš,
 neka se u nje skut gospodin sam veliš.
 Ako ćeš ovi moj slišati svit što godi,
 veće sad cknit ne moj, spravi se ter hodi.
 Nu misli svak samo, gdi način govoriti,
 što imam znat, tamo kad budem u dvori :
 istom stah ter gledah hitros nje mladosti
 a željom vas predah od vel'je radosti.
 Svapih ja : tvoj sam vas, ino tuj ne rekoh,
 ter za njom oni čas nazorom potekoh.
 Netom se očuti život moj u njih stan,
 otidoh van puti pjan želje i ne zvan ;
 za toj me uhvati za ruku ljuveno,
 tere me obrati u mjesto skroveno.
 Reče mi : postoj tuj, tolik trud pribavi,
 za život, tere čuj, nikomur ne javi,
 što ne bih ja ista dotekla k tebjije ;
 ovoga za č ništa gospodja ne vije.
 Reče mi : molim se, pravi mi za milos,
 ter mnogo bolim se, za taku usilos
 da vam se koja zled boga dil ne zgodi ; —
 jer sam mnil, ovi red s gospodjom ishodi.
 Reče mi : ti ne haj, meni je potribno,
 iznači način taj toliko podhibno,
 kako se č u nje skut bez brige viditi,
 ako ćeš mene čut i moj svit sliditi.
 Kako toj slišiš ja, obslužit sve pristah.
 Tuj ona podje tja i tuj ja sam ostah.
 Razmišljah i veljah : kad će bit vrime toj ?
 K tomu se veseljah, mnjah da je vas svit moj.

³ pomili] ova rkp. pomisli, možda posmili ?

Ter kada vesel'ja pričekah tadi rok,
 kon mene, mnjah, da sja i siva vas istok ;
 kon mene mnjah vas raj i drago kamen'je,
 za č pride sluga taj ter mi da zlamen'je,
 da vidim gospodju gdi grede, ter hrlo   45
 skočih ja, da podju priyat ju za grlo.
 Nu kad me ugleda, otide jak sokol,
 još vidi svoj ne da obraz lip ter ohol ;
 za č mene ne sudi, er pridoh iz nevar,
 za toj se začudi, koja je ovo stvar.   50
 Nu kad nje dobroti pride svis, da sam ja,
 oni čas ukroti srce zlo i parja.
 Cvileći li zače pozirat na slugu,
 ter ja mnjah da plače očito za tugu.   55
 Za toj se stah bolit i hotih prošten'je
 proseći pomolit, da prosti zgrišen'je;
 nu slušah srce tad, gdi mi sve govori,
 ljuvena bluda rad sve ono da tvori.
 Toj ne bi rečeno ner misal jedina,
 nego li stečeno i prava istina.   60
 Jer velik ne sta hip, ono s njom civiljen'je
 privrnu obraz lip na svako smiljen'je ;
 k meni se upušta ter joj se poklonih
 i celov od usta na lice nje ponih :
 toliko jer vas dvor u rados obrati   65
 i svaki razgovor od mene ne krati.
 Gdi smieha napuni taj usta rumena,
 svega me okruni nje liepos svršena ;
 svéga me još nika obide tuj slados,
 koja bi človika smamila za rados ;   70
 najliše svoj obraz kad na moj nasloni,
 ter ljuven vas poraz od mene tja poni,
 kojim bih grozno spet pri ner me pomili ;
 ter bi rek svu pamet nje liepos usili,
 i razum postavi, da veće radosti,   75
 da veće ljubavi da mojoj mladosti.
 Zače se u skut moj uvijat nje slava,
 a svrtat pozor svoj i licca gizdava,
 ter bi me vazela još smirat ljuveno :

za toj me vesela satvori svršeno. 80
 Za č tako pozirah nje liepos tada ja,
     ku k suncu primirah i sunce mnih da sja ?
     ctieše joj kruna taj od kosic na glavi,
     kojom se kako raj nje slava proslavi ;
     kojom se kako evit uresom sve gizda, 85
     za to ju vas si svit uzdviže do zvizda.
     A tko su, tko hrlo ne bi se zabili,
     gdi cafti nje grlo kako gilj pribili ?
     gdi cafti vrat visok ružicom od evitja
     jaki no sam istok zoricom s prolitja ! 90
     Kad godi pogledah nje obraz rumeni,
     vas trnih i predah za rados u meni ;
     za č bi rek da skupi svu liepos, ima čes,
     ku vidjah gdi upi : ovdi t' je vas ures.
 Prislatke nje oči svitljega pozora; 95
     nego li s istoči gorušta taj zora,
     meni se vidjahu i momu srdačcu
     dvi zvizde da sjahu u svitlom sunačeu.
     Kada li potecih razbirat nje ličce,
     vječni se ja recih, jaki no fenice; 100
     za č bih slas oćutil s pametju i s dušom,
     gdi bi se gilj smutil na ličcu nje s ružom.
     Tko zabil tuj ne bi sam svoga imena,
     smišljaje u sebi nje usta rumena ?
 Jer bijad i čemer svrnuli u slados 105
     a korajl i biser dobili za rados.
     A tko bi sve izreć mogal nje lieposti,
     a tko bi mogal stec tolike krieposti.
     toliko smilosti, da uzda govorit,
     kolike milosti mogah ja izdvorit ? 110
     skazati ke ne vim, ni znaju spovidit,
     li ne ēu veće svim ljuvenim zavidit.
 Za toj se veseljah u mojoj mladosti
     i rieči tej veljah od vel'je radoći :
     gospodje ter ures ljepotom od slave, 115
     koju te glas i čes ljuveni svi prave,
     koju te svak veli prisvitlo sunače !

- Za toj se veseli sad moje srdačce,
 za toj se oholi život moj i duša,
 pokli te ovoli ljuveno sadruža ;   120
 pokli te u rukah u mojih ja vidju,
 da t' veće u mukah od želje ne pridju ;
 da t' veće zavidi ne budem človiku,
 kade sam ja vidi, za tvoj glas i diku,
 kade sam dostojan obraz tvoj veseli,   125
 za koji pokojan sluga se tvoj veli ;
 za koji život moj poštedit ne ču ja,
 gospodje od gospoj, ke ličce zorom sja. —
- Slišite ljuveni, gdi ovo govorah,
 što godi u meni poželjah, izdvorah :   130
 toli joj drago čut tuj moju bi rados.
- Za toj me u svoj skut priblazi nje mlados,
 tere me oda svud rukami obujmi,
 kako lov strilac, bud da mu se ne ujmi ;
 a gdi me celiva, mnjah, moja da mlados   135
 u medu sva pliva : toliku čuh slados,
 toliku čuh milos, er kazat ne znaju ;
 reć imah li smilos : ovoj sam u raju.
- Za č na svit ne bi slas, koju tuj ne stekoh,
 ter ovo još u glas zavapih i rekoh :   140
 ovo je vesel'je, ovo je tuzi lik,
 što trava ni zel'je ne može dat u vik ;
 ovo je sva ljubav, ovo je bože moj,
 ako ču reć uprav, gospodja od gospoj.
- Ovo je što prave, spivaje u pjesni,   145
 krunica od slave i venčac uresni ;
 ovoj se govori ljepota od svita,
 ku višnji bog stvori, da slavom procvita.
- Za toj me srdačce blago se naziva,
 pokoli sunačce kon sebe uživa.   150
 Kad ovo zgovorih, još rekoh : je li toj,
 ter se vas med stvorih u slasti ljuvenoj,
 za č obraz veseli dobrote napuni,
 koliko da veli : bog me tim okruni.
- Pomisli ljuveni, pri ner bih tuj prišal,   155

- imah li pri meni ke tužbe na misal ?
 Imah se šta tužit do moga života ;
     nu kad se sadružit more nje lipota ,
     ništa mi veće toj na pamet ne dodje ,
     videći život moj u rukah gospodje.   160
- Kad se još vidih ja u kril nje radosti ,
     sunačee mnih da sja kon moje mladosti :
     toliku čućah slas , ar ne znam izrieti ,
     ter uvik onu las vazel bih trpjeti .
- Ako je trud onoj , najvećma bih skončan ,
     ponosit usti moj na obraz nje sončan ;
     ako li dar celov od milih scinit jes ,
     tko imma u darov od mene veću čes ?
- Deri bih neradan za celov od usti ,
     nu mi sto za jedan nje liepos dopusti ;
     ter ne vim tomuj broj izreći ni čisal ,
     za č drugo mimo toj ne bješe na misal .
- Toj bjehu sve muke , a često i hrlo
     pribiele nje ruke primaje na grlo !
- Tko liepos nje dvore , ako im ni rados ,
     gdi slatko govore , ne dvorte nje mlados ;
 za što je rič jedna slavne nje liposti
     sva slatka , sva medna , sva puna kriposti .
- Svaka rič , ku reče , pamet mi zamuti ,
     svu ter svis obteče , da rados očuti ;   180
- u kojoj radosti vidjah ja gdi plovu ,
     tuj od nje mladosti slišeći rič ovu :
     koga si još ljublju , je li toj pravedno ,
     da moje dni gublju ovako nerедно ?
- Gospodjam tko dvori , sliši me u pored   185
- ter ne mnij , da stvori nje lipos toj za zled ,
     nego li za ljubav i da joj uzrok jes
     ukazat , jer uprav ljubi me nje ures :
     kako znat i ti mož , ki ovo čtiš sada ;
     za što ja ovu još poznah rič onada ,   190
- jer slavna nje mlados ne umi srčno rit ,
     za č ljubav i rados mučno je ličcem skrit .
- Navlaš se za toj već puštal ja volji zloj ,

- da vidim što će reć ljepota nje za toj ;
 ter kad me ugleda, oni čas doteče,
 veće se cknit ne da, ter ovu rič reče :
 tko ti je zlo rekala, izročna svilice,
 tko te je pocjekala ter tuži tve lice :
 veće je smilosti, nego li tvrdi lav,
 u kom ni milosti, smiljen'je ni ljubav. 195
- Ti si cvit rumeni, ti s' moja razbluda,
 ti s' moj stril pereni, koji si vas svuda ;
 ti si zlat prstenčac, ti s' kruna od slave,
 ti si gilj i venčac, ki nošu vrh glave ;
 ti si trak grimizan, ti s' gojtan pričrjen,
 ti s' biser nanizan i zlatom vas pleten ;
 i tji si bosil moj, ti s' rajska dobrota,
 ter cvilit već ne moj, tako ti života,
 er sam ja tvoja sva, vas vik, znaj istinu,
 i moja ličca dva tvoja će bit vinu. 200
- Kad ovo zgovori uresna nje mlados,
 sve mi se pritvori srdace u rados,
 ter mi se učini, za milos i ljubav,
 po rajskej pučini da plovu dim uprav ;
 jer malo tač posta, za što joj govorit
 ne bi toj za dosta, nego li satvorit. 205
- Svoj obraz nakiti razlike lieposti,
 posli moj uhiti ljuvenom krieposti,
 u krilo ter svoje mene tuj postavi ;
 još reče : ovo je lik tvojoj ljubavi. 210
- Tuj kako gospoji na licce padoh ja,
 za č mene opoji i zani pamet tja,
 ter zače tuj tvorit nje liepos i dika,
 što ne smim govorit ni kazat do vika. 215
- I toj sad misli ti, kad se ja osamlju,
 čini me civiliti i da se zamamlju,
 ter ne smim sve tebi, koji ctiš, spovidit,
 neka mi u sebi ne budeš zavidit ;
 ne samo zavidit, ni da ti u željah
 ne bude jad slidit : toli se veseljah. 220
- Razber' svak ovi blud ter stavi misal sad,
 bi li mi velik trud, kad se s njom rastah tad ? 225

er gorki on uzdah htiše me porazit,
da godi ne uzdah s njom družbu još skrasit.
Nu svoje biserno ličce mi obeća, 235
da veće čemerno ne tre me nesreća:
za toj se veselju, za č veće ne tužim,
za č ovu, ku želju, još ufam da združim,
mojojzi ter sluzi odlučih haran bit,
ka ne da u tuzi meni se pogubit, 240
nego me pomože ovoli ljuveno,
da mi se odlože sve želje svršeno;
ter dobru ne gine nikadar imena,
i dobra tko čine, ne gube vrimena.

26

Sladko spominjanje ljubavi.

Čuda su skrovena, čudne je naravi
ova moć ljuvena, ter kara i zdravi.
Koju stvar ne taju cić one, ku služim,
za ku sam u raju, nje liepos kad združim;
i za ku mnokrat ja očutim gorki vaj, 5
za što me ne prija na milih običaj.
Nigda se sva nalip na mene učini,
ter stoju oni hip u morskoj pučini:
za toj se sve tužah onomu skroveno,
ki znaše, da služah nje liepos ljuveno; 10
ter ki se dan reče ova rič prave njoj,
čudno se zateče namirit mene toj.
Čini me čas oni da pridem u nje dvor
ter mi evit pokloni za ljuven razgovor,
a grlo prislavlje otvori medeno 15
ter mene za zdravje uprosi ljuveno.
Jednaga pusti glas i ruci pribile,
vidih se tadi čas na skutu od vile,
ter kako na darov začeh joj hvalu dat;
ali me nje celov učini mukom stat, 20
ter ja mnjah, da med gust, ali ka slas ina

*Pj. 26 : ak. II 4, zad. 72, stihovi 1-16 takodjer zad. 814 6 sr. Dell.
s. v. accogliere 21 slas ina ak. slačina zad.*

- po srđi mojih ust topit se začina :
 toliku jur ljubav očutih s prijažni
 za mili nje celov, jer deri ni skazni.
 Pak ličca gorušta ukrasi sunačcem,   25
 tere glas ispušta, zvat mene sračcem,
 prislatko nije ime zače mi pravit još :
 tribuje da vrime spominat ovo mož.
 Tom ovo izreče angelska nije mlados,
 svega me obteče vesel'je i rados ;   30
 svega me obuze razgovor, dim uprav,
 i čini da suze oči me za ljubav :
 toliko veselo obrati na mene
 svoj obraz i čelo ter oči ljuvene.
 Nu stavi dobro var, koji čtiš ovo sad,   35
 je li ka na svit stvar koju bih volil tad !
 Er bih tuj parjal ja, da mi se dat reče,
 što sunce obasja i more obtječe ;
 najliše gdi meni darova za milos
 usti svoj' rumeni i u njih svu milos.   40
 Da kada na moje grlo doć još vidih
 ruci bil' gospoje, sam sebi zavidih
 ter vazeh ljubezni razlike uživat,
 koje bi u pjesni dostoјno pripivat.
 Sva staše u željah većma me udvorit :   45
 sad se će, ja veljah, sva medom satvorit ;
 ter svapih : ružice, pravi mi za lipos,
 za č mnokrat tužice meni da tva kripas ?
 Ovako za č vazda ne sčekaš jur mene,
 odkle ti bog sazda sve dare ljuvene,   50
 odkle te nadili da moreš poblazit,
 i željno tko evili, vesel'jem ukrasit ?
 Kad ovo doupih, recte mi mladosti,
 kako ja otrpih tolike sladosti ?
 kako li odolih moć držat razum moj   55
 za milos, ku volih, nego li život svoj ?
 Kada se zateče nje liepos i slava

22 topit se začina *ak.* topi i rasčina *zad.* 24 jer deri i sasni *zad.* (*očev. pogrj.*) 25 *sr. Dell. s. v. ornare* 30-31 *sr. Dell. s. v. abbracciare i s. v. consolazione* 47 *svapih] zaupih zad. ak.* 53 *doupih zad. dovapih ak.*

ter ovu rič reče: o hvalo gizdava,
kako mi toj veliš? Jer žimi lipota,
odkli se drag želiš od moga života : 60
sve srce dah tebi, jednako kim ljublju ;
život moj za č ne bi stal, da te izgublju,
i vazda imam ja jednako srdačce,
jednako kako sja nad oblak sunačce.
Od tebe rič dražu ne imam kon sebe, 65
ter ne mnij da mražu ovoj se na tebe ;
neg li se uzbojim našojzi ljubavi,
tuj ljubav da mojim tko godi ne javi.
Ter kad se što smuću, ono t' mi prilože
zle sumnje, ke sluću, da s' ino ne može. 70
Kad toj čuh od nje rit, rih razum od ove
človika može prit, koji se praw zove ;
mogla bi još ova za krivca dat odvit
i zlatom sva slova upisat, gdi da svit.
Tej stvari smisljaje ostah ja zabjen vas, 75
kako struc u jaje, zrćeći nje obraz.
Još mučah, kad reče: što mučiš, govori ;
odkli me ter steče, život vas otvori.
Zače mi praviti: neka znaš svilice,
prjedje ner slaviti ti vase me lice, 80
prjedje još ner pozna me grlo i kosi,
ne mogah imat sna, da poznam, ti tko si :
toliku u tebi veljahu dobrotu,
kojoj rih u sebi dat moju ljepotu.
Zgodji se jedan dan, misal mi otide 85
na prozor pozrit van, kad prem ti izide.
Najprvo utekoh, pak mi da srce svit,
da si ti ter rekoh: ovo je oni cvit,
komu se veseljah, jak istok sunačcu
i samo što željah u mojem srdačcu ; 90
ter opet na prozor on čas se obratih,
me ličce i pozor od tebe ne kratih ;
moju t' dah svu lipos, kako sam dobro viš. —
Nu svoju hti kripas ukazat nenavis,

60 drag] ti zad. 75-76 sr. Dell. s. v. affisare, fisso, struzzo ; sr. takodjer sprieda pj. V, 22, st. 345-46. 80-81 pridje ak.

- ter svojom zlom zlobom, kom drazih rascvilja, 95
 stavi se jur s tobom da mene razdilja.
 Čini znat zlim ljudem, onomu navlašto,
 koga se ja bljudem ; ali bi sve tašto :
 s tobom me rastavi, razglasiv radosti
 i vel'je ljubavi od naše mladosti. 100
- Pomisli ti sam sad, bi li mi s tužicom,
 jer ja mnjah da se tad rastavih s dušicom ;
 pače ja deri mrah za željnom ljubezni,
 a pak mi jošte strah priloži k boljezni.
- Za toj se uklonih za vrieme veliko ; 105
 nu ne mnij, da ponih tebe se toliko,
 koliko moju čas da shranim, dim pravo,
 a svaki željah čas znat, jes' li ti zdravo ;
 i svaka tvoja stvar draga mi bješe čut,
 li stavljah tvrdo var obiti pravi put,
 er jošte vrh mene stajaše oni glas,
 od koga spomene strnu mi moć i vlas. 110
- Nu mnogo umije i vidi tvoj razum ;
 er ja mnju, od zmije poznaje put i drum.
 Gdi vrime propusti a sčeka čas po tom, 115
 koji ti dopusti bit s mojom lipotom ;
 pak ova tva sluga, kojoj si toli drag,
 na svitu ni luga od gore ni mač nag,
 ki bi se jur proteć štedila tebe rad,
 ter toli umi t' reć, ne vim ja kazat sad : 120
 put bješe vazela, kada me vidjaše,
 da sam sva vesela ; kad k meni pridjaše,
 za te se moliti gredješe s razbludom,
 ka tvojim boliti čini me, znaj, trudom.
- Napokon posrnu, cvileći prid moj skut: 125
 tadaj me obrnu da nje rič budem čut.
 Togaj dil otvorit stah srce moje njoj,
 a s tobom govorit priklonih obraz moj.
- Od tole s radosti život sam provela,
 i vrh sve mladosti tebe sam vazela ; 130
 jer da tko suncem sjai i rajskom ljepotom,
 sve scienju tamnos ja prid tvojom dobrotom.

¹⁰⁸ jesi li znat zdravo *zad.* ¹³⁴ onimim] onimi *zad.* ¹³⁶ timim] timi *zad.*

Još da me pokripi, zače svim zabavljat ;
 onimim, ki liepi hoće se postavljat ;
 u šalu, mnih, podje ter rih toj, gdi pravi :   135
 što sam ja gospodje, kad timim zabavi ?
 Zavi rič ter reče, iz ličca sončana
     koja me daleče učini skončana :
     kad človik što želi, toj mu je sve blago,
     a lipo svak veli, komu je što dragو.
 Ter veće ne pitaj od togaj ni prosi,
     ako viš, uživaj, što vidi mne mnozi.
 Tada ja stah mukom. Al kad na grlo
     zgledah trak zlat s rukom, zavapih njoj hrlo :
     prisvitlo sunačce, bi rek ti ni svezat   140
     dosti me srdačce ; još grlo hoć stezat !
 Ne znaš li, jer ures od tvoje lipostи
     tvrdji je, nego vez najveće kripostи ?
 Toj gdi ja njoj veljah, čini se ne čuti,
     a što je već željah, srce se sve smuti ;   145
     jer oni čuh bilig, koji nam kaže dan,
     i vidih očit stig, koji je zori dan.
 Tuj rekoh od muke : vrime je meni poć,
     zora je u ruke, ka dieli dan i noć.
 Za mene ne pomnju, nu za tvoj glas vesel ;   155
     jer ovdi da domnju, pače bih još vazel.
 Vire mi tuj ne da, nu sama k prozorom
     podje ter pogleda : je li ve prid zorom.
 Oni čas doteče jer nadje, što rekoh ;
     još ovu rič reče : znaj, da se zatekoh,   160
     da tvoj trud i vel'je tužice namiru
     i da ti dresel'je tužbeno rastiru.
 Za toj ti govoru, ako je stvar koja,
     za tebe da stvoru, tako mi pokoja,
     za tebe da vršu i da taj stvorim stvor ;   165
     jer ino sve mržu, razmi tvoj razgovor,
     razmi tve hotin'je da ti sve ispunju
     i da ti želin'je svršen'jem okrunju.
 Ovako izbrane sve rieči uzveli,

150 u zad. rkp. nerazumljivo : a za to je cti željah 165 da za te stvorim stvor zad. 168 sr. Dell. s. v. finire.

- a s druge li strane sta, da me veseli; 170
 sta, da me sve mili ter vidih nje mlados
 gdi pamet sve sili, da meni da rados.
- Od koje radosti istom se zabih vas,
 a nad sve za dosti zrćeći nje obraz 175
 i ličce rumeno, koje me sta toli
 pozirat ljuveno, da se svis oholi,
 da se svis uzdigne ter da me živ človik
 vesel'jem ne stigne, da žive vik u vik.
 Ter oni rastanak ne mogu zabit ja,
 koji mi još sanak često krat razbijja. 180

27

Spominjanje ljubavnog uživanja.

- Sliši svak, tko skrovno ne drži potaje,
 koliko jadovno u željah ostaje;
 i dobrih tko dvori, koliku ima čes,
 jer za grih, ki stvori, kad godi smiljen jes.
- Jošte zled od dobra ne znaše život moj 5
 razlučit, kad obra ljubav me u dvor svoj,
 ter me da gospoji, svitljoj ner sunačce,
 koja mi opoji ljuveno srdačce;
 giljom ter pribilim nje liepos gdi cafti,
 učini da cvilim, a srce da dahti. 10
 U kih se nevoljah vele dan ispuni,
 za toj se sve moljah od gospoj toj kruni,
 jedu ju milos prit učini na ljubav,
 koja me čini mirit ljuveno, dim uprav.
- Kad ona vidi toj i k tomu put steče, 15
 učini život moj od smrti daleče.
- Za službu dohrani prislavni svoj obraz,
 od koga ne brani meni dat svu oblas:
 od svoje mladosti vinča me i kruni

179-180 sr. Dell. s. v. allontamento i s. v. separamento.

Pj. 27 : ak. 310, zad. 447 st. 5-6 sr. Dell. s. v. discernere, gdje ovako stoji: jošte zled od dobra ja ne znah razvidit; u zad. rkp. stoji u tekstu ovako: Još crno od biela ne znah ja razdilit, ljuvena kad strila zače me jur cvilit. Na okrajku pripisana su starinskom rukom oba stiha našega teksta, koji je i u ak. 19 vinča me i kruni zad. vienca me okruni ak.

ter rajske sladosti život moj napuni. 20

Meni se sva u dar darova, pravo dim,
ter se mnjah Lehsandar, da vas svit gospodim.
Gizdah se nje slavom jak dikom jelinčac
i cvitak meu travom, ki se vije u vinčac.

Vide mnih svu slavu hvalit se po družbi : 25
ovuj vil gizdavu izdvorih na službi.
Donese do svojih toj njetko sve za zled,
ter se s njom razdvojih, jer daše čudan red.

Nu misli ljuveni, što se tuj odluči,
najliše kad meni nje liepos poruči : 30
ne primi u zazor, ako me u skore
ne vidiš na prozor ; jer mi se ne more,
da mi se zli ljudi po pamet ne stave ;
i ti se ter bljudi, jer vidiš, što prave. —
Slišav taj žestok glas, umri mi sve srce
a strnu svaki vlas, jak na dan od smrće. 35

U taj čas podjoh tja, cvileći vel sozno,
ne rekši drugo ja, nego li kleh grozno,
govore : životom da ga bog ucvili,
s angelском lipotom tko mene razdili ; 40
sve vajme da upi i da mu nenavis
na ljubav nastupi, neka gre u nesvis,
neka gre uhljen, kako no gredu ja
s gospodjom razdiljen, sva suncem koja sja.

Ovakoj tuj rekoh i mnokrat toj pravljah, 45
mnokrat se zatekoh sam ubit i spravljah ;
nu pozrib jur k bogu, vladat se ne dah tač,
li veljah : ne mogu trpiti tolik plač.

A misli tko ljubi, postavljam u tvoj sud,
tko ljubav izgubi, je li mu velik trud ? 50
je li mu boljezan ? za što se mni meni,
da željna ljubezan život je pakleni;
za što ja u vas svit ne nadjoh, moj bože,

23 nje zad. sve ak. 27 dodje toj do svojih a nitko sve za zled ak. 33 mi ak.
nam zad. St. 41-46 dolaze još jedan put zad. rkp. 806 42 na ljubav ak.
u ljubav zad. 43 uhljen ak. cvileći zad. 44 s gospodjom razdiljen ak. smrt
svak čas želeći zad. sva suncem koja sja ak. jeda me poždre tja zad. 48 tolik]
ovi zad.

razgovor ali svit, da mi trud odlože;
ter mnogo vrimena u mojoj mladosti
taj želja ljuvena ne sčeka radosti.

55

Ja za toj odolit ne mogoh tolik jad,
za toj se pomolit gospodji podjoh tad ;
ter kad me zamiri, gdi kopnim kako led,
da moj plač namiri vesel'jem, stavi red.

60

Reče mi po svojoj jedan dan poruci :
danasm je rok tvojoj svoj želji i muci ;
dosta si u tužbi provel zla života,
čeka te u družbi sad moja lipota.

A za toj sunač zrak tom vidiš da podje,
a pride noćni mrak, prid' u dvor gospodje.
Razmisli svaki sad, tko ima sve srjeće,
more li biti rad od mene taj veće?

65

Toli se veseljah, er bješe bez mjere
ter jošte u željah ne imah sve vjere ;
nu kada ja vidih da suncem dan podje,
zapovid svu slidih od moje gospodje.

70

Spravih se ja hrlo i pridoh na nje dvor
i puštah sve grlo, da čuje moj govor ;
a sve toj za uzrok, za č bješe bilig naš,
kad godi imah srok, sadružit nje obraz.

75

Tuj on čas doteče nje ures gizdavo,
veselo ter reče : jes' li živ ? jes' zdravo ?
jošte me nje lice obasja, kako raj,
gdi svapi : svilice, za mal hip pokrsmaj ;

80

jer pravo govoru, kako sam čuti mož
i vedit, po dvoru po našem da bde još.
Kako čuh rič onu, punu sve radosti,
sviš moja utonu u rajskej sladosti :

toliki razgovor u srcu mom stekoh,
ter ini odgovor tadaj njoj ne rekoh,
nego li : ružice, ti s' zdravje, ti s' pokoj,
ti ne daš, tužice, da pati život moj.

85

Još rekoh : gospodje, da se što ne zgodi.

57 ja za toj ak. ter veće zad. 60 plač zad. trud ak. 64 čeka ak. želi zad.
Stihovi 65-68 dolaze u zad. rkp. 30 kao posebit fragmenat; isto tako stih.
73-76 u zad. rkp. 547. 80 svapi] zaupi ak. 85 mom ak. ja zad.

*

- Tuj liepos nje podje da svoj dvor uhodi. 90
 Stojeći ja tade, ljudski glas očutih :
 on čas mi zla pade a dobra ne slutih,
 misleći još rekoh : ovo t' sam zamiren.
- Za toj k njoj potekoh, jeda bih namiren.
 Vidiv me, gdi ja mrah, doleti kako stril 95
 ter svapi : ne imaj strah, pokle si u moj kril.
- Tuj moje predan'je nje lipos prosinu,
 gdi mi da ufan'je da se ja ne brinu ;
 ar pozna svu stražu, ka bješe tuj došla,
 ni triba da kažu, kojega cić posla. 100
- Vidj svaki ljuveni, koli se dreseljah,
 dokole rumeni obraz nje ja željah ;
 i kolik strah prija moj život užviren,
 kad ondi najprija mnjah da sam zamiren.
- Ne mnjah ja u tuzi održat život moj : 105
 toliko isuzi srdače me za toj.
 Da kad se u ruke gospodji ugledah,
 veće ja tej mukē na srcu mom ne dah,
 ner vazeh nje obraz i oči, govore :
 ovi li mom poraz srdačcu satvore ? 110
- Ako rič, ku recih, ne bješe naredna,
 s celovom li tecih na ličca nje medna ;
 a mnokrat ja stanih, jaki no vas vazet,
 ter iz nje ne ganih oči me i pamet,
 nego li gledah stav nje grlo i kosi, 115
 u kojih svu ljubav i ljuven stril nosi.
- Ovo mi znam u vik virovat li ne će,
 da može mlad človik plakati ne hteće,
 kako tuj cvieljah ja od vel'je radosti :
 sva mi svies podje tja u rajskoj sladosti. 120
- Najliše gdi doni na moj ust svoj celov,
 koji mi pokloni za milos u darov ;
 vaze me još u skut, ka u vik razbluda
 ne bi mi dala čut ni muke ni truda.
- Za č mi da ličca dva, neka me zabavi,
 a sebe stvori sva medenom ljubavi ; 125
 ter slatke nje rieči i mili još pogled

- ljuveno zaliči jadovnu moju zled.
 Za toj se hitrah njoj jaki no djetence
     i željni ruci moj' savijah u vence,
     ter grlo nje krunjah, a moje nje liepos
     tuj slave napunjah ljuvenu ja krije.130
- I tu joj zahvali priklono ma mlados,
     jer moj trud požali angelska nje rados;
     ter začeh prošten'je prosit joj s ljubavi,
     da moje zgrišen'je na pamet ne stavi.135
- Na toj rič nje usti ne da mi otvorit,
     nu se još dopusti drugih toj sve tvorit;
     ter sam ja stanovit, toj stvorit bi uzrok,
     da se tuj ponovit ne bude moj prirok.140
- Da me se jad s tugom ostane svršeno,
     zače rič o drugom nje ličce rumeno:
     za toj se nadjoh rad, i za toj svak hodi,
     jer mu ēu kazat sad, što mi se tuj zgodi.145
- Dokole smiljen'je ovoj ja ne stekoh,
     vele krat civiljen'je ljuveno njoj rekoh;
     mnokrat joj još veljah: umiram s boljezni,
     umiram u željah tvoje cjeć ljuvezni.150
- Ter slavna nje mlados ovu stvar spomenu,
     koju bih za rados zabil ja ljuvenu;
     otvori sve usti, jak cvitak ružice
     tere glas ispusti: gdi ti su tužice?155
- gdi ti su boljezni, koje ti sam reče
     u željnoj ljubezni cjeć mene da steče?
     ter ako sam sebe osvetit gledaš sad,
     ovo sam kon tebe: osvet' se, neka s' rad;160
 to li ki od mene ljubavi lik želiš
     ter imaš spomene, za č mi ga ne veliš?
     za č mi ga ne č pravit, er sam ja pripravna
     togaj te ozdravit, jak slugu prislavna.
- Kako mi toj reče, svi znajte ljuveni,
     jer pamet uteče na drugo sva meni;
     vas podjoh u plamen goruše ljubavi,
     jak trave suh pramen kad na plam tko stavi.165
- Ukazah u meni želin'je ljubovno,165

- koje svi ljuveni požele, ma skrovno.
 Nu slavna nje liepos kad moju zna misal,
 ukaza tuj kriepos, ku ne bih ispupal;
 ar da čti u čten'ju, u kom je diklam svit,
 ne bi svom počten'ju mogla nać taj odvit.   170
- Istom stah ter gledah, nje razum što veli,
 ter srcu mom ne dah, toj veće da želi;
 pače se još kajah, jer ovu vlaš stekoh,
 ter se tuj potajah, veće rič ne rekoh.
- Za toj me jur uče nje liepos prašati:
 što stojiš tač muče? hotij mi kazati;
 jer vidju vrh sebe da stojiš ne malo:
 ča je toj od tebe, gizdava ma hvalo?
 ako se što boliš, gdi ti se molju ja
 da tuj stvar odoliš, ka nam se ne prija: 180
- vazmi toj iz srca, moj gilju gizdavi,
 za što je toj smreca od naše ljubavi;
 za što je konac toj i svrha prijazni,
 prislatki cvite moj, svom slavom ukrasni.
- A pak znaš, da veli ova se rič vinu:
 dokli se stvar želi, dotle je u scinu;
 ter našoj ljubavi ne nadjoh ini lik,
 čim da se proslavi i trpi po vas vik,
 ner vladat tuj želju da konac ne ima. —
- A veće ne velju, za č mi se ne prima;
 nu što se zatekoh, ozdravit poraz tvoj:
 ne moj mnit da rekoh bez misli ja ovoj.   190
- I sada još pravlju, da sam ja pripravna,
 tebe da ozdravlju jak slugu prislavna;
 da tebi dam rados i twojoj ljubezni,
 ako je ma mlados lik twojoj boljezni.   195
- Ovo ti obraz moj, ovo ti me lice,
 ter cvilit već ne moj grimizna svilice;
 ovo ti me čelo, visok vrat i kose,
 i grlo veselo moj venče od roze.   200
- Ovo ti me oči, kojim si srdačce,
 kojim si s' istoči viditi sunačce;
 ovo ti me ustī i ljuven njih celov,

166 žele, ma skroveno ak. 170 svom ak. nje zad.

- CROATIAN LITERATURE
- koje ti dopusti život moj u dārov.
 Izbiraj što ćeš sad, jak evitje po vencu,
     jaki no ljeti hlad po živom studencu.   205
     Ako je što drugo, tebi se ne brani
     toj moje sve blago, moj gilju izbrani;
     to li ti za dosti evite moj ne bi toj,
         neka te radosti napuni život moj;   210
         neka još tuj smilos mož imat u mene:
         ovo ti za milos me prsi ljuvene.
 Za toj te još molju, rumeni cvite moj,
     ne vazmi zlu volju na mene, venčac tvoj;
     ne mari ter o tom, što ćeš pak sam žalit,
     ner što sad i po tom vas će svit pohvalit.   215
 Rekši toj nje ures, slatko me pogleda:
     mislite, koju čes nje liepos tad mi da!
     Kad slišah toj i čuh, svega me zanese
     ter stojah u posluh; mnjah, zlatom da veze,   220
     mujah, biser u moj skut da pada bez vitra:
         toli nje bješe čut slatka rič i hitra.
     Ja pravljah u meni: ovo je dobrota,
     ovo je svršeni razum ter ljepota.
 Ovo je ona vil, sunačcem ku velju,   225
     ter dosle nisam vil, što služim i želju;
     a sad sam stanovit, da većma ni človik
     od mene dārovit, nit će bit po vas vik.
 Ar vidih sve čten'je i ritko nadjoh toj,
     do more počten'je s ljepotom stat u goj;   230
     a ovoj ljepotom ni druge u Greciji
     ter slavnim životom vase glas Lukrecji.
 Ovako izbrane nje stvari razbirah,
     a s druge li strane na vilu pozirah;
     ter mi se od rozic ona evit činjaše,   235
     gdi joj pram od kosic niz ličca lečaše.
 Tuj toprv znah poraz i milos ljubezni,
     razmisliv nje obraz, svom slavom uresni;

208 toj moje sve blago *zad.* menie je li blago *ak.* 210 život *ak.* vjenčac *zad.*
 211 smilos *zad.* milos *ak.* 214 venčac *ak.* život *zad.* 215 što ēemo pak ža-
 lit *ak.* 218 tuj mi slas nje ne da *zad.* 231-32 sr. pj. II 145, 9-10 i 59,
 13-14. 234 vilu] liepos *ak.*

- da kada otvori pribiele još prsi,
oni čas satvori, da mene sve mrzi, 240
a da mi ljepota nje slavna omili,
iz više života od duše i tili.
Ter ja tuj vas zadjoh, jaki no opojen,
za rados ku nadjoh va on dar gospojen ;
minjah, moja po raju da mlados sve plove, 245
gdi vrime sve traju u slatke celove,
gdi naglim i hrlju za svu moć i kripis,
da češće zagrlju angelsku nje lipos.
Da bude još ljubav tuj našu tko vidil,
mogu reć ja uprav, ne bi istom zavidil ; 250
nu bi se zamamil jaki no otravljen,
ter bi taj čas jamil s dušom bit rastavljen.
Najliše gdi krili ona se sva k meni,
najliše gdi mili obraz svoj rumeni ;
najliše gdi sili sa svom se mladosti, 255
da mene nadili još veće radosti.
Da mene pokripi i moje srdačce,
svoj obraz prilipi satvori sunačce,
ter zače jur pravit, svrēuci ljepotom :
tko nas će rastaviti, njega bog životom. 260
Ja ino ne rekoh, ner : makar i amen,
ter k ličcom potekoh, vas kako zamamljen ;
ter se ja veseljah i s dnšom život moj,
a ino ne veljah ner : udlji bog ovoj.
Da nu me oni rok željahna ucvili, 265
kad pozrih na istok, da se dan zabili ;
otvorih još pogled ter mi se činjaše,
da zora mimo red na pospih svitaše,
a sve cjeć radosti, ku čutih dotle vas,
ter mojoj mladosti sve se mni jedan čas. 270
Ali ti ja pamet u željah bih zgubil,
ter začeh grozno klet zoricu i dan bil :
oh svitlo sunačce, da bi sve stamnilo,
ki naše srdačce razmiri nemilo ;
ki s tvojom svitlosti, greš, da nas razdiljaš, 275
a ne imas milosti, da nas tač raseviljaš.

Stihova 273-276 nema u zad. rkp. 274-275 ki rkp., zar ko?

- Tuj ona od gospoj, ružicom ku zovu,
slatki glas pušta svoj ter reče rič ovu :
da pozna sunaće prisvitlo i s' zorom
sez naše srdačce, stali bi za gorom, 280
neka nas razdilit ne budu željno sad,
neka nas rascvilit ne bude ljuven jad.
Nu tko nam razumi ovi hip ljuveni,
nego li samo mi : ja tebi ti meni.
Za toj se čuj ne smut', moj gilju gizdavi, 285
jošte ćeš bit u skut od moje ljubavi ;
jošte ćeš u rukah u mojih veselit,
tako mi u mukah ljubavi ne želit.
Rekši toj gospoja, mislite ljuveni,
koji se dostoja odgovor dat meni, 290
toliku gdi ljubav stvori mi nje lipos,
koja mi, dim uprav, zanese svu kripos.
Ter gdi imah zahvalit na nje dar svršeni,
i takoj požalit rastanak ljuveni :
inu ja rič ne dah, ner da sam tvoj vilo, 295
zrčeći u željah nje ličce pribilo.
A posli s rukami nje grlo okrunih,
ter željnim suzami ostalo dopunih.
I tuj se razdilih s prislavnom lipotom,
ter željno procivilih za velik čas po tom. 300
Tko bi taj mramoran, da ne bi protrnul,
jaki no val moran gdi bih se uzvrnul ;
ter kako s dušicom da se ja rastanu,
tako mi s tužicom oni dan osvanu.

Naša zamjenita ljubav iskušana u mojoj bolesti.

Do sada nisam vil, kako se žali drag ;
do sada nisam mnil, da sam ja toli blag.
Za č ona, ku pravlju, od gospoj da je cvit,
i ona, ku slavlju, da cafti po vas svit :
pravo dim, bez zlobe, taku stvar satvori, 5

koje se podobe napisat mramori.
 Jednom se namiri, da nemoć najgora
     život moj dotiri na konac umora ;
     ter prave, kada zna od mene ona toj,
     jaki no iza sna reče rič: bože moj !   10

Sta velik takoj hip, jaki no zamama,
     a pak svoj obraz lip vas poli suzama,
     govore : moj bože, prida te sad upim,
     ako mi bit može, da ga ja zastupim,
     makar da zaminim njegovu nemoć ja.   15

Ako toj, što scinim, za mene on prija,
     ako sam ja uzrok i moje ljubezni,
     da za moj on prirok tej pati boljezni :
     volju smrt sliditi, ako je pravo reć,
     nego zlo viditi, koje se može steć.   20

Za č ona pravljaše sej rieči, ke rekoh ?
     i za što stavljalaše, da nemoć s nje stekoh ?

Ne bješe stvar ina, ner ovoj što ču rit,
     ako se istina ne bude meni skrit:
     ako smim reć uprav, ja gredih kako slip,
     ljuvenu nje ljubav želeći svaki hip ;   25

deri bih smanljen vas na slavnu nje rados,
     ku htiše svaki čas sadružit ma mlados.

Kad ona zna ovoj, što stvori, sve ču rit.   30

Od tole u dvor svoj čini me ridje prit,
     od tole stavi var ; a ne mnij tko, za zled,
     nu neka imat stvar ljuvena bude red.

A sve toj bezbrže, da ljubav jur naša
     po tle se ne vrže ni da se raznaša.

Vim za toj procini, da meni nemoć tuj   35

želin'je učini ; ter što bi, svak me čuj :
     jedan dan na moj dvor ugledah nje slugu,
     od ke mi razgovor odloži svu tugu ;

ar mi lip dar doni od moje gospodje,
     i zdravje pokloni ter on čas tja podje.   40

Za drugo moj bože ne stvori ona toj,
     nego znat da može, kako stan stoji moj,
     neka da razumit onojzi od gospoj,

- ka htiše izumit po svaki način toj ;
jer ona odluku k meni prit učini,
ništa trud i muku u željah ne scini. 45
- Za č smrtno sumnjaše od mene dan i noć,
ter u vik ne mnjaše, da me će vidit moć.
Sve mi toj pak reče nje liepos gizdava,
kad k meni doteče kako raj i slava. 50
- Nitko me ne ima toj prašat, kako bi,
za č se reć ne prima ni slišit podobi ;
istom jur izide. Tuj misal svak stavi,
k meni tuj kad pride, s kolikom ljubavi,
s kolikom milosti ; jer ja reć istine 55
ne imam smilosti, da mi laž ne scine.
- Nu koju ja rados ne čutih tuj hrlo,
kada me nje mlados uhvati za grlo !
ter k meni prionu ljuveno, da ja mňjah
za ljubav sionu, da u sni ono snjah :
toliku dragos ja očutih čas oni, 60
ka moju nemoć tja u on hip svu poni.
- Ter kako prislavna prinese gospoja
nje ličca gizdavna na ličca jur moja,
ne hoti ustaviti svoj celov od mene,
ni mi da što pravit od željne spomene,
dokli se ne steće volja nje lieposti, 65
tuj deri rič reče s ljuvenom krieposti :
moj venče izbrani, uresan ružicom,
tko li te izrani boliznom tužicom ?
koja li bi smila tolikojo još nemoć 70
i boles nemila, ka na te hoti doć ?
koji zled ne želiš nikomu na saj svit,
nu se još veseliš dobro čut i vidi.
- Ki bilig srca zla od zvizda bi toli
na tebe ter posla gorčine ovoli ? 75
Da bi moj slišil glas bog, prid kim vapim ja,
ter strl toj zvizdi vlas, da tamni a ne sja,
ka čini moj obraz da mrkne i suzi,
odkole čuh poraz, za koj si u tuzi !
da se dan i taj noć ne broji u broju, 80

Što je od stiha 65 napried, onoga nema u zad. rkp. 78 strl] rkp. stre.

- ARTIUM CROATICUM
- kad pride taj nemoć na mlados jur tvoju !
 Er s tobom na poli ja čutim svu tugu,
 za što me doboli, ne kako za slugu,
 nu kako za srce i kako za dušu ;   85
 ter te ja do smrće odlučih da združu,
 šta te bog izbavi, ter ino ne velju,
 nego li : ozdravi ; za č drugo ne želju.
 Ter ako razgovor uzgledaš moj veće,
 moj ti se veće dvor zatvorit jur ne će.   90
- Tko ti će od sela pobljusti stražice
 i sčekat vesela, moj cviete ružice,
 neg li ja, venčac tvoj ? za što se mni meni,
 da patiš sve ovoj u želji ljuveni.
 Ovo ja slišeći i s ličca ružice   95
 od suzie tišeći, bi li mi s tužice ?
 bili mi s boljezni ? za što se kunu ja :
 tako mi ljubezni, smrtni me trud prija ;
 za č rieči ne reče, kada joj niz obraz
 dosti suz ne steče, da ja mnjah : kopni mraz ;   100
 toliko čemerno podrie se ljut zdihaj
 uz grlo biserno ter mi toj zada vaj.
- Za to joj ja rekoh : dosta bi gospoje,
 za tebe da stekoh ovo ja zlo moje,
 od sebe gdi činiš tolike nevolje ;   105
 ter bi rek ne sciniš, da mi gre na bolje,
 ner što mi daše vrid tej tvoje tužice,
 a svaki hip naprid bolji sam ružice ;
 er tvoju ljubezan koji čas vidih doć,
 parja me boljezan, sva tuga i nemoć.   110
- Toj prijah vesel'je cjeć tvoje lieposti,
 ka veće ner zel'je ukaza kriepostti.
 Ter da znaš, ova zled jer mene dopade
 za velik moj nered, koji znam od sade ;
 za toj sami uzrok ja, a ne tva lipota,   115
 ter tuj stvar parjaj tja, tako ti života.
 Ovo ja kako rih, ter obraz gizdavi
 od vile još pozrih s velikom ljubavi,
 po komu poznah ja, gdi slavna nije mlados

- veliko tuj prija vesel'je i rados. 120
 Za toga dil reče: neka znaš cviete moj,
 jer ja mnjah, da steče za mene sve zlo toj.
 Za toj se ja boljah mom srci od veće
 i sebe nevoljah za tej tve nesreće;
 nu pokle prem zdraviš i gredeš na bolje 125
 a mene ne praviš uzrok tve nevolje,
 velmi se veselim i čutim rados sve
 ter ino ne želim, nego li zdravje tve;
 jer te se nikade nagledat ja ne mnjah:
 tolik strah napade na mene, što sumnjah. 130
 Za ku stvar zavjete, ne mogu t' govorit,
 gizdavi moj cviete, ke treba bi stvorit,
 za željno zdravje tve, koje ču, što mogu
 najpridje, vršit sve ter hvalu dat bogu;
 jer mi te dopusti, jer mi te zaima, 135
 jer molbe od usti počtenih jur prima.
 Svršiv tej besjede nje liepos gizdava,
 kon mene tuj sjede raj kako i slava;
 ter rieči govorit zače mi nje mlados,
 od kih se med stvorit mogal bi za slados. 140
 Pak spivat sta pjesan, u kojoj otvori,
 kakva se ljubezan počtena govorit,
 u kojoj slikova nje s mojom ljubavi,
 jer ljubav jur ova rajska se sva pravi.
 Misli svak tko sliši, bih li ja tada rad, 145
 ka rados utiši sve moje želje tad;
 najliše dim uprav, gdi zače da slavi
 počtenu jur ljubav, i našu s njom stavi.
 Ter ovo ja tebi jak sebi velju sam
 i ti mi ē po sebi virovat, dobro znam, 150
 jer moja ljubezan i moje gospoje
 dostoji u pjesan da se čti ter poje;
 za što je čista sva. Za toj sam upisal,
 gdi jedno draga dya imaju na misal;
 ter ništa ne haju, ako mi tko ludi 155
 još vjere ne daju: po sebi svak sudi.
 Dosta je toj men'je, prid bogom da sam prav,
 ki moje počten'je i čistu zna ljubav.

29

Nisam ništa skrивio.

Koliko život moj ne misliš rastvorit,
 molim te, toj ne moj veće mi govorit ;
 ar tvoja čas slavna, kako glas počteni,
 velmi su odavna pridani još meni.
 Takoj ja da sam zdrav u snazi ter puti,
 kako se za toj prav tvoj sluga sad čuti ;
 a naprid još veće, kako ćeš znat i čut,
 ne bud ke nesreće, ka prieča drum i put.

5

30

Želim te, dodji u moje krilo.

Pomisli sunačce, o venče biseran,
 je li mi srdačce i život čemeran,
 želeteći svak te čas, ter cinju sto godin,
 dokole pride glas, da gre moj gospodin.
 Za toj te ja molju, sokole gizdavi,
 hoće li, da ne bolju u željah ljubavi,
 veće me cknit ne moj, spravi se, ne krsmaj,
 ter dolet' u kril moj jaki no svitli zmaj.

5

31

Blažena ti i sva tvoja ljepota.

Blaženi čas i hip, najprvo kad sam ja
 vidil tvoj obraz lip, od koga slava sja.
 Blažena sva mista, kada te gdi vidih ;
 dni, noći godišta, koja te ja slidih.
 Blažen čas i vrime, najprvo kada čuh
 lieposti tve ime, kojoj dah vas posluh.
 Blažene boljezni, ke patih noć i dan
 cié tvoje ljubezni, za koju gubljah san.

5

*Pj. 29 : ak. I 26, zad. 96.**Pj. 30 : ak. 267, zad. 408.**Pj. 31 : ak. 261, zad. 36 2 sunačcem koji sja ak. 8 ejeć gorke ljuvezni i javi i u san ak.*

Blaženi jad i vaj, ki stvorih do sade,
želeći obraz tvoj sve moje dni mlade. 10
 Blaženo vapin'je, kad ime tve zovih
i gorko trpin'je, u željah kad plovih.
 Blažen trak od uze ljuvene, u kojoj
stvorih plač i suze, želeći da sam tvoj.
 Blažena liepos tva, blažena tva mlados,
pokli se meni sva darova za rados. 15

32

Prijatelju o ljubavi.

Ako ćeš Stiepo moj za mene što stvorit,
za život, čuj, ne moj veće rič govorit ;
za život u sebi ne drž' tuj misal već,
za č slično toj tebi ni mislit a neg reć.
 Ar ona od gospodj, mni mi se, tač ljubi, 5
ako joj reći podj' : za mene sve zgubi,
ne će svoj obraz lip štedit nje srdačce ;
ter je prem sasma slip, tko ne zri sunačce,
ako li stavi var, odkli ju zadvori,
je li ka na svit stvar, ku za te ne stvori ? 10
 Bi li tko izrekal medj drazim što milo,
što prid njom ti stekal voljno nis' i smilo ?
 Ar da ti željni stril ne vridja života,
prija te u svoj kril slavna nje lipota ;
k tomu ti ljuven još hti zaklad darovat, 15
za tvoju neka mož nje liepos vjerovat.
 I neka ne tužiš u željah čemerno,
želeći da združiš nje ličce biserno,
veće krat jur svoje počten'je ostavi,
a sve toj cjeć tvoje velike ljubavi ;
ter svojih ne gleda, ni stida od ljudi, 20
do danas još ne da tve srce da trudi.
 Kad godi zamiri ali zna skroveno,
želin'je da tiri tve srce ljuveno,
ne riči, ner djelo satvori nje obraz : 25

Pj. 32: ak. II, 23, zad. 23 1 Stiepo zad. cvite ak. 6 reći podj' zad.
rečes : podj' ak.

toj se je vidjelo, ar je tvoj nje ukras.
 Ne pitam ni ēu rok, pokazat istinu,
 za što sam ja svidok tomuj sam bil vinu.
 Koli krat ja vidih tu vašu ljubezan,
 toli krat zavidih ter ostah vas biesan ;   30
 toli krat sam sebi zavapih tuj smilo :
     komu se sad ne bi srdačce smamilo !
 komu se pamet sva za rados ne stire,
     kada se draga dva viditi namire !
 A za što uzvelim ovo ja, Stiepo moj ?   35
 za što još poželim, da drugi vidi toj,
 neka se zaćudi našojzi ljubavi
     i neka jur svudi toj kaže i pravi,
     i neka govori : vidil sam, človik jes,
     komu bog satvori nada sve ljudi čes.   40

33

Kako ćemo jedan bez drugoga ?

Ako ti pri podje, komu ćeš mene oć ?
 to li ja gospodje, kamo ēu, gdi li doć ?
 ar meni sve se mni, kad nisam kon tebe,
     da mi su gorći dni ner ptici ka zebe.

34

Kad tebe nema, nema radosti ni veselja.

Prisvitla gospodje, tako mi života,
     kada ti van podje, osta grad sirota ;
 osta grad kako pust. Ne mnih ja sam ovoj,
     od mnozih nu sam ust čul ovo sluga tvoj.
 Ter tko se stekoše, ružice, prid tvoj dvor,   5
     svi on čas rekoše : podje vas razgovor,
 otide sva slados, otide sva gizda,
     otide sva rados, ka slove do zvizda.
 Za toj mi, ružice, sva pamet uzbiesni,

35 Stiepo *zad.* cviete *ak.*

Pj. 33 : ak. 263, zad. nema.

Pj. 34 : ak. 277, zad. 409.

jer mi bi s tužice želit tve ljubezni,
za koju ostah nag, želeti čemerno
tvoj vidi obraz blag i lice biserno.
Ter sve što sunačce tvoj ures van stoja,
me željno srdačce ne skrasi pokoja;
za č sobom sve poni, me zdravje i rados,
ter mi se izroni u željah sva mlados.
Za toj te gospoju činju znat: hodi van,
ako ćeš da moju čuješ smrt niki dan;
to li ćeš život moj i da sam vesel zvan,
čin' rajske obraz tvoj da vidju svaki dan.

10

15

20

35

Za što ne mogu biti bez tebe?

Reć mi se jur hoće, nu me je cviete sram;
nu drugi reć što će, volju ti reći sam:
tako mi radosti, kako mlad uscvilju,
kad godi s mladostti s tvojom se razdilju.
Reci mi sunačce, za č mi se zgodi toj?
jeda s' me srdačce? jeda si život moj?
za što ja na sviti ne mogu bez tebe
čas jedan živiti, kako sam bez sebe.

5

36

Ne mogu živjeti bez tebe.

Kako se bez sebe ne more živiti,
takoj ja bez tebe ne mogu živ biti;
a kad se ja s tobom ružice razdilju,
kako no sam sobom razdiljen uscvilju,
ter tebe želeti, sam sebe toj želju.

5

Je li toj misleći, veći jad ner velju?
je li toj paklen trud i čemer viditi?
ar ne vim gorči sud, ner drazih želiti.
Cić toga život moj ako ćeš sunačce,
razdilit već ne moj s mojim tve sardačce;

10

Pj. 35: ak. 289, zad. 443 1 nu me je deri sram zad.

Pj. 36: ak. I 35, zad. 112.

ar volju ja s tobom ružice umriti,
nego li sam sobom do vika živiti.

37

Nikud bez tebe.

Reci mi ružice, jesи li bez mene
ćutila tužice od želje ljuvene?
Za što se meni mni, žimi tvoj obraz bil,
u pakli ove dni bez tebe da sam bil.
Ter da se od sela hoće svit oborit,
iz čela do čela vas ognjem pogorit:
bez tebe ja nikud, moј venče veseli.
Oh ne zna, što je trud, tko drazih ne želi!

5

38

Moja molitva.

Svemogi moј bože, molim te, ako glas
umrlih prit može prid velju tvoju vlas:
čin' da se nagledam pridrazih, a po tom
sebi čas da ne dam živiti životom.
Toj li glas, bože moј, umrlih ne slišiš,
učinit ter ne ć' toj, da mene utišiš:
a ti me porazi, da mnom ni spomene,
kad mili ter drazi dalek su od mene.

5

39

Moj savjet.

Človiče, nikoga toliko srčano
ne ljubi, bez koga živit je skončano;
za što ćeš život svoj u ruke smrti dat,
pokli se dragi tvoj drugi ti može zvat.
Ter kada kon tebe ne vidiš stvar tvoju,

5

Pj. 37: ak. 254, zad. 442 5 od sela Joba rkp. od cela, pisano po izgovoru.

Pj. 38: ak. 246, zad. 502 5 toj li glas ak. ako li zad.

Pj. 39: ak. 253, zad. 58. za što J očekivali bismo are.

ne vidiš sam sebe, nego li smrt svoju ;
ar veći ne veli na svit se nepokoj,
ner dražih tko želi, kako zna život moj.

40

Oči moje svuda tebe ištu.

Srčani moj druže, s tebe mi sunce sja ;
ti s' vjenčac od ruže, kojim se gizdam ja,
i ti si život moj, ter čas bit bez tebe
ne mogu ja za toj, kako sam běz sebe ;
za č te sam svu kruno srci mom upisal
ter te je sve puno srce me i misal.
Ma kom te od tiela ne nazru očice,
oči me bez diela ostanu t', ružice.
Velmi se ja molju za togaj cić tebi,
neka tuj nevolju ne čutim u sebi :
narav tvoj, ki slavlju, stvor' u drag kamenak,
neka te postavlju u moj zlat prstenak,
da te sve sunačce gledam ja očima
i da me srdačce s očici mir ima,
od kojih čas ni hip pokojno ne pridju,
kada tvoj obraz lip kon mene ne vidju.

5

10

15

41

Kako éu onamo, gdje nje nema ?

Kako će, da podiju ? što pamet ne stave,
er moju gospodju tamo jur ne prave ?
Ako je prilično, da puštu moj pokoj,
vesel'je obično i tuzi lik svakoj,
ter da grem za zlatom, najveće što mržu,
kom da je trud platom moj plaćen, ne držu :
a ja se pripravit, nu će bit daleče,
deri kad ozdravit jad ljubav moj reče.

5

Pj. 40 : ak. II 6, zad. 538 5 srci mom ak. mom srcu zad.

Pj. 41 : ak. I 40, zad. 117 5 sr. Dell. s. v. abboinare 7 a ja se]
tako oba rkp. može biti a ja ē' se ?

*

Njena žalost moja žalost.

- Tko može odolit, da liće suzami
ne bude sve polit, tvrdji je ner kami,
tvrdji je mramora: ne ima ljubezni,
jaki no od mora val kada uzbiesni.
Za što bi prilika, da liće u tuzi
svakoga čovika srdačcem prosuzi,
misleći nevolju od ove mladosti,
za ku se ja bolju, nu mi ni za dosti.
Za toj mi dohodi, da ēu vas povenut,
kad mi se prigodi žalos nje spomenut;
kad mi se namiri razbirat nje tugu,
koja me sve tiri, jak zvir lav po lugu.
Ter mi se razdilit s dušicom gre za trud,
za č toli ucvilit hoti nju višnji sud,
za što li još dati smrti tuj hti kripos,
ka uvik plakati učini nje lipos;
ka sve dni da tuži, stvori joj taj poraz,
jer s drugom razdrži angelski nje obraz,
jer s drugom razdieli nje život od slave,
u jednom jur tieli što duše dvi prave.
S kojom joj izginu sva dika i rados,
i ljubav jedinu izgubi nje mlados;
svu dragos izgubi i zemljom zavrže,
ter veće ne ljubi život svoj bezbrže.
Za č vjenčac i kruna, koja joj vrh glave
caftješe sva puna i hvale i slave,
ona se ukinu i razbi do mala,
ter prid njom u scinu svitovna ni hvala.
Od tole pogrđi od svita taštine,
i glasom potvrđi da ni svit od scine;
od sebe veseli parja smih i govor
ter bi reć ne želi tužicam razgovor.
Istinu ja velim ter mi se znat prima,
jer družbu s dreselim sad ona vazima;
i ne čuh govorit nje mlados rič drugu,

Pj. 42: ak. III 9, zad. 576 24 život svoj zad. nje mlados ak.

ni usti otvorit, nego li na tugu,
nego li na žalos, u kojoj pri človik
vidjaše svu rados i tuzi svakoj lik.
Što prvo pomrla sva bješe na zelen
i s cvjetjem brat hrla ljubicu ter pelen : 40
toj sada ostavi, nit' za evit pohite
nje ruci gizdavi, kitieu da skite ;
jer im je sve misal otirat suzice,
ke ne bih ispisal što ih gre niz lice.
Toj mene porazi i kad se namiru, 45
gdi ljuti uzdasí nje srce podiru,
ter svaki uzdihaj kad joj gre uz grlo,
govori bi reć vaj i zove smrt hrlo ;
koju kad od usti od nje čuh poželit,
da mi bog dopusti onda se veselit,
mojojzi radosti ne bi broj ispisal,
za što nje mladosti ni drugo na misal.
Očice i nje lic', koje se zvahu raj,
obrati k zemlji nic : što će sad mlados, vaj ?
što će sad ljuveni, pokole parjal jes 55
nje život svršeni svu gizdu ter ures ?
Što prvo na tancu bješe nje obraz bil,
gdi svaku pjesancu pojahu za nje dil :
toj sada obira mjesto jak sirota,
da tuge razmira od svoga života. 60
Što pri zlat prstenčac na ruci pronosi,
krunicu i venčac za rados vrh kosi :
toj tamno ruho sad, prikladno k boljezni,
prilično svaki mlad žaleći da biesni ;
ter muku ja veću ne mogu imati, 65
ner crnu odjeću na njojzi gledati,
i gdi je ponikla nje liepos ter plače,
jaki no iznikla ružica, ku tlače.
Ostale tužice ne mogu nje brojiti,
da s tielom dušice ne budem razdvojiti; 70
jer kada zareče žalosno rič koju,
misal mi doteče, da želim smrt svoju ;
ter mi je u sriedi srdačca nepokoj,

koji me sve vriedi i skonča život moj.
 Za što s njom u pored vene me srdačce, 75
 i kopni kako led na gorko sunačce ;
 ako se ter ubih u moje dni mlađe,
 ali što izgubih, ne plakah jak tade.
 Tko mi će virovat, viruje istinu,
 tako mi mirovat i mirnu bit vinu. 80

43

U crno se zavila.

Drž' ovo na pamet, človiče, ter nigdar
 od sela ne moj klet iz srca jednu stvar ;
 najliše za ku hoć posli se dreselit,
 ako joj vidiš doć, što budeš poželit. 5
 Jer kad se što reče, vratit se ne more,
 a zla se rič steče toliko još gore.
 Što hoću reć ovo, tko želi znat, sliši
 ter slovo po slovo u pamet upiši :
 ja vidjah jednu vil jaki no sunačce,
 od ke mi moćno stril proleti srdačce ; 10
 od koje vas obraz nadiljen lipotom
 imаш svoj ukras angelском dobrotom.
 Za toj ja podvorih nje liepos gizdavu,
 nu nigda ne stvorih njeku stvar nepravu.
 Ako ju pogledah, s krotostju bog vi toj, 15
 za č volji vlas ne dah obladat razum moj.
 Nu moja dobrota prid njom se potobi,
 ar me nje ljepota pravedna ozlobi.
 Do vieka ter ne moj virovat človiče,
 da pride na um moj, što mi se tuj reče ; 20
 jer nigda ne mnjah ja, da će toj nje rados,
 dobrotom koja sja, na moju reć mlados ;
 ter kad mi rekoše, oni čas bez broja
 suzice stekoše niz ličca jur moja.
 Tuj kako žalostan začeh ja željno klet, 25
 da bi nje skoro stan žalostju vičnom spet.

Pj. 43 : ak. III 17, zad. 161 2 od sela] od cela ak. 6 toliko] za to je zad. 12 svoj ukras] vas ukras zad. 25 željno] ondi ak.

- Za toj sam upisal, gdi ne bi rečen'je,
gdi ne bi toj misal, nego li stečen'je ;
ar vidih nje mlados do malo vrimena
u velju gdi žalos sva bješe složena. 30
- U suzah ploviše grozno nje obraz lip,
ter željno zoviše smrt gorku svaki hip ;
grlo joj izmuklo sve biše od plača,
a srce mnjah puklo da joj je od mača.
- Toliko žestok jad nju bješe obujmil,
er bi svoj obraz tad suzami svak umil,
gdi bješe još vlase prosula nje mlados,
koje se niza se prospilju za žalos. 35
- A tko je u sebi toliko tvrd kamen,
očutil da ne bi od tuge daj zlamen ? 40
tko ne bi daj zgrozil, jak evitak prid mrazom,
tko ne bi prosozil s jadovnim porazom,
videći čemerno nje mlados da suzi
i liče biserno gdi dere u tuzi,
gdi usti otvori lieposti sve pune 45
ter rieči govori da človik svit kune ?
- Za č ondi ne bi vlas uzdih moć odolit :
tol i nje tužan glas činjaše svih bolit.
Nu liepe nje kosi pomisli malo svak,
s desišom ke nosi za gizdu vas žitak, 50
ke t' zlatu izgube i vazmu svu kriepos :
koli ih oskube nemilo nje liepos !
Tako ih jur zače nescjeno razdirat,
mnjah, mene razmače ter začeh umirat.
- A za što jur tuga ova joj dopade, 55
nego li jer druga zgubi smrt njoj tade ;
za kim se odjeća pricrna ne smeće,
uzrok je nesreća od tuge najveće.
- Jer kada ja vidih nje lipos u tuzi,
većma se spovidih žalostan ner druзи ; 60
ter zače tužiti me srce civiljeno,
hoteći združiti nje žalos svršeno.
- Mogal bi človik reć : ter što se kaješ sad,
er joj se hoti steć, što joj si rekal tad,

- 65
- kad na te zla toli pravedna jes rekla,
pače se još boli, ka se rič ni stekla ?
- Ovo je moj narav, tko grede ucviljen,
ali kriv ali pray, za njim sam uhiljen :
vazda jur požalim ; nu sam zla srca ja,
koju stvar ne hvalim, za što mi ne prija.   70
- Ter kad se spomenuh da sam klel nje mlados,
još većma povenuh cvileći za žalos ;
ter začeh sam sebi govorit od muke :
za č svezat tko ne bi jezik moj i ruke ?   75
- za što mi ondaj, vaj, ne stiše tko ustī ?
odkli se u čas taj onaj rič izusti ?
odkoli tač hrlo rič se će zla primit,
za č onda me grlo ne hoti zanimit ?
- za što li ma pamet ne ima spomenu,
da stanem dubja klet : neka sva povenu,   80
- neka sve posahnut bude još i trava,
da na me uzdahnut ne bude nje slava.
- Da mi se što godi žalosno ne steče,
ako joj tko godi od mene toj reče,
ter bude začuti : smirno ju ja molju,   85
- da razum ne smuti ni nosi zlu volju ;
er srcem tko kaje, grih mu se zabiva
i svak toj poznaje, praštan'je dobiva.
- Kajan'je za č svako zove se pokora,
kajem se ja tako da mi je s umora ;   90
- a svaka podobi pokora smiljen'je
ter ima dat zlobi mojojzi prošten'je.
- Lje za toj govorí me srce, da žalos
drug drugu ne stvori ali ku nedragos ;
- ar kad je človik pray, tko ga će ucvielit   95
- togaj će sristi lav i striela ustrielit.
Tomu bi, znam, bolje, da se ni rodio,
za č ne bi nevolje tolike vidio,
dozvati ku more jedna rič žalosna ;
- jer ja mnju, da gore satrt je jakosna,
najliše suzami tko smieša gork uzdih.   100
- Zatuci u kami a ne scin' toj u smih,
a ne scien' toj zaman ; ne moj mnit tko godi,

da mene jur nesan ovoj reć dovodi ;
 za č kusih stvar ovu. Makar bih imal moć,   105
 ter dobro kad zovu, da mi tač bude doć :
 tako mi mladosti, ne bih ja človiku,
 da je pun radosti, zavidil u viku.

44

Ljubav je pakostna.

Kako da govoru dobro ja za ljubav,
 pokli njoj u dvoru ne žive človik zdrav.
 Ako tko jedan dan proveđe s vesel'jem,
 sve pati za jedan željom ter dresel'jem.
 Toj mogu svidočit, protivit ako je   5
 i vas svit uočit, da reče : tako je.
 Ar ljubav obeća mnokrat stvar bez mire,
 ali je pak veća ne vršit tej vire.

45

Povratak s kriva puta.

Tko more da muči, gdi se rič vazela,
 što človik odluči, da tjera do čela :
 a hudje ni na svit, nego li otrnut,
 ali čut dobar svit ter se na nj ne svrnut,
 kako ja, ki slidim ljuvenu odluku,   5
 u kojoj ne vidim razmi jad i muku.
 Za toj sam ja našal, da veći ni razum,
 ner tko je pozašal, da opet gre na drum.

46

Nikad da se ne rastanemo.

Kako da ne venem i ličcem ne blidim,
 kad ovo spomenu od one ku slidim;

Pj. 44: ak. III 31, zad. 106.

*Pj. 45: ak. 40, zad. 564; takodjer zad. 803, ali je ondje dodana
 još pjesma, štampana u knj. III br. 87.*

Pj. 46: ak. II 41, zad. 129.

ar jednom u željah rastat se s njom hoću,
gospodje, ter veljah, bez tebe ja što će ?
Tuj ruci obidvi i ličce i grlo : 5
na moj skut kitom svi ter pušta rič hrlo :
a ti me sad sobom, ako ćeš, pones' tja,
ako ćeš, da s tobom dan i noć budu ja.

47

Ne mogu živjeti bez tvoje ljubavi.

Biserna krunice, moj gilju rumeni,
kroza te tužice mnoge su sad meni ;
jere sam naučan tve ličce ljubiti :
za toj sam sad mučan nada sve na sviti,
ter sam pun dresel'ja ; a kad se spomenem 5
od moga vesel'ja, vas jadom povenem.
Prišlo je sve trpit, s manje se ne može,
a ti ćeš sa mnom bit, kad ti se uzmože.

48

U slast ljubavi mieša se gorki spomen smrti.

Kad jednom s tom vilom stah, da se razdilim,
jadovnom ka strilom čini me da civilim ;
ar mni dat razgovor ter mi sta ovoj rit :
u ovi bog zna dvor kad budeš veće prit, — 5
ter ličce i kosi i grlo pribilo
k meni tuj uznosti, sve slatko, sve milo.

Ter misli, ljuven blud ako je tko kusil,
postavljam u tvoj sud, jesam li tuj suzil ?
ni kad se s kim ubih u moje dni mlade,
ali što izgubih, ne plakah jak tade ; 10
ar na zlo uteče ovi čas svis moja :
što hoće, da reče ovo sad gospoja ?
jeda me odluči ostaviti nje slava,

Pj. 47 : ak. nema, zad. 40. Slična je pjesma i zad. 755, jer se ondje povraćaju stihovi 3-4 i 7-8, a pred njima idu ova dva stiha : Gizdava ma kruno, gospoje od vila, me željno srdačce kamo si ti dila ?

Pj. 48 : ak. II 3, zad. 71

ter ne će da muči, mni tieme bit prava ?

Rad toga dotekeh na grlo pribilo

15

s rukama ter rekoh : jadovna ma strilo,
nigdar te ja pustit ne budem, dokole
ne budeš izustit tej rieči ohole.

Istom me zagrli ter ovu rič reče :

nismo li umrli a vrime utječe !

20

Za toj dil toj velju i daju t' obraz moj,
da izme svu želju iz mene život tvoj.

Ne znah reć ino ja, ner li se pridat njoj,
pridavši poći tja, misleći sve na toj ;
ter mnogo život ljut ove dni provodim,
dokole u nje skut opet se ja zgodim ;
ar me strah uzdrži, da ova gospoja

25

kad godi ne izvrši, što misal mni moja.

49

Uhvacena ptica, zao znak.

Kad godi spomenem, moj bože, stvar ovu,
vazda ja povenem ter hotno smrt zovu.

U moje gospodje nadjoh se jednom dvor,
ka za mal čas podje pogledat na prozor ;
ali ti tud'je gre, jak da se hoće strt,
od smiha ter sva mre a dahti kako hrt.
On čas k njoj potekoh misleći, što je ovo ?
sunačce, ter rekoh, jeda je što novo ?

5

Ništa mi ne može za velik čas rieti
od smieha, moj bože, neg ruke prostreti,
u kojih ugledah ptičicu držeći,
ter pamet ja ne dah što ima toj reći.

10

Jošte joj zabavljah velmi ja onomu,
za što se ne stavljah ni malo zlu momu.

Nu kada srdačce od smieha utaži,
još rekoh : sunačce, što j' ovo, nu kaži ?

15

Tuj svapi : a što ćeš ? od stvari jur ovih

14 tieme ak. timje zad.

Pj. 49: ak. II 39, zad. 128 sr. pj. IV, 91 2 sr. Dell. s. v. volon-tariamente.

to li znat sve hoćeš, oto toj ulovih !
 Tada ja mukom stah misleći u sebi,
 za č toli nigdar plah odgovor pri ne bi ? 20
 Ter sada sam pravlju, navlaš se ozlobi,
 neka se ne stavljtu, ona stvar što kobi.
 Tuj sumnju ja stekoh i misal oni dan,
 ter družbi sve rekoh, pokle se vidih van.
 Za toj mi svak jedno na onu rič rěče,
 kažući naredno što mi se pak steće :
 da li si tač nezdrav, ter ne znaš taj zlamen,
 i ptice tej narav, jer zgara na plamen ?
 Toj hoće da reče : ovako s' uhvaćen,
 ovakoj natječe tvoj život bit plaćen. 25
 Sad možem sve toj reć, jer vidim i ēuću,
 jer ēu zlo svako steć s nje liepos goruću.
 30

50

Gorke slutnje.

Koliko da tvoj dvor pohodit ja začeh,
 u sve dni razgovor toliki ne vazeh ;
 ar misal i mlados deri se začudi,
 u tebi jer slados nova se probudi.
 Ter što mnim gospoje, ne mogu ne rieti : 5
 jes' ptica ka poje, kad hoće umrieti ;
 a toj mi na pamet dohodi taj rič sve,
 jeda toj hoć vazet od mene ličce tve ?

51

Nemile poruke.

Pomisli sunačce, krunice od vila,
 koja s' me srdačce u željah smamila.
 Eto znaš, da prodje dvaš od sad šes godiš,
 odkoli, gospodje, život moj gospodiš :
 kolike boljezni, želin'je i žalos
 cić tvoje ljubezni pritrpi ma mlados ! 5

*Pj. 50: ak. II 17, zad. 84 7 a toj zad. eto ak.
 Pj. 51: ak. II 24, zad. nema.*

Ter se ja nikada ne tužih človiku,
ni bih se od sada potužil u viku;
da nu je uzrok tvoj, jer k meni doteče
on, tko je tebi svoj, ter ovu rič reče.

10

Rih za toj: sunaće, trpiti može sva
me tužno srdačce, što veli liepos tva;
nu mi ni sudjeno da tuj stvar odolim,
za tobom ljuveno da se ja ne bolim.

Već trud takodje skonča mi svu kriepos,
gdi veliš gospodje, da minu tva liepos;
i sve ēu trpiti, nu tu stvar nije kad,
ter veće živiti ovako nisam rad;

15

ni mogah umrijeti pokojno nikadar,
da godi t' izrieti ne budem ovu stvar.
Za toj mi ne zabav', ner tvojoj lieposti,
od koje jes ljubav velike krieposti;

20

jer ima vik veći tva lipos ner jelen,
koja se cafteci ponavlja jak zelen,
ter živeš za slavu, noseći kako cvit
svoj obraz i glavu, da vidi vas si svit,

25

er si sva iznikla, kako cvit u ruži,
u gizdi ter dikla tebi se ne druži.
Najliše gdi gore tva ličca ljuvena,
koja su od gore ružicom skrovena;

30

lirom vrat gizdavi i s grlom toj čelo
skroven'je svak pravi ter cafti veselo;
od tvoga pozora svitlosti, svak vamni,
da su dan i zora ka zvizde potamni;

35

jer kad se obazreš, ni toli srcem lav,
koga tuj ne nadreš da vene za ljubav;
komu li ne splete pamet moć ljuvena,
objestran gdi t' lete dva zlata pramena?

Crljeni koralj zri na usti van tvoje,
iz kih slas veća vri od meda, gospoje;
ar kada govoriš, toliku čes ima
svaka rič ku stvoriš, da mi svis vazima.

40

A za to jur človik more te zvat liepos,
za ku ēu po vas vik ljuvenu čut kriepos.

52

Za što se klonim?

Sliši me za ljubav, molim te, sunačce,
 ter na me ki sam prav, ne gnjevaj srdačce;
 jere se posrdi ter zakri ličce tve,
 a mene pogrdi i moje službe sve.

Znaš, vilo, da svemog virno t' sam poslužil;   5
 veće bih, sad zna bog, komu sam potužil,
 ma se sam uklonil dilj tvoga počten'ja,
 za toj se li ponil nisam od služen'ja.
 Vidj, ako hotin'je jes tvojoj svitlosti,
 imam moć i smin'je dvorit tve milosti: 10
 ne budi toj moj sud, ner tvoje sve volje,
 istom čin' da moj trud može bit za bolje;
 da tobom u družbi sluga se pogizda,
 jer stoji na službi krunici od zvizda,
 od koje ne želi nidnoga priroka,   15
 ner da se veseli jak suncu s istoka.

53

Čast i ljubav.

Za vele vrimena ne služih ku služu,
 za čas nje imena voleći da tužu;
 jer da nje dobrotom voljan sam, bješe glas.
 Nu kad toj sta krotom, očutih novu slas.

Svu slavu dah bogu ter stavih svaki red,   5
 sadružit da mogu prisvital nje pogled.
 Misleći toj isto, srjeća me dobavi
 ter vrieme i mesto da našoj ljubavi.

Uzpih: gospodje, željom me s' ubila,
 toj vrime, ko podje; da jes' me ljubila?   10
 Ne ljubljah nere mrah, nu na glas bih ljudem,
 reče, ter imah strah, čas našu da zbljudem;
 da kad te ugledah, izgubih ter rekoh:

*Pj. 52: ak. 336, zad. 525 4 moje] virne zad. 8 nisam od ak. ja
 nisam zad.*

Pj. 53: ak. 320, zad. 520.

a komu lik ne dah, svu mlados što stekoh ?
 Ovo te pomogoh, da koga znaš služi,
 što umih i mogoh, uživaj ne tuži.

15

54

U ljubavi nema mira.

Svakojzi nemoći človika nezdrava
 more, čuh, pomoći kami rič i trava,
 i takuj u meni iskusih mnokrat stvar;
 da nu lik ljuveni ne nadjoh nikadar.
 Za toj sam ja vidil, ni hudje boljezni,
 koliko gorki stril od ove ljubezni.
 Možemo svaki hip čut, ljudi gdi vele,
 da gorči ni nalip, ner ljubav ki žele.
 U miru čas ni mal ne živu u sebje,
 jaki no morski val, o kraju ki se bje.   10
 Netom dan izide, oni čas noć žele;
 netom noć popride, kamo se dan ? vele.
 Da mi još tko reče: ne prima reć se toj,
 što želi tko stječe na službi ljuvenoj:
 ovomu govoru, jer ovoj ljubavi   15
 tko stoji u dvoru, miran se ne pravi.

5

10

15

55

Žalost na licu.

Oh višnji bože moj, gorko ti ucvili
 ovojzi mladjahtoj smrt obraz primili.

56

Plač.

Kad godi sunačce pomislim na tvoj plač,
 vazda me srdačce proleti oštar mač;
 ar ja mnjah tvoj obraz i ličce biserno

Pj. 54: ak. 354, zad. 527. 4 ne nadjoh ja nigdar zad.

Pj. 55: ak. III 20, zad. nema.

Pj. 56: ak. I 14, zad. 75.

skopnit će kako mraz cvileći čemerno,
tere sam sebi rih : gledaj joj pozore,
bi li bil manji grih, da crkvu razore
oni mi, ki bolit činiše nje lipos ;
za č božja odolit ne može toj kripoš.

5

57

Što si tako žalostna ?

Ne mogu ne žalit tebe evit od gospoj,
ne mogu ne zalit suzami obraz moj ;
ne mogu da ne dam tuzi se čemerno,
u tuzi gdi gledam tve ličce biserno ;
gdi gledam tvu mlados da jes sva skončana,
ka bješe pri rados i svitlos suončana,
ka bješe razgovor u željah ljuvenu,
prilipi moj javor, za č mi tač povenu ?

5

58

Što si žalostna ? da nisi kivna na mene ?

Pravi mi ružice, smirno te ja molim,
za č imаш tužice, neka se jur bolim ?
er vidju tva mlados da čuti dresel'je,
ka bješe pri rados i rajsко vesel'je.
Rači mi cvite reć, jeda sam ča ja kriv,
za što dim na svit već ne bih rad stati živ ;
jer kada naziru prisvital tvoj obraz,
srdačcem umiru i kopnim kako mraz.

5

Cjeć koji čas mene gdi vidiš, taj hrlo
kako cvit ki vene prikloniš tve grlo ;
a da se potuži, ličca ti pomrče,
ter tvomu jur sluzi mni da se na nj srče.

10

Pj. 57: ak. 117, zad. 297. 2 zalit ak. polit zad. 3 tuzi se ak. tužice zad. 6 suončana zad. sunčana ak. 8 povenu zad. provenu ak.

Pj. 58: ak. 337, zad. 413 11 da se ak. sade zad. potuži ak. po tuzi zad.

59

Što si tužna i zlovoljna ?

Koje su tužice na tvomu srcu sad,
moj cvite ružice, reci mi boga rad.
Ako si u mukah ljuvenih mene dil,
ovo t' sam u rukah, raduj se a ne civil' ;
to li t' je stvar druga, da što si po vas vik
govoril': ni tuga, kojoj ja nisam lik ?
A za toj ostavi jad i tuj zlu volju,
moj cvite gizdavi, pokli te ja molju.

5

60

Da znam lieka !

Kad bih ja tebi lik, kako si ti meni,
zdravje t' bih dal u vik, moj cvite rumeni.
Ako li životom more se zaklonit,
ne umri m' sirotom, ne ču se ja ponit :
toli me doboli boljezan taj tvoja,
da s tobom na poli skonča se svis moja ;
a Febo, ki travi svakojzi znaš kriplos,
molim te, ozdravi angelsku nje lipos.

5

61

Za što si zlovoljna ?

Za č imаш zlu volju, moj cvite rumeni,
smirno te ja molju da budeš reć meni ;
jer vidju obraz tvoj, što nigda pri ne bi,
vesel'je ni smih svoj ne drži u sebi.
Za toj te još molju, kaži mi naredno,
neka se jur bolju ja s tobom zajedno ;
mogući ja snimit zlu volju tuj s tebe,
svaki trud podnimit ne štem dim sam sebe.

5

Pj. 59: ak. III 12, zad. 88.

Pj. 60: ak. II 11, zad. 78.

Pj. 61: ak. 327, zad. 523, dva puta napisana, na l. 16 i 218 2 reć zad.
riet ak. 5 još zad.a ja zad.b 6 jur bolju ak. pobolju zad.b ja bolju zad.a

Volja me iskusi, gospodje, dilom sad,
jesam li u tuzi sadružit tebe rad ;
na viru sadružit, da bih znal životom,
tako mi ne tužit za tvojom lipotom.
Da bih ja poželil pokaja ružice,
ako sad ne bih dil od tvoje tužice,
od ke sam dionik na poli s tobom ja,
i mišlju bit u vik po sunce koje sja.

10

15

62

Njeni jadi moji jadi.

Tko ima u sebi milosti tač malo,
da mu se sad ne bi srdačce raspalo ?
da ne bi zamutil tužicom vas obraz,
da ne bi očutil bolizniv još poraz,
videći od ove živjen'je čemerno,
u suzah gdi plove nje ličce biserno ?
ter me strah, od jada da svenut ne bude,
gdi joj se raspada srdačce od svude.
Ostalo ma mlados ne more govorit,
za č bi me nje žalos činila rastvorit ;
za što ja povenu, budi svak stanovit,
kad godi spomenu život nje jadovit.

5

10

63

Ako sam rekao.

Ako sam toj rekao, moj gilju gizdavi,
da bih ja ne stekal veće tve ljubavi ;
ter da ja na sviti ne vidim tvoj obraz,
bez koga živiti ne mogu jedan čas.
Ako li vilo još vjerovat ni toj ne ē,
vjerovat neka mož, čuj sada što ēu reć :
koliko jes tuga, da bih ja sve stekal,
da mi su za druga, ako sam toj rekao.

5

14 ne bih dil *zad.ab*, ne imam dil *ak*.

Pj. 62: ak. III 26, zad. 577.

Pj. 63: ak. 371, zad. 25.

KNJIGA ŠESTA

1

Moja isповiest.

Ako je ispovis, svaku zled ka čisti,
ima bit moja svis jaki no snig isti ;
jer što ja satvorih ljuveno u potaj,
svakomu otvorih, i za toj zovu vaj.
Molim te togaj rad, tko pozna ljuven trud,
da bude sa mnom sad ljuveni kajat blud ;
er vidju ovi svit, jaki no kratak san
i kako ljetnji evit, ki trpi čas jedan.

5

2

Čuvaj se ljubavi, vjeruj meni, koji sam je iskušao.

Kamo se, tko prave, da ljubav i nje stril
dostoji sve slave i svake hvale dil ?
A toj sve hoće rit, rekući za ljubav,
človik će pri tom prit pjesnivac i gizdav.
Koli je toj malo da biste vi znali,
ki niste ostalo od vještih slišali !

Ter što znam govoru : s njim su sve boljezni,
tko stoji u dvoru od ove ljubezni ;
za što je čudna stvar, ako smim pravo reć,
u njoj se nikadar ne more pokoj steć.   10

Ar kad se prigodi, da želi tko ljubav,
taj miran ne hodi, ner tužan i nezdrav :

Pj. 1 : ak. 2 zad. 1 3-4 sr. Dell. s. v. fare 7-8 sr. Dell. s.v. mantenere.

Pj. 2 : ak. 366, zad. 69 6 vještih ak. usti zad.

*

tolika jes muka želiti, človječe,
mnokrat se od ruka od svojih smrt steče.
Rekoh, reć još uprav, manji trud ne bude   15
onomu, tko ljubav ku želi dobude ;
od svake nesreće er sumnju vazima,
toliko još veće, što ljepšu stvar ima.
Jošte éu ovo rit : lipu rič tko ljubi,
što mu će na um prit kada ju izgubi ?   20
ar kada jur dragu izgubi stvar čovik,
sve želi smrt nagu a ne će tuzi lik.
Nu stavi svak pamet vrh ove ljubavi,
je li pri slična klet ner da se proslavi ?
Ovo je nje zakon početak i sreda,
i svrha napokon u nje ni bez vrieda.   25
Jer da ni stvar druga, ner služit samo bud,
dosti bi taj tuga, koja mal nije trud ;
pače se govori, velik trud da prima,
tko služi i dvori, za č mira ne ima.   30
Cjeć togaj človječe varuj se ljubavi,
da ti se ne steče, što mal um moj pravi;
er ti ja ne velju ovo sad iza sna,
a makar tuj želju život moj da ne zna,
a makar poražen da ne bih ljuveno :   35
zval bih se sad blažen i čestit svršeno.

3

Proklinjam Kupidov luk i strielu.

Kupidov luk i stril proklinam svaki čas,
koji me u tvoj kril postavit ima vlas ;
ar vidju da ljubav hoće se pronjeti,
a nisam srcem lav bez tebe živjeti.
Ter pravlju : bolje bi da ne vim obraz tvoj,   5
bez koga sad ne bi skončal se život moj;
ar kad se tva meni zabrani lipota,
toj su dni svršeni od moga života.

4

Nemam vjerna druga za sreću i nesreću.

Od boga veću stvar ne želim ni vim reć
 na sviti lipši dar, koliko draga steć,
 komu se ē' hvaliti i dobro reć svoje,
 i ki će žaliti, kad imaš zlo koje:
 da nu ja tej sreće ne imam za sada,
 za ē ona toj ne će, koja mnom oblada ;
 ar ne zna nje ures, dragoga tko ima,
 kolika rados jes srdaču s očima.

5

5

Ljubavi sladka boljezan.

Koliko ovaj vil sladje me pozira,
 toliko željni stril većma me razdira ;
 ar budem spomenut minute radosti,
 koja stvar povenut čini me mladosti ;
 ter ovoj ljubezni razumit ne vim ja,
 u koj su boljezni, što sunce ne obsja;
 ar da me još ova ne mili pogledom,
 on čas bih bez slova ubil se neredom.

5

6

Kratka radost duga žalost.

Kod koga nesrjeće odluče ucvilit,
 što mogu najveće, budu ga nadilit ;
 a pak ga ognjive, od one radosti
 u plaču da žive sve dni sve mladosti.
 Tako ja ljubavi bih onom nadiljen,
 ka me pak ostavi, neka grem ucviljen ;
 a sve toj da kusi vrh mene moć svoju,
 neka se u tuzi životom razdvoju.

5

Pj. 4 : ak. III 4. zad. 355.

Pj. 5 : ak. III 14, zad. 92.

*Pj. 6 : ak. III 30, zad. 104 3 a pak] posli ak. 6 ka me pak ostavi zad.
 koja mi postavi ak.*

Dvojaka muka s tobom se rastati.

Prisvitla od gospodj, da li bi srcem lav,
kad reče: vanka podj'; da kamo tva ljubav?
hotih tu da domnim na silu oni čas,
da godi ne pomnim za slavnu tvoju čas.

Radovah ja tvoju zapovid obslužit,
nu muku čuh dvoju s tobom se razdružit;
ar pravljah u meni: ovaka nikadar
moj cvite rumeni zgodit se ne će stvar.
Ne ēu li povenut, u sebi još rekoh,
kad budem spomenut, jer puštah, što stekoh. 10
Ja togaj ne gledah, zapovid obslužih,
ter srcu vlas ne dah, s tobom se razdružih;
cjeć kad se pušta rit: podj', ako u moj dvor
veće kad misliš prit i steći razgovor.

Eto sad umiram, za tebe uslišit,
ter obit poziram, kad me će utišit. 15

Teže su muke žaliti nego li željeti.

Kamo se, ki vele, da je trud najveći
onimi ki želete, u željah stojeći;
ar druzi čine sud u našoj pameti,
da je las a ne trud želin'je pri šteti;
ter k onim pristaju. Za č oni ki žude, 10
bi rek se skončaju od njeke razblude;
a meni, ki zgubih, teže su jur muke,
za što stvar, ku ljubih, ne vidim u ruke.

*Pj. 7: ak. III 23, zad. 422 6 sr. Dell. s. v. doppio 14 i steći ak. i
sčekat zad.*

Pj. 8: ak. III 34, zad. 110.

9

Život bez radosti.

Tko bude razdieljen s velikom radosti,
velmi t' je rasevielen u svojoj mladosti.

10

Sjećaš li se, kako si nekoč govorila?

Kraljicam gospoje, znaš, kada stavljаш
desnicu vrh moje, ke rieći pravljashaše :
ako ēu venče ja i gda te ostaviti,
ošal me, s koga sja naredno ovi svit ;
toj sve kroz počten'je, s ljubavju bez mjere
ko nosiš proc' men'je, o rieko od vjere.
A sad se ures tvoj ne haje za mene,
u željah život moj videći gdi vene.

5

11

Nenavist.

Oštar ti Zub ima prokleta nenavis,
koja se sve prima, da rani moju svis ;
za čistu nu misal bog će mač vazeti,
sam je toj upisal, da pravieh osveti.

12

Omraze.

Kada bih vazel ja ovu vil sliditi,
ne imah vesel'ja gdi ju ēu viditi ;
a za to dan i noć želeći razgovor,
ne mogah časa oć, da nisam prid nje dvor.
Takodjer stah biesan, da pride prikasno,

5

Pj. 9 : ak. III 40, zad. nema.

Pj. 10 : ak. nema, zad. 651.

Pj. 11 : ak. III 37, zad. 361.

Pj. 12 : ak. III 29, zad. 103.

da spjevam u pjesan nje ime prikrasno ;
 ter gdi se u tuzi ljuvenoj sve tuku,
 posla mi po sluzi jedan dan poruku,
 govore : jur ovoj meni su drage tve
 i pjesni i glas tvoj, za toj te molim sve,   10
 ako ćeš mladosti vesel'je dat mojoj
 i vel'je radosti : kad godi mož, popoj.
 Da reče, ja rekoh, rič ne scien' da gubiš,
 ufan'je kad stekoh da mene tač ljubiš ;   15
 ne more svak spivat, jaki no tva lipos,
 ka suncu dosivat imia moć i kripos.
 A pak me moliš još : za toj se vas čudju,
 pokli znat tvoju mož zapovid da žudju,
 ku misli obslužit život moj i duša ;   20
 za č ne će potužit, tvoju rič tko sluša.
 Rih još : rec' gospoje, drag ti sam bi rek ja
 ter ti se i moje spivan'je mni da sja.
 Ini mi odgovor ne more sluga rit,
 neg reče : prid naš dvor od sela opći prit ;   25
 kad godi sridu dne ugledaš, dopadi,
 za č u taj čas uckne ovuda svi mladi,
 ter se č' moć prigledat s gospodjom ljuveno,
 a ne ćeš jur predat toliko svršeno.
 Na tom se rastavih. Za toj se u sebi
 veće ja proslavih, neg da sam na nebi.   30
 Nu kad bi dan jutri, prominuh kroz nje dvor
 ter on čas iz nutri njekoji čuh govor ;
 i stavši razbrah ja : reče, što s' govoril,
 nu misli, ter podj' tja, ovdi si dodvoril.
 Kad ovo ja začuh, poželih umriti,   35
 koja mnjah želja duh da mi će podriti :
 tolike boljezni srce mi strnuše,
 videći gdi pjesni u plač se svrnuše ;
 videći gdi ljubav ujad se obrati,
 koja mi, dim uprav, hti život da skrati ;   40
 za č je trud oni glas od dražih uslišit,
 tere mi ne bi las srdačce utišit.
 A željno cvileći, ne mogah reć slovo
 ter stojah misleći : tko uzrok bi ovo,

ARTIUM CROATIA LIBRARY

tko zlosrd bi toli, da mene žalosna 45
 viditi pri voli nego li radosna?
 Tuj kako poražen začeh ja klet po tom :
     da bi on omražen sam svojim životom,
     da bi on ljubavi ne stekal ni mira :
     neg da ga po travi i vodah trud tira,
     ner da se još skita po vodah i moru
     ter da lik ispita na gorkom mramoru,
     a da se dreseli sa svoje mladosti
     i da smrt poželi u mjesto radosti,
     kako ju ja želju, želeteći sunačce,
     u željah ko, velju, skonča mi srdacce. 55
     A za što do smrće ovako začeh klet?
     za što mi sve srce veljaše i pamet,
     da njeki zal človik ovomu uzrok jes,
     i njegov hud jezik još gori ner zla čes ;
     jer da sam što ja kriv, ne bih se bolil tač,
     nu tako da sam živ, prav patim ovi plač.
 Ter ako smrt priešit ne bude k meni sad,
     mene će utješit u skoro njegov jad ;
     li ona od gospoj, kad nadje istinu,
     pozrit će ov trud moj i pravdu jedinu ; 65
     dat će lik od rane, za č je rič od vieka :
     ako laž osvane, nu mraka ne sčeka.

13

Tko me u tebe omrazio, sve zlo na nj.

U srcu momu plač ti viло postavi,
     pokli me željna tač tva lipos ostavi ;
     ina mi misal ni, nego li evileći
     istrajah moje dni, sve trudno živeći.
 Ere sam uhiljen jadovno za dosti,
     pokli sam razdiljen s tvojomzi mladost ; 5
     er ako tvu lipos u moj kril ne vidju,
     meni je usilos, ovi plač da slidju.
 Er živit ne more bez tebe tvoj sluga,

45 tko zlosrd bi toli *zad.* tko uzrok bi toli *ak.*

Pj. 13 : ak. nema, zad. 692.

jaki no bez gore jelin plah od luga. 10
 Reci mi, česa rad na me se rasrdi,
     ter službu moju sad ljubavi pogrdi ;
     očito li, znam ja, ne stvorih takuj zled,
     da svrćeš daleč tja od mene tvoj pogled.
 Nu tko taj uzrok bi, da mene priverna 15
     u tebe oznobri, krunice biserna,
     da bi on život vas za roba stal sužan,
     cić koga svaki čas stoju ja pritužan.
 Tko mene okrivi u tebe, ma vilo,
     jeda ga ognjivi višnji bog nemilo ; 20
     da bi mu sunaćce ne sjalo svitlosti,
     tko moje srdačce napuni žalosti.
 A tko je pravedan, da bude stojati
     kon drazieh po vas dan i ljubav imati.

14

Bezbožnik sije zavist medju dvoje dragih.

Ne scieni zlo veće na sviti moja svis,
     neg li tko zameće medj drazim nenavis,
     kako ju zavrže, kako ju učini
     oni, ki bezbrže božju moć ne scini,
 ter sa mnom razdili najdražu stvar moju, 5
     ka me tač rascvili, da želim smrt svoju.
 Mogući moj bože, komu su javi sva,
     ovo li još može trpiti milos tva ?

15

Tvoj jezik.

Ne nadjoh zlo veće na svitu vas moj vik,
     ni hudje nesrjeće, koliko tvoj jezik,
     koji ti odveza ter vadriš, kako nož,
     kako grom s nebesa, koga se dodit mož.

Pj. 14: ak. 365, zad. 321 2 neg li ak. nego zad. 4 u zad. rkp. nerazumljivo: oni čas bez brže drugi sve rasčini 8 milos zad. kriepos ak.

Pj. 15 : ak. III 28, zad. 319.

16

Bože satri pakost zla jezika.

Bože, ki caruješ kraljevstva nebeska,
ter vidiš i čuješ sva djela zemaljska:
kako mož nenači trpjeti toliku,
ka ostri svoju svis na me, tvu priliku ?
Tekući jošte gre s naporom kako lav, 5
ter obla da poždre hoće me, dim uprav.
Ako me ti bože ne budeš slobodit,
veče se ne može ni gledat ni hodit;
za što mi drum i put s oružjem zasieda,
mač je nje jezik ljut, gorči je od jeda. 10
Nije mač, nije vrid, nu je tris s nebesa,
koji me srišta sprid ter život rastresa.
A za toj hoću rit: prislavni moj bože,
er tebi ništor skrit na svit se ne može,
ti poznaš istinu, za č si sam istina: 15
satri zlu krivinu tvoja moć jedina.

17

Nenadana sreća.

Zavidos, koja bdi, kako straž, dan i noć,
ištući svoju gđi ukazat more moć,
ter mene rastavi s onomzi od gospoj,
bez koje ljubavi veniše život moj.
Ja za toj kroz nje stan često krat prohodim, 5
ter se tuj jedan dan u niku čes zgodim;
reče mi s visoči, zazvavši imenom:
jošte će me oči tvoje bit s vrimenom.
Svapih ja u taj hip : kada će biti toj ?
vrže mi cvitak lip pak reče: nu postoj, 10
ter k meni dopade oni čas kako stril.
Nu misli svak sade, kad bih ja u nje kril,
mogu li radosti tolike izreći,

*Pj. 16: ak. III 5, zad. 39 1 sr. Dell. s. v. imperare 5-6 sr. Dell.
s. v. impeto i s. v. sforzo 11 vrid] jid ak.*

Pj. 17: ak. 318, zad. 519 2 ukazat kako bi mogla svoju moć ak.

ke mojoj mladosti ne biše po srjeći,
nu po nje ljubezni, ku nosi na mene,
kojom me boljezni izvida ljuvene. 15
 Vim da pri neg rekoh rič koju za zdravje,
s rukami potekoh na grlo nje slavje,
tere mi dopusti tuj bezu uprosa
celov lip od ustih, ke bjehu jak roza. 20
 Nu stani vrh sebe, tko slišiš ovo sad,
ako si jur tebe u ov hip vidil kad:
je li tuj prilično da se ja veselim,
je li mi obično, kad imam što želim ?
 Drugo ja ne pravljah ni mišljah u meni,
ner željno zabavljah nje ličci rumeni ; 25
ako li, što recih, ne bješe ispravno,
s celovom li tecih na liče prislavno.
 Ovako provodi, tko dvori jur dobra,
a plačan sve hodi, tko služit zlu obra ; 30
jer u nje družbu doč još mi da ufan'je,
ko veću ima moć nego li iman'je.

18

Što čeka omraznika.

Kako se k obrazu božjemu odpravlja
oni, ki omrazu medj drazim postavlja ?
 Ako mni : ovoga višnji bog ne vidi,
da li se od svoga razuma ne stidi ?
 Tako mi ljubavi i sunca, koje sja, 5
da se o svom zabavi, skoro ču činit ja.
 Ako rok bude dug, ništar se ne kaju,
cjelje ču platit dug, što veće čekaju.

19

Zavist me rastavi s ljubavlju.

Govore jur druži : ni veće žalosti,
ner smišljat u tuzi minute radosti ;

Pj. 18 : ak. III 32, zad. 107.

Pj. 19 : ak. 305, zad. 186.

avo ja činju sud, da žalos nije toj,
nego li vični trud i smrtni nepokoj.
A toj znat ne može, ner tko je iskusil,
kako ja, moj bože, ki se sam nasuzil;
jer imah, dim uprav, gospoju sunače,
koja mi za ljubav darova srdače.
U dar se sva doni i momu životu,
za milos pokloni svu svoju lipotu,
ter me s njom nenavis razdili ljuveno;
za toj grem u nesvis cvileći pakleno,
za toj se grem ubit; za č veće ni muke,
nego li izgubit dragu stvar iz ruke.
Ter sam pun dresel'ja, kada se spomenu
od togaj vesel'ja, vas jadom povenu;
ar ne bih ispisal ni mogal zgovorit,
što meni na misal dohodi satvorit.
Za toj se jur pravi svaki trud od pjesni
pri željnoj ljubavi i pri nje boljezni.

5

10

15

20

20

Sve me ostavilo.

Svak mene ostavi, pokli sam ostavljen
od ove ljubavi, kom mnjah bit proslavljen.

21

Nema mi više veselja, kad me ona ostavi.

Da živu sto godin, kako struc tvrd i zdrav,
svim ljudem gospodin, jaki no zvirem lav:
da t' veće živ človik u mojoj mladosti
ne vidi po vas vik s vesel'jem radosti,
kad ova od gospoj, što zvah evit rumeni,
ljuveni objet svoj ne vrši jur meni;
bi rek se veseli nje lipos sončana,
da mene dreseli i vidi skončana.

5

Pj. 20: ak. 364, zad. 446.

Pj. 21: ak. 355, zad. 157.

22

Umirem, jer me ti ostavi.

Bog me ti umira tvoj sluga, sunačce,
 bog me ti smrt tira me željno srdačce ;
 bog me ti ja venu, kako cvit od mraza,
 za liepos jedinu od tvoga obraza,
 koja se zateče moja bit do vika,
 a sad me daleče učini od lika.
 Ter za toj kako led skonča se život moj,
 a ne vim za ku zled, gospoje od gospoj.

5

23

Sva obećanja pogazi, iznevjeri se ljubavi.

Dokle je život moj, da t' vesel ne stoju,
 kad ova od gospoj ne vrši rič svoju,
 ni obit ljuveni : koju stvar držah ja
 vičniju u meni, ner sunce koje sja.
 Kolikrat sta se klet meni nje lipota,
 imat me na pamet do svoga života !
 Koli krat nje mlados u moj kril doteče,
 biesneći za rados ter ovu rič reče :
 moj cvite rumeni, rači mi reć uprav,
 nosiš li ti meni tuj milos i ljubav,
 ku nošu ja tebi za twoju dobrotu,
 bez koje rad ne bi život moj životu ?
 Koli krat još veće nje lipos sta pravit :
 ne vim ja nesreće, ka nas će rastavit ;
 ni more nenavisi s tolikom bit zlobom,
 koja će moju svis razdilit moć s tobom.
 Ni svada, ni rieči, ni laž, ka s daleče
 gre da drum priprijeći ter milih rasteče,
 učinit ne će moć, kon moje mladosti,
 da twojom dan i noć ne mislim radosti.

5

10

15

20

Ako je tko godi, tko sliši sad mene,
 ucviljen ter hodi od želje ljuvene :

Pj. 22: ak. 353, zad. 37.

Pj. 23: ak. 352, zad. 156.

- hotij me poslišit, molju te ovo još,
er mojom utišit nevolju tvoju mož;
er mojom izvidat mož tvoje tužice,
ak mi daš spovidat od ove ružice, 25
od koje drag objet zaveza svis moju,
zaveza svu pamet, zavezana da stoju.
Jednom se namiri, da joj se pridaju,
na ku stvar zamiri, jak da svit izdaju :
u taj čas doteče ter pade na skut moj,
i slatko još reče : kako mi veliš toj ? 30
kako mi mož toj rit, er s tvojom ljubavi
mišlju ja i umrit, moj cviete gizdavi ;
neka sam, ter velim, tebi ja pridana,
za č drugo ne želim ner tvoja bit zvana. 35
Ako li otvorit hoti mi srdačce,
hoću li što stvorit za te, me sunačce:
ter žimi ljubav tva, koju su izbrali
pozora moja dva, da živeš u hvali,
i žimi život moj, kako ja ne scinju, 40
i takoj ti ne moj sciniti, da cinju
dražu stvar od tebe, za koga, dim ovoj,
ne štedim strt sebe, vidić ćeš, bud živ, toj !
More li sladje reć na svitu što čovik ?
more li jur zateć većma se tko do vik ? 45
Tako me nevolje ovej bog slobodi,
mnjah vidi pri polje da ribe sve rodi,
mnjah pri će živiti u more sve zviri,
mnjah pri ču vidići lava zec da tiri,
mnjah vidi pri suh panj i listje od gore, 50
gdi gasi gork organj a sniezi gdi gore,
mnjah pri će sve moć bit, što biti ne može:
neg me će ne ljubit nje liepos, moj bože,
neg li će ne vršit objete ljuvene,
po kojih mnjah skršit da se će za mene. 55
Ali bi sve zaman, ter malo miruje,
pače je prem tamjan, tko ričem viruje,
kako ja vjerovah onojzi od gospoj,
kojojzi darovah za ljubav život moj,
scineći svak na svit zakletvu da drži, 60

scineći svak uvit na svitu da vrši ;
 ter ostah kako sjen, nu volju reć uprav,
 kako dub osječen, velmi gork i nezdrav,
 pokli se sad ova tač nosi sa mnom vil, 65
 jaki no tim slova nje ures da ni vil.
 Pače ču veće rit, er joj toj ni dosti :
 ne da se obazrit mojojzi mladosti,
 odvraća svoj pogled od mene vinu tja,
 koliko da joj zled nikoju stvorih ja. 70
 Jer ja mnju, da mačem svu nje krv pokolju,
 videći oh s plačem tuj moju nevolju,
 pravo bi da mene daj smili očima,
 koja mnom spomene ni malo ne ima ;
 kojojzi tuj ljubav i viru ja nosih, 75
 da mnokrat, dim uprav, u boga smrt prosih,
 služeći pravedno za svu moć i kripos,
 životom zajedno takmeći nje lipos.
 Oh, nu se sve zgubi ! Svakomu ovoj bud',
 pravedno tko ljubi ; ali toj ne će sud. 80

24

Stekoh cvietak, ali ga izgubih.

Veći se jur prirok človiku ne stvori,
 ner meni za mal rok, što postah na dvori ;
 ar cvietak jur oni, ki stekoh životom,
 velmi se sad poni od mene lipotom.
 Ja mnju, je posluh moj zabila i službu, 5
 ter veće u dvor svoj ne će me za družbu.
 Mnjah da će pridje lav s pogleda protnut,
 ner se će nje ljubav kako lis privrnut.
 Evo se privarnu. Ovako svak tuži,
 tko godi neharnu, kako ja, posluži. 10

80 sud ak. trud zad.

Pj. 24: ak. 301, zad. 592.

25

Nenadana promjena.

Za malo vrimena, što postah na dvori,
krivlje moć ljuvena nikomur ne stvori;
ar ona, ku služu, ne budih pokojan,
da godi ne združu nje liepos svaki dan :
toliko željaše gledat me kon sebe,   5
još mnokrat veljaše: što ču ja bez tebe?
a sada daleče obraz svoj odnosi,
koliko da reče: ne znam te ja, tko si.
Je li toj pravedno? hoće li ljubav toj,
da s kim ja zajedno provedoh život moj,   10
ter da me od družbe od svoje čini van
a virne da službe sve pušta u zaman ?

26

Imah cvietak ali ga izgubih.

Gojil sam jedan cvit od moga života,
komu se u vas svit ne takmi lipota;
s kojim me razdruži nemila jedna zvir,
ter sa mnom svak tuži i žali moj nemir;
er veće na sviti nevoljna ma mlados   5
ne more živiti od tuge za žalos,
pokole izgubih jedini on cvitak,
ki veće jur ljubih, nego li svoj žitak.

27

Što mi sad ostaje?

Od kud mnjah, da me će ogrijat sunačce,
od tud sve nesrjeće slide me srdačce.
Za mene sad ino ni, nere plakan'je,
pokli me jedino ostavi ufan'je;
pokli me ostavi ovaj vil gizdava,   5

*Pj. 25: ak. 306, zad. 516.**Pj. 26: ak. 303, zad. 185.**Pj. 27: ak. 339, zad. 350.*

ka srce, mnjah, zavi rasrdom od lava,
ter meni reć more : parjaj me boga dil.
Oh tvrdi mramore, taj čemer gdi s' imil?

28

Ne opominje se mene.

Jak srce od lava, takodjer od mene
ova vil gizdava ne ima spomene.

29

Što me ne poznaš veće ?

Sam se sam ja zabil, jes li ti on cvitak,
komu sam izrabil na službi vas žitak ?
Jer vidju, gdi liepos ponosiš od mene,
ter srci mom kriepos i život vas vene.
Spomen' se u sebi, kad reče : dokli sja
sunačce na nebi, tvoja ču biti ja !
Mnjah pri ču sčekati skončan'je od sebe,
neg li ču plakati ovakoj za tebe.
Vim da će me rane žalit svak ljuveni,
videći da brane oči se tve meni ;
ner kad me pogledaš, kako stvar tudju prem,
milos mi li ne daš ter tužan za toj grem.
Da smišljaš ljuven trud, ki paću svaki hip,
rekla bi : prav je sud, dat' sluzi pozor lip ;
oh ali ne haješ ognjeni on pakal,
ter još trud zadaješ, ki me je razmakal.

5

10

15

30

Ne haješ za onoga, koga si ljubila.

Grlica, jedna zvir, kad zgubi jur druga,
ne prija nigda mir, evileći srid luga.
Ne sjeda ni hodi na dubja zelena,

*Pj. 28: ak. 302, zad. 229.
Pj. 29: ak. 338, zad. 526 2 vas ak. ja zad.
Pj. 30: ak. 336, zad. 189.*

da ni će toj vodi ner ka je smućena;
 a ti si zgubila, prisvitlo sunačce,
 koga si ljubila, jaki no srdaće
 od tvoje mladosti, a sad ga gledaje
 gdi gre bez radosti, ništa t' se ne haje!

5

31

Huda sreća ote mi gospodju.

Od ove tko srjeće većma je nadiljen,
 on more bit veće nesrićom rascviljen ;
 i tko je veće blag, on većma jur preda,
 a tko je blagom nag, brizi se taj ne da.

Kako ja, dokola ljuveno ne združih
 dva ličca ohola od one, ku služih,
 ništa ja ne pomnjah, za što bih sirotom,
 u stanu mom domnjah pokojno životom ;
 za č vole ni malo ne mogah-izgubit,

5

a sad je pripalo meni se sam ubit ;
 za č imah gospoju jaki no sunačce,
 na volju ka moju prikaza srdaće.

Ter kad ja najveće bih čestit i blažen,
 od hude nesrjeće plačno sam poražen ;
 ar mi ju priuze i zgrabi za svu moć
 ter oči me suze, cvileći dan i noć.

10

A za toj ne želi človiče nidnu stvar,
 ni se, čuj, veseli, zemlji da s' gospodar ;
 ar je sve taština, ovi svit što prosi,
 jaki no maglina ku vitar zanosi.

15

20

32

Ode.

Otide sunačce, otide ljepota,
 otide srdaće od moga života.
 Otide sva slava, otide vas ures,

8 gdi zad. ki ak. ništa t' zad. ništa ak.

Pj. 31 : ak. 304, zad. 347 12 ka] tač zad. ka ak.
 Pj. 32 : ak. III, 2, zad. 352.

*

i liepos gizdava, sva hvala, čas i čes.
 Otide vas narok, zavi se i spravi
     sunačce svoj istok, u zapad da stavi.
 A mene jur pušta od zlata na uzi,
     oh željo gorušta, za č me tač rasuzi ?

5

33

Ode preko mora.

Otide, dim uprav, priz more ljuven stril,
     otide sva ljubav i hvala od svih vil.
 Otide sva gizda, otide vas ures,
     i svitlos od zvizda, vas narok i sva čes.
 Otide sunačce, otide istok vas,
     a moje srdaćce zaplete u zlat vlas,
     da nisu do vika bez suza me oči.
     Oh željo velika, koju plač svidoci.

5

34

Nova ljubav nove muke.

Slišite ljuveni, da vam se potužu,
     gdi sila jes meni, još ljubav da služu.
 Ja da se mogu reć svršeno u miru,
     odlučih nigda već da ljubav ne tiru,
     za č u njoj pokoja u vik se ne pati,
     za č ljubav svakoja napokon zlom plati.
 Za č ovo govoru, neg jer sam iskusil,
     za č se sam u dvoru ljuvenom nasuzil ;
     jer veće u tužbi, ner hvali, bih vazda,
     odkli me na službi ljuvenoj bog sazda.   5
 Ma kad se slobodih ljuvene boljezni,
     veselo pohodih jaki no tko biesni.
 Za toj se mladosti mnoge mnom čudjahu,
     ter moje radosti vele znat žudjahu.
 Vidi toj nenavis, nesrjeća i ljubav   10
    15

8 sr. Dell. s. v. addolorare.

Pj. 33 : ak. III 3, zad. 353.

Pj. 34 : ak. III 1, zad. 532 1 sr. Dell. s. v. ascoltare i s. v. udire

- ter meni, mnju, zavis imaše, dim uprav;
 za toj mi malo toj potrpi vesel'je,
 nastupi život moj na gore dresel'je.
- Nastupih sam na plač, nastupih sam na trud,
 nastupih na nag mač jaki no kriv na sud. 20
 Za č jedan dan gredih ter vidih onu vil,
 za kom vas posvedih, ar me nje rani stril.
- Da nu je još veća ter ne vim ka je čes,
 koja li nesreća tad sa mnom bila jes;
 ar ne bi za dosta da me tač izrani,
 nu velik čas posta, vidi se ne brani.
- Ovo bi, mnju, za rad da većma ukripi
 u moje srce sad svoj obraz prilipi;
 sta da me još gleda od nikud skroveno,
 pogledom od meda pozire ljuveno. 30
- U nečas vaj pogled oni bi, dim uprav,
 u meni za č ni red, želeteći nje ljubav;
 ar ju sam upisal u srce za svu moć,
 ter mi je na misal nje liepos dan i noć.
- Ar odkli odluku služit njoj satvorih,
 malo ja za muku ljuvenu ne zgorih. 35

35

Povrati mi ljubav.

- Molim te sunačće, smiluj se na mene,
 ter moje srdačce čin' da tač ne vene;
 er ti ja ne stvorih, gospodje, žalosti,
 nu svršeno dvorih tvojojzi mladosti;
 još svako tve htien'je satvorih ljuveno,
 da moje željen'je utješim skroveno. 5
- Još mišlu poslužit tebi ja diklice,
 tako mi ne tužit od željne tužice,
 tako mi ne dvorit goremu od mene,
 i tužno ne vamrit od želje ljuvene. 10
- Za toj te ja molim, gizdavi moj evite,
 čin', da se ne bolim toli ja krozi te;

17-18 sr. Dell. s. v. perseverare. Stihova 31-36 nema u zad. rkp.
 Pj. 35 : zad. 287, ak. nema.

još neka nevolju utješim primilo,
 jer za te ja želju dušu dat i tilo.
 Molim te, sunačce, gizdava ma vilo,
 za rajske tve ličce i grlo pribilo,
 stvorim mi dar oni, koji sam imal ja,
 kad no mi pokloni tve ličce, koje sja;
 kad no me obljubi gizdavi pogled tvoj.
 Molim te objavij i sada meni toj;
 er drugo ne želim mojojzzi mladosti,
 neg da se veselim kon tvoje radosti.
 Nu pamet postavi, za što ja rekoh toj,
 nego ejeć ljubavi, ku ima ures tvoj.
 Za toj te još molim, gizdavi cviete moj,
 čin' da se ne bolim u tuzi ljuvenoj;
 ere svies i pamet ne hajem izgubit,
 ako mi daš opet tve ličce poljubit.

36

Još te nisam zaboravio.

Sliši svitlo sunačce, koje tuge s boljezni
 čuti moje srdačce, željno tvoje ljubezni.
 Jer kad vidju lieposti prislavnoga obraza,
 čuju njeke krieposti od davnjega poraza;
 za č ni jošte povenul u srdačcu oni stril,
 koji se sam spomenul, da ga prijah u tvoj kril.
 Mnokrat recih u sebi rič, koja je ohola:
 je li duša na nebi od rajskega okola,
 veću rados da ima, veće dobro da čuti,
 veću milos da prima i bolju kob da sluti.
 Nisam veće poražen, ner taj dobra spomenut,
 u kih življah priblažen, a sada ču povenut.
 Doj nebeska krieposti, za što vili toj malo
 manje ne da lieposti a milosti ostalo?
 Ovoliko ter goril ne bih sada ljuveno,
 još bih lašnje izdvoril od nje liče rumeno.

37

Nekoč i sada.

Kad mi da prvi cvjet gizdava ova vil,
da mi tko da vas svjet, radiji ne bih bil ;
ar cienjah da mene i ljubi i dvori
bez misli himbene i sa mnom da gori.
Ter tada sve veljah, kamo se ljuveni ?
ovo ja što željah, što lipše sad meni ?
A sad se pčelinj med u gorko obrati,
a ljuven plam u led, koji me sakrati.

5

38

Sretno utekoh.

Ni toli onada Saul kralj vesel bil,
kad silna Goljada David je pridobil,
koli sam ja sada, pokli se prigodi,
da me bog od jada ovogaj slobodi,
koji bih ja pravil, nu ne ču za uzrok,
za što bih postavil iskrnjih u prirok.
Ovoj sam li rekal, tko mene razbira,
kako sam utekal vičnoga nemira.

5

39

Sve je tašto u svjetskoj ljubavi.

Priblažen, tko bi znal svršen'ja od stvari,
za što bi on prijal, da za svit ne mari,
nego li da tira toj vično iman'je,
što može dat vira i s ljubvom ufan'je.
Ino je sve tašto. To li znat tko žudi,
istinu navlašto, što s' vidil, nu sudi ;
a veće ne ču rit. Tko ima svoj razum,
pridje se pust' umrit ner slidiť ljuven drum.

5

*Pj. 37 : ak. nema, zad. 647.**Pj. 38 : ak. II 13, zad. 315.**Pj. 39 : ak. 367, zad. 416 5 znat ak. znaš zad.*

40

Još je ljubim.

Od moje gospodje kad čuju ime ja,
 misal mi sva podje i pamet za njom tja ;
 ar trpim još poraz u mojoem srdačcu,
 ki mi da nje obraz, priličan k sunačcu.

41

Ponosito preziranje savladane ljubavi.

Ako tko poželi čut moje dobro kad.
 sliš' ter se veseli, er sam ja velmi rad ;
 za koju još rados ne vim što da stvoru
 ter moju sad mlados blaženu govoru,
 za č se sam od ove slobodil ljubezni,
 ku ljubav svak zove, ma nu su boljezni.

5

Jer kako ne vele u pakli pokoja,
 tač ljubav tko žele, život je bez goja ;
 ter se mnim isprti srce me brjemena,
 težega od smrti prem truda paklena.

10

Sad može tko godi uprosit jur mene :
 kako se slobodi od želje ljuvene ?
 Za to ja velju svim, tako mi bit zdravu,
 kako sam još ne vim kazat vam na pravu.

Ma poznam i vidju, er sam ja slobodan,
 ter sebi zavidju po veće svaki dan.
 Niki čas, nika čes, niki dan izbrani
 bil ovo brieme jes, koje me sahrani.

15

Vid niedan lik ne dah, kim sam pri izmučen,
 istom se ugledah s ljubavju razlučen !
 Od morske pućine kad sile popridu,
 svak misli, što čine, tko na kraj izidu ?
 na more poziru, koje bi s mukami,
 tere se udiru u prsi rukami :
 tako ja povenu u strahu s boljezni,
 kada se spomenu od gorke ljubezni.

20

25

Pj. 40: ak. 356, zad. 351.

Pj. 41: ak. 368, zad. 17 18 brieme zad. vrieme ak.

Da kada ovu vlas slobodnu raslaču,
očutim čudnu slas ter taj strah potlaču,
ter se ja veselju, a život moj slavi
ter veće ne želju ni u san ljubavi.

30

Ovo ču srdecem rit istinu još uprav,
meni je sad pozrit koliko smrt ljubav :
toliku nenavis, toliku mrazu sad
vazima moja svis na ljubav i nje jad ;
za čino ljubezan ni, nego jur nemoć,
od koje boljezan pati se dan i noć ;
od koje tužica trud živi donosi,
da željna dušica svaki čas smrt prosi.

35

Jer da ni stvar druga, ner gdi si slobodan,
ter da se sam sluga učiniš i sužan ;
ne sluga i sužan, nego rob svršeni,
ter gredeš sve tužan, kako rob kupljeni.

40

Mnozi se odriču služeći života,
mnozi se zatiču pri ostat sirota,
nego bit sluga zvan, nego vlas izgubit,
za ku svak razuman voli se sam ubit.

45

Ovu još mnozi stvar može bit ne sciene
ter je toj tko nigdar ne pozna istine :
ni mu bog daj kusit, najliše ljuven stril,
jer plakat i suzit tuj bi se naučil.

50

Neka se pridje strt budu ja kako prah,
neka bih sto krat smrt očutil i nje strah ;
neka se u ov hip samohoć udavlju,
ner opet da nalip ljuveni pojavlju.

Da bi me pridje lav za srce uhvatil,
nego li da ljubav očutim i nje stril ;
ne da ja očutim, ni čutit spomenu,
nu da još ne slutim, rekoh, stril ljuvenu.

55

Još da mi na misal ne pride, mislim već,
ter se sam zapisal, kako ču sada reć.
Svakomu ja velju : ako se gdi vidim,
kad godi da želju ljuvenu još slidim,
makar mlad, makar lud, svak da je vjerovan ;
prid svaki jošte sud mogu ja biti zvan.

60

Ako se nadju kriv i sada i po tom,

65

ne ču čas da sam živ, ner platit životom;
 er kad sam utekal, uteći još uſam
 ter ne bih toj rekal, da se ja ne uzdam.
 Može bit još reče, ljuveno tko služi:
 oni se zatječe da ljubav ne služi; 70
 ne zna li, jer ljubav na koga bude doć,
 da je tvrd kako lav, svakomu satre moć?
 ne zna li, jer jača bi nego Herkules?
 za č ljubav od mača ostrija mnogo jes.

Ciće toga ja stoju odgovor prem zadat: 75
 tko je bil na boju, on se zna sad vladat;
 ako za nj pristoji, on more vazet boj;
 to li se što boji, od luga podj ter stoj.
 Ja ljubav i nje zled s čela znam na čelo,
 ter joj znam svaki red. Za toj grem veselo, 80
 za to još velju svim, ki slište sad mene,
 er se ja čuvat vim od želje ljuvene;
 to li se čuvati ne uzvim, moj bože,
 tko me će kajati, da mu se odmože.

42

Mrzim na žene i ne ču, da i gda o kojoj dobro govorim.

Sad život moj obra, od sad se zatječem,
 da veće ja dobra na ženu ne rečem;
 za č ona u vjeri ne žive, kako zec;
 za č ona u mjeri ne stoji, jak mjesec.

Jer kako iz luka ni udor stanovit, 5
 tako nje odluka, ka je svit jadovit:
 za nju se zla stvori na svitu bez broja,
 za nju se govori da zgibe jur Troja.

Svakomu zlu je red i uzrok jur žena,
 s koje je svaka zled i zloba svršena. 10
 Za nju još napokon triba svit da zgine,
 toj će sud i zakon i mudrih istine.

Moj bože, za č drvo ondaj se ne zgodi,
 kad žena najprvo na svit se porodi?
 kad od nje bi začet veliki prirok taj, 15

Pj. 42: ak. III 24, zud. 542 8 zgibe ak. zginu zad.

za ki je nam vazet zemaljski, prave, raj!
 Veće se ne more od srama govorit,
     što mi je još gore na ženu došlo rit.
     Cić togaj ne stavi, za život, človječe
         na ženu ljubavi; nu mrazu najprječe,
         nu svaku nenavis, ter ti se ne će steć,
         što kusi moja svisi, stid me je deri reć.
         Ter ne mnij tko godi, da meni od zlobe
             ovo reć dohodi; za č veće podobe.
 Dil togaj zlo radih na ženu reć sade
     ter bi rad, do mladih da ovo dopade;
     neka se čuvati umiju od žene,
         i drugim kazati nje zlobe svršene,
         od kih zlo izreći Salomon ne more,
         ni mislit misleći, što jošte ni gore;
         za što njoj do vika o drugom ni marit,
         nego li čovika da more privarit.
 Volja podj' uprosi Sansona ter ćeš čut,
     šta žena zla nosi i himbe u svoj skut.
     Ona se djavolje oružje more rit,
         ter po njoj za bolje ne more ništo prit;
         ar zaman neredna ni žena zvat ženom,
         jer strašna i žedna svih dobar jes sobom.
         Ako li sam kusi ter ćeš znat, kako se
             plačući sve suzi i skubu još kose.

25

30

35

40

43

Željan sam osvete.

Da li toj dostoju od tebe, gospodje,
     ka radiš svis moju da ujad sva podje?
     da bih znal sve zgubit ter ostat sirotom
         i da se znam ubit i rastat životom,
         tako mi u zdravju podržal bog mlados,
         što veće ja slavju, ner drugu ku rados:
         kako ēu sam sebe požalit i trud Moj
         i mene od tebe osvetit. Nu postoj!
 Za što ja po vas vik ne nadjoh tadi red,

5

Pj. 43 : ak. III 25, zad. 162 6 ja slavju ak. ja zlo volju zad.

- za dobro jur človik da vratit ima zled, 10
 kako ju ti vraćaš neharstvom sad meni
 ter inud obraćaš tvoj obraz rumeni.
- Ni toli lav zlosrd, ni toli gork plamen,
 ni toli mramor tvrd, ni morski još kamen : 15
 koliko srce tve, ko Judu nadhodi,
 u kôm se bi rek sve od zmije jed plodi.
- Kamo se razum tvoj? Pomisli za mal čas:
 najdraži tko t' je svoj, bi li ti ponil čas,
 koliku t' ja ponih za milos i ljubav,
 za koju izronih život moj, dim uprav. 20
- Za č scienjah da za har imat će tvoj ures,
 a ne mnih ni kadar u tebi zled da jes ;
 ter volih boljezan trpiti s umorom,
 ner tvoju ljubezan da združim zazorom.
- Ter ovo govorim, a patim žestok sud, 25
 dokole satvorim osvetu za moj trud.
 Za toj sam on prvi medju svom mladostju,
 ki bih se tve krvi napojil s radostju ;
 toliku za č tebi ne mogu stvorit zled,
 kad meni jur ne bi mnilo se : piju med ; 30
 ter ovo govoru, za č ne ču tajati,
 za č ne ču, što stvoru, da vik se kajati.

44

Život pokora.

- Što ste tač žalosne, što biste imali
 veće bit radosne? za č svaka toj žali?
 jer mudra što veće žalosti slide kad,
 ali ke nesrjeće: onda je veće rad.
- Za što sam stanovit, koga bog pohodi,
 onda se darovit od boga prigodi. 5
 Ma ne ču još ne reć: život je pokora,
 kojemu svi uteč hoćemo u skora.
- Veće se togaj cić svaki nas veseli,
 ner da nam bude prić, ovi svit što želi. 10

16 u zad. rkp. pisano iied, u ak. id t. j. jid.

Pj. 44: ak. III 21, zad. 541.

Neka ti u zlatu iman'je svak čini,
 blaženstvo i platu u živoj općini:
 dajmo se radosti ter veće žalimo,
 jer naše mladosti još na svit vidimo.
 Oni se jur blažen more zvat i slavan,
 tko bude poražen od smrti pripravan.

15

45

Dobra zamjena.

Slavan trg utrži, ki odje svitovna,
 da vična održi, ka nisu nam skrovna;
 ar se svak uskaje, znajte stanovito,
 ki godi puštajte skrovno za očito.

46

Moć navade.

Komu se obrati u narav nauka,
 život mu ne kratí ni žalos ni muka;
 ar menie svaki trud i svake žalosti,
 koliko na moj sud, čine se radosti;
 ter gdi mi trudno ni, kad mi se zlo zgodi,
 mni mi se, u meni da todjer gospodi.
 Ako li gospodi dan, misli svak, i noć,
 kolik se broj godi vrimena ovdi doć'.

5

47

Tko bi svakomu ugudio.

Kakav je ovoj red, ki život moj obra,
 da ne smim reći zled na ljubav ni dobra?
 Za č koji umiru ljuvenom boljezni,
 moćno mi zaziru, kad hvalim ljubezni,
 ter prave: da gori uboj ni kamenom,

5

koliko tko gori ljuvenim plamenom.

Pj. 45: ak. nema, zad. 555.

Pj. 46: ak. nema, zad. 629.

Pj. 47: ak. 362, zad. 68.

Takodjer nisam prav, kad mi se prigodi,
da se ja na ljubav potužim što godi;
ar tko su pri svojoj gospodji čuveni,
svak bude rit: ovo j' blažen stril ljuveni.
Za toj se ugodit ne može ljudem svim
i za toj provodit odlučih, kako vim.
Ne ckni se snebivat, kada me zlo tiri
i dobro uživat, gdi mi se namiri.

10

48

Gdje nema razuma, onđe ima nesreća.

Gladan miš ljezući, nesrećom nabata,
kraj mora ištući, od mušlje na vrata;
gristi ju hoteći po svomu naravu,
nu mušlja ne hteći, hvati ga za glavu
tere mu smrt zada, ne svojom mudrostju,
nesreća nu vlada, tko žive s ludostju.

5

49

Što može novac.

Ovo je prilika, starica za pinez
kad mlada človika zanila k sebi jes.
Što ne ćeš satvorit človiče za dinar,
ki ne vi govorit, a svim je gospodar?

50

Ljubica i dub.

Ljubica, pripros cvit, nu lipo za č vonja,
ni vitez taj na svit, ki ne će sit s konja,
da nje bus utrgne i stavi za klobuk,
i u tul još vrgne, gdi stoji stril i luk.
Ljepši su još dubi, lip rode cvit i lis;
nu se toj sve gubi, za č u njih ni miris.

5

Pj. 48: ak. nema, zad. 819, dubr. 32.

Pj. 49: ak. II 46, zad. 354 3-4 sr. Dell. s. v. denajo.

Pj. 50: ak. 333, zad. 188 5 lip rode ak. lip plode zad.

Ter taki cvit niče, da ga psi poplešu,
a cvitak ljubice u venčac da vežu.

51

Nauka je zlatna muka.

Od svih je mudrih sud : tko želi što mučit,
da zlatnji nije trud, koliko naučit.
I toj bi pravedno ; nu su sad veće van
dva luda zajedno, ner jedan razuman.

52

Uzdanje u ženu.

Podj', da je tko uzdan u ženu, koja je
kako konj obuzdan : tko prispi, toga je.
A veće ne ēu rit. Tko ima razum svoj,
pridje se pus' umrit, nego li znat ovoj.

53

Cvjet bez mirisa.

Kad b' imal cvit ovi lip miris, jak pomas,
koliko sad slovi, dvaš bi ga veci glas.

54

Mudra rieč.

Ovu rič svak veli : ne malo tko ima,
nu mnogo tko želi, ubog se reć prima.

Ovu rič svak veli : ne mnogo tko ima,
nu malo tko želi, bogat se reć prima.

Pj. 51: ak. III 15, zad. 357, dubr. 32 samo 1-2, jer su ondje za tim dodana druga dva stiha, što ne spadaju simo, već dolaze u slijedećoj pjesmici 3-4.

Pj. 52: ak. III 16, zad. 420.

Pj. 53: ak. I 15, zad. 81.

Pj. 54: ak. I 44 (prva dva stiha), II 42 (druga dva stiha) ; zad. 362 sva četiri stiha kao jedna pjesma. Sr. Dell. s. v. convenire.

55

Opomena.

Tko tudju stvar bljude, ako će bit častan,
ne moj da on bude misal'ju svom lastan.

56

Nenavist.

Tako mi mladosti, kako vas ne gledam
ejeć njeke radosti, ner čudu da se dam,
ter sčesa moja svis, jaki no od zmije,
za vašu nenavis, ka se reć ne smije.

57

Zlo od Kotora.

Njeki se nahodi u gradu trag sada
ter gdi se prigodi, svuda je s nesklada;
svuda je s nemira, svuda je od rieči:
za to ih svak tira, kako put što prieči.

Jošte ču rit veću stvar, ka je očita :
svuda ih izmeću, kako trib iz žita,
svuda ih izgone; ima ih za rug svak,
ter na njih još zvone, jaki no na oblak.

Mne mi se kako zec, gdi na njih vape tak,
jaki no na mjesec, kad ga ie vukodlak.

Medju sve rič ovu imaju od vika,
gladnikom da zovu svakoga čovika;
i sve što kad tvore, to je njih običaj:
o kusu govore, za što kus drže raj.

Odkle se ne vele za meso pikati,
oni se vlastele ne mogu nazvati.

Oh vrli Kotore, zlom se mniš naprida
razdrti obore, gdi ni si s povrida.

5

10

15

Pj. 55: ak. nema, zad. 820.

Pj. 56: III 6, zad. nema.

*Pj. 57: ak. III 8, zad. 316 4 sr. Dell. s. v. intraversare 6 izmeću zad.
odmeću ak. 10 ie]rkp. zad. piše iie. 18 razdrti zad. rasrtti ak. ni zad. mi ak.*

Tko sjeme k nañ doni od tebe najprvo,
da život izroni jaki no crv drvo ?
er ljudi svi prave, da gine ovi grad
s njih, kako s kostrave gdi gine vinograd.
Sliši svak sviet ovi tere se od njih bljud',
za č gorke otrovi u njih je jezik hud.

20

58

Nemio gost.

Koja je ovoj éud u semuj človjeku,
ar ne bih ovi sud ispravil u vieku.
Jurve je od plača, svakozzi gdi rieči
jaki no put drača vinu se on prieči.
Kad reči što bude, ovoj dim istinu,
on hoće da zbude ona se rič vinu ;
ako li sladje rit namisli što godi,
onda se želim skrit od tuge, gdi hodi:
toliku mrzeću onu rič izreče,
ter tužan, u sreću komu on doteče. 10
Bi rek je uzrastal u ljudeh bez reda,
ali ti on pasal gdi godi goveda ;
ter ne zna pristupit k dragomu s ljubavi,
za toj éu ja upit : tko ga nam dobavi,
da mu bog da tugu i svaku nevolju ;
ovojzi prem drugu bogu se ja molju. 15
Er kada učini ku godi on ludos,
ni malo ne scini, mni mu se sve mudros ;
to li se kad reče njemu stvar i mala,
rasrdjen uteče : toj mu je pohvala
ter priko ramena ako kad što pravi,
a prava imena nikomu ne stavi ;
ter ovo ni človik, nego li njeka zvir,
s kom ne bih po vas vik prijati mogal mir.

5

10

15

20

Pj. 58: ak. III 22, zad. 97. 2 sud ak. trud zad. od plača ak. do plača zad.

59

Na dan od svete gospe.

Sada se jur tašto ne zvoni ni poje,
 kad je dan navlašto od svete gospoje;
 ner hvalu i slavu u svem njoj satvori,
 ako će tko, pravu da milos izdвори.

60

Oproštaj.

Uzmožna gospodje, tko milos ku žudi,
 a k tebi ne podje, on zaman sve trudi;
 on hoće, kako stvar bez krila letiti,
 tko bude božji dar bez tebe želiti.

A za toj grem k tebi, dobro crv da sam ja, 5
 a tvoje na nebi kraljicom ime sja:
 otmi me jur lavu od pakla iz ustii,
 imat ćeš ti slavu; a mene č sabljusti.
 Jer ako ovi svit bi služen od mene,
10
 koji je kako evit, ki procti ter svene:
 što ima jur tebi stvorit me srdačce,
 koja si na nebi poludnje sunačce?

PJESNI O ISUSU

1

Kad godi, dim uprav, dodje mi na pamet,
Isuse, tva ljubav, ostanem kako spet;
ostanem vas uzet, ostanem smamljen vas,
misleći, ti propet kako se da za nas.
Za toj te hip i čas molju ja, dan i noć,
učini da moj glas prida te bude doć,
ter mi daj tvoja moć istahti oni plam,
ki čini tebe oć, nebeski dvor i kram.

5

A toj ti hoti sam patit zlo ter umrit,
neka daš život nam i način k tebi prit:
što ēu toj zvat i rit, ner ljubav, bože moj,
kom učin', da gorit budu ja, sluga tvoj;
da za te dam onoj, što ti da za mene,
što nego život svoj u muko svršene,
od kojih spomene sve čine, dim uprav,
život moj da vene, želeteći tvu ljubav.

10

15

2

Slatki moj Isuse, smirno te ja molim,
daj mi plač i suze, zled moju da bolim,
koja vid zasliepi od moga života,
a za toj pokriepi tvoja me dobrota;
ter meni daj razum, ter meni dopust' moć,
ter meni ukaž' drum, kako ēu k tebi doć;
kako ēu doć k tebi, prislavni moj bože,
ar toj steć po sebi život moj ne može.

5

Ove pjesni ne dolaze u zad. rkp., već samo u ak. rkp. u knj. III elegija, br. 41-51.

*

Za što sam vas griešnik, za što sam vas zloban,
za ku stvar zvat človik niesam se podoban,
ter kako jur krivac, koji sam zal dosti,
teku ja na živac od vječne sladosti,
neka se napiju, gdi se već ne žedni.

10

A za toj vapiju bez izma sve me dni :
pomiluj, pomili, pomiluj bože moj,
pakljenoj ter sili u vlas me dat ne moj.

15

3

Komu sad ne rižu srdače svi noži,
videći na križu gdi visi sin boži,
sin boži i človik, vas ranjen, vas izb'jen
na driebu vas kolik razapet i prib'jen,
u kruni trnovi, kojom mu svu glavu
činiše židovi i s licem krvavu.

5

Za što toj, ner za nas i za naš neposluh,
koju stvar do danas ne vidjeh, da ni čuh,
da tvorac pristupi ter se da prodat sam,
da sluge odkupi. Vruć ti je ljuven plam,
vruća ti j' ljuvezan, koja se ucieni,
da našu boljezan svu svojom zamieni;
svu svojom zasloni. Jaganjče, ki zlobe
od sveta sve poni, brani nas hudobe,
brani nas na putu, brani nas Isuse,
za tvoju smrt ljutu, molimo u suze.

10

15

4

Slatki moj Isuse, tač svrući svis moju,
da vazda u suze razmišljam smrt tvoju ;
da život i pamet razbirala do vika,
kako si ti raspet za mene griešnika.

5

Za toj se umolit daj, slatki Isuse,
daj da se ja prolit vas budem u suze ;
daj srcem da plaču, dan i noć, hip i čas,
dokli se oplaču od zloba mojih vas,
koje su tolike, koje su brez broja,
kojim nać prilike ne more svis moja.

10

Dodijah sam sebi, zgubih sve ufan'je,
nego li u tebi, koji s' me uzdan'je ;
za što krv, prolita ka za me bi bože,
sve zlobe od svita oplakat jur može.

A za toj, gdî leži ma pamet studena,
gorko ju raždeži tva iskra ljuvena,
da plaši, da biesni za tvojom prijazni,
za tvojom ljubezni, Isuse prikrasni,
koji si dobar vas, koji s' vas dobrostiv,
komu se daje glas, da si sam milostiv ;
da si ti sam sladak, da si sam medveni,
ti s' ljetni moj hladak i živac studeni ;
koga se opiti bez mire želime,
opivši vapiti dan i noć tve ime.

A za toj ozovi momu se životu,
misal mi ponovi, za tvoju dobrotu,
za tvoju boljezan, koju si očutil
za našu ljubezan, odkle se s' uputil.

Jošte se togaj rad molju ja ljuveno,
satri me srce sad, koje je kameno,
neka te ja želim, neka te ja slavlju,
neka se ja velim tvoj, zovem i pravlju ;
i neka ja tebe u mukah sadružu,
koji si sam sebe za me dal i dušu.

Za mene griešnika na križ se s' dal propet,
ljubavi velika : opoj mi tač pamet,
opoj mi tač dušu, da ina sva tlaču
a tebe da služu, a tebe da slaču ;
da ljubim ja tebe veće ner sam sebe,
i neka sam sebe razapnu za tebe.

15

20

25

30

35

40

5

O vjerni krstjane, ki putem hodite,
i majke izbrane, ke sinke rodite :
željno vas svih molju, recte mi, jeste li
priličnu nevolju mojojzi vidjeli ?

6

Človiče, tva ljubav čini me s neba sit,
čini me, dim uprav, na križu tač visit.

7

Za mal čas nu postoj, ti koji putem greš,
ter vid' gdi Isus tvoj mre, da ti ne umreš.
Mre da te izvadi iz ruke djavolje,
ki s bogom u svadi drži te i kolje.

8

Omeħšaj Isuse me srce kameno,
molin te u suze, slatka ma spomeno,
neka ja požalju, požalim neka ja
tvoju smrt, ku pravlju da za nas ti prija ;
da prija ti cić nas i naše ljubezni,
koji smo uzrok vas od tvoje boljezni. 5
Ter molim još, grozno rasplači svies moju,
da željno i sozno proplačem smrt tvoju ;
pače daj plač tolik, toliko da plaču,
dokli se vas kolik suzami oplaču, 10
dokli se u suze život moj obrati ;
za č slatki Isuse, vrime je plakati,
vrime je u jadu da se ja tebe rad
od jada raspadu i skončam ovdi sad,
ali da za te, vaj, oh, umrit da se dam, 15
neka te takogaj jadovna ne gledam,
na križu raspeta, u komu zdravja ni
od glave do peta. Oh praznos mojih dni,
u koje postavih ufan'je toliko,
a tebe ostavih, me dobro veliko ; 20
ko da nas uzvisi, ostavi nebesa,
sam sebe ponizi. Hod', vidjte čudesa ;
ar veće ja muke ne vim reć, da ni znam,
ner se dat u ruke nedrazim svojim sam ;
koji te izbiše i čavli gvozdjeni 25
ka drievu pribiše, Isuse medeni ;
trnom ti svu glavu, lieposti izbrane,
činiše krvavu i ljuto na rane.

Jošte ti pokoja ni mrtvu, dim, ne bi,
neka se rič tvoja izvrši u tebi ; 30
ter kopjem prsi tve grozno su proboli.
Kako te srce sve, človiče, ne boli ?
kako ti utrobe v žalosteh ne plovu,
misleći tve zlobe i ljubav Hristovu ?
Ukaza žalos sve njegovoje bolesti,
nego li srce tve človiče bez sviesti,
ki stojiš tač muče, kamen se mniš va mni : 35
kamen'je još puče, a sunce potamni,
zemlja se strese sva za žalos, gdi pati
isti sin božanstva, da naš dug zaplati. 40

9

O sinu Davidov, ljubavi gorušta,
ki za nas od židov ubit se dopušta,
molin te moleći za želju, ku t' nošu,
ku željom želeći u željah ja prošu : 5
užeži od tvoje živ organj ljubavi,
u srce ter moje, da gori, postavi ;
neka se ja spražu, neka grem vas u plam
za tobom, jer dražu tebe stvar ne imam.
Neka se ja satrem, neka se satrem vas,
za tebe da umrem, kako mreš ti za nas ; 10
neka me na križu razapnu s tobom sad,
neka me izrižu svi noži, ja sam rad.
Istom me ne ostav', istom se ne dieli
od mene tva ljubav, dokli sam u tieli ;
dokli se duh u skut Abramov moj zgleda, 45
gdí ova teška put po sebi doć ne da.

10

Velmi t' je gorušta, moj bože, ljubav tva,
za koju ti pušta nebeska dobra sva,
za koju višnji raj s angeli ostavi,
a pride na svit saj dil naše ljubavi.
Človik se učini, pripravan na tuge ; 5
čuda, bog jedini što stvori za sluge !
opojen ljubezni, ni malo ne stavi

na pamet boljezni, cić naše ljubavi.
 Na križ se da propet, da naš grijh odkupi,
     da naš grijh, dim opet, sam sobom zastupi.   10
     oh tko bi okusil ljubavi tej tvoje,
     slatko t' bi prosuzil za zlobe sam svoje,
     a sladje za tebe, ki s' naša dobrota,
     ne štedil sam sebe ni svoga života;
     najliše kad taj dan, gđi slatko vapiješ: 15
     ako si tko žedan, hod' da se napiješ.

11

Koji će bože sud, da ti se za zlobe
     za naše tolik trud i muke podobe?
     ki li je toj narav, da nosiš u tebi
     tuj milos i ljubav, veću ner sam sebi?
 Čudno se ter čudju, misleći taku stvar,
     i čudno požudju imat ti za toj har;
     ali toj po sebi po ništo ne mogu,
     molju se ter tebi, kako no sve bogu:
     oh pošlji duh prisvet od tvoje ljubavi,
     užeži ter pamet mojojzi naravi,   10
     neka ja takoj vruć teku sve za tobom,
     užežen i goruć, kako sam za sobom;
     neka ja kako pjan za tobom vas zadju,
     kako pjan i biesan, dokli te iznadju.
 A tad ћu nać tebe, kada tvoj budem vas,
     kad za te dam sebe, kako no ti za nas.   15

PJESNI

GJORE DRŽIĆA.

PJESNI RAZLIKE

1

Ljepota vila.

Gizdava jur nika vidih da gre vila,
s kom ures i dika slavno t' se združila ;
i rekoh sam sebi : za č nju svi ne slave,
tač na svit pri ne bi vila bez zabave.
Ovuj nam bog izda, da svit njom napuni
lipostju od gizda, kom ju vrh svih kruni. 5
Rekal bih : ona je danici luč dala,
i zviri striljaže po lugu vladala ;
er se svak na svitu, gdi ona gre, čudi,
da stavši na cvitu cvitku ne naudi. 10
Togaj cić svak pravi : ona je od vila
tanac u dubravi s vilami svodila ;
aj li je, svi sumnje, isplila s jezerom,
pridrago kamenje u kom vri s biserom.
Ja dim, da pod gorom nikla je iz cvitja,
u vrieme jur zorom lipoga prolitra ; 15
ar mi svak toj veli, da cvitje takmiti
velmi se veseli i vince još viti.
Aj li je sletila iz kola sončana,
da svit zna, ka vila od sunca bi dana. 20
Ar ke su sve bile na saj svit mudrosti,
jur se su skupile s nje umom za dosti.
Neka se ne snizi izvrsna nje gizda,
ku višnji uzvisi vrh tretih jur zvizda.
Dil toga sva ina svaki nas ostavi, 25
taj vila jedina da se vrh svih slavi.

Pj. 1: u rkp. fr. knj. 17 br. 1, puc. 1. zad. 196, (u oba rkp. nema st. 1-2, ali fr. knj. kasnije pripis).

2

Ures svieta.

Pokle ni stvar ina, da saj svit uresa,
 ner ova jedina, ka sleti s nebesa,
 svak začni misliti ter umom proziraj,
 čim ima tuj biti urešen svitli raj,
 gdi tacih gospoja kolo se veseli,
 bez konca i broja pojuci s angjeli.

5

3

Njene ljepote.

Draža je od zlata, lipša ner prolitje,
 po poljih kad cvata razliko jur cvitje.
 Ljubav ju s nebesi i narav zvizdami
 najlipše uresi meu svim vilami.
 Ima rusi kosi, jak no zlate žice,
 hladak ih uznosi uz rajske nje ličce.
 Oh crna dva vlasa, vrh oči uzvita,
 liepa t' su ukrasa, tanko t' su povita !
 Oči nje jak zvizde gore u svitlosti,
 u njih su sve gizde i rajske liposti.
 Rumen cvit ružice tere gilj pribili
 cafti joj na ličce, gizdavoj toj vili.
 Eto je prilike angjela smiljena,
 u koj su sve dike i sva moć ljuvena !
 Tanci su nje usti rumena uresa,
 slatku rič izusti, jak romon s nebesa ;
 a vesel smih stvori, sramom bez priroka,
 čis biser otvori, ni lipši s istoka.
 Grlo nje pribilo bistro se prozire,
 prozre se jak vrilo, gdi čisto izvire.
 Gizde me nje smame, lipša je ner vila,
 ka je svitile prame niz grlo rastrila ;

5

10

15

20

Pj. 2: fr. knj. 17 br. 2, puc. 2, zad. 431 sr. antol. 1.

Pj. 3: fr. knj. 17 br. 3, puc. 3, zad. 140 sr. st. pjesn. I, 47, gdje su sabijene četiri pjesme u jednu 12 cafti joj zad. svedj cafti kuk., fr. knj. 13 eto je fr. knj. e koje zad. 21 ner fr. knj., zad. neg kuk. 22 rastrila zad. razvila kuk.

ter lovi jur zviri u lugu zelenom,
striljaje ke tiri po evitju rumenom.
Tanka je, visoka, ništar joj ne lipše ;
k zapadu s istoka pod nebom ni lipše.
Oto ju bog stvori svršene liposti,
život moj da gori ljuvenom kriposti ;
ter želim svaki dan sunčano nje lice,
jak jelin prižedan kad želi vodice.

25

30

4

Očitovanje ljubavi.

Oh kruno pridraga, biserni moj evite,
ljubav me primaga, da umrem kroz te.
Tiem ne htij zamirat, ar oči utiču
tve gizde pozirat, kojim se vas diču ;
ni mi htij zabavit, molim te za milos,
sluga se tvoj pravit, za č mi je usilos,
pokle mi s' gospoje u prseh mojih stril,
i duše još moje ti s' vilo veći dil.
Ar meu svim vilama i meu sva još dobra
gospodja s' ti sama, me srce ku obra ;
ni pomnjim za ino, na saj svit što vidju,
neg tebi jedino u milos da pridju.

5

10

5

Nada se i on njezinoj ljubavi.

Nis' tvrdja kamena, nit može toj biti,
gdi s' vilo ljubljena, da ne ćeš ljubiti :
najliše ki t' mlados životom dariva
na svaku tvu rados vik da ti vas biva.
A uzrok tomu bi tva lipos sunaćce,

5

ku velmi obljubi me željno srdaćce ;

27 a te joj bog stvori izvrsne lieposti *kuk.*, *fr. knj.* 29 svaki *zad.* po vas *fr. knj., kuk.*

Pj. 4-6 : u zad. 373 kao jedna pjesma, u kuk. čak sa pj. 3 sve u jedno spojeno (sr. kuk. st. pj. I 47), puc. 4, kao u zad. rkp., jedna pjesma; ali fr. knj. 17 rastavljeno u 3 diela: tako je i ovdje štampano.

ar ljubav tolika hitro ga pritvori,
angelska tva slika da na njem sva gori.
Tebi me još izda ter u hip on sveza
s kripostju jur zvizda od tretih nebesa,
da uze ljuvene, dokle na svit hodim,
ne zdriješim ja s mene, ni jej se slobodim.
Smiljeno cić toga ja t' se ēu pomolit,
vrh mene svim tvoga ne htij se oholit:
reci se da s' moja, za bielo tve ličce,
jur moja gospoja, a ja tvoj ružice.
A mnom se ne č' stidit meu vile gizdave,
nu ti će zavidit cić hvale i slave,
na svakom vesel'ju u pjesneh gdi sloveš,
za gizdu još vel'ju kruna se svim zoveš.

25

30

35

6

Proslavit ēu te svojom pjesmom.

Svemu je svrha smrt, nu samo slavan glas
ne može nigdar strt; ar nad njim ne ima vlas.
Kroz toj se č' mnom vilo vrhu svih dičiti,
istom me jur milo htij k sebi primiti;
a plaću ja inu za moj trud ne prosim,
neg tebe jedinu, u prseh ku nosim.

5

7

Milos' Gjore želi.

Milos svu na puno tad svitu bog izda,
tebe slavna kruno kad stvori vrh zvizda;
i tim ti da ime, nazvav te milostju,
da te svu sa svime uresi liepostju:
lipos ka na saj svit izvrsna još ne bi,
ku bi moć proslavit, razmi taj u tebi.
Očima s' sunačce i angjel pozorom,

5

*Pj. 6, 3 : kroz toj se č' fr. knj. i zad. kroz to t' uzech kuk. 5 prosim] po-
zrim zad.*

*Pj. 7: fr. knj. 17, 7, zad. 288, puc. 5 sr. antol. 2 6 razmi zad., fr.
knj. vazmi puc.*

ARTIUM CROATICO

svitli raj vinačce goji t' rano zorom,
svu slavu da t' nosi tva glava, ka cvata
u rusi toj kosi, jak pričista zlata. 10
Grlom sniga s' bilja, bistrija još leda,
svu lipos od gilja u njem narav zgleda.
Ja sumnjim, jeda si vilo s neba sišla,
aj li s' vila, ka si si čas iz lug prišla.
Oda svud prosineš, jak zora s istoka,
ti vilo, gdi mineš tanka i visoka. 15
Reče svak sam sebi : poziraj, poziraj,
na saj svit pri ne bi niće bit lipši raj:
er s drazim prolijtem stvori se tuj jesen,
procafti t' put cvitjem, s mirisom uresen. 20
Slatku rič ali glas kad pustiš još vilo,
tuj sve kroz čudnu slas bude se smamilo ;
čuvši još tve pisni, razumne za dosti,
sve on čas uzbisni u nikoj radosti.
Eto u sve dilo angel si s nebesa, 25
cić togaj, ma vilo, ljubav me tva steza,
lipos da t' u pjesni i slavim i pišem,
ter s vel'jom ljubezni vrh zvizda uzdvižem.
Istom mi udili toj, čim se ozivaš,
moj cvite primili, ki u mni pribivaš. 30

8

Želim te po vas dan.

Želim te po vas dan, moj dragi biseru,
jak jelin kad žedan želi prić k jezeru,
tve oči sunčane da budu lik mi dat
i skrovne me rane kriposno izvidat,
srid srca u meni tvoj pogled ke stvori, 5
tvoj pogled ljuveni, koji me umori.
Bilig je toj rani priblido me ličce

14 iz lug zad. fr. knj. iz luga puc. 19 s drazim] rkp. bez predloga s jesen] puc. fr. knj. jesen, zad. zelen 24 nikoj zad. puc , mekoj fr. knj. Naslov pjesmi uzet je od akrostiha njezina.

Pj. 8 : fr. knj. 17, 8 ; puc. 6, ant. 3, kuk. 2, zad. 554 2 jelin zad. jeljen fr. knj.

i život skončani cić tebe divice.
 Toj sama mož vidiš, pod prozor tvoj minuv
     gdi budem problijiti, s uzdahom ostanuv ;   10
 ma nu se pozriti slobodno ne smimo,
     meu nami za skriti ljubav ku tajimo.
 Aj bože, stvori li na saj svit trud veći,
     neg tomu ki evili dragoga želeći.
 Ah oni blaženi i velmi čestiti,
     ki često združeni mogu se ljubiti ;
     jer željom ne traju najlipše mladosti,
     ni zaman uſafju uživat radosti.
 Tako mi, ma višo, ovakoj ne sahnut
     i na tve još krilo pokojno t' odahnut ;   20
     tako me još hrlo tvojom kosom rusom
     svezala za grlo, jak lovac zvir uzom :
     koli su pričudne sej muke misliti,
     većma su još trudne u srcu trpiti.
 Kroz toj te po vas dan želim, moj biseru,
     jak jelin kad žedan želi prić k jezeru.   25

9

Ljubav i krasota.

Mladjahte divice ter vile gizdave,
     uresiv njih lice, same se proslave ;
     najliše ke tuže krozi zlate strile,
     ke ih su do duše u prsi ranile ;
     i koja usiše u suzah skroveno,   5
     a srcem uzdiše plamenkom ljuveno ;
     još oči nje odje pokoj i mirni san,
     jur ki joj ne dodje priza svu noć i dan ;
     ter bude brez mista tom iskrom goreći,
     kojoj još ni višta ni ju zna izreći :   10
     čudi se u sebi, toj smisliv živin'je :
     ovoj mi pri ne bi od srca želin'je. —
 Er licem probliđi, povrhši oholas,

12 za skriti *puc.* sakriti *zad.* 17 jer *puc.* ter *zad.*Pj. 9 : fr. knj. 17, 9 ; puc. 7, ant. 4, zad. 289 10 kojoj još *zad.* kôjzi *puc.* 12 od srca *zad.* fr. knj. do srca *puc.*

- a lipim zavidi, od kojih slove glas.
 Taj mimo sve ine s jutra rani zorom,
 pri ner sunce sine s istoka nad gorom. 15
- Ruci nje pribile i rajske još lice
 hladkom se nadile od bistre vodice ;
 za tim zlatne vlase prihitro raspravi,
 i vrhši niza se, u svilan trak stavi. 20
- Okol glave sama rusu kosu svivši,
 a svitla dva prama niz lica pustivši :
 svoj pozor gizda pun nad vodu nadazre
 ter listo jak paun tuj sva se obazre.
- Izide tuj hrlo na svital nje prozor,
 kažući sve grlo i gizdav svoj pozor ;
 ter koga tuj zgleda, kad lice na nj svrne,
 stvori ga od leda, da srcem vas strne.
- Gorko ga prostrili s porazom ljuvenim,
 vas svoj vik da evili sraćcem ranjenim ;
 i sam tu da ne će, bude t' mu usilos,
 hvalit ju odveće, za dobit nje milos. 30

10

Rajski glas.

- Zamukni sva hvala tihoga slavica,
 i sva čas ostala letuštih jur ptica ;
 zamukni sva slava, po moru ka slove,
 sirena gizdava pojući kad plove.
- Er slišam i vidim, da glasom nie druga 5
 toj vili, ku slidim kako sve nje sluga ;
 er nigdar bi čuven ni će bit ljepši glas,
 ni toli još ljuven, da ima veću slas.
- Narav se začudiv sam sebe prikori,
 er velmi se trudiv takmen glas ne stvori. 10
- Mnju, nije zemaljski ni na saj svit stvoren,

13 i 20 fr. knj. vrhši, povrhši 20 vrhši ih zad. 23 na dvor zad. nad vodu puc. 24 listo] u oba rkp. zad. i fr. knj. lisso. 25 tuj zad. još puc.

Pj. 10 : fr. knj. 17, 10; puc. 8, kuk. 3, zad. 549 4 pojući] zad. pogrješno po moru 7 er nigdar zad. ni nigdar kuk., fr. knj. 11 mnju zad. nu kuk.

nu s nebes angjelski, rajom je uzoren,
ter bi dan toj vili, umrli da znaju,
ku milos bog dili prid sobom u raju,
da se svak uteče i sili k njemu doć,
i u svem da reće prem svasma saj sviet oć.

15

11

Nema ljepše.

Ka se je jur vila, ali još gospoja,
gizdav'ja vidila i lipša ner moja ?
jer kako sve vode iz mora izviru
ter svud se rashode i opet u nj zbiru :
tač od nje izniču sve gizde za dosti
i opet sve stiču u njezi lieposti.
A to je svidočno, jak zračna jur zora
i sunce istočno, kad sine vrh gora.

5

12

Uviek želim gledati i slediti njenu ljepotu.

Pri može biti lav bez lova od zviri,
ner mene da ljubav bez vile zamiri,
cić koje usišem i željno uzdišem ;
gizdav'ja jer vila i lipša na sviti,
mnim, nigdar ni bila ni može još biti.
Kroz toj se ne stidim, nje lipos jer slidim.
Jak pramen, ki zvizda po nebu pronosi,
na glavi, bog joj zda, da sjaju tej kosi,
kih me vlas u prsi sve srce zamrsi.
Oči joj zasine svemu vid svitlostju,
ar s njih zrak prosine sunčanom kripostju,
od kih zlat stril mani sve srce izrani.
Riči nje ali glas ki bude još čuti,

5

10

12 nu *zad.* ner *fr. knj.*, neg *kuk.*; rajom je uzoren *zad.* u raju uzoren *kuk.*
fr. knj. 16 reče *fr. knj.* teče *zad. kuk.*

Pj. 11: fr. knj. 17, 11; puc. 9, kuk. 4, zad. 135 3 jer] u zad. ispr. na ar 6 u njezi zad. njojzí fr. knj.

Pj. 12: fr. knj. 17, 12; puc. 10, zad. 433, sr. ant. 5, kuk. 5.

romon i rajsку slas u srecu očuti,
a mene opoji i u svem posvoji. 15
 Eto svi jur teku, nje ličce da vide;
si anigjel, još reku, iz raja kad pride,
koji me otravi u željah ljubavi?
 Tanka je, visoka, kako sve taj vila,
ka zviri s istoka strilom je zgonila; 20
tiem ima kriposti vrh moje mladosti.
 Jak sunce svitlostju sve zvizde kad skriva,
tač ona lipostju sve vile prisiva,
komzi me priblazi pak smrtno porazi.
 Naglo, brez pokopa, za č da se ne želi
tač slavna gospoja i pozor veseli,
za manju pokle stvar boj bije kralj i car? 25
 Ah tako m' ne tužit i priyat od nje lik,
budem joj ja služit po sve dni vas moj vik,
tere se ne stidit lieposti nje slidit. 30

13

Svatko o svojem, ja o ljubavi.

U čem se tko vidi, u tom je mišlen'ju,
i svaki besidi o svomu živjen'ju;
još ki se čim čuti, obrazom pokaže:
trudni su jur puti, da ličcem tko laže.
 Gdi je moć očima tajat rane skrovno,
u sebi ke ima srdače jadovno? 5
ar srce sve ne će održat tužice,
nu ih dil odmeće na oči ter ličce.
 I svak, što ki ljubi od srca s vesel'jem,
jur kade izgubi, ostane s dresel'jem; 10
i koga trg hrani, o trgu govori,
a ranjen o rani, ka ga većma mori.
 Ovo jest naravom, ča gdi tko uživa,
tuj mu sa svom slavom sva misal pribiva.
 Tač nima jur inu misal me srdače,
ner vilu jedinu, ka mi je sunačee. 15
 Razgovor nje želim i ufam imiti,

kroz toj se veselim na saj svit živiti;
i tim se ne stidim, ma mlaodos nu slavi,
nje liepos gdi slidim i u san i javi.

20

Er drago prolitje i narav na saj svit
od nje meu sve cvitje ne stvori lipsi evit.
Ne hajem za zlato ni drago kamen'je,
ni mi je još na to ni um ni mišljen'je.

Istom da uživam, me srce ku obra,
vam ludim darivam zemaljska sva dobra;
ar veće ja žudim za sužna nje biti,
ner svemu da sudim, ostav kralj na sviti.
Kroz toj ne govorim ni mislim rič inu,
ner vilu ku dvorim za ljubav jedinu.

25

30

14

Slika njezine ljestvite.

Er lipos uresa razumom angjelskim,
ki dar ni s nebesa dan vilam zemaljskim.
Rajsko se nje lice starosti izbavlja,
jak ptica fenice, ka svoj vik ponavlja.
Oh rič nje prilipa s pogledom od oči,
vim cvitje prosipa i biser s istoči.
Izvrsne još hvale tko da sve pobroji,
i dike ostale, kima me posvoji!
Nje bi cić ublidil svak željom, kako ja,
kade bi on vidil, ka taj bi gospoja.

5

10

15

Ljubim ali se ne ufam ljubavi očitovati.

Gdi možem da poj, cvileći srdačcem,
zgledaje gospoju s bisernim vinačcem,
a ne smim njoj reći, da mi tko ne zazre,
milos nje želeći kako mi život mre.
Još ne znah istinom, ki ljubav trud ima

5

Pj. 14 : fr. knj. 17, 13 ; puc. 11. Ovoj pjesmi nestaje početak, i to prvih 6 stihova. Tako se krnja čita u oba rukopisa, a u zad. je i nema.

Pj. 15 : fr. knj. 17, 15 ; puc. 13, zad. 203 3 tko fr. knj. ki zad.

i kojim načinom suzi se očima,
dokle ne bih vidil oči nje s obrazom,
prid kim sam ublidil, jak cvitak prid mrazom.
Od toga još doba, staviv svu kripko moć,
kako se podoba, slidim ju dan i noć,   10
u srcu jedinom s pogledom misleći,
da s dobrim načinom budem se nje reći;
reć sve dni nje sluga virnij' ner grlica,
ka zgubiv jur druga puna je tužica.
Nu sčekav mesto toj, podobno k vrimenu,   15
ne mogoh skazat joj tu ljubav skrovenu.
Evo se sad čudim, da možem odolit,
gdi gledam i žudim, a ne smim nje molit.
Da ve mi tač ne da želiti nje ličce,
u kom se zrak gleda nebeske danice!   20

16

Ljepota i ljubav.

Biserna s' krunica svim diklam od svita,
jak zvizdam danica, ka rosom osvita;
a sunce koliko miseca prisiva,
sva lipos toliko sve vile dobiva.
Slidim te tim vilo kako sve vridnu stvar,   5
za ku bih smrt milo primil jak slavan dar.
Nu što je, dim, smrt taj pri dugu zlu viku?
jak kratak uzdihaj pri plaču veliku.
Vesel bih pribival u smrtnu životu,
a da bih užival tuj tvoju lipotu;   10
ne da t' je s priroči, ner slatkom besjedom
i drazih još oči pričestim pogledom.
Za ino mimo toj vilu tko bi hajal,
taj da bi život svoj ufan'jem istrajal.

10 slidim zad. služim fr. knj. 19 da ve zad. da vo fr. knj.

Pj. 16: fr. knj. 17, 16; puc. 14, zad. 42 3 a zad. ar fr. knj. 6 jak fr. knj., za zad. 11 s priroči fr. knj. s prikorom (m. prirokom) zad. 12 drazih oči fr. knj. drazim okom zad. 13 hajal fr. knj. trajal zad. 14 ufanjem istrajal fr. knj. ufanje iskajal zad.

17

Tvoj pogled.

Ki čas te ja vidim, oj svitla danice,
vaskolik problidim : toj t' kaže me liče;
ter srećem uzdahnem, ostinuv kako mraz,
gdi tužan vas sahnem kroz rajske tvoj obraz.
Da nimaš ni malo od mene služen'je,
toj bi te imalo svrnut na smiljen'je.
A ti s' protiv meni pritvrda od veće,
proklet stril ljuveni cić moje nesreće.
Nu pri će sunačce s nebom se rastati,
ner moje srdačce tvu lipos parjati.

5

10

18

Svi ličkovi protiv ljubavi zaman.

Sve kej sam jur slušal like ter nauke,
evo sam sve kušal za izvidat sej muke;
nu da se slobodim sužanstvu ljuvenu,
ja lik ne nahodim, razmi smrt studenu.
I još mi svak pravi : moli se toj vili,
ka te tač otravi i srce prostrili.
Stril ki t' ranu čini, tim ju mož izvidat:
na saj svit lik ini ne mož toj rani dat.
Toj i sam ja vidim, nu zaman jes meni,
ne vilu da slidim, ner mramor studeni.
Ar sve što ja veće smiljeno ju molim,
većma se odmeće nje ličcem oholim.

5

10

19

Njezina ljubav izvor moje nesreće.

Vila ka mnom vlada i mojim životom,
žestok mi trud zada nje rajscom lipotom.

Pj. 17 : fr. knj. 17, 17 ; puc. 15, zad. 136.

*Pj. 18 : fr. knj. 17, 18 ; kuk. 7, zad. 557, puc. s predjašnjom pjesmom
sastavljeno u jednu.*

Pj. 19 : fr. knj. 17, 19 ; puc. 17, zad. 607 sr. kuk. 8

Nje rajskom lipotom stravi me još toli,
da vas vik i po tom jur mnom se svak boli.
Jur mnom se svak boli, ar zgubih još dušu, 5
toj vili pokoli odlučih da služu.
Odlučih da služu, mneći bit njom blažen,
a ne tač da tužu ranjen i poražen.
Ranjen i poražen u plaču još sahnem,
ki će bit utažen, jur kad ja izdahnem. 10
Jur kad ja izdahnem, nad mnom će pisati:
željah da odahnam tamnu smrt prijati.
Tamnu smrt prijati, ar velmi bi bolje
i saj svit parjati a ne imat nevolje.
A ne imat nevolje, ke čutih cić vile, 15
jak jelin u polje, izranjen od strile.

20

Zaklinjem te, da mi pokloniš ljubav.

Vilo ka prostrili me prsi s ljubezni
i k tomuj nadili razlike boljezni:
za rajske tve oči, prilipše sunaća,
molim te, izroči trud s moga srdača.
Za angjelski obraz tvoj, kojim me s' smamila, 5
jur pamet i um moj da bi mi vratila.
Za bilo tve grlo, kojim me porazi,
ovi moj trud hrlo smiri ter utaži.
Kako sve gospoju hoću te još molit,
za slatku rič tvoju, ne moj se oholit. 5
Najlipša meu zvizde, o svitla danice,
za rajske tve gizde, ne bran' mi tve lice.
Ne čin' se želiti, cić boga t' jur budi,
tako ti primiti tve srce što žudi.
Ar tko ljubi virno, ima ljubljen biti, 10
i velmi s njim mirno pravo je živiti.

11 će] u oba rukopisa, zad. i fr. knj., čita se: ču 12 željah zad. fr. knj.,
željan kuk.

Pj. 20: fr. knj. 17, 20; puc. 16, zad. 608.

21

Pjevat će pjesmu u slavu tvoje ljepote.

Gizdave mladosti i vi svi ostali,
u ovoj radosti ki se ste sabrali:
jur ja sam, po kom se dobra kob nariče.
Togaj cić svi mnom se, gdi pridjem, uzdiće;
oda svud tuj slava s vesel'jem prihodi, 5
jak poljem kad trava litni cvit usplodi.
Razlici svi ljudi, sve sunce što obsiva,
na rados jur svudi svak mene priziva;
er iz mojih ustí što godir se reče,
sve nebo dopusti i sve se toj steče.
Tim pridjoh, da ove ja vidim radosti, 10
kej vas svit sad slove veselo za dosti;
i da zna svaki vas, ar će navistiti
ovdi za kratak čas blagosov čestiti
toj vili, ka j' sama u kruni od zlata,
oda svud među vama biserom jur zvata.
Kroz toj me svi milo sad ovdi slišite, 15
najliše ti vilo, rumeni naš cvite:
Da bi uživala, jak rajem združena,
sve dni, sva ostala naprida vrimeна;
saj svit da t' zavidi, vas tvoj vik i po tom,
najliše ki vidi da si s tim životom.
Neka t' slavno ime u vike ostaje, 20
ako i sva vrime životna skončaje.
Gdi godir kad dodješ, tuj svudi pokojan
s' zdravjem da mir odješ, nebesom dostojan;
ne samo človiku, nu svakoj živini,
da sve za tvu diku skladno se sjedini.
Neka su općene sve zviri zemaljske, 25
i ribe vodene i ptice nebeske.
U toj slavi steći, vas si svit blaženstvom
da se bude reći drug s rajske kraljestvom,
gdi čudno s grlicam sokoli minuju

Pj. 21: zad. 204, puc. 18 i 19, fr. knj. 21, ali samo do stika 32, ondje prekida. 24 životna zad. svitovna fr. knj. Kod stika 25 počima u puc. nova pjesma; bolje u zad. i fr. knj., stoji to sastavljeni u jednu pjesmu.

- i meu drobnim pticam po dubju stanuju ;
ni se boji smrti u toj zec travici, 35
gdi su brzi hrti i višti slidnici.
- Oholi još lavi tere zviri tvrde,
neka se ne pravi, nejačih da grde ;
košuta još plaha po polju općenu
da pase bez straha travicu zelenu, 40
i jelin lagahti od lovac litni dan
bez sumnje da dahti, gdi k vodi gre žedan.
- Sve ti se toj zбуди, neka svit daj sada
počine od ljudi, kih volja uzvlada.
Još kraji ter more i vitri studeni 45
mir skladno da stvore, meu sobom združeni.
Oda svake strane, na saj svit toli lip,
da zemlja ostane u jedan vični hip,
travicom zelenom sve dni se dićeći
i ružom rumenom rajske mirišeći ; 50
jak lipo prolijte, lipše vidit zlata,
razliko kad evitje po poljih uscvata,
i rosom usiva jak drobnim biserom,
koj vri ter dopliva s istočnim jezerom.
Da slavic žalosno i tužno civiljen'je 55
svrne u radosno i milo spivan'je ;
u taj pokoj steći, iz glasa dan i noć,
svak čas te slaveći nađa svu svoju moć,
s ostalim ptićicam tobom se dićeći,
ar meu svim divicam angjel se mož reći. 60
Taj slavna čudesa, u vik ne skončana,
budući s nebesa kroz te vilo dana,
da svako stvoren'je sve dni vika svoga
za tvoje življen'je vinu moli boga,
glas jedan smiljeno u dne i u noći 65
puštaje ljuveno vrh svoje sve moći :
o bože jedini, ki svemu budući
stvoritelj istini i kralj primogući,
umrlih moljen'je ako t' je ugodno,
u kom je snižen'je sve za te podobno : 70
budi milos tvoja, u semuj životu
da ovaj gospoja prodlji tvu lipotu,

u si hip mladosti vično pribivaje,
 a nidne starosti vrh nje vlas nimaje ;
 pokle s' dal, da zmija nigdar se ne stara,
 ka se u krug svija i rani jad stvara.
 Toj se zna očito, jer kripos tuj ima,
 da svako jur lito mlados na se prima.
 Eto još meu ptice, prave nam, na saj svit
 jedina fenice da će vično živit,
 u istok na gori ka se sama stavljá,
 srid ognja da zgori, i pak se ponavlja.
 Kroz toj višnji bože ne daj, nad tom vilom
 da igdar smrt može hvalit se svom silom ;
 za č kroz nje liposti mnozi se silimo,
 da tvoje milosti u raju vidimo,
 misleći u sebi : ka ima bit slava
 u tvoj dvor pri tebi, gdi se sve poznavala,
 jur pokle čutimo taj pokoj i rados,
 ovdi ku vidimo kroz ovuj, tvu mlados,
 ka nam se angjel mni ne samo lipotom,
 nu svim što ne tamni bože prid pravdom tvom.
 To li ju igdar hoć uzet svita segaj,
 čin' da nas smrtna noć ubujmi pri tegaj,
 u njem tej žalosti neka ne čujemo,
 i da tej grdosti vidić ne budemo,
 ka bi za njom bila ; a toj sam dobro znaš,
 ar je ovaj vila sva dika i mir naš.

75

80

85

90

95

22

Da li je vriedna tolike hvale?

Mniš li, da taj slava, u pjesneh ku poju,
 dostojava i prava ni za tuj gospoju ?
 Nju slavim dobrotom i umom vrh zvizda,
 i rajskom lipotom da svitu jest gizda ;
 i još ju blaženu i mudru čineći,
 i u svem počtenu oholo slaveći.

5

Pj. 22: zad. 280, puc. 20 1 mniš li puc. misli zad. 3 slavim]rkp. stavim, možda : stavi. — Tekst je ove pjesme u rkp., pa tako i ovdje, nešto nerazumljiv.

Oj da ju kad vidiš, reć mi je od dike:
uzdišeš i blidiš cić vile tolike!
Razlog nu toj ne će, da za raj ka sjaju,
svitovni odveće slobodno spivaju; 10
er razum s mudrostju vas, ki na saj svit bi,
da sa svom kripotju sad bude dan tebi:
taj nje hip, ne da ga samo mož izreći,
u se nu t' misal ga ne može iseci.
A nu sam smisli se, da te ne pogrdi,
ter s gnivom da ti se protiv ne rasrdi.
Gdi li ćeš prozriti izvrsnu nje lipos,
i smin'jem slaviti, nimavši tuj kripot? 15
Za sve da t' sila bi, kroz nje ljubav s mukom,
ne sama po sebi, nu višnjom odlukom. 20

23

Najljepša u kolu.

Višnji bog, ki vlada nas i sva ostala,
budi mu jur sada izvrsna sva hvala,
pokle nas dobavi priyat ovuj rados:
kroz toj ga jur slavi ovdi svaka mlados, 5
ter često poziraj mladjahtu diklicu,
ka je jak svitli raj u lipom nje liče.
Rusa je nje kosi okol glave svita,
krunu vrh nje nosi prolitujega cvitja;
ter tanac meu vama, kako iz lug vila, 10
svitla je dva prama niz ličca pustila.
Bistar pogled ima, u njem su sve gizde,
ter pozre očima, jak da su dvi zvizde.
Slatku rič izusti, kojom nas svih sveza,
a smiljen glas pusti, jak angjel s nebesa.
Lipše nam prosine, ner zora s istoka, 15
taj vila gdi mine tanka i visoka.
Togaj cić u koli ovdi ju svak slavi,
ter njom se oholi, s kim ju bog sastavi.

*Pj. 23 : zad. 609, puc. 21. 9 ter tanac meu vama zad., može biti tan-
caje meu vama ili u tanci meu vama?*

24

Dugo čekam, ali sve zaman, na ljubav.

Moje čisto zlato, pokle me bog stvori,
odlučen bih na to da me ljubav mori.

Ljubav me taj mori za svu nje usilos
tere mi govori: trpi sve za milos,
svaki je rok blizu, za č ga vrieme dvigne; 5
dni duzi tač nisu, da ih noć ne stigne.

Ja taj rok čekaje, potrajah svu mlados
i svak čas ufaće, tuj priyat nje rados,
jurve sam usahnut, milos tuj želeći,
ni možem odahnut bolizljiv cvileći. 10

Oh dobro sad vidim, da mi gre skončan'je
a svak čas li slidim ljuveno ufan'je.
Ne možem izreći, čim hrlo dni lete,
a ni moć uteći od smrti proklete.

Roka smrt ne dava, slidi nas dan i noć, 15
jur je nje sva slava, vrh svega ima moć;
smiljen'ja ne ima. Što da nas odkupi?
ar zlato ne prima, kade k nam pristupi.

Eto kroz taj uzrok, mnim, pri éu umriti,
ner budem tadi rok mom srcu viditi. 20

Nu vilo ti s' ona, ka mi mož ugredit,
i segaj zakona u mal hip slobodit.

Togaj te cić molim, za svitle tve oči:
da se tač ne bolim, daj mi rok izroči:
imaj me za slugu sve dni moga vika, 25
odnes' mi tuj tugu, daj mi rani lika.

A mene c' jur steći i sebi slavan glas,
i moć ćeš još reći, na tvoju da sam vlas.

25

Ne čudite se što uzdišem, već se čudite što još živim.

Nitkor se ne čudi, gdi tužan usišem
i srcem jer svudi bolizljiv uzdišem.

Pj. 24: zad. 290, puc. 22 sr. antol. 6. 16 ima] možda imat?

Pj. 25: zad. 325, puc. 23 sr. kuk. st. pj. I 49 pj. 9 2 bolistju zad.

Ljubit, gdi nis' ljubljen, muke su paklene :
 kroz toj sam izgubljen, ter život moj vene ;
 i dosle jer sam živ, čudim se odveće,
 gdi me se ljuven gniv nigdir ostat ne će. 5
 O višnji moj bože, je li ki lik meni,
 da mi se odlože svi trudi ljuveni ?
 Rani bi svakoj lik, ner samoj ljubavi :
 blaženi taj človik, ki jej se izbavi. 10
 I ta je još veće dobročes i blažen,
 od hude nesrjeće ki nije poražen.
 Nesrića i ljubav menie su pritvrde ;
 jak zviri moćni lav, mlados mi svu grde.
 Ah kroz toj tko ne bi jur želil umriti ? 15
 čudim se sam sebi, gdi možem živiti.

26

Pri povieda muke, koje uzroči ljubav.

Ljubav mi domori, ljubav mi dodija,
 u meni ka gori s čemerom od zmija.
 Nu mnozim bi rados kroz ljubav umriti,
 u ki broj mu mlados, mnim, skoro Ć' viditi ;
 za č mi se srdačce kako snig snebiva,
 kada ga sunače s gorkostju obsiva. 5
 I dosle jer sam živ, velmi se još čudim,
 kroz ovi ljuven gniv toliko gdi trudim ;
 toliko gdi sahnem, pritvrđi neg kami,
 dan i noć ne odahnem, suzeći s grozami ; 10
 ni lika nahodim, van smrti pričirne,
 sej da se slobodim ljubavi nemirne.
 Oh narav svakomu da svoje hotjen'je,
 a srcu jur momu ljuveno željen'je ;
 i pticam krila da, da budu letiti,
 a meni jur vazda u mukah živiti. 15
 I stvori sunače vrh svega svitlosti,
 a momu srdačcu razlike žalosti,
 razlike žalosti, kej mi su priljute.

8 ljuveni *zad.* pakleni *kuk*.*Pj. 26 : zad. 205, puc. 24 sr. antol. 7. 11 u rkp. pricirne !*

- Vaj svakoj mladosti, ke ljubav oćute! 20
 Za č u trud pakleni bolje bi da stojim,
 ner u plam ljuveni život svoj da gojim.
 Ke lika nimaju, muke su sve trudne ;
 sej mi se prem daju od veće pričudne.
- Er zvizde s nebesa tač htiše, oda svud 25
 kih nas kriplos steza na sve, što da njih sud ;
 nu da ti ne ē' vilo i rajska tva lipos,
 zaman bi sve bilo, što stvori njih kriplos :
 ostal bih veće zdrav, ner jelin od gora,
 i jakši nego lav ter tvrdji mramora. 30
- Tač oči sunačce jur višnji t' bog izda,
 pri njih su skončane sve moći od zvizda.
 Ti s' moje sve blago i cvit od bisera,
 kamen'je pridrago s istočnih jezera.
- Tim sve tvoj sam pogled, što hoće, pritvori : 35
 tko stine kako led, pozri na nj, da gori ;
 pozri na nj, da se svih izbavi bolezni,
 da mu se još u smih sve svrne s ljubezni ;
 i velmi dreselo u mukah tko sahne,
 pozri na nj veselo, da taj čas odahne. 40
- Ner mene ogrdi i ranu da ljutu,
 jaki no lav tvrdi stignuvši koštu.
- Jur toj mi ne može zatajat moj obraz,
 kakav je, moj bože, ljuveni nje poraz ; 45
 u sve mi još čini nepravdu suprotiv,
 pokle me prihini, kako zvir ukrotiv.
- Tvrdja stvar na sviti nigdar se ne vidi,
 ka može živiti, ner ljubav tko slidi.
- Svaki svezan sužan većima je slobodan,
 nego ja pritužan, pokle t' bih vilo dan ; 50
 dan ti bih samohoć, bez rati, primirno,
 vas moj vik za svu moć da t' služim privirno.
- Tuj službu i viru plačaš mi tugama,
 cić koje umiru s prigroznim suzama ;
 ar kroz te grem svudi izranjen do duše. 55
- Ovakoj svim budi, neharnu ki služe.

27

Ne moj da te kore s nesmiljene ljubavi.

Gizdava ma kruno, mojojzi mladosti
 ka mi da na puno sve trudne žalosti :
 molim te cić tvoga priročna zazora
 i meni vičnoga od mnozih prikora,
 jur kad sam meu družbu, ne čin' da tko reče :   5
 ovo ki za službu blido ličce steče,
 ovo ki je tamam u sreći čemernoj,
 ar dvori sve zaman toj kruni bisernoj.
 Ovo, ki dan i noć gospoju služeći,
 zgubil je svaku moć i oči suzeći ;   10
 tamna mu još smreca odveće odmili,
 s uzdahom iz srca da veće ne cvili.
 Rečen'je bez mene još veće učine,
 gdi život moj vene i služba sva gine.
 Kroz toj svi govore : smrtno je zgriešen'je,
 neharnu ki dvore, ar gube služen'je ;   15
 er take divice, ke je svudi slava,
 ni zakon, tužice za službu da dava.
 Kroz toj te ja molim, izvrsna ma hvalo,
 da se tač ne bolim, smiri me daj malo.   20

28

Tvoja liepost rani mi srce.

Ljubav jur vidim da kripas
 po sebi nidnu nima,
 da nimaš, vilo, tvu lipos,
 ka mi život vazima.
 Jutroska cvitak uresen   5
 cafteći lipo t' sjaše ;

Pj. 27 : zad. 207 i 192, puc. 26 : U zad. 192 dolaze samo stihovi 1-2, 5-6, 9-10, 7-8 2 trudne] s trudom zad. 192 4 meu] u zad. 192. 4 ne čin'] ne moj zad. 192 6 ovo ki] onojzi zad. 192, isto tako stih 7 i 9 10 izgubi jur svu moć suzice roneći zad. 192 8 er služi sve zaman zad. 192. 15 svi] u rkp. svim, možda svi m'?

Pj. 28 : zad. 206, puc. 25, dubr. 32 pj. 29, sr. antol. 8.

nu kad bi k suncu prinesen,
padnuv k zemlji usaše.

Ovakoj ja vas ublidih,
srce t' mi željno strnu,
angjelsko lice gdi t' vidih,
da k meni vilo svrnu.

10

Rani mi tuj sve srdačce,
što da činim od mene ?
prisvitlo moje sunačce,
život moj kroz te vene.

15

Evo t' me držiš za sužna,
kosom me svezav rusom ;
sobom me vodiš pritužna,
jak lovac zvir pod uzom.

20

Toj srcem trpim veselim,
istom tvoj da sam vilo ;
ar ništarno ne želim,
ner lice tve pribilo.

A inim saj svit darivam
i svaku inu rados,
samo da vilo pribivam,
gdi je tva rajska mlados.

25

29

Dugotrajna ljubav, a ne nahodi odziva.

Gospodje gizdave, služih dosti lita
vili bez zabave najlipšu od svita,
i u sve toj vrime nigdar joj ne zgriših,
nu slavih nje ime i k zvizdam uzvisih.

Ona ne htii nigdar tej službe procinit
ter za nju da ki dar bude mi učinit.

5

Razmisliv nje lipos, čudim se, gdi može
neharstva da kripas nje srce primože;
er veću gdi da mi ku milos bude dat,
nje ličce kada mi brani mal čas gledat ?

10

Taj prirok njoj budi, cić nje ēu umriti,
odlučiv nju svudi vas moj vik sliditi.

Ar možem toj reći i tuj rič svak drži :
jur dobro ljubeći dobro se dovrši.

30

Samo njezina ljubav može izliečiti moju ranu.

Perena zlatna strila u prsi mene rani,
ku pusti onaj vila, za sužna ka me shrani.
Tom ranom ja ne tužu, razi samo toj vili,
cić koje ljubim dušu i srce moje civili ;
za čidno bil'je ino ne može lik meni dat,
ner lice nje jedino, kim me može izvidat.
Kroz toj slavni moj bože, ti svrni tuj gospoju,
za mal hip da pomože pritrudnu mlados moju.

5

31

Primi ovaj darak.

Kruno ma ugodna vrh svega na sviti,
za sve da s' podobna ljepši dar primiti,
prim' ovoj za sada za ljubav veselo,
mom srcu ka vlada, u kom se sve splelo.
Ki je dar, ne gledaj; nu vidj', tko te ljubi
ter mom srcu ne daj, ufan'je da gubi.
Budući sa sviem tvoj, kako se jur vidi,
gdje nije vas hip moj na tvoj zapovidi ?
Kroz toj sam tvoj sužan i tvoje služice;
ne čin' da grem sužan, perena strelice.
Molim te cjeć toga, čin' da sam ja pridan
ter mene cjeć boga spomeni niki dan.

5

10

32

Perena strelice.

Perena strelice, kom smo svi gizdavi,
vrh zviezde danice sva letiš u slavi.

Pj. 30: zad. 435, puc. 28.

Pj. 31: zad. 139, puc. 29 11-12 u rkp. cjeć boga-cjeć tvoga.

Pj. 32: zad. 430, puc. 30 sr. antol. 9, kuk. 10.

Perena strelice, oh koli s' jadovna,
ne taji t' me lice, za sve da mi s' skrovna.

Perena strelice, moćno t' me s' ranila,
i s ranom tužice u srce pustila.

Perena strelice, tvrdo t' me uhili,
er mi da tužice, sve srce procvili.

Perena strelice, kroz toj sam tvoj sužan,
od tvoje služice čin' da ne grem tužan.

Perena strelice, mimo te vas moj viek
me ljute ranice ne ištu ini liek.

5

10

33

Gdi može sunačce.

Gdi može sunačce s nebesa poginut,
i moje srdačce bez vile počinut?

Gdi može sunačce potamnit meu zvizde
i moje srdačce kroz rajske nje gizde?

Gdi može srdačce nazad se uzvrnut,
i moje srdačce prid vilom ne trnut?

5

Gdi može sunačce ne bit čista svitlos,
i moje srdačce ne pozrit nje milos?

Gdi može sunačce igdir se ustavit,
i moje srdačce tej vile izbavit?

10

Gdi može sunačce bit niže mjeseca
i moje srdačce ne želit nje vienca?

Gdi može sunačce svu svitlos izgubit,
i moje srdačce tuj vilu ne ljubit?

Gdi može sunačce da svitu zrak brani,
i moje srdačce da se njoj ne hrani?

15

Gdi može sunačce u okol da ne gre,
i moje srdačce za vilom da ne mre?

Gdi može sunačce dan i noć ne stvorit,

St. 7-8 u kuk. izostavljeni 8 u puc. ant. ovako: ar mi do duše sve srce prostrili. U puc. antol. dolaze sijihovi 11-12 ispred 9-10. Posljednja dva stiha glase ondje ovako: kroz toj sam tvoj sužan i tvoje služice, ne čin' da grem tužan perena strilice.

*Pj. 33: zad. 197, puc. 31, sr. antol. 10, dubr. 32 pj. 30, na str. 399
5 uzvrnut zad. dubr. osvrnut puc. antol. 8 pozrit] prosit antol. dubr. 12 vienca
ant. dubr. vjenačca zad.*

- i moje srdačce ljuveno ne gorit? 20
 Gdi može sunačce van svega puta bit,
     i moje srdačce tuj vilu pozabit?
 Gdi može sunačce svoj pravi put oći,
     i moje srdačce bez nje se pomoći?
 Gdi može sunačce na nebu ne sjati, 25
     i moje srdačce tuj vilu ne zvati?
 Gdi može sunačce igdar se umorit,
     i moje srdačce tuj vilu ne dvorit?
 Gdi može sunačce svoj narav ostavit,
     i moje srdačce nje liepos ne slavit? 30
 Gdi može sunačce igdar se starati,
     i moje srdačce tej vile parjati?
 Gdi može sunačce ne sjat lipše zvizda,
     i moje srdačce ne smišljat nje gizda?
 Gdi može sunačce četvrto nebo oć, 35
     i moje srdačce bez vile imat moć?
 Gdi može sunačce sjati bez svitlosti,
     i moje srdačce stat bez nje milosti?
 Gdi može sunačce cić zvizda bit tamno,
     i moje srdačce tom vilom bit sramno? 40
 Gdi može sunačce bil'ju branit kripas,
     i moje srdačce ne mislit nje lipos?
 Gdi može sunačce tamnosti pridružit,
     i moje srdačce vili se ne tužit?
 Gdi može sunačce idnu žalost éutit, 45
     i moje srdačce prid njom se ne smutit?
 Gdi može sunačce stran puti zabludit,
     i moje srdačce kroz vilu ne trudit?
 Gdi može sunačce tamnosti ke vidit,
     i moje srdačce nje lipos ne slidit? 50
 Gdi može sunačce mimo svoj put minut,
     i moje srdačce prid vilom ne stinut?
 Gdi može sunačce mrkloj tmi ne udit,
     i moje srdačce nje milos ne žudit?

32 tej vile zad. antol. tuj vilu dubr. St. 43-44 nema u dubr. 32 rkp. 47 stran puti zad. puc. stran puta dubr. 51 mimo svoj put zad. dubr. mirno antol. 53 mrkloj tmi ne udit zad. dubr. mrklo se zatrudit antol. 54 nje milos ne žudit zad. dubr. nje miris ne ljubit antol.

- Gdi može sunačce s nebom se razdilit,55
 i moje srdačce kroz vilu ne cvilit?
 Gdi može sunačce nebesa ne mirit,
 i moje srdačce njoj se iznevirit?
 Gdi može sunačce mjesecu zrak tajat,60
 i moje srdačce vile se ohajat?
 Gdi može sunačce idnoj tmi zavidit,
 i moje srdačce prid vilom ne blidit?
 Gdi može sunačce mjesecu zrak ne dat,
 i moje srdačce nju često ne zgledat?
 Gdi može sunačce tmi biti ugodno,65
 i moje srdačce od vile slobodno?
 Gdi može sunačce igdir se dreselit,
 i moje srdačce nje ličce ne želit?
 Gdi može sunačce rosom se ne gojit,70
 i moje sunačce bez vile pokojit?
 Gdi može sunačce s ledom se ugodit,
 i moje srdačce ljubavi slobodit?
 Gdi može sunačce o istok zapadat,
 i moje srdačce taj vila ne vladat?
 Gdi može sunačce svim ne bit općeno,75
 i moje srdačce ne bludit ljuveno?
 Gdi može sunačce za mal hip odahnut,
 i moje srdačce cić vile ne sahnut?
 Gdi može sunačce ne bit nebu dika,80
 i moje srdačce ne prosit nje lika?
 Gdi može sunačce sam' sebe razdvojit,
 i moje srdačce ma vila ne svojít?
 Gdi može sunačce da vrh nas ostoji,
 i moje srdačce nje gniva ne boji?
 Gdi može sunačce s nebom se razlučit,85
 i moje srdačce kroz vilu ne mučit?
 Gdi može sunačce tamnos ne objavit,
 i moje srdačce prid njom se ne stravit?
 Gdi može sunačce igdar se spokojit,
 i moje srdačce s vilom se tom dvojiti?90

55-56 *nema u antol.* 57-58 *ne mjerit-iznevjerit dubr.* 64 *zgledat zad. puc.*
gledat dubr. 71-72 *nema u antol.* 81 *razdvojit zad. dubr.* *razdojiti antol.*
82 vila zad. dubr. *mila antol.* *Stihovi 83-84 idu u dubr.* *poslije st. 90.*

Gdi može sunačce nebo priz dan opteć,
i moje srdačce sluga se njoj ne reć ?
Gdi može sunačce uz nebo ne iti,
i moje srdačce bez vile živiti ?
Sve što bit ne može, pri će sve moći bit,
neg li ja, moj bože, tuj vilu ne ljubit.

95

34

Šalje ružu gospodji s porukom.

Podji mi rozice k onozi gospoji,
ka meu sve dvice jak angjel ustoji.
Gizdavo jur gleda kako sve taj vila,
ka nigdar mir ne da od jadovnih strila,
jelinke striljaje u ovoj dubravi,
skrovno ki se taje cić gorke ljubavi. 5
Ondaj kad ju vidiš, rumena rozice,
čuj da ne ublidiš, kako i me lice.
Reći ćeš od mene slobodno toj vili,
kako m' život vene od kad me prostrili ;
er me je sriljala bez nidne milosti
i trud s ranom dala, ki je pun bolosti.
Tu joj ćeš još reći, koli sam poslušan,
milos nje dvoreći kako virni sužan;
ar soko pri se će s grlicam umirit, 10
me srce ner se će od nje iznevirit.

5

10

15

35

Smiljenje prosim, civiljenje odnosim.

Gizdava krunice, kroz te m' srce gori,
skin' mi dil tužice, da me tač ne mori.
Ja t' pridjem umiljen, proseći milosti,
da tobom udiljen budem tve svitlosti :

Stihovi 91-94 idu u dubr. poslije 82 stih. Posljednjih 8 stihova donosi i fr. knj. 17.

Pj. 34 : fr. knj. 17, 23, puc. 32, zad. 436, sr. kuk. 11 8 čuj] čin' kuk. fr. knj. ublidiš zad. fr. knj. uzblidiš kuk.

Pj. 35 : fr. knj. 17, 24; puc. 33, zad. 210.

od tebe uhljen dilim se suzeći,
tom ranom ucviljen, čemerno tužeći.
Reci mi, za č prosiš od boga vesel'je,
tač pokle mom nosiš srdačcu dresel'je?
Ere bog nebeski, koga vas raj slavi,
tere kralj angjelski ovoj nam svim pravi:
tko dili milosti, milos će imati;
tko daje žalosti, žalos će prijati.
A ja kad smiljen'je od tebe usprosim,
u srcu civiljen'je gorčije odnosim.

5

10

36

Neka ti se potužim.

Jur na te a tebi neka t' se potužu,
ka t' vilo hvala bi, da t' zaman ja služu?
Ne hoće toj oni pravedni višnji bog,
ni ljudski zakoni, ni nidan još razlog,
nemilos da tvoriš za ljubav i viru,
ter da me tač moriš željom, kom umiru;
nu sud, ki sve druži i svitu mir vrati,
pravi: čim tko služi, timiem ga jur plati.

5

37

Neka bez imena mladjahta gospoja.

Nika bez imena mladjahta gospoja
drži t' me svezana s trudom bez pokoja,
eič togaj uzdišem jak jelin pod uzom,
a oči uzdvižem k nebū s ljutom suzom.
Gdi život moj skrati, i mlados rasčini,
tuj da joj bog plati nepravdu ku m' čini.
Jur toj se očito na obraz moj vidi,

5

7 reci mi za č fr. knj. rači mi sad zad. 13 usprosim fr. knj. uprosim zad.

Pj. 36: fr. knj. 17, 25; puc. 34, zad. 239 1 jur zad. im fr. knj. 4 ljudski] ljudski fr. knj. zakoni fr. knj. oni zad. 7-8 po fr. knj., u zad. ne razumljivo ovako: sud ki zovu druži jur i svetu mir vraća, prave čim tko služi timiem ga jur plaća. Mjesto timiem ima fr. knj. time.

Pj. 37: fr. knj. 17, 26, puc. 35, zad. 326, dubr. 32, br. 31 str. 403
1 mladjahna dubr.

coli jadovito sve vene i blidi.
Očima još ni moć zatajat žalosti,
ke suze dan i noć, cvileći s bolosti. 10
Rič ku još izustim, van budem pokoja,
sto godir ne pustum uzdaha bez broja;
er srcem pritužan, ni moć da odolim,
pokole bih sužan toj vili, ku molim.
Za rajske očice, kej su jaki zvizde,
za angjelsko još ličce i za sve nje gizde: 15
da me ne izgubi nje pozor veseli,
tako ju toj ljubi, nje srce što želi.

38

Nisu pjesni za me.

Gdi su pisni za me, ner za one vile,
ke su zlate prame okol glave svile;
ter okol tancaju s bisernim vinaćcem,
ufan'je svim daju, ki ljube srdaćcem,
iz glasa pojući s uzdahom prislacim, 5
ljubko njih zovući s pogledom jur kratcim,
svak da se pokripi, bez sumnje ki mniše,
njih pozor prilipi da zaman želiše.
Oj neka ti kolo tancaje vladaju,
koji tač oholo njih vile gledaju; 10
za njih je sva rados i slavne tej pjesni,
u kih je sva slados nebesnih ljubezni.
Rok dokle bude doć, da se svaka plati
za milos dan i noć muka ka se pati?
Za moju nu mlados sad nisu jur pisni, 15
ni nidna još rados, ner s tugom bolizni;
er vilu ku slidim kroz rajske nje pozor,
nigdir ju ne vidim u svital ovi dvor,
ni čujem nje usti s ljuvenim zakonom
onu rič, ku pusti angjelskim romonom. 20

8 vjerne zad. 10 pojući fr. knj. cvileći zad. dubr. 11 van budem pokoja fr. knj.; dubr. vam bude zad.

Pj. 38: fr. knj. 17, 27; puc. 36, zad. 209, sr. kuk. 12 5-6 prislacim, kracim zad. fr. knj. 6 ljupko fr. knj. ljubko zad. 8 pozor] zad. fr. knj. prozor 10 koji zad. kojih kuk. 12 u kih zad. fr. knj. u tih kuk.

39

Svani mi svital dan.

Svani mi svital dan, ki caftiš lipotu,
ar ti si za liek dan mom trudnu životu.
Ljubav me jur tira, kroz ku suze točim,
ter mi ne da mira s ognjem prižestocim, 5
jadovno striljaje za svu moć i kripos,
ni malo smišljaje na tamnu nje lipos.
Od oči počanši, sve srce i pamet
i vlas moj najmanši, vaskolik jur sam spet
ranami od smrti, ke mi život krate, 10
jak brzi kad hrti jeljenka uhvate.
Evo te još molju, svani mi svital dan,
na moju nevolju ar mi si za liek dan,
da me ovej rati, ku mi ljubav čini,
budeš odrvati, ere me rasčini.
Iniem se pomoći ja ne vim, ner tobom, 15
sred mrkle sej noći, popala ka je tmom
rad gustih oblaka, ki mi su oda svud
obujmili svaka, kako htí ljuven sud.
Za toj nie moć vidit miseca ni zvizde,
da bih mogal slidit tej jasne njih gizde ; 20
a ti prisvital dan ne haješ tamnosti,
kroz toj mi s' za liek dan žestokoj bolosti.

40

Pokaži mi svoje bielo lice.

Gizdava ma vilo, ka mi s' jak svitli dan,
tve ličce pribilo na prozor daj mi van.
Jur sahnem, da vidim angjelsku tvu lipos,
dan i noć ku slidim za svu moć i kripos.
Oj vilo gizdava, daj vidit tve lice, 5

*Pj. 39 : fr. knj. 17, 28 ; puc. 37, zad. 553 1 caftiš zad. cvataš fr. knj.
2 ti si zad. mi si fr. knj.; mom trudnu zad. mem tamnu fr. knj. 3 suze kroz
ku fr. knj. 4 da mi ne da fr. knj. 9 kej život moj fr. knj. 13 me fr. knj.
mene zad. 18 htí fr. knj. ktje zad. 19 nie J ni fr. knj. 22 mojojzi bolesti zad.
Pj. 40 : fr. knj. 17, 29 ; puc. 38, zad. 211 2 prozor fr. knj., pozor zad.*

u kom je sva slava nebeske danice.
 Ranu još ku mi da tvoj pogled prilipi,
     njim sad me izvida' i trudna pokripi.
 Evo t' sam jur skončan ; smrt me je primila
     kroz pogled tvoj sončan, kojim me s' smamila.   10
 Tudjin žali mene, obraz moj kad vidi,
     s uzdahom gdi vene i tamno gdi blidi ;
 a ti se ne stidiš, biserni moj cvite,
     gdi mene tač vidiš da ginem krozi te !
 Molim te još viло, ne čin' se želiti,
     tve lice pribilo dopus' mi viditi ;
 jer trudne muke su dragoga želiti,
     još muke veće su ne moć' ga viditi.   15

41

Ures kola, koji i ljubav u plač tjera.

Ako bih rekalo smiljeno,
     da tancaš divno kolo :
     lipostju s' toli svršeno,
     dostojno s' bit oholo
     kroz vilu, kejzi vinačac   5
     cti lipostju meu vama,
     kako i jasan mjesecac,
     kad sine meu zvisdama.
 Tko želi vidi danici
     na nebi ka je svitlos,
     pozri vilu u krunici,
     u koj je rajska milos.   10
 Jak vita jela u gori
     pozor je nje uzvišen,
     svitlostju lice nje gori,
     kojoj sam velmi snižen.   15
 Evo još tko želi vidi
     privelik dar s nebesa,

8 njim] da fr. knj. 11 tujin fr. knj.

Pj. 41: fr. knj. 17, 30; puc. 39, zad. 32, sr. antol. 11 2 kolo] o
 kolo zad. 5 kejzi] kej si zad. fr. knj. 6 cti lipostju] cavit lipos antol. cvata
 lipos fr. knj. lipostju zad. bez cti.

nu nitkor ne moj zavidi,
vidivši taj čudesa, 20
oči tej gdi vila ima,
k sunačcu ke kad svrne,
svu mu svitlos užvazima,
a meni život strne.
Rasla ni samo s vilama, 25
za lov da je stvorena ;
upored nu je s' zvizdama,
i s angjelci gojena.
Kroz toj ljubav nima kripoš,
kojom bi mogla smutit, 30
jur za mal hip da nje lipos
ljuben stril bude čutit.
O čudno t' vidih, gdi toči
suze niz svoje lice
ditečce nago bez oči
s krili kako i ptice. 35
Toj biše bog od ljubavi,
bezumnim ki je tužan,
i čujah dobro gdi pravi
kojojzi ja bih sužan :
jakos nut kripoš taj steče,
sve su s njom višnje sile ; 40
vas mi luk skrši u peče
i moje zlate strile ;
a vrući plamen izgasi,
u kom vas gorih tvrdo, 45
gnivno t' me u svem porazi,
opustiv svasma grdo.

42

Kada bih najvolio umrieti ?

Svakomu na saj svit ni bolje umriti,
ner kad bude u evit najlipše živiti.
Kroz toj da me htiše tamna smrt ulovit,
41 jakos nut kripoš taj steče] u zad. izost. taj.
Pj. 42: fr. knj. 17, 31; puc. 40, zad. 558.

muka mi ne biše, ner pokoj stanovit.
 Nu cić dva uzroka, kada me naskoči, 5
     odveće žestoka biše mi prid oči :
     za č dobro znah, vilo, jer bi u žalosti
         tve ličce pribilo prišlo tamno dosti ;
     još bi zlatne vlase sve grdo rastrgla,
         ter bi ih niza se po zemlji razvrgla ; 10
     i grozno suzila dan i noć brez sanka,
         a srcem cvilila vinu bez pristanka,
     s uzdahom tužeći i sebe nemilo
         nesričnu čineći, a ne mene, vilo.
 Tač svako t' vesel'je, znah, da bi zginulo 15
     ter se u dresel'je sve svasma svrnulo.
 Čudo jer ostah živ, tej misli kad imah,
     ter svak čas bolizljiv veću tugu primah,
     da tač nepokojna ne umre tva mlados
         i ti ka s' dostojava za rajska svu rados. 20
 Vilo, moljah boga kroz ovi još uzrok,
     života jur moga da prodlji za mal rok,
     dokle te zagrlim i s tobom govoru,
         s celovom prihrlim, dan i noć ki dvoru.
 Za tim prid' skoro smrt, taj me hip umori, 25
     jaki no brzi hrt jelinka u gori ;
     ar bi mi sad u evit najbolje umriti,
         kad mi je na saj svit najlipše živiti.

43

Hudja je ljubav od smrti.

Tamnu smrt smišljaje ali poslidnji sud,
     mnozi prave, da je s mukom najgorči trud ;
     od mnogih do volje dobro da toj slušam,
         nu onoj znam bolje, sam što svak čas kušam.

Hudji trud ne vidim od želje ljuvene, 5
     dil ke moćno blidim, ar mi život vene,
     bez mire dan i noć moćno me mučeći,

7 znam] rkp. znaš 15 znam zad. znaš fr. knj.

Pj. 43 : fr. knj. 17, 32; puc. 41, zad. 580, sr. antol. 12, kuk. 13
 1 poslidnji] poslidnji fr. knj.

odroniv mi svu moć i vas vid suzeći.
 Ni samo toj meni, nu je svim, ki ēute
 udorac ljuveni po razlike pute. 10
 Kroz toj bi svim bolje tamno smrt prijati,
 ner od svoje volje ljuven zakon znati;
 bez broja jer svak čas ljubav muka ima,
 a smrt pod jedan glas za mal hip trud prima.
 Ka je smrt ina stvar, ner jednom izdahnut, 15
 ter priyat ognjen dar, jak dubak usahnut,
 ne ēutiv bolosti ni muke svitovne,
 ni nigdar žalosti u srcu jadovne?
 A ljubav na saj svit vas je trud pakleni
 svim, ki žele živit u slavi počteni. 20
 Kroz toj mudri prave: da svake mladosti
 hrlo se izbave ljuvene ludosti.

44

Tužba prijatelju radi nesretne ljubavi.

Kad službi taj ne će, ka je sva čes moja,
 ne služah ja veće, ni mi se dostoja.
 Od segaj jur doba, koliko moć budu,
 čim se uspodoba, da jej se ja bljudu,
 me oči ter pogled od nje vinu svrnuv, 5
 prid kom stinjih kak led, u srcu protrnuv.
 I za sve jer gorah i venih kako cvit,
 često ti govorah: ne moj me objavit;
 viruj mani sada i znaj stanovito,
 nesrjeća mnom vlada, vidjet ćeš očito. 10
 A ti mi pravljaše: ja i vila moja,
 po dobro najdraže, sva smo srića tvoja.
 Veće duše svoje i svoga života
 ljubi molbe moje nje rajska lipota.
 Ufam meni, svomu, toj se će umolit, 15
 da se srcu tvomu ne da veće bolit

8 vid fr. knj. antol. kuk. svit zad. 18 nigdar zad. nidne ant. kuk.

Pj. 44: fr. knj. 17, 33; puc. 42, zad. 137 2 služah] služih fr. knj.
 6 kak] jak fr. knj. kako zad. 7 venih fr. knj. vehrnih zad. 10 vidjećeš zad.
 14 moje fr. knj. tvoje zad. 16 tvomu fr. knj. momu zad. veće fr. knj. većma zad.

- cić moje ljubavi, ku ēu sad poznati,
jeda ino pravi, ner bude izdati.
A ja t' recoh: budi sve, kako sam praviš,
me nesreće ēudi nu nisi jošte viš. 20
Kroz toj sad ni čudo, jere bi toj tako,
nu bi bilo čudo da bude inako ;
huda sreća dosti jer ni sad začela,
nu me od mladosti svega u svem spela.
Mni mi se, na saj svit ki čas me bog javi, 25
odlučen bih živit s nesrećnom ljubavi,
koja mi svaki mir hoteći odolit,
ne da mi još nigdir ni tužit ni evilit.
Nje gorke strile dar jur moga srdačca
ne popušta nigdar, jak svitlos sunačca ; 30
jere u prsi me stanovit dom stavi,
da većma muči me i u san i javi.
Nesrjeća zločesta još je većma k tomu,
svakomu ke nestu ner meni samomu.
Ona me uzela za virna nje druga, 35
pače moćno spela, da joj sam svim sluga ;
ne sluga, ner sužan tere rob kupljeni,
do smrti da tužan imam trud pakleni.
Svaki se put moj zna i stupaj s tmom vidi,
nesrjeća žalostna ar me svudi slidi, 40
i sve protiv čini mojojzi mladosti,
ku svasma rasčini bez nidne milosti ;
jer da se gdi primim kej gore kamene,
gora bi taj čas, mnim, grinula vrh mene.
Od moje mladosti što ēu sad učinit, 45
i s ovom žalosti gdje se ēu prihinit ?
komu li pocvilit, da si me požali,
aj li kim primilit, ki bi me čuvali ?
Vajmeh, oh, vaj meni, nesrjećo nemirna,
krozi dar ljuveni koli mi s' čemerna ? 50
I vajmeh još meni, nesrjećo nemila,
u si trud pakleni tvrdo se s' obvila,
ter protiv oda svud u svem si ma šteta,
kako tvoj hoće sud, nesrjećo prokleta.

Kroz toj, pokle tač hoć, bud t' volja tvoja, 55
tužeći dan i noć, da sam bez pokoja.
A ti, moj primili, sve viruj sad vidiv,
s razlogom da evili život moj trudno živ.
Ak me ljubiš toli, kako praviš meni,
sad mnom se poboli i tužno poveni. 60
Od sad tve vesel'je sa mnom bud' polovno,
a moje dresel'je veće dvaš jadovno ;
jer žalos s vesel'jem mnogo se zli sklada,
za č rados dresel'jem ni malo ne vlada.

45

Dvie zvezde.

Tko je tač mramoran, rec' mi boga dilja,
da nije pridvoran ovihh eić vila,
oholo njih obraz gdi pušta gork poraz ?
Ljubav me njih sveza lipostju gizdavom,
ka sleti s nebesa s biserom i slavom ; 5
tim nisam ja tužan, jere sam njih sužan.
Jur tko se ukrotiv njim ne bi dal snižen,
tač gdi gre suprotiv njih pozor uzvišen ;
najliše njih obraz gdi pušta gork poraz ?
One su dvi zvizde, pače dva sunaćca, 10
u kih su sve gizde od moga srdačca :
tim nisam ja tužan, jere sam njih sužan.
Ružu ter bili snig licem su dobile,
a ljubav i nje stig pozorom slomile,
oholo njih obraz gdi pušta gork poraz. 15
Eto sam poziraj ter viruj sam sebi,
da toli svital raj na zemlji još ne bi ;
tim tko bi bil tužan, ostavši njih sužan ?
Tim jur ih slidimo svom našom kriposti,
da bolje vidimo njih čudne liposti ; 20
najliše njih obraz gdi pušta gork poraz.
A ja ih otravljen i slidim i tiram,

*Pj. 45: fr. knj. 17, 34; puc. 43, zad. 579, sr. antol. 13 2 ovihh zad.
ovihh fr. knj. puc. 3 pušta] zad. pogr. prista. 19 jur ih zad. ju vik puc. 22 u
zad. rkp. bijaše nešto drugo ali je ispravljeno ovako, samo bez prvoga i.*

da budem izbavljen želje, kom umiram ;
tim nisam ja tužan, jere sam njih sužan.

46

Nesretna ljubav zadat će smrt.

Za virno služen'je, oj kruno od vila,
dala mi s' tužen'je s nalipom od srila,
kim ja sam ustriljen u sred srca moga,
ali t' sam umiljen za cić lica tvoga,
koje mi primaga svu moć od srdača. 5

Oj kruno pridraga, lipša si sunaća,
nu s' tvrdja mramora, kade je ostavljen
oda svud srid mora, od valov da je bjen ;
ar za virnu službu ino mi ne vraćaš,
razmi željnu tužbu i smrt, kom me plaćaš. 10

Jur sajma od sebe, oj vilo, imaj stid,
služeći jur tebe gdi tužan grem i blid ;
s lipostju, nu gledaj, da ti se um sklada,
ter srecem jur ne daj neharstvo da t' vlada.

Čin' da te primože pritruđan život moj,
i tuge odlože, ke mi su kroz dar twoj ;
muke i boljezni i željno civiljen'je
čin' da te s ljubezni svrnu na smiljen'je.

Cić toga uzroka, oh, ne čin' mu mlados,
da umre pri roka, izgubiv svu rados ;
ar moj umor taki biti će tvoj grijeh,
a inim jur svaki razgovor i smijeh.

Kroz ljubav umriti velmi se veselini,
i sad na svem sviti ja ino ne želim ;
jer što je smrt ino, ner jednom izdahnut,
ter ostat jaki no ružan cvit usahnut ? 25

Aj li me bog sudi i na si trud stvori ?
prokleta smrt budi, ka me ne umori !
Nu sve što ja veće tamnu smrt uzmolim ,
većma se odmeće nje lukom oholim ; 30

ere smrt vesele vesel'ja izbavlja,

*Pj. 46 : fr. knj. 17, 35; puc. 44, zad. 551, sr. antol. 14. 3 kim ja]
rkp. kima 12 gdi fr. knj. puc. koli zad.*

a ki ju uželete, te s tugom ostavlja.
 O visto gizdava, najlipša od vila,
     ka si jakša od lava, cić ličea pribila,
     velmi te još molim, za rajske tve lice,
         ne čin' da se bolim, o liepa djevice;
     imaj me za sužna vas moj vik i po tom
         ne čin' me pritužna stat s gorciem životom;
     neka sam tobom živ, daj mi rani lika,
         ne umor' poraziv neharno človika.

35

40

47

Čestitka.

Pridrago sej lito i svi dni ostali
     s vesel'jem čestito često t' se zbirali.
 Rajske mir da t' je dan s nebes u tve krilo
     i pokoj ugodan ter zdravje primilo.
 Jak lipim prolijtem kad se polja diče,
     s razliciem gdi evitjem zelen po njih niče:
     tač dobro razliko da bi t' se stjecalo,
     gizdava ma diko i moja sva hvalo.
 Neka se dreseli svak, tko ti zavidi,
     a dragi veseli, tvu lipos ki slidi.

5

10

48

Pakost sreće.

Grem tužan po vas dan cvileći odveće,
     i velmi jidovan cić hude nesreće:
     vaj svak me se odmeće.
 Još kej mnih vapiti, da me njoj ubrane,
     sad možem viditi, da mi su s njih strane
     neizvidne me rane.
 Oh gdi mnih najbolje poslidnje usan'je,

5

Pj. 47 : zad. 437, puc. 46 samo prve tri riječi; u fr. knj. nema više ni ove ni koje druge pjesme; ali u puc. dolazi prije ove, pod br. 45, pjesma bez početka, koje u zad. rkp. nema; za to je ne mogao ovde naštampati.

Pj. 48 : zad. 198, akrostih: Gjoreta 4 mnih] rukopis mniš 6 me] rkp. moje 7 poslidnje] rkp. poslognje, čit. poslidjuje.

tuj tuge, nevolje i moje skončan'je
svrnu se u neznan'je.

Razum tere ujim, ako t' mi još pravi : 10

srecem te ja ljubim, sve sumnje ostavi,
ti s' u mojoj ljubavi;

evo svak s umom dan rec' mi cić milosti :

ča prudi bili dan, čemu su svitlosti,
steći ja u tamnosti ?

Tač ljubav čemu je, koja se ne vidi ?

Tim tko te toj čuje, jur ga se postidi ;
velmi ga se postidi,

ako je istina rič, ka se pravila,
da morska pučina pri bi se prozrila,

neg li srce bez dila.

Nu počan misliti, pod nebom, moj bože,
temeljit dar biti da nigdar ne može,

tuge t' mi se odlože ;

najliše videći, gdi svaki pribiva 20

s ufan'jem u sreći, ka ni zlu protiva.

slipa je puna gniva.

Jer ona pravedne mnokrat na smrt vodi,
a u svem krivedne nepravo slobodi,

i na zdravje povodi.

A je li prislipa, višnji ju prokuni,

gdi dobrih rasipa, da zalieh napuni,

i oblastju svom kruni.

I mnokrat razumne uboštвom ponizi,

a naprid bezumne bogactvом uzvisi,

i moćno ih usliši.

Još, ki je dostojan stati u svitlosti,

taj s nje ni pokojan, obujmljen tamnosti

i velikom žalosti.

Nu sve dni ne slavi, kojih je slavila,

ni onieh ostavi, na ke je mrzila,

i u svem protiv bila ;

ar ona budući od svita nastala,

nje je dar bigući i sva čas i hvala

vrimenja je ter mala.

30

35

40

45

9 svrnuše? 10 razum tere ujm rkp. 17 toj] rkp. taj.

Stari pisci hrvatski II.

25

Ni slična inomu, neg morskoj pučini ;
odkle vitri ne dmu, mir s krajem usčini,
steći val u tišini.

Božje je toj dan'je, da svaka na sviti
jedino ufan'je u nj budu staviti
i njegov dar želiti.

Ne zov' se tim ohol nitkor u nje ime,
ar s nebom gre okol i srića i vrime,
jakno vihar srid zime.

Kom bili dan sine, znaj da ga slidi noć,
i sunčan zrak mine i bude tamnos doć,
s ke trudnim biva pomoć.

Još kad se daž spusti i vrle godine,
oblaci se gusti kad godir rasčine,
ter svedriv nebo sine.

Jur tako po vel'je tuge i žalosti
pridje si vesel'je gizdavo za dosti
obujmivši svitlosti.

Tim ne moj tko mniti, da sam vas poražen ;
još ufam ja biti dobročeš i blažen
i ovi trud utažen.

50

55

60

65

49

Biela košuta.

Gizdavo prolitje sobom se dičaše,
razliko gdi cvitje po poljeh cvataše ;
jur vidih bludnu zvir, pritihu koštu,
s ke nigdar ne imah mir, razmi rat priljutu.

Ona t' je sva bilja, neg li snig pribili,
vas ures od gilja njozzi bog nadili.

Rekoh tuj sam sebi : slidi nju i tiraj,
tač na svit pri ne bi, ku stvori svitli raj ;
er me u svem stravi izvrsna nje lipos,
ku slidih u slavi za svu moć i kripos ;
slidih ju za ljubav, ne jak ptice sokol,
ni kako zviri lav kad svija u okol.

Slidih ju cić mira, a ne da joj dam smrt,

5

10

jaki no kad tira jelinka brzi hrt.
 Ke nošah tuj strile, ne bihu s čemerom, 15
     bihu se nu svile u zlatu s biserom,
     za koje nie ina dostoјna od zviri,
     razmi taj jedina, ma mlados ku tiri.
 Zimnju noć ne hajah mraza ni studeni,
     na snigu ostajah, slediv se o meni ; 20
     a litnji dan gorah pod gorcem sunačcem,
     ter se velmi morah želeći srdačcem.
 A vas taj trud primah srdačcem s veselim,
     ufan'je jer imah toj priyat što želim.
 I niki dan zadjoh k zelenoj dubravi, 25
     srićom ju tuj nadjoh, gdi se u put spravi.
 Sam sebi ja rekoh : sad budi siv sokol,
     ter brzo obtekoh stran puti u okol.
 Letih velmi hrlo da puta dil skratim,
     hoteći za grlo tuj da ju uhvatim ; 30
     vidih joj vrh vrata s velicim zlamen'jem
     gojtan čista zlata s pridraziem kamen'jem.
 Na njem pismo sjaše od drobna bisera :
     stoj daleć, pravljaje, ja sam zvir cesara.
 Vidiš toj vas strahom nazada uspregnuh, 35
     ter s tužniem uzdahom toj htin'je ustegnuh ;
     a veće ne vidih tuj tihu koštu,
     tač s trudom ku slidih po razlikom putu.
 Oh čudo jer bih živ, ne možem izreći,
     koliko bolizljiv tuj ostah evileći ; 40
     ar tuj se očito sve sa svim razlučih,
     i peto jur lito, što trudih i mučih.

50

Što mi je sudjeno.

Gdi može bit tilo bez duše živeći ?
 U sebi tim vilo velmi se čudeći,
     često se ozirah na zračan prozor tvoj,
     a suze utirah niz tužan obraz svoj.

st. 31-34 sr. s pjesmom Menčetićevom I, 41, st. 15 42 što trudih izmučih.
 Pj. 50: zad. 200.

*

Idjah tuj s uzdahom, boliznju sahnući,
i studen vas strahom, sam sebe kunući.
Smisliv se tadi čas, srid plača trudno živ,
jur pustih ovi glas, oči k zemlji sniziv :
Oj kleta ma mlados, toj li te pridobi
života jur slados i smrt, ka te kobi,
ter vilu ohodiš, bez ke ni moć živit,
u srcu da plodiš hudju smrt na saj svit ?
Reć život znaš, ki no ne dava t' odahnut ;
a što je smrt ino, ner brzo izdahnut ?
Nu misli svitovne s nevirom podhibe,
u njih svih nam skrovne kakve su pogibe !
Er trudnih jest dosti, kroz ljubav ku slide
u tužnoj bolosti ki venu i blide,
dan i noć misleći, s uzdahom dreseli,
kako bi moć steći, njih srce što želi.
Toj rekši pritužan svasma vas piginuh,
i kako evit ružan prid mrazom ostinuh,
ter se vas smrjamorih, cić sumnje poražen,
kroz ku plač, ki stvorih jur, ni još utažen.
I dobro čuh taj čas, mnogo jakši ner lav
gdi vapje sladak glas : sve trpi za ljubav,
nje zakon da tiraš, na toj si odlučen,
vas tvoj vik, da znaš, ne će' biti njoj izručen.

5

10

15

20

25

51

Uzdisanje za dragim.

Gizdavi moj cvite, moj vinče biserni,
coli je krozi te život moj čemerni !
Jer srce u meni razmišlja i éuti,
u tudjoj toj strani da t' su trudni puti.
Ovdi s' mlados svoju razbludno užival
i vas u pokoju dan i noć pribival ;
raskoše još vel'je i milo živin'je
i svako vesel'je bi na tve hotin'je.

5

18 rkp. venu 28 ovaj je stih pokvaren: mj. znaš očekujemo dvoslovčani glagol, možda stiraš? mj. izručen čita se u rkp. iznizén.

Pj. 51: zad. 202 u rkp. napisano starom rukom: gjorino.

Jak vila ki bosil dragomu namini,
gojiv ti se s' nosil, moj gilju jedini ; 10
a sad mi jur prave, da s mukom pribivaš,
na zemlji bez trave još mokrat počivaš ;
i mnokrat u gori putuješ bez druga,
gdi narav ne stvori ni dubka ni luga.
Zimnju noć ne haješ ni pomnjiš o sebi, 15
na snigu ostaješ, ki mrzne o tebi.
Nie se moć ne čudit, običaj gdi primi,
da vas dan mož trudit na vitru i zimi;
a ne mož viditi, tuj da t' je tko viran,
da s njega mož biti pokojan i miran. 20
Tuj svi t' su tudjini, u kih ni ufan'je;
ki pomoć ku čini, taj gleda t' iman'je.
Službe njih očite skrovne su podhibe,
u kih su povite tudjinu pogibe.
Svak čas toj misleći, moj vinče biseran, 25
ne možem izreći život moj čemeran.
Prostinuv sva strahom, na oči plač pride,
ter suzim s uzdahom, lica mi sva blide ;
ne hajem ni malo glavu kosom sviti,
ni pomnjim ostalo lipo uresiti. 30
S mene su jur spale sve dike gizdave,
ni od kogar hvale ne gledam ni slave ;
jer komu da se ja uresiv prikažem,
pokle sam daleč tja razlučna s najdražiem.
Ti s' ures i slava, ti mi s' čas velika, 35
ti s' lipos gizdava i moja sva dika ;
i ti si jedino sve moje blaženstvo,
van koga ja ino ne želim kraljestvo.
Togaj cić mu mlados vesel'je sve odje,
razgovor ni rados na moj um ne dodje ; 40
i sve što ja pozrem ili budem čuti,
tugljivo da umrem, stuživ me svu smuti.
Ti s' moj glas počteni ter hip i vid i um,
ti s' misal u meni, izgovor i razum.
Ti s' moje želin'je, ti s' moje srdačce, 45
ti s' moje živin'je i svitlo sunačce.
I za sve da tamo od mene daleč bi,

često te ovamo ja vidjam pri sebi ;
 ar priz noć i priz dan oči te me vide,
 kad godir na nje san za kratak čas pride. 50
 Vas taj san tvu mlados, me srce, uživa,
 van ke mnim da rados u raju ne biva.
 Oh nu je kratka noć i rados od sanka,
 ku prijat nije moć' ner do bila danka ;
 a zora kad sine s istočnom svitlostju, 55
 vas mi taj san mine s velikom žalostju.
 Tuj kunem svakoga, ki zlato za naći,
 ostaviv dragoga, daleč bude zaći.
 Oh daj li bi na to pridrago kamen'je
 i srebro i zlato i vridno imen'je, 60
 da može razlučit dragoga sa milim
 ter da mož ti mučit a ja tač da cvilim ?
 Ar naše primilo s ljubavju jedinstvo
 sve ne bi platiло svitovno kraljestvo.
 Hrlo se jur spravi, ne krsmaj ni malo, 65
 moj cvite gizdavi i moja sva hvalo.
 Kroz toj se sam spravi i s trgom ostalo,
 cić moje ljubavi ne krsmaj ni malo.
 Od mene, jur tvoje, ne čin' se želiti,
 čin' da oči moje budu te viditi ; 70
 ar s togaj ja puta tač želim tve lice,
 jak trudna košuta, ka želi vodice.

52

Jednaka sudbina dvoje dragih.

Ljuveno dotekeh vili, ka me strilja,
 tere joj tuj rekoh : ojmeh, boga dilja,
 ozri se na mene, molim te, sunačce,
 da gorko ne vene me željno srdačce ;
 jer tužno ublidim, jak mrzlo cvitice, 5
 kad vilo ne vidim angjelsko tve lice
 i hitri tvoj pogled, prid kojim kad minem,
 studenij nego led vas kolik ostinem.

60 imen'je (iměnie) : *u rkp. imanie* 71 tač] *u rkp. tad.**Pj. 52 : zad. 212; akrostih Gjoreti.*

Oči još prosuze, kako sam naučan,
od kad me bog uze pod zakon primučan, 10
ki ljubav satvori svakomu jur sluzi,
ki ju virno dvori u zlatoj nje uzi.
Rečen'je od menie ovoj kad ču, taj čas
tuj svrnu lice nje, pustivši ovi glas:
često se ozirem, gdi bih te vidila,
u tugah kako mrem, da bih ti pravila. 15
Evo t' sam smamljena ; znaj, da ēu usahnut,
ar muka ljuvena ne da mi odahnut.
Dan i noć misleći, sva sam problidila,
u srcu želeteći da bih te vidila. 20
Ti s' rani moj bosil i svitlo sunačce,
koja je sve nosil' me željno srdače;
za č pokle, moj cvite, tebe sam vidila,
venući krozi te ja te sam ljubila.
I mislim ljubiti, vas moj vik do duše,
ne bud mi civiliti, jak zaman ki služe. 25
Vidj gdi sam skončana pri nego hoće svit,
jaki no kad slana oznobi ružan cvit.

53

Ljute rane zadaje ljubav.

Gorko mi dresel'je priedje iz srdačca,
ar zgubih vesel'je od moga sunačca.
Jak svitu tamnosti, jur sunce kad zadje,
ostah bez svjetlosti mom srcu najsladje. 5
Tim s ranom ja tužim, jak jelin u gori,
a dvorno smrt služim, jeda me umori.
Oh slavni moj bože, slišaj sej žalosti :
skrovno jur tko može zatajat bolosti,
u srcu ke čuti, a lika ne ima
toj rani priljuti; ka život vazima ? 10
Razlučen jer tko ni od drage ljubezni,

15 ozirem, rkp. uzirem 24 venući] venući rkp. 26 ne bud' mi] ne budi m' zad.
27 i 28 u drugoj polovici pomiešao je rkp. oba stiha te je rieči 28 stiha uzeo
i u 27 stih; što je u tekstu, izvadjeno je iz Menč. pj. knj. IV, pj. 18, st. 14.
Pj. 53 : zad. 213 ; akrostih Gjoreta 5 s ranom] sramom rkp.

ta suze ne roni u tugah s boljezni.
 Ja sve od mladosti, što godir izmučih,
 u ljutoj žalost sa svim se razlučih ;
 er zgubih vesel'je i slavnu mu diku, 15
 a dobih dresel'je i žalost veliku.
 Višnji ga razdili od svake radosti,
 do smrti da evili od svoje mladosti,
 tko uzrok svemu bi, ovako da tužu
 ter me tač pogubi kroz ljubav ku služu. 20
 Nu mnim prazna biše svih kripis i sila,
 da tako ne htiše jadovna ma strila,
 ako je istina, što davnji rekoše :
 da milos ljuvena, što hoće, sve može.

54

Gdje su tvoje kletve ? gdje tvoja vjera ?

Gdi t' kletve jur biše, gdi je vjera tvoja ?
 vid mi se kuniše, da Ć vinu bit moja !
 a sad sam ostavljen od tvoje milosti,
 ter moćno udavljen čemernom žalosti.
 Jeda ti ne služah virno bez podhibe, 5
 za sve da t' ja tužah cić svoje pogibe,
 gdi vidjah, da gledaš, da ču dušu oći,
 ako mi jur ne daš ke godi pomoći.
 Ovo t' se skončaje oznobljen život moj,
 ki t' se još pridaje, svršeno da je tvoj ; 10
 ar si mi srdačce od sniga stvorila,
 očicam, sunačce, koje mi s' stopila.
 Ranom još uzdišem tiem veće bludeći,
 ter jak cvit usišem, na sunce goreći ;
 za č ne znam uzroka, za ki me s' zabila 15
 a smrt mi s' prie roka prid oči pustila.
 Er pri, mnih, življen'je da čemo skončati,
 ner naše ljubjen'je igdare pristati.

55

Koje su najgorčije žalosti ?

Gorcije žalosti jesu li gdi komu,
ner mojoj mladosti i sreću jaoh momu !
Izgubih muku svu, zaman se sve rabi ;
posijah ja njivu a iniem žetva bi.
Ovako za inih mnozi lov loviše,
ki lov ja učinih, ini ga dobiše.
Raniv ja koštu, ku slidih po gori,
inim je u skutu, a mene izmori.
Eto iniem takoj jezero izvire,
a trudan život moj od želje umire.
Tač srića oholo svoj tanac sastavi,
jere gre okolo pojuci u slavi;
a ja t' sam tamnostju nepravo nadiljen,
i velmi žalostju kroz ljubav uhiljen.

5

10

56

Ljubav mi dodija.

Ljubav mi dodija, ka se bez razbora
o meni razbijja, jak vali kraj mora,
jadovne sve sile puštaje bez mire,
i zlate nje strile, u kojih ni vire;
od kojih uzdišu, bolizljiv suzeći,
svudi me za č stižu a ni moć uteći.
Raju, nam i svemu oj kralju jedini,
nepravdu tuj čemu ljubav mi učini ?
Er da sam nevirnik, glavom i svim dužan,
taj bi me sam krvnik žaleći bil tužan,
mal hip da posluša, gdi cvilim tužbeno,
ne takoj ni duša u muci pakleno' ;
aj li da moj vidi obraz, jak u mrca,

5

10

Pj. 55 : zad. 215 sr. rkp. Gjorgjićev vitae illustr. civ. Rach., gdje je ta pjesma napisana te odanle u kuk. naštampana. St. 1 sr. Dell. s. v. amaro 3 sr. s. v. operare. 4 sr. Dell. s. v. faticare 5-6 sr. Dell. s. v. cacciare 9-10 sr. Dell. s. v. sete.

Pj. 56 : zad. 216 6 za č ispravak, prvo bijaše sad.

gdi sahne i blidi s uzdahom od srca.
 A ljubav neharnu, jak tvrdo kamen'je, 15
     ne bi moć da svrnu na nidno smiljen'je,
     koj sam se dah mirno, sam od dobra htin'ja,
     služit joj privirno vas moj vik živin'ja.
 Kroz toj mi dodija i tač bez razbora
     o mni se razbija, jak vali kraj mora. 20

57

Ustrieljen sam.

Jelinka od luga, pas kad ga zateče,
     umiljen jak sluga človiku doteče ;
     polja i lug ostavi, tuj k lovcu bude prit,
     koliko da pravi : ne daj me psu ranit,
     mneći se nebavac oda psa ubranjen, 5
     nu tudjer od lovac ljuto bi izranjen.
 Nemila tač ljubav meni put priteče :
     da s' tvrdji, nego lav, sužan' si moj, reče ;
     er hoću, da sliediš ovuj vil kod mene,
     i ličcem da bliediš od želje ljuvene. 10
 Čuvši taj čudan glas, vas ličcem probliđih,
     a strnu svaki vlas, tuj vilu kad vidih,
     ka s lukom sjedjaše, prosuvši strelice,
     ter vinčac vijaše na ruse kosice.
 Počeh se ter kobit, sam sebi govore : 15
     ne more t' neg zlo bit, tužni ja nebore.
 Ma nu se uputih od straha zlo mreći,
     tuj vilu zaupih iz glasa moleći :
     moj cvite zlatom svit ter vinče biserni,
     ne moj me dat stravit ljubavi čemerni. 20
 Još ne bjeh iz usti dobro rič ispustil,
     čemernu jur pusti ta vila na me stril.
 Skonča mi me srce ranom, ka ne ima lika,

Pj. 57 : zad. 235 sr. rkp. Gjorgjićev vitae illustr. civ. Rhac., gdje je ta pjesma napisana te i u kuk. preštampana. 2 u rkp. suvišno sam ispred človiku 1-2 sr. Dell. s. v. cervetto 5 oda psa ubranjen zad. oda psa bit branjen gjorgj. 5 sr. Dell. s. v. povero 18 sr. Dell. s. v. gridare 21-22 s. v. appena.

ni priyat još smrce ne more, da ni vika,
Za toj se ja bolim, za toj se snebivam,
umrieti ter volim, da s mirom počivam.

25

58

Da me požali, tko sluša moje pjesni.

Oh tužne sej pjesni, s uzdahom složene,
u suzah s boljezni cić muke ljuvene!
Slišat ki ih budu, da mene požale,
a sebe da bljudu ljubavi, ku hvale.
Ljubav, ka nebesa i vas si svit vlasta,
pri ner me jur sveza i žestok trud zada,
mu mlados nahodjah da mi ju svi slave,
ku rajske provodjah čisto bez zabave;
jer imah mir meni vrh svega ugordan,

5

i život blaženi ter pokoj sloboden;
ni mnjah, da ka lipos može me čim smutit,
ljuvenu da kripas ja budem učutit.

10

Ohol tiem zavidjah sam svomu pokolu,
najliše kad vidjah, ki služe gospoju,
ranjeni do duše samohće gdi slide
u željah, s ke tuže i venu i blide.

15

Recieh: ni razbora, ni uma, ni vida,
ni haju zazorja od ljudi ni stida;
za če nigdar razumnu taj ljubav ne udi,
jak tomuj bezumnu, nje gnivom ki bludi.

20

Eto sad od zvizda mir mi taj razluči,
protiv mi još izda, život moj da muči;
ar svaku oholas dostoјno bi snizit,
a ljubav i nje vlas svršeno uzvisit.

59

Tko skonča tu svjetlu danicu?

Od svitle danice tko taj bi, ki skonča
neumrlo jur lice, philipše od sonča?

*Pj. 58: zad. 371 akrostih Gjore; starom rukom zapisano njegovo ime.
Pj. 59: zad. 377.*

Gdi se zbi taj kripoš, za ljubav zna li tko,
jer dosle nje lipos tamnuje ovako ?
Jeda je u raju s angjeli uzišla, 5
svitovni da znaju, od kud biše prišla ?
Oh ako toj može igdar bit na saj svit,
ne čin' me moj bože veće bez nje živit ;
rano da mu mlados ogrdi smrt tamna,
ka svitu svu rados uzet ne bi sramna. 10
Er ona jedino sve t' mi bi blaženstvo,
mimo ku ja ino ne željah kraljestvo ;
taj samo ne meni, nu biše od svita
slavan glas počteni i dika očita.
Jur sa mnom tim cvili sve božje stvoren'je, 15
sve nam se razdili naše urešen'je ;
i sva čas i gizda saj nam svit ostavi,
ka vrh svitlih zvizda caftiše u slavi.
A raj se veseli i u njem sva mlados,
ar nam ste vazeli svršeno svu rados. 20
Oh ku ste još svitlos blaženi želili,
od boga za milos sad ju ste primili.

60

Drugi u veselju, ja u žalosti.

Svrći se kolo spjevaje,
ne gledaj tužna na me ;
vesel'je gledat slava je,
nu rados sad ni za me.
Glasno spjevaju blaženi, 5
s kim' stoji mirna svitlos,
ter vesel'jem urešeni
ki imaju rajsку milos :
ja u žalosti pribivaju,
u dne ter noći tužim, 10
bolosti me dobivaju,
kroz koje vinu suzim.
O bože, ki lise sniziš

*Pj. 60 : zad. 556 11 me dobivaju] rkp. ne 12 kroj koje] rkp. kroz ku.
13 lise] rkp. lisse, sr. str. 353, stih 24, gdje je u tekstu pogriješeno.*

ARTIUM CROATICA

ter im svu pridaš tamnos
a smiljenije užvisiš   15
i daš im rajsку slavnos :
razumij sad me ciljen'je,
jada najveće grče,
ter udil' mi tve smiljen'je,
ar mi bili dan smrče.   20
Er ino, moj bože, ne umim,
razi se tebi tužit,
i mom srcu ne razumim
žalosti ličje služit.
Tim bože ožali mladosti,
cić kih me srce cvili,
ter odil' ih od radosti,
s kom su svoj život svili.   25
Ah koli žele razdilit
mu dušu s mojom vilom,
gnivno t' me hoće ucvilit,
kako nebeskom strilom.
Ne izgubiv ljubav pravu,
ne ču im tuj dat jakost,
da ne izgubim svu slavu,
a ne dobudem gorkost.   35

61

Moje blaženstvo.

Vilo, ka s' u gizdah moj dičan vinačac,
lipša ner u zvizdah pun jasan mjesečac :
ja tvoj se zovući sam sebi zavidim,
najliše budući tuj gdi te uzvidim ;   5
od nike ljubezni uzigrav srdače
veselo uzbiesni cjeć tebe sunačce ;
rečem : jur tko veće blaženi na sviti
može se od srjeće kako ja dičiti ?
Evo lipa vila, pribilja od sniega,
k sebi me primila ljubeći vrh svega.   10

24 ličje] rkp. licjie, nerazumljivo.

Pj. 61 : zad. 605.

Tko bude nje sužan, blažen se taj pravi ;
da tko je s njom združan, za č da se ne slavi ?
Aj blažen sud oni i ures od zvizda,
ki mene pokloni i na tvu vlas izda !
Da je meu sve ti dan zlamenit svitlostju,   15
kad vilo ja t' bih dan sa svomzi mladostju.
Jur cvitjem da zene čestiti stupaj moj,
ki proni tuj mene na rajske ures tvoj.
Rajske taj put vinu travom se zeleni,
najpri gdi prominu mene stril ljuveni.   20
Sve muke čestite i suze, ke prolih
i sve što krozi te tužan se ja bolih !
Ah da bi blaženi svi gorki uzdasi,
kima plam ljuveni me prsi zajazi.
Blaženo vidin'je, kad te najpri vidih,   25
blaženo želin'je, u kom te ja slidih.
Slavno sve još budi, oblidiv što sahnuh,
i kroz te što svudi trudiv ne odahnuh.
Blaženo toj vrime, ko trajah za milos,
služiv na tve ime za svu mu usilos.   30
Sinula noć svaka, kako zrak sunčani,
koju bdih bez sanka, ištući lik rani.
Čestite još, vilo, pisni ke govorиш,
i svako još dilo ko tebi satvoriš.
Blaženo strpljen'je na daždu i zimi,   35
za tvoje ljubljen'je ma mlados ko primi ;
ar nitkor još toli čestit na svit ne bi,
kako ja, pokoli u milos bih tebi ;
najliše kad združan bih s tobom gospoje,
ja ki t' sam svim sužan mladosti sve moje.   40

62

Sad ču zarad ljubavi plakati.

Sad ču za cić ljubavi
provodit sve dni moje
u željah, mene koje
kruto more.

- Po vas ču dan od zore 5
 jak slavic željno tužit,
 pokli mi ni moć združit
 rajske obraz tvoj.
- Ovoj li bi narok moj, 10
 po kom ja mnjah bit blažen,
 ner ovako poražen
 kako ginu ?
- Kad proz tvoj dvor minu, 15
 gdi će moć me srdače,
 ne vidiv te sunaće
 biti mirno ?
- Za služen'je moje virno 20
 za č mi se na dar poda,
 kako no bistra voda
 litri evitju.
- Za toj će pri primalitju 25
 bit dikle suprotiva,
 i trudan gdi počiva
 ne odahnut,
- za toj će pri posahnut
 kon vode ruža drobna,
 u vence ka podobna
 ter se vije ;
- za toj će prije zmije 30
 bez jeda i čemera
 i ribe van jezera
 moć pribivat:
- neg li ču ne prolivat
 za tobom grozne suze,
 ka mene rajskom uze 35
 tvom lipotom;
- ter vazda i po tom
 nikomu ne zavidjah,
 kad tvu mlados vidjah
 u mom krilu. 0
- Nitko ljuvenu strilu
 toli mirno ne čuti,
- 15 ne vidiv te] rkp. ima ne vidil tebe.

za ku mi pamet smuti i sve tilo :	
kako ja kad tve bilo željan ugledah lice i prsi od ružice kad mi svrnu.	45
A sad mi srce strnu, kad čudan taj glas primih : pameti mojoj slidih, od kud ovoj,	50
da s kim sam vas život moj provodil od mladosti u velikoj radosti, i u vesel'ju,	55
da me sad u dresel'ju ostavi, neka tužu, ljuvenojo muci sužu ? Bud' toj takoj.	60

Uzrok je neka vila.

Uzrok je vil nika, da mlados ma vene
u mukah bez lika cić želje ljuvene.
Cić želje ljuvene, i javi i u san,
nevirsna jaoh mene skončaje bolizan.
Skončaje boljezan, za č njeka od gospoj,
ke sam rob zavezan, ne da mi čas pokoj.
Ne da mi čas pokoj, ne da mi čas mira,
neg mukam, kim ni broj, život moj zatira.
Život moj zatira nje pogled gizdavi,
u kom se nazira plam gorke ljubavi.
Plam gorke ljubavi, kim jak snig sunače
rastaplja i travi me tužno srdačce.
Me tužno srdačce, ko ne ima indje stan,
neg u nje jur liče godišt vele i dan.
Godišt vele i dan da sam nje a ne moj
i da sam svasma dan od gospoj vili toj.

Od gospoj vili toj, ka ne ima milosti,
videći život moj da j' skončan za dosti.
Da j' skončan za dosti, ne mari ni haje,
nego jad, žalosti većma mi zadaje. 20
Većma mi zadaje, za č prima u rados,
videći gdi traje dni zaman ma mlados.
Dni zaman ma mlados, er scieni čas dobit,
er scieni svu rados, život moj pogubit.
Život moj pogubit, mnim drugo ne želi,
tim se ču sam ubit, neka se veseli ;
neka se veseli, za što od nje sva dobra,
i ona što želi, srce me toj obra.

64

Dokini jade moje.

Ah kruno biserna, tvim ličcem pribilim
striljaš me čemerna, ter činiš da civilim
bolezljiv život moj, dan i noć ki tužim,
rumeni obraz tvoj želeći da združim,
koj je nad sviem slavan, tač sličan j' k Eleni,
cić koga mene plam skončava ljuveni, 5
dan i noć plačući, pokle mi s' gospoja,
sam sebe kunući, za č ne imam pokoja ;
er nitko na saj svit ni tako ucviljen,
tko more razumit, ko sam ja uhiljen. 10
Funjestru krunice ja tvoju kad vidju,
tad suze na liče iz oči mi pridju.
Gospodje ovi gnis čin' da me ostavi,
jere sam istom živ cjeć tvoje ljubavi.
Ne imam pokoja, oh rani ni lieka, 15
tužna mlados moja tužeći do vieka ;
i pravo mogu rit : ne bi me vidjela
sve dane na saj svit cjeć tebe vesela,
ka moreš učinit, da veće ne tužu,
obraz tvoj rumenit stvoriti da združu. 20
Lasno se smilit mož na mene gospodje
i ovi oštar nož da mene mimodje.

Pj. 64 : zad. 28 3 bolezljiv] rkp. bolesti.

Molim te ovi gniv čin' da me ostavi,
jere sam istom živ ejeć tvoje ljubavi.
Ne čin' me da tužu u želji ljuveno',
želeći da združu ličce tve rumeno.
Oh koja svu svitlos dobivaš danici,
dopusti tuj milos tvojemu služici;
pogledaj ka bogu, ki nas je satvoril
ter meni nebogu izvidaj ljuven stril. 25

K vam miri vapiju, ki mene slišite,
sa strana obiju na mene panite;
ranite mu mlados, ka smrti da pridju,
da t' veće tuj rados očima ne vidju;
za č no me gospodja zapusti sa svim tač,
ne da mi pokoja dan i noć neg li plač. 30

Toga cić Ljubavi, zgoril ti luk i stril,
ka mene dobavi okoli takej vil.
Vapiju pred boga, da t' sudi dušicu,
kom mene neboga ostavljaš služicu.
Život moj čemerni, dan i noć ki tuži,
obraz tvoj rumeni želeći da združi. 35

65

Čudan san.

Ako jes istini moj bože ovi san,
veće mi ne čini živjeti jedan dan.
Pridi stril ognjeni ter mi smrt satvori,
ne krsmaj o meni, hrlo me umori;
er volju ne bit živ, dim volje najdraže, 5

neg vidit ovi gniv, kim me san kobljaše:
toli je san ovi bjeguć nekrepstan,
to suzi jad ovi da sam vas žalostan.
Kroza što s uzdahom suze mi sve oči
i prsi zliem strahom još tuga naskoči. 10

U srcu mojemu sili me taj san hoć
ni mislit o njemu, a istom nije moć.
Ja ne vim, teško je, što godier ovo bi,

35 u rkp. za č na me gospodja zapusti sasni (ili zasni) tač.
Pj. 65: zad. 29 7-8 po rukopisu, ali nerazumljivo.

do duše do moje čuh da me ukobi.
 Oh kako ne umrieh noćaska po noći,
     ja kad u san usnieh gospodju tuj doći,
 ka me je svezala kroz srce ranjeno
     i muke zadala, s kih civilim ljuveno.
 Svezav ju vodjahu gusari nemili
     i tačnjom trudjahu da mramor procvili.   20
 Gredieše tuj sramno jaki no meu lavi,
     u ruho pritamno pokriv se po glavi ;
 a zemlji snijeno očima snisaše,
     ter s molbom smiljeno trgovcem pravljaše :
 Pokli me bog i čes, trgovci čestiti,
     dovela na vi jes, htjejte me trpiti ;
 pokli me nesreća ali sud od zviedra
     mene njim obeća i u njih vlas izda,
 gdi godir daj malo ljubavi na sviti
     ako jes ostalo, ku bi moć viditi,   30
 oh ako ka milos u prsi bivaše,
     ne bud' vam usilos, da se sad pokaže.
 Od mene gniv ovi hotjejte slobodit,
     da me zli tatovi ne budu sad vodit ;
 rad moje mladosti i djevstva jur moga
     imajte milosti, molim vas cić boga ;   35
 jer niste lav grdi, niste zmaj ognjeni,
     ni mramor prityrdi, niste led studeni,
 da mene mladjahnu požalit ne čete,
     gdi nigdir ne dahnu kroz huse proklete.   40
 Jur kaži košuto od lovac čuvana,
     kako jaka kruto od njih sam svezana.
 Ruci me naučne vit' krune s ružicom,
     koli su sad mučne, stegnute užicom.
 Zlate sam još vlase sad tamne razvrgla
     i grdo niza se razvivši rastrgla,
 a lice ko biše rumeno i bielo,
     od muke usiše, sve mi je žbljedjelo ;
 i oči me plačne suzeći vidj ginu,
     ke bjehu pri zračne jak zviedre kad sinu.   50
 U kolu s vilama ka pojah veselo,
     dan i noć s tugama sad civilim dreselo.

Zorom sam ranila na glas od slavica
 ter poljem birala razlika cvjetica,
 a sad ranim zorom pri neg padne rosa
 ter ljutom grem gorom i naga i bosa. 55

U gizdah mu mlados razbludno provodjah
 i svaku još rados ku željah nahodjah ;
 vrhu svijeh vila i djevic od sveti
 blažena ja bila, od veće čestita. 60

Vaj meni, a sada nevoljna van svih grem,
 od žedje i glada, vaj meni ovo mrem.
 Ovo sam prižedna vodice studene,
 usna mi koraljna sva puca i vene. 65

Ni gorska još vila, ni morska serena
 u pjesnich ni bila kako ja hvaljena,
 a sād je mukal glas, grlo mi prisiše,
 u kom sva rajska slas pod nebom sloviše.

Cjeć puta trudnoga kako duh ne pustim,
 vaj me ja neboga, jedva rič izustum ! 70

Oh je li toj slično, htjejte mi praviti,
 da srce djevično toj može trpit ?

Tako bog njih sile sve sasma pogubi,
 a majke ja mile skoro se naljubi !

Moje je živjen'je u robstvu zli hinac,
 kraće neg caftjen'je i lipos od vinac ; 75

ako se do mal čas tužna ne slobodim,
 ter ostav u njih vlas mladjahta ushodim.

Jer istom ovo znam, da umrem od gniva,
 čudim se kako sam i dosle još živa ; 80

ali sam kamena sva slična dubravi,
 u koj sam rodjena i gdi me bog javi ?

Jur ta je dubrava tvrdja u mramoru,
 pod gorom gizdava veći dil na moru ;

mnozi joj zavide ki niesu slobodni,
 nje blago gdi vide tere mir ugodni. 85

Nu što mi pomaga toj slavno iman'je,
 ž nje mira i blaga kad ne imam ufan'je ;

kada sam ja sama ovakoj vodjena,

Stihovi 53-56 dolaze takodjer pod br. 716, pak su im dodana još ova dva stiha : Ostani s bogome, imaj me na pamet na putu ovome čim budu prić opet.

- meu svim vilama jak zvir ulovljena. — 90
- Vaj smrtni stril rani plahoga jelinka
i u njem ostani gorći od pelinka,
za kim svi zadjoše hrti ter sljednici,
a mene odjoše na bistroj vodici,
u koj se pozire kamen jak bisera,
tač liepo izvire iz čista jezera. 95
- Tuj trudna počivah pod dubje zeleno
ter ruke umivah i liće rumeno,
u misleh budući da se sva ohladju,
dokle traci vrući od sunca pozadju. 100
- Istom ja zločesta a ne vim od kuda
čuh, nada mnom da sta taj družba prihuda,
ka mnim da učini vas govor s jezerom,
da me tač prihini i njim da nevirom. 105
- Vaj sve se toj vrilo smutilo zmijama
i jadom stvorilo i smrtnim tugama,
ter su tuj stvorili svi zmaji ognjeni
i okol palili tuj svake zeleni,
da nigdar ne bude tuj dubja ni trave,
neka se svak bljude tač vode nezdgrave ! 110
- ni niedna da veće kako ja tuj zadje
ter moje nesreće hudji gniv da snadje !
- Za č svakoj jes bolje divici umriti,
neg ove nevolje kako ja viditi.
- Ah ona blažeu ka osta u svoj stan, 115
jak rajem družena miruje po vas dan ;
da i s draziem počiva i vidi što želi,
i mnokrat uživa s njim pokoj veseli,
a tamna ne trudi meu zlobne tudjine
ni sebi smrt žudi a život proklinje, 120
kako ja primučna po vas dan ka civilim,
na dalek razlučna s srćanim i milim.
- Ah gdje su, koji me dan i noć sledjahu
i na moje ime privjerno služahu ?
- i koji pravljahu za najmanji vlas moj
da se ne štedjahu satrti život moj,
ter bliedu svu mlados s uzdahom trajahu,
za dobit mu rados, ku zaman trudjahu ? 125

Gdi je njih um hitri, gdi im su zahvale?
 ali su meu vitri kako sam' ostale? 130
 Oh moji ti mili, pričisto ljubljeni,
 gdje su se sad djeli na ovi trud pakleni?
 Ali u nevolji drazi se izgube,
 drazi prijatelji, gdi prave da ljube?
 Nu i za cjeć boga, trgovci čestiti,
 od trga svakoga tako vam dobiti,
 u tudjoj još strani vašega još vika
 tako vas bog brani hudoga človika,
 sluga vam još budi u svemu priviran
 i tako da svudi prodjete put miran,
 ter moćni svi s' blagom na svoj stan vratili
 i zdravo s pridragom općinom sastali :
 ki godir sad meni tužnoj se umoli,
 u tudjoj on strani tako se ne boli,
 ni nigdar još tako vaši se primili
 u robstvu ovako svezani vidili ;
 ne mojte me časti gusarom ostaviti,
 htjejte me njih vlasti mladjahtu slobodit ;
 jer vaša dobrota može li trpiti,
 da se ja sirota tač budem voditi ? 150
 To li vam ljubko bi da sam raba tužna,
 kup'te me vi sebi, neka sam vam sužna.
 Volju bit meu take vas moj viek u robstvu,
 neg meu zle gorštake u slavnom kraljevstvu. —
 Kom vila toj reče, jak da me razbudi 155
 s oči mi uteče oni čas san hudi.
 Nu osta stanovit sumnjom strah u meni,
 u kom je vas povit niki trud pakleni.
 Ovo sam protrnul, problidiv ma mlados,
 oh da bi bog svrnul ovi san u rados. 160

66

Neka sam tvoj.

Blaženstvo dobiva, tko ne da plakati ;
 tko milos dariva, milos će ščekati.

Pj. 66 : zad. 41.

Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce,
da želju i tugu ne pati srdačce.
Neka te ja pravlju za moju gospodju, 5
neka te proslavlju u pjesneh ke poju ;
neka se pogizdam tvojomzzi lieposti,
jak mjesec meu zviezdam sunčanom svjetlosti ;
neka mi s' sva dika, jak venčac na glavi,
u drugom za č lika ni mojoj ljubavi. 10

67

Kad se tebe sjetim.

Kada se spomenem od tebe, sluga twoj,
oni čas polijem suzami obraz moj ;
oni čas u tuzi ustvuži srdačce,
ter obraz probliedi, želeteći tve ličce ;
želeteći u miru da živeš ti sa mnom,
želeteći u družbu da si vazda sa mnom. 5

68

Moja mladost vene.

Ćutil bi svak žalos, ko bi vidil menе,
vidjevši ovu mlados, neredno gdi vene.

69

Zavjet.

Da bi mi srdačce ledom se smrznulo,
da bi mi sunačce veće ne svanulo,
ako te ne ljubim, koliko sam sebe,
jer da te izgubim, umro bih bez tebe.
S tobom je ma ljubav rasla od mladosti,
s tobom će ma ljubav živjet do starosti. 5

Pj. 67 : zad. 133 4 probliedi] može biti prosuzi (radi tuzi) ? ali ni u ostalih stihovih nema u sredini sroka 6 u] rkp. uz.

Pj. 68 : zad. 138 1 ćutil-vidil] rkp. ćutio-vidio.

Pj. 69 : zad. 169.

70

Glas tvoje ljepote.

Doleti jedan glas zlatima krilami.
 od svuda čudan vas tvojiema gizdami,
 od svuda ljepotom ki slope i zvoni,
 još tvojom dobrotom jak angjel romoni
 Tvoj obraz gizdavi, sunčane tve oči,
 dostoјno sve slavi, još daleč svjedoči,
 ar si ti vjenačac i kruna od zvizda,
 kako no i sunačac, kojim se svjet gizda.

5

71

Srce mi ukrade.

Gizdavo sunačce, gospodje od vila,
 me željno srdačce kamo si toj dila ?
 Er ga nie pri meni, odkoli pozrih ja
 tvoj obraz rumeni, sunačcem koji sja.
 Er da ja ne budu tve ličce video,
 ne bih tač u trudu sve dni me hodio ;
 ne bi mi zla volja skončala srdačce,
 jak travi od polja kad stuži sunačce.

5

72

Ljubi me dušo.

Ljub' me dušice mladjahta,
 jer sam jedihni u majke;
 ptičice moja hladjahta,
 želim tve lieposti rajske.
 Očima s' moj um smutila,
 ter uzdah mori mu mlados,
 srce s' sa mnom razlučila,
 kim mi s' uzela svu rados.
 Jak jelin vode trudjahan

5

*Pj. 70 : zad. 170.**Pj. 71 : zad. 193.**Pj. 72 : zad. 194. 1 rkp. ljubi 4 rkp. razlike.*

bježi u strahu prid hrti,	10
usni sam tvojih željahan,	
duša mi smagne do smrti.	
Grieh će smrtni umorit me,	15
moguć mi dati tvu milos,	
od mrtva živa stvorit me,	
odniti s mene usilos.	
Budi ti pridan život moj,	20
promisli za me ružice,	
er sam odlučen u vik tvoj	
do razdiljenja dušice.	

73

Kako je nesretnu ljubovniku.

Jur po mom htin'ju, znaj vilo, nisam zdrav,	
jaki n' ona zvir, ku rani tvrdi lav.	
Toj da t' ja tajim, biserna krunice,	5
blido i tamno ne taji me lice,	
i tužne oči žestoko suzeći,	
priželjan uzdah iz srca roneći ;	
ar samo uzdah lik je rani ljuti,	
od gorke strile ku t' mi srce čuti.	
Kroz toj se velmi sam u sebi stidim,	10
ter pusta mista pō sve strane slidim ;	
a sam se čuvam, tužeći sve k bogu,	
jur svake družbe najveće što mogu,	
za skriti uzrok od moje bolezni,	
ka me je spela cić trudne ljubezni,	15
na svitlo sunce i bil dan mrzeci,	
jak noćne ptice tamnu noć želeći ;	
ku svaka želi ljuvena jur mlados,	
jer je otajna pod njom slatka rados.	
Nu kad tamna noć prinese san truđnim,	20
ter ih obujmi pokoj mirom bludnim,	
sve mukom bude razmi slavic ter ja,	
jere civilimo svu noć bez pokoja ;	
ar kad s istoka od zore rumen zrak	

- počne svitlostju snebivat noéni mrak :
tad tihi slavic najtvrdje uscvili, 25
ter po sve strane tužan glas razdili
cić drobnih ptića, kej mu polag puta
s gnizda mladjahtih vazme zmija ljuta.
Tuj mu vas taj lug i dubje i gore
protiv oda svud tužbu k tužbi tvore, 30
a po mom licu suze suzu stižu,
ter oči često k nebesom uzdviju,
samim uzdahom bogu se tužeći.
Za č me se vilo tač hoće odreći ?
ter me se toli skoro iznevjeri, 35
oh ka tamna čes na te me namjeri ?
Proklinjem brime i prvi stupaj moj,
koj me naneše na rajske pozor tvoj ;
proklinjem on hip, najpri kad te vidih,
ter se začudiv s pogledom te slidih ; 40
proklinjem on stril, ki s tvoga pogleda
srce mi rani, a nidan lik ne da ;
proklinjem želju, s kojom te obljudih,
er zaman trudiv, svu muku izgubih.
Za č se pri togaj ne stvoriš kamenom, 45
aj li pod gorom vodicom studenom ?
Ne bih tač grozno civil bez pristanka,
jak noćju slavic brez pokojna sanka ;
ne bih se skončal u željnem srdačcu,
kako bili snig na gorkom sunačcu ; 50
ni bih toliko ja želil umriti,
za č veće vilo ne bih rad živiti.
Ar ni veći trud ner zaman želiti,
i gdi nis' ljubljen, da budeš ljubiti.
Nu se veselim i u toj sam miran, 55
jer ti u službi odveće bih viran.
Sama dobro znaš, da po mom umin'ju
još nigdar ne bih protiv tvomu htin'ju,
ner ako zgrieših, ar te virno ljubim :
kroz toj ni pravo, sej službe da gubim. 60
Ne čin' da t' reku : ueharnu tko služi,
taj vinu s tugom i s tužbom sadruži.

- Sad ne vim ino, ner iskat pomoći,
kako bih mogal ovuj želju oči ;
ter kako jelin s nalipom ustriljen
tučem se svudi odveće uhiljen. 65
- Obišad vas lug i gorske visine
i bistre vode i poljske ravnine,
toj rani lika nigdir ne nahodim,
za sve da svudi sva bil'ja obhodim. 70
- Nu t' mi svak pravi : pri ćeš smrt prijati,
neg ćeš tuj ranu igdar izvidati,
dokle ti lika onaj ne da strila,
toli prignivno ka te je ranila. 75
- Kroz toj znaj vilo, pritiha košuto,
da me s' ti sama ranila tač ljuto.
Čime s' ranila, timej mi lika daj,
ter mi sej rane jur skoro izvidaj ; 80
- ar svako, vilo, velmi kratko cknin'je
krati na pospih sve moje živin'je ;
u ovi način trudeći dan i noć,
sam se po sebi ne možem ja pomoć,
ako tvoj pozor, pozor tvoj prilipi
sad mlados mojoj malim ne pokripi. 85
- Ar kako dubak osječen oda svud,
život moj sahne ; toj vilo hti tvoj sud.
Oh pritužan ja, tko da mi da svita,
jur mi je vilo s tebe rat očita ! 90
- Jak sokol pticu gorko me s' ranila,
ranivši krila oda svud slomila.
- Put je kamenit, zarastal vas dračom,
kroz ki ne mogu proć ni s groznim plačom ;
a stranputje je maglom potamnilo,
i svitlo sunce sve je pomrknulo. 95
- Luzi su gusti, a gore visoke,
bojim se rane od zviri žestoke.
- Sad moja vilo, hotij mi izreći,
ki put ču priyat mojoj hudoj sreći ?
- Ar mi u paklu, u mukah ognjenih,
ni žestoči trud od želja ljuvenih. 100
- Nu na sem svitu ni nidan trud mučan

tomuj, ki ljubav slidit je naučan ;
 er da su s ognjem sve gorske visine,
 i brze rike i morske pučine,
 dragi k milomu jur prit može svudi,
 istinom hotin'je od obiju budi ;
 i draga s milim razdilit ne može
 ništar na saj svit, ner zla smart, moj bože.
 Za toj znaj vilo, da sam prihudo zdrav,
 jaki n' ona zvir, ku rani tvrdi lav.

105
110

74

O grlici.

Grlica ka ljubi virno svoga druga,
 kada ga izgubi, tužbi bude sluga,
 gdi željno cvileći bude ga iskati,
 po lugu leteći da joj se š njim stati.
 To li ga ne nadje od luga zelena,
 k pusti gori zadje velmi ucviljena ;
 ter će pri izginut na marmor studeni,
 neg bude počinut na dubak zeleni.
 Nu trudna počiva na dubak usahal,
 ter željno gdi spiva, tuj bi svak uzdahal. 10
 Od bistre vodice ne će se napiti,
 svršeno tužice da bude čutiti.
 Nigdar se ne zdrži s nidnim veće drugom,
 ner do smrti tuži velmi željnom tugom.
 Ovo je zlamen'je svakomu, ki ljubi
 ter posli ljubljen'je nesrjećom izgubi.

5
10
15

75

Na lov.

Lovac loveći, diklice,
 s kragujcem drobne ptičice,
 bješe t' mi gorko sunačce

*Pj. 74: zad. 195, dubr. 32 pj. 32 6 ucviljena] uscviljena dubr. usi-
 ljena zad. 14 željnom dubr. željno zad.*

Pj. 75: zad. 242.

ter iškah hladne vodice.
 Ištući hladne vodice,
     nadjoh si mlade diklice,
     gdi beru cvitak ružice
         ter sebi viju krunice ;
     imahu luke rožance
         i s perjem zlate strelice.
 Smirno se molim, diklice,
     pridrage moje sestrice,
     jeda gdi znate vodice,
         napojte vaše služice.

5

10

76

Leute moj mili.

Leute moj mili, hoću te moliti,
     mojojzi gospoji malo pozvoniti,
     jeda ti od mene bolje sreće budeš
         tere nje čemerno srdačce dobudeš.

77

Odiljam se.

Odiljam se moja vilو, bog da nam bude u družbu.
 Plać i suze i moju tužbu, da bi znala moja vilо !
 Odiljam se a ne viem, komu ostavljam liče bielo.
 Pokle ti je služba mila, koju ti sam ja činio,
     a sad te sam ucvilio, ostaj s bogom moja vilо ;   5
         odiljam se.

Putovaje, uzdihaje i srdačcem svaki danak,
     a na oči moje sanak da t' ne pride, moja vilо ;
         odiljam se.

Sila mi je putovati, oh gorka je moja srjećа,
     od svieh tuga ma najvećа ; da bi znala moja vilо !   10
         odiljam se.

Ne uzdam se u dni kratke, da te vidju srce moje,

Pj. 76 : zad. 241.

Pj. 77 : zad. 364. Prva 3 stiha nijesu s ostalimi u skladu ; čini mi se, da je nešto poremećeno.

koje ostavljam da je tvoje; ostaj s bogom moja vilo !
odiljam se.

15

Ako drumak pomanjkaje ter te život moj ne vidi,
srce moje ne slobodi ; ostaj s bogom moja vilo !
odiljam se.

Neka srce ne zabludi, da ne bude drugoj služit,
a s tobom se ne razdružit ; ostaj s bogom moja vilo !   20
odiljam se.

Ja ti dadeh vjeru moju, do života da te služim
a po smrti da te združim ; ostaj s bogom moja vilo !
odiljam se.

Govori se : pravi sluga i tko bude vjeran biti
u viek ne će izgubiti, tko se bude potruditi.

25

Odiljam se, moja vilo. Oh kako ja moja vilo
odiljam se a ne viem, komu ostavljam liče bilo.

78

Obidoh sav taj sviet.

Ovo sam iz dalek kruno k tebi prišal,
i veće neg prave u tebi sam našal:
obidoh vas saj svit, tako mi mladosti,
ne nadjoh hitrij' cvit od tvoje radosti.

79

Pitanje i odgovor.

Oh zvezdo, po polju morskomu čim plovem,
sada te ja molju i slavim i zovem :
jedina svjetlosti, ka trudan put vladaš,
u morske tamnosti ka nigdar zapadaš,
reci mi boga dil ter meni pravo kaž' :

5

što čini onaj vil, ke liépos dobro znaš ?
Tako mi plamena, ki nigdar zahodi,
tva vila tužbena sada se nahodi ;
vidim ju, gdi rosom užvire nje obraz,
ki zlatom tre kosom cvileći svaki čas.

10

*Pj. 78 : zad. 366. U drugom stihu rieč prave ne podudara se sa dalek.
Pj. 79 : zad. 369.*

Ne nosi jur venčac minuti na glavi,
ni zlati prstenčac na ruci gizdavi.
Minuta nje gizda, jak cvjetje opade
i kako jur zvizda u tamnos zapade;
a pokli s istoka nje ljubav izjedri,
sinut će iz oka, jak sunce iz vedri.
Za to je pravedno, sokole plovući,
da združim za jedno nje obraz slovući;
da opet povrnem taj plamen izbrani,
za kojim vas trnem, jak cvitak pri slani.

15

20

80

Ojme nesreće.

Ojme nesrićo zla,ojme nemilosti,
što s' toli nemila mojojzi mladosti.
Veliku t' moć ima, o smrti nemila,
ka me s' odielila od cvjetka mojega.

81

Crne oči.

Oh vilo, ka s' meni jak angjeo s nebesa,
ako me izrani, da za č me jur sveza
ernima očima iz ličca rumena,
i veću moć ima neg strila jadovna?

82

Pitanje.

Oh protiv ljubavi je li gdi ko zel'je,
jur da me postavi u prvo vesel'je?
Ovo ti on piše, ki t' lipos i gizde
u slavi uzdviže vrh najsvitljje zvizde.

Pj. 80: zad. 367. Nekako nepotpuno; posljednja dva stiha kao da su izvadjena iz nekoje druge pjesme.

Pj. 81: zad. 368.

Pj. 82: zad. 374 i 375 kao dvie pjesme, ali ih je već stara ruka saставila znacima u jednu pjesmu.

83

Jela u gori.

Od jele u gori jur dubak naravni
lipši bog ne stvori ni da je još slavni'.
Tim Ljubav od jele sve struga i diglja
kriposne te strile, kima me prostrilja,
njom da se ne stidim, ner dičim očito,
od jele kad vidim ko drivce uzvito.

5

84

Striela naperena.

Perena jur strila i plamen ognjeni,
s kom se je slavila sred srca u meni,
izleti iz luka, ki Ljubav rastegnu,
za svu moć od ruka kad k meni opregnu.
Speri ju svu perom, stvori ju od zlata,
s pridrazim biserom i cvitjem da cvata,
neka nje vriednosti u meni nebogu
sve sione bolosti na lasno primogu.

5

85

Odbježe kao vran svoje ptiće.

Po vas dan jadovno ja civilim i tužim,
er te šlidjah skrovno, jeda te sadružim,
er mišljah tve ličce obljubit za rados,
pokli te diklice na službu dah mlados.
Odlučih, dim uprav, sve posle parjati,
odlučih za ljubav sluga se tvoj zvatí;
a ti me odbignu, jaki no ptiće vran,
oni za njim ginu; pak dodje treti dan,
nadje ih cvileći, gdi cvile s tužice
i od glada mruči i žedni vodice.

5

On čas ih spokoji, bude ih nasitit,

10

*Pj. 83: zad. 378 2 lipši] rkp. lipše ni da je] može biti ni daje ?
Pj. 84: zad. 434. Stihove 3-4 sr. s Menčetićevom pj. I, 66, st. 7-8.
Pj. 85: zad. 429 4 ti] u rkp. te.*

taj čas ih napoji i želje izbavit;
 vidi po prilici ere su njegđovi,
 ostane u tužici i jošte u jadovi.
 A za čih odbjegne? za če se bieli rode,   15
 tere se njemu mne, golubi ih izvode.
 Takoj ti sad mene odbjegnu diklice
 ter tuge ljuvene napuni me liće.

86

Plačite.

Plać mi duša s tilom i život srdačem,
 razlučen sam s vilom i svitlim sunačcem.
 Priblido i tamno sahni moje lice,
 za če ne mož bit sramno, cić takoj divice
 da prijaš smrt ljutu, sem svitu očito,   5
 jak lav kad koštu grdi jadowito.
 Kroz toj sve usiši, usiši dan i noć,
 a srcem uzdiši nada svu svoju moć.
 Oči me naučne cvilit kroz ljubezni
 sej tuge primučne objavte s boljezni,   10
 er veće ja ne znani, budem li kad vidit,
 do smrti što poznam da ēu željan slidit.
 Kroz toj sve suzite a najveće sada,
 ter srce združite, jer puca od jada.
 Vas uzrok vi biste od sej me tužice   15
 on hip, ki vidiste toli lipo lice,
 jer srcu na znan'je na pospih prem daste,
 najliše usan'je od nje kad poznaste.
 Kroz toj sve suzite, suzite jur sada,
 ter srce združite s mukom, ka ga vlada.   20

87

Zahvala.

Prislavna ma vilo, kad počnem misliti,
 dostojno t' i milo kroz dar zahvaliti,

Pj. 86: zad. 432.

Pj. 87: zad. 438.

5

sva pamet i vas um, i rič i glas u meni,
 i znan'je i razum sve se okameni ;
 jer nimam kriposti ni moći tolike,
 da možem za dosti dat hvale velike.
 Kroz toj bog istini, ki svemu ljuveno
 stvorac bi jedini, molim ga smiljeno,
 da t' plati on vilo tu ljubav i milos,
 protiv meni milo ku kaže tva svitlos ;
 a ja t' moju mlados ne budem štediti,
 na svaku tvu rados ka bi t' mogla biti ;
 i vas moj vik imaj na tvoj zapovidi
 ter virno vas imaj kako t' se uzvidi.
 Za č me je svezala tva ljubav ne mala,
 i dar mi s' poslala; velika t' na nj hvala.
 10
 15

88

Što si toli ucviljena ?

Reci mi za milos, za č toli potamnil'
 lice jes tva svitlos, ke tuge imaš dil ?
 Er jaki travica ter bosil zeleni,
 dim, jaki ljubica, ki jes cvjet ljuveni,
 kad procte zoricom, rajom se satvore ;
 nu kad ih vodicom oblaci ne zore,
 vide im prvu slas, izgube svu lipos,
 miris njih ne ima vlas ter usile mlados.
 Jak gorska ružica vjetrom umorenja,
 ter svietla rozica dračom poražena ;
 jak sunčana svitlos, oblačcem skrovena :
 tako je tva lipos velmi ucviljena
 tužicam otajnim, ke čutiš pri roka ;
 bolim se, ar ne vim jur od njih uzroka.
 Nut mi srce pravi dil tvoje tužice :
 ovo te okol slavi, nie take krunice.
 5
 10
 15

89

Ljepota u kolu.

Diklicu poziram meu nami u koli,
 ka nosi u svem sram gizdav ter oholi ;
 u nje su kosice kako no od zlata,
 svila je krunice, sve cvitje da cvata ;
 iz pod njih puštala dva tanka pramena,
 hitro ih savila, zlatom su predena. 5
 Okom joj leti stril, rado t' ga jes priyat,
 ima t' ga oni dil, tko ga umi rastajat.
 Meni sve odsieva i gorku sunačcu,
 pjesancu svu spjeva u svakom tanačcu. 10
 Izvila j' bieli vrat, na kom je zlamen'je
 prisvital gojtan zlat i drago kamen'je.
 Uresa je gizdava meju sve diklice,
 s njom bo je sva slava za drago nje ličce.
 Pravo je slaviti izvrsne lieposti,
 i hvalu staviti i spunit milosti. 15
 Ova je sva slava, za ovu gospoju
 dostojna i prava u pisnih, ke poju.

90

Srdee moje.

Jesi li smamljeno me željno srdačce,
 i kosom stravljeno svitljom ner sunačce ?
 Za č greděš za ljubav, ka tebe umara
 jak lepče, ke narav na svieću prigara ?
 Mnim da su žalosti na svietu lipsale,
 u mojoj mladosti ke su sad nastale. 5

Pj. 89 : zad. 165 12 prisvital] u rkp. pri sužan, što nema smisla. Na koncu pjesme dodana su još ova dva stiha, koji ne pristaju ovamo :

Ti s' jedna na sviti, ka sloveš lipotom,
 ne daš se pozrieti jaki no i —

posljednja riječ nerazumljiva, rkp. piše zatom ili satom.

Pj. 90 : zad. 238 2 kosom] rkp. i chjsam, što je očevidno pogriešeno.
 4 lepče ke po rukopisu.

*

91

Tajne zasjede.

Moja košutice, krij se po sve strane
 liskom od ružice, da mi te ne rane,
 er nam su stražice potajne zasjele,
 da menе krunice s tobome razdiele.

92

Što je dragو ?

Zlatima jur slovi upiši svak svude :
 tko kakav lov lovi, taku čas dobude ;
 er grubo ljubiti dvoja su prikora,
 a liepo sliditi nje ni po zazora.
 Drago t' je dragu bit, drago t' je draga stvar,
 drago t' je još ljubit, tko ljubav da na har.

5

93

Molba.

Svetla ma krunice, molim te ljuveno,
 ukaž mi tve ličce gdi godir skroveno ;
 er meni srdačce umire kroz te,
 svjetlo me sunačce želeti lice tve.
 Jošte kad pozrem ja. vidim te sjedeći,
 utečeš brzo tja, jak ptica leteći.
 A ništar ne bježi, vidjet ćeš brzo toj,
 cviete moj veseli, biti ћu brzo tvoj.
 Ne poznaš po meni, svjetlo me sunačce,
 jer mnogo ja želim vidjeti tve ličce.
 Za toj me ne mori toliko ružice,
 sa mnom progovori za rajske tve ličce ;
 jer meni srdačce jur evili dan i noć,
 videći sunačce gdi mene ne ћe pomoć.

5

10

*Pj. 91: zad. 285.**Pj. 92: zad. 550.**Pj. 93: zad. 552 7 vidjećeš rkp. Stihovi 7-8 u sredini ne sriču 9 po
meni ne slaže se sa želim.*

Molim te ružice, ozri se na mene,
jer bledi me ličce videći tuj tebe.

15

94

U zoru.

U brieme od zore otvorih očice,
caftihu sve gore cvitkom od ružice ;
vila t' ga berjaše bieliema rukama,
ter vinčac vijaše rusiem kosama.
Jelinka pozira na daleč stojeći,
ter suze utira srdačcem tužeći :
moj bože od ljubavi, u kom je sva milos,
ti mene dobavi, dā ne imam usilos.

5

95

Vaj meni nebogu.

Vaj meni nebogu, nada sve mladosti
ki priyat ne mogu ni jedne radosti,
ni pokoj neg li trud, da ni smieh neg li plač ;
za č je toj meni sud, da živem nebog tač,
da služim a steći ne mogu ni stignut. 5
Vaj tamnoj nesrjeći, vid' da sam u nje skut ;
vaj smrti nemila svakojiži naravi
kamo si zaniela ? hodi me zadavi,
jere mi dodija nesrjeća nemirna
i ljuće neg zmija izrani čemerna ; 10
er nebog da stanem na kami stanovit
da se prie rastanem, propal bih na on svit ;
i svudi kudi grem, svud mi je protiva.

Tim želim, da umrem, da mi duh počiva ;
er bi mi dušici bez tiela bil bolje,
u gorkoj tužici sve patit nevolje,
nego li ovakoj na svak čas da sahnem,
a slidim nepokoj, dokole izdahnem. 15

Pj. 94 : zad. 600 3 berjaše] rkp. berješe 5 na može biti ne 7 od kasnije istrto.

Pj. 95 : zad. 602. 11 rkp. nechami 16 rkp. gorkih.

A mudri govore, najliše Seneka,
da ništor nie gore, neg nemoć bez lika.
Nu ka je hudja stvar, koja li taj nemoć,
neg služit u nehar, za službu steć nemoć.

20

96

Nepokoj.

U meni niedna stvar ne ima pokoja,
neg svaki dan cvili tužna mlados moja.
Tužim se na ljeto, er su male noći,
mladomu čiloviku ne mogu pomoći.

97

Umirem.

Umiru a poju, kako kuf pribili,
kad vidi smrt svoju, tad počne da cvili.
Umiru a ne znam, tko mi smrt zadava,
istom me ljuven plam po malo skončava.
Umiru pritužan, a ne znam krvine,   5
nisam ja tač dužan, život moj da gine.
Umire brže sad ma mlados čemerna,
u željah tebe rad krunice biserna.
Umiru i vidim, očito gdi ja mrem,
tvo liepos što slidim, samohać na smrt grem.   10
Umiru, niza se kad pustiš da lete
svione tve vlase, kojim me zaplete.
Umiru tako još, kad krunu budeš svit
od kosic, kojim' mož uresit vas saj svit.
Umiru, pogled tvoj kad svrneš na mene,   15
za kojim život moj željahno vas vene.
Umiru, ljuveno mimo me kad mine
tve ličece rumeno, sunačcem jer sine.
Umiru, u tancu kad budeš ti začet
prislatku pjesancu, kom budem ja vazet.   20
Umiru, kad prodješ meu vilam pd dvori,

Pj. 96 : zad. 604. Nekako fragmentarno.

Pj. 97 : zad. 610. Sr. Menč. pj. III, 10.

mu mlados jer odješ, plamenom da gori.
 Umiru, kad tvoj glas angjelski otvoriš,
     vjeruj me tadi čas mramorem satvoriš.
 Umiru, neredno kad mi se gdje godi   25
     tve slavno i medno ime čut prigodi.
 Ma vilo, ti čini što t' drago i tvori,
     ti s' uzrok jedini, mene smrt da mori.
 Cić tebe sad tužim i suze podiru,
     cić tebe smrt družim i željan umiru.   30
 Cić tebe sve patim, očito vidiš toj,
     cić tebe gdje kratim pri roka život moj.
 Cić tebe slatki san trudna me odbignu,
     ki svu noć i vas dan ne mogu da stignu.
 Cić tebe vesel'je meni se prikrati   35
     u gorko dresel'je, ko me će skončati.
 Cić tebe ostavih svu misal i pokoj,
     a samo zabavih o tebi život moj.

98

Zaludnje muke.

Ajme ti počivaš razbludno kako hoć,
     slatki san uživaš, mirna je tebi noć;
 a mene začuti ne hoćeš, ki tužu,
     gdi glaš mi plač ljuti i žalos ku družu.
 Ajme spiš slatki san, tamna se noć traje,   5
     a ja se u zaman tuku postupaje,
 žalosno cvileći kamen'je jur budim,
     nego tebe speči, nada sve ku žudim.
 Ajme spiš pokojno, a za me ne haješ,
     je li ti dostoјno da me tač skončaješ?   10
 Evo ja umiru, tebi se ne brine,
     za službu i virus život moj gdi gine.
 Ajme ti ne čuješ, a vapim do volje,
     brže se raduješ od moje nevolje!
 Ako t' je drago, vaj, da moj glas zamukne,   15
     takoj se oglušaj, čim srce me pukne.

Poslije 26 st. očekivali bismo konac pjesmi 28 rkp. ures.

Pj. 98: zad. 611.

99

Noćni jadi.

Tamnu noć svak žudi da mirno počiva,
svital dan tko trudi i s mukom pribiva.
Po vas dan jur služu u trudu stoeći,
a kad noć sadružu, dočekam trud veći ;
tere sam tamnostiv nada sve stvoren'je,
i veomi žalostiv kroz gorko trpjen'je.
Za č vazme svak pokoj a misli ostavi,
neg samo život moj, ki služi ljubavi;
svak vazme počivat tamnu noć, kad bude,
i ptice pripivat pjessancu zabude :
a ja plač i tužbu i željno eviliti,
za virnu mu službu počnu sam vapiti,
zovući da milos očuti gospoja,
koja se za lipos slaviti dostoja;
ter da se spomene od moje mladosti,
u željah ka vene bez niedne radosti.

5

10

15

100

Sve ćeš naći, ali ne ćeš vjerna ljubovnika do mene.

Ako će venče moj ter kruno povita,
iskati ures tvoj iman'je od svita :
naći ćeš gospode, koja su jak no evit,
s vitezi ka hode za pjenez rvat svit,
koja bi vas, dim, svoj stravila pjenez bil,
za slavni ures tvoj kraljice od svieh vil ;
ma slugu ako hoć, ja ti sam pripravan,
da t' služim dan i noć, venče moj prislavan.
Ako li iskat hoć viteške jakosti,
dosti ćeš naći moć izvrsne mladosti,
koja bi život svoj stavila pod mač nag
za rajske ures tvoj, svakomu ki je drag ;
ma slugu ako hoć, ja ti sam pripravan
da t' služim dan i noć, venče moj prislavan.

5

10

*Pj. 99: zad. 612.**Pj. 100: zad. 671. 16 u poli rkp., možda u školi?*

Ako li mudrosti iskati takoj hoć, 15
 u poli za dosti togaj ćeš iznač moć,
 ter ki bi tve dike u pjesni stavili
 ter bi te va vike podobno slavili;
 ma slugu ako hoć, ja ti sam pripravan,
 da t' služim dan i noć, venče moj prislavan. 20
 Ako li iskat hoć, u kom je lipota,
 toj nači ne ćeš moć, tako mi života,
 ni u kom pod nebi lipostī jer ni već,
 neg samo u tebi jedinoj, mogu reć ;
 tim slugu ako hoć, ja ti sam pripravan,
 da t' služim dan i noć, venče moj prislavan. 25

101

Naricanje.

Nu čuj plač jadovan i suze bez broja,
 ke ronim po vas dan niz ličca jur moja;
 jaoh, a sve rad tebe grem vilo plačući,
 i kunu sam sebe tvoj ures znajući.
 Jaoh što se ne stvorih kamenkom onada, 5
 tvu lipos kad pozrih, cić koje mrem sada.
 Jaoh što li mene lav od gore ne srete,
 prie neg me u ljubav tvoj pogled zaplete.
 Jaoh što li čudna taj na me smrt ne dodje,
 najprvo moj stupaj za tobom kad podje. 10
 Jaoh život i mu vlas jednom bi prikratil,
 a ne bih svaki čas krozi te smrt patil.
 Jaoh ne bi provodil u željah život moj,
 ni bih se nahodil u tuzi sad ovoj.
 Jaoh ne bi civilile plačne oči moje, 15
 kad ne bi vidile rajske ličce tvoje.
 Jaoh ne bi suzice grozno me oblide,
 kad ne bi tve ličce me oči vidile.
 Jaoh misal pritužna ne bi me morila,
 ni bi me ti sužna svezavši vodila. 20
 Jaoh ni bi stegnula ovakoj me grlo,
 ni bi me ti čula sebe klet tač vrlo.

Nu mi je usilos jer mi nie moć ino,
neg želit tvu lipos i liće jedino.
Još ču te ponolit, moj cvite rumeni, 25
ne moj se oholit protiva jur.meni ;
dopus' mi samo toj, rič s tobom govorit,
prie nego život moj smrt bude umorit.
A ja tvoj kupljen rob hoću vazda biti,
dokoli tamni grob bude me pokriti.
Još kad se dušica od tila razdili,
virna će služica bit tebi, moj vili.
Za toj me pomili sad tvoja lipota,
prie neg se odili duh moga života.

25

30

102

Drago je i milo.

Ako je meni sud, da patim do vika
ovaki ljuven trud i rane bez lika,
drago je i milo poniet mi svaki sud
cić tebe ma vilo i patit ljuven trud.

Ako je u mene na srci koji vrid,
cić koga jaoh vene život moj u naprid,
drago je i milo poniet mi svaku zled
za lice tve vilo i rajske tvoj pogled.

Ako još svaki dan mislit mi jes tuga,
er se dah slobodan tebi rob i sluga,
drago je i milo mislit mi svaki čas,
er tebi ma vilo rob se dah život vas.

Ako još po sve dni ne imam radosti,
er srce moje ni prid mojom mladosti,
drago je i milo radosti stat mi van, 10
kad prsi tve vilo srcu su momu stan.

Ako me u tuzi tko vidi još tužna,
gdi stoju u uzi savezan za sužna,
drago je i milo meni stat tač tužan
krozi te ma vilo i svezan i sužan.

Ako me smamljena ovako tko vidi

5

10

15

20

i velmi uhljena gdi liće me blidi,
drago je i milo blidit mi svaki čas
i smamljen ma vilo stojati pod tvu vlas.
Ako još ja steku zao glas vrh sebe
zlih ljudi, ki ruku : ja služim u tebe,
drago je i milo svaki glas meni steć,
istom ti ma vilo izgubit da me ne č.
Ako još na službi svu mlados istraju
želeći tvoj družbi, ništar se ne naju,
jošte ču ovo rit, er mi je toj milo
smrt priyat i umrit cić tebe ma vilo.

25

30

103

Plać i kletva.

Srce me upivaj, toj ti bud' razgovor,
kunući ne pristaj gospodje slatki dvor ;
za č ovo silom mrem. Na toj li bih stvoren,
gdi kako jeljen grem od lovac umoren ?
Srce me upivaj, ali si zanimil' ?
kunući ne pristaj onu ka te ucvilil'.
Da bi t' se prikratil' svi puti i strli,
kud bi se obratil tvoj stupaj prihrli ;
da bi još tve srce padalo u nesan,
da želi sve smrce i u noć i u dan ;
da bi još tve prsi, ružicom ke castfe,
uzdihal' jak vrsi na dubju kad trepte ;
da bi jošte ruci prstenčac ne snosil',
neg kako drieven glas svudi vik provodil' ;
da bi još vrat visok usahal jak evitak,
kiem vidiš vas istok jak s neba mjesečak ;
da bi još zblidil' sva, i obraz oholi
jaki no od mrtva, kad čovik priboli.
Ostani vesela, kako prid suncem mraz,
za č mene dresela učini tvoj obraz.

5

10

15

20

26 zlih ljudi] rkp. zli ljudi.

Pj. 103 : zad. 681 6 onu ka te] u rkp. on ko te 9 padalo] rkp. zadalo
14 po rukopisu.

104

Dvojake muke.

Moj gilju rumeni ter slavni moj cvite,
velmi se u meni skončavam krozi te,
za cić dva uzroka, ki me će podriti
i koji pri roka čine me umriti.

Prvo : za č u tuzi pribivah tač sada,
da polja i lizi povenu od jada,
žaleći dva virna razdiono gdi hode,
i vele nemirna život svoj provode.

A drugo : jer mene skončaju žalosti
i želje ljuvene cić tvoje mladosti.

Tim želje, neka j' znat, moj gilju, ma kripis,
skoro će smrt imat, želeteći tvu lipos ;
kom željom imah blud i plačir od svita,
i platu za gork trud, kruno ma povita.

Oh moje izbrano tim drugo sunačce
neka t' je pridano me željno srdačce ;
koje je na peče raspuklo ter vene,
pokle se s daleče razdili t' od mene ;
gizdavi moj druže jer tebi ja na dar
ni tila ni duše ne branim nikadar.

5

10

15

20

105

Težko je čekati.

Sliši me rič niku, moj druže gizdavi,
ja tebi da reku, tako ti ljubavi.

Me srce sve tuži i vene i cvili,
žaleći da druži tvoj obraz pribili,
koji je vas vesel. U ljubav da je moć,
rado bih ja uzel gledat ga dan i noć;
ma ljubav bez vire, moj druže gizdavi,
na svitu ki tire, bog da ih ostavi ;
er se će prije svit i zemlja skončati

5

*Pj. 104 : zad. 685. Na koncu još dodano : Sad s bogom ostani zeleni
moj bore, bog ti daj dobar viek i meni s tobome.*

Pj. 105 : zad. 678.

- ARTIUM CROATICA
- neg éu ja pomislit, da te éu parjati. 10
 Ma ne moj ti mene moj druž ostavít,
     tako ti ljuvene ljubavi napravit;
 neg pozri srdaćce me ognjem gdi gori,
     i tebe sunačce cjeć želja umori.
 Vidj u njem zlatu stril, kim ga si ranila, 15
     toli mu davaš civil, da ga si smamila.
 Vidj oči gdi rone suzice s uzdasí,
     vrh ognja da one plamenke pogasi,
     misleći dan uprav, kad ga éu sčekati,
     kada éu tu ljubav s tobome imati. 20

106

Plaću moj čemerni.

- Plaću moj čemerni, s jadovnom žalosti
     pokli bi drug verni mojojzi mladosti,
     do sad si vazda bil viran mi u družbi,
     pokoli ovoj vil postah ja na službi.
 Za toj te ja molju, za č vidju nje mlados, 5
     što se ja već bolju, veću ima rados,
     očice me za toj jezerom satvori,
     jeda ju život moj daj plačem izdvorí;
     jada se spomene od moje mladosti,
     u želji ka vene bez nidne radosti. 10

107

Nesmiljenija od lava.

- Lava zvir srditu u gori govore,
     da ništor na svitu dobit ga ne more;
     nu u njem nika je običaj nad zviri,
     ka mu se pridaje, veće je ne tiri.
 A tebe bog stvóri na svoju priliku, 5
     ne zviri u gori ni od nje još sliku,
     nu lipšu gospoju, nego li rajske cvit,

14 ejeć] u rkp. kej (chej), kasnije popravljeno.

Pj. 106 : zad. 690 8 izdvorí] u rkp. udari.

Pj. 107 : zad. 691.

kojojzi ne vidju prilike u vas svit,
koji su obrale me hvale da slave
vrhu sve ostale gospoje gizdave.

10

108

Tvoje ime.

Zovući ja, brače, drago ime tvoje,
srdačce me plače u suzah i plove;
drago ime tvoje prisvitlo sunačce,
za koje sad moje skonča se srdačce.
Izmi mi boljezan iz srca mojega
za virnu ljuvezan imena tvojega.

5

109

Ugasi plamen.

Moj cvite, je li stvar, ku rekoh, ljuvena
s nebesa oni dar, gdi j' ljubav skrovena?
Do sada s vesel'jem uživah tvu rados,
a od sad s dresel'jem tužit će ma mlados.
Kad mnjah u ljubavi virnojzi pribivat,
tvoj ures gizdavi s vesel'jem uživat:
sad mi je sve tužit nemilo do vika
i smrti pridružit, ka ne ima lika.
Ma * dušice, sva moja radosti,
lik od me tužice, diko me mladosti,
molim te za ljubav, medju nam koja bi,
da ovi ognjem plam ugasit budeš ti,
ki se je užegal hinbeno i gori
ter me je jur segal, da me pri umori.
Molim te rad boga, vidj ka je stvar ovo,
da veće neboga ne civilim ovako;
a pak mi zapovidj, u robstvo da t' se dam
i služim do vika, virna ljubavi ma.

5

10

15

Pj. 108 : zad. 694. U stihu 3 izmedju tvoje i prisvitlo umetnuta je rieč: niko.

Pj. 109 : zad. 695 9 uz rieči ma dušice napisano je istom rukom s kraja Nico t. j. Niko.

110

Spominjanje minulih radosti.

Izvrsna ljubavi od moje mladosti,
 cvite moj gizdavi, pun svake radosti,
 cić koga ja venem i civilim dan i noć,
 od želje ljuvene trudnu ēu steć nemoć.
 Er kada na prozor pogledam sunačce, 5
     pritvrđi da j' mramor, puklo bi srdačce,
     misleći radosti nevoljna moja čes,
     koj bješe za dosti pozirat tvoj ures;
     ter tužni moj obraz poliju suzice,
     srdačcu dam poraz, sve s trudom tužice, 10
     misleći razgovor i slatke još psosti,
     ke bihu čut na dvor s velikom radosti;
     ostale raskoše i milo življen'je,
     ke biše moj bože na naše hotinje.

Sada tu moju čes s kim da ju uživam, 15
     kad braće tvoj ures kod mene ne imam;
     aj li me tužice komu da ih tužu,
     neg tebi dušice, komu virno služu.

Pozri me gdi venem sva moja radosti
     od želje ljuvene za tvoje mladosti; 20
     pozri me očice, jezero od vode,
     od kuda dušice tolik plač nahode,
     da se jur od plača uzdržat ne mogu,
     neg život moj skonča, moriv me nebogu.

111

O dinaru.

Zaman će svaki trud za ljubav prijati,
     bez plate ljuven blud koj hoće imati:
     dinar je gospodar svakojzi ljepoti,
     žena će za dinar svaku stvar podati.
 Lakoma i skupa žena je na zlatu, 5

*Pj. 110: zad. 697 6 u rkp. pritvrđi da je mramor, puklo si srdačce
 7 u rkp. misleći me radosti 12 na dvor] rkp. na stvor 15 tu] u rkp. ku ili ēu.*

Pj. 111: zad. 698. 1 ēe] u rkp. je.

a mudra i liepa ne ljubi ni platu.
 Vidil sam, lip i mlad jednu vil služi ti,
     a drugi grd i grub vidil sam ljubiti.
 Mogu li moj bože živiti tej vieke,
     da mogu vidjeti človika s motike,
     gdi ljubi s dinarom, a tko vam jur služi,
     on brieme sve gubi a mlados svu tuži.
 Sada je jur dinar svim ženam vojvoda,
     počtenje, čas i dar svaka za nj jer proda.
 Neka se ovaj rič na sviti sad poje:
     jošte će ljubiti bastasi gospoje.

10

15

112

Ajmeh!

Ajmeh, ča htiše izreći
     gizdavo pogledan'je
     na trudno odieljen'je
     moje gospoje.
 Ajmeh, tu srce moje
     nje ličce bilo užeže,
     sobom ga ter odnese
     u pozren'je.

Ajmeh, na nje civiljen'je,
     ke suze biše nu š njom,
     po bielu ličcu da svom
     tač ronjahu.

Ajmeh, nu tač teciehu
     po prseh nje pribilih.
 Oh koli drago primih
     toj sužen'je.

Ajmeh, čudno tužen'je,
     oh slatko poziran'je,
     aj gorko nu uzdihan'je,
     ko činjaše.

5

10

15

20

7 u rkp. služiti 8 rkp. viditi ljubiti. U stihovih 9-16 mogao bi se red riječi tako udesiti, da bude svagdje i u sredini riječi srok, ali je ovdje ostavljen tekst sa svim prema rukopisu.

Pj. 112: zad. 741 sr. Drž. pj. 62 20mi] rkp. mu.

- Ajmeh kad mi pravljaješ :
 u miru sad ostani,
 nu er bit ne mogu s vami,
 bolim se kruto. 25
- Ajmeh sad evilim kroz to,
 ajmeh ter ondaj vidih,
 ajmeh da malo ne umrih
 prid nje lipos. 30
- Ajmeh kada nje svitlos
 od mene hoti otiti,
 ter mene hti viditi
 toli milo. 35
- Ajmeh nje ličce bilo
 kad k meni tuj izide,
 duša mi on čas pride
 na moje ustī. 40
- Ajmeh to li dopusti,
 da duša na toj pride,
 od mene srce da otide
 vapijući. 45
- Kroz toj sada cvileći
 odlučih ja umriti,
 na sviti ne živiti
 bez moje vile.
- Ajmeh što htje nu izreći,
 ajmeh ličce nje moje
 srdače tuj užeže,
 moje gospoje. 5

113

Prijatelju u Stonu.

Moj brajo, koli krat kle mi se a zaman,
 da ne ćeš veće stat u Stonu od pet dan;
 a ovo je jur lito, polje se zeleni,
 žnjelo se i žito, a tebe još ne bi.
 Toj li bih dostojna od tebe primiti, 5

48 moje gospoje dodao sam po slutnji.

Pj. 113 : zad. 699 3 lito] rkp. ljeto.

da budu jadovna život moj vas žiti,
od svuda predaje, kad će bit, kad ćeš doć,
po moru gledaje vas drag dan i svu noć,
plavčice mahaje, odizdal ka plove,
iz glasa vikaje ime tve ke slove. 10
Hod' brže, moj gilju, da vidiš oh tuđu,
neboga gdi civilju, jak zmija u krugu,
Kupida kunući, sve striele da skrši
u kami tukući, ako te on drži;
ako li vjetra cić, moj brajo, iz Stona 15
nis mogal dosle prić, molit ču Neptuna:
o bože Neptune i ti s njim Eole,
čin' vjetar da dune sad njemu od zdole,
da hrabar moj pride, ki er je pošao,
mjesec to jur ide, jošte nje došao. 20
A sada kad budeš toj slegat polako,
čin' brajo da budeš k meni doć tutako;
za č cvietak ne more ne biti, što ne cti:
tako ja živjeti bez tvoje lieposti.

114

Pohvala na jelu.

Jelu mi jur prave od duba najvišu,
od rajske dubrave nje slave ne lipšu.
Jelu ćeš najprvo iz daleč zamjerit,
svih luzih to j' drvo, jur više ne č' vidit.
Ke listak znobiti mraz ne će studeni, 5
nu zimi i ljeti nje listak zeleni.
Sve dubje za č učne s jeseni opadat,
a jeli tad počne nov cvitak procvatat.
Pod jelom, kažuju, ljubko je počinut;
onim, ki putuju, trudjahnim odahnut. 10
Pod jelom još prave liep hladak da dahti;

6 žiti] u rkp. biti 7 u rkp. kad ćeš bit, sad ćeš doć 11 gilju pisano je iznad redka, a u samom redku hrabro, oboje istom rukom. 22 budeš] rkp. dodješ.

Pj. 114: zud. 704. Sr. pj. 83 1 od duba] može biti od dubja 2 može biti: nju slave najlipšu 7 za č učne] u rkp. za učne 8 tad] rkp. tač 11 dahti] u rkp. vahti.

razlike tuj trave s ružicom uscafti.
Trgovci toj znaju, kad podje suncem dan,
svi lako jahaju pod jelom našad stan;
er nadju vodice okolo tuj blizu, 15
a pod njom travice i konji što grizu.
Tuj oni s trgome do svita počinu
ne misleć drugome, nu svoj trud odahnu.
Ptičice još drobne, pod nebom razlike,
medj sobom poznobne od svoje prilike, 20
na jeli zeleni svu zimu stanuju,
počanši s jeseni, u pjesneh dan traju.
Svakojzi naravi miran bi dubak taj,
a mene t' zatravi, da sve dni imam vaj.

115

Čudna zgoda.

Dvoreći njeku vil jur mi se dotuži,
mnih prići u nje kril, htih da me sadruži;
dvorniji kad bih bil, služeći vili toj,
ranil' bi svojom stril gorčije život moj. 5
Odlučih njeki dan poć služit gorsku vil,
jeda bih tuj poznan i primljen u nje bil.
Pridjoh lug u zelen iskati ovuj vil,
eto lip mlad jelen priteče u moj kril.
Hod' ta, rih, jelinak, ja za te ne prašam;
ni moj kril pelinak, da vas ja napasam. 10
Ja pitam gorsku vil, ka s vami pribiva
s kom, prave, zora bil' i sunce isiva.
Zapješe još taj čas dva slavja iz luga,
klikoše u glas vas onaj tuj dva druga.
Rih: ni mi kad slišat, er vašu ištem vil, 15
gdi opći htih bih znat, da bih joj sluga bil.
Obidoh taj lug vas ištući ovuj vil,
vapijah hip i čas, kamo se s' vilo dil' ?
Nigdir ju ne pozrih, nigdir je ne bi čut;
jeda je ovoj, rih, u družbi od košut? 20

19 poznobne]rk. poznobe.

Pj. 115 : zad. 728.

Pod dubkom u sjencu tuj trudan počeh cknit,
protiva studencu, rih, žedna doć će pit.

Kada je jur ne bi, vaj rekoh, bože moj,
jeda je na nebi ka ina družba njoj?

Ja gorske vile rad ostavil lipu vil,
ter velmi tužna sad obiju rani stril.

25

Nu grozno ucviljen tuj zaspah pod borkom,
od dražih odiljen žalosti prigorkom.

Ugledah eto vil s krilami od zlata,
sletjela da bi bil' od angjel iz jata;

30

ljepšega pozora neg svitlo sunače,
er bi od mramora stopila srdačce.

Što s', reče, nagal tač, što hoćeš od mene?
mori te, vidim, plač i želje ljuvene.

Putan.

Milosti twoje rad, angjelska krunice,
sliši me, molim sad prisvitlo tve lice.

35

Služih ja, gospoje, privirno njekoj vil,
da bi me u moje pomilit tuge htıl';
ne hoti onaj vil me službe da vidi,
kako bi razlog htıl, prav človik ki slidi.

40

Rekoh sad poć služit u twoje milosti,
da bi mi ne tužit ljuvenom gorkosti,
tako me ē gospoje primiti na službu,
da brime sve moje u tvu bih bil družbu.

Gorska vil

Višnja je oblas toj moć služit gorsku vil,
moć steći ures moj i priti u moj kril.

45

Ne išti na saj svit od mene ljubavi,
na nebi moj se cvit uživa u slavi.

Podj' sada ter služi, koju si počel vil,
jeda te sadruži i primi u svoj kril.

50

Znaš zakon vile te, ne htij joj zakrivot,
ne će ti srce tve u zaman ognivit.

Er prave, dobre vil nemilos ni takaj,
da ti će svojom stril dat vični trud i vaj.

Veselo služi njoj, kajat se ne ćeš, znaj,
er te će u kril svoj primiti vila taj.

55

Putan

Velika gospodje, a bi li ona htil'
 plač mene da odje od ljute srca stril?
 Tužil sam prid tom vil srčanom bolesti,
 jeda bi ona htil' me tuge odnesti : 60
 nikada onaj vil ne hti se umolit,
 da mi je hudom stril od srca ne bolit.
 Suzama nju molim, da bi se kad smilil',
 ma hoće da bolim vas život od nje stril.
 Tako sam u tugah, koje ti ne vim reć,
 i hudih još mukah, er me ti primit ne č'. 65

Gorska vil

I ti si nagal prem, strpi se njeki dan,
 ja s tobom za č, ja, grem, biti će način dan ;
 ja ču vil tuj ganut, neka te pomili,
 da veće taj plač ljut tve srce ne civili. 70
 Tvoja je dobrota, za ku se pristoji,
 da te vil ljepota tve želje napoji.
 Dobroj se volji daj, dobra ti hoće vil,
 pod moju vlas je, znaj, uzrasla u moj kril.
 S neba je, scieni se, take je narayi,
 blaženi taj, ki se nje družbe dobavi. 75
 Nisi ju poznal još koje je kriposti,
 ni toli brzo mož steći nje liposti.
 U službi napriduj, neka t' se plata da,
 a žalos ohaj tuj i suze tej sada. 80

Putan

Da nu ti gospoje pridaj me toj vili,
 jeda me u moje kad tuge pomili ;
 a ja ču za tuj vil ne branit života,
 kojoj sam sluga bil, zna tvoja dobrota.

Ako se nahodi tko godi kon mene,
 rascviljen tko hodi i željno tko vene,

ter žali svojih dan, u život ke je svoj
vrsnosti stratal van na službi ljuvenoj,
molim ga, gdi civilim, da mene sadruži 5
i kako drag s milim da sa mnom protuži,
žaleći godišta i mnogo vrsnih dan,
koje sam u ništa potrajal i zaman,
ne hteće tvoriti moj život razborno,
neg ljubav dvoriti misleće pridvorno, 10
ufaje od mojé vazda krat mladosti,
za službu svakoje steć da ēu radosti,
a stekoh služeći tuj ljubav jadan gniv,
i da grem tužeći, dokli sam na svit živ.
Er scienjah u meni, da ljubav dan i noć 15
i stril nje ljuveni vrh svega ima moć;
ter ovoj držeći za biljnu istinu
stirah se przeći i vidjah gdje ginu,
a ne znah što stvorit od mene čemeran,
ner mišljah još dvorit jak sluga privjeran. 20
Tim ne moj da tko mui, ja da se ne starah,
gdi mnogo vele dni tač sebe sam varah.
I kako razdvojen životom gdje idjeh,
tolikoj opojen ljubavju krjepko bjeh,
dokoli očima ne spazih, krieposti 25
gdje ljubav ne ima vrh jedne lieposti.
Krieposti tko kuša, za mal hip sad mene
nu pomno posluša' togaj cić ljuvene;
jer vam ēu jēdnu stvar zamjernu povidit,
ku niesam ja nigdar mnil ni čut ni vidi. 30
Vrjemenom prolite budući, kad zene
travica i čvitje, ko zimi povene,
našad se u lugu, pridje mi na pamet
plač smišljat i tugu, ljuveno kom bih spet,
jaki no prem kami brštanom zelenim, 35
ter grozah suzami, a stojah kako nim.
Pak stekši niku vlas i niku slobodu,
svemožan puštv glas kroz moju nezgodu,
otvrđnuv jakno hrid zaučeh govorit:
deh smrti, gdje si, prid', dodji me umorit; 40
da veće ne živu, deh prospi me kosti,

pokli sam u gnivu ljuvenoj gorkosti.
Tad takoj po lugu pun plača i jada
    jak zmija u krugu cvileći ja tada,
upazih, nika vila cvit po cvit po polju   45
    gdi štiplje ter u kril svoj slaga na volju ;
pak vidjeh gdje savi venačac jedan lip,
    i gdi ga postavi na kosi i na hip ;
pak meden pustiv glas, čuh reče : dubravo,
    ka od vil ima čas dostoyno i pravo,
da krunu pronosi s počten'ja kako ja ?   50
    jer se to i prosi počten'ju, koje sja
svitlostju po sebi zračnije i ljepše,
    neg sunce na nebi, kad sviti najkrepše.
Kom ovo izreče, to t' Ljubav u hip taj   55
    k toj vili doteće jakino ognjen zmaj,
lav ali nemili, od koje od gospoj
    ovuj vil usili, da š njome bije boj.
Usiliv nje liepos, tako vam života,
    slišajte, ku kriepos nje ima ljepota,
koje li zabroje ; jere ih imasa   60
    ne jedne ma troje, taj kad boj vojaše.
Tim svak vas um stavi, jer kad vil ryješe,
    reć vam ču, Ljubavi oružje što bješe :
luk i tul pun strila, obal proz ;   65
    a ovoj od vila : čistoća, stid, mudros.
Oružja koga dil dobrotu i kriepos
    znaje ovaj vil i slavna nje liepos,
temeljno staše, dim, tad ona jak zvizza,
    mornarom ka je svim shranjen'je i gizda;   70
a srce gizdava imasa vil ova,
    krjepčije od lava, čudna stvar i nova.
A tretje ovaj vil tuj umom ne svrnu,
    jer manje ljuven stril scienjaše neg brnu.
Od koje ovo tad vidjevši Ljubav, dim,   75
    svrnu se sva ujad, bezbrže sva sa svim,
i pride ublidiv, jak pepel ali t' prah,
    lipota nje vidiv gdi nima od nje strah,

48 na kosi i chi hip rkp. 53 zračnija rkp. 65 proz u rkp., stih ište dvoslovnjanu rieč, a po smislu valjda : štit? 68 znaje] znaju rkp.

- i gdje se ni mrve ne mari ni boji,
i gdje ju tač rve hrabreno što stoji; 80
i svaki gdje se stril iskrša u peče
o prsi ove vil. Za ku stvar što reče ?
Od gospoj gospoje, spravna sam do strile
iskršit o tvoje prsi ja od vile.
Od koje do strile potraja izuzeće 85
o prsi od vile, man svaku trajuće.
Tad strativ strile tač i slomiv u peče,
taj hip se jak no mač liskatnuy uteče.
Lje pri neg uteče, ovojzi od gospoj :
opet ču prić, reče; ja te ču, nu postoj. 90
U taj hip opet ja vidjeh ju bezbrže,
snop strila bez perja prida se gdi vrže;
pak pera iz krila sva brčna izmače,
za onaj od strila toj da joj, da plače.
Kad strile operi, tad kad ju ovaj vil 95
onaku zameri, žalosti svoje dil,
jak vjetar poteče, od ke ju uhiti
ter joj hip taj reče: tuj li mi s', čuješ ti ?
Tad Ljubav pokleće, parjavši krieposti :
krivac sam tvoj, reče, i tvoje lieposti; 100
osvete ma ne moj vrh mene tvoriti,
ne moj me ures tvoj svršeno moriti;
neg li mi oprosti, kraljice od svih vil,
protiva lieposti što ti sam satvoril.
Kom ovo izreče, pušta ju ovaj vil. 105
Tad Ljubav uteče onaka i bez stril.
Togaj cić Ljubavi sad nigdje na sviti
ni u sni ni javi moć nije viditi;
a zo toj tužiti ka ne ćeš lieposti,
čuj ne moj služiti ljuvene krieposti, 110
ako ne č u put zač, u komu pohvale
ni časti nie moć nać velike ni male.

117

Interlokutorij.

Pallas, Juno, Apollo, Venus, Cupido, Amaute, Amata et Jupiter.*Pallas a Junone.*

Višnji bog od nebi u vječnoj radosti,
 daj mir nu sad tebi u svemu za dosti;
 i k tomu još molju, da pustit nam bude,
 ako mu je u volju, mir i goj od svude;
 shraniti još ove počtenoj ljubavi,

5

svrh svega da slove njih satvor gizdavi;
 zle misli odnimit od njih on da bude,
 moljen'ja njih primit po sve dni od svude.

Ti mnogo dobro znaš i nie ti skroveno,
 vladocom datи vlas ima se svršeno.

10

Službenoj mladosti, gospodje prikrasna,
 ima'u se milosti učinit sve svasma.

Videći da ljubav, s razumom istina,
 meu dvjema pribivav nada sve počtena,
 kroz ke sam ja primil' služen'ja za dosti,

15

ka mi su učinil' svojomzi mladosti:
 mislil' sam za toj, dim. da je jur razložno
 učinit dobro njim svakoj i podobno,
 neka no svakojim, ki razum moj slide,
 u svemu pokoji im dohode i pride;

20

neka se ne kaju od moga slidjen'ja,
 a platu da imaju svojega služen'ja.

Svrh togaj da tvojoj izvrsnoj svitlosti
 služen'ja nu za toj učine za dosti,
 jere je tvoja moć, u dobru do vieka

25

sadružit, ako hoć, životu človjeka.

Kroz toj te sad molim, sestro ma pridraga,
 nada sve i milim gospodje pribлага,
 satvorit združen'je meu ovim' ti budi,
 i moje željen'je ispuni sve od svudi;

30

er slike ne imaju u svemu mjесту ovom,

*Pj. 117: zad. 740 Interlochutorj rkp. 3 da pustit] rkp. dopustit, možda
 dopustit da bude 30 željen'je] rkp. živjenje.*

tebi se pridaju gospodje svi sobom.
Slavu ćeš dobiti po vиеke viekomam
nigdar ju zgubiti, toj dobro ja poznam.

Resposta de Juno a Pallas

Toj tebi potvrdit objetom nu vječnim, 35
u ljubav sadružit i tieziah razumim,
da vrieme ni jedno njih bude razdiljat,
ner vas viek zajedno u miru pribivat ;
i porod još tomu da budu imati,
životu u svomn radosti uživati ; 40
i dobra svakoja višnjega usfaje,
vječnoga pokoja na svrhu imaje.
Nu togaj cić podji Veneri prislavnoj
Ljubavi gospodji, neka ona speri toj.

Resposta de Pallas a Junon.

Naći ju poć hoću i toj se ufaju, 45
Ljubavi gospodju na volju bit moju;
za členeni vazda je u svem pogadjala,
u nju se uzdaje sve mi je dopuštala.
Nu ter po koj srjeći nadju ja nje liepos,
koj godjer u smeći, za svu moć i kripas 50
hoću ju moliti, mladosti gizdavi
toj bude stvoriti cić moje ljubavi.

*Partasi Pallas da Junone et camminato un poco fermarsi parlando a
si stessa appresso.*

Svrh svega misleći,
mojoj pameti steći, kroz činjen'je
ne imaju svasma ufan'je; er može bit 55
družba se taj razlučit nu po koj srjeći
kroz ljub' nu budu. U smeći nu ako života
razluči se njih lipota, ako još k tomu
pokojne životu svomu ne imaju moći ? —
Kroz toj éu ja sad poći, pri toga vidit
Apolu nu razum iskusit i bez griešen'ja, 60
priklonit mu ma moljen'ja, prav odgovor
da primi za moj ovi stvor; kroz njega viru

da otidem nu ja u miru prislavnoj Veneri,
neka ona toj satvori, pravojzi ljubavi 65
njih liepos sastavi. Za toj éu sada poć,
er takoj stvorivši sagriešit ne éu moć.

Pallas faza sacrificio consueto ad Apollo, ingenocchiata parla appresso:

Vele priklonito iz srca molimo
Apolo mi za to tebe sad smiljeno,
odgovor da budesh meni vjerni izustit, 70
u dobru hoć li čes sej drage sadružit?
i jošte na nebi je li toj slučeno,
molim se ja tebi, rec' mi je l' svršeno,
jeda gorka sreća more li ih uhilit,
jer smrtna nu smeća u kratko ucvilit? 75

Resposta da Apollo a Pallas ingenocchiata.

Conjuntes tamen sacriste preside thedis
protinus eternus inde sequetur honos.
Sdružen'je toj slično ter bitje počteno
i dobro sve vično njim je dopušteno.

Intesa resposta Pallas trova Venus con parole appresso:

Na svjet mladosti blažena, ke oj Ljubav 80
sina tvojega nu uprav i njega strile
nad sve slide kroz vile, zdravje i mir tebi
višnji bog sam s nebi dopustit da bude.
U dobru svem od svude budući slišal',
velmi dobro razmišljaj' tve oj vjernosti, 85
na svjet ke daju žalosti semuj živjen'ju,
misleći o momu htien'ju darov dostoju
vjernu sluzi podobnu učinit za dosti,
pod mojom ki je oblasti, ter za toj stvorit,
s Junom sam htil' gorovit cić togaj činjen'ja. 90
Sva svoja možen'ja meni je prikazal',
ter me je k tebi poslal', budem ti pravit,
pomoć na toj tvu prosit, er si gorušta
zvizda od nebi svitlušta, jer ti možeš
skrušit na svit što hoćeš pravoj ljubavi. 95

74-75 nisu sigurni, osobito prve dve rieči stih 74 ne mogu se pročitati.
Ispravio sam po slutnji. 80-87 po rukopisu, ako i nerazumljivo.

Molim, srca sieh postavi na svit, da toli
lipostju nisu oholi, ner zajedno pribivaje
da uživat budu ljubav kroz me moljen'je.

Molim, jur daj smiljen'je ; toj ne krati,
na toj njih srca obrati nada sve i kripos,
neka njih tebe liepos u svem proslavi.
Živeć krasnoj ljubavi pokoj da imaju.

100

Resposta de Venere a Pallas.

Veseliem nu srceim ter htien'jem još praviem
čuli smo sve sa sviem i mnogo dostoyno
pitani'je tve podobno ; i toj ti hteći
stvorit, nu ovdi steci, sad mi se vidilo
Kupida moga dilo toj svasma združit,
u moć koga je sve na sviet, neka on satvori,
da me kroz toj ne kori ner uprav meu tiem
ljubav stvori draziem, i svojim zlatim stril
pod njegov obrati kril, davši im pokoja,
sva, ka im se dostoja. Togaj cić podjimo,
brzo ga nadjimo. S njime ēu govorit,
da t' bude toj stvorit. U miru ter goju,
u svem na svit pokoju budu služeni,
pod naše vladan'je ljubavju sdruženi.

105

110

115

Venere con Pallas trovan Cupido et Venus li parla nel modo subscripto :

Bože krilati, podj' i yeće ne krzmaj
ter meni satvori prislavnu jednu stvar,
i na toj nu brzo poleti kako zmaj.

Meu dubjem tuj blizu pribiva čudni dar,
na svjeti jedna vil, ka suncu odsiva,
dostojna imati kroz liepos svaku har.

120

Svjetlostju sve zvizde od nebi dobiva,
meni se u družbu podoba ljepotom,
razumom ter umom, ki u njoj pribiva.

125

Svakoga nadhodi izvrsnom dobrotom,
nu kad se još stavi u slavu nje ures,
sunačcu svu svjetlos vazima ljepotom.

Nu posli ovdi još gizdavi mladac jes,
razumom na sviti i slavom podoban,

130

117 i dodano radi stiha 119 nu dodano 128 svu dodano radi stiha.

i k tomu dostojan svakoju imat čes.
Kroz hvalu vrednosti sad ovdi bogom dan,
a vili liepostju i dobrom sličan svim,
plemena izvrsna, pokoju dostojan.

Kroz toj sada podji s načinom svim tvojim,
toj dobro stvoriti; er nigdar ne ćeš moć
taku čas dobiti: toj vi ja pravo vim.

Plamenkom gorućiem užeži ti njih moć,
neka da u ljubavi budu pribivati,
mirnomu pokoju kada ih budeš oć.

U tomu činjen'ju ne moj ti krzmati,
nere tvoj stril sa svom moćju ter kriposti
iz luka tvojega budi njim poslati,
neka tiem sve svasma učiniš za dosti.

Resposta de Cupido a Venere.

Zlatima strilama i s lukom napetim
poči ēu nu hrlo sad ja protivu tim,
tolika noć moja ere je, pravo vim,
spražiti vas si svit da morem sve sa svim.

Nije toli nitko jak ni togaj vidim,
more se protiv mni obranit, toj vam dim,
Toj se je vidilo, da Jova gorućim
pod ljubav plamenom stavila sam mojim.

Kroz toj sada majko pridraga hoću poć,
jada im zadavši, pod moju nu oblas
i službu privesti hoću ih pod svu moć;
i svrh njih dat hoću tebi ja svaku vlas,
da od njih ti činiš u svemu, nu što hoć,
i kroz njih da imaš na svietu vječni glas.

Cupido se n' parta e trova l' amata e tra lì un stral aurato dicendo.

Užeži goruć plam gizdavu suj vilu,
da nje najmanši pram očuti moju strilu.

Ferita l' amata lamentasi infra.

Mem srcu što čutim, vajmeh, ovoj što je,
jadovno tere tim razdiram prsi moje?
Još muke tolike od kud su meni sad,
u mjestu od dike ter na me prišal jad?

- Ajmeh da l' je na toj prišla mlados moja, 165
   kroz ljubav život moj da ne ima pokoja?
 Ajmeh kakva boles skončava život moj,
   kroz moju trudnu čes mislim ja sada toj?
 Ajmeh moja nesrećo, na što me s' dovela,
   o trudna zla smećo tvrdo t' me s' sad smela, 170
   da žudim smrt ja sad mojojzi mladosti,
   kroz ovi žestok jad; toj li mi dopusti?
 Ljubavi, nevjerom koja me ushrani,
   životu mom smjernom za č me tač izrani?
 Ter sade ne imam moć, da tebi suprotim: 175
   za toj ēu život oć tebe cić vas sa svim.
 Jer plami gorući srce mi skončaju,
   i plači mogući oči me uživaju;
   dušica još moja iz tela hoće poć,
   mučen'ja er tvoja patit već ne ima moć; 180
   ter mi je usilos iskati kroz toj liek,
   kroz tvu da nemilos ne bolim vas moj viek,
   puštvivi sad tužbe i plače jadowne,
   ištući još družbe za mene podobne.
 Phebo ako muke i druge nevolje 185
   kroz tvoje odluke imal je i volje;
   i ako nie Jove uteć mogal tebi,
   imenom ki slove i vlastju na nebi;
 Marte još krozi te imal je ranice,
   toj dobro vi znate, cić svoje diklice. — 190
 Pokle nu niesu oni mogli se obranit,
   koji su uzmožni, ner te su htjel' hranit:
   kako ēu ja, ka sam na svjeti stvorena,
   učinit sad, da sam tve moći zbavljenia.
 Da odkle nije moć suproć tvoj jakosti 195
   imati nu pomoć mojojzi mladosti,
   sej moje mladosti prislavni t' davam glas,
   svom moću kriepostji svrh nje jur da imaš.
 Sluga t' se nazivat i srcem služit ēu,
   tvom dvoru pribivat po vieke ja hoću; 200
   imat ēu usan'je kroz tvoju slavnu moć,
   trudno me živjen'je da će imat još pomoć,

imat će smiljen'je i druge radosti,
u svemu svršen'je ovizieh bolosti.
Odnim' se od mene sve tužbe na sviti,
za č rane ljuvene odlučih trpiti ;
er ljubav dobiva na sveti svakoga,
kroz to joj dariva života svak svoga.
Tiem joj se darovah u ruke sva sa sviem,
i srce prikazah životom sviem mojiem :
on neka jur vlada ures moj i liepos,
da izvida iz jada mladjajtu mu mlados.

Cupido trova l' amante e tra li laureo stral dicendo.

Pod moju sad oblas sužan ćeš ti biti,
životu svomu vlas po sve dni zgubiti.

L' amante ferito lamentasi infra.

Ajmeh jur éutim, prišal da sam sužan,
ajmeh jur éutim goruci ognjen plam,
koji je skončan'je mojemu životu;
poznavam, da ljubav čini jur tužan
moj život i dušu i moj najmanši pram
kroz vile gizdave angjelsku lipotu,
koja je pogubje oj momu životu.

Ter Veneru ni poznam, ni što sam, ni tko li,
u momu bitju nisam živ ni mrtav,
svrh togaj vidim se zdrav.

Ajmeh ovdi čujem, da je jur okoli
ona, kroz koju život moj se boli ;
kroz toj éu poć sade, jeda se dostoja
viditi nje lipos, koja me umori ;
ovo jur lipote, ka suncu odsiva,
po koj éu skazat tužen'ja sva moja,
jeda po koj srjeći milost mi satvori
onaj, ka sunce svjetlostju dobiva,
da sa mnom u rados nada sve uživa
gizdavu mlados svu. Od sade do vieka,
o vilo prislavna, smrti me ukloni,
lieposti tve pokloni.

222 rkp. veneru; jedva da je tako; može biti veće nu ne poznam? 232 rkp.
onaj ke suncu svjetlostju dobiva.

Vidiš li, jer tvoja mori me prilika ?
 vidiš li, er si ti sva moja jur dika ?
 Pomoć mi sade daj i tvoga smiljen'ja,
 i k tomu izmi vaj od moga živjen'ja ;
 ne čin' me već bolit, kroz tvoju ljubav,
 neg ove tužice od sve me svasma izbav'.

240

Resposta de la amata a lo amante.

Shraniti tvu kriepos, moj vjenče gizdavi,
 nada sve i liepos hoću ja u ljubavi,
 i moje sve dike na službu hoć imat,
 po sve dni sve vike sa mnome pribivat.
 Er tako hotil je oni bog krilati,

245

ki vazda mislil je s tobome sastati.

Kroz toj se ja sadə u dar ti darivam,
 neka jur iz jada život tvoj izvidam.

250

Za biljeg od toga ter vjere jur prave,
 ufan'ja nu moga gizdave tve slave,
 poljubit tve ličce hoću sad gizdavo,
 pridrago sunačce, moj ures, ma slavo.

Benediczion de Pallas.

Blažen'ja i radosti, sve dobro od svude
 dopustit mladosti vašoj bog da bude ;
 u miru i goju ljuveno pribivat,
 u vječnom pokoju na svrhu počivat.

255

Jupiter conjunga le sponsalizie con parole subsequente.

Vivite felices castique cupidinis ambo
 exercete diu dulcia bella simul,
 et videat tota vos ludere nocte lucerna,
 donec vos faciet curva senecta graves.

260

Finito faza l' amante colla amata insieme un ballo.

DODATAK.

Pjesni pomiešane jednoga i drugoga pjesnika.

Bože ka namira namiri ovuj vil,
čudna t' me čes tira, bogu se mnim u kril;
mni mi se, ni druga pod nebi rodjena,
kojoj bih bil sluga sva moja brimena.
Ovo je, ka krunu gizdavih nosi vil, 5
liposti sve punu, ljuvena srcu stril.
Ovo je, ke lipos slovi jak Elene,
s kojom je taj kripis, život moj kom vene.
Tko ne bi ovuj vil služio do vika,
da bi ga u svoj kril primila nje dika ? 10
Nahodi svu rados uhljen š njom človik,
čudna je nje kripis, svaki je srcu lik.
Pokoj je i mir vas angjelska taj vila,
s kojom je moć i vlas, er bi svit dobila ;
er bi svit smamila nje lipos i ures, 15
toliko jes mila, toliko draga jes.
Po vik bih služil njoj, gizdavoj gospoji,
ka srce i duh moj ljuveno opoji.
Mni mi se od luga rajskega taj vila,
er sreca ni tuga, ku ne bi odnila. 20
Ali je od višnje Diane plemena,
ter svitlo ličce nje iz ličca ranjena ?

Jeda kad budeš htjet, krunice gizdava,
ovi trud moj vidjet, koji mi smrt dava,
tere se ti smiliš za tvoju dobrotu,
i momu podiliš pokojā životu ? 25

*Pj. 1: zad. 726 i 727. U rkp. nosi naslov: Hvala od vile izvrsne.
Prije 23 stiha umetnute su u tekstu istom rukom pisane ove rieči: obraća
besjedu k njoj.*

Vas kolik ovi svit ne scinim vilo ja, neg ličca tvoga cvit, u komu sunce sja. Iman'ja i zlata ne želim steć uvik, moja bi bil' plata bolesnu srcu lik : tadaj bi sa mnom bil' imanje i slava, kad bi me ti ljubil', krunice gizdava. Ino mi ne lipše u momu životu, neg mejad usiše za tvoju lipotu ; er mi se useli u srcu mom rana, tvoj ures veseli, ma vilo izbrana, dobro da poziram rumeno liče tve, ter na čas umiram, želeći brime sve; dobro da govorim sa krunom od vila i obraz tvoj dvorim, da bi me shranila. Vele je meni toj, moj cvite jedini, da gledam ures tvoj, vele duh moj scini. Ma bih htih da poznaim tvu ljubav krunice, neka t' se svasma dam služiti tve lice ; er moju ljuvezan, tko bi ju zgovoril, prihivaš noć i dan u srcu momu vil. Tako mi višnji daj na milos k njemu prić, čas i hip patim vaj liposti tvoje cić. Ino ti ne ču rit, krunice gizdava, život moj na saj svit tebi se pridava.	30
	35
	40
	45
	50

2

Gizdavi cvite moj, moj venče zeleni,
čuh tužbe i plač tvoj, što posla ti meni.
Toga cić huda zled civilja me ne pristav,
želeći slatki med tvu milos i ljubav,
da bih te utišil i virno poslužil,
da bih tve srca stril i pomoći lik bil.
Cić koga svis moja u mukah pribiva,
bez koga viku ja ne mogu bit živa;
u kom sve me tuge nahode svaki lik,
radosti ja druge ne želim steć u vik ;
komu-sva ma mlados odlučih da služi,
želeći da rados tva mene sadruži.

Pj. 2: zad. 751. Čini se, da je Držićeva pjesma.

Toga cić dan i noć razmišljam u sebi,
 kako bih za svu moć poslužil ja tebi;
 er si ti ma slava i moja sva dika, 15
     i kruna gizdava od cvitja razlika;
 za č mi je razum tvoj i tvojā dobrota
     razgovor svaki moj rajskega života.
 Ti s' moje želin'je i misal u meni,
     ti s' moje živin'je i venčac zeleni.
 Počteni s' ti moj glas i moja sva gizda.
     urešen ki si vas jak nebo od zvizda.
 Prstenčac ti s' zlat moj i biser moj bili,
     srdačcu mom pokoj da veće ne cvili.
 Ljuvezan draga tva i tvoje krieposti 25
     meni su blaga sva i mojoj mladosti;
 u komu život moj radosti sve stavi,
     misleći razum tvoj moj cvite gizdavi.
 Tada bi lik prijal' me srce ranjeno,
     kad bih te ja imal u družbi ljuveno'.
 Toj želim na sviti i javi i u san,
     da mi je moć priti u tvoj kril njeki dan;
 rumeni er si gilj izvrsne lipote,
     iz raja ki s' zletil pun svake dobrote;
 ljubavi pun svake i vječne radosti 35
     i želje prislatke mojojzi mladosti.
 Čemu bi meni bil lipostī moje cvit,
     da ne bi u tvoj kril ljubil' se na saj svit' ?
 Besjede brače tve od raja da bi bil',
     pune su raja sve i srca moga civil.
 Medena jak mlados ljuvena tva je moć, 40
     ku steći ma mlados razmišlja dan i noć.
 S tobom bih pribival' u lugu od gore,
     da bih moć tuj imal i da mi bit more.
 Ne bih se spomenul' od živa duha vik,
     kad bih ja dosegnul' od srca moga lik.
 Tebi bih sve blago dala me lipostī,
     da ljubiš pridrago sa svakom radosti;
 žedjahan da pijes priniknuv kladencu,
     odkole tvu op'ješ ljuvenu svu žedjeu. 50
 Trudjahan čim budeš, počihneš na moj kril,

neka taj zabudeš od srca plač i civil.
 Toga cić ne tuži tač željno tva mlados,
     dočim te sadruži ljuvena ma rados;
 dokle t' se osudi odluka od zvizda,   55
     da veće ne trudi za mene tva gizda;
 er mi su muke tve po rados ljuvenu
     u srcu tuge sve, kiem druže moj venu.
 Kroz toj se pokripi i pusti tuj bidu,
     čim versi moj' lipi prida te bit idu.

55
60

3

Moj bože veliki, ki dieliš milosti,
     ukaž' mi sad reći sve moje žalosti,
 jer život pakljeni, ki čutim mučeći
     svaki čas boljezni dan i noć misleći.
 Uzrok je sve tomuj diklica ku želim,
     početak ovomuj, koju ja sad služim.
 Vidju da vrh mene veliku ima vlas,
     da drži slugu nje, oholu t' ima čas.
 Još mislim, u meni slavan ti steče glas,
     ovogaj prie ne bi da ima ovuj vlas.   10
 Vladat se dah tebi a ti toj dobro znaš;
     ljepota twoja bi, za ku se podah vas.
 Tebe ču slaviti, moj cviete gizdavi,
     ti s' jedna na sveti, ka caftiš u slavi.
 Poginu rujni cvjet cjeć twoje lieposti,
     i sloveš na saj sviet, jer imаш milosti.   15
 Još bieli svaki cvjet spraži se tebe cjeć,
     istinu mogu riet, potamni u tvoj viek.
 Sunačce svud sinu za tebe diklicu,
     jer pozna istinu svu liepos na lietu.
 Očima pridobi prisvietlu danicu,
     svjetlosti puno bi na tvomu dim lietu.
 Na sveti nie veće raznati, koja si;
     izbav' me nesrjeće, koja me porazi,
 i daj mi radosti, da imam vas moj viek
     ter twoje milosti meni su u svem liek.

5
10
15
20
25

54 dočim] u rkp. bez smisla chi cim 59 bidu] rkp. vilu.
 Pj. 3 : zad. 785 2 reći] rkp. reci 10 ovuj] rkp. ovi.

A ti znaš najveće s milosti koja si,
da nigdar viek ne će neg tobom bit blazi.
Gizdavi cviete moj, ne haju plakati,
istom da život tvoj ne bude s' skončati,   30
nu moja prieka smrt tebe će ucvilit,
ljubav nam hoće strt i s töbom razdielit.
Za ljubav veliku, ku imaš sa mnome,
spražit ćeš tvu diku, cvileći s jadome;
i ti ćeš iskat smrt, jer éutiš jad ovi,
ka bi te mogla strt cjeć moje ljubavi.   35
I prie si hotjela umrieti za ovi jad,
i s grozom suzila; za toj te žalim sad.
Ako bi hotjela, ti moreš strt ovi jad;
daj mi se vladati, da t' reku tvoj liek sad.   40
Gizdavi cviete moj, ne moj mi zazrieti,
kad pozrem obraz tvoj, htjej malo strpjjeti.
Sad moreš vidjeti moj život uhljen,
kad budem izrieti, za što grém ucviljen.   45
Gizdavi cviete moj, to li t' je ki zazor,
ili ki prikor tvoj, sve mi sad izgovor',
neka se ustavim, da za me ne imaš trud,
neka t' ja svud civilim, odkle je jad ovi hud;   50
jer volim život tvoj počteno shraniti,
nego li pogled moj na volju pustiti.
Gizdava díklice, bolje je strpjetti
u srcu tužice, neg druziem izrieti;
jer druzi ne će htjet potajno držati,
nego će brzo riet i druziem dat znati.   55
Jer ako kako znah, da život skonča tvoj,
ali ki ljut uzdah skračat će život moj:
gizdavi cviete moj, ne moj ti skončati;
kad umrem bit éu tvoj i ti toj hoć znati.

4

Eto me s' već davna u svemu iskusil',
ma vilo izbrana, uzmakni luk i stril;
ne htij me od sela civiljati tač hudo,
ma kruno vesela, ma draga razbludo.

Pj. 4 : zad. 729 1 već davna] rk. vich danau.

Želiti dragu stvar nie veći na svit trud, 5
 ni pokoj nikadar ni rados ni od kud.
 Sama znaš, prid tobom er pamet zabudem,
 ter voljan sam sobom krunice ne budem ;
 nu čutim njeki raj, jak da bih snil u san,
 ma patim trud i vaj, er mi ni u vlas dan. 10
 Da bih u nj prišal kad, tadaž bih blažen bil,
 tadaž bih velmi rad odahnul na tvoj kril.
 Skup je tvoj velmi duh, virnomu ne dat raj,
 ki svaki tvoj posluh u čas sam stvoril taj.
 Da bih ga imal dil, tebi bi cio bil,
 a ti bi milos vil za ljubav tuj dobil'. 15
 Na drugi oni sviet i ja ču steći vlas,
 od mene hoću t' riet biti će dar i čas ;
 biti će krunica od evitja razlika,
 er meni tva ličca ne brani tva dika.
 Da bi me ljuveno primila u tvoj kril,
 slavu bi svršeno na nebi stekal vil. 20
 Sužna bi odkupil', da bi me pomilil',
 da ranjen tvojom stril odahnem na tvoj kril ;
 er imaš na saj sviet od raja vlas i moć,
 liposti tvoje cvjet želi se dan i noć. 25
 Togaj cić gospoje sluga se moli tvoj,
 milosti rad tvoje vidj suze i trud moj.
 Ako l' je da ranjen u mukah skopnim prem,
 na smrt sam pripravljen, za tobom vi lo mrem ; 30
 ako l' je krunice trudjahnu dat pokoj,
 dobav' mi tve liče i gizdav ures tvoj ;
 a pak će obima, gospodje, višnji duh
 oblasti, ku ima, dat rados po vik dug.
 Smiljenu človiku vrh neba vlas t' je dat', 35
 da može po viku gdi hoće s draziem stat.
 Tuj će se obilno sve želje ispunit,
 tuj će se zamirno drug vjeran okrunit.
 Nu tvoja ljuvezan da bi ti vi lo htil',
 sad bi mi rajske dan na ovi svit stvoril'. 40
 Za toj te ja molim, moj evite rumeni,
 želeteći toj bolim, smili se ti meni
 po ljubav, ku želim : taka je bolizan

ter drugda ja ne mnim, da ēu prit niki dan,
izličit od koje likar me ne more,
lipost van tvoje, zeleni moj bore.

25

5

Pogubi Isuse onoga človika,
cjeć koga sve suze ronim ja do vika ;
prikrat' mu mladosti, jak meni snažice,
da ne zna radosti, već gorke tužice.

Daj mu trud pakljeni, neka ga očuti
i tvoj stril ognjeni, moj bože, priljuti ;
neka se ne hvali po svojoj družini,
već čemer svoj žali, kako ja u meni.

5

Tadaj će poznat trud i čemer pakljeni,
koli je s jadom hud boravio u meni.
Moj bože, napuni srce mu tužice,
da oči pokuni, roneći suzice ;
jer čemer pakljeni kada ga očuti
i tvoj stril ljuveni, moj bože, priljuti,
hoće se spomenut od moje tužice,
kad bude uvehnut od jadne suzice.

10

Tadaj će voljeti prieku smrt da ima,
i ne će željeti da ima pokoja ;
nego će vapiti žalostno dan i noć,
ne će moć strjeti moj bože tvoju moć.

15

Isuse bože moj, daj mu sad u srcu
i čemer ognjen tvoj i gorku tužicu.

20

6

Veliko jes vrieme, da nika jur vila
nevvoljno srce mē sebi je zgrabila.

Još mi je zanila vas razum i pamet,
ter me je činila, da stoju jak vazet ;
a veće spomene ni malo ne čini,
za roba jur mene odkoli zaplini.
Gore je ne scini ni službe ke tvoru,

5

Pj. 5 : zad. 775.

Pj. 6 : zad. 676 7 gore je] po rkp. ali nerazumljivo, može biti gor-kosti ne scini?

ni me se znat čini, u zabit ter dvoru,
 Oh uzdah ovi moj da Ljubav razvidi,
     er nije pravo njoj, da mene tač vridi.   10
 Ne čin' to da slidi, Kupido ljuveni,
     poslji njoj da vidi jedan stril ognjeni,
     i ona tvoja moć da more poznati,
     cić koje dan i noć život moj zlo pati.
 Oholas nje skrati i tvrdju jošte čud,
     jeda se obrati kad godi na moj trud.   15

7

Nika me porazi, rad nika umiru,
     cjeć nika uzdasi život moj zatiru.
 Jadovnu gorkom stril ljubav da za dosti,
     kroz niku slavnu vil rana moj mladosti.
 Kroz niku skončaje gorka me ljubezan,
     nika mi zadaje trud plač i boljezan.   5
 Ajme ako nika ne da mi pokoja,
     u mukah do vika bit će mlados moja.

8

Nika t' mi diklica ranu da skrovenu,
     s uzdahom iz srca da licem ja venu.
 Još veće nje pogled s jadom me porazi,
     jak cvjetak studen led ki sasma isprazi.
 Kroz ljubav toliku, ku mi da za milos,
     sve sasma veliku, jur mi bi usilos ;
     i za toj ginu mi pritamno očice
     i srce stine mi kroz ljute suzice.
 Cjeć togaj uzroka prikrati život moj,
     da umru prie roka, ne pozriev obraz tvoj.   10
 Kroz toj bi sad bolje prieku smrt prijati,
     ter hude nevolje jednom se parjati.

Pj. 7 : zad. 730, po svoj prilici Držićeva pjesma, sr. Drž. pj. br. 37.

Pj. 8 : zad. 763, valjda opet Držićeva 8 stine mi] po slutnji, u rkp. simomi što nema smisla.

9

Slišite nevoljni, što mi tač dodija,
što jad da čemerni, uzamši od zmija.
Što ne da prieku smrt, da mene umori,
jaki no brzi hrt jeljenka u gori ;
neg s tugom da civilim, puštaje suzice
i svak čas da želim još gorke tužice ?
Što me tač porazi pregrdo do volje,
da mi se domrazi strpjete nevolje ?
Hitar mi pogled da život moj porazi,
kako svjet pun leda ki sasma ispraži.
Sve sa sviem spraži mi, da tužim po vas viek,
umrieti da bi mi, jer ne znam ini liek.
Vaj tomu tko je tvoj i tebi tko s' tuži,
izgubi život svoj stojeći u tuzi.

5

10

Za boga molim vas, tko bi ta diklica,
jer bih se od danas njoj dao služica ?
Sada znam, er si ti, ka nosiš ognjen stril,
ne daj mi suziti, molim te boga dilj.
Izgubih svaku moć od moje mladosti,
cvileći dan i noć s velikom žalosti,
ke prijah pod silu s čemerom bolosti,
ter želim smrt milu s velikom radosti.
Ah za č me porazi jaki no slana cviet,
jur mi se domrazi živjeti na saj svjet.
Gizdavi moj raju, sluga t' sam umiljen,
ne čin' da istraju svu mlados uhiljen.

5

10

Pohvalte diklicu, molim vas, kako ja,
za č nosi pri licu lieposti od raja.
Svila je kosice gojtanom od zlata
okolo glavice, pod krunom da cvata.
Još ima diklica dva tanka pramena,

5

Pj. 9 : zad. 764 7 pregrdo Jrk. prie gardo.

Pj. 10 : zad. 762.

Pj. 11 : zad. 782. Ova je pjesma za cielo Držićeva.

ka pušta niz lica sa zlatom upredena,
 Bistra su dva oka bez niedne hitrosti,
     dim da su žestoka ljuvene krieposti.
 Jedna si na sveti pridragom ljepotom,
     ne mogu izreći ni će bit i po tom :
     ovuj ču diklicu hvaliti nada sve,
     za č nosi pri licu lieposti gizdave.

10

12

Cvit pun sve radosti, najprvo ki mi da,
     od gorke tamnosti svenul je, kako ja ;
 usahal jur je svim i minul vrieme sve,
     ma nu ga ja nosim za drago ime tve.
 Za č mi je dan od Nika, ki je ma sva rados,
     komu sam prinila srce me i mlados ;
 ter cvitku celov dam, kade se spomenem
     od tebe, diko ma, u željah s ke venem ;
 ter ne znam, gdi budem, sva moja radosti,
     sama se zabudem od njeke žalosti,
     misleć me tužice, u kih sada cvilim,
     tvoj ures, dušice, da sa mnom razdilim.

5

Razdili njega bog i svojim životom,
     da cvili vik nebog do smrti i po tom.
 A ništa manje o tom ja ču bit u vik tva,
     do konca životom virna ljubavi ma.
 Brzo t' se odilit od mene radosti,
     meni je sve cvilit za tvojom mladosti.

15

Toprva neka tad životom povenem,
     od tebe diko kad srcem se spomenem.
 I ti se kad godje spomeni od mene,
     rec': ona kako je, u željah ka vene ?

20

13

Cvit pun sve radosti, najprvi ki mi da,
     od gorke tamnosti svenul je kako ja,
 evo ki se bolim i vhnem za tebe,
     i na svak čas želim gledat se kon tebe.

Pj. 12: zad. 696 5 od Nika] u rkp. od nje s a nad c.

Pj. 13: zad. 682 i 693. U pj. 693 nema stih 1-2 3 evo ki jovo ka 693

Svak čas me od tebe ma draga želja jes,
i vnehem za tebe, jeda kad začuješ.
Evo ja izvehnuh mladjahan za tebe,
i srce odvrnuh, neka je kon tebe;
za č scinju, lipšu stvar od boga ne mož reć,
da ima ljuven dar, koliko draga steć:
dva draga virna uprav jedan se more rǐt,
ne more taj ljubav nego li s neba prit.
A drugo ne ēu rit; ko ima razum svoj,
lasno mu more prit na pamet, tko je toj.

5

10

Muče jur sve stoji, ner sam ja u tuzi,
plačući gospoji, koja me rasuzi:
ja nebog uhiljen, tužan sam, govoru,
plačem sam nadiljen od vile, ku dvoru.
Ka samo tužen'je da hoće me čuti,
ne bi mi zdržužen'je bilo plač priljuti;
nu kad glas jadovan i rič mu očuti,
odvrne ličce van, da 'u žalos ne smuti.
Jaoh je li smrt moja toj, ka me umara,
kad mi toj gospoja ku služu satvara,
da stanem plakaje u suzah čemerno?
Li milos usfaje, služu joj priverno;
ma nebog u meni zatvoram potaje
taj plamen ljuveni, koji me skončaje,
ni smim glas otvorit, da rečem bolizni,
ke me će umorit cić gorke ljuvezni.
Ma ako vitar još nanese rič ovu,
da vilo čuti mož, tvu milos gdi zovu:
moj cvite jedini, molim te ovu stvar,
služen'je ne čini da podje u nehar.

5

10

15

20

5 moj dragi] ma draga 693 7 mladjahan] mladjahna 693. Stihovi 11-14 dolaze već u Menč. knj. IV. pj. 57.

Pj. 14: zad. 700.

15

Plači svak i cvili, molim vas boga dil,
pokli se ne smili na mene ovaj vil.
Plači svak čemerno i gork uzdah podri,
služen'je me virno kad vila ne pozri.
Plači svak, gdi vene tužna mlados moja,
jer na me spomene ne ima gospoja. 5
Plačite kamen'je i mramor pritvrdi,
kad moje služen'je ovaj vil pogrdi.
Plačite ptičice i dubje i luzi,
jer moje očice sve plaču u tuzi. 10
Plačite sve zviri gorske mi na pomoć,
jer mene plač tiri po vas dan i svu noć.
Plačite još sada svi ljudi za žalos,
jere se raspada od plača ma mlados.
Plači još i cvili tužna mlados moja,
pokli se ne smili na mene gospoja. 15
Plači još vas narav, plači sve stvoren'je,
pokoli za ljubav ne prija smiljen'je.

16

Me očci plačite i srce još s vami,
iz glasa vapite uzdihaj s' suzami.
Plačite na ljubav, uze vas u robstvo,
stavi vas jak zvier lav u svoje gospodstvo.
Plačite svu mlados na ljubav neharnu, 5
za što vam svu rados u čemer tač svrnu.
Još očci plačite iz glasa tvrdo tač,
i mene žalite, da nadje mjesto plač.

17

Sliši moj pun jada uzdihaj i tužbu,
stvoren'ja sva sada skupute se u družbu.
Ne kren' se lisni vlas, tih budi vitren čuh,
da čuje svak moj glas, pri nego puštam duh ;
najliše vi k meni na žalos pridje sad 5

Pj. 15 : zad. 723.

Pj. 16 : zad. 801 6 tač] u rkp. za č.

Pj. 17 : zad. 701.

svi, ki ste žalosni éutili plamen jad,
nemila pokli tač da meni za službu
uzdihaj, boles, plač, tugu, vaj i tužbu.
Žal'te me sve gore, sve ptice, svaka zvir,
sva dubja, sve more, sve ribe, svaki mir, 10
kad ova od gospoj mu dvorbu ne plaća,
nego li život moj na pospih prikraća.
Plać' sa mnom sunačce i zora svitlušta,
er moje srdačce tužica ne pušta.
Žali me sva kripas nebeska s zvizdami, 15
pokli čas nje lipos pokojna ne da mi;
i mjesec sa svima nebesi sa mnom civil',
odkoli ne prima molen'ja ova vil.
Plaći me trn drača, er veće u meni
od suza i plača prilike moje ni. 20
Združte moj tužni vaj sve vode, sva vrila,
kad meni vil ovaj milos je sakrila.
Zovu još sve rike, ke m' dažde i blati,
er vidju do vike meni je plakati.
Žali me noć i dan, čas, ura, hip i vik, 25
odkoli ni mi dan boljezni mojoj lik.
Žali me prolijte i jesen i zima
i ljeto, kad bitje u vaj me vazima.
Žalte me sva zel'ja, sve trave, svaki evit,
pokli čas vesel'ja ne imah na saj svit. 30

18

Me srce odolit ne more gorki plač,
ni muke pritrpit, pokli bih ranjen tač;
er ljubav nevirna tač civili život moj,
jak zmija čemerna, kad pusti nalip svoj.
Za toj cić žalosti puštat éu taki glas, 5
da svakoj mladosti protrne put i vlas,
ter tužne sej pjesni proklinju za žalos,
ke čine da biesni život moj i mlados.
A uzrok tomuj jes, ka život moj skrati
i koja hudu čes na mene obrati, 10

23 tako je u rkp.: kem dažde i blati.

Pj. 18: zad. 703.

i za sve da veće ne scieni život moj,
nu mi još nameće žalosti nepokoj.
Koj služih vik sužno a na me sad mrzi,
i srce me tužno izdire iz prsi ;
er koj je vik sužan, ni toli ucviljen,
kako ja pritužan nesrećom nadiljen.
Sad neka cić moje žalosti svak trne,
i neka tko poje u plač se obrne ;
i pokli tač bolim u tuzi dan i noć,
nesrjeću sad molim i zovem na pomoć. 15
Neka me naputi na tužne sej pjesni,
ter da svak očuti me gorke boljezni ;
neka pamet moja ukaže naredno
trudi bez pokoja, ke patim zajedno ;
s nesrjećom jak poraz ke slide mu mlados, 20
stinući kako mraz, kopneći za žalos ;
er veće ja moga ne želju vidjeti,
nikako dragoga na daleč sliditi.
Ne želim pokoja, pomoći ni svjeta,
neg protiv svakoga da mi su od svieta ; 30
za č ljubav i nje čas na toj me dovodi,
da muku i boles smrt prieka slobodi.
Er veće ne želim, da čujem sladak glas.
Svak me čuj, što velim, neg da sam tužan vas.

19

Nesrjeću mu tužbu slišite ljuveni,
gdi je plač za službu u platu dat meni.
Nesrjećni omi hip, ma misal kad stvori
zaslužit obraz lip tvoj, ki me sad mori.
Nesrjećni stupaj moj, kad podjoh, da vidim, 5
prislavni ures tvoj, ki rekoh da slidim.
Nesrjećne me pjesni, ke rekoh prid tvoj dvor
cjeć tvoje ljuveznzi za dat ti razgovor.
Nesrjećni moj pogled, kroz koji me srce
skopni sve kako led i zbliedi još lice. 10
Nesrjećne me ustī, najprvo kad rekoh :
srjeća mi dopusti, gospodju da stekoh.

Nesrjećno služen'je, do sada ke stvorih,
i tužno civiljen'je, na službi ke tvorih.

Nesrjećna bi mlados ma virna na službi,
jere plač i žalos obujmih u družbi.

15

Nesrjećno odluciš me srce tebi ja,
jer život izgubih ter ne imam pokoja.

Budi volja tvoja, odkle ti takoj hoć,
da sam bez pokoja cić tebe dan i noć.

20

20

Nesrjećan velmi bi oni dan za mene,
kad poznah u sebi sve želje ljuvene.

Bolje bi onada, zadavlju da se živ,
ter patil vaj sada ne bih ja tolik gniv.

Bolje bi mu dušu da budu ja zgubil,
nego li da tužu, pateći ljuven stril.

5

Bolje bi od nebes stril da mi zada smrt,
neg li znat ovu čes, ka me će željna strit.

Bolje bi da me lav razdere kako zvir,
nego li da ljubav daje mi sve nemir.

10

Bolje bi da sam vas od zemlje u prahu,
nego li svaki čas da trnu u strahu.

Bolje bi na meni da su sve boljezni,
nego li plameni od gorke ljuvezni.

Bolje bi svaki red učinit od mene,
neg li znat ovuj zled od želje ljuvene.

15

Jer veli svak ovoj: bolje bi izdahnut,
neg imat nepokoj, po vas vik i sahnut,

kako no svaki čas nevoljno jur meni
vene sve život vas u želji ljuveni.

20

Bolje bi smrt priku da budu ja sdružil,
nego li u gnivu pateći ljuven stril.

Bolje bi svaka zled da meni bude doć,
neg da me tvoj pogled čini mrit dan i noć.

Bolje bi gorki sud učinit od mene,
neg patit ovi trud od želje ljuvene.

25

14 tvorih] rkp. dvorih.

Pj. 20 : zad. 705 5 zgubil] rkp. služil 21 združil] služil 22 čini se pogreješan.

Pokoli svu mlados odlučih da služu,
 pravo bi da rados ku godi sadružu ;
 hotin' je nu toj ni, koj jesam na službi,
 nego li sve me dni plačući u tužbi. 30
 Radosti ni mal čas ne da mi uživat,
 a veli : život vas sa mnom ćeš pribivat.
 A vidju neboga da sve mnom varat toj,
 a veće ne vim ja ni pustit službe njoj ;
 nego li usila vjerovat meni jes, 35
 za č me je smamila kroz slavni nje ures.
 A za toj od službe svak život izbavi,
 i hude još družbe od ove ljubavi.

21

Funjestra tva meni zadava velik jad,
 moj cvite rumeni, vidim te na noć kad,
 i vazda uzdahnu, hteći tvoj bit uprav,
 jak cvitak usahnu, želeteći tvu ljubav.
 Oh koje radosti prijal bih oni hip, 5
 kad od tve mladosti združil bih ures lip,
 rumeni cvite moj; nu htje lipos tvoja,
 životu nepokojo mom da je bez broja.
 Ako č' me kad godi činit me da sam tvoj,
 kad ti se prigodi, biserni vinče moj. 10

22

Uz nike jur dvori sunačcem idući,
 gorko t' mi od zgori toj sunce privrući ;
 u vrieme dragoga za č biše prolijta,
 kad poljem svakoga uscafti jur cvitja.
 Podniknuv er idih cić sunca svitlosti, 5
 prid sobom ja vidih sjen vile liposti,
 kojoj se začudih, ne smjeh proć ni kročit,
 za č mi se vidi grih, lipu stvar potlačit.
 Ma nu stah, da vidim, uzbiv se na zada,

Pj. 21: zad. 706 5 koje] rkp. ko se 6 lip] rkp. tvoj. Ovo čini se da je Držićeva pjesan, sr. Drž. pj. 64.

Pj. 22: zad. 715 5 podniknuv] rkp. podviknut, ali je starinskom rukom ispravljeno.

neka se slobodim, ovuj sjen tko vlada. 10
 Nu rekoh srdačcem, odvrhši svu tužbu,
 jeda je sunačem ka vila u družbu ?
 ter ovo sad kaže meni sve zlamen'je,
 prisvjetlje i draže, ner drago kamen'je ; 15
 jer bi reć, vim hoće da jošte proslavi
 nje ime slovuće u pjesan ter stavi.
 U meni toj scienju ter pozrih sunačeu,
 od ruci učinju vrh oči sjenačcu,
 i vidih protiva, na prozor gdi nikia
 diklica počiva na suncu eć dika, 20
 razvrhši kosice niz bil vrat na prami.
 Tuj mene nje lice i lipos zamami.
 Vidiv me uteče, pruži se jak zmija
 ter nješto, mnieh, reče, posli se nasmija ;
 jer bi reć vidjaše i ona, što gledam 25
 ondi ja, ter znaše, od sjeni da predam ;
 tere sta opravno, jaki no od luga
 kad sadje u ravno košuta bez druga,
 čezaje od smrti, da ju gdi slidnici
 i brzi još hrti ne vide s lovnici. 30
 Tač ovaj ugledav, jere ju vidih ja,
 veće tuj i ne stav oni čas podje tja.
 Istinom ljuven glas začuh nje tere smih,
 u komu rajsку slas srdačcem očutih ;
 nu kom je ne uzrih, ni nje sjen prida mnom, 35
 vas za njom tuj zamrih, jak cvitak prid slanom.

23

S brjemenom sunačce zahodi za goru,
 s brjemenom i vitar utiša u moru:
 brieme t' je i meni satvorit tvu milos,
 jer me je dovela do smrti tva lipos.
 S brjemenom ptičice pod nebi litaju, 5
 s brjemenom ptičice i ljudi hitaju :
 brieme t' je i meni satvorit tvu milos,
 jer me je dovela do smrti tva lipos.

Pj. 23 : zad. 717. S ovom pjesmom sravni slijedeću, koja se čini ne-kako iz nje pokvarena.

*

- S brjemenom ptičice moćno liepo poju,
s brjemenom ptičice izgube rieč svoju : 10
brieme t' je i meni satvorit tvu milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos.
- S brjemenom človika obujme žalosti,
s brjemenom i človik nadje se u radosti :
brieme t' je i meni satvorit tvu milos, 15
jer me je do smrti dovela tva lipos.
- S brjemenom ružica i giljak rumeni,
s brjemenom ružica i giljak poveni :
brieme t' je i meni satvorit tvu milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos. 20

24

- S brjemenom svaka rič na svietu dohodi,
s brjemenom svaka rič opeta zahodi.
S brjemenom ptičice mnogo liepo poju,
s brjemenom ptičice izgube rič svoju.
Sunačce s brjemenom zahodi za goru, 5
i vjetar s brjemenom utiša na moru.
Dohodi s brjemenom i ljeto i zima,
i čovik s brjemenom tač vesel'je ima.
Dohodi s brjemenom jesen primalitjem,
radosti s brjemenom s veliciem vesel'jem. 10
- S brjemenom rozice s giljem se rumene,
s brjemenom rozice i s giljem uvene.
Gospodje s brjemenom bude t' caftit mlados,
pristupi s brjemenom ajmeh gorka staros.
Človjeka s brjemenom obujme žalosti, 15
i čovik s brjemenom najde še u radosti.
I sada s brjemena hoću se diliti,
isto bez brjemena tebe ču slediti.
A za toj brieme bi učinit mi milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos. 20
- S brjemenom ptičice po dubju lietaju,
s brjemenom ptičice lovci ubijaju.

25

- Brieme je jur, vilo, da pozriš na milos,
da pozri kad milo na mene tva lipos.
Ah kad će na saj svjet blažen doć oni dan,
da mogu tadaj riet: stekoh tvu ljuvezan ?
Brieme je, da sužna u mukah slobodiš,
ter me tač pritužna svezana ne vodiš. 5
Ah jeda mene kad obasja sunačce
ter moje gorkijad ostavi srdačce ?
Brieme je da liepos tva mene sahrani,
ka moju, jaoh, mlados i život moj rani. 10
Ah zviede stvoreue ljuveniem na pomoć,
za č ste sad od mene odvratil' vašu moć ?
Brieme je, da čuješ s jadovi uzdah moj,
ter men' požaluješ ter meni daš pokoj.
Ah kruno biserna, pridraga razbludo,
ne hti' me čemerna striljati tač hudo. 15
Brieme je, da žalos i srca moga civil
obrati se u rados, gospodje od svieh vil.
Ah kad će meni doć ljuvena onaj čes,
da bi mi slatki moć naljubit tvoj ures ?
Brieme je, da ljubav tva mene pomili,
ka mene ne pristav nesrična tač civili. 20
Ah mramor studeni i gorska svaka zvir
i luzi zeleni, požalte moj nemir.
Brieme je, srdačce me s tvojiem da združu,
prisvietlo sunačce, oh željno er tužu. 25
Ah moj bi ljuven civil odnila i plač hud,
a tebi ne bi bil rad mene niedan trud.
Ali mi s' odlučil', da vični vaj patim
ter bi mi pokoj bil, da život prikratim ?
Pravije m', mnim, bi bil', da pozriš ljuvezan,
neg da bi tužna htīl' mučiti noć i dan. 30

26

Ajme što ovo bi, koja li nesreća,
koja prije ne bi, ni će bit do vika !

Pj. 25 : zad. 743 14 men'] rkp. mene. 22 mene] rkp. me je.
Pj. 26 : zad. 720.

Ajme nesrjećo zla, ajme nemilosti,
što s' toli nemila mojojzji mladosti !
Nitko se ne čudi, ako sam nesrjećan,
toj mi bog odsudi na moj rodjeni dan. 5
Nesrjećo prihuda, da li me uhili,
da li me od svuda žalosti okrili ?
Vaj mene da li hoć do vika sliditi,
cjeć tebe dan i noć da budem cviliti ? 10
Nesrjećo prokleta, da li ti hoćeš tač,
da mene susrjeta od svuda gorki plač ?
Cvilit ću ljuveno i tužit do smrti,
pokli me svršeno hoć u prah satrti.
Nesrjećo nemila, da li s' ti vas tvoj gniv 15
na mene spravila, da nisam veće živ ?
Još kad me umoriš i kad mi tamni grob
pod zemljom otvorиш, još ću bit tebi rob.

27

Da t' mogu izreći, što ćuti srdače
cić moje ljubavi, gizdava ma vilo,
ćinil bih tve ličce umiti pribilo
suzami, uzdahom, prisvitlo sunače ;
nu moći ne ima u meni srdače, 5
kada gdi uzgledam ličce tve pribilo ;
cić togaj vapijem pomoć tvu, sunače,
jadove da meni budeš ti izvidat,
koji mi skončaju život moj i mlados.
Kroz toj čin' da budu od onih sad lik imat, 10
neka no u mjesto skoučan'ja nu rados
krozi te ja primim ter uzmem uživat.

28

Jadovne bolesti i uzdasi gorući,
gospodji podjte vi, ka me drži sužna,
tere ju molite, grozno vi plačući,
srce me od jada da izvida pritužna.

Pj. 27 : zad. 731. Na koncu dodan je ovaj suvišni stih : pokoju ja vičnom da budu tvu liepos.

Pj. 28 : zad. 737.

Nu to li umolit na toj se ne hteći,
ner mene umorit odlučivši mučna:
nje ruci srce me vrzite smiljeno,
er smrt je blažena umrieti počteno.

5

29

Dovodi na milos civiljen'je ljuveno
paklenu usilos i srce kameno,
i zvieri sve gorske, ohole i ljute,
i ribe još morske, ljuven plam da čute:
a ova od gospoj, kojojzi ja služu,
ne haje za trud moj, ni željno što tužu.
Za to je paklene nadišla silosti,
pokoli vrh mene ne ima milosti.

5

30

Tvrdji bih kamena, da mogoh odolit,
da lice suzama ne budem sve polit.
Tvrdji sam mramora, ne imam ljuvezni,
jaki no od mora val kada uzbiesni,
misleći nevolju od moje mladosti,
za ku se sve bolju, jer ne imam radosti;
ter molbom ja molju, da me svak žaluje,
ako mi nevolju i moj plač vjeruje.
Jer ini razgovor ne čutim koli smrt,
ku služim i zovem, jeda me bude strt.
Još višnja nebesa moj plač da požale,
jer do njih doseza uzdah moj i suze.

5

10

31

Oholo koja greš tvojojzti u liposti,
promisli ere dan stvara se tamna noć.
Nu zimi ako su velike tamnosti,
svjetlosti prihodi opet na lito moć;
ak' studen pogubi sva cvitja od radosti,

5

Pj. 29 : zad. 708.

Pj. 30. zad. 711 8 mi]rkp. mu 11 požale]rkp. žale.

Pj. 31 : zad. 738 1 u dodah, oholo]rkp. ohola 5 ak']rkp. nu. Sravni pjesmu Menč. knj. IV pj. 8.

opet s primalitjem njim će rados doći:
to li se jur tvoja pogubi nu liepos.
vratit se nigdare moć ne će u kriepos.

32

Gizdave mladosti, ke ljubav slidite,
od nje sve radosti po sve dni bižite,
inako bolesti ter plači jadovni
u vašoj kripoti bit vam će po sve dni.
Cić togaj nu dike parajte i blažen'ja, 5
ljubavi sve slike ter nje jur ufanja ;
za č za čas ki imate ko godir vesel'je,
svak dan pak primate neizmirno dresel'je.

33

S cvitkom sam govoril, čim se je uresil :
oh cviete gizdavi ctiš s jutra u slavi,
koji te dan rodi i koj te čas stvori.
Oh cviete boži dar, da n' jedna liepa stvar
s brjemonom se stara, i čuj se nevara, 5
s jutra kad je zora i gizda sva gora.
Kratka t' je tvoja čes, a večer povehneš ;
oni ti domara, oni te postara.
Koj učiš čovika : ne trpi do vika,
uživat radosti, uživat mladosti. 10

34

Ljepoto svih gospoj, o gilju pribieli,
tko toli ures tvoj jadovno rascvieli ?
U kom je sva dika i razum sve slave
vrhu svih vladika od rimske države.
Čini te nu takoj stril gorke ljubavi 5
očutit nepokoj i čemer krvavi,
radosti tvoje tač Kupido ter skrati,

Pj. 32 : zad. 739.

Pj. 33 : zad. 744 2 u rkp. pogr. svete-štiš 4 n'] rkp. mjedna, ispravljeno nijedna 10 uživat radosti] rkp. uživaj radosti.
Pj. 34 : zad. 745. Ovoj pjesmi svjedoči akrostih Lucretia Romana da je spjevana na Lukreciju rimsku.

i tvoje sve u plač vesel'je obrati ;
 er tebe ne može prihinit po sebi,
     neg druzieh primože, da dadu vaj tebi ;   10
 ter takoj odluči, da tebe s ljepotom
     prem svasma razluči i s tvojim životom.
 Jad čemer i naliep ter ti da bez lieka,
     da ures tvoj priliep popraži smrt prieka.
 A ti se s' gospoje hrabreno branila   15
     i počten'je tvoje ranicom shranila.
 Ranjena zače ti jak slavna vladika
     osvete nositi od tvoga krvnika,
 osvete rad koje pravo se može riet,
     slave se te tvoje napuni vas saj svjet,   20
 mnoziem da s' prilika počtena i slavna,
     po vas viek do vika gospoje izbrana.
 Ar za me ti voli prie reda umrieti,
     s priekorom nego li u dugo živjeti,
 neka svak govori: ostavi počten glas   25
     taj, ka se umori, za shranit svoju čas.
 A on tko bi uzrok, da zadaš smrt sebi,
     vječni je sam prirok ostavil po sebi.

85

Pjesance pritužna, molim te, hoti' poć
     do vile, ka sužna drži me dan i noć,
 ter joj ćeš spovidit jad i trud pakleni,
     ki moreš ti vidiť i poznat na meni.
 Za č u ljutih mukah stanuje život moj,   5
     pokli sam u rukah toj kruni od gospoj,
 ka zlatom zaveza me grlo ter stoju
     u niljen, gdi steza gledaje smrt moju.
 Ter ne smim uzdahnut, da mene gdi godi
     žalosna takoj čut ne bude tko godi ;   10
 jer nje čas izbrana, ona zna dobro toj,
     meni je pridana već nego život moj ;
 a ne vim, taj vira i ljubav skrovena
     ka me na smrt tira, je li mi primljena.
 Pjesance ti moja toj sama opravi,   15

mom plaču gospoja da svrhu postavi,
jeda mi bude dan cvitak od nje strane,
i meni svital dan kad godi da svane.
Toj će bit meni lik, a njoj je mala stvar,
ku milos ja u vik imal bih njoj za har ;
i još čim bude duh u tamnoj moj sini,
njoj će bit na posluh i službi ljuveni ;
za č meni ovi dar od boga pridan jes,
da služim lipu stvar, jaki no nje ures.

20

36

Knjižice, nut podji, hrlo se odpravi
k onojzi gospodji, drago ju pozdravi
ter joj rec' od mene : bog me ti tvoj sluga
srdačcem zlje vene od gorcieh jur tuga.
Ne moj munit, spomeni, tebi ja er pišu,
od gorke boljezni jer veomi uzdišu.
Ako ćeš moj brajo, da s tobom govoru,
na mjesto jur drugo u momu jur dvoru :
na drugo jur misto, moj venče neka znaš,
neću doći za ništo, er ljubim tvoju čas. 10
To li mi sunaće toj ne ćeš dopustit,
moje će srdačce tvu ljubav odpustit ;
li me će s boljezni s velikom biti toj,
cjeć vel'je ljubezni, ku t' hoće razum moj.
Jer skoro jur hoće povehnut me lice 15
od smrtne nesrjeće za tobom diklice ;
za toj mi tva rados tuj milos dopusti,
ako neć da mlados moju smrt opusti.
Er ti će žao bit, kad budem pomanjkat,
tomuj sam stanovit, da me ćeš uplakat. 20
I hoću ovi lis u ruke da se da,
er ima tuj kriplos, gospodji od zvizda.

5

10

15

20

37

Neka svak govori, da patim nepokoj,
i da me trud mori dvoreći vili toj :

Pj. 36 : zad. 811.

Pj. 37 : zad. 749.

ne velju toga ja na moju dragu vil,
 za sve jer dodija srcu mom ljuta stril.
 Ja za svu moju moć i sa svom krieposti
 sačravam moj nemir i moje žalosti.
 Ako me tko praša : tajati gdi more,
 er se zlo umnaža i hodi na gore;
 ma nu bi bil' bolje, mni mi se, vili toj
 kazati nevolje, ke pati život moj,
 jedu mi nje liče ushoće pomoć dat,
 i skrovne strjelice srcu mom izvidat.

5

10

38

Neka znaš diklice pakleni život moj,
 gdje želete očice pozrieti obraz tvoj ;
 jer kad te ne vidim, moj cvite rumeni,
 sve dni se nahodim u tuzi pakljeni ;
 kroz ljubav toliku, ku t' nosim za milos
 sve sa sviem veliku, meni bi usilos.
 Očito izgubih cvileći dan i noć,
 odkle te obljudibih i k tomu svaku moć.
 Lice mi povehnu kroz jadne suzice,
 a srcem uzdahnu, kad smislim tužice ;
 još veće neka znaš potajni uzdah moj,
 da nigdar do danas ne znah već obraz tvoj.
 Cjeć togaj uzroka boles me obujmi
 pritužna i gorka, umrieti da bi mi ;
 iz srca još veće pritužno vapijem,
 tej klete nesrjeće kad mi da ne vijem.
 A sad znaj diklice, jer skonča život moj,
 želeteći tve liče i pogled dragi tvoj.

5

10

15

39

Ne čud' se, ucviljen ere grem osamljen,
 srcem sam razdiljen, ljubavi otatriven,
 o tebi romonim u meni na svak čas,
 služit te sve pomnim, moj niesam, tvoj sam vas.
 Ti mene sahrani, kako stvar sve tvoju,

5

moj cvite izbrani, meni trud pokoju.
 Jedna ti gospodiš vrhu vil mu mlados,
     suzna me ti vidiš, toj mi je za rados.
 Ti s' blago iman'je, ti s' rajska ma dika,
     ti s' slavno ufan'je srcu mom do vika.

10

40

Da smišljam početak od moga života,
     gdi vene jak cvjetak prid slanom srid ljeta:
     od moje mladosti od petnaes jur lieta
         imah sve žalosti s čemnerom od svjeta
         cjeć jedne gospodje, koja bi neharna,
             raniiv me pak odje u jadu čemerna.
 Molim vas, slišite ovi trud pakleni,
     i tvrdo žalite jad ovi u meni,
     koji mi svaki čas snažice vazima
         a vidiť moj obraz, gdi j' polit suzama.

5

Očice izgubih cjeć gorke suzice,
     misleći kako bih probavio tužice,
     koje su skrovene u meni tužicom,
         za kojeh sad men' je sva mlados s tužicom.

10

Još veće kad pozri na mene s radosti,
     srce mi rastvori s velikom žalostí;
 jer strnem do vlasa studenij' od leda
     od toga jur časa, odkle me pogleda;
 još kopnim u jadu s čemernom žalosti,
     krieposti sve padu od moje mladosti.

15

Bliedo je me lice od vel'je tužice,
     za što sve ranice povenu suzice,
     koje mi satvori od moje mladosti.

20

Sada me umori, molim te s radosti,
     da veće ne čutim ovezi tužice,
     ni s jadom priljutim ne puštam suzice.
 Kad smislim početak od moje mladosti,
     spržim se jak cvjetak od gorke žalosti.

25

Pj. 40: zad. 759. 10 vidiť] rkp. vidjet 12-14 posljednja rieč tužicom čini se da je iz jednoga stiha u drugi zabludila.

41

Ne žalim sad tvrdo tužne me njevolje,
 ke čutim prigrdo na svak čas do volje ;
 jer vidju očice gdje pozre pridrago,
 obrativ tve lice, u kom je sve blago.
 Kroz toj mi ovi trud jes milo strpjeti,
 za č vidju oda svud, er me češ ljubiti. 5
 Tve lice rados da s milosti velikom,
 da se ja viek vazda gizdam tvom ljepotom,
 ako je još liek ti, diklice, pravedni,
 da si trud veliki ne čutim po sve dni.
 Cjeć togaj uzroka izgubih svaku moć,
 suzice iz oka puštaje dan i noć.
 Još veće pušta me čemeran uzdah moj,
 jer tuga hvaća me kroz dragi obraz tvoj.
 Ne znam, li tolikoj moj život jer kopni
 na tebe ma diko oj, gdje t' lice sve tamni. 10
 15

42

Gizdava diklice, čemer mi dodija,
 otvori očice s milosti od raja,
 ter ove žalosti, molim te, pogubi
 tvojome milosti, gizdava ma ljubi ;
 jer ne znam ini liek od ove tužice,
 tako da vas moj viek ne ronim suzice. 5
 Za toj te ja molim s velikom milosti,
 ne moj da ja suzim u ovakoj žalosti ;
 jer da znaš pakljen trud, kroza te ki prijah,
 kolje bi vèle hud a riet ti ne smijah :
 ovuj bi tužicu od mene sakrila,
 ne bi mi ranicu jadovnu stvorila,
 za koju, diklice, jes tužan život moj ;
 znam da bi strielice lomila i luk tvoj.
 Cjeć togaj, diklice, ne umor' služice,
 otvori očice, prisvjetla danice. 10
 15

43

Ljubav me umara kroz rados dva oka,
 i s ranom jad stvara ter ginem prie roka,
 da nitkor na saj svjet ne zna tej bolosti,
 ni more ino riet, neg jadne žalosti.
 Ja ne smiem izreći, da mi tko ne zazre,
 što mislim želeteći, ter s jadom život mre. 5
 Gospoja s', ka moreš poznati rani liek,
 i dat mi ti moreš vas pokoj u moj viek ;
 jer ino ne želim, dan i noć misleći,
 neg da t' se umolim sve tuge izreći.
 Ah sve mi srdačce pritužno spraži se,
 još veće me ličće, kad pozrie najliše ;
 ne želim ini dar, neka znaš prijati,
 neg da bi odizgar prieku smrt imati ;
 jer bolos žestoku éuti me srdačce : 10
 to je liek uzroku tvoje dvie očice.
 15

44

Razmišljam oni dan s velikom radosti,
 koji bi meni dan cjeć tvoje mladosti ;
 liepos još kad poznah, vidjevši obraz tvoj,
 s pogledom dobro znah, jer ti dah život moj ;
 ufan'je jer imah, toj priyat što želim,
 i trud taj vas prijah srdačcem veselim. 5
 Vidju ti vrh vrata veliko zlamen'je :
 pletenčac od zlata i drago kamen'je
 i rekoh sam sebi ; što te svak ne slave,
 jer na svjet prie ne bi, kojoj nie zabave. 10
 Sve ti bog satvori i svrši lieposti,
 kad mene sad mori ljuvenom krieposti.
 Vidjev sve imah strah, ma opet uspredoh,
 u jadu tužno mrah, ubliediv i padoh ;
 a ti bi ljuvena, milos mi hrlo da, 15
 vidiv me ranjena, kako se podoba.
 Kad smislim oni dan, tvrdo se veselim ;
 bi meni rados dan' ter veće ne evilim.

Pj. 43 : zad. 766 11 sve mi] rkp. zemi.

Pj. 44 : zad. 768 18 rados dan'] rkp. rado dan.

45

Prikrati život moj, pravlju ti u isto,
 taj dragi pogled tvoj, kim vadriš pričisto ;
 još veće vesel'je kad pozrim na licu,
 tužno t' mi dresel'je obujmi snažicu,
 ter jadne suzice s čemerom uzlete
 od gorke tužice, ku čutim krozi te. 5
 Vajmeh što čas oni smrt prieku ne prijah,
 bit hoću kako oni, jer mlados istrajah.
 Diklice, molim te s velikom milosti,
 ne moj da želim te od tebe radošti,
 ka s tobom pribiva pri licu rumenu :
 uzmi me robiva, da t' veće ne venu.
 Prikrati život moj, očima kad pozriš ;
 hudji je pogled tvoj, čim mene sad moriš.

46

Usilos meni bi od ove pritužna,
 ka na sviet prie ne bi, toliko j' uzmnožna.
 Liek tomu je li ki, može li tko znati,
 hotjej ga izreći, jurve sam na smrti.
 A ti znaš najbolje, ka skrati život moj,
 ke čutim nevolje, želeteći obraz tvoj. 5
 Hudji jad ne vidim od želje ljuvene,
 i sam se ja čudim, gdi život moj vene.
 Vaj svakoj mladosti, ka ljubav očuti,
 ima t' on žalosti vas svoj viek do smrti ;
 želi sve prieku smrt hrlo da g' umori,
 kako no brzi hrt jeljenka u gori.
 Izdahnut da bi mi, ter da se izbavim
 od ove ljubavi, moj bože sve sa sviem ;
 znaj, da je sad meni usiona smrt ovaj, 10
 ako nie liek ini, meni t' je u svem vaj.
 15

Pj. 45 : zad. 767 1 pravlju] rkp. pralju.

Pj. 46 : zad. 769 2 na sviet] rkp. na sve 7 jad dodano po savezu.

Stihove 11-12 sr. u pj. 9 na str. 459 stih 3-4.

47

Perena strelice, što me tač porazi,
ter nigdar me ličce bez suze ne skrasi ?
Perena strelice, što ne htje izrieti
sve tvoje tužice, jer ēu sad umrieti ?
Perena strelice, kad bih znal čemer tvoj,
pokril bih očice i jadni obraz moj. 5
Perena strielice, da tebe ne vidim,
ni tvoje očice, prid kimi vas blidim !
Vaj smrti žestoka, skrfati mi mladosti,
sve sa sviem prie roka, molim te s radosti ;
jer veće ne mogu čemeru odolit, 10
ni ovuj gospodju ne mogu umolit.
Vaj mojoj mladosti, kroz tvoj dar ljuveni
ne znam tve radosti, neg čemer pakljeni.

48

Porazi život moj perena strjelica,
odkle bih u svem tvoj najvjernij' služica.
Lice mi potamni od jadne suzice,
kako cviet pri slani od robne ružice.
Vaj smrti žestoka, kamo da strjelice,
za što mi prie roka ne skratиш snažice ? 5
Čemu me ostavi, odkle me predobi,
kako cviet u travi, slana ki oznobi ?
Suzice priljute da mi se podiru,
ke srce sve smute, ter s jadom umiru.
Jer da znaš pakljen trud, kroza te ki prijah,
mnogo je vele hud a reć ti ne smijah :
čemer bi vas ovi od mene odmakla,
da veće trud ovi ne čutim od pakla ;
jošte b' sve radosti s vesel'jem spunila, 10
a gorke žalosti sve grdo spražila.
Perena strjelice cjeć togaj ne mogu
ustrpjet suzice, mimo te kad prodju.

Pj. 47 : zad. 770 sr. pjesmu Držićevu br. 32.

*Pj. 48 : zad. 772 stihove 11-12 sr. naprijeđ u pj. 42, st. 9-10 13 od-
makla ispravih prema sroku pakla, u rkp. otisla.*

49

Da znate ljuven trud, koli je čemeran
 i što je vele hud i u svem nesrećan,
 sad biste svi mene jadovno žalili,
 gdje život moj vene žalosno po sili
 cjeć jedne gospodje, koja me zamami, 5
 mimo me kad prodje ter ostah s suzami,
 vesel mi pogled da s velikom hitrosti,
 život moj da preda u tužnoj žalosti.
 Okom me porazi kako no strjelicom,
 da mi se domrazi živjeti s tužicom; 10
 još čemer pakljeni skrati mi mladost,
 ki osta u meni s gorkome žalosti.
 Cjeć moga imena, perena strjelice,
 jadno si stvorena, da ronim suzice.
 Vaj tko te satvori toliko čemernu, 15
 život mu izgori u ognju pakljenu;
 vaj mojoj mladosti kroza te strjelice,
 za č ne znam radosti, već gorke tužice.
 Oto vam ljuven trud, za boga poznajte,
 jošte je veće hud; rad bih ja, ohajte. 20

50

Pozrite očice, ke spite skozni san,
 sad vidjte, sunačce, jer pridje tvoj sužan.
 Pozrite očice s pridragom ljepotom,
 da ne znam tužice od danas i po tom.
 Pozrite očice, gdje trudno uzdišem, 5
 odnes' mi suzice, jer od njih uzdišem.
 Pozrite očice, gdje skonča život moj,
 još veće me lice, kad pozrim obraz tvoj.
 Pozrite očice tvojome krieposti,
 jer ne imam snažice cjeć tvoje lieposti. 10
 Nut vehnem kopneći, jak čvietak prid slanom,
 suzice roneći s tužicom sve jadnom.
 Čudim se sam sebi gdi osta život moj,
 jer nigdar prie ne bi tač gledan obraz tvoj.

Pj. 49 : zad. 773 20 rkp. je ohajte.

Pj. 50 : zad. 771. 2 rkp. prjegie.

Kad zgledah sad tebe, ustidoh kako led,
ne poznah sam sebe, hitar bi tvoj pogled,
kroz ljubav toliku, ku t' nosim s milosti
sve sa sviem veliku od moje mladosti ;
nu mal čas postavši spoznah se s tužicom
i stah te gledavši jadovnom suzicom. 15
I ti tu ima stid, uzbiv se od srama,
oda sna ne ima vid, star očci rukama
Plamen ti udari u lice rumeno,
jak sunce u gori u cvjetje crljeno.
Prihitro pogleda, život mi porazi 20
kako cvjet grun leda, kada ga ispraži.
Sve sa sviem spraži mi, da tužim po vas viek,
umrieti da bi mi, jer ne znam ini liek.

15

20

25

51

Sliši svak ovi trud, ki čutim mnogo lit,
koli je vele hud i što je oholit.
Pravlju, da ljuven stril jadovno porazi,
i tko ga ima dil, on rados ne skrasi ;
to li ga tko čuti, on roni suzice, 5
i čemer priljuti skrati mu snažice ;
uzdiše s bolosti na svak čas jadovno,
jer ne zna krieposti ljuvene na puno.
Sve dni gre misleći očima prihiljen,
a ne smie izreći, za što je ucviljen. 10
Osobno pribiva jaki no grlica,
i suzom umiva čemerno sva lica ;
viek cvjetka ne nosi, ni zlatne krunice,
već milos sve prosi, pogubje tužice ;
ili smrt žestoka da pridje s jakosti 15
ter da mu prie roka prikrati mladosti.
Sad znate gorki trud, jer ne ima milosti,
u njem je čemer hud i gorke žalosti.

5

10

15

21 uzbiv se] rkp. uzbivše.

Pj. 51: zad. 774. 3 pravlju] rkp. pralju 15 pride] rkp. priga.

52

Svakomu na saj sviet ni bolje umriti,
neg kad je kako cvjet u mlados pozrieti;
za što je požaljen od svake naravi,
sve sa sviem izbavljen neharne ljubavi.

Sve tuge ostavi i gorke žalosti,
a uzme put pravi od vječne radosti,
i mene da htješe tamna smrt umorit,
muka t' mi ne bješe, neg pokoj stanovit;
ter ne bih ovi trud boravio s tužicom,
ni čemer svak čas hud spomenuo s tužicom,
kojim me porazi bez niedne milosti,
još mlados svu spraži gorkome žalosti.

Još za dva uzroka vesel bih umrijeti,
da ne znam prie roka u život pozrieti;
jer vidju gorki jad mene svudi tjera,
kroz toj bih bio rad van biti čemera.

Cjeć toga uzroka veseo bih imat smrt,
da pridje žestoka, ka bi me mogla strt;
nu znam da smrt moja ne bi sviem prijala,
tko bi bio kako ja, togaj bi skončala.

Za č ne bi mogli trud, ni žalos trpjeti,
ni gorki čemer hud od sebe pustiti;
ni bi znal' naći liek, ni druziem bolos riet,
već mislil' vas svoj viek, kako će prie umrijet.

Cjeć togaj uzroka ne bih htil vidjet smrt,
za što bi žestoka i mnoziem mogla strt.

53

Vas kolik život moj, od moje mladosti,
ne imah viek pokoj, već gorke žalosti.
Tomuj nie moj uzrok, nu druzi riet mi će:
ovo je vas priekor cjeć moje nesrjeće.

Nut ja znam najbolje, što mi je u srcu
i tko mi nevolje satvori srdačcu;
ma trpim s tužicom ter s jadom snebivam,

*Pj. 52: zad. 776 13 i 17 valjda vazel m. vesel ? sr. Menč. knj. I,
pj. 99, st. 9 na str. 49 18 da po slutnji, rkp. prjegie.*

Pj. 53 : zad. 777.

*

i ljutom suzicom me lice umivam ;
 ter čekam vrjema, jeda se izbavim
 oda zla imena i gnjeva sve sa svim,
 koji me porazi i skrati mu mlados
 i grdo sve spraži, da ne imam viek rados. 10

Još ako moć budu tužni jad odolit,
 ili se prihodu čemeru umolit,
 jeda me slobodi od gorke tužice,
 i vas gnjev prihudi odnese s nožice. 15

Jer da me ikakor slobodi od jada
 i tužni moj prikor pogubi od sada,
 ne bih se viek veće na hud gnjev tužio
 i sve bih nesrjeće od sada zabio. 20

To li se ne more tužni jad umolit,
 znam da ču i gore suzice još ronit;
 tadaj ču vapiti iz glasa smrt priku :
 ne mogu trpiti nesrjeću veliku.

Ako li još bude dalek rok od smrti,
 znam gnjeve sve hude, što me će prie strti ;
 daj ne ču vapiti ni ronit suzice,
 već jednom strpiti čemerne tužice. 25

Tadaj ču počinut kad me smrt razdili,
 s vesel'jem priminut ovi sviet nemili :
 od moje mladosti imah sve tužice
 i gorke žalosti, roneći suzice. 30

54

Misal me obujmi odveće velika,
 umrieti da bi mi : to je sva ma dika ;
 jer volju služiti smrt prieku da dodje,
 nego se tužiti prid svake gospodje,
 odakle uitkor nie tko me će požalit, 5
 da mi da ufan'je i sebi primilit,
 ali ki blag nauk mojojzi mladosti,
 da ne ima viek jauk ni gorke žalosti.
 Još ako u jednom ufan'ju ne bude,

Pj. 54: zad. 778 i 779. To su u rukopisu zadarskom dvie pjesme, ali smisao pokazuje, da ih valja uzeti za jedno kao jednu pjesmu. U rkp. ide pjesma 778 do stiha 16, ono je dalje pjesma 779.

tući ēu s kamenom nesrjeće prihude. 10
 I takoj misleći moj život prihudi,
 očima suzeći hodeći ja svudi,
 u taj čas spoznah se te uzbih misal svu,
 zora se pokaže, s očiju strh suzu,
 rastvorih očice, pogledah nebesa, 15
 gdi zraka s danice sva cvjetja uresa.
 Uresi i mene i moje očice,
 i tuge pakljene podjoše s nožice ;
 i taj čas razumjeh jedan glas s nebesa,
 s pametju dobar bjeh, svies mi se odveza. 20
 I reče : sliši me ja sam taj, što žudiš,
 došao sam na vrieme, što se sad začudiš ?
 Vidju, da s' uhiljen s velikom žalosti,
 bio s' ti umiljen od svake milosti.
 Ako ćeš moj nauk, da živeš u miru, 25
 da ne imаш viek jaūk, ne služi čemeru ;
 ja ne imam svu kriepos sve sa sviem nad tobom,
 davši ti mu milos, ne će veće bit robom,
 ni ćeš znat jadni trud ni čemer pakljeni,
 ni predat oda syud, priyat stril ljuveni; 30
 jer rados tko ima, on ne zna tužice,
 ni plače očima s čemerom suzice,
 neg svuda kud hodi srcem se veseli,
 za što se slobodi od gnjeva, ki želi.
 To li ćeš bit sluga, kako si dosle bio : 35
 eto ti sva tuga, koju si ljubio,
 ter veće ne spomen' prida mnom od sada
 viek ognjen taj plamen, trpi ga od sada.
 To li me budeš zvat da dodjem na pomoć,
 hotjej sad dobro znat, ne ēu ti nigdar doć, 40
 nego ēu iskati sve tuge najveće,
 i k njim ēu pristati da t' svud dam nesrjeće ;
 za što ti takoj hoć i tvoja tamna svies,
 jer tugu ne ćeš oć. Cjeć koga ti ne smieš,
 reci mi, tko je taj vladalač nad tobom 45
 ter trpiš ovi vaj i čemer vas zlobom ;
 rec' mi ga slobodno, ne moj se bojati,

14 pokaže] rkp. poznavse 26 ne služi] rkp. ne sgluši 28 davši] rkp. dao si.

ako ne će prijatno tvu mlados skončati.
Hoće da te slobodim od gnjeva velika,
i s tobom nahodim sva bil'ja razlika, 50
koja su podobna za tvoju tužicu,
i vele izrodna, i s cvjetkom travicu.
Za što je travica od svake krieposti,
i svaka ranica ima liek jur dosti,
zla misal s tužicom sa sviem će izgmut 55
i jadna suzica veće se ne dignut.
Sve dni ćeš pribivat s velikom radosti,
s vesel'jem uživat za jedno starosti.
Ti s' bože pokoj moj, misleći sve tuge
sluga t' sam u svem tvoj, za te će dat sebe. 60

55

Ne mogu nikadar utješit srdačce,
ni strpjet tvoj prikor, ki tvoriš sunačce;
za toj sam sve sa sviem misal svu smislio,
istinu da t' poviem, ki sam gnjev patio.
Uzrok bi tvoj pogled, ki mi da skroveno, 5
er osta kako led me srce kameno;
jer da znam tvoj pogled da ima tužice,
ne bih ja ovuj zled primio u srce,
koja me porazi bez niedne milosti,
da mi se domrazi pozriet tve lieposti. 10
Nu odkle taj ne će, ka je sva čes moja,
ne će ni ja veće, ni mi se dostoja.
Po tom segaj doba koliko moć budu,
sviem čim se podoba, da nje se svud bljudu;
me oči ter pogled od nje svud da svarnu, 15
za što ima hudu zled i vele neharnu.
I od sad u naprijed miran će pribivat,
suzicom obraz bled ne će ga polivat;
nego će slaviti od danas ovi dan,
gorkijad zabiti, ki prijah prijadan, 20
koji mi satvori mojojzi mladosti,
i tugu pritvori velikom žalosti.
U isto virnji sad i znaj stanovito,

vidjet ēu taj tvoj jad, gdje skonča očito,
i gdi se snebiva i želi pogled moj, 25
i suzom umiva gizdavi obraz svoj;
jer žalos ku s' mnjela da mi si tvorila,
niesu toj ma djela već nigdar tač bila.
Nu eto tvoj pogled hitro me porazi,
kako no sniegom led r̄umen cvjet ispraži. 30
Jošte znam, najbolje kad ve ti dotuze
sve gorke nevolje i čemer i suze,
svud sē ēu obzirat, gdi bi me nazrjela,
trgaje bieli vrat da bi me vidjela.
I tome misalju skončaje svu mlados, 35
veće t' ja ne haju ni ljubav ni rados;
ti s' takoj hotjela, što s' htjela, budi ti,
gizdava ma vila, sviem te ēu zabiti.
Ako li kako znaš u brzo liek dati,
sluga t' sam od danas i viek ēu tvoj biti. 40
Uzeo bih utažit jadovno srdačce
i tebje poslužit, pridrago sunačce.

56

Sliši me sunačce, hoću t' se tužiti
na moje srdačce, ko ne da s' tješiti ;
jer mu su tužice skratile snažicu
i s jadom suzice stvorile ranicu.
Za boga sunačce, ako znaš koji liek, 5
ne moj da srdačce uzdiše po vas viek.
Pridrago sunačce u isto vjeruj mi,
srce mi svud plače umrieti da bi mi.
Cjeć togaj sunačce ako mi ē liek dati,
oto t' me srdačce, službu mu sad plati. 10
Virno te služilo sve sa sviem pravedno,
i s tobom družilo svu mlados za jedno.
A za toj vjeruj mi, što reče srdačce,
tko mu da gorki jad i za što sve plače ;
jer kad ti bude riet, tko mu da tužice, 15
ne ćeš mu dat umrijet ni ronit suzice,
nu ga ćeš primilit i dat mu rani liek,

i tuge izbavit od sada po vas viek.
 Molim te diklice, rastvori me srce,
     u njem su strjelice s biljegom od smrce;   20
 i tvoja prilika sunčana gdi capta,
     ona t' je ma dika i od službe sva plata.
 Cjeć togaj sunačce mislim te služiti
     i moje srdačce prid tobom sniziti.

57

Miran je život moj cjeć tebe diklice,
     za što mi pogled tvoj rado da i lice.
 Cjeć toga neka znaš, sluga t' sam vjeran tvoj,
     uzmi me od danas, jer si ti pokoj moj.   5
 Za ino ne haju, neg da mi dobra hoć
     i od sad moj raju da t' služim za svu moć;
 jer ljubav u tebe plača se na puno,
     i službu ne gube, tko je tvoj ma kruno.
 Za toj bih hotjel bit i zvat se tvoj sužan,
     jer ne ču nigdar bit žalostau ni tužan ;   10
 neg licu veselit s velikom radosti,
     a drugo ne želit, neg tvoje milosti.
 Za boga diklice ako mi može bit,
     sunčano tve lice da mogu poljubit,
 ter ako celov tvoj meni bi ugodan,
     dati ču život moj, za platu da t' je dan ;   15
 jer plata za tebe ina nie diklice,
     neg se dat sam sebe i moje očice.
 Miran je život moj cjeć tvoje lieposti,
     jer imah obraz tvoj pun rajske svjetlosti.   20

58

Ni t' moja nesreća, ni moj sud od zvezda,
     sviem se ti obeća i meni pod vlas da.
 I za toj ja t' se dah život moj vladati,
     tvoju zled ja ne znah, da me češ izdati.
 Od togaj vrijemena skonča me prikor tvoj,
     cjeć tvoga imena prikratih život moj.   5

Pj. 57 : zad. 786.

Pj. 58 : zad. 787.

Ne mogoh strpjeti nikako prikor tvoj,
ni žalos zabiti, ku čuti život moj.
Tomuj ni moj uzrok, nu tvoja tamna svies,
i hudi tvoj prikor živeći u nesvies. 10
Uzrok bi tvoj pogled s ludosti koji da,
uzrok bi vel'ja zled s prikorom bez stida,
moj život hoteći prie roka skratiti,
potajno živeći slugu me držati.
Molio sam tvoju zled, jeda ju ostaviš,
i hudi tvoj pogled sramom sve da činiš. 15
Poče se pucati me srce slabosti,
a htio sam mučati i strpjet žalosti.
Zaman je služiti, tko za har ne ima,
i š njim se ljubiti i gledat očima,
nego ga pogrdjet, vazda sram da ima,
i zled mu povidjet, da plače očima,
da druge privarom ne bude varati,
sve zledi prihude da bude svak znati.
Ni t' moja nesrića, nu je zled sva tvoja,
ka ne ima od vieka u meni pokaja. 25

59

Pozrite u kolu mladjahtu diklicu,
njoj se ja sad molju, da me uzme služicu.
Ona t' mi rados da nada sve diklice,
s vesel'jem pogleda i spraži tužice.
Ruse je kosice povila biserom 5
jaki no rosice travicom pod gorom.
Još hitro krunicu od cvietka savila,
skitivši ružicu biser je pokrila.
Pozri joj bieli vrat koji je izvila,
na kom je biljeg zlat, kim me je smamilia. 10
Ona ti je uresa, jak jela visoka,
mnim da je s nebesa, rados da iz oka.
Gizdav ti glas ima, kojim svieh zaveza.

17 slabosti] rkp. slobosti.

Pj. 59. zad. 793. Pjesma nije dovršena.

60

Ne marim ja ino neg za te sunaće,
 za što me potajno ljubi tve srdače,
 za što sam mu mlados tebi dal na službu,
 neka t' je tva rados viek sa mnom u družbu.

Jer kad sam diklice za jedno s tobome, 5
 veselo t' me lice s tobom gre domome,
 smisljaje tvu liepos, ka na sviet prie ne bi,
 i rajska tvu milos, ku imaš na sebi.

Jer take lieposti, znam, da su u raju
 i tvoje lieposti nitko ne imaju. 10

Mogu riet još veće, da s' prava ljepotom,
 i vazda zvat se će od danas i po tom.

Biti će puna svud vrhu svieh tva slava,
 ne će bit tobom trud, jer si ti gizdava.

Sve imaš lieposti, koje su podobne 15
 i rajske milosti izvan svieh osobne.

Gizdava s' kosice gojtanom savila,
 vrh njih si krunice s biserom stavila.

Gizdava dva oka svakoga primili,
 uresa s' visoka i tvoj vrat pribili, 20
 na kom je zlamen'je pleten trak od zlata,
 sve drago kamen'je, svjetlosti sve hvata.

Na licu rumenom rajske su lieposti,
 i draziem romonom ispunis žalosti.
 Tvoj ures gizdavi, ti s' vila s planine, 25
 po svetu svud slavi od svake istine.

Pravo je hvaliti sve tvoje lieposti,
 i nad sve slaviti sve tvoje milosti.
 Za ino ne marim, neg da sam sluga tvoj,

i da se udvorim, dokle je život moj. 30

61

Milosti jesu sve od raja s tobome,
 po svetu ke slove ljepotom svakome:
 a vidjite zlamen'je, ke na sviet prie ne bi,
 sve rajska stvoren'je imaš ti na sebi.

Pj. 60 : zad. 788.

Pj. 61 : zad. 798. Stihovi 19-22 čini se ne spadaju ovamo.

Danici slične su očci tve svjetlosti,
vesel'je prinesu, gđi pozru s milosti;
a licem odsivaš svjetlomu sunačcu,
ljepotom dobivaš svieh u svem tanačeu.
Još imaš, diklice, od raja svu milos,
kud svrneš tve lice, tuj dodje sva rados.
Glas imaš od raja, njim raniš jak vila,
mnim da dni ne traja, ki padne u tva krila.
Još da zna svaki vas, nje pogled liek ima,
i nigdar do danas smrt ne da očima,
neg rados, milosti i svako vesel'je;
gdi pozre s radostí, tuj nije dresel'je,
nego se veseli i pun je radosti,
i drugo ne želi neg tvoje milosti.
Jedna je diklica meu vami od raja,
tko je njoj služica, on mlados ne traja.
Pravo je da slaviš tvojome ljepotom,
i da se još hvališ izvrsnom dobrotom.

62

Gizdavi cvite moj, hoću te moliti,
želeći obraz tvoj da bi mi pozriti;
jer mi je u njem liek od moje tužice,
tako da vas moj viek ne ronim suzice.
Gizdavi cvite moj, uvik ēu plakati
i ti ćeš život tvoj u zabit skončati.
Za ljubav ako je, sve mogu trpiti
i za te gospoje i smrcu primiti.
Nut znam ja, što si ti žalosna bez mene,
ne moreš trpiti, što t' lice sve vene.
Cjeć togaj, cviete moj, ne žalim ja mene,
nu žalim život tvoj i mladost, gdi t' vene;
jer vidju priku smrt, da te će ucvilit,
ljubav nam hoće strit i s jadom razdilit.
Za ljubav veliku, ku imaš sa mnome,
držim ja za diku tvu sliku domome;
šnjome se prigledam kako no s sunačcem,
ma tobom sve predam i za te sve plačem.

Pomisli cviete moj i postoj vrh sebe,
kad skonča život tvoj, što éu ja bez tebe? 20
Od sad éu iskat smrt, da mene prikratim,
ka bi me mogla strt, da tuge ne patim;
jer za te imav smrt, vazda éu živ biti,
znam što me hoće strt, ne éu ju zabiti.
Gizdavi cvite moj, mlados mi snebiva,
jer vidju obraz tvoj, gdi s jadom pribiva.
Gizdavi cviete moj, ako éeš već dati
s vesel'jem obraz tvoj, daj mi ga zgledati.

20

25

5

10

15

20

25

63

Da znate, očutih, jere sam jur svezan,
za što ja obljudih novu sad ljuvezan.
Ljubav se povrati na mene pritužna,
da mene sad skrati i vodi za sužna.
Još me je dovela taj ljubav do smrce,
ter mi je vazela tužno me srdače. 5
Ma čujem okolo u blizu tuj vilu,
ka nosi oholo od zlata svu strilu,
kojom sam ustriljen, ja čujem, do smrti
ter gredem ubiljen, jak jeljen meu hrti.
Jeda ju gdi vidim, svudi ju ištem ja,
za čino ne žudim, nego nju i raja.
Ugledah nije lice puno sve lieposti,
gdi veće neg sunce ima sve svjetlosti.
Počeh se snebivat u meni na svak čas,
a sebe zabivat zgledavši nije obraz.
Otidoх suprotiv velmi ju moleći,
čudim se jer sam živ, tebe ja želeći.
Ne moj sad bježati, jere ja k tebi grem,
ni se pak čuditi, ako ja sada mrem.
Ne vidiš, gdi za te vas ginu u nered,
ne vidiš da za te ja patim vel'ju zled.
Molim te na puno svrni sad tvoj pogled,
neka već, ma kruno, ne patim ovu zled;
neka se pobladim ja s tobom u krilu,
za čino ne žudim, neg tebe sad vilu.

Plakat mi sad ne daj, molim te pravedno,
nego mi lice daj i sebe naredno.

64

Prikrasna lieposti, izbav' me tužice,
jer ne imam radosti cjeć jadne suzice.

Ovo ti vas moj viek s čemerom istrajah,
želeći jadu liek, s tužicom ki prijah.

Kriepost i zgubih od moje snažice,
misleći kako bih probavio tužice,
ke prijah pod silu, s velikom žalosti,
od veće nemilu bez niedne milosti.

Lice mi sve bledi cjeć gorka čemera,
koji me svud sliedi bez goja i mira.

Cjeć togaj liek prošu od ovej tužice,
da veće ne nošu poniknuy očice.

A liek jes, diklice, u tvomu pogledu,
da draga očice otvoriš kad gredu.

A ti znaš najbolje ke čutim žalostī,
i koje nevolje trpjeh od mladosti.

Cjeć togaj, diklice, daj mi liek od jada,
da veće srdačce ne plaće od sada.

Mene ćeš izbavit od gorke tužice,
a sebe proslavit i tvoje očice.

Drugi liek ja ne znam neg vesel pogled tvoj,
cjeć koga sve predam, skončaje život moj.

5

10

15

20

5

65

Vaj da li suzice i plać moj čemeran
i gorke tužice tere tud privjeran
ne mogu tvu liepos, gizdava gospodje,
činiti na milos za ljubav da dodje?

Vaj da li sva služba i vrieme bjeguće
i plačna još tužba u pjesneh pojucē
ne može smiljen'je nijedno zasluzit,
da u viek civiljen'je ne budu ja družit?

Vaj da li uzdah moj, ki srcem podiru

- i trudan nepokoj, cić koga umiru, 10
 sve srce kameno ne mogu smiliti,
 da mene ljuveno ne činiš cvieliti?
 Vaj da li žalosti i gorke boljezni,
 ke patih za dosti cić tvoje ljuvezni,
 odluku pritvrdu ne mogu privratit 15
 ni tvoju rasrdu, ka me će zakratit?
 Vaj da li željen'je, u komu još venu,
 i tamno bledjen'je za tugu ljuvenu
 ne more svrnuti na milos ures tvoj,
 da željan trnuti ne budem ovakoj? 20
 Vaj da li me stan'je, jadovno gdi stoju,
 i slatko ufan'je, za što ja sad poju,
 ne more priyat dil ki godir radosti,
 da osladiš gorki stril mojojzi mladosti
 ——————
 Jeda si vazela na mene zlu volju, 25
 krunice vesela, jur ti se ja molju?
 Jeda li jer vidiš, pravedno gdi služu
 tere me tač vriediš, u željah da tužu?
 Ako je toga cić, do smrti vaj moje
 na milos ne će prić tva liepos gospoje.
 Uredbu od zvizda tim kunu, ka mene 30
 virna ti slugu da, da mlados ma vene.
 Bolje bi neviran da budu satvoreni,
 jere bih bil miran, a ne tač izmoren;
 i brže još rados prjedje bih izdvoril
 u tebe, ka mlados moju si izmoril'. 35

66

Svilo nenošena, gizdavi moj cvite,
 boljezan svršena sliedi me krozi te.
 Boli me srdačce i duša ljuveno,
 želeteći sunačce tve lice rumeno.

Sa stihom 24 mislim da bi valjalo pjesmu prekinuti, ipak se u rkp. nastavlja tekst bez prekidanja do stiha 30; ali stihovi 23-36 čitaju se još i pod brojem 747 kao posebna pjesma; napokon stihovi 31-36 dolaze još po treći put u istom rukopisu na listu 253.

Pj. 66: zad. 795.

Smagnu mi očice i lice me bledi,
jak mlado đeteće, kad zelen gdi vidi.
Ne želim, neka viš, ničemu inomu,
neg da mi zapoviš jak sluzi vernomu.

5

67

Tač jeljen ne tuži s naliepom ustriljen,
jak verno ki služi svak podje ucviljen ;
za č mu se u srcu boljezni ponove,
da sebi sam smrcu vapije i zove,
kunući toj vrieme, oni dan, čas i hip,
kada ču tve ime i vidi obraz lip.
Pače je prie kamen, pravo se govori,
ere vas u plamen od tuge ne gori.

5

68

Pokoli noćni mrak obujmi vas saj svit,
i za njim runen zrak od zore bude prit,
nigdi t' san ne dodje na moje očice,
niti me plač odje, ni gorke tužice,
neg cvilim jak zmija sva puna nalipa,
kada se privija po sriedi procipa.
Plaćući uzdišem bez tvoga obraza,
od suza izdišem jak trava od mraza,
er da znaš, davi se takoje živoj moj,
pokle odnosi se od mene obraz tvoj.

5

10

69

Ja t' ovi cvjetak moj dajem sad, neka znaš,
jer ču bit sluga tvoj, cjeć ono da mi daš ;
oto t' sam molio svaki dan kitice,
i za te molio, da mi daš tve lice,
cjeć koga umrieh ja, ako me ne smiriš,
i sad ču otit tja umrieti, da vidiš.
Uh, riet češ, krudela toliko ja li sam,

5

7 želim] rkp. žalim.

Pj. 67: zad. 797 1 tač] rkp. jak.

Pj. 68: zad. 794.

Pj. 69: zad. 800 11 teći ču] rkp. tetichju.

da sad smrt nemila otide i on sam.
 Gospodje pak ćeš riet, otit éu za njime
     ter éu ja sad umrijet onako i š njime;   10
 nu ćeš pak ti rieti : teći éu tuj hrlo,
     ne dam ti umrijeti ; ovo ti me grlo,
 ovo ti me lice i moja još mlados,
     ovo ti svilice i moja sva rados.

70

Čuj me svak tužeći, gdi grozom plačem sad
     o drazieh misleći, jeda im skrivih kad,
 za č da bih ostavljen ovakoj oda svud,
     a združih okriviljen, vidj bože, pravi sud.
 Bog da zna, krivinu ni niednu zled rěkoh,   5
     samo rič jedinu ter nemir za nj stekoh ;
 ufaši a s mirom njemu se potužih,
     govore, nevirom to li ja islužih ?
 Već koja mala stvar, ne ljubav postavi,
     sve primih ja za har i što nju proslavi ;   10
 za što me dobrota velika pridobi,
     odloživ sve zlo ta, neka se ne kobi,
 jeda bi puknulo srdače gdi komu,
     zliem dankom svanulo u nemir svakomu,
 ki njega rasrdi i ljubav veliku,   15
     zlo htien'je utvrđi jak nalip človiku,
 nu mišljah da mač nag razvrći ne more,
     nesrećeū gledav svak razmišljaj moj bore
 kako moć tu ima uvrhši zlu volju,
     vik zledi ke prima životom gdi bolju.   20
 Dviži sad na svak čas u tuzi postavljen.

skončavši moj obraz, jak da sam otravljen.
 Ovako ginuvši po vas dan s ljubavi,
     srdaćem skončavši, za č da me ostavi. —

Pj. 70: zad. 818. U tekstu ove pjesme ima puno nerazumljivosti.
 6 rič] rkp. rih 10 u rkp. poschauj 18 u rkp. stag.

71

Čemu me potvaraš, prisvjetlo sunačce,
ter meni rastvaraš jadovno srdačce ?
Ne moj me odgonit, gospodje od gospoj,
molim te, umorit, kada grih ni koj moj.
Jošte te ja molju, grimizna svilice,
razumje' nevolju od tužna služice,
ter meni sve vjeru' i mojoj mladosti,
kad ti što govoru od moje naglosti ;
i toj mi ne hoćeš gospodje dopustit,
bez tebe skoro ćeš mu mlados opustit.

5

10

72

Što su tej strjelice, reci mi Ljubavi ?
tužno me sad lice, molim te, izbavi.
Na mrtva sad mene ne moj se sokolit,
gdi mi život vene, ni takoj oholit.
Hoćeš li ustrilit i ranit srdačce,
hotje' se oholit na ono sunačce ;
onojzi diklici u prsi ustrili,
od sunca prilici, neka se primili,
za č jednom me srce ize mi na dvora,
od tole ja smrce čutim sad od zgora.
Jer jošte po sili drži ga sobome,
molim te, primili tuj vilu sa mnome.
Ustrieli jednomo nje srce i moje,
da držiš sobome za sluge za tvoje.
Jošte ćeš ti strilit dvaška sad u jedno
i hotiv primilit sa mnomo nju za jedno.

5

10

15

73

Sve tuge od svjeta sad s kipa ne hode,
s večer ter do svjeta srce m' ne ohode.
Razmišljam život moj, koji ēu činiti,
za č tugom velik broj ne možem trpiti.
Ne marim ufan'je nijedno u nikom,

5

*Pj. 71 : zad. 813.**Pj. 72 : zad. 802.**Pj. 73 : zad. 548 1 ne hode]rkp. nahode 2 srce m']rkp. srce mu.*

razliko varan'je nahodim u svakom.
Dočime bih čestit, mnozi t' me ljubiše ;
ki pravljahu ljubit, svi me ti zabiše.
I za sve er ja bi oda svieh ostavljen,
jedna je pod nebi, kom ēu bit ozdravljen. 10

74

Prikrasna strelice, tako mi života,
sva mi je u srce taj tvoja ljepota ;
er me si naučila tve lice ljubiti,
sad me s' razlučila ter se grem ubiti.
Rieti ēu ovoj sad, nu pamet postavi 5
jaki no ljuven jad i ne zaboravi :
ako me ne uzmeš opeta u skut tvoj,
gdi skonča, vidjet ćeš, nevoljni život moj.
Neka se pohirim uza te ja mal čas,
jeda ja prihlinik prisvietal tvoj obraz ; 10
jer kad se spomenem od njega sunačce,
za velik čas po tem procvili srdačce.
Kroz to te sad molim, moj venče zeleni,
ne čin' me da civilim u željnoj ljubezni.
Ovo t' sam za služit u rukah sunačce,
dopus' mi sadružit veselo srdačce. 15

75

Jedina ma vilo, ne gnievaj na mene
tve ličce prebilo, jer život moj vene.
Jedini cvite moj, sva lipos u kom sja,
ter mislit čuj ne moj, da se gdi hvalim ja. 5
Jedina lieposti, za č je toj prieka smrt,
od moje mladosti ka me će hrlo strt.
Jere se ne hvalim, nu vele otajno
u srcu ja hranim tve ličce prislavno.
Jer kad ja toj začuh, da mislih, gospodje,
iz mene malo duh od tuge ne podje, 10
tere stah misleći, što ima bit ovoj,

7 dočime] rkp. dojčim 8 pravljahu] rkp. pravljah.

Pj. 74 : zad. 807.

Pj. 75 : zad. 810.

suzice roneći nemirno život moj.
 Nu malo razgovor dah momu srdačcu,
     misleći kad u dvor budu ja sunače,
 toj ēu ja sve uznat, tko joj je spovidil.   15
     Nie pravo vjerovat, da što ni tko vidil ;
     ter meni viruj sad, što ti ēu ovdi rit :
         tako me ljuven jad podugo ne čin' mrit
         i sve što jest tuga na svjeti oda svud,
         da mi su za druga, toj budi boži sud,
         ako sam u tom kriv, tva liepos što veli,
         i tako budem živ i bog me veseli.
     Ter za toj molim te, zautra da čekaš
         jur ondi moj evite, kako no sama znaš.
 On ki se ne štedi za čas tvoju umrieti,
     u željah dopadi, tako ti živjeti.   25

76

Srce me kroz ljubav koli bi jadovno,
     da mnokrat puknuti od jada je htjelo,
     najliše kad ljubav pridjaše u bielo
     i ličće nu tvoje jak ruža rumeno.
 Dušica otit hteć od mene smiljeno   5
     tuj pridje na oči me, tuj na usti smilo,
     tuj jedan i drugi iskaše, ma vilo,
     da bitje u prsi stave tve ljuveno ;
 nu ih ja uzdržah, da kad se sunače
     iz usti smihom tvih ukaza veselim,   10
     on čas se moja moć sva svasma udavi ;
 jer duša dušicu a srce srdačce
     očuti, da kruto izgrli sve sa svim,
     da ljubav vrhu svieh pristol'je postavi.

77

Tko žudi ovdi od vas ljuvenu nu kriepos,
     razum ter počten'je prislavno od sviti,
     angjela priliku smiljena viditi,
     milosti sve rajske izvrsnu ter rados :

Pj. 76: zad. 732 sonet.

Pj. 77: zad. 733 sonet.

pozri sad ev' moje gizdave vil liepos,
kojom je uzmnožna sva bitja naditi,
svitlostju sve zvizde od nebi dobiti,
ter moćju nje vazet Kupidu svu jakos.
Ona je počten'jem gospodja Diani,
razumom Palladi, Veneri lipotom,
cvitak je od ružice od svita izbrani;
sunačce svitlosti nadhodi, a po tom
cafti u ličce nje taj giljak rumeni,
svakoga da svojom užiže ljetopom.

5

10

78

Ohola koja greš nada sve mladosti
kroz slavnu tvoju čes izvrsne liposti,
pokli tej liposti skončan'ja budu doć,
kajan'je i žalosti priti će po svu moć.
Gorciemi suzami grozno ćeš civiliti
nemilos, ku meni budeš satvoriti ;
još s togaj, dobro znam, da ćeš proklinati
lieposti koji dan mogla si uživati.
Togaj cić tva mlados dokli ima kriposti,
uživaj tvu lipos svakoje radosti,
tvojemu ter sluzi ljubavi ne brani,
cić tebe ki suzi, moj cviete izbrani.
Tve srce prikruto priklonit ne krati,
jer vrieme minuto nigdar se ne vrati.

5

10

79

Prislavni jes' li ti prstenak, ki s' me vil',
ures si ruci bil, kima me zavezal',
a dobro da s' od nje ti ures prie imal,
dar taki umrliem dopušten nis' vidil.
Promisli, jesi li priblažen sve dni bil,
vazda er s' gospodje sva bitja ti tical ;
tuj blažen da sam sad, tebe sam cić poznal,
er taki nigdar dar na svit sam prije smil.
Prsti me goruće obujmi ti sada,

5

*Pj. 78: zad. 734 sonet.
Pj. 79: zad. 735 sonet.*

ter podji od mene, ufan'je zgubi te,
dokli prah se stvori me tielo od jada;
za č vječan biti ja mislim nu krozi te,
ere se meni mni da nitko nikadar
na svjeti imal je prislanan taki dar.

10

80

Prstenče, ki si bil u brieme minuto
u milos moje vil na ruci gizdavi,
sa mnome ti veće sad niesi u slavi,
kroz toj ter oba dva civilimo mi za to.
Sad bitje od svita prihodi tač ljuto,
da čas si u milos, on čas ne u ljubavi.
Kroz toj se ne boli, ere se toj pravi:
da dobro od svita nie vječno ni kruto.
Led si bil studeni u vile ter svitlos,
nu sada ognjen plam mojozji tamnosti,
er s' mjesto prominil, prominil si i rados.
Nu stati sad sa mnom ne primaj žlosti,
ni kaj se da imaš od druzieh već milos;
za č bitja obćena u većoj su kriposti.

5

10

81

Neharna gospodje, znaš kad mi stavljaše
desnicu vrh moje, ke rieči pravljjaše?
Ne ču te ostaviti, bog da mi svjedoči,
neg te ču ljubiti, kako no me oči.

82

Svudi grem a sjedim, sve vapim a mučim;
sve mi je, a želim, hvalim se, a nie čim.

83

Tko čini da služba ma ide u nehar,
da mu je, vaj, tužba i čemer gospodar.

Pj. 80: zad. 736 sonet.

Pj. 81: zad. 722. Sr. pj. Menč. knj. VI, 10, str. 311.

Pj. 82: zad. 742.

Pj. 83: zad. 756.

84

Nevjerni druže moj, neka te uprošu,
 pravo li bi ovoj, da za te podnošu :
 za moju svu službu, ku za te satvorih,
 do smrti da tužu, ka me će umorit ?

85

Draži si ti meni, neg dragi kamenak,
 cjeć koje ljuveni žeže me plamenak ;
 tebi se veselju jak rosi travica,
 tvrdje te ja želju neg sunce rozica.

86

Ako li i dodje prieka smrt na mene,
 ti s' uzrok gospodje, život moj da vene.

87

Sluga tvoj. ki za te tvrdo je izmučen,
 moli se prida te; da ti je priporučen.

88

Oh moji uzdasi srce ti ranili,
 ter ti se svi vlasti od jada savili !
 Plaćite svi luzi i mramor pritvrđi,
 er mojoj sluzi taj vila pogrdi.

89

Nut lipo koli gre, nut slatko što gleda !
 tko za njom da ne mre, tko srce njoj ne da ?
 Hoće li suzice prid boga moje doć,
 ke ronim niz ličce krozi te dan i noć ?

Pj. 84: zad. 725.

Pj. 85: zad. 724. 4 sunce] rkp. suncu.

Pj. 86: zad. 783.

Pj. 87: zad. 687.

Pj. 88: zad. 712. U stihu četvrtom nedostaje jednoslovčana riječ.

Pj. 89: zad. 714. Stih 1-2 sr. Menč. II, 14, 5-6.

Odlomci

1

Aj li se svi sile i velmi još muče,
da mene od vile prem svasma razluče.
Pomisli smrt, bože, s nalipom od strile,
ako me ki može izbavit sej vile ;
toli t' me izbavi, mnim, da će poznati,
kakve smo ljubavi, bez ke ni moć stati.

5

2

I vele tva silos za svaku stvar slove,
a veće za milos, kojom te svak zove.
Za toj zled a prirok tko t' more potajat,
ter tko je toj uzrok, daj mu se pokajat.

3

Ovako izbrane nje stvari razbirah,
a s druge li strane na lipos pozirah,
ter mi se od rozic ona vil činjaše,
gdi joj pram od kositic niz ličce lečaše,

4

Mladjahat još nemah ni šesnaest ljeta
ni muka ne primah, željah trudan svjeta.

5

U broj se tim vidim obćene bolosti,
ter velmi ja stidim sam svojom mladosti.

Ovo su oni odlomci, izvadjeni iz zad. rukopisa, kojim ne mogoh nikako u trag ući u njihovoj cjelini, gdje bi im pravo mjesto bilo. Pj. 1 : zad. 31. — Pj. 2 : zad. 234 sr. Menč. III, 8, 13-16. — Pj. 3 : zad. 365 4 niz] rkp. uz. — Pj. 4 : zad. 286 1 riečca ni dodana, da bude stih podpun. — Pj. 5 : zad. 372 1 bolosti] rkp. bolesti.

6

Okol srca striljana kruna mi s' čista zlata,
dobrim evitjem svih strana ko miriše i evata.
Rajskoga ti uresa jur ona gre vila
rek bi je s nebesa sadahta sletila.

7

A ličem odsieva svjetlomu sunaču,
najliše kad spjeva u zlatom vjenaču.
Zamami srdačce rumeni obraz tvoj,
prisvetlo sunačce, ne krati život moj.
Sluga t' sam pravedni cjeć tvoje lieposti,
i sada i sve dni sa svome krieposti.
Pravo je, da imaš sve hvale od sveta,
jer liepos vazimaš svakoga dim cvjeta.

5

8

Gizdava pozora medju sve diklice,
hvata joj jak zora ljepotom nje lice ;
vidju, da rajski dan dodje nam s milosti,
meni bi ugodan s velikom radosti.

9

A sad se odiljam, ljepša od sunačea,
pri tebi ostavljam pol mogu srdačca.
Druga polovina vazda mi je s tobom,
ljepša od sunačca, ostaj, vaj, mi s bogom.
Srce ti ostaje a duša sa mnom gre,
gizdava gospoje, sahran' ga, ere mre.

5

10

Sve moje vesel'je ti si, kruna moja,
medju sve na sviti ti mi si gospoja ;
krunom si krunjena, měni si sudjena,
glas te je i slava od rajske ljepotna.
A misli tko ljubi, postavljam u tvoj sud,

5

Pj. 6 : zad. 376. — Pj. 7 : zad. 781. — Pj. 8 : zad. 792. — Pj. 9 : zad. 805. — Pj. 10 : zad. 546, posljednja 4 stiha dolaze već u petoj knjizi Menčetićevoj, gl. str. 274 st. 49-52.

tko ljubav izgubi, je li mu veli trud ?
je li mu boljezan ? za što se meni mni,
da željna ljuvezan život je pakleni.

11

Dinara dobudi, u kih je svaka moć,
primljen ćeš bit svudi, gdi godir budeš poć.

Pjesme spjevane na narodnu

1

Djevojka hodi po zeleni travi,
krunicu nosi od rožic na glavi.
Očima meni srdacce zamami,
da srce gori ljuvenima plami.
Jošte me rani dvima tanci prami,
da želim smrti, hrlo ka me hrani.
Tako ti bože tvoju majku shrani,
može li biti dielak meni pravi,
od vienca tvoga, koj nosiš na glavi ?
Tako me bože oda zla obrani,
i još mi bože čaća i braca shrani :
tebi se hrani vas tvoj dielak pravi
od vienca moga, koj nosim na glavi,
koji sam brala po velici slavi.

5

10

2

Djevojka je podranila, ružicu je brala ;
s bosilkom ju razbirala, trudna je zaspala.
Nad njom pojut dva slavica, djevojku su zvala :
ustan gori djevojčica, sanka ne zaspala.
Maglica se briegom krađe, sad je na te pala ;
cvitje hoće opaliti, koje si nabrala ;

5

*Pj. 11 : zad. 752 sr. Menč. pj. knj. VI, br. 49 i Držićevu pj. 111.
Ovih 6 pjesni čita se u zad. rkp. br. 166, 167, 168, 236, 324, 603.
Bit će po svoj prilici od Gjore Držića pobilježene. — Pj. 1: 5 dodano me
6 želim] rkp. želi 9 vienca] rkp. vienača.
Pj. 2: 3 djevojku] rkp. djevojčicu 4 ustani] rkp. ustani.*

još te hoće privariti, ako nis' dobrala,
 za vjenačce drobnu ružu i cvitja ostala.
 Djekojka se razbudila, slavicom se ozvala :
     a vi slavlji lužanini, velika vam hvala,   10
 koji me ste razbudili, jurve bih zaspala,
 razbiraje drobnu ružu i cvitja ostala.
 Sinoć me je moja majka mladu hrabru dala,
 prid kojom sam vas večerak svezanih ruk stala.
 Žimi majka, žimi bratac, prie ga nisam znala,   15
 niti mu sañ rosnu travu prid konja metala,
 razma siñoc. Mila majko, tebi budi hvala,
 ka si meni djevojčici mlada hrabra dala.

3

Djekojka je ružu brala po ravnoj livadi,
 oblaka je klikovala : hod' mi ružu hлади,
 da joj listak od sunačea gorko ne uvene,

9 u rkp. tuj se djevojčica razbludila 14 rkp. svezan ruke 18 ka J rkp. koja.
Ova ista pjesma dolazi u fr. knj. rkp. 16 u dodatku pod brojem 4 ovako
(ima je i rkp. 28:)

Djevojčica je podranila
 ružicu je brala ;
 sjutra rano prie sunačca
 u cvjetku zaspala.
 Nad njom pojdu dva slavica
 ter djevojku bude:
 Ustan(i) gori djevojčice,
 sinka ne zaspala ;
 maglica se briegom krade,
 sada je pala na te ;
 cvjetak ti hoće oznobiti,
 koji si nabrala,
 drobne ruže za vjenačac
 i cvjetja ostala.
 Tihi slavju lužanine
 velika ti hvala,
 koji me si probudio,
 ere bjeh zaspala,
 u ružici u drobnojzi,
 koju bjeh nabrala,
 drobne ruže za vjenačac
 i cvjetja ostala.

da si svijemo dva vjenačca ružice rumene,
jedan tebi drugi meni, gizdavoј djevojci. — 5
 neka nam je ličeu sjeni do hrabroih dvorci ;
jer ti mene hrabar čeka uz konjica stecí,
 da mu konjic ne prisvene, vodice želeći.
 Oblak se je umolio gizdavoј djevojci,
 ter je vihra uzmolio, neka svije vienci. 10
 Suncu se je ražalilo na sinja oblaka,
 ter je vihra uzmolio : tako t' moga zraka,
 moreš li mi odoljeti, sinj oblak s livade,
 jer ēu ružu popaliti, da joj listak spade.
 Nu djevojka bješe svila oba dva vjenačca,
 na sramotu toga vihra i gorka sunačca.
 U to hrabar s konjem dodje po svoju ljubovcu,
 vele ljubi : tuj ti podje tuj brati ljubicu ?
 Ljubi hrabru odgovori djevojčica mlada :
 čemu hrabro konja mori, ja bih došla sama. 20
 Sunačcem sam bojak bila u drobnu ružicu,
 i tebi sam vjenčac svila na rusu glavicu.

4

Izrasla je vita jela na brieg dunaja,
 pod njom moma ružu žela, rodom gizdava.
 U nje mi su biela ličca, rajem gojena ;
 oči ima kakoj strila, kim jad zadava.
 Jošte ima ruse kose, ke je savila,
 vrh njih nose zelen vinčac, kako taj vila.
 Tako ti boga diklice, mlada i gizdava,
 daj mi dilak od ružice, da mi t' je slava ;
 konjcu momu rosne trave od tej livade,
 tvoga vienca s twoje glave, vile gizdave. 10
 Tako mene višnji hrani, moј gospodine,
 i oda zla me obrani, moј mladi hrubre :
 tvoj vjenačac i ružicu, koju sam žela
 s jutra zorom prie sunačca ja vita jela.

5

Našla j' hrabra djevojčica u travici speći,
prjedje ga je poljubila, neg li probudila.

Na junaku su zlate ostroge,
a na djevojci tanka košulja ;
i zadješe se zlate ostroge
za djevojčinu tanku košulju.

Liepa je svila, još ljepša vila,
liep mi je cvjet, još ljepši svjet ;
a junak se strielja iz rožanca luka,
djevojka ga bljula iz zelena luga,
strjelice mu brala, na konja ih dala.

5

10

6

Vila j' moma tri vjenačca; pelinak
bere, ružicu prospilje.

Jedan j' vila od tratorka; pelinak
bere, ružicu prospilje.

Drugi j' vila od bosioka; pelinak
bere, ružicu prospilje.

5

Pj. 6 : Od 11 stiha poremećen je tekst ove pjesme, te nedolazi refrain pravilno na svojem mjestu, ali je ja ispravih po analogiji. Ovakova pjesma dolazi i u rkp. fr. knjižnice br. 16 u dodatku pod brojem 10 (a ima je i rkp. fr. knj. 28):

Vila je moma dva vjenačca,
pod njom led hrusta, hrusta ;
da bi mi ju celovati u nje medna usta,
u nje medna usta.

Jedan vila od ružice,
pod njom led hrusta, hrusta ;
da bi mi ju celovati u nje medna usta.
u nje medna usta.

Koj će nositi na glavici,
pod njom led hrusta, hrusta ;
da bi mi ju celovati u nje medna usta,
u nje medna usta.

Drugi vije od tratorka,
pod njom *itd*
koj će hrabru darovati,
pod njom *itd*
hrabar momi zlat prstenak,
pod njom *itd*.

Treti j' vila od ružice ; pelinak
bere, ružicu prospilje.
Koji j' vila od tratorka ; pelinak
bere, ružicu prospilje. 10
Taj mi bracu darovala ; pelinak
bere, ružicu prospilje.
Koji j' vila od bosioka ; pelinak
bere, ružicu prospilje.
Taj mi j' sama pronosila ; pelinak
bere, ružicu prospilje. 15
Koji j' vila od ružice ; pelinak
bere, ružicu prospilje.
Taj mi j' hrabru darovala ; pelinak
bere, ružicu prospilje. 20

7

Rode moj, moj dobri rode.
Sinočka ti mene rode tujin junak obljubi,
rode moj, moj dobri rode.
A jutroska ti me rode udovicicom ostavi,
rode moj, moj dobri rode. 5
Skupite se, rode, svikolici, oružajte se,
rode moj, moj dobri rode.
Potjericu rode potjerajte,
za junakom rode za tujinom,
rode moj, moj dobri rode. 10
Konjica mu rode nastrieljajte,
a njega mi živa dovedite,
rode moj, moj dobri rode.
Nigdje mi ga ne obranite,
neka ga je meni pedepsati,
rode moj, moj dobri rode. 15
Zlo neka je njemu bez pristanka,
zimnju nojcu bez pokojna sanka,
ljetnji danak bez pokojne sjence,
rode moj, moj dobri rode. 20

*Pjesme 7-12 dolaze u rkp. fr. knj. 16 u dodatku pod brojevima 1, 2,
3, 17, 18, 20; pjesme ove čitaju se i u rkp. 28 iste knjižnice, osim posljednje.
Tekst im je mjestimice jako poremećen.*

8

Dvije sta mi se na vodi karale,
karavši se su vjedri udarile ;
jedna mi drugoj : nevjernice moja,
za č mi s' vazela moga ljubi draga ?
Lagneš mi, lagneš kako huda glava,
ja ti sam hrabra i od prije znala,
jošte ti niesam sedam lit imala,
odkles me je majka hrabru namienila.

5

Tri lita mu sam ran bosil gojila,
od koga mu sam kimu polomila ;
od te sam kime tri vence savila.

10

Jedan sam venčac bracu poklonila,
drugi sam venčac sama pronosila,
treti sam venčac niz Dunaj pustila.

15

Plovaj mi plovaj, moj zeleni venče,
ter mi doplovaj do hrabrova dvora.
Kada mi budeš blizu hrabru dvora,
dvaš mi ga klikni, tretjom pogovori :
što stojiš hrabro, što ne greš domome ?

Ali mi ti su puti kameniti,
ali mi ti su kupjenom zarasli ?

20

Ma kada budeš u carevi dvori,
ne moj mi venca moga pronositi,
za č imam bratju, ki caricu dvore,
poznati hoće moj zeleni venčac,
iseć mi će te, izranit mi te će.

25

Hrabar djevojci tiho besjedjaše :
neka t' me sieku, neka ti me rane,
neka mi reku : er za ljubav umirem.

9

Livada se uresila,
liskom se je sva pokrila ;
po njoj cafti svako cvjetje
i ružica od proljetja.

Kraj livade zelen borak,
a pod borkom bio šatorak ;
pod šatorkom djevojčica,

5

skutac drži pun cvjetica,
ter mi vije dva vjenačca.
U jedan biser unižuje,
koji hrabru namjenjuje ;
drugi vije u ružici,
koj' će nosit na glavici.
Više mome slavic poje,
na granici borka stoje.
Moma slavja zaklinala :
bor ti krioca ne oblomi,
kazuj meni za istinu,
od kuda si doletnuo,
jeda mi si gdi vidio
moga hrabra gospodara ?
Slavic momi odgovori :
bor mi krioca ne oblomi,
vidio ti sam gospodara
u majstora u zlatara,
gdi kovaše zlaćen prsten,
koj' će viencu uzdarje biti ;
er se nada tvomu viencu,
koj' mu misliš pokloniti
i uzdarje darovati.

10

15

20

25

30

10

Priliepa djevojka od roda pribjegla,
a za njom za njome na kite svatove.
Gdi ju dostigoše, trava zelenješe ;
gdi š njom počivaše, vince žuberješe ;
gdi ju dovedoše, dvori procaftješe ;
brata odobriše, stada raširiše,
u svem bog pomaže, i nas da pomože.

5

11

Pod nebom ljepše ptice ni,
nego li soko sivoper ;
da bi m' se njime stvoriti,
letnuo si bih visoko,
visoko soko pod oblak ;

5

a padnuo si bih nizoko,
nizoko soko na orah.
A pod orahom vila spi,
ali je vila ali ni,
ali je koja ina zvier ;
bože, liepo t' je stvoren'je,
ljepše nego li ljetnji dan.

5

12

Ela dušo kokorušo,
operi mi moj testemelj.
Ela momče kokoravče,
ne imam ti ga u čem oprat ;
ne imam ovdi bistro vode.
Ela dušo kokorušo,
tvoje oči bistra voda,
operi mi moj testemelj.
Ela momče kokoravče,
ne imam ovdi raki saplun.
Ela dušo kokorušo,
tvoje ruke raki saplun,
operi mi moj testemelj.
Ela momče kokoravče,
ne imam ovdi žarko sunce.
Ela dušo kokorušo,
tvoje srce žarko sunce,
operi mi moj testemelj.

5

10

15

Pjesme dodane iz drugoga rukopisa

1

S brjemenom sve bitje dohodi na brieme,
s brjemenom i cvitje još podje u sjeme.

Ove pjesme dolaze u rukopisu fr. knj. br. 16 u dodatku pod naslovom: „kitica pjesniva iz razlicieh spjevaoca skupjena“. Pošto se nekoje izmedju pjesama ovoga dodatka nahode i u drugih rukopisih, gdje su medju Menčetićevimi pomiješane, to je sva prilika, da će još i ove ovdje naštampane biti Menčetićeve pjesme.

Pj. 1: fr. knj. 16 pod br. 9 sr. pj. 23 str. 467 i 24 str. 468.

S brjemenom sunačce zahodi za goru,
s brjemenom i vjetar utiša na moru.
S brjemenom i mrazi prid sunačcem spadnu,
s brjemenom i drazi još da se sastanu. 5
Brieme t' je i meni satvorit tuj milos,
er me je dovela do smrti tva lipos.

2

Oh jaoh, vaj meni, blažen se mogah rit,
dokoli ljuvezni ne davah na se prit;
nu odkli odlučih dvoriti vił ovoj,
život moj izmučih, pateći nepokoj. 10
Blažena ma mlados jur bješe na saj svit,
a sad plač i žalos hoće me zadavit.
Jedino me stan'je u što se obrati?
u gorko plakan'je, ke me će skončati.
Jaoh mirno živjen'je kako mi jur podje,
a plačno civiljen'je na mene pridodje. 15
Jaoh moji dobri dni i slavna godišta,
da li mi jak no sni podjoste u ništa?
Jaoh kamo vesel'je, koje me jur grli,
vidju da dresel'je sada me zagrli.
Tko bi mnil na toj doć, ajmeh ma mladosti,
da civilim dan i noć bez niedne radosti! 20
Pravo se rič nika na sviti govori:
rana je bez lika, ljubavi tko dvori.
Jaoh što ja oni hip ne vidih, što sad vim,
ma nu bih jak no slip ter ne znah, kud hodim. 25
Srce mi veljaše, kudi se spravljaš sad,
koliko da znaše, jere ču prit na jad.
Sad poznam, što je plač i što je tužiti,
i što je oštar mač u srcu čutiti.
Sad poznam, što je zled i što je boljezan,
i što je, jaoh, nered patiti po vas dan. 30
Sad poznam, što je trud slobodu želeći,
i što je vječni sud, neharniem dvoreći.
Sad poznam, što je vaj i smrtne strjelice,
koje mi vil ovaj postavi u srce.

Pj. 2 : fr. knj. 16, br. 16.

Sad poznam tej muke, kakve su pritrpit,
 kada se u ruke nemile bude prit ;
 iz kojih jedan čas ne mogu izit ja,
 jurve sam satren vas u mukah bez broja.

3

(bez početka)

Ter kako odsudjen da bude na sviti
 nebesi naredjen u vieke živiti,
 provodi ljepotu a konac ne znaje
 našemu životu, kako se skončaje.
 Nu ako reći smim, priroka da mi ni,
 na vjetru kako dim svi lete naši dni ;
 ter kako ljetnji cvit i vjetar s planine
 mlados nam na saj svit do malo izgine.

Da li ja ostavit kada se spomenem
 pun dika ovi svit, srdaćem utrnem ;
 ostinem kako mraz i mramor i kamen,
 probliedi moj obraz, vas kolik usahnem ;
 tvrdje neg zimi led ostinem oni čas,
 toli mi njeka zled obujmi život vas.

Odkole za mal hip, jaki no svak vidi,
 naš obraz toli lip da na svit poblidi ?
 krozi smrt nemilu, koja nas ukrada,
 kako vuk pritilu ovčicu od stada.

Jur pokli smislim toj, ne scienim jedan vlas
 najmanši s glave moj, da imam carski glas ;
 da rečem, iman'je pod suncem sve koje
 ima se u znan'je, ovo je sad moje ;
 da imam lieposti sve, koje danica,
 nebeskom krieposti da sjaju ma lica ;
 odkole jedan čas jes i bit i ne bit,

što se zna, i danas slobodno mogu rit :
 neka t' je u znan'je, oj svietla kraljice,
 ka s' meni ufan'je, ar želim tve lice,
 ar bješe na sviti gizdava uresa,

5

10

15

20

25

Pj. 3 : fr. knj. 16 br. 20. Šteta što ovoj pjesmi nema početka, jer je sudeći po godini navedenoj u stihu 47-48 spjevana negdje oko 1497 god.; valjda od Menč. 10 utrnem] u mojem pripisu ostrnem 11 ostinem]rkp. ostanem.

- ovo ēu prav riti, jak angjel s nebesa. 30
 Jedina ka ctiše počten'jem, ljetotom,
     meju sviem slovješe nje ime dobrotom.
 A toj bog od višnje bješe dal milosti,
     da sjahu sve iz nje krieposne lieposti.
 Oh kad nam pojše jak angjel u raju, 35
     svak čuvši pravljaše: zamamljen ostaju.
 Toliko slavan glas u tanceh puštaše,
     da njeku srcu slas svakomu davaše,
 veće ner plovuci Serena po moru
     i slavic pojuci u gori u zoru,
 ke pišu što su ti, što vidih toj pravim, 40
     ar nije ni prie bi da ga š njom ja slavim.
 Vazda mi suzice, kada ju spomenem,
     poliju sve lice, er za njom vas venem.
 Najliše kad pojah razlike š njom pjesni, 45
     jeda li ovoj šnjah, sve mi se mni, u sni:
 tisuće četrsta i devedeset bi
     i četr godišta, kada je nam ne bi,
 dvadesti i jedan mjeseca il(inštaka),
     kad minul bješe dan, slava nje nam svaka. 50
 A sada pjesance veće reć nestaje,
     ner pridi u tance, gdi rados ostaje,
 jeda mi vidiš vil, u slavi koja vri,
     od koje ljuven stril godišta nosim tri.
 Moli ju od mene jaki no gospoju, 55
     ar život moj vene, da čuje što poju:
 reci joj, da nas smrt prieka ne privari,
     jaki no zviercu hrt da nas ne udari.

4

Mogal bih suzami, ke ronim dan i noć,
     omekšat tvrd kami, prsi tve nije moć;
 mogal bih uzdasi rastopit led i mraz,
     tve srce izlazi studenije svak čas.
 A gorko civiljen'je dosle bi očutil'
     gora, lis, kamen'je: — ti s' gluha na moj civil.
 Ljubav, ka j' u meni, stegla bi na milos

pakljene tej sjeni, ne može tvu lipos.
Al nije to u prav, da sluzi, gospodje,
suze, uzdasi, [civil] ljubav prid tobom man podje. 10

5

Da budem u raju, blaženi gdje stoje,
i gdi se imaju radosti svakejo :
ne bih još blažen bil ni vesel za dosti
bez tvoje, draga vil, angjelske liposti.
A da sam sred pakla ter da su vaj meni
sve muke i sva zla, ke izriet moći ni,
videć tve liposti, blažen bih bio ja,
i vesel za dosti, jak da sām sred raja.
Cić toga, gospoje, pokli si ti sama
blaženstvo sve moje i svaka rados ma,
molin te ja milo, ne bran' mi vidjeti
sve ličce pribilo, kiem sam živ na svieti ;
a ja ti kupljen rob hoću vazda biti,
dokoli tamni grob bude me prekriti. 10

6

Mnokrat sam, sunače, hotil ti skazati,
što moje srdače kroz lipos tvu pati ;
a'kad mi višnji zgor tvu lipos dopusti,
ostanem jak mramor, rieč umre sred usti.
Razgovor tim meni, meni sam ostaje,
uzdasi ognjeni, er moj plam nestaje ; 5
jer ni moć u pjesan izriti tebi daj
trudnu mu boljezan, i smrtni civil i vaj.
Angjelska gospoje, tim rado sej pjesni
prim', po kih sve moje poznat ćeš boljezni. 10

7

Čemu je strieljati jednoga, koji mre,
i na smrt tirati, veselo pokli gre ?
Silena Ljubavi, što tvoriš meni toj ?
Kad se u san objavi, skončava život moj.

Pj. 5: fr. knj. 16, br. 24. — Pj. 6: fr. knj. 16, br. 25. — Pj. 7: fr. knj. 16, br. 26.

Eto si izranił' srce tač u meni,
da veće tvojoj stril nigdire mjesta ni.
Tim zaman ne trati, Ljubavi, tvoje stril,
pokle mi zadati ne možeš veći cvil.

5

8

Vidju ja sunačce drugo sad na sviti,
ko čini srdačce me u plam goriti,
ko veću moć ima, neg sunce od gore,
što studen i žima pridobit ne more;
ko čini još ob noć srce me goriti,
od koga ni se moć nikamo sakriti;
komu bih usiljen sa svim se pridati,
ko rekoh umiljen u svemu slišati.
Da ne bi srdačce me u prah spražilo
to drugo sunačce, ke si ti, ma vilo.

5

10

9

Jaoh čemu na svit saj izidoh, odkli tač
sve dni je meni vaj družiti i gork plač?
Čemu li oni čas, kom vidih ovi svit,
od smrti tvoje vlas na mene ne ktje prit?
Jaoh ne bi čes huda nad mnom vlas imala,
nit bi mi od svuda žalosna sretala;
ljuvena ni bi moć, gospodje svih vila,
po vas dan i svu noć sužna me vodila.
O žimi bože moj, je li ki meni lik,
da gorko ovakoj ne tužim vas moj vik.
Svakoži lik rani najt će se u travi,
a mene ništo ni da lika dobavi.
Sama smrt u pokoj može sve postaviti
i tužan život moj svih tuga izbavit.

5

10

10

Jaoh plačem po vas dan, jaoh veće kad je noć,
budući pravedan služeći za svu moć.
Tako ja sve trajem me brieme evileći,

*Pj. 8: fr. knj. 16, br. 27. — Pj. 9: fr. knj. 16, br. 28. — Pj. 10:
fr. knj. 16, br. 29.*

za drugo ne hajem, dragu vil' želeći.
 Oči me smanjkaju, suzice roneći ; 5
     a život skončaju, sam sebe kuneći ;
     tere moj život vas može se smrt zvati,
     kad mi je svaki čas s uzdahom plakati.
 Nu veće snižen'je ja žalim moje vil'
     ner moje služen'je ter imam gorki civil ; 10
     plamenom kim gorim, ne će mi dat pomoć,
     i kolik plač tvorim po vas dan i svu noć !

11

Mnokrat sam dat hotil svrhu mom životu,
     nesviestan drage vil er odjoh lipotu ;
     a paka da rečem : ako dam smrt meni,
     veće vik ne stecem nje pogled ljuveni.
 Rekši toj odlučim priživit koji dan, 5
     i veće uzmućim, sred pakla našad stan ;
     er za grih pokoru svaku ču zagrlit,
     po koj ču u dvoru vil moje vrat grlit.

12

Može li gorči gdi u paklu, jaoh, stan bit,
     neg meni, jaoh, ovdi gdi ču se pogubit ;
     ako me gluha smrt izbavit ne bude,
     život moj sam ču strt, da odjem sve trude.
 Robovat ter služit nikako ne ču već, 5
     i stati u tuzi, sam sebi jad tvoreć,
     ter da li čes dobra živa me izvede ;
     srce me ku obra, druzi je svud sliede.
 U svemu š njom rados imat ču na sviti,
     čestita i mlados naša će vik biti. 10

13

Gospodje od svih vil, jedini moj cvite,
     blaženi plač i civil, ki prolih krozi te ;
     blažena boljezan, blaženi nepokoj,
     ki patim po vas dan, slaveći ures tvoj.

Fj. 11: fr. knj. 16, br. 30. — Fj. 12: fr. knj. 16, br. 31. — Fj. 13: fr. knj. 16, br. 15 sr. Menč. pj. V, 31.

Blaženo sve brieme, koje sam strajal ja, 5
 slaveći tve ime u pjesneh bez broja.
 Blažena još kriepos gorušte ljubavi,
 koja mi tvu liepos u srce postavi.
 Blaženi čas i hip, u ki mi satvori,
 da čemer i nalip veće me ne mori. 10
 Blaženo smiljen'je, blažena rič tvoja,
 blaženo tve ktienje, da mi si gospoja.
 Blažena odluka, koju sam. dim uprav,
 odlučil, do vieka da t' služu ne pristav ;
 da t' služu ne pristav, jaki no pravoj vil,
 kojoj sam za ljubav život moj poklonil. 15
 A sada z bogom stoj, moj evite od dike,
 sluga sam vjeran tvoj i bit ēu po vike.

Pjesma Marina Kristićevića

Isteci Danice, pogledaj s prozora,
 obasjaj me lice, jur ve je dan, zora ;
 jur slavic propiva, sunce se približe,
 ružica odsiva, mrak i tmu da stiže.
 Isteci danice, pogledaj s prozora, 5
 obasjaj me lice, jur ve je dan zora ;
 jur plove niz more pojuci Serena,
 strilja se iz gore jeljenak Diana.
 Isteci danice, pogledaj s prozora,
 obasjaj me lice, jur ve je dan, zora ; 10
 jur hrti tiraju koštute po lugu,
 vile se sbiraju uz tanac k jezerju.
 Isteci danice, pogledaj na mene,
 gdi život i srce kroz tebe me vene ;
 jer kako evit biti ne može, što ne cti,
 takoj ja živiti bez tvoje milosti. 15

Ova je pjesma u zad. rkp. br. 702 s ovim istom rukom napisanim nalogom: „marijn cristićhevich stakmi sij piesan“ 4 odsiva] rukop. odstiva 14 rkp. piše srice.

Ispravci i dodatci

Menč. knj. I pj. 2: dodaj, da se čita i u rkp. fr. knj. 16 br. 8; pj. 17, st. 8: *skrazi* ispravi *skrasi*; pj. 32, st. 5: *i smieša* čitaj *izmieša*; pj. 40, st. 28: *strilja* čitaj *strila*; pj. 61, st. 49: *zapne* ispravi *sapne*, st. 50: *sapne* ispravi *napne*; pj. 98 nije sigurno, da li je Menčetićeva; može biti Držićeva.

Menč. knj. II pj. 8, st. 18 *nasudi* ispravi *ne sudi*, gled. op.; pj. 49^b dolazi od stiha 5 do konca još u zad. rkp. na listu 269^b s neznatnimi razlikama; naročito st. 13 i 15 mj. *ovu* ima *niku*; pj. 56 nije sigurno, da li je Menčetićeva; može biti Držićeva; st. 17 *pjesmi* ispravi *pjesni*; pj. 57. st. 8: *pribiram* ispravi *pribivam*; pj. 70, st. 6 čitaj ovako: *ni* (t. j. *nije*), *ko me uzbisni* itd. pj. 116, st. 5 *ter* ispravi *jer*, poradi akrostiga.

Menč. knj. III pj. 5, 50, 58, 110 može biti Držićeva; pj. 10: dodaj, da se čita i u rkp. fr. knj. 16, br. 34 i u fr. knj. 32 br. 4 s neznatnimi razlikama; pj. 28, st. 12 čitaj ovako: *ki uzduh* (*confidebam*) *zaminiti pojuci*; pj. 46 st. 1 *me ne čitaj mene*; k pjesmi 44 čitaj: *ak. 71*; pj. 80 st. 28 *stari* ispravi *stvari*; pj. 81 st. 4: *bit* ispravi *biti*; pj. 103 st. 6 *do* ispravi *da*; pj. 105 u op. ispravi: *ak. III.*

Menč. knj. IV pj. 12 st. 7: *dat* čitaj *da t'* pj. 19, 20, 39, 96 može biti Držićeve? pj. 74, st. 1 *smilos* ispravi *milos*; pj. 82 st. 29 *češ* ispravi *čes*; pj. 90 u opazci čitaj: *ak. 311*; pj. 105 st. 14 čitaj: *tko slišiš, u drag skut da drazih vidit mož.*

Menč. knj. V pj. 22, st. 86: *slavila* ispravi *stavila*; pj. 25 st. 227 *ctiš* ispravi *čtiš*; pj. 26 st. 143 *al* čitaj *ali*; pj. 39 valja dodati, da se čita u rkp. fr. knj. 16, izmedju pj. 27 i 28; pj. 51 st. 27-30 dolaze još kao odlomak na po se u zad. rkp. pod br. 237; pj. 53 st. 9 *uzpih* ispravi *uzupih*; st. 14, čitaj: *ako mu* itd.

Menč. knj. VI pj. 6, st. 1: *kod* ispravi *kad*; pj. 13, 35, 45, može biti Držićeve; pj. 43 st. 32 *da* ispravi *do*.

Držić pj. 9, st. 24 *listo* ispravi *liso*; pj. 21, st. 16: *zvata* čitaj *cvata*; pj. 34 st. 11: *srilala* ispravi *strilala*; pj. 71 nije Držićeva, nego prva četiri stiha sr. u Menč. I, 92; st. 7-8 sr. Menč. III, 62, 17-18; pj. 83, st. 3: *diglja* ispravi *dilja*; pj. 85, st. 4: *te* čitaj *ti*; pj. 102 st. 26: *ruklu* ispravi *reku*; pj. 116 st. 109: *zo* ispravi *za*; pj. 117 st. 147 *noć* čitaj *moć*.

Pomic. pj. 6 st. 13 *tvoja* ispravi *tvoju*; pj. 38, st. 7: *očito*, premda je tako u rkp., ipak čitaj: *očice*; pj. 48, st. 4: *robne* čitaj *drobne*.

Nekoje neznatne grieške u interpunkciji i izvrnutih pismenih, lako se same sobom ispravljuju.

K pjesmi 34, štampanoj na str. 472-473, dodajem naknadno, da se u rukopisu fr. knj. br. 77 čita pod brojem 6 kao Vetranićeva pjesma. I to povrh onih stihova, koji su napred štampani, ima ta pjesma u Vetranićevu rukopisu još ove stihove:

U vieke po viek vas neka se može reć,
s priekora da će glas onomuj vazda teć,
bezredno gospoju ki čini na svjeti
proliti krv svoju, da bude umrjeti.
Od tuge i jada, pustivši plačan glas, 5
ter sebi smrt zada za shranit svoju čas,
da nitkor na svjeti u niednoj državi
ne može njoj rieti : da je sluga ljubavi.
Er da se bude tač ljubavi pridala,
vaj ne bi vazam mač smrt sebi sazdala. 10
Za tolik nepokoj tiem sebe prisudi
prikratit život svoj, da veće ne trudi.
A za što moj bože, ner samo na svjeti
ljudskoga ne može priekora podnjeti,
meju sve ostale neka je život njoj 15
viekuše zrcalo po svjeti svieh gospoj.
A za toj, a za toj vašu čas branite
i u časti život svoj počteno shranite.
Za č pravo mogu riet, što mudri govore:
počten glas vas saj sviet da platit ne more. 20
Er sve toj poznava, tko tako razbirala,
počten glas i slava da nigdar ne umira ;
blaženstvo za č se toj na svjeti dobude,
tko shrani život svoj, splesavši sve blude ;
er prave : počten glas bolje je dobiti, 25
nego li zlatan pas s priekorom nositi.

Ovako glasi podpun akrostih: Lukrecia Romana ubode sama sebe.

U knjižarnici Fr. Župana (Albrechta i Fiedlera) u Zagrebu mogu se dobiti knjige jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i koje izlaze njezinom pomoću:

Rad jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, knjiga I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. U Zagrebu 1867. 1868. 1869. 1870. Ciena svakoj knjizi 1 for. 25 novč. a. v.

Povjestni spomenici južnih Slavenah. Izdaje Ivan Kukuljević Sakeinski. Knjiga I. U Zagrebu 1863. Ciena 3 for. a. v.

Historija književnosti naroda hrvatskoga i srbskoga. Napisao V. Jagić. Pomoćju jugosl. akademije znanosti i umjetnosti. Knjiga I. Staro doba. U Zagrebu 1867. Ciena 1 for. 20 novč. a. v.

Rěčnik lečničkoga nazivlja. Sastavio dr. Ivan Dežman. Troškom jugosl. akademije znanosti i umjetnosti. U Zagrebu 1868. Ciena 1 for. 50 novč. a. v.

Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium. Vol. I. Listine o odnošajih izmedju južnoga slavenstva i mletačke republike. Skupio S. Ljubić. Na sviet izdala jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. U Zagrebu 1868. Ciena 3 for. a. v.

Stari pisci hrvatski. I. Pjesme Marka Marulića. Skupio I. Kukuljević Sakeinski. Na sviet izdala jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. U Zagrebu 1869. Ciena 2 for. a. v.

Stari pisci hrvatski. II. Pjesme Šiška Menčetića Vlahovića i Gjore Držića. Skupio V. Jagić. Na sviet izdala jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. U Zagrebu 1870. Ciena 2 for. a. v.

Flora croatica. Auctoris Dr. Jos. Schlosser et Lud. Farkaš Vukotinović. Sumptibus et auspiciis Academiae scientiarum et artium Slavorum meridionalium. Zagrabiae 1869. Constat 6 fl. a. v.

Starine. Izdaje jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Knjiga I. U Zagrebu 1869. Ciena 1 for. 25 novč. a. v.